ΤΖΕΤΖΗΣ. ΨΕΛΛΟΣ.

TZETZES. PSELLVS.

LUTETIÆ. — EX TYPIS J.-B. GROS,
RUE DU FOIN-SAINT-JACQUES, 18.

ΤΖΕΤΖΗΣ. ΨΕΛΛΟΣ.

TZETZÆ
ALLEGORIÆ ILIADIS

ACCEDVNT

PSELLI ALLEGORIÆ

QVARVM VNA INEDITA

CVRANTE JO. FR. BOISSONADE

LUTETIÆ

APVD DUMONT, BIBLIOPOLAM

A L'INSTITUT

MDCCCLI

EDITORIS PRÆFATIO.

Editionem Tzetzæ Allegoriarum Iliadis a me institutam typographus ad librum Ω deduxerat, quum communicavit mecum Em. Millerus doctissimus vir et humanissimus Matrangæ Anecdota Græca recens Romæ in lucem emissa, quibus inter alia opuscula insunt Tzetzicæ Allegoriæ, non Iliadis tantum, sed et Odysseæ; qua altera parte carent codices quibus sum usus Parisini.

De augendo copiis Romanis meo volumine, et sic ex facili nova Tzetzæ recensione lectoribus eruditis exponenda, ne per somnium quidem cogitavi. Injusta hæc alienæ industriæ occupatio, et improvisa rei non suæ rapina, immane quantum a mea discrepant indole vix viventis nisi viverem in litteris, illisque cum assidue utentis, tum humaniter. Edi-

tionem id genus æqui judices probroso παρατυπώσεως nomine notavissent, ac fortasse offecissem Matrangæ commodis docti hominis atque laboriosissimi, quique paria meis exercet studia. Adjiciam, quod verum est, non verisimile, ex Tzetzæ Matrangiani Allegoriis nil fere me legisse præter ultimam Iliadem. Immensi enim memor tædii quod, in describendo illustrando isto poetastro, devoraveram, refugiebam a movenda denuo graveolente Camarina, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων, ut est in proverbio. Cetera opuscula raptim inspexi, paucula excerpere satis habens in Addendis obiter tangenda, quum nominibus non valde invitarer, et ipse editor se modestius intra describendi officium ac præfandi continuisset.

Matranga igitur me prævertit; quod ipsi felix faustumque sit. In venatione codicum ineditorum alii sunt aliis feliciores; ac plus vice simplici ego fui aliis infelicior. Sed non queror, nunquam sum questus, quum solitum ludat Fortuna ludum, ne de peregrino quidem homine quodam, qui, triginta ferme abhinc annis, me summa cum comitate invisit. Quum, inter fabulandum, ut fieri amat, de nostris utriusque studiis, narravissem de scriptore Græco eoque inedito, cujus codicem mihi transcribere inceperam, ad editionem videlicet, et ipse de rebus suis ac consiliis jam nescio quid reposuisset, me re-

licto, perrexit ad Bibliothecam Regiam, codicem descripsit ocyus, quem meum fere dicebam propter usum diuturnum, et editionem occupavit. « Hoccine est humanum factum ? » imo inhumanissimum! nam meum illi apographum lubens dono dedissem, si de suo me consilio monuisset. In vivis ne sit adhuc, an abierit ad plures ignoro; at vita si supersit, quod spero, et opto lætam illam illi fluere ac felicem, in hæcce verba mea inscius incidet, Νεμέσεως συνεργούσης, ac se agnoscet invitus, nec sine pudore ac pœnitentia.

Tzetzæ Allegoriis comites adjunxi, propter argumenti similitudinem, Pselli Allegorias de Tantalo, Sphinge et Circe, olim a Conr. Gesnero post Heraclidem Ponticum evulgatas, quas Jacobsius, Tzetzæ Homerica illustraturus, in divite librorum Germania non repererat. Quartam addidi, nondum editam, de Antro Nympharum. Quintam additurum de Aurea Catena corripuit me subita sinistri oculi imbecillitas, quæ me deterruit a legendo ac transcribendo codice pessima manu exarato, bibulo, quem facit incommodissimum proceritas, gravitas molestissimum.

Allegoriarum Psellianarum raritas atque novitas, et quod est notis inspersum criticæ materiæ et observationum miscellanearum, meo erunt volumini pro tabula, qua naufragium utinam evadere queat.

Sed emersum quis sumet in manus, quis evolvet, quis leget? Nam ea Galliæ nostræ impendere videtur conditio temporum, quibus litteræ liberales jacebunt omnes, et eruditæ ante alias, resque vix ulla supererit, quæ possit bonis ad humanitatem disciplinis excultum hominem delectare. Omen hoc detestabile Deus obruat.

Lutetiæ, xij cal. julii MDCCCLI

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΑΛΛΗΓΟΡΗΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΤΖΕΤΖΟΥ

Τῌ ΚΡΑΤΑΙΟΤΑΤῌ ΒΑΣΙΛΙΣΣῌ ΚΑΙ ΟΜΗΡΙΚΩΤΑΤῌ ΚΥΡᾼ ΕΙΡΗΝῌ Τῌ ΕΞ ΑΛΑΜΑΝΩΝ (*).

Ἐπεὶ φαιδρά, πανσέληνε, σελήνη σελασφόρε,
οὐκ ἐκ ῥοῶν ὠκεανοῦ φαίνουσα λελουμένη,

(*) Lemma exhibeo codicis Parisini 2644, deinceps notandi littera C. Bis illud descripsit librarius. Priore loco usus est forma insolente, ἀλθμανῶν. Bene Ἀλαμανῶν in codice Scorialensis Bibliothecæ, teste Millero viro doctissimo qui in erudito catalogo ac laborioso lemma ac versus quadraginta primos inseruit. In Parisino 2705, quem litera B designabo deinceps, lemma desinit in nomine Τζέτζου. Diversa est lemmatis recensio in codice Parisino 2707, quem brevitatis causa litera A indicabo, scilicet: Ἀλληγορίαι πονηθεῖσαι τῷ Τζέτζῃ εἰς τὴν Ἰλιάδα Ὁμήρου. Vide Millerum et de his monentem. De codice 2705, qui membraneus est manuque exaratus nitida et diligentissima, non omittam pertinuisse olim ad Andronicum Cantacuzenum, quod didici ex notula ista, scripta ab ipso fortasse Cantacuzeno, in margine superiore folii versi 116: τοῦτο τὸ βιβλίον ὑπάρχει Ἀνδρωνίκου (sic) Καντακουζηνοῦ τοῦ Μεγάλου Δομεστίκου. Cogitavi de Καντακουζηνῷ Ἀνδρονίκῳ quem anno 1189 Isaacus imperator ad Fredericum misit legatum, teste Niceta Hist. 2, c. 3. Burgessius Initiis Homericis inseruit longa ex Tzetzicarum Allegoriarum Prolegomenis excerpta, a se diligenter descripta e codicibus Oxoniensibus et accurate, excepto quod accentus neglexerit; qui fuit viri mos ceterum doctissimi. Βασίλισσα κυρὰ Εἰρήνη fuit uxor Manuelis Comneni, gentilitio nomine Bertha, filia Berengarii comitis in Sultzbachio Bavariæ oppido, et ex affinitate soror Conradi III Alemannorum regis. Vide Cangium Familiis Byzantinis, p. 186. Nicetas Manuele 1, 2, p. 37, C.: ἠγάγετο δὲ γυναῖκα ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐξ Ἀλαμανῶν. De illo suo opere Tzetzes Chil. 9, 281: γράφων ἐξήγησιν Ὁμήρου τῇ Αὐγούστῃ, Ἔχουσαν καὶ μετάφρασιν ἡμαξευμένοις στίχοις.....

(1) Scholium ad marginem C.: τὸ προοίμιον πρὸς τὸ κελεῦσαν πρόσωπον ἅψασθαι τὸν Τζέτζην ταύτης τῆς συγγραφῆς. Quæ verba in codice Scorial. lemmati sunt inserta, et codice A; in hoc sine τὸν Τζέτζην. Cramerus Anecd. Oxon. t. 3, p. 376, id scholium protulit cum lectionibus variis τὸ κέλευσαν, κέλασεν, et, ex Parisiensi 26[illegible]1, κέ-

ἀλλ' ἐκ πορφύρας τῆς κλεινῆς, ὡς ἔπεισιν εἰκάσαι,
ἀνασκιρτῶσα φεραυγὴς καὶ πλέον τοῦ φωσφόρου,
χρῄζεις ἐλαύνειν πόρρω πει ταῖς ψυχικαῖς ἀκτῖσι
τὸ σκοτεινὸν τῶν λέξεων καὶ βίβλων τὴν ἑσπέραν,
οὐ κατὰ Κλεοπάτραν δὲ βασίλισσαν τὴν πάλαι,
ᾗ Ἐφεσίῳ ἰατρῷ τῷ Σωρανῷ χρωμένῃ,
μετέρχῃ τὰ καλλύνοντα μορφὰς τὰς τῶν προσώπων·
οὔτε χερσοῦν τι πέλαγος βραχύτατον ἐθέλεις,
ὥσπερ ἐκείνη πρότερον ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ,
τῷ Δεξιφάνει τῷ σοφῷ μηχανικῷ Κνιδίῳ
χερσώσασα τὴν θάλασσαν μέχρι τετρασταδίου·

λευσε; sed in quo κέλευσε non exstat. Adjutus nitida codicis A scriptura, ex vestigiis fere evanidis, et adhuc paululum visibili syllabæ finalis αν compendio, putavi ibi quidem nunc non esse, sed fuisse olim κελεῦσαν. — Codex Scorial. sic dividit versum: Ἐπεὶ φαιδρὰ, πανσέληνε σελήνη, σελασφόρε. Pariss. divisione carent. Quam feci divisionem melior mihi visa est, quum hemistichia sic non misceantur. Lunæ comparatur Augusta ob pulchritudinem, quod solenne est. Conf. v. 377, et, si modo sit tanti, quæ apposui ad Joannis Eugenici Ecphrasin in Anecdotis Novis, p. 341. Cleopatra Ægyptia de qua mox, v. 7, Σελήνην esse se et Ἶσιν dicebat, narrante Dione Cassio 50, c. 5, et Tzetza Chiliade, 2, 25.

(3) Ex B citavit κλείνης vir d. Sed oculi eum fefellerunt. Burg., ἀλλ' επι π., hemistichio longiore.

(4) A, φεραυγεῖς.

(5) C, ἀκτίσι. Sic passim peccatur: quod deinceps notare supersedebo.

(6) B, βίβλον. Et talia plerumque negligam.

(7) Schol. in C: κατασκευὴ τοῦ προοιμίου. — AC, δε, Malui δὲ, quum conjunctioni vis sua sit, nec habenda pro enclitica, qua Tzetzes toties abutitur in hac versus sede.

(8) Tzetzes Chil., 6, 299, de Cleopatra: Τῷ Δεξιφάνει τούτῳ μὲν εἰς μηχανὰς ἐχρῆτο, Τοῖς Ἐφεσίοις δ' ἰατροῖς τῷ Σωρανῷ καὶ Ῥούφῳ. Εἰς πάντα τὰ καλλύνοντα μορφὰς τὰς τῶν προσώπων, Εἰς πᾶν τε πάθος γυναικῶν [Cod. 2644, γυναικός] καὶ ἰατρείας ἄλλας. Vide Fabricium Bibl. Gr. t. 11, p. 685, ubi de variis Soranis.

(10) A et Burg., χρυσοῦν. Scorial. B, C, χερσοῦν.

(12) C. Δεξιφάνη. B. Κνηδίῳ. Tzetzes, quem jam videndum monstraverat Millerus, Chil. 4, 502: Κλεοπάτρα δὲ χερσώσασα τὴν Φάρον, Τῷ Δεξιφάνει τῷ σοφῷ Κνιδόθεν ὡρμημένῳ. Rursus Chil. 6, 294, de eadem: Καὶ Δεξιφάνης δὲ αὐτὸς, μηχανικὸς ἐκ Κνίδου, Μεθ' οὗ πολλὰς λυσιτελεῖς τὰς μηχανὰς ἐποίει, Καὶ θάλασσαν ἐχέρσωσε μέχρι τετρασταδίου. Et Chil. 2, 27, de eadem: τὴν θάλασσαν χερσώσασα τὴν τῆς Ἀλεξανδρίας. Ibi lemma in codice 2644: Κλεοπάτρας χέρσωσις θαλάσσης Ἀλεξανδρίας.

(13) C, μέχρι, superscripto ἄχρι. Burg., αχρι. B, τετρασουδίω sic. A, τετραστιδίοις. Tzetzes Chil. 2, 28, de Cleopatra: Αὕτη, σὺν ἀρχιτέκτονι Κυπρίῳ Δεξιφάνει, Τὴν θάλασσαν χερσώσασα τὴν τῆς Ἀλεξανδρείας ὅσον πρὸς τετραστάδιον, εἶτα μικρόν τι πλέον, τὸν πύργον ἐξειργάσατο τὸν μέγιστον τῆς Φάρου. Multa forent disserenda, si per temporis angustias liceret. Monebo tantum Tzetzam, qui modo

ἐπεὶ τοιοῦτον οὐδαμῶς βούλεταί σου τὸ Κράτος,
οὔτε τὴν Ἄθω θάλασσαν ὄρος ποιῆσαι μέγα,
ἢ τὴν Ἀβύδου θάλασσαν ὁλκάσι γεφυρῶσαι,
ὥσπερ ὁ Ξέρξης ἔδρασεν ὁ Πέρσης πρὶν ἐκεῖνος,
ἐκ τῆς Περσίδος στράτευμα κινῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα·
ἀλλ' ὡς ἀθέατος θεὰ τῇ θέσει, κἂν οὐ φύσει,
ἐπεντρυφῶσα ταῖς μορφαῖς καὶ κάλλεσι τῶν λόγων,
διὰ βροντῆς καὶ λαίλαπος, ὁμοῦ καὶ τῆς νεφέλης,
θείαν φωνὴν προπέμπουσα, γέμουσαν ὅλην φρίκης,
χειροτονεῖς τὸν δοῦλόν σου, τὸν τίνα, τὸν ὁποῖον,
γενέσθαι τύπον ἀκραιφνῆ τοῦ πάλαι Μωυσέως,
οὐχὶ φυγάδα σώζοντα λαὸν Ἰσραηλίτην,
τὸ Ἐρυθραῖον πέλαγος τεμόντα βακτηρίᾳ·
οὐδὲ Περσίδος θάλασσαν, οὐδὲ τὴν Ὑρκανίαν,

Dexiphanem Cnidium esse dixit, dicere nunc eumdem esse Cyprium, nec sibi contradicere. Nam Cnidum Cypriam dicit Chil. 1, 83: Ὁ δὲ Κτησίας... Ἐξωρμημένος πόλεως ἐκ Κνίδου τῆς Κυπρίας. Sed ipsi contradicendum esse putavit Larcherus Geographia Herodotea; et Bæhrius ad Ctesiam, usus Tzetzæ loco, voci Κυπρίας signum apposuit dubitationis. Opportune adponam scholium Tzetzæ ipsius e bono Chiliadum codice 2644: περὶ Κῶν ἡ Κνίδος, τὸ παλαιὸν δὲ μέχρι καὶ περαιτέρω ἦν ἡ τῆς Κύπρου ἀρχῆ.

(14) B, Βούλετέ σου. C, βούλεται σοῦ.

(15) Scor. C, τὸν ἄθων. B, τὸν ἄθω θάλασσα. Burg., τον Αθωνα θαλασσαν. A, τὴν ἄθω θάλασσαν. Tzetzes Chil. 1, 911: τὸν Ἄθω δ' ἐθαλάττωσε διώρυγι βαθείᾳ. Bonus codex 2644, ἄθων. Prætuli lectionem A, ut Ἄθω sit genitivus: « e magno monte mare Athonis facere ». Statim, τὴν Ἀβύδου θάλασσαν. Et in nota ad v. 12, est ἡ θάλασσα τῆς Ἀλεξανδρίας. cf. n. 17.

(17) B, ὅπερ. Burg., πέρσην. De Xerxe Abydum inter et Sestum litora ponte jungente, ac per montem Atho maris fluctus immittente satis nunc erit Herodotum allegare 7, 24, 33, et Tzetzæ Chiliadem 1, 888: Πέμπει καὶ οὗτος γεφυροῦν τὸ πέλαγος Ἀβύδου· et ibid. v. 911, modo allegatum.

(19) A B, θεός. In C vox θεὸς est obscurata correctione ut θ et accentus ultimæ syllabæ sint nunc tantum nitida. Fortasse librarius voluit θεὰ rescribere pro θεός. Est θεὰ in Burg.

(20) A C, ἐπεντρυφῶσι.

(21) B, λέλαπος.

(22) Ex B, προπέμπουσαν affertur. Ipse inveni προπέμπουσα. A,... σαν.

(23) Scor. B C, τὸν τίνα. Burg., τον τινα. A, δεῖνα. Utraque lectio eodem effertur sono. Prætuli priorem, cui major est auctoritas.

(24) B, τόπον. C, πάλαι, superscripto πάνυ. Scor. C, Μωυσέος.

(25) B, Ἰσραϊλίτην.

(27) Ex A adlatum vidi στράτευμα θάλασσαν. Ipse reperi πέρσιδος στράτευμα. B, ἀρκανίαν. Significatur Caspium mare.

ἀλλὰ τὸν μέγαν τὸν βαθὺν ὠκεανὸν Ὁμήρου,
τὸν πᾶσαν περισφίγγοντα κύκλῳ τὴν οἰκουμένην,
βατὸν κελεύεις ἅπασι καὶ πορευτὸν ποιῆσαι,
ὡς Μωϋσῆς τὴν Ἐρυθρὰν Ἰσραηλίταις πάλαι·
ἤδη χωρῶ πρὸς τὸν εἱρμὸν, καὶ γλώττης βακτηρίᾳ
πλήξας αὐτὸν τοῖς σύμπασι πορεύσιμον ποιήσω,
καὶ βάθη τὰ ἀθέατα τούτου φανεῖται πᾶσιν.
Ἀλλ' ἀναχαιτιζέσθωσαν αἱ μωμοσκόποι γλῶσσαι,
ἐξυλακτεῖν τι καθ' ἡμῶν εἰστρούμεναι τῷ φθόνῳ.
Ὡς γὰρ αἱ πάλαι γράφουσι τὸν Δία μυθουργίαι
μεταβαλεῖν εἰς μόρφωμα πιθήκων τοὺς Τιτᾶνας,
οὕτω κἀγὼ νῦν βούλομαι τρόποις οἰκονομίας
μεταβάλλειν τοὺς ἥρωας συγγράμμασι πιθήκων.
Καὶ δὴ λοιπὸν πετάσασα τὰς θείας ἀκοάς σου,
πρὸ πάντων πρῶτον μάνθανε τοῦ ποιητοῦ τὸ γένος,

(28) B, μέγα.

(31) B, ὃς Μωυσῆς, A, ὥσπερ Μωσῆς. Barg., ἐρυθραίαν.

(32) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 376 : ἀπόδοσις, ἣν ψευδῶς τινες καὶ ἀξίωσιν καλοῦσιν. Ἀξίωσις. B, ἑρμὴν καὶ γλ. A, εἱρμὸν τῇ γλ. C et Scor., ὁρμὸν καὶ γλ. Prætuli εἱρμὸν, quod mihi visus sum paulo melius intelligere, « seriem operis Homerici ».

(33) B, πορ. τ. σύμπασι.

(34) B, τούτοις.

(35) Vocabulo μωμοσκόπος non semel usus est Tzetzes. Chiliade 10, Hist. 298, agens de nomine φάλαινα, quod a se alicubi usurpatum criticastro cuidam non placuerat, τοῦτο δέ, ait, βουβαλόπαπας· τὶς σύρειν οὐκ ἀνῆκε (sic melius distinguit hemistichia codex, quam editio quæ fert, βουβαλόπαπάς τις), Πρὸς ὃν τὸ ἐπιστόλιον ἐγράφη μωμοσκόπον. Transcribam id epistolium e codice 2644, quod est laconicum et ænigmaticum : τινὶ μωμοσκόπῳ. Σὺ μὲν τὰς ἐμὰς φαλλαίνας (sic) ἐμέμψω, τοὺς δὲ σοφοὺς Τηλέφους νενόμικας. Ac vicinum hominis ejusdem et argumenti causa, idque laconicum apponam : τινὶ διαβολεῖ. Ὁ Μῶμος πάνθ' ὁρῶν ἑαυτὸν οὐχ ὁρᾷ. Quod in Τηλέφους latet patebit legenti Chil. 10, Hist. 299.

(37) Sch. in B, θέσις. B, μυθεργία.

(38) Bg., μεταβάλλειν. A B, Scor., τιτάνας. C, τιτᾶνας.

(39) B, οὕτως ἐγὼ νυνί.

(40) A B C, μεταβαλεῖν.

(41) Schol. in C. ἡ κατὰ ῥήτορας προέκθεσις τῶν κεφαλαίων, ἡ προκατάστασις λεγομένη καὶ ὑπόσχεσις, κατὰ δὲ ποιητὰς προθεωρία καὶ προϋφήγησις, ἤτοι προδιήγησις, κἂν οἱ ῥήτορες ἄλλως φασὶ τὴν προδιήγησιν. Exstat et in Crameri Anecd. Oxon. t. 3, p. 376, ac sine ἡ ante προκατάστασις. In C quidem ἡ nunc abest, sed manifestum est locum inspicienti, literulam unam olim adfuisse, quam bibliopegi cultrum resecuit. In Thesauro Græco sub προϋφήγησις Cramerianum scholium adlatum fuit, sed amanuensis calamo properantiore corruptum.

πατρίδα, καὶ γεννήτορας, μετὰ τῶν διδασκάλων,
καὶ χρόνους εἰς ἐτύγχανε, καὶ πόσας γράφει βίβλους,
καὶ ποῦ καὶ πῶς ἐξέλειψε τὸν βίον τελευτήσας.
Καὶ δὴ καὶ τὴν ὑπόθεσιν μάθε τῆς Ἰλιάδος
κατὰ λεπτὸν τὴν σύμπασαν, καὶ τὰς μορφὰς Ἑλλήνων.
Εἶτα δ', εἰ θέλεις, μετ' αὐτὰ καὶ πᾶσαν Ἰλιάδα,
ὥσπερ κελεύει θέλημα τὸ σὸν, μεταποιήσω.
Τέως πρὸ πάντων μάνθανε τοῦ ποιητοῦ τὸ γένος.
Ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος, ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
πλὴν γέμουσα τοῦ νέκταρος, οὐχ ἁλμύρων ὑδάτων,
ἑπτὰ πατρίδων λέγεται τυγχάνειν ἀμφιβόλων,
ἑπτὰ πατέρων γέννημα, καὶ τούτων ἀμφιβόλων.
Λέγεται γὰρ ἐκ τῶν Θηβῶν ὑπάρχειν τῆς Αἰγύπτου·
ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις,

(43) B C, πατρίδα. A, πατρίδας. Mox ἑπτὰ πατρίδων λέγεται τυγχάνειν.

(44) A, πόσους βίβλους γράφει.

(45) C, Burg., ἐξέλειψε. A B, ἐξέλιπε. Prætuli aoristum primum meliori aoristi alterius formæ. Nam prior Tzetzæ ætate fuit usitatissimus. Quum scripsisset Lycophron λιποῦσα v. 16, Tzetzes sic commentatur, λιποῦσα καὶ καταλείψασα, vocabulum rarius et exquisitius vulgatiore interpretatus. Lobeckius ad Phrynichum, ea de re agens eruditissime, p. 714, allegat ex Tzetzicis Chiliadibus, 5, 428, participium λεῖψαν, quod nonnihil movet dubii quum sit neutra significatione usurpatum pro λειφθὲν « quod est relictum », idque emendare conatus sum non sine probabilitate ad Theophylactum Simoc., p. 180; sed nuper λεῖψαν reperi in bono codice 2644. Dixit et ἐξέλειψε τὸν βίον Chil. 4, 34; παρέλειψας Chil. 9, 355, ubi præstat codicis scriptura παρέλειψα. Est κατέλειψε inferius, v. 359. Libanius scriptor castigatior, non corrigendus tamen sine codice, aoristum primum exhibet in descriptione Polyxenæ morientis, t. 4, p. 1089: εὖ δέ μοι καὶ τόδε τοῦ δημιουργοῦ ἔδοξεν... μήτε τὸν χιτῶνα διαρρῆξαι πρὸς ἅπαν, μήτε τοῦ χιτῶνος χωρὶς καταλεῖψαι τῇ κόρῃ. Legendum saltem τὴν κόρην. Addesis notata ad Eunapium, pag. 582, ad Choricium, pag. 342.

(48) B, δὲ θέλεις.

(51) B, sine priore ὁ, quod rubricandum, ac neglectum, ni evanuerit. Plerumque non monebo. Versus 51, 52, 53, 54, repeciuntur et in Chil. 13, 626-629; conf. Allatius De patria Homeri, c. 12, Dixit et infra Π, 116, Υ, 35, Φ, 107. atque in iambis, v. 249: Ὅμηρος αὐτὸς ἡ θάλασσα τῶν λόγων. Manasses Constantinum Monomachum, Annal. 6254, fuisse ait, φιλοδωρίας θάλασσαν, λίμνην ποτιμωτάτην. Ita Nicetæ Manueli Comnenus dictus est, p. 40 B, θάλασσα φιλοδωρίας. Theophylactus Simoc. Dial. p., 27: Θεόφραστον τὴν τῆς γλώττης θάλασσαν. Ibi nota. Ac secum conferendus Tzetzes, cui, Ω, 44, dictus fuit Homerus ἡ βρύσις τῶν χαρίτων.

(55) Hoc versu usus est Allatius De patria Homeri, c. 4, quem vide.

(56) B, Χίου. A, δοκεῖ τοῖς ἄλλοις, Χῖος. B C, habent meam scripturam, quam noverat Allatius versum recitans, ibid. cc. 3, 12; quem vide.

Ἰήτης, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος.
Σὺ δὲ Σμυρναῖον γίνωσκε τὸν Ὅμηρον ὑπάρχειν.
Ἑπτὰ πατέρας λέγουσι πάλιν ὑπάρχειν τούτου.
Οἱ μὲν γὰρ τούτου λέγουσι πατέρα Μενεμάχην
Αἰγύπτιον τυγχάνοντα ἱερογραμματέα·
οἱ δὲ πάλιν Δαήμονα, τινὲς δὲ Μασσαγόραν,
ἀνθρώπους ἄμφω ζήσαντας ἐμπορικὸν τὸν βίον·
Τηλέμαχον καὶ Θάμυριν ἄλλοι ληροῦσι πάλιν·
ἄλλοις δὲ Μαίονος υἱὸς καὶ Ὀρνιθεὺς καλεῖται·
οἱ πλείονες δὲ Μέλητος φασὶ καὶ Κρηθηΐδος.
Διδάσκαλος δὲ γίνεται Ὁμήρου Προναπίδης.

(58) Schol. in B C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 316: ὅτι παρὰ μόνη τῇ Σμύρνῃ καλεῖται Μέλης ποταμος, ὃν οἱ πλείους φασὶν εἶναι Ὁμήρου πατέρα. Αὕτη κυρίως Ὁμήρου πατρίς. Pro καλεῖται Cramerus conjicit κεῖται. — Hic versus reperitur et in Chiliadibus 13, 630, hincque sumtus, Tzetza ipso declarante.

(59) C, ὡς ἔφην scriptum super ὑπάρχειν.

(60) A, μενελάχην. B C, Burg., μενεμάχην. Certamen Homeri Μενέμαχον.

(61) Burg. ἱστορογραμματέα.

(62) Notus Δαήμων e Certamine Homeri. A, μασαγόραν. B C, μασσαγόραν. Burg., Μεσσαγόραν. Fortasse Δμασαγόραν legendum ex Certamine Homeri.

(64) Sch. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 376: ληροῦσιν εἶπον, ὅτι ὁ Ὀδυσσέως Τηλέμαχος ὕστερος ἦν Ὁμήρου, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ χρόνου Προναπίδου τοῦ Ὁμήρου διδασκάλου, ὃς ἦν τρίτος ἀπὸ Κάδμου, Ὅμηρος δὲ τέταρτος. Ὁ Θάμυρις δὲ πάλιν παλαιὸς ἦν, ἰσόχρονος Κάδμου, πάππος Ὀρφέως· Ὀρφεὺς δὲ Μενίππης υἱὸς ἦν τῆς Θαμύριδος θυγατρός, κἂν ἀλληγορικῶς τῆς Καλλιόπης υἱὸς λέγηται. Cramerus non habet ἦν ante τῆς Θ., nec τῆς ante Καλλιόπης. Ex verbo εἶπον manifestum est Tzetzam ipsum esse scholiorum auctorem; quod et diserte declarat scholium ad v. 216.

(65) B, Μαίωνος. B C, Burgess., Ὑρνηθοῦς: Est Εὐγνηθὼ in Certamine Homeri, § 1.

(66) B, οἱ πλεῖοι δέ. A, Κριθηΐδος. Melius Κρηθηΐδος in B C. Allatius, qui De patria Homeri c. 12, versus affert 56, 57, 58, Κριθ. habet. Atque alibi sic peccavit Tzetzes vel ejus librarius: Chiliade 13, 631: Υἱὸν δὲ δὴ τοῦ Μέλητος ὄντα καὶ Κριθηΐδος. Confer. Thesaurus Gr. V. Allatius ibid. affert ex Certamine Homerico locum de Smyrnæis Homerum prædicantibus Μέλητος ὄντα τοῦ παρ' αὐτοῖς ποταμοῦ καὶ Κριθηΐδος νύμφης. Mea editio, quæ nunc sola est ad manum, recte, Κρηθηΐδος. In C scholium ad nomen Μέλητος, puto, referendum: ὁ παρὰ πλειόνων ἐπικρινόμενος εἶναι πατὴρ Ὁμήρου. Est εἶναι obscuratum compendio quod videre non memini, ut sententiæ obsequutus sim, non scripturæ.

(67) B, διδ. Ὁμήρου τε γίν. προν. C et Bg., διδ. ὁμ. δὲ γίν. προν. A, πρινα πίδης, et sic inferius. At Chil. 13, 633; Διδάσκαλον Ὁμήρου δὲ τὸν Πορναπίδην νόει. Codex 2644, προν. Ac Προναπίδης non paucis Exegeseos locis, et mox Scholio ad v. 105.

Ὁ Κάδμος ἐξ Αἰγύπτου γὰρ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα
τὸν Λῖνον ἐξεπαίδευσεν ἐν γράμμασι Φοινίκων·
ὁ Λῖνος δ' ἐξεπαίδευσεν, ὁ μαθητὴς τοῦ Κάδμου,
Ὀρφέα Ἡρακλέα τε, καί γε τὸν Προναπίδην·
τὸν Λῖνον τὸν διδάσκαλον ὁ Ἡρακλῆς φονεύει,
ὁ δὲ Ὀρφεὺς διδάσκαλος γίνεται τοῦ Μουσαίου·
ὁ Προναπίδης οὗτος δὲ τὸν Ὅμηρον διδάσκει.
Καὶ δὴ μαθὼν ὁ Ὅμηρος πάντα τὰ Προναπίδου,
χρῄζων καὶ πλείονα μαθεῖν, εἰς Αἴγυπτον ἀπῆλθε,
κἀκεῖ λοιπὸν ἐτρύγησε πάσης σοφίας ἄνθος·
σοφὸς δ' ἄκρως γενόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπου φύσιν
τρία καὶ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,
Μαργίτην καὶ τὴν Αἶγα τε, καὶ τῶν μυῶν τὴν Μάχην,
τὴν Ἐπιγόνων Μάχην τε· γράφει καὶ Θηβαΐδα,
τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς θεοὺς τε Ὕμνους,
καὶ τοὺς Ἑπτὰ ἐπάκτιον, καὶ τὰς Ἐπικιγκλίδας,
καὶ Ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν Νυμφικεῖς τοῖς Ὕμνοις,
καὶ τὴν Ὀδύσσειαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος.
Ἀλλὰ καὶ χρόνον μάθε μοι τὸν τοῦ Ὁμήρου πρῶτον,
καὶ τὴν ἐκείνου τελευτήν· εἶτα σαφῶς ἀκούσεις
τὸν νοῦν καὶ τὴν ὑπόθεσιν πάσης τῆς Ἰλιάδος.
Οἱ μάτην γράφειν θέλοντες ἱστορικὰ βιβλία

(70) A sine δε.
(71) Burg., sine τε. Idem, καὶ δέ.
(73) A, γίνεται Προναπίδου. Burg., γιν. διδ. τ. M.
(75) C, τοῦ Πρ. superscripto τά.
(78) A B C, ἄκρος.
(79) B, τρις καί. Burg., μνημοσυνων.
(79-85) Hos sex versus attulit Bentleius Epistola ad Millium, p. 54. De variis quorum hic mentio poematibus vide Fabricii Bibliothecam Harlesianam libro 1, c. 2. — Burg., μάχην γράφει. A, κέκροπα. B, κέκρωπας. C, Burg., Κέρκωπας. B, τοὺς εἰς θεούς. A, τὴν εἰς θ. C, Burg. et Bentl., εἰς τοὺς θ. — A B C, et Burg., consentiunt in τοὺς ἑπτὰ ἐπακτιον, quod et invenit Bentleius, cum varietate τὴν. Fabricio et Bentleio de hoc loco corrupto adde Gaisfordum ad Procli Chrestomathiam, p. 70, et Thesaurum novum V. Ἑπταπάκτιος. A, ἐπιγκικλίδας. B C, et Burg., ἐπικιγκλίδας.
(87) Burg., τελευτην εκεινου, pravo ordine.
(89) In A duo prima vocabula ferme evanuerunt

ὁμόχρονον τὸν Ὅμηρον λέγουσιν Ἡσιόδου,
ἐπὶ τῷ Ἀμφιδάμαντος τάφῳ δοκιμασθέντας.
Ἀλλ' οὗτοι μὲν ἠγνόησαν εἶναι πολλοὺς Ὁμήρους,
Ὅμηρον τὸν Βυζάντιον, υἱὸν τὸν Ἀνδρομάχου,
καὶ τὸν τοῦ Εὔφρονος υἱὸν Ὅμηρον τὸν Φωκέα.
Κἂν πέρ τι παρεσφάλησαν, οὕτω συμπαθητέον,
ὡς καὶ οἱ ὕστερον αὐτὸν εἰπόντες Ἡσιόδου.
Ἐπὶ τῆς βασιλείας γὰρ λέγουσι τῆς Ἀρξίππου
Ἡσίοδον καὶ Ὅμηρον ὑπάρχειν ἀμφοτέρους·
ἀλλὰ τὸν μὲν Ἡσίοδον ἀρχῇ τῆς βασιλείας,
τὸν Ὅμηρον πρὸς τέλος δὲ τοῦ κράτους τοῦ Ἀρξίππου
χρόνοις ὁμοῦ τριάκοντα κρατήσαντος καὶ πέντε
τῆς βασιλείας Ἀθηνῶν. Ἀλλ' ἀγνοοῦσιν οὗτοι
ποῖος ὑπῆρχεν Ὅμηρος τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀρξίππου.
Κατὰ δ' ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος χρόνοις τετρακοσίοις
τοῦ Ἡσιόδου πρότερος. Καὶ σκόπει μοι, καὶ μάθε.
Ἐπὶ τῶν δύο στρατειῶν ὁ Ὅμηρος ὑπῆρχε,
Θηβαϊκῆς καὶ Τρωϊκῆς· εἰδὼς ἐκ Προναπίδου,

(90) Schol. in C, ὁ δοκῶν χρόνος ὅτε ἦν Ὅμηρος ἐξ ἀπάτης τῆς τῶν Ὁμήρων ὁμωνυμίας· καὶ πόσοι Ὅμηροι ποιηταί.

(91) A, τὸν ἀ. τάφον. Bg., δοκιμασθέντες. De illo Homeri et Hesiodi certamine antiqua superest narratio, quam modo allegavi non semel.

(92) Bg., π. τους Ὁμ., hemistichio longiore.

(93) Disputat erudite de Homeri ætate et Hesiodi Prolegomenis in Hesiodum, p. 15. Vide et de variis Homeris Biblioth. Gr., t. 1, p. 566.

(95) A B, οὕτω συμπ. C, Bg., τούτῳ συμπαθητέοι.

(96) Sch. in C: ἕτερος χρόνος ὅτε ἦν Ὅμηρος, ἐξ ἀπάτης καὶ οὗτος τῆς τῶν Ὁμήρων ὁμωνυμίας.

(97) Vide Tzetzæ Prolegomena Hesiodea, p. 14. Arxippus, aliis Archippus, Atheniensium fuit Archon perpetuus.

(99) A, ἀρχήν.

(100) B, πρὸ τέλους δέ. Bg., κρατους Αρξιππου.

(101) A, Bg., χρόνους.

(102) A, ἀγνοουσιν ἔτι.

(105-107) A B, πρότερον. Scholia in C et partim in Anecd. Oxon., t. 3, p. 376: ἀληθὴς χρόνος ὅτε ἦν Ὅμηρος. — Τουτέστιν ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ Προναπίδου τοῦ Ὁμήρου διδασκάλου· τρίτος γὰρ ἦν ἀπὸ Κάδμου Προναπίδης, Ὅμηρος δὲ τέταρτος, ἤγουν ἐπὶ Λαΐου καὶ Οἰδίποδος ἐξαρκέσας μέχρι τῶν Τρωϊκῶν καὶ κατωτέρω.—Τὸ ὅτι ἐπὶ τῶν δύο ἦν στρατειῶν· τὸ γὰρ περὶ Προναπίδου ὁ Σικελὸς Διόδωρος ἱστορεῖ. Vide Diodorum Sic. 3, 66. — A B, στρατιῶν. B, στρατειῶν, et sic Tzetzes Chil. 12, 185, loco conferendo, et 13, 645.

καὶ Διονύσιος φησὶν ὁ κυκλογράφος τοῦτο.
Μάθε καὶ ἄλλοθε καλῶς ἀκριβεστέρως τοῦτο.
Ὁ ποιητὴς Στησίχορος υἱὸς ἦν Ἡσιόδου,
ἐν χρόνοις τοῦ Φαλάριδος ὢν καὶ τοῦ Πυθαγόρου·
οὗτοι δ' Ὁμήρου ὕστεροι χρόνοις τετρακοσίοις.
Ἐπεὶ γοῦν ἔγνωκας καλῶς καὶ χρόνον τοῦ Ὁμήρου,
τὴν τούτου μάθε τελευτὴν ποίῳ συνέβη τρόπῳ.
Πένης ὑπάρχων, καὶ τυφλὸς γενόμενος ἐκ γήρως,
ἀπανταχοῦ διήρχετο τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος,
λέγων αὐτοῦ ποιήματα, δεχόμενος ἐντίμως.
Ὡς δ' ἦλθε παρερχόμενος περὶ τὴν Ἀρκαδίαν,
ξενίζεται παρά τινι κἀκεῖσε Κρεωφύλῳ,
ἐν ᾧπερ μένων φιλικῶς ἡμέρας ἐπὶ πλείστας,
περιπατήσων ἔρχεται παρὰ τὴν παραλίαν.
Ἦσαν δ' ἐκεῖσε ἁλιεῖς ἄγραν οὐκ ἠγρευκότες,
μόνον δὲ φθειριζόμενοι καὶ κτείνοντες τοὺς φθεῖρας·

(108) A, φησί. De Dionysio Cyclographo vide Thesaurum Græc. V. Κυκλογράφος. Conferatur ipse Tzetzes Chil., 12, 184. Jam facillima restitutio Tzetzæ ad Exegesin p. 150, hocce scilicet modo: Διονύσιος ὁ κυκλογράφος τὸν Ὅμηρον ἐπ' ἀμφοτέρων φησὶν εἶναι τῶν στρατειῶν, Θηβαϊκῆς καὶ Τρωϊκῆς.

(109) C, ἄλλοθε, et sic Burg. Vide n. ad librum A, 8. Hunc Stesichori Phalaridis Pythagoræ synchronismum tradit et Proclus ad Hesiodum, p. 7. Sed talia nunc vitanda.

(111) A, πιθαγόρου.

(112) B, οὗτος δ' ὁμ. ὕστερος.

(114) B, τὴν τελευτήν.

(115) Cf. de morte Homeri narrationem Tzetzæ Chil. 13,654, cujus plurimi versus hinc desumti sunt.

(119) A B C, παρά τινι κἀκεῖσε παραμένων, περιπατήσων ἔρχ. περὶ τ. παραλ. Et περὶ Chil. 13,659 in codice, quum sit ἐπὶ in editione. In C. super τινὶ scriptum est pro scholio τῷ Κρεωφύλῳ. Sequutus sum Burgessianam uno versu ampliorem. Ad ἐν ᾧ conjicerem ἐν οὗ, scilicet οἴκῳ, nisi libro O, 62 legeretur ἐν αἷς pro παρ' αἷς, ἐν ὧν οἴκοις. Glycera Alciphronis 2, 43, Menandro: ὡς διεπέμψω μοι τοῦ βασιλέως τὰς ἐπιστολὰς, εὐθὺς ἀνέγνων· μὰ τὴν Καλλιγένειαν, ἐν ᾗς νῦν εἰμὶ, κατέχαιρον. Codices quos vidi duo: ὡς διεπ. μοι τ. βασιλέως ἐπιστολὰς... ἐν ᾗ νῦν... Est ἐν ᾗς conjectura Bergleri, recepta calidius fortasse a Wagnero. — Ad Tzetzam redeo. Burg., παρὰ τὴν παρ. quod sumsi. Sæpius περὶ παρὰ permutatas videbimus. Ac modo malim fere, παρὰ τὴν Ἀρκαδίαν, et παρὰ restituendum in loco Chiliados 13.

(123) A, τοὺς φθεῖρας, quod prætuli ob vv. 127 128. B C, Bg., τὰς φθεῖρας. Psellus Encomio pediculi p. 85: ἀλλ' ἡ φθεὶρ ἴσως τῇ ψύλλῃ τῆς εὐφημίας ἐπιβασκήνειεν. Sed variatur et ibi, ὁ φθεὶρ. Scriptum reperi masculino genere οἱ φθεῖρες in Alexandri Aphrod. Problematis 2, 30; in Apollonii Dyscoli Historia Comm. c. 27, et in vita Homeri Herodo-

ὧν ἁλιέων Ὅμηρος ἀκούσας συλλαλούντων,
« Ὦ ἄνδρες » εἶπεν, « ἁλιεῖς Ἀρκάδες, ἔχομέν τι; »
Οἱ δ' ἀπεκρίναντο αὐτῷ περὶ φθειρῶν λαλοῦντες·
« Τοὺς οὓς μὲν ἐκρατήσαμεν οὐκ ἔχομεν εἰσέτι,
« οὕσπερ δ' οὐκ ἐκρατήσαμεν ἔχομεν μᾶλλον τούτους. »
Ὁ μὴ νοήσας Ὅμηρος, λυπούμενος ἀμέτρως,
πρὸς ἣν τότε κατέμενεν ὑπέστρεφεν οἰκίαν,
πηλοῦ δ' ὄντος ὠλίσθησε, καί, κεκρουκὼς εἰς πέτραν,
κλᾶται πλευρὰν τὴν δεξιάν, καὶ τελευτᾷ τριταῖος.
Ἐπεὶ λοιπὸν μεμάθηκας καὶ θάνατον Ὁμήρου,
μάνθανε τὴν ὑπόθεσιν τῆς ὅλης Ἰλιάδος.
Οἱ μὲν ἀγροικικώτερον γράφοντες καὶ χυδαίως
γάμους Πηλέως λέγουσι καὶ Θέτιδος γενέσθαι,
καὶ συμπαρεῖναι τοὺς θεοὺς τοῖς γάμοις ἐν Πηλίῳ,
καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ τὰς θεάς, κατ' ἐξοχὴν δὲ ταύτας,
Ἥραν ὁμοῦ καὶ Ἀθηνᾶν, καί γε τὴν Ἀφροδίτην·
τὴν δ' Ἔριν οὖσαν μάχιμον καὶ φιλονεικοτάτην

tea 35, ubi de piscatoribus illis pediculosis narratur: ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν. Vide mox n. 128. Addam in transcursu, quod minimi, nullius imo momenti est, notatis ad Psellianum opusculum, J. H. Ursinum scripsisse Pægnion de laude pediculi.

(125) C, ὦ ἄνδρες ἦσαν ἁλ. Homeri ipsa verba, inter ejus fragmenta: Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ἁλιήτορες, ἦ ῥ' ἔχομέν τι;

(128) A, τούτων. Ex ultima pagina codicis Odysseæ in Vindobonensi bibliotheca asservati excerpsit similem de piscatoribus Arcadibus cum Homero colloquentibus historiolam Nœhdenius, quam Classico Diario inseruit t. 23, p 63. Ibi recitata Homeri quæstione, sic pergit narrator: ὁ νοῦς τῆς ἐρωτήσεως οὗτος· « ὦ ἄνδρες Ἀρκάδες, ἁλιεῖς τὴν τέχνην, ἆρ' ἐθηρεύσαμέν τι;» οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀπεκρίναντο τοῦτο τὸ ἔπος· « Οὓς ἕλομεν λιπόμεσθ', οὓς δ' οὐχ ἕλομεν, φέρομεν.» Ὁ δὲ νοῦς τοῦδε τοῦ ἔπους τοιοῦτος· οὓς φθεῖρας ἐθηρεύσαμεν ἀπεκτείναμεν ἐνταῦθα, οὓς δ' οὐκ ἰσχύσαμεν θηρεῦσαι, φέρομεν ἐν τοῖς εἵμασιν..... Ad οὓς ἕλομεν conjecit Nœhdenus legendum εἵλομεν. Sed qui sic mutatum incedet τοῦτο τὸ ἔπος? Debuisset potius proponere mutandum φέρομεν in φερόμεσθα, quod legitur in editis Homeri fragmentis. Statim pro χρησμὸν τὸν χρησμῳδηθέντα proponit N. χρησμοδοτηθέντα. Cui bono?

(129) B. ἃ μή.

(130) Sic codices.

(132) Bg., κλα την πλ. A B C et Chil. 13,665 κλᾶται πλ.,

(135) Schol. in C., ἰδιωτικώτερον, ad ἀγροικικώτερον, puto. — C. χυδέως.

(140) Bg., την Εριν δ' ουσαν. A, φιλονεικωτάτην. Melius idem v. 268,

τούτων ἀπεῖναι λέγουσι τῶν γάμων μὴ κληθεῖσαν.
Αὕτη δὲ, ζέσασα θυμῷ καὶ λύπῃ βεβλημένη,
μῆλον ἐσκεύασε χρυσοῦν, ἔγραψε δὲ τῷ μήλῳ·
« Λάβε, καλὴ τῶν θεαινῶν, λάβε, καλὴ, τὸ μῆλον·
« Σοὶ τῇ καλῇ τῶν θεαινῶν ἔστω τὸ μῆλον δῶρον. »
Οὕτως ἡ Ἔρις, ὥς φασι, ποιήσασα τὸ μῆλον,
ἀπὸ τοῦ στέγους ἔῤῥιψε μέσον τοῦ γάμου τοῦτο.
Εὐθὺς δὲ Ἥρα, Ἀθηνᾶ, μετὰ τῆς Ἀφροδίτης,
τὴν γαμικὴν τὴν τράπεζαν ἀφεῖσαι καὶ τὸν πότον,
περὶ τοῦ μήλου μάλιστα τὴν μάχην συνεκρότουν,
ἑκάστη τούτων λέγουσα κάλλει νικᾶν τὰς ἄλλας.
Τέλος λαβόντα τὸν Ἑρμῆν ταύτας ὁ Ζεὺς κελεύει
πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἀπαγαγεῖν εἰς Ἴδην·
ἣν δ' ἂν αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὡραιοτέραν κρίνῃ,
ταύτην τὸ μῆλον ἔπαθλον λαμβάνειν εὐμορφίας.
Ὡς δὲ ταχέως πρὸς αὐτὴν ἐγένοντο τὴν Ἴδην,
Ἥρα μὲν πρὸς Ἀλέξανδρον τάδε φησὶ κρυφίως·
« Εἰ κρινεῖς ἐμὲ κρείττονα καὶ δώῃς μοι τὸ μῆλον,
« ἄρχειν ἐγὼ ποιήσω σε δύσεως καὶ τῆς ἕω. »
Ἡ δ' Ἀθηνᾶ κατάρχοντι Φρυγῶν τῆς στρατηγίας
Ἑλλάδα πᾶσαν ἔλεγε δούλην αὐτῷ ποιῆσαι.
Ἡ δ' Ἀφροδίτη πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον εἰποῦσα,
« Εἰ κρίνεις τούτων κρείττονα, δώσω σοι τὴν Ἑλένην, »
λαμβάνει νικητήριον καὶ ἔπαθλον τὸ μῆλον.

Ἔριδος τῆς φιλονεικοτάτης. Bg., φιλονεικοτατον, violata lege accentus.
(142) A, αὕτη. BC, Bg., αὐτή.
(145) A, ἡ τῇ κ... ἔσται. B, σοὶ τῇ... ἔσται. C. ἡ... ἔστω. Bg., και τη... εστω.
(146) Bg., οὕτως Ερις.
(147) Bg., στεγους... τουτου. A, μέσον τὸ μῆλον κάτω.
(158) A B, εἰ κρίνεις... καὶ δώῃς. C, κρίνῃς.... δώῃς. Bg., κρινεις.... δωῃς. Scripto κρινεῖς δώῃς, visum est tempora non male sibi convenire, quum aoristi δώῃς futura possit esse significatio.
(160) Codices κατάρχοντα. Referendum ad αὐτῷ scripsi κατάρχοντι.
(163) C, κρίνῃς e correctione.

Ἀλέξανδρος, Φερέκλου δὲ πλοῖα πεποιηκότος,
εἰς τὴν Ἑλλάδα κατελθὼν, ἁρπάζει τὴν Ἑλένην·
ὅθεν ὁ μέγας πόλεμος ἐκεῖνος ἀνερράγη,
καὶ πόλις ἡ περίβλεπτος ἡ Τροία κατεσκάφη,
καὶ πάντες παρανάλωμα γεγόνασι τοῦ ξίφους.
Ταῦτα φασὶν οἱ ἀμαθῶς λαλοῦντες καὶ νηπίως·
τὸ δ' ἀληθὲς νῦν μάνθανε λεπτῶς ἠκριβωμένως.
Ὁ Λαομέδοντος υἱὸς Πρίαμος καὶ Λευκίππης,
εἴτε Ῥοιοῦς κατά τινας, Στρυμοῦς δὲ καθ' ἑτέρους,
γήμας Ἑκάβην Δύμαντος, κατά τινας Κισσέως,
υἱοὺς ἐγέννησε πολλοὺς, ναὶ μὴν καὶ θυγατέρας.
Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀλέξανδρον ἔγκυος ἦν Ἑκάβη,
γεννῆσαι φλέγοντα δαλὸν ἐδόκησεν ὀνείροις,
ὃς πάσας ἐπυρπόλησε τὰς Τρώων περιχώρους.
Οἱ τῶν ὀνείρων δὲ κριταὶ τοῦτο μαθόντες εἶπον·
« Τὸ βρέφος ὅπερ ἔνδοθι φέρεις ἐν τῇ γαστρί σου
» τῇ περιχώρῳ γίνεται πάσῃ τῶν Τρώων βλάβη. »

(165) Ex Iliade 5, 62, de Phereclo : Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο, Οἷ τ' αὐτῷ. Adde Tzetzam Chil. 8, H. 168 : τὸν Φέρεκλον ὁ Ὅμηρος ὡς τέκτονα τὴν τέχνην, Καὶ πλοῖα συναρμόττοντα καὶ θρόνους καὶ πᾶν ἄλλο. Codex 2644, θρήνους. Propono legendum θράνους. Est θρᾶνος in nave nomen proprium sedilis τοῦ θρανίτου.

(169) Redibit nomen παρανάλωμα v. 329. Gregorius Cyprius im meis Anecdotis Gr. t. 1, p. 345 de capta Urbe : γίνεται χειρῶν βαρβαρικῶν παρανάλωμα. Vita Barlaami ibid. t. 4, p. 236 : τὰ σώματα ὑμῶν θηρίοις δώσω παρανάλωμα. Eumathius Hysm. 8, p. 282 : ὅσοι δ' ὑπερβεβήκασι τούτοις, βαβαὶ τῆς τῶν βαρβάρων ἀμειλίκτου ψυχῆς! ξίφους γεγόνασι παρανάλωμα. Scribendum τούτους e codice, et sine codice, scilicet νεανίσκους, de quibus modo. Scholiastes Ajacis ad v. 12 παρανάλωμα interpretatur πάρεργον ἀνάλωμα.

(171) A B, καλῶς ἠκρ. Vide v. 109.

(173) A, Burg., Στρυμνους. B C, στρυμοῦς. Vide Thesaurum gr. V. Στρυμώ; et Muellerum ad scholia Tzetzæ in Lyc. v. 18.

(174) Burg., Δριμαντος.

(175) B, καὶ μὴν καί. Formulæ ναὶ μὴν καὶ bonitatem asserui ad Choricium, p. 342. Adde n. ad Nicetam Eugen. p. 387.

(176) C, ἐπειδή. Bg., Ἀλεξάνδρου contra rhythmum. A, ἔγγυος. Exemplum vocis ἔγκυος cum accusativo videsis libro Γ, 60 ; alia excitavit ex Tzetza Lud. Dindorf. in Thesauro Græco.

(177) Burg., γεινησαι.

(180) C. et Bg. ἔνδοθι. Exempla Tzetzica ibidem apposuit L. Dindorf. A B, ἔνδοθεν.

Οὕτω μὲν εἶπον οἱ κριταὶ τότε τῶν ὀνειράτων·
γεννήσασα τὸ βρέφος δὲ, Πάριν κατονομάζει.
Ὁ δὲ πατὴρ ὁ Πρίαμος τῷ φόβῳ τῶν ὀνείρων
μετὰ τὴν βρέφους γέννησιν ἦλθεν εἰς τὸ μαντεῖον,
ἀνερωτήσων ποταπὸν ἐκβήσεται τὸ βρέφος.
Ἐδόθη τούτῳ δὲ χρησμὸς τοιουτοτρόπως λέγων.
« Πρίαμε Τρώων βασιλεῦ, σύζυγε τῆς Ἑκάβης,
« δύσπαρις Πάρις σοι υἱὸς ἄρτι κακῶς ἐτέχθη,
« ὃν μὴ γεννῆσαι κρεῖττον ἦν ἢ συμφορὰν γεννῆσαι.
« Ὁ παῖς γὰρ οὗτος, γεγονὼς τριάκοντα τῶν χρόνων,
« ὀλέσει τὰ βασίλεια τῶν Τρώων καὶ τὰς πόλεις. »
Ὅπερ μαθὼν ὁ Πρίαμος τρόμῳ πολλῷ καὶ φρίκῃ
τὸν Πάριν μετεκάλεσεν Ἀλέξανδρον εὐθέως,
καὶ Ἀρχελάῳ δέδωκεν οἰκέτῃ τὸ παιδίον,
ὡς ἂν εἰς ὄρος που ῥιφὲν καταβρωθῇ θηρίοις.
Καὶ δὴ λαβὼν Ἀρχέλαος ἀπέρριψεν εἰς Ἴδην·
ἄρκτος δ' ἐθήλαζεν αὐτὸν ξένως ἡμέρας πέντε.
Ἐν μέσῳ τούτων τελευτᾷ τὸ βρέφος Ἀρχελάου·
ὁ δὲ τὸ πᾶν τῇ γυναικὶ συμβουλευθεὶς ἐμφρόνως,

(186) B C, Bg., ποδαπόν. Recepi ex A ποταπόν.

(189) Hector tertia Iliade Parim verbis probrosis compellans : Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε. Similia collegit Potterus ad Lycophr. 1174. Olim ad Anecd. Gr. t. 3, comparabam compositum Κακοαλέξιος, quo usus est auctor Ἐπιδημίας Μάζαρι, non semel, scilicet pp. 130, 149, 166. —A, καθώς. B, κακός. C, Bg., κακῶς.

(190) A, κρείττων. Et sic C prius; sed correctio facta fuit.

(191) γεγονὼς τριάκοντα τῶν χρόνων) id est ἐτῶν, ἐνιαυτῶν, quæ nominis χρόνος significatio apud recentiores præsertim est passim obvia. Conf. v. 336, 360, 369, 391, 394, 419, etc. Malalas de hac ipsa re ante Tzetzam, Chron. 5, p. 116 : τοῦ δοθέντος χρησμοῦ περὶ τοῦ Πάριδος τῶν λ' ἐνιαυτῶν. Apud Eumathium 4, p. 226, duodecim mensibus allegorice pictis hæc est superimposita inscriptio : Τοὺς ἄνδρας ἀθρῶν τὸν χρόνον βλέπεις ὅλον, id est « annum totum », monente Ph. Basso. Gaulmini interpretatio « omne tempus » a sententia est aliena. Vide Bernard. ad Nonnum medicastrum c. 213; Mo-er. ad Nonnum poetam p. 172; Bach. ad Critiam p. 63; meam ipsius notam ad Chumni epistolas p. 185.

(193) C, Bg., τρόμῳ π. A B, φόβῳ πολλῷ.

(194) A B, τὸν πάριν. in C, τὸν πάριν, superscripto τὸ βρέφος. Bg., τὸ βρ.

(198) Burg., C. ἡμέραις.

(200) A, συμβουλευθεὶς τῇ γυναικί. Burg., ἡ γυν. συμβ.

τὸν μὲν νεκρὸν ἀπέρριψεν εἰς Ἴδην ἀντ' ἐκείνου,
τὸ βρέφος δὲ βασιλικὸν αὐτὸς ἀναλαμβάνει,
καὶ ἀνατρέφει πατρικῶς ποιμαίνειν τε διδάσκει,
ὥσπερ τινὲς ἱστορικοὶ γράφουσι περὶ τούτου.
Ἕτεροι πάλιν λέγουσι πιθανωτέρως τάχα,
Πρίαμον τὸν Ἀλέξανδρον μὴ δοῦναι Ἀρχελάῳ
εἰς βρῶσιν ῥίψαι τοῖς θηρσίν· ἀλλ' ἐλεῶν τὸ βρέφος,
νομίζων οὕτω τε φυγεῖν καὶ τοῦ χρησμοῦ τοὺς λόγους
τῷ Ἀρχελάῳ δέδωκεν τρέφειν ἐν τοῖς χωρίοις
βασιλικαῖς ἀνατροφαῖς παιδεύσει τε παντοίᾳ.
Ὁ δὲ λαβὼν εἰς Ἄμανδρον ἀπήγαγε χωρίον·
ὅπερ χωρίον Πρίαμος πόλιν ποιήσας τότε
Πάριον μετωνόμασεν εἰς ὄνομα τοῦ βρέφους.
Ἐκεῖ γοῦν ἐκτρεφόμενος Ἀλέξανδρος, ὡς ἔφην,
λέγεται κρῖναι τὰς θεὰς ἐν γάμῳ τοῦ Πηλέως,
καὶ δοῦναι νικητήριον τὸ μῆλον Ἀφροδίτῃ.
Τοῦτο δ' ὅτι ψευδές ἐστι δῆλον ἐκ τῶν πραγμάτων.
Τοῦ Ἀχιλέως γὰρ πατὴρ ἦν ὁ Πηλεύς, ὡς οἶδας,

(201) C. ἀνέρριψεν.

(202) A B C, τὸ δὲ βασιλ. βρέφος, contra rhythmum.

(205) Burg., πειθανωτέρως.

(211) Et v. 292 Ἄμανδρόν τι χωρίον, quod Malalæ, Chron. 5, p. 114, Ἀμάνδρα nuncupatur. Narrationis Tzetzicæ de Paride Malalas fons est, omninoque conferendus; ipseque Tzetzes bona fide ac diligentiæ causa eum allegabit v. 246. Burg., κατωνόμασεν.

(217) Schol. in C. ψευδὲς τοῦτο μόνον ἐστὶν ὅτι Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς Ἀχιλέως πατρὸς γάμοις Πηλέως ἔκρινε τὰς θεάς. Τὸ Ἀχιλεὺς δι' ἑνὸς λάμβδα ἐγὼ γράφω.

(218) B, Burg., Ἀχιλλέως. Et sic passim codices cum duobus lambda. Sed, quum ipse auctor modo significaverit se uno tantum lambda uti, parendum est. Cujus scripturæ rationes declarat ad Lycophronem 798: ὁ Τζέτζης τὸ Ἀχιλεὺς δι' ἑνὸς λ γράφει. Φησὶ γὰρ ὅτι ἢ ἀπὸ τοῦ ἄχος ἐμποιεῖν τοῖς Ἰλιεῦσιν ἐτυμολογεῖται, ἢ παρὰ τὸ ἄχη λύειν (ἰατρὸς γὰρ ἦν), ἢ παρὰ τὸ χείλεος ἄμοιρος εἶναι, ἢ παρὰ τὸ ἄγειν τὸν λαόν, ὡς στρατηγός· καὶ πάντα δι' ἑνὸς λ γράφεται. Εἰ δέ τις διὰ δύο λλ τοῦτο γράφει, κελεύει μὴ κτηνωδῶς οὕτω γράφειν, χωρὶς ἐπιστήμης καὶ εἰδήσεως, λέγειν δὲ τοῦτο ὅτι αἰολικόν ἐστιν. Οἱ γὰρ Αἰολεῖς διπλασιοῦσι τὰ σύμφωνα. Idem scholio fortasse non integro ad Chil. 6, 664, ubi Ἀχιλλεὺς editum, at Ἀχιλεὺς in cod. 2644: Ἀχιλλεὺς μόνον αἰολικῶς διὰ δύο λάμβδα γράφε. Adde eum et Exegesi p. 61, 3, atque inferius schol. ad v. 425. In allegandis etiam aliorum locis hanc scripturam adhibet. Ad Chiliadem 2, 78: Ἀδριανὸς ὁ' Ἀδριανοῦ τοῦ Ἄφρου

ὁ δ᾽ Ἀχιλεὺς γεραίτερος ὑπῆρχεν Ἀλεξάνδρου.
Καὶ γὰρ ὁ Νεοπτόλεμος υἱὸς τοῦ Ἀχιλέως
πολεμιστὴς ἦν τέλειος τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ,
αὐτῷ σχεδὸν ἰσόχρονος ὑπάρχων Ἀλεξάνδρῳ.
Καὶ πῶς οὐκ ἔστιν ἄλογον Ἀλέξανδρον δικάζειν
γάμοις τινὸς τοῖς ἑαυτοῦ πάπποις ἰσοχρονοῦντος;
τοῦτο μὲν λῆρος καὶ ψευδές, τὰ δ᾽ ἀληθὲς τοιοῦτον.
Ὡς ἀπελθὼν ὁ Πρίαμος ἤκουσεν ἐκ μαντείου
τριάκοντα γενόμενον Ἀλέξανδρον τῶν χρόνων
ὀλέσαι τὰ βασίλεια τῶν Τρώων καὶ τὰ πέριξ,
ἅμα τὸ βρέφος ἐλεῶν μηδ᾽ ἀποκτεῖναι θέλων,
καί γε τὴν ἄφυκτον φυγεῖν ἐλπίζων εἱμαρμένην,
εἰ τὸ τριακοντάχρονον Ἀλέξανδρος ἐκδράμοι,
τῷ Ἀρχελάῳ δέδωκεν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐκτρέφειν,
εἴς τι χωρίον Ἄμανδρον καλούμενον τὴν κλῆσιν,
ὃ νῦν καλεῖται Πάριον, πόλις ἀντὶ χωρίου,
εἰς κλῆσιν τὴν τοῦ Πάριδος κτισθὲν ἐκ τοῦ Πριάμου.

παῖς ὑπάρχων, id apposuit scholium, quod describam ex Anecd. Oxon. t. 3, p. 354 collato bono codice 2644: πολλὰς βίβλους Ἀδριανὸς (cod. ὁ) αὐτοκράτωρ συνεγράψατο ὧν τί (potius τι vel τὶ) λέγειν ἐκτεόν· ῥητεὸν δὲ δι᾽ ἐπῶν αὐτοῦ εἰς τὸν Ἕκτορα ἐπιτάφιον. « Ἕκτορ, ἀρήϊον (sic cod.) αἷμα, κατὰ χθονός, εἴπου ἀκούεις, Στῆθι, καὶ ἄμπνευσον βαιὸν ὑπὲρ πατρίδος. Ἴλιον οἰκεῖται κλεινὴ πόλις, ἄνδρας ἔχουσα Σοῦ μὲν ἀφανωτέρους (cod. ἀφαυροτέρους optime, ac fateor me suspicari Oxoniensem lectorem somniculose legisse), ἀλλ᾽ ἔτι (cod. ἔτ᾽) ἀρηϊφίλους, Μυρμιδόνες δ᾽ ἀπόλοντο. Παρίστασο, καὶ λέγ᾽ Ἀχιλλεῖ (cod. Ἀχιλεῖ, quod est ex usu Tzetzæ)· Φαρσάλος (potius Φάρσ.) κεῖται χερσὶν ἐπ᾽ Αἰνεάδῃ. Hic ultimus versus periit in codice, lacera charta; supersunt tamen paucula literæ, κεῖται π᾽ αἰ. Id epigramma reperitur et in Anth. 9, 387, cum lectione χαῖρε, multo, me quidem judice, præferenda varietati Oxoniensi, στῆθι. Ac valde discrepat in Anthologia ultimus versus ita scriptus: Θεσσαλίην κεῖσθαι πᾶσαν ὑπ᾽ Αἰνεάδαις. Varietas Oxoniensis sic reformari potest: χερσὶν ὑπ᾽ Αἰνεάδου, vel Αἰνεαδῶν. Obiter moneo Chardonem in Miscellaneis t. 1, p. 277 id epigramma illustravisse appositione versionum quatuor metricarum, quibus potuisset addere quam fecit Morus: « Gradivi genus, Hector, ave... », aliamque Pauli Stephani, Henrici filii: « Si sonus it terris, Hector fortissime gaude... »

(222) A B, Bg., αὐτοσχεδόν. Ad rem cf. Tzetzam Exegesi p. 41.

(230) A, ἄφικτον. A, ἐκδραμεῖ. B, ἐκδράμῃ.

(233) A, τῇ κλήσει.

(234) Tzetzes Antehom. 59: Δείματο δ᾽ αὖ Πάριον τιμῇ Πάριδος ἕο παιδός. Ibi de Pario Jacobsius.

Ὁ Πάρις οὖν Ἀλέξανδρος ἐκεῖσε διατρίβων,
μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς τριακοντουτίας,
πάσας ἐξεπαιδεύετο βασιλικὰς παιδεύσεις,
ἱππεύειν, ἀκοντίζειν τε, τοξεύειν, σφαῖραν παίζειν,
καὶ πᾶσαν ἄλλην παίδευσιν πρέπουσαν βασιλεῦσι.
Καὶ ῥήτωρ μὲν γενόμενος γράφει πολλὰ μὲν ἄλλα,
εἰς ἓν δὲ τούτου σύγγραμμα τὰς τρεῖς θεὰς συγκρίνει,
τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν φρόνησιν, τὴν Ἥραν, τὴν ἀνδρείαν,
καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δε, φημί, τὴν Ἀφροδίτην,
ᾗ καὶ τὸ μῆλον δέδωκε, τὴν νίκην, τὰ πρωτεῖα,
ὡς Ἰωάννης χρονικὸς Ἀντιοχεύς που γράφει,
αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τἄλλα παραλιμπάνων,
γάμον Πηλέως Θέτιδος, Ἑρμῆν τε καὶ τὸν Δία,
τὴν Ἴδην, οὗπερ ἔκρινε θεὰς τὰς θρυλλουμένας·
ὁ Τζέτζης δ' ἅπαντα λεπτῶς ἀλληγορεῖ. Καὶ πρόσχες.

(236) Bg., γουν. Rem narrat Tzetzes Exegesi p. 40 : οὓς δήπερ ἀγρούς Ἀλέξανδρος ἐκτρεφόμενος. Fortasse, καθ' οὕς.

(237) B, τριακονταετίας. Et 250 B, τριακονταετίαν, utroque versu longiore, quum sint in hemistichio posteriore octo syllabæ, quod debeat constare septenis. Modo incidi in hosce iambicos politicos grammaticastri nescio cujus : Ὦ Τριὰς τρίφωτε, τρισαίδιον φάος, Τρία πάρεσχε τῷ σχεδογράφῳ νέῳ, Γνῶσιν, μάθησιν καὶ λόγων εὐκοσμίαν. In primo tollendum ὦ.

(238) Burg., ἐξεπαιδεύσατο.

(240) Bg., βασιλευσιν.

(241) Bg., ὅς ῥητωρ δε. C, καὶ ῥ. δέ. A, πολλὰ καὶ ἄλλα.

(242) A, τούτοις. BC, Bg. τούτου, quod est pro αὐτοῦ. Magna est in usu pronominum negligentia recentiorum. Monere memini ad Pachymerem. Tzetzes de Paride Exegesi p. 41 : καὶ ῥήτορα τέχνην μεμαθηκὼς πολλὰ μὲν ἕτερα συγγεγράφηκεν, ἐνὶ (imo ἑνὶ) δὲ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων φρονήσεως ἐπιθυμίας τε καὶ ἀνδρείας σύγκρισιν ἐποιήσατο.

(243) A, φησί. Tzetzes Antehom. 63 : Εἶν ἑνὶ δ' αὖτε θεάν, ἐπιθυμίαν, Ἀφροδίτην Κρίνων.

(246) Ἰωάννης] Schol. in C : τοῦ ἐπίκλην ὁ Μαλέλης. Est in Anecd. Oxon. 3, p. 376 cum lectione ἐπίκλησιν. Vide n. 211.

(247) A B C, τἄλλα. C, τἄλλα v. 267. Præferunt τἄλλα Wolfius Præf. Hom. p. 55, Friedemann. De media Syll. p. 332, Schæfero auctore ad Æsopum p. 132; Reitz. ad Luciani Phal.; Erfurdt. et Hermann. in Sophocle; Miller. Catalogo Scoral. p. 35, qui et mei meminit, ut est vir diligentissimus ac capacis memoriæ. Jacobitzio tamen viro d. magis placuit τἄλλα ad Toxarim. Omnino legendus est Wolf. in Litterariis Analectis t. 1, p. 434, ad quem et olim lectorem amandabam, quum erudite rationes cur τἄλλα præferat exposuerit. Ceterum in ista re minima minime peccabitur.

(248) C, Bg., ἑρμῆ.

Μέχρι τοῦ παρελθεῖν, φησὶ, τὴν τριακοντουτίαν
Ἀλέξανδρος, ὡς ἔμαθε διάγων ἐν Παρίῳ,
πάσας καλὰς βασιλικὰς μετήρχετο παιδεύσεις·
καὶ δὴ καὶ λόγιος ἀνὴρ γενόμενος συγγράφει
βίβλον, τοῦ κόσμου γένεσιν αἱρέσει τῇ Ἑλλήνων·
πῶς ἐν ἀρχῇ τὸ Ἔρεβος ὑπῆρχε καὶ τὸ χάος,
καὶ σκότωσις καὶ σύγχυσις τὰ σύμπαντα κατεῖχε·
ῥαγέντος τοῦ Ἐρέβους δὲ καὶ βαθυτάτου σκότους,
ἐφάνη γῆ καὶ θάλασσα, ῥυθμῷ διηρθρωμένα,
ὅπερ φασὶ τῆς Θέτιδος γάμους καὶ τοῦ Πηλέως·
χαύνη πηλώδη γὰρ ἡ γῆ τὸ πρῶτον ἀνεφάνη,
ὡς ἐν τοῖς φυσικοῖς αὐτοῦ φησὶν Ἀναξαγόρας.
Ἐν τῷ Πηλίῳ δέ φασι τὸν γάμον γεγονέναι,
ἐν κόσμῳ, οὗ τὸ πήλινον ἀνθρώπων ἐσμὲν γένος.
Τοῖς γάμοις τοῦ Πηλέως δὲ καὶ Θέτιδος τῷ τότε,
ἤγουν ταῖς διαρθρώσεσι τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
παρῆσαν πάντες οἱ θεοὶ, ἤγουν στοιχεῖα τἄλλα,
χωρὶς μόνης τῆς Ἔριδος τῆς φιλονεικοτάτης·
διαρθρωθείσης γὰρ τῆς γῆς ὁμοῦ καὶ τῆς θαλάσσης,
καὶ τὰ λοιπὰ συνέδραμε πάντα καλῶς στοιχεῖα·
ἡ Ἀθηνᾶ, ὁ πρόσγειος ἀὴρ καὶ ὑδατώδης,
ἡ Ἥρα τὸ λεπτότερον κατάστημα αἰθέρος,

252) διάγων ἐν Παρίῳ].A, Παρείῳ. Sequitur Malalam Chron. 5, p. 115 : ἐν αὐτῷ διάγων, scilicet τῷ Παρίῳ. In hoc versu Burgessius interrumpit descriptionem sui codicis, repetendam v. 334.

(253) C, καλῶς βασιλικῶς. Nec male; cf. v. 171. Sunt tria adverbia v. 505.

(255) A, βιβλίον... αἱρέσει τῶν.

(256) Post hunc versum A addit hunce, qui abest ab B C : Σελήνην ἥλιον ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας. Et ipse illum omitto, rectius adfuturum inferius post v. 275.

(259) διηρθρωμένα, duali numero.

(264) A, πήλιον. Tzetzes Exegesi p. 42 : ἐν τῷ Πηλίῳ δὲ τῷ κόσμῳ, καθ' ὃν οἱ πήλινοι καὶ γεώδεις ἀναστρεφόμεθα.

(269) B, διαρθρωσάσης. A C, ὁμοῦ τῆς γῆς.

(270) A, συνέδραμον. B, καλὰ, superscripto ῶς.

(271) Tzetzes Exegesi, p. 55, 9 : τὸ Ἀθηνᾶ πάλιν ὁμοίως ἐπὶ τῶν στοιχειακῶν ὁ πρότειος καὶ παχυμερὴς νοεῖται ἀήρ. Legendum, πρόσγειος.

ἡ τοῦ πυρὸς οὐσία τε, ταύτης ἡ λεπτοτέρα,
ἣν λέγουσιν υἱὸν αὐτῆς, Ἥφαιστον παντεργάτην.
Ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πυρὸς φασὶ γὰρ γεγενέναι
σελήνην, ἥλιον, ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας.
Οὕτω τὰ πάντα γαμικῶς ἐν τῇ κοσμογενείᾳ
εὐρύθμως παρυπέστησαν φαιδρῶς ὡραϊσμένα.
Ἡ Ἀφροδίτη γὰρ παρῆν τούτοις ἑστιωμένη,
ἡ εὐκρασία τοῦ παντὸς συνδέσμου τῶν στοιχείων.
Μόνη δ' ἡ Ἔρις οὐ παρῆν, ἡ σύγχυσις καὶ ζάλη·
πᾶσα φαιδρότης γάρ, ὁμοῦ πᾶσα συναρμοστία
κατεῖχε τὸν περίγειον τοῦτον ὑλαῖον κόσμον·
τοῦ πρωτογόνου ζοφεροῦ, χάους, εἰς γῆν ῥαγέντος,
ὃ Κρόνον λέγουσι σοφοὶ Διῒ ταρταρωθέντα·
ἀέρος φάναντος λαμπροῦ, τὸ σκότος γὰρ ἐκρύβη.
Τὸ μῆλον τὸ τῆς Ἔριδος ὅπερ ἐστὶ νῦν μάθε.
Μετὰ τὴν κοσμογένειαν καὶ τὴν εὐαρμοστίαν,
ἥνπερ καὶ γάμους εἴπομεν Θέτιδος καὶ Πηλέως,
ὡς ἔγραψεν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ αὐτοῦ βιβλίῳ,
ζάλη δεινὴ καὶ σύγχυσις γέγονε τῶν στοιχείων,
ὡς καὶ ὁ φυσικὸς φησὶν Ἐμπεδοκλῆς ἐκεῖνος·
ποτὲ μὲν γὰρ ὁ κάθυγρος ἀὴρ ὑπερενίκα,
ὁ ζοφερός, ὁ πρόσγειος, ὁ συντεθολωμένος,

(274) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 376 : ὡς Τριφιόδωρος ἐν τῇ Ἁλώσει φησίν · « Μήτηρ ἀθανάτοιο πυρὸς φαεσίμβροτος Ἥρη. » Versus et Tryphiodori 234, ad quem Wernickius citat opportune Tzetzam Exeg. p. 52. Scripsi Τριφιόδωρος pro reperto Τρυφιόδωρος. Nam demonstravit Letronnius, Sylloge inscriptionum t. 1, p. 232, nomen, quod passim scriptum est, Τρυφιόδωρος, deducendum esse non a τρυφῇ, sed a dea Ægyptia, quæ in saxis litteratis Τρίφις et Θρίφις nuncupatur. Vide etiam viri doct. Dissertationem eruditissimam de nominibus propriis pp. 40, 41.

(279) C, τούτοις ἑστιωμένη, superscripto ἐκείνοις συνημμένη. B, ἐσθιωμένη. Tzetzes Exegesi p. 39 : γάμων δὲ τελουμένων συνειστιῶντο οἱ θεοί.

(285) Fort. ταρταρωθέντος. In C ad verba Κρόνον Διῒ longissimum adscriptum est scholium, quod ad calcem libr rejicio.

(290) Alexander, Paris scilicet, conf. v. 310.

ἐν Ἀθηνᾶν εἰρήκειμεν, ποτὲ δὲ ὁ πυρώδης
ὑπερνικῶν τὰ σύμπαντα καὶ μέλλων καταφλέγειν,
ἥνπερ καὶ Ἥραν εἴπαμεν μητέρα τοῦ Ἡφαίστου·
ποτὲ δὲ εὔκρατος ἀὴρ ὑπέλαμπε βραχύ τι.
Ἐν οὖν τοιούτῳ κλύδωνι καὶ ζάλῃ τῶν στοιχείων,
ὁ κόσμος οὗτος, τὸ χρυσοῦν τὸ μῆλον, τὸ ὡραῖον,
ἔπαθλον τοῦ κρατήσαντος ὑπέκειτο στοιχείου.
Εἰ γὰρ ὁ πρόσγειος ἀὴρ ἐνίκησε τελέως,
σκότος ἂν τοῦτον τὸν λαμπρὸν πάλιν κατέσχε κόσμον·
εἰ δὲ λεπτομερέστερος ἐκράτησε πυρώδης,
πῦρ ἂν τὸν κόσμον ἅπαντα κατέσχε καταφλέγον.
Ἐπεὶ δ' ὑπερενίκησε σύγκρασις Ἀφροδίτης,
ἔπαθλον νίκης ἔσχηκε, καὶ νῦν ἔτι κατέχει
τὸν κόσμον τοῦτον τὸ χρυσοῦν τὸ μῆλον, τὸ ὡραῖον,
συγκεκραμένον εὔρυθμον θεοῦ τῇ κυβερνήσει.
Τοιαῦτα μὲν Ἀλέξανδρος περὶ κοσμογενείας
ἐκεῖσε συνεγράψατο τελῶν ἐν τῷ Παρίῳ·
ὅπερ ἐστὶ τῶν θεαινῶν ἡ κρίσις ἡ μυθώδης
ἐκ τῆς κελεύσεως Διὸς Ἑρμῇ προστεταγμένη
παρ' Ἀλεξάνδρου Πάριδος ἐν Ἴδῃ γεγονέναι.
Ὁ Ζεὺς γάρ, νοῦς ἐκέλευσε τοῦ Ἀλεξάνδρου πάντως
Ἑρμῇ, λόγῳ προφορικῷ, καὶ γέγονεν ἡ κρίσις·
εἶεν, ἵνα σαφέστερον πᾶν σοι διαρθρώσω,
πεισθεὶς οἰκείοις λογισμοῖς Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις

(295) εἰρήκειμεν] v. 271. A, εἰρήκαμεν. Sæpe utitur tempore εἰρήκειν. Vide ad II, 124.
(297) B, ἥνπερ. Cf. v. 272.
(299) A, γοῦν.
(301) A, κρατήσοντος.
(302) A. ἀνήρ.
(309) A B, προαιρέσει. C, κυβερνήσει. Cf. v. 333.
(310) Tzetzes Exegesi p. 43, 6: Τοιαῦτα, οἶμαι, περὶ τῆς ἀρχαιογονίας Ἀλέξανδρος συνεγράψατο, τοῦ Διός, ἤτοι νοός, Ἑρμῇ κελεύσαντος, τουτέστι τῷ προφορικῷ λόγῳ...
(313) In B hic versus cum genitivo συντεταγμένης interpositus est inter versus Ἐκεῖσε... et Ὅπερ..., et in sequente exhibet γενομένη.

λόγοις γραπτοῖς καὶ συλλαβαῖς, καὶ λέξει μετρουμένῃ,
ἐν Ἴδῃ ταύτας ἔκρινε τὰς τρεῖς θεὰς ἃς ἔφην,
τουτέστι συνεγράψατο, δηλοποιῶν βιβλίοις
τοῖς φανεροῦσι σύμπαντα τὰ παλαιὰ καὶ νέα,
ὅπως, μετὰ διάρθρωσιν γῆς ἅμα καὶ θαλάσσης,
καὶ εὐκρασίας τῶν λοιπῶν, ὡς ἔφημεν, στοιχείων,
παλιντροπία γέγονε καὶ σύγχυσις ἐκείνων,
ποτὲ μὲν λάβρων ὄμβρων τε καὶ σκότους γενομένων,
ποτὲ δ' ἀτάκτων κεραυνῶν καὶ χύσεως πυρώδους,
ὑφ' ὧν ἐκλυδωνίζετο πάλιν δεινῶς ὁ κόσμος,
ἢ σκότους παρανάλωμα γενέσθαι καὶ τῶν ὄμβρων,
εἴτε πυρὸς ἐκχύσεσι σφοδραῖς πυροπληθῆναι,
εἰ μή που τοῦτον ἔπαθλον ἔλαβεν Ἀφροδίτη,
τουτέστι κατεκράτησεν ἡ νῦν εὐαρμοστία,
καλῶς αὐτὸν κατέχουσα θεοῦ τῇ κυβερνήσει.
Τοιαῦτα μὲν Ἀλέξανδρος ἔπραττεν ἐν Παρίῳ
μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς τριακονταετίας·
ὡς δὲ μετὰ τριάκοντα δύο παρῆλθον χρόνοι,
νομίσαν τὸ γερόντιον, ὁ Πρίαμος ἐκεῖνος,
ὡς ὁ χρησμὸς παρέδραμεν, ὁ χρόνος παρερρύη,
βλάβη λοιπὸν οὐ γίνεται Τρωσὶ παρ' Ἀλεξάνδρου,
τὴν γερουσίαν, τὸ κοινὸν ἅπαν λαβὼν τῶν Τρώων,
μετὰ θυμέλης καὶ χορῶν καὶ μουσικῶν ὀργάνων

(320) C, ἃς ἔφην. A B, ὡς ἔφην.
(321) A C, δηλοποιεῖ, quod cum συνεγράψατο male convenit. B, δηλοτυπῶν, unde scripsi participium δηλοποιῶν. Ab hoc versu in B fit saltus ad versum 361, folio uno absente, quod fuit numero 9 signatum, quum præcedat folium 8, sequatur folium 10. Avulsum ergo fuit post appositos foliis rectis numeros, quorum non vetus atramentum ac forma recens.
(324) Confer. v. 280.
(326) C, ὄμβρων λάβρων τε κ. σκ. γινομένου.
(327) A, ἀτάκτως.
(334) Iterum Burgessius describit codicem Oxoniensem hinc ad v. 340, tum saltum facit ad v. 347, itaque deinceps selectos versus apponit. Bg., τοιοῦτο.
(336) Tzetzes Exegesi p. 43 : τριάκοντα δὲ χρόνων παραδραμόντων τῆς γεννήσεως Πάριδος, et reliqua, quæ sunt conferenda. Fortasse excidit ἐκ vel ἀπὸ ante τῆς γεννήσεως.

τὴν Τρωϊκὴν τὴν συμφορὰν ἐπὶ τὴν Τροίαν φέρει,
τοῦ ἀπριλλίου τοῦ μηνὸς ἐν εἰκοστῇ δευτέρᾳ.
Τότε θυσίαι πανταχοῦ θεῶν τῶν ἐγχωρίων,
ἁπανταχοῦ δὲ τράπεζαι, θέαι καὶ πανηγύρεις.
Τῇ ἑκτωκαιδεκάτῃ δὲ μηνὸς τοῦ ἰουνίου
κελεύει τοῦτον ὁ πατὴρ πλεῦσαι πρὸς τὴν Ἑλλάδα,
καὶ θῦσαι λύσιν συμφορῶν Ἀπόλλωνι Δαφναίῳ,
δοὺς ἄνδρας Φρύγας ἑκατὸν, καὶ γράμματα καὶ δῶρα
πρὸς τοὺς Ἑλλάδος βασιλεῖς καὶ πρὸς τοὺς τοπαρχοῦντας,
ἅπερ λαβὼν Ἀλέξανδρος ἔπλει πρὸς τὴν Ἑλλάδα,
διδοὺς ταῦτα πρὸς ἅπαντας χωρῶν τοὺς τοπαρχοῦντας.
Ὡς δὲ καὶ πρὸς Μενέλαον κατέπλευσεν εἰς Σπάρτην,
εὕρηκε τοῦτον μέλλοντα πρὸς Κρήτην ἀποπλέειν·
θῦσαι γὰρ ἔμελλεν ἐκεῖ τῷ πάππῳ τῷ Κατρεῖ,

(342) συμφοράν) Schol. in C. ἤγουν τὸν Ἀλέξανδρον ἀπὸ Παρίου. Displicet duplex quidem articulus; sed ita v. 357 : τὰ δύσδωρα τὰ δῶρα. Cf. v. 300.

(343) Sch. in C : ὁπότε εἰσήχθη Ἀλέξανδρος ἀπὸ Παρίου ἐν τῇ Τροίᾳ. A, δευτέρῃ. In Exegesi loco laudato non minus indubitanter mensis et dies significantur a Tzetza homine diligentissimo, accuratissimo, memorata etiam synonymia τοῦ ξανθικοῦ ἀπριλλίου μηνὸς, ac δεστίου ὃς νῦν ἐπιχωρίως ἰούνιος λέγεται. Burgessius qui dierum notationem non descripsit, sed cum admiratione memorat, lapsu, puto, calami aprilis die 21 ait Paridem rediisse Trojam. Et Hodius Appendice ad Malalæ pag. 16, unde tantam eruditionem hausit Tzetzes, quem ipse in codice Oxoniensi legebat, stupet ad incredibem illam in diebus notandis diligentiam et exclamat : « Præcise! si superis placet ».

(345) C, χοροί. A, θεοί. Scripsi θέαι.

(346) Schol. in C : μεθ' ὁπόσον καιρὸν τῆς αὐτοῦ εἰσελεύσεως ἀπεστάλη παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς Ἑλλάδα, θῦσαι μέλλων Δαφναίῳ Ἀπόλλωνι. Tzetzes Exegesi l. l. : ὀγδόῃ δὲ πρὸς ταῖς δέκα τοῦ δεστίου μηνὸς, ὃς νῦν ἐπιχωρίως ἰούνιος λέγεται καὶ ἐς Ἑλλάδα. Corrigendum videtur δεσίου vel δαισίου.

(349) Schol. in C : μεθ' ὁπόσων ἀνδρῶν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἑλλάδα κατέπλευσεν.

(351, 352) Desunt in C, quos in B adfuisse reor. Nam saltus fit a 321 ad 361, absentibus igitur versibus quadraginta, vel folio integro, quum utraque folii cujusque pagina versus viginti plerumque contineat. Vide n. ad 321.

(355) Schol. in C et Anecd. Oxon. t. 3, p. 376 : τῆς Μενελάου γὰρ (An. sine γὰρ) καὶ Ἀγαμέμνονος μητρὸς Ἀερόπης καὶ Κλυμένης (C, κεκλυμένης) τῆς μητρὸς Παλαμήδους πατὴρ ἦν ὁ Κρατρεὺς ἐκ Κρήτης τῆς νήσου. Vide Schol. ad v. 967. A, κρατεῖ. C, κατρεῖ. Quæ vera est nominis lectio. Sic variatur κατρέως et κρατέως in Scholiis Tzetzæ ad Lyc. 383. Tzetzes Exeges. l. l. : οὗτος δ' ἐς Κρήτην ἐκπλέων ἐπὶ θυσίᾳ τοῦ Κατρέως Διὸς, προγόνου ἰδίου τυγχάνοντος. Ad nomen Διὸς offendo. Fortasse Κατρέως τοῦ Μίνωος τοῦ Διός. Potuit nomen ἰδίου bis scriptum mendum parere.

καὶ τούτῳ δὲ τὰ γράμματα παρέσχε καὶ τὰ δῶρα.
Ὁ δὲ Μενέλαος, λαβὼν τὰ δύσδωρα τάδῶρα,
Αὐτὸς πρὸς Κρήτην ἔπλευσεν ἕνεκα τῆς θυσίας,
Ἀλέξανδρον τὸν Πάριν δὲ κατέλειψε τοῖς οἴκοις,
τριάκοντα καὶ δύο μὲν ὑπάρχοντα τῶν χρόνων,
ὡραῖον πάνυ καὶ λευκὸν, εἰς ἡλικίαν οἶον,
*χρυσότριχα, δασύτριχα, καὶ τῶν ἁβροβοστρύχων,**
χαροπεπρόσωπον πολὺ, καὶ ὑπομειδιῶντα,
συντομολόγον, εὔλαλον, τῷ τάχει δὲ τῶν λόγων,
πολλάκις ἀποπτύοντα λεπτότατον σιέλον,
κατὰ τὰς ὄρνεις ἃς φαμὲν κλῆσιν ἀκανθυλλίδας·
ὃς τὴν Ἑλένην κατιδὼν τὸ δειλινὸν ἐν κήπῳ
μετὰ δουλίδων τῶν αὐτῆς καὶ γυναικῶν ἑτέρων,
εἰκοσιὲξ ὑπάρχουσαν χρόνων τὴν ἡλικίαν
κάλλος οὖσαν ἀμίμητον, ξένην τὴν ἡλικίαν,
ὑπὲρ χιόνα δὲ λευκὴν, καὶ τρυφερὰν τὸ σῶμα,
εὐπρόσωπον καὶ εὔρινα, καὶ τῶν καλλιοφρύων,

(357) Abest ab A. In C est additus ad marginem et a prima manu. Exstat in Excerptis Burgessii p. 74, cum eodem numero 357. De duplici articulo ad 342.

(362) ἁβροβοστρύχων] Tzetzes Chil. 1, 230, de Orpheo : ἐρασιπλόκαμος, ὢν τῶν ἁβροβοστρύχων. Conf. 372.

(363) A B, καὶ ὡς ὑπ. C. et Burg. sine ὡς, quod metro nocet.

(364) A B C, τάχει τῷ. Burg., ταχει δε.

(365) A B, λεπτότητα. C et Burg. λεπτότατον.

(366) ἀκανθυλλίδας] Schol. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 377 : τοὺς στραγγαλίνους, παρὰ τὸ ἐν ἀκάνθαις διάγειν. Στραγγαλῖνοι δὲ διὰ τὸ ποικίλον λέγονται ἀπὸ ῥωμαϊκῆς ἐσθῆτος λεγομένης στραγγαλίας, ἢ μᾶλλον τοὐναντίον ἡ ἐσθὴς ἀπὸ τῶν ζώων ἐκλήθη. In Anecd. est στραγαλίνους, στραγαλῖνοι. Et Corayus quidem Atactis 4, p. 77 scribit στραγαλῖνος post Bellonium et Cangium. Bellonius enim Observ. 1, c. 11, p. 31 versionis latinæ : « veterum pikilis [ποικιλὶς « scilicet], sive Latinorum carduelis et « Gallorum *chardonneret*, ab illis car« dueli [fortasse καρδέλι] aut straga« lino [στραγαλῖνο, omisso sigmate finali « ex usu vulgari] ». Ζαλύκης Lexico gallicum nomen *chardonneret* convertit στραγαλιανός. De carduelibus salivam jaculantibus nondum audiveram. Tzetzæ quæ dicitur ῥωμαϊκὴ ἐσθὴς esse videtur *stragulum*.

(367) Burg. ὡς.

(369) B εἴκοσιν ἑξυπ. Burg. εἴκοσι ἓξ ὑπ. Addo nunc Burgessianæ lectioni accentus, quos pessima incuria neglexit vir d. vide p. 1. A, ὑπάρχοντα.

(370) B, ξ. τῇ ἡλικίᾳ. A, ξ. τὴν ἡλικίαν. C et Burg., τῇ διαπλάσει.

(372, 373) transpositi sunt in B, A B,

εὐόφθαλμον, ὑγρόφθαλμον, χαροποπροσωποῦσαν,
εὔχειλον, ἀνθηρόχειλον, καὶ μελιτοφωνοῦσαν,
εὔμαστον, πυρρακίζουσαν, καὶ καλλιτραχηλοῦσαν,
πᾶσι τερπνοῖς πᾶσι καλοῖς πασῶν ὑπερτεροῦσαν,
ὅσον ἡ πληροσέληνος φαιδρόκυκλος σελήνη
ὑπερτερεῖ τῶν ἀμυδρῶν νυκτερινῶν ἀστέρων.
Τοιαύτην οὖσαν κατιδὼν Ἀλέξανδρος Ἑλένην,
ἐπλήγη ταύτης ἔρωτι, καὶ ταύτην ἀφαρπάξας,
ἀντερασθείσης καὶ αὐτῆς, τῆς Αἴθρας συνεργούσης,
σὺν χρήμασι, ποσότητι τριῶν κεντηναρίων,
καὶ διαφόροις εἴδεσιν ἑτέρων κοσμημάτων,
καὶ σὺν δουλίσι τῆς αὐτῆς Ἑλένης πρώταις πέντε,
καὶ σὺν αὐτῇ τῇ Αἴθρᾳ δε τῇ συνεργῷ μοιχείας,
ἐμβὰς εἰς πλοῖον, ἔφευγεν, οὐχὶ τὸν πλοῦν ὃν ἦλθεν,
ὑπάρχοντα τριήμερον ἢ καὶ βραχύ τι πλέον,
ἀλλὰ διὰ Σιδῶνος τε καὶ Τύρου τοῦ πελάγους,
ὅθε καὶ ἥρπαξέ τινας γυναῖκας Σιδωνίας

εὔρινον. C et Burg. εὔρινα, quod prætuli. Alia est significatio adjectivi εὔρινος, quod hic minus convenit, quum de vultu agatur, in quo laudantur nasus, labia, oculi. Infra Ajax dicitur εὔριν, 666.

(375) A, πυρακίζουσαν.

(376) C et Burg., π. καλοῖς, π. τερπνοῖς.

(377) Conf. p. 2.

(380) A C, ἀφαρπάξας. In B syllaba finalis est evanida. Burgessiani fragmenti versus est ultimus, ὑπερτερεῖ... Monstrant loci alii literam ξ in verbi ἁρπάζω futuro et aoristo Tzetzæ placuisse. Legitur ἁρπάξαντος in scholio ad v. 381; ἥρπαξε 389, 420 etc. Cf. n. ad Γ, 22.

(381) Schol. in C. et Anecd. Oxon. t. 3, p. 377: ἡ Αἴθρα τοῦ Θησέως ἦν μήτηρ, τοῦ πρώτου ἑπταετῆ τὴν Ἑλένην ἁρπάξαντος. Ὅτε δὲ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης οἱ τῆς Ἑλένης ἐστράτευσαν ἀδελφοὶ κατὰ Θησέως, οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ἐλυμήναντο, μόνην δὲ τὴν ἑαυτῶν ἀδελφὴν Ἑλένην ἐπανεσώσαντο, καὶ ταύτην τὴν Αἴθραν σὺν αὐτῇ ᾐχμαλώτευσαν· ἥτις Αἴθρα τὴν μετ' Ἀλεξάνδρου φυγὴν τῆς Ἑλένης εἰς Τροίαν ἐπραγματεύσατο.

(382) B, ποσότητος. A C, ποσότητι, et sic cod. Oxon. in Hodii Appendice ad Malalæ, p. 120.

(384) A, αὐτῆς ἑτέραις. B. πρώτως.

(385) A B, δέ. C, δε. Hoc prætuli, quum particula sit nunc prorsus invalida et enclitica. Accentus antepenultimus in Αἴθρᾳ δε rhythmo plane sufficit. Et sic mox prætuli ex C Σιδῶνος τε, lection A B Σιδῶνος τέ. Accentus circumflexus, quamvis in illa sede, ferendus est. Nam est sono acutus, nilque amplius postulatur. Atque passim ita faciam, nec monebo. Cf. v. 381.

(389) A B, ὅθεν. C, ὅθε. Hoc recepi, quum valde placuerit Tzetzæ, ut patet ex plurimis exemplis in Thesauro græco nuper collectis. Cf. v. 747; scholium

τεχνίτιδας, ἐργάτιδας καλλίστων ὑφασμάτων,
μόλις εἰς Τροίαν πεφθακὼς ἐν ὁλοκλήρῳ χρόνῳ.
Ὁ δὲ Μενέλαος, ἐλθὼν εὐθέως ἀπὸ Κρήτης,
εἰς μάτην κατεδίωξεν, ἐκείνων διὰ Τύρου
ἐν ὅλῳ χρόνῳ πρὸς αὐτὴν τὴν Τροίαν πεφθακότων.
Οἱ Τρῶες δὲ, καὶ σύμπασαι τῶν Τρώων αἱ γυναῖκες
ἰδοῦσαι κατεπλάγησαν τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης.
Ἑκάβη κατεφίλει δὲ ταύτην περιβαλοῦσα,
ἄρρητον σχοῦσα τὴν στοργὴν καὶ σέβας πρὸς ἐκείνην.
Οἱ δ' Ἕλληνες ὡς ἔμαθον οὖσαν Ἑλένην Τροίᾳ,
ἐν διαφόροις τοῖς χρόνοις καὶ γράμματα καὶ πρέσβεις
ὡς πρὸς τοὺς Τρῶας ἔπεμπον, Ἑλένην ἀπαιτοῦντες.
Πρῶτον μὲν τὸν Ἀκάμαντα μετὰ τοῦ Διομήδους,
τὸν Παλαμήδην τὸν σοφὸν ἐξέπεμψαν δευτέρως,
αὐτὸν δὲ τὸν Μενέλαον, μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως,
τῆς Κλυταιμνήστρας γράμματα φέροντας πρὸς ἐκείνην·
οὓς τις Ἀντίμαχος ἀνὴρ ἔμελλεν ἀποκτεῖναι,
ὑπ' Ἀλεξάνδρου προτραπεὶς ἐν χρήμασιν εἰς τοῦτο,

ad librum Δ, 37; E 67; H, 119; Θ, 80, 155.—Schol. in C et Anecd. Oxon. t. 3, p. 377: ὅτι ἥρπαξεν Ἀλέξανδρος καὶ ἀπὸ Σιδῶνος γυναῖκας περὶ ὧν Ὅμηρος ἐν Z ῥαψῳδίᾳ λόγον ποιεῖται, λέγων [v. 289]· « Ἔνθ' « ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα « γυναικῶν Σιδονίων τὰς αὐτὸς « Ἀλέξανδρος θεοειδὴς Ἤγαγε Σι- « δονίηθεν ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον, « Τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν « εὐπατέρειαν. »

(393) A B, ἐκεῖνον. C, ἐκείνων.

(395) A B, ξύμπασαι.

(397) A B, περιλαβοῦσα. C, περιβαλοῦσα, quod alteri præstat. Cf. n. ad v. 1120.

(399) A, τροῖαν.

(400) Schol. in C: ποσάκις πρὸ τοῦ πολέμου παρ' Ἑλλήνων Τρωσὶν ἐστάλησαν γράμματα, καὶ τίνες ἦσαν οἱ πρεσβευταί.

(405) B, Κληταιμνήστρας. A B, φέροντες. C, φέροντα.

(406) A C, οὕς. B, ὅν. Schol. in C: σημείωσαι πῶς οἱ μετὰ Μενελάου (cod. Μενέλαον) πρεσβεύοντες τοῖς Τρωσὶν ὑπ' Ἀντιμάχου ἔμελλον ἀναιρεθῆναι· ὡς καὶ Ὅμηρος ἐν τῇ λάβδα μέμνηται ῥαψῳδίᾳ, λέγων [v. 138]· « Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο « δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν, Ὅς ποτ' ἐνὶ « Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν « Ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ « Ὀδυσῆϊ Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' « ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς· Νῦν μὲν δὴ « τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην. » Qui locus monstrat eligendam esse lectionem οὕς. Adde schol. Ven. v. 138.

(407) Facilis conjectura προτραπεὶς

εἴπερ μὴ ὑπεδέξατο τούτους Ἀντήνωρ τότε,
ὅστις ὑστέρως ἔλαβε καὶ δωρεὰς πρεπούσας·
τῆς Τροίας πορθουμένης γὰρ ἔσωσαν πάντα τούτου,
καὶ πλεῖστα δῶρα καὶ τερπνὰ δεδώκασιν ἐκείνῳ.
Ἀλλὰ μετὰ τὴν πόρθησιν ταῦτα συνέβη τούτῳ.
Τότε δ' οὗτοι, τὸν θάνατον μόλις ἐκπεφευγότες
ὅνπερ αὐτοῖς Ἀντίμαχος ἐσκεύασεν ἐν δόλοις,
τοῖς Ἕλλησιν ἀπήγγειλαν ἅπαντα τὰ πραχθέντα.
Καὶ τότε πᾶν τὸ στράτευμα, διὰ τοὺς πρώην ὅρκους,
ἀπὸ θαλάσσης καὶ δυσμῶν, ἀπὸ βορᾶ καὶ νότου,
εἰς ἓν πάντες ἠθροίζοντο πρὸς πόλεμον τῶν Τρώων.
Δέκα μὲν οὖν παρέδραμον χρόνοι τῶν ὁλοκλήρων,
ἀφ' οὗ καιροῦ παρήρπαξεν Ἀλέξανδρος Ἑλένην,
εἰς τὴν ἀπόπλευσιν αὐτῶν τὴν διὰ τῆς Σιδῶνος,
εἰς τὰ Τρωσὶ στελλόμενα γράμματα παρ' Ἑλλήνων,

σὺν χρήμασι, præsertim si cogitetur de frequenti præpositionum ἐν σὺν confusione, præcedente syllaba quam sigma claudit, de quo monui ad Pachymerem p. 255. Sed retinere correctorem debet libri A v. 99; παραινῶν ἱκετικοῖς ἐν λόγοις. Cf. v. 172; liber B, 46, 47; M. 91.

(408) Schol. in C, et partim in Anecd. Oxon. t. 3, p. 457: ὅτι Ἀντήνωρ τοὺς μετὰ Μενελάου [cod. Μενέλαον] πρέσβεις ἐδέξατο, καὶ Ὅμηρος ἐν γάμμα ῥαψῳδίᾳ φησίν [v. 203]: «Τὴν δ' «αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον «ηὔδα· Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο «ἔπος νημερτὲς ἔειπες· Ἤδη γὰρ «καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσ«σεὺς Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊ«φίλῳ Μενελάῳ. Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξεί«νισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα». Οὕτως δ' ἐγὼ [Oxon sine δ'] ἀπὸ στήθους πάντα εἰδὼς, καὶ τὰ διεσπαρμένα διαφόροις τόποις συνάγων καὶ τοῖς οἰκείοις προσφυῶς προσκολλῶν, καὶ εὐκρινῆ τὸν λόγον ποιῶν, τοὺς ἀκροατὰς οὐ συγχέω, καθάπερ τινὲς τὰ πρῶτα ὑστέρως, καὶ πρώτως τὰ ὕστερα λέγοντες, τινὰ δὲ μόνον ἀποφθεγγόμενοι ἀμυδρῶς καθάπερ αἰνίγματα.

(410) Codices A B, ἔσωσε. Codex C, ἔσωσαν.

(411) Schol. inter versus in C et An. Oxon. t. 3 p. 378; τούτου μέμνηται Πίνδαρος. Respicitur Pyth. 5, 109: χαλκοχάρμαι ξένοι Τρῶες Ἀντανορίδαι.

(416) Schol. in B C: ὅρκοι γὰρ προεβησαν τῶν Ἑλλήνων μνηστευσμένων τὴν Ἑλένην, πρὸς Τυνδαρέων τὸν αὐτῆς πατέρα, ἐκστρατεύειν πάντας, εἰ ἀδικοῖτο παρά τινος ὁ ταύτην λαβὼν γαμέτην.

(417) A B, βορρᾶ. C, βορᾶ. Schol. in C. et in Anecd. Oxon. t. 3 p. 377: βορᾶς τινὲς διὰ δύο ρρ, τὸ δὲ βορέας δι' ἑνός. Ἐγὼ δὲ, ἀπο τοῦ βορέας βορᾶς εἰδὼς τοῦτο γεγονὸς, ὡς τὸ βορέας, δι' ἑνὸς ρ καὶ τοῦτο γράφω, καὶ γράφειν οὐ παύσομαι. Vide Thesaurum Græcum.

(420) A C, καιροῦ παρ ἥρπ. B κ. παρήρπ.

εἰς στατευμάτων συλλογὴν, εἰς κίνησιν τῆς μάχης.
Καὶ τότε πάντες σὺν ναυσὶν ἦλθον εἰς τὴν Αὐλίδα,
καὶ Ἀχιλεὺς δὲ σὺν αὐτοῖς, υἱὸς ὢν τοῦ Πηλέως
καὶ Θέτιδος τῆς θυγατρὸς Χείρωνος φιλοσόφου,
Οὔννων Βουλγάρων στράτευμα καὶ Μυρμιδόνων ἄγων
πεντακοσίους ἀριθμῷ μετὰ καὶ δισχιλίων,
στόλον νηῶν πεντήκοντα, στρατοπεδάρχην ἔχων,
τὸν Μενοιτίου Πάτροκλον υἱὸν καὶ Φιλομήλας·
σύμβουλον δὲ καὶ παιδευτὴν εἶχεν αὐτοῦ τροφέα
Φοίνικα, τὸν Ἀμύντορος υἱὸν καὶ Κλεοβούλης,

(425) Sch. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 377 : Ἐν τοῖς φρονοῦσι μᾶλλον ἁρμόζει [Ox. ἁρμόζειν] γράφειν· Ἄχος γὰρ, ὡς λέγουσιν, ἦν Ἰλιέων· Εἴτουν τροφῆς ἄμοιρος, ὡς Εὐφορίων [quem citat in Exegesi p. 61]. Καὶ πῶς [Ox. καὶ πώς] διπλοῖς γράφοιτο τοῖς λάμβδα λέγε. Vide n. ad v. 218 et Meinck. ad Euphorionem p. 98.

(426) Sch. in C, et partim in Anecd. Oxon. t. 3, p. 377 : Θέτις, ἡ θάλασσα, τοῦ Νηρέως θυγάτηρ ἐτύγχανε. Θέτις δὲ ἡ σοφὴ καὶ λεκανόμαντις, ἡ μήτηρ Ἀχιλέως, θυγάτηρ ἦν Χείρωνος φιλοσόφου. Ἀλλὰ καὶ ἡ Θέτις, θάλασσα, μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως εἶναι λέγεται, ὡς θυμικοῦ καὶ δυσόργου ὄντος τοῦ ἥρωος, ὡς καὶ Ὅμηρος γράφει « Σχέτλιε [Il. 16, 34. Editi, « Νηλεές] οὐκ ἄρα σοίγε πατὴρ ἦν « ἱππότα Πηλεύς, Οὐδὲ Θέτις μήτηρ· « γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα, Πέ« τραι τ' ἠλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν « ἀπηνής. » Incipit Sch. in Anecd. : τοῦ Νηρέως· ἐτύγχανε Θέτις δὲ ἡ... Quorum syntaxis est impedita ob ἐτύγχανε et ἦν. In C nomen θυγάτηρ inter Νηρέως et ἐτύγχανε est fere evanidum; sed vestigia supersunt compendii ejusque brevissimi, quod legi, si id est legere, adjutus et re ipsa, et compendio nominis θυγάτηρ proximi. Conf. liber A, 185...

(427) Hodius Appendice ad Malalæ p. 122, hunc versum e codice Oxon. recitans pro Οὔννων conjecit legendum τῶν νῦν. Hunni quidem superveniunt non exspectati. A, καὶ μυρμ. B, μυρμιγόνων C, τῶν μυρμ. Hodius, μυρμηδ.

(429) A, στόλον. B, στόλων. C, στόλω. A, στρατοπεδαρχῶν, ut videtur. B. στρατοπεδάρχων, incerta tamen syllaba χων. A, ἄγω. BC, ἔχων.

(430) A B, φιλομήλης. C, φιλομήλας, superscripto, γρ. καὶ τῆς Σθενέλης. Tzetzes ipse monstrat quod hic eligendum sit, Exegesi, p. 59 : ἀπὸ μητέρων σπανιάκις τὰ πατρωνυμικὰ σχηματίζει ὁ Ὅμηρος, ὡς τὸ Φιλομηλίδης· υἱὸς γὰρ Φιλομήλας ὁ Πάτροκλος. Consentit Scholiastes Odysseæ 4, 343, qui Φιλομηλείδης intelligit de Patroclo filio Philomelæ. Sed est difficultas non parva in diphthongo ει, quam tangit Eustathius, quamque non prætervidebat Tzetzes scribens Φιλομηλίδης. Conf. v. 525. A nomine υἱὸν in A fit saltus a folio verso 43 ad folii 44 recti versum primum Ὁ ποθοθήνωρ, quibus verbis incipit v. 535.

(432) Καὶ Κλεοβούλης] superscriptum in C : γρ. καὶ Εὐρυδίκης. Tzetzes ad Lycophr. 421 : Φοῖνιξ ὁ Ἀμύντορος ταῖς τῆς μητρὸς αὐτοῦ Κλεοβούλης ἱκεσίαις. Poetæ Anthologiæ describenti tabulam Cyzicenam, 4, 3, Amyntoris uxor dicitur Alcimede : Ἀλκιμέδη ξύνευνον Ἀμύντορα παιδὸς ἐρύκει, Φοίνικος δ' ἐθέλει παῦσαι χόλον γενέτου. Sic editum e conjectura virorum doctorum.

Πολλαῖς δὲ παρακλήσεσιν ἦλθεν εἰς συμμαχίαν·
ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ γὰρ μετὰ τοῦ Παλαμήδους
μόλις ἐξέπεισαν αὐτοῦ πατέρα τὸν Πηλέα
τοῦτον προπέμψαι σύμμαχον τῷ πλήθει τῶν Ἑλλήνων.
Ἅπερ δὲ πεφλυάρηνται περὶ τοῦ Ἀχιλέως,
ὡς φοβηθεὶς τὸν πόλεμον ἐφόρει γυναικεῖα
καὶ σὺν παρθένοις ἱστουργῶν κρυπτόμενος ὑπῆρχε,
τοῦ Ὀδυσσέως ξίφη δὲ ῥίψαντος σὺν ἀτράκτοις,
κατάδηλος ἐγένετο τὸ ξίφος προτιμήσας,
τοιαύτην ἔχουσί τινα σοφὴν ἀλληγορίαν.
Ὁ Χείρων ὁ φιλόσοφος πάππος τοῦ Ἀχιλέως
ἐκ λεκανομαντείας τε καὶ σκέψεως ἀστέρων
τοῦ Ἀχιλέως τῇ μητρὶ τῇ Θέτιδι προεῖπε·
« Θέτι, θυγάτριον ἐμὸν, μάθε πατρὸς σου λόγους·
« ὁ σὸς υἱὸς ὁ Ἀχιλεὺς, μένων ἐν τῇ πατρίδι,
« ἔσεται πολυχρόνιος, πλὴν ἐκ τῶν ἀδοξούντων·
« εἰ μετὰ τῶν Ἑλλήνων δὲ κατὰ τῶν Τρώων πλεύσει,
« ἔνδοξος ἔσται καὶ λαμπρὸς, ἀλλὰ συντόμως θνήσκει. »
Τοῦτο μαθοῦσα τοιγαροῦν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡ Θέτις,
ἄδοξον πολυχρόνιον θέλουσα τοῦτον ἔχειν,
εἰς ἐκστρατείαν οὐδαμῶς ἤθελεν ἀποπέμπειν,

Codex ἡ δ' ἐθέλει. Nil mutandum erat. Junxerim ἐρύκει Φοίνικος· ἡ δ' ἐθέλει... « Alcimede sponsum Amyntora a » Phœnice inhibet filio ; vult autem patris » iram placare ». Potuisse videtur epigrammatarius, cui fuit παῦσαι pro trochæo, Φοίνικος, usu despecto, facere dactylum.

(433) Schol. in C : νέος γὰρ ὢν Ἀχιλεὺς οὐκ ἦν καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς πρώτοις ὅρκοις ὁρκωμοτήσας.

(435) B, ἐξέπεισεν. C, ἐξέπεισαν.

(441) Posteriori hemistichio superscriptum in C, δεξάμενος τὸ ξίφος. Schol. in C, ἀλληγορία τοῦ ὅτι Ἀχιλεὺς ἐνεδέδυτο γυναικεῖα, ἐξηλέγχθη δὲ παρ' Ὀδυσσέως, ξίφη καὶ ἀτράκτους ἐπιρρίψαντος ἐν τῷ παρθενῶνι, λαβὼν αὐτὸς ξίφος, καὶ οὐκ ἀτράκτους ὡς αἱ παρθένοι καὶ λοιπαὶ γυναῖκες. Rursus alio loco : ἀλληγορία τοῦ ὅτι αἱ γυναῖκες ἀτράκτους ἐπελέγοντο, Ἀχιλεὺς δὲ τὸ ξίφος. Quam allegoriam Achillis historiæ memorat Chil. 5, 6 : Ταῦτα μὲν οἱ νεώτεροι περὶ τοῦ Ἀχιλλέως (Cod. Ἀχιλέως, ipso Tzetza jubente). Ἐγὼ δὲ ἠλληγόρησα τῇ βίβλῳ τῆς Αὐγούστης· hocce videlicet Allegoriarum libro jussu Irenes imperatricis composito.

(449) C, πλεῦσαι.

ἀλλὰ κατεῖχε μητρικῷ καὶ διαπύρῳ πόθῳ·
ὃ γυναικείαν ἔνδυσιν ὠνόμασαν οἱ μῦθοι.
Ὡς Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ δὲ μετὰ τοῦ Παλαμήδους
ἁπανταχοῦ διήρχοντο πάντας στρατολογοῦντες,
οἱ μὲν γυναικωδέστεροι καὶ τῶν δειλῶν ἀνθρώπων,
οἷος ὁ Σικυώνιος Ἐχέπωλος ἐκεῖνος,
ὁ Κύπριος Κινύρης δὲ, καὶ τινες τῶν ἑτέρων,
ἀτράκτους ἐπελέγοντο, ἤγουν τὴν οἰκουρίαν.
Καὶ γὰρ ὁ μὲν Ἐχέπωλος διὰ τὸ μὴ στρατεῦσαι
Αἴθην ἵππον ἐξαίρετον τῷ βασιλεῖ δωρεῖται,
ὁ Κύπριος Κινύρης δὲ θώρακα, θαῦμα ξένον.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς, ὡς ἤκουσε δι' ἐκστρατείαν λόγους,
ἡρωικὸν ἀναπηδᾷ καὶ τρέχει πρὸς τὴν μάχην,
ἀφροντιστήσας καὶ μητρὸς καὶ ταύτης μαντευμάτων.
Οὕτω μὲν πᾶν τὸ στράτευμα συνήχθη πρὸς Αὐλίδα,
εἰς δισχιλίας ἀριθμῷ προβαίνων χιλιάδας,

(454) B, μητρικῶς.
(455) B C, γυναικεῖαν.
(457) B, παντα. C, πάντας.
(459) B, οἷον ὁ συκεώνιος ἐχέπολος. C, οἷον et quod scripsi, secutus Homerum Il. 23. 296, 299. Scholium in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 378: Σικυὼν ἐστὶν ἡ χώρα τῶν Ἑλλαδικῶν Βλάχων. Nota res est ex Malala Chron. 4, init. Sicyonios serioribus temporibus dictos fuisse Ἑλλαδικούς· τῶν Σικυωνίων, τῶν νυνὶ λεγομένων Ἑλλαδικῶν. Sed in nomine Βλάχων hæreo.
(460) B, Κυνήρης, ut et 464; nunc tamen recte superscripto ι. Cf. Il. 11, 20.
(461) B, ἀπράκτους. C, ἀτράκτους.
(463) B C, χαρίζει, sed C superscripto δωρεῖται quod recepi. Nam χαρίζω non convenit Tzetzicæ orationi.
(464) B, τε. C, δε. Accentum imposui, quum sit δὲ oppositum conjunctioni μὲν v. 462.
(465) B, δι' ἐκστρατείας. C, δι' ἐκστρατείαν.
(469) Schol. in C: πόσαι χιλιάδες. Σημείωσαι πόσος ἦν ὁ ἀριθμὸς τῆς Ἑλλήνων στρατιᾶς. Φέρεταί που [Cod. τοῦ] τῶν Ὁμηρικῶν βίβλων ἡ τῆς στρατιᾶς ἀπαρίθμησις οὕτω κατ' ἔπος ἔχουσα [Certamine Homeri, § 9]: « Πεντήκοντ' ἦσαν πυρὸς ἐσχάραι, ἐν δὲ » ἑκάστῃ Πεντήκοντ' ὀβελοί [Cod. » ὀβολοί], περὶ δὲ κρέα πεντήκοντα. » Τρὶς δὲ τριηκόσιοι περὶ ἓν κρέας » ἦσαν Ἀχαιοί ». Sunt illi versus et in Anthologia 14, 147. Vide Mesiriacum ad Ovid. t. 2, p. 323.—Principio Scholii nomen χιλιάδες in codice non totis est scriptum literis sed compendio α̣', quod non difficile est nec rarum puto; sed notandum mihi videtur, quia est omissum in Hodgkinii tabulis palæographicis. Omissa sunt et alia plurima, verbi gratia compendium nominis θυγάτηρ, de quo n. ad 426, typis non repræsentandum, et nominis μοναχὸς, quod sic exarant $\overset{\iota}{\underset{\alpha}{\chi}}$, $\overset{\upsilon}{\underset{\alpha}{\chi}}$. In Anecdotis Oxon. t. 3, p. 364: ὁ καθη-

διακοσίας ἄλλας τε πεντήκοντα πρὸς ταύταις·
ὁ πᾶς δὲ στόλος ἦν αὐτῶν ἐκ μακροτάτων πλοίων
ἕξ τε καὶ ὀγδοήκοντα χιλίων ἑκατόν τε.
Οἱ βασιλεῖς καὶ ναύαρχοι καὶ στρατηγοὶ δὲ τούτων
ἦσαν ὡσεὶ πεντήκοντα καὶ πλείονες ὀλίγον,
κἂν Ὅμηρος ἐλάττονας καὶ τούτων διαγράφῃ.
Μάθε τὰς τούτων κλήσεις δὲ πρῶτον καὶ ναυαρχίας
καὶ τὰς μορφὰς εἰσέπειτα τὰς τῶν ἀριστοτέρων·
εἶτα λοιπόν μοι μετ' αὐτὰ μάθῃς τὰ τοῦ πολέμου
κατὰ λεπτὸν τὰ σύμπαντα στενῶς πεπλατυσμένοις,
οὕτως ὡς ἂν ἀνέγνωκας Ὁμήρους, Στησιχόρους,

γούμενος τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος $\overset{χι}{α}$, Ἰωσηφ. legendum μοναχὸς Ἰωσὴφ. Potuit hærere alio loco Cramerus p. 370. Ad Tzetzam Chil. 7, 988 dicentem, Ἱπποκράτης ... Ἤλεγχεν (mendosa K. correctio pro vulgato mendo ἔλεγγεν. Qui non sum Œdipus ego divinabam ἔλεγχεν ante inspectum codicem), ἐγνωμάτευε τῶν ἰατρῶν τὰ γένη. Ἐπ' ἀλλοτρίαις ξυμφοραῖς ἰδίας τρυγᾶν λύπας· hoc apponit scholium : οἱ ἰατροὶ θεωροῦντες τὴν (Cod. sine τὴν) τὰς νόσους τὰ $\overset{π}{πα}$ τὰς λύπας, τὰς πληγὰς, ἰδίας λύπας αὐτοὶ αὐτῶν κερδαίνουσι. Compendium ipsum codicis 2644 exhibet folio 154, figuram literæ π valde similem, nihilque opis præbet ipse Hippocratis locus, qui extat initio libelli De flatibus. Legendum esse videtur τὰ πάθη. Liceat addere paucula quæ sunt ad manum. In lectione scholii ad Chil. 6, 707, dissentiam a Cramero Anecd. Oxon. t. 3, p. 369 : ἡμεῖς δὲ νοοῦμεν λωτὸν λέγειν τὸ γλυκοκάλαμον ὃ ποιεῖ τὴν ζάχαριν. Infinitivus λέγειν me non parum impediebat, ac consului codicem 2644, in quod est compendium λγέ, quod hic loci interpretor λέγοντες· id est : « nos autem hodie λωτὸν dicentes intelligimus τὸ γλυκοκάλαμον. Lexicon in meis Anecdotis Gr. t. 4, p. 391, et Basilius Exercitatione grammatica p. 54 : λῶτος τὸ γλυκοκάλαμον. Addam codicem exhibere σημείωσαι· ἡμεῖς. et in fine ὃ ποιεῖ τὸ σάχαρ. Omissum etiam σημείωσαι, in scholio Anecd. Oxon. t. 3, p. 361, ad Chil. 7, 255, de βασάνοις λίθοις· Λεῖαι, Tzetzes ait, λίθοι στιλπνόταται καὶ μέλαιναι εἰς ἄκρον, Ὅμοιαι καλολαίγξιν (Cod. καλολάϊξιν) αἷς παίζουσιν αἱ κόραι· et ad καλολάιξιν apposuit notulam : σημείωσαι πῶς λέγεται τὰ παρὰ τοῖς παισὶ λεγόμενα καλαλάτζια. Omissio verbi σημείωσαι nocet sententiæ. Similis rursus omissio initio scholii in Anecd. Oxon, t. 3, p. 372, ad Chiliadem 11, 393 : σημείωσαι χρησμοὶ ψευδεῖς δοκοῦσι τῷ Τζέτζῃ οἱ ἐξ ἰάμβων χρησμοί, ὅπου γε καὶ τινες τῶν ἡρώων.

(471) B, αὐτῶν τῶν μ. C, αὐτῶν ἐκ μ.

(472) B, χιλιάς. Lemma in C : πόσα κάτεργα. Vide notam ad Philostrati Her. p. 556.

(473) Lemma in C : τὸ πόσον τῶν βασιλέων καὶ στρατηγῶν τῶν Ἑλλήνων.

(478) B, μαθε. C, μάθοις, et sic Burgessius, qui versus 476, 477, 478, Initiis Homericis inseruit p. 75. Malui μάθῃς ex v. 661.

(479) B, καταλεπτόν.

(480) B, ὡς ἄν. C, ὡσάν.

Εὐριπίδας, Λυκόφρονας, Κολλούθους τε καὶ Λέσχας,
καὶ Δίκτυν συγγραψάμενον καλῶς τὴν Ἰλιάδα,
Τριφιοδώρους, Κόϊντον, κἂν ἑκατὸν βιβλία,
οὐκ ἂν λεπτομερέστερον οὕτως ἐξηκριβώσω·
καὶ τότε τμήματι βραχεῖ πάντα συγκεκλεισμένα,
ὅπως πᾶς ὁ βουλόμενος ἐν πόνῳ βραχυτάτῳ
ἀνεγνωκέναι τοῖς πολλοῖς δοκῇ βιβλιοθήκας.
Οὕτω θαρρῶν σὺν τῷ θεῷ προσφθέγγομαι σῷ Κράτει.
Ἂν οὖν σκεπήσῃς ἀκριβῶς τὸν δουλικόν μου τρόπον
ὅτι μοχθήσας περισσὰ, χάριν σοῦ θείου Κράτους,
καὶ μὴ μοχθηρευσάμενος ἐκ τοῦ πολλὰ συγγράφειν,
ὡς ἄλλος ἂν ἐποίησε πολλὰ λαμβάνων δῶρα,
τὰ πάντα περιέκλεισα τμήματι βραχυτάτῳ,
ὁπόσα οὐχ εὑρήσει τις οὐδ' ἑκατὸν βιβλίοις,
καὶ ἀρκεσθῇ τὸ Κράτος σου τοῖς οἷσπερ διαγράφω,
μικροῖς, μεγάλοις τμήμασι, στενοῖς, πεπλατυσμένοις;
καὶ μᾶλλον ἕνεκεν αὐτοῦ καὶ δωρεὰ δοθῇ μοι

(481) B C, Ευριπιδολυκόφρονας. Et in Exegesi scriptum est Κόλλουθος.

(483) B C, Τρυφιοδώρους. Vide n. 274.

(487) C, ἂν ἐγνωκέναι. Versus 485, 486, 487, inseruit Burgess. Initiis Homericis p. 75.

(488) Quindecim inde versuum magna est varietas in B, quos integros describam: Οὕτω θαρρῶν σὺν τῷ θεῷ προσφθέγγομαι σῇ δόξῃ, Μηδ' ὁπωσοῦν ἀποκαμὼν ἐκ τοῦ πολλὰ συγγράφειν. Τὰ πάντα γὰρ συνέκλεισα τμήματι βραχυτάτῳ, Ὁπόσα οὐχ εὑρήσει τις οὐδ' ἑκατὸν βιβλίοις. Ἂν οὖν σκοπήσῃς ἀκριβῶς τὸν δουλικόν μου τρόπον, Καὶ ἀρκεσθῇς ὁλοσχερῶς τοῖς οἷσπερ διαγράφω, Μικροῖς μεγάλοις τμήμασι, στενοῖς, πεπλατυσμένοις, Καὶ μᾶλλον ἕνεκεν αὐτοῦ καὶ δωρεὰ δοθῇ μοι Τῆς σῆς ἐπάξιος ψυχῆς τῆς βασιλικωτάτης, Ἔστω καὶ χάρις τῷ θεῷ καὶ χάρις σου τῇ δόξῃ. Εἰ μέχρι δ' οὗπερ ἔγραψα τμήματος σμικροτάτου Ἡ θεία καὶ φιλάνθρωπος οὐκ ἀρκεσθῇ (cod. ἀρκεσθεὶ) σου γνώμη Θελήσει δὲ μετάφρασιν καὶ στίχους τοῦ Ὁμήρου, Ὡς Ἡρακλῆς τὸν ἄεθλον καὶ...

(496) Schol. in C: παραδοξολογία τὸ σχῆμα.

(497) Editor Anecdotorum Oxon. 3, p. 378, 8, hoc versu usus, habet ἕνεκα et δόθη. Sed in ἕνεκα αὐτοῦ hiatus est intolerabilis, et δόθη peccat vel contra usum Tzetzæ qui augmentum non negligit, vel contra metricum accentum penultimæ. Fortasse scribendum κἂν pro καὶ, saltam ἂν mente repetendum: « et præsertim si propter hoc donum datum fuerit mihi ». Ex Chiliadum Historia 264 discere est quod acceperit ab Augusta pro metaphrasi munus, et plura hunc illustrantia locum.

τῆς σῆς ψυχῆς ἐπάξιος τῆς βασιλικωτάτης,
ἔστω καὶ χάρις τῷ θεῷ, καὶ χάρις σου τῷ Κράτει.
Εἰ μέχρι δ' οὗπερ γράψαιμεν τμήματος σμικροτάτου
τὸ θεῖον καὶ φιλάνθρωπον οὐκ ἀρκεσθῇ σου Κράτος,
θελήσει δὲ μετάφρασιν καὶ στίχων τῶν Ὁμήρου,
καθὰ προεῖπόν μοί τινες, ὡς ἐκ τοῦ σοῦ τοῦ Κράτους,
ὡς Ἡρακλῆς, τὸν ἄεθλον καὶ τοῦτον ἐκτελέσω.
Νῦν δέ μοι μάνθανε καλῶς λεπτῶς ἠκριβωμένως
τὰ στρατηγῶν ὀνόματα, τὰς τούτων ναυαρχίας,
καὶ καθεξῆς καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τοῦ τέλους πάντα.
Δύο μὲν ἦσαν βασιλεῖς Ἑλλήνων οἱ κρατοῦντες,
ὁ Ἀγαμέμνων ὁ κλεινὸς μετὰ τοῦ Μενελάου,
υἱοί, κατὰ τοὺς πλείονας, Ἀτρέως, Ἀερόπης·
Πλεισθένους καθ' ἑτέρους δὲ παῖδες καὶ τῆς Κλεόλας.
Ὁ Ἀγαμέμνων ναυαρχῶν ἦν ἑκατὸν ὁλκάδων,
τοὺς Κορινθίους ἦγε δὲ μετὰ τῶν Μυκηναίων.
Ἑξήκοντα Μενέλαος ἦν ναύαρχος ὁλκάδων,
τοὺς Σπαρτιάτας, Λάκωνας, καὶ Ἀμυκλαίους ἄγων.

(504) B, τὸ ἀέθλον. B C, πληροῦν οὐ κατοκνήσω. Sed est in C superscripta altera lectio, quam prætuli, quia displicebat quæ est in ἄθλον πληροῦν metaphora. De illa jam dixi ad Choriciana ἐπλήρουν τὸν σκοπόν p. 57, collata etiam vernacula dictione, *remplir un but*, quam multi repudiant. Commentatores Molieri sic nonnunquam loquentes deprehendi et reprehendo : « Molière remplit « ici un double but; c'était le but de « Molière, et il l'a rempli ; pour remplir « ce but, il lui suffit de...; ici Molière « remplit un double but ». Nec bona oratione usi sunt, nec varia. Condorcetus Vita Voltairii : « Voltaire donna Eriphyle, « qui ne remplit point son but ».

(511) Schol. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 378 : Ὅμηρος καὶ οἱ πλείους Ἀτρέως φασὶ τούτους· Ἡσίοδος δὲ Πλεισθένους, καὶ Αἰσχύλος λέγων [Ag. 1592]. « Ἀρᾶτ' ὀλέσθαι πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος. Firmatur Porsoni conjectura ὀλέσθαι pro ὀλέσθη. Vide Matthiæ Gramm. de verbo defectivo ὄλλυμι. Ἀρᾶται est lectio Tzetzæ ficta, ut sententia uno contineretur versu. Hesiodi locus ipse nunc non exstare videtur. Ejus meminit et in Exegesi Tzetzes pp. 68, 69. Adde Lehmann de Hesiodi carminibus perditis p. 56; Meziriac. ad Ovid. t. 2, p. 251, 252. —Κλεόλλας scriptum est in Exegesi Tzetzæ p. 69; Mezir. loco laudato p. 253.

(515) Sch. in C : Ἀμύκλαι πόλις (cod. πόλεις) Ἑλλάδος, τὸ παρ' ἰδιώταις λεγόμενον (C. λεγόμενα) Νίκλιν. In Buchonis indice ad Chronicon Peloponnesiacum Νίκλιν et Amyclæ non idem sunt oppidum. Niclii vestigia exstare ait in loco dicto *Moukli* antiquam prope Tegeam. Et Commanvillius *Muchliam*

Νέστωρ υἱὸς Νηλέως τε καὶ Χλωρίδος ὑπάρχει,
κατά τινας ἑτέρους δὲ, Νηλέως Πολυμήδης.
Ἦν ἐνενήκοντα νηῶν ναύαρχος στρατηλάτης,
Πυλίους ἔχων ὑπ' αὐτὸν καί τινας τῶν ἑτέρων.
Ἦν Ἀχιλεὺς τῆς Θέτιδος υἱὸς καὶ τοῦ Πηλέως,
στόλου πεντήκοντα νηῶν ἄρχων τῶν Μυρμιδόνων,
καὶ τοῦ Πελασγικοῦ παντὸς Ἄργους ἡγεμονεύων,
ἔχων τροφέα Φοίνικα, Πάτροκλον στρατηλάτην,
τὸν μὲν υἱὸν Ἀμύντορος, μητρὸς δὲ Κλεοβούλης,
τὸν δὲ τοῦ Μενοιτίου δὲ παῖδα καὶ Φιλομήλας.
Ἦν Αἴας Τελαμώνιος, ὁ παῖς τῆς Ἐριβοίας,
ναύαρχος δώδεκα νηῶν ἐκ νήσου Σαλαμῖνος.
Πηνέλεως καὶ Λήϊτος σὺν τῷ Ἀρκεσιλάῳ
καὶ Προθοήνωρ, Κλόνιος, οἱ πέντε ναυαρχοῦντες,
πλείων ἦρχον πεντήκοντα τῆς χώρας τῶν Θηβαίων.
Υἱὸς ἦν ὁ Πηνέλεως Ἱππάλκμου Ἀστερόπης,

ponit ubi Tegea fuit. Puquevillius Buchonem sequitur.

(516) B, δέ. C, τε.

(518) B, ὃν ἐνεν. νεῶν ν. στρατηγέτης.

(521) C, νεῶν. B, μυρμηδόνων. Et sic saepius peccatur, vide n. ad Pachymeris Declamationes p. 242. Scholium in C et partim in Anecdotis Oxon. t. 3, p. 378: τὸν Ἀχιλέα ληροῦσί τινες πεντεκαίδεκα ἐτῶν ὄντα ναυαρχεῖν. Φαίνεται δὲ καὶ Ὅμηρος ἐν τῇ ἰ ῥαψῳδίᾳ [v. 437] τούτοις συνᾴδων. Φησὶ γὰρ ὡς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος: « Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον » τέκος, αὖθι λιποίμην Οἶος; σοὶ » δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππήλατα Πη- » λεὺς, Ἤματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης » Ἀγαμέμνονι πέμπε Νήπιον, οὔπω » εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο, Οὐδ' ἀγο- » ρέων ἵνα τἄνδρες ἀριπρεπέες τε- » λέθουσιν ».

(523) B, στρατηγέτην.

(524) B, ἀμύντωρος... Κλεοβούλης. C, Κλεοβουλης superscripto, γρ. τῆς Εὐρυδίκης. Eadem varietetas v. 431. ubi n. — Sch. in C: τὸν μὲν] τὸν Φοίνικα.

(525) B C, Φιλομήλας, superscripto in C, τῆς σθενέλης. Et sic v. 430, ubi n.

(526) C, Ἐριβοίας, superscripto περι. Etenim mater Ajacis Telamonii utraque nominis forma dicta fuit; dicta etiam Meλίβοια. Vide Meziriacum ad Ovidii Epist. t. 1, p. 246.

(527) Schol. in C: Σαλαμὶς πλησίον Ἀθηνῶν ἐστὶν.

(528) B, λάϊτος, sed λήϊτος 538, et sic Homerus Catalogo 494.

(529) Non consentiunt grammatici de accentu, utrum sit ponendus in Κλό. an in νί. Manifestum est ex sede versus Tzetzam pronuntiavisse Κλόνιος.

(530) Sch. in C: αἱ Θῆβαι γὰρ τότε ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων ἐπορθήθησαν· ἦρχον δὲ οὗτοι Βοιωτῶν τῶν ἐκ χωρίων Θηβαϊκῶν.

(531) B, ὁ πάλλης Codex C, ἱππάλ-

εἰ δ' ἄλλοι πάντες ἀδελφοί, πλὴν τῶν ἀμφιμητρίων·
Λήϊτος παῖς Ἀλέκτορος ἅμα καὶ Πολυβούλης·
τούτου καὶ Ἀρκεσίλαος, μητρὸς δὲ Κλεοβούλης·
ὁ Προθοήνωρ δὲ μητρὸς ἐξ Ἀρτηΐδος ἔφυ·
ὁ Κλόνιος γεννᾶται δὲ μητρὸς ἐξ Ἀκτηΐδος.
Ἀσκάλαφος, Ἰάλμενος ἦρχον Ὀρχομενίων,
υἱοὶ μὲν ὄντες Ἄρεος μητρὸς ἐξ Ἀστυόχης,
στόλου νηῶν τριάκοντα κατάρχοντες οἱ δύο.
Σχέδιος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον δὲ τῶν Φωκέων,
τῆς Θρασυβούλης παῖδες μὲν ὄντες καὶ τοῦ Ἰφίτου,
στόλου δὲ τεσσαράκοντα δεσπόζοντες ὁλκάδων.

χμου. Scripsi Ἱππάλκμου, sequutus Eustathium ad Catalogum. Proponit Heynius ἱππάλκιμος ad Apollod. t. 1, p. 322, t. 2, p. 75, formam bene græcam, sed quam metrum Tzetzicum non admittit.

(532) Schol. in C, et partim in Anecd. Oxon. t. 3, p. 378 : ἕτεροι δὲ Ἀρκεσιλάου Προθοήνορα καὶ Κλόνιον μόνους φασὶν εἶναι ἀδελφούς, υἱοὺς Ἀστερόπης καὶ Ἀρηϊλύκου, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐν ἑτέρα γυναικεία βίβλω ἐγράψαμεν· « Καὶ Προθοήνωρ, Κλόνιος σὺν « τῷ Ἀρκεσιλάῳ, Οἱ τῆς Ἀστερόπης « υἱοὶ καὶ τοῦ Ἀρηϊλύκου ». Videtur γυναικεία βίβλος opus quoddam fuisse in Augustæ, mulieris doctæ, usum, ejusque jussu compositum. Addidi οἱ ante τῆς, ne prius hemistichum syllaba careret. Versum modo Tzetzæ legebam in Anecd. Oxon. t. 3, 334, 23, quem lapsus calami vel error typothetæ superflua syllaba oneravit : Τοῦ λυρικοῦ κύκλου δὲ δὲ σύστημα τόδε. Corrigam obiter mundam versus proximi : Ὅθεν παρ' αὐτοὺς τις καλεῖ ταυροσφάγους. Lege e codice 2644, ὅθενπερ αὐτούς. Gravius aliud est in versu 16, p. 335 · Κώμοις παρ' αὐτοῖς καὶ πρὸ τοῖς Διονύσου. Bene codex, καὶ πότοις Διον., qui versus redit p. 338. Rursus p. 336, ad recitatum Susarionis illius antiquissimi versum, Υἱὸς Φιλίνου, Μεγαρόθεν Τριποδίσκιος, appositum est scholium : ἡ δὲ λέξις ἡ λέγουσα Τριποδισκίου, τοῦ φησὶν ἀπὸ πόλεως Τριποδίσκης μιᾶς τῶν Μεγαρικῶν πόλεων. Sed in versu ipso et in scholio codex exhibet Τριποδίσκιος. Legerim ergo, τοῦτο φησίν. Nominatis antiquis tragicis addidit Tzetzes p. 337 : Ὕστατος αὐτὸς Εὐριπίδης Μνησάρχου. Codex recte αὐτῶν.

(533) Ἀλέκτορος] Sch. in C et Anecd. Oxon. t. 3, p. 378 : Ὅμηρος δὲ Ἀλεκτρύονος τοῦτον φησὶ λέγων [Il. 17, 601] « Λήϊτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτα χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ, Υἱὸν Ἀλεκτρύονος μεγαθύμου, παῦσε δὲ χάρμης. Addidi μεγαθύμου ex Poetæ loco, ubi editum est Ἀλεκτρυόνος. Scribebat Tzetzes Ἀλεκτρύων, ύονος, de homine.

(534) Abest a B. C, Κλεοβούλης, superscripto ἢ Θεοβούλης. Schol. τούτου] τοῦ Ἀλέκτορος.

(535) B. ἀρπηΐδος. AC, ἀρτηΐδος.

(538) A C, ἄρηος, quod habet Homerus Il. 2, 513. C, ἄρεος, quod prætuli ut in narratione Tzetzæ. A, ἀχιόλης. B, ἀχιόχης. C, ἀξιόχης, superscripto στ, ut sit ἀστιόχης, imo Ἀστυόχης, quod scripsi ex Iliade.

(540) A, σχέων καὶ ὁ ἐπίστρ, B, χέδιος, omissa littera rubricanda; sic 542, σκάλαφος. C, σχέδιος. Est in Iliade 517. Σχεδίος. Servavi codicis accentum, qui in nomine proprio reperitur et alibi. Vide Heynium.

(541) B, Ἰφίλου.

Καὶ Αἴας τεσσαράκοντα πλείων Λοκρῶν κατῆρχε,
παῖς ὢν τῆς Ἐριώπιδος ἅμα καὶ Ὀϊλέως,
κατ' ἄλλους Ἀστυόχης δὲ τῆς θυγατρὸς Ἰτύλου,
ἢ Ἀλκιμάχης, ὥς φασί τινες, τῆς τοῦ Φυλάκου.
Τῶν Εὐβοέων ἦρχε δὲ τῆς νήσου Ἐλεφήνωρ
ὁ παῖς ὁ τοῦ Χαλκώδοντος ἅμα καὶ Ἀλκυόνης,
εἴθ', ὡς οἱ πλείονες φασίν, υἱὸς τῆς Μελανίππης,
σὺν ᾧπερ συνεστράτευσαν καὶ συμπαρῆσαν τότε
Ἀκάμας τε καὶ Δημοφῶν, οἱ παῖδε τοῦ Θησέως,
δεσπόζεσθαι μὴ θέλοντες παρὰ τοῦ Μενεσθέως.
Εἶχε δὲ τεσσάρακοντα τὰς ναῦς ὁ Ἐλεφήνωρ.
Ὁ Πετεῶο Μενεσθεὺς υἱὸς καὶ Πολυξένης,
ἢ Μνησιμάχης, ὥς τισιν ἱστορικοῖς ἀρέσκει,
ἦν Ἀθηναίων ναύαρχος πλείων πεντηκοντάδος.
Ὁ Διομήδης ὢν υἱὸς Τυδέως, Δηϊπύλης,
εἴτε, κατὰ Θεόκριτον, Τυδέως καὶ Ἀργείας,
δὶς τεσσαράκοντα ναυσὶν Ἀργείων ἐναυάρχει,
Εὐρύαλον καὶ Σθένελον ἔχων συνναυαρχοῦντας,
Σθένελον Καπανέως μὲν καὶ τῆς Εὐάδνης παῖδα,

(543) Αἴας] Sch.: Ζήτει ἔμπροσθεν· scilicet vs 526, ubi de altero Ajace Telamonio.

(544) Schol. in C: Ἐριῶπις, θυγάτηρ ἦν Φέρητος, ἀδελφὴ δὲ Ἀδμήτου.

(545) A, Ἰτίλου.

(546) A, φυλλάκου. B, φιλάκου. C, φυλάκου.

(548) A B, χαλκόδ. C, χαλκωδ., ut Il. 2, 541.

(551) B, ἀλκάμας.

(552) Abest a B.

(554 B, πετεῶος, omisso ὁ rubricando. A, ὁ πετεῶνος. C, πετεῶο, ut Il. 2, 552, quod sumsi. Ex varietate A B fere suspicabar Tzetzam voluisse mutare formam insolitam πετεῶο, et πετεῶνος placebat, ut supra Ἄρεος pro Ἄρηος; sed est urbs Πετεών, Πετεῶνος Il. 2, 500, et servavi Πετεῶο. Prima syllaba πετ, quæ sæpius occurrit in nominibus Ægyptiis, fecit ut pater Menesthei ex Ægypto oriundus putaretur, qua de opinione vide Letronnium De Memnonio Colosso p. 82, et Memoriis Acad. Inscript. a. 1833, t. 10, p. 330.

(557) A, διϊπύλην: Schol. ad Phœnissas 135: Δηϊπύλη δὲ ἡ τοῦ Τυδέως, ἀφ' ἧς Διομήδης.

(558) Schol. in C et Anecd. Oxon. t. 3, p. 378: Οὕτω γάρ φησιν. [Id. 17, 53]· « Ἀργεία κυάνοφρυ, σὺ λαοφόνον Διομήδεα Μισγομένη Τυδῆϊ τέκες Καλυδώνιον ἄνδρα ». Post σὺ codex male addit δέ. Scholiastes Theocriti: Ἀργείαν εἶπε τὴν τοῦ Διομήδους μητέρα Δηϊπύλην, καθὰ ἐξ Ἄργους ἦν Ἀδράστου θυγάτηρ· ἦν δὲ ὀνομαστικῶς καὶ Ἀργεία καλουμένη. Hinc patet erravisse Tzetzam, qui distinguebat ab Argia Diipylen.

τὸν δὲ τῆς Ἀστυόχης τε καὶ Μηκιστέως παῖδα,
τοῦ Μηκιστέως ἀδελφοῦ Ἀδράστου βασιλέως.
Ὁ Ἀγαπήνωρ ὁ υἱὸς Ἀγκαίου, Διομήδης,
Τεγεατῶν Ἀρκάδων τε καὶ Μαντινέων ἄρχων
ἦν στραταρχῶν καὶ ναυαρχῶν νηῶν ἑξηκοντάδος.
Τῶν Ἐπειῶν Ἠλείων δὲ τέσσαρες ἐναυάρχουν,
Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος, Πολύξενος, Διώρης·
Ἀμφίμαχος Κτεάτου μὲν παῖς καὶ τῆς Κλεοβούλης,
ὁ Θάλπιος Εὐρύτου δὲ υἱὸς καὶ τῆς Κλυτίας,
Πολύξενος δὲ Μάριδος υἱὸς καὶ Ἀγασθένους,
ὃς Ἀγασθένης ἦν υἱὸς Αὐγείου βασιλέως·
ὁ τέταρτος δὲ ναύαρχος Ἠλείων ὁ Διώρης
παῖς ἦν τῆς Μνησιμάχης τε καὶ τοῦ Ἀμαρυγκέως·
πλοῖα δὲ τεσσαράκοντα τοῖς τέσσαρσιν ὑπῆρχον.
Ὁ Μέγης τοῦ Φυλέως δὲ υἱὸς καὶ τῆς Ἀγνήτης,
Κτημένης καθ' ἑτέρους δέ, κατ' ἄλλους Κτησιμάχης,
νηῶν ἦν τεσσαράκοντα ναύαρχος στρατηλάτης,
ἄρχων τοῦ Δολιχίου τε καὶ νήσων Ἐχινάδων,
περὶ τὸν Ἀχελῷον τε καὶ τόπους τοὺς ἐκεῖσε.
Ὁ τοῦ Λαέρτου Ὀδυσσεὺς παῖς καὶ τῆς Ἀντικλείας
δώδεκα πλοίων ναύαρχος ὑπῆρχε Ζακυνθίων.
Ὁ Θόας τοῦ Ἀνδραίμονος καὶ Γόργης τῆς Οἰνέως

(562) Τὸν δὲ] Schol., τὸν Εὐρύαλον.
(563) A, ἀστράτου.
(564) A B, ἀλκαίου. C, ἀγκαίου, ut in Il. 2, 609.
(566) B, στρατηγῶν. Conf. v. 604, 607, 610.
(568) Deest in A B, omissus ob simile initium versus 569. Conferatur Ilias 2, 620.
(570) B, λυτίας. C. κλιτύας.
(571) B, μάδιρος.
(576) A, φιλέως... ἀγνήτης. B C, ἀγνήτης.
(577) A, ἄλλους κτησιμάχης. B C, τῆς συμμάχης.
(579) C, δουλιχίου, ut est in Il. 2, 625, 629. A B, δολιχίου. Strabo de Echinadibus 10, p. 48: ὧν τὸ Δουλίχιόν ἐστι, καλοῦσι δὲ νῦν Δολίχαν. Meletius Geographus de eisdem insulis: ἐκ τῶν ἄνωθεν Νησίων τινὰ ἔχουσιν ἴδια ὀνόματα, οἷον... τὸ Δολίχειον, κοινῶς Μέγα Νησί. Credo prætulisse Tzetzam nomen notius.
(580) B, τόπον τόν.
(582) B, ὑπῆρξε Ζακυνθ.

ἀρχὸς ἦν τεσσαράκοντα νηῶν ἐξ Αἰτωλίδος.
Τῶν Κρητικῶν δὲ πόλεων τῶν ἑκατὸν ἐκράτουν
Ἰδομενεὺς σύναμα δὲ τούτῳ καὶ Μηριόνης·
ὁ μὲν τοῦ Δευκαλίωνος υἱὸς καὶ Κλεοπάτρας,
ὁ Μηριόνης δὲ υἱὸς Εὐίππης καὶ τοῦ Μόλου,
εἰς πλοίων ὀγδοήκοντα συμπαρυπῆρχε στόλος.
Ὁ Ἡρακλέος δὲ υἱὸς ἅμα καὶ Ἀστυόχης
Τληπόλεμος Ῥοδίων ἦν πλοίων ἄρχος ἐννέα.
Νιρεὺς ὁ τοῦ Χαρόπου δὲ υἱὸς καὶ Ἀγλαΐας,
ὁ πάντων ὡραιότερος μετὰ τὸν Ἀχιλέα,
καὶ πάντων ἀσθενέστερος στρατηλατῶν Ἑλλήνων
τῶν ἐκ τῆς Σύμης ναύαρχος τριῶν ὑπῆρχε πλοίων.
Ὁ Φείδιππος καὶ Ἄντιφος τοῦ Θεσσαλοῦ οἱ παῖδες,
ὅστις ὑπῆρχε Θεσσαλὸς υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους,

(584) In C superscripta nomini Αἰτωλίδος varietas quam non potui legere integram, τῆς ναπ.

(585) A, κρητικῶν, iterum pro ἑκατόν.

(586) C, σύναμα. A B, σὺν ἅμα. Eadem varietas in Lucianeo Piscatore c. 51.

(587) ὁ μὲν] Sch. ὁ Ἰδομενεύς.

(588) C, μυριόνης, qui modo exhibuit μηρ.

(589) A, εἰς πλ. — στόλων.

(591) B, ἄρχων.

(592) B, ὁ νιρεὺς ὁ τ. χ. δέ, versu longiore. Longior versus Tzetzæ in Anecdotis Oxon. p. 341, 9, Ἡ πάροδος ὅλη χοροῦ δὲ παράβασις, justo constabit numero syllabarum, δὲ si tolletur. Monet editor esse in codice quo utitur, ὦ παράβασις. Vocativus ὦ παρ. prorsus est alienus. In codice 2644 quo utor, lego tantum δε παρ.; sed interlinearis est ante παρ. figura rotunda quam mediam lineola secat, et quæ literæ ω non valde dissimilis est; illam pro signo habeo quod ad marginem amandet oculos, ubi scholium: τί ἡ παράβασις. Alium obiter Tzetzæ versum tangam ibid. p. 337, 12: Ὅμηρός ἐστι καὶ πατὴρ κωμῳδίας, Καὶ σατυρικῆς ὁμοῦ καὶ τραγῳδίας. Vel in isto liberrimo poeseos genere tamen plerumque iambus sedum parium retinetur, saltem pes δίχρονος. Atqui me morabatur ὁμοῦ καὶ, quod inspecto codice, corrigam, rescripto ἅμα καί. A nomine Aglaiæ matris designatur Nireus in Luciani Charidemo 24: ἐάν τε τὸν Ἀγλαΐης... κάλλει νικῶμεν. Homerus Il. 2, 672: Νιρεὺς Ἀγλαΐης θ' υἱὸς Χαρόποιό τ' ἄνακτος.

(593) Nirei eximia pulcritudo fuit ab Homero prædicata loco nobilissimo Iliadis 2, 673: Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. Tzetzes Chil. 1, 239: ὡραῖος ἦν τῷ κάλλει Πάντων Ἑλλήνων τῶν λοιπῶν. Ibi scholium in Cod. 2644: ἀντὶ τοῦ ὡραιότερος· τὸ ἁπλοῦν ἀντὶ τοῦ συγκριτικοῦ. Lepide Dialogo Mort. 25 Lucianus colloquentes facit formosissimum Græcorum ac turpissimum, Nirea et Thersitem. Remitto, si sit tanti, lectorem ad notam in Manassis mythistoriam 8, 10.

(596) Codices A et B, πλοίων τριῶν ὑπῆρχεν.

Κώων καὶ Νισυρίων τε καὶ Κραπαθίων ἦρχεν·
τριακοντὰς ὑπῆρχε δὲ τούτοις τῶν πλοίων στόλος.
Ὁ πρῶτος πάντων δὲ πεσὼν τῇ συμβολῇ πολέμου,
ὁ ἥρως Πρωτεσίλαος, ἀνὴρ Λαοδαμείας,
Ἰφίκλου Διομήδης τε τερπνὸς υἱὸς ὑπάρχων,
τῶν ἐκ Φυλάκης, Ἴτωνος, καὶ τῶν ἐξ Ἀντρωνείας
ἦν στρατηγὸς καὶ ναύαρχος σὺν ἀδελφῷ Ποδάρκει·
ὁλκάδες τεσσαράκοντα τούτων ὑπῆρχε στόλος.
Εὔμηλος τῆς Ἀλκήστιδος υἱὸς καὶ τοῦ Ἀδμήτου
ἕνδεκα πλοίων ναύαρχος ὑπῆρχε καὶ στρατάρχης,
Βοίβης, Φερῶν καὶ Γλαφυρῶν καὶ Ἰολκοῦ κατάρχων
Ὁ Φιλοκτήτης Ποίαντος υἱὸς καὶ Δημωνάσσης
ἑπτὰ νηῶν ἦν στρατηγὸς τῶν ἀπὸ τῆς Μεθώνης·
ὡς δὲ δηχθεὶς ὑπ' ὄφεως ἦν ἐκριφεὶς ἐν Λήμνῳ,
τούτου τὸ στράτευμα λαβὼν παρέταττεν ὁ Μέδων,
ὅστις ἐκ Ῥήνης ἦν υἱὸς νόθος τοῦ Ὀϊλέως.
Ὁ Ποδαλείριος ὁμοῦ πάλιν δὲ καὶ Μαχάων
οἱ τῶν Ἑλλήνων ἰατροὶ καὶ στρατηγοὶ γενναῖοι,
Ἀσκληπιοῦ καὶ Ξάνθης τε ἢ Ἱππονόης παῖδες,
κατ' ἄλλους Ἠπιόνης δέ, κατῆρχον τῶν Τρικκαίων,
στόλον ἐκ πλοίων ἔχοντες μιᾶς τριακοντάδος.
Εὐρύπυλος Εὐαίμονος παῖς καὶ τῆς Δηϊτύχης.
εἴτε, καθὼς συγγράφουσι τινές, τῆς Δηϊπύλης,

(598) A, κόων... καπαθιών.

(602) B, ὀφίκλου. In C supra διομήδης est scripta varietas quam non sum assequutus totam, tantum, γρ. καὶ διωρ. Nomen Διομήδη firmatur Hygino Fabula 103 : « Iolaus Iphicli et Diomedeæ filius... quem cuncti adpellarunt Protesilaum »

(603) A, ἥττονος.

(607) C, καὶ στρατηγὸς ὑπῆρχε.

(608) B, φοίδης. C, φοίβοις. A, δοίβης. In C supra γλαφυρῶν nomen σερρῶν, scriptum est, parum nitide. B, οἰλκοῦ.

(611) A B, λίμνῳ.

(613) A, ἀχιλλέως. Dicitur Il. 2, 727 : Ὀϊλῆος νόθος υἱός. Rhene igitur non fuit Oilei uxor legitima, quod nuper dictum est.

(617) A, ἱππιόνης. B C, ἠπιόνης.

(619) B, συρύπυλος. A, διπύλης. B C, δηϊτύχης.

ἦρχε τῶν Ὀρμενίων τε καὶ τῶν ἐξ Ὑπερείας,
ἑλκάδας τεσσαράκοντα τὸν στόλον κεκτημένος.
Δύο τῶν ἐκ Γορτύνης δὲ ἦσαν οἱ στρατηλάται,
ὁ Πολυποίτης δισκευτὴς μετὰ τοῦ Λεοντέως·
ὧν ὁ μὲν παῖς Πειρίθου τε καὶ τῆς Ἱπποδαμείας,
ὁ Λεοντεὺς Κορώνου δὲ υἱὸς καὶ Κλεοβούλης·
Κόρωνος τοῦ Καινέως δὲ φίλος υἱὸς ὑπῆρχε·
καὶ τούτοις τεσσαράκοντα στόλος ὑπῆρχε πλοίων.
Γουνεὺς ὁ τοῦ Ὠκύτου δὲ καὶ τῆς Ταυροπολείας,
εἴτουν, ὡς γράφουσί τινες, ὁ τῆς Ἱπποδαμείας,
τῶν Αἰνιάνων, Περραιβῶν, καὶ τῶν Κυφαίων ἦρχεν,
ἑλκάδων στόλον εἴκοσι καὶ δύο κεκτημένος.
Μαγνήτων δὲ ὁ Πρόθοος κατάρχων ἐναυάρχει,
τοῦ Τενθρηδόνος ὢν υἱὸς μητρὸς ἐξ Εὐρυμάχης,
εἴτε τῆς Κλεοβούλης δὲ παιδὸς τῆς τοῦ Εὐρύτου·
στόλος δὲ τεσσαράκοντα τούτῳ παρῆσαν πλοῖα.
Οὗτοι καθ' Ὅμηρον εἰσὶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες·
τοὺς δ' ἄλλους παραλέλοιπεν εἰπεῖν τῇ ναυαρχίᾳ.
Τὸν Κάλχαντα τὸν Θέστορος υἱὸν καὶ Πολυμήλας
τῷ καταλόγῳ μὲν εἰπεῖν παρέλειψε καὶ μόνῳ·

(621) B, Ὀρμενίων. Cf. Il. 2, 734.

(623) A B C, γορτύνης. Homero dicitur Γυρτώνη Il. 2, 738. A B, τε. C, δε. — Sequitur in A versus: οὐχὶ τῶν ἐκ Γορτύνης Κρητῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Ἀργίας. In B autem sic procedit: οὐχὶ τῶν ἐκ Γορτύνης τῶν Κρητῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Ἀργείας. In C hæc sententia, quæ metro non ligatur, merito margini adscripta est pro scholio: οὐχὶ τῶν ἐκ Γορτύνης τῆς Κρητικῆς, ἀλλὰ τῆς Ἀργείας.

(625) B, ἦν ὁ μέν. Est η rubricatum, accentus et spiritus monstrant rubricatorem pro ω scripsisse η. — Sch. in C, ὁ πολυποίτης super ὁ μέν.

(627) B, Νόρωνος (N est rubricatum; K fuit scribendum) τ. K. δὲ καὶ τῆς ταυροπολείας, miscens vv. 627 et 629. Recepi lectionem C. Non est in cod. A.

(628, 629) Non in B.

(631) A, αἰνειάντων περαι... χωφέων. B, αἰνειάνων, περαι... C, αἰνιάνων περρ. Homerus Il, 2, 749: Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί. Sed in Tzetzæ narratione prætuli lectionem περραιβ.

(636) B, τούτων. A B, πλοίων.

(638) C, τῳ καταλόγῳ, et supra τῇ ναυαρχίᾳ. Hoc recepi, quum statim redeat τῷ καταλόγῳ. Nomine ναυαρχία utetur v. 659; usus est v. 470, 506; et in lemmatibus sectionum marginalibus, quæ, ut alia plurima, omisi, quippe inutilia: ναυαρχία Ἀγαμέμνονος, Ἀχιλέως ναυαρχία.

(640) Abest ex A B. Καὶ μόνῳ,

τὸν Εὐβοέα τὸν υἱὸν Ναυπλίου καὶ Κλυμένης,
καὶ παντελῶς ἀπέρριψεν ἔξω τῆς Ἰλιάδος.
Τὸν Τεῦθιν παραλέλειπεν ἐκ τῆς Αὐλίδος αὖθις,
ὑποστραφέντα καὶ αὐτὸν κτείναντα τῇ πατρίδι·
ὁμοίως καὶ Μενέδημον τρωθέντα τῇ Αὐλίδι,
στραφέντα καὶ θανόντα δὲ τῇ γῇ τῇ τῆς πατρίδος,
καὶ τὸν Ὀρμένιον αὐτὸν Αὐλίδι τεθνηκότα·
ἔπειθε γὰρ τοὺς Ἕλληνας μὴ πλεῖν ὡς πρὸς τὴν Τροίαν.
Θερσίτην τὸν τῆς Δίας δὲ υἱὸν καὶ τοῦ Ἀγρίου,
πανευγενῆ μὲν ἕλκοντα τοῦ γένους ῥιζουχίαν,
εἰ καὶ χωλὸς καὶ παραβλὼψ, φοξὸς, κυρτὸς, ψεδνόθριξ,
τοῦ καταλόγου τῶν λοιπῶν ὠστράκισεν Ἑλλήνων.
Ἄλλους πολλοὺς καὶ θαυμαστοὺς παρῆκεν ἡγεμόνας,
τὸν Πολυνείκους Θέρσανδρον ὃν Τήλεφος ἀνεῖλε,
καὶ σὺν αὐτῷ τὸν Ἐπειὸν, υἱὸν τοῦ Πανοπέως,
τὸν μέγαν ἀρχιτέκτονα γενναῖόν τε πυγμάχον,
ὅσπερ, μηχανησάμενος τὸν Δούρειον τὸν ἵππον,
τὴν Τροίαν ἐξεπόρθησεν, ὡς καθεξῆς διδάξω.
Ἀλλ', ἐπειδὴ μεμάθηκας κλήσεις καὶ ναυαρχίας,

quod scilicet ejus aliis locis meminerit.

(641) B, εὐοέα. Glossa in C, τὸν ἐξ εὐρύπου. Debuit scribi τὸν ἐξ Εὐρίπου. Superius ad v. 547, τῶν Εὐβοέων, glossa est marginalis : εὔοια (l. Εὔβοια) ὁ Εὔριπός ἐστιν. Meletius Geographia : Εὔβοια· ἡ ὁποία καὶ Εὔριπος καλεῖται. Nomine Εὔριπος ἀντὶ τοῦ Εὔβοια passim utitur scriptor Chronicorum Romaniæ ac Moreæ. Τὸν Εὐβοέα, videlicet Palamedem. Conf. 867, 895; lib. Δ, 24. Causam cur Homerus de Palamede siluerit, commentus est Philostratus Heroicis p. 728, sed non seriam. Vide et Tzetzæ Exegesin, pp. 20, 148.

(644) B, ἀποστρ. In κτείναντα consentiunt A B C. Forsan αὐτόν.

(645) A, μενέδιμον.

(646) A, θανέντα.

(647) B, ὀρμένιον.

(650) Tzetzes Chil. 7, 888, de Thersite : Γένους τυγχάνων εὐγενοῦς, πατρίδος Αἰτωλίας, Ἀνεψιὸς ἐξάδελφος ὑπάρχων Μελεάγρου. In codice 2644 superscriptum est ὑπῆρχε, adscriptumque scholium ad ἀνεψιος, ἐξάδελφος· τὸ σχῆμα ἑρμηνευτικόν· ἀνεψιὸς γὰρ ὁ ἐξάδελφος.

(651) B, εἰ καί. A C, κἂν ἦν. C, φοξὸς κ. πάρ. χωλὸς, κυρτὸς, ψεδρόθριξ. A, ψεδόθνιξ. Cf. Tzetzes Chil. 7, 891; et infra libro B, 50.

(652) A, ὀστράκησαν. B, ὠστράκησαν. C, ὠστράκισεν.

(653) A B, παρῆκαν.

(654) B, πελυνείκους.

(656) Conf. v. 743.

(657) B, ὅπερ. A B, δούριον.

καὶ τὰς μορφὰς μοι μάνθανε τὰς τῶν ἀριστοτέρων,
καὶ τότε πᾶσαν τὴν ὀφὴν μέχρι τοῦ τέλους μάθῃς.
Ὁ Ἀγαμέμνων, βασιλεὺς ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων,
ἦν μέγας, δασυγένειος, λευκὸς, ἀλλὰ μελάνθριξ,
εὐπαίδευτος, εὐόμιλος αὐτοῦ τοῖς διαλόγοις.
Ὁ δὲ Μενέλαος κοντὸς, ὑπόπλατυς ὑπῆρχε
πυρρόθριξ, δασυγένειος, ξανθόθριξ καὶ δασύθριξ.,
Ὁ Νέστωρ μέγας καὶ γλαυκὸς, ὑπόπυρος ὑπῆρχε
μακρόρριν, μακροπρόσωπος, παμφρόνιμος, λευκόθριξ.
Ὁ τούτου παῖς Ἀντίλοχος νεώτερος ἦν πάντων,
λευκὸς, μακρόρριν καὶ γλαυκὸς, εὐτράχηλος, εὐῆλιξ,
ξανθὸς, καλλίθριξ, δρομικὸς, καὶ τῶν γρηγοροφθάλμων,
εὔσκυλτος, εὐανάτρεπτος, ἐρυθριῶν συντόμως.
Ὁ Ἀχιλεὺς μακροσκελὴς, ὑπόσπανος ὑπῆρχε,
λευκὸς, ξανθόθριξ καὶ σγουρὸς, δασύθριξ καὶ μακρόρριν,

(660) ἀριστοτέρων jam v. 477.

(661) A B, μάθοις. C, μάθῃς, quod malui. Ille aoristus recentioribus passim in sensu futuri. Tzetzes Chil. 5, Hist. 32, de Archimede, qui Hieroni ὑπῆρχεν Σύμβουλος (melius codex ὑπῆρχε) remittit lectorem ad locum superiorem, ubi, inquit εὕρῃς τὰ Ἀρχιμήδους μοι πρὸς πλάτος γεγραμμένα. Bene habet εὕρῃς editionis, male codicis 2644 εὕροις. Cf. n. ad 478, 934.

(663) Isaacio Porphyrog. μελάνθριξ dictus est Agamemnon p. 305. Eidem p. 317, Hector est οὐλόθριξ, adde μελάνθριξ e codice. Cf. v. 708, 793.

(665) Isaacius Porphyr. in descriptione Menelai : ὁ Μενέλαος ὁ τούτου (Agamemnonis) ἀδελφὸς (cod. 817 αὐτάδελφος) βραχὺς (cod. κονδός). Non differunt sensu nec sono κονδὸς et κοντός. Quid sit κοντὸς explicuit Mauropus in meis Anecdotis gr. t. 3, p. 475 : ἄνθρωπος κοντὸς,...αἰτιολόγος ἐστίν... ἄνθρωπος κοντὸς, ἤγουν τὴν ἡλικίαν μικρός. Isaacio pariter p. 309 Meriones est βραχὺς, in codice κονδός. Cassandra βραχεῖα p. 316, in codice κονδή. Diomedes βραχυτράχηλος p. 307, in codice κονδοτράχηλος. Justinianus Malala teste ἦν τῇ ἰδέᾳ κοντοειδής, ubi Chilmead. Tzetzæ posthomericis 661, ut et inferius v. 711, Diomedes esse fertur κονδόθριξ, quod in scholio reddit per βραχυῆλιξ, multa de etymo addens. Zalyci gallicum *bref* vertitur βραχὺς, κοντός. — A B, ὑπόπλατος. C, ὑπόπλατυς, quo epitheto utitur Tzetzes ad Lyc. 641.

(666) B, εὐρρόθριξ. Non valde discrepant πυρρόθριξ et ξανθόθριξ· at de eodem Menelao dicta minus convenire videntur. Isaacio Menelaus esse πυῤῥὸς dicitur.

(669) C, ἀντίοχος.

(672) Pyrrhus, Achillis, filius Isaacio Porphyr. εὔσκυλτος fuisse prædicatur p. 310.

(673) Cangio σπανὸς significat eum cui rara est barba. Fuit ergo Achilles malibarbis. Consentit in descriptione Isaacius p. 305 : ὁ Ἀχιλλεὺς... μακρόσκελος, σπανός, vertente Allatio, cui hæc recentiorum lingua fuit notissima, « barba rara ».

(674) A B, πυρὸς, scilicet πυρρὸς,

γυναικοπρόσωπος, φαιδρὸς, καὶ τῶν γρηγοροφθάλμων,
ταχυδρομῶν, γλυκύφωνος, πικρόθυμος, ὀργίλος.
Ὁ Φοῖνιξ γέρων, φρόνιμος, μέσος τὴν ἡλικίαν,
μακρόθριξ, εὐχαράκτηρος, μελίχρους τὴν ἰδέαν,
τὴν φύσιν συντομόδακρυς καὶ τῶν θλιβεροψύχων.
Ὁ Πάτροκλος μεσῆλιξ ἦν, ὑπόπυρρος, ξανθόθριξ,
εὐπώγων καὶ προχείλιος, πλὴν εὐειδὴς τὴν θέαν·
Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ὁ πύργος τῶν Ἑλλήνων,
ἦν μέγας, ἀλλ' εὐσύνθετος, εὔριν, σγουρὸς, μελάνθριξ,
τὴν γενειάδα κάλλιστος, ὀργίλον ὑποβλέπων,
κάλλει νικῶν τοὺς σύμπαντας πλὴν Ἀχιλέως μόνου.
Ὁ δὲ Λοκρὸς ὁ Αἴας ἦν μακρός τε καὶ μελίχρους,
σγουρομελάνθριξ καὶ στραβὸς, καὶ τῶν μακροπροσώπων,
πηδητικὸς, ἐγρηγορὼς, καὶ τῶν εὐπεριστρέπτων.
Ὁ Μενεσθεὺς μεσῆλιξ ἦν, ὑπόλεπτος, μελάνθριξ,
ἐγρηγορὼς, εὐπαίδευτος, ἔμπειρος στρατηγίας,
ἱππότης ἀπαράμιλλος ἄχρι τοῦ νῦν τοῦ χρόνου.
Ὁ δέ γε Διομήδης ἦν τετράγωνος τὸ σῶμα,
σιμὸς καὶ σιμοτράχηλος, ξανθὸς τὴν γενειάδα,
καὶ βραχυῆλιξ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἥρωας οὓς γράφω·
ἐπεὶ τούτου λωρίκιον ὕστερον ἐφευρέθη

quod post ξανθόθριξ displicet, ut v. 666. Opportune C obtulit σγουρὸς, quod et ex Oxoniensi libro citat Hodius Appendice ad Malalæ p. 129. Id epithetum redibit v. 683, 687, 707, 709, 711, 798, et c. Vocatur σγουρὸς in cui sunt capilli crispi, φύσει βοστρυγιζόμενος. Vide Corayi Atacta t. 1, p. 56. Zalyci *frisure* vertitur κτένισμα σγουρόν. Inferius v. 948 σγουρὴ est glossa epitheti οὐλόθριξ.

(676) A B, γλυκόφωνος. C, γλυκύφωνος. Cf. lib. A, 97.

(677) B, φοίνιξ. A C, φοῖνιξ.

(682) Homerus de Ajace illo Telamonio, verbis Ulyssis Ajacem compellantis apud inferos Od. 11, 555: Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο. Et infra Tzetzæ libro O, 152 Ajax πύργος Ἑλλήνων dicitur. Nestor infra libro A Achillem dicit esse πύργον Ἑλλήνων. Nonnihil illustrationis dedi ad Theocritum 22, 220 edit. sec.

(691) A, μέχρι.

(693) Verbis σιμὸς καὶ σιμοτράχηλος superscriptum in C, πατζὸς, κονδοτράχηλος. Conf. n. 665. De πατζὸς Corayus Atactis 5, p. 280. Zalyces gallicum *camus* vertit σιμός.

(695) A B, ἐκ τούτου λωρικός. C,

ἔσωθε λάρνακός τινος ἐν τῇ Λογγιβαρδίᾳ,
ἀνδρὸς μεγάλου μέγεθος, οὗ τῶν ζαβῶν τὸ πάχος
εἰς ὄγκον ἦν ἰσόμετρον κονδύλου μεσαιτάτου,
ὃ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρέμασαν ὡς θαῦμα.
Εὐρύαλος *πλατύτατος, κατάσαρκος ἦν, μέγας,*
μακρόθριξ, εὐχαράκτηρος, εὐπρόσωπος, τῶν μέσων.
Ὁ Σθένελος *εὐῆλιξ ἦν, εὔθετος, εὐχαράκτηρ,*
δειλός, ὑβρίζων, ἀναιδής, ἀστήρικτος τὰς φρένας.
Ὁ Ὀδυσσεὺς *μεσῆλιξ ἦν, λευκός τε καὶ προγάστωρ,*
ἀπλόθριξ, στρεβλογνώμων δέ, πικρός τε καὶ μακρόρριν.
Ὁ Θόας *ἦν περίεργος, λεπτός τε καὶ μεσῆλιξ,*
λευκός, σγουρός, ὑπόγλαυκος, εὐσύμβουλος καὶ νέος.
Ἰδομενεὺς *μεσόγηρως, μέσος τὴν ἡλικίαν,*
μέλας ὁμοῦ τε καὶ σγουρός, κονδόθριξ, δασυπώγων.
Ὁ Μηριόνης *δὲ στρεβλὴν ἐκέκτητο τὴν ῥῖνα,*
κονδὸς ὑπάρχων καὶ πλατύς, εὔθριξ, σγουρός, εὐπώγων·
Ὁ Πρωτεσίλαος, *ἀνὴρ ὁ τῆς* Λαοδαμείας,
καλός, μακρός, εὐσύνθετος, οὐλόθριξ καὶ μελάνθριξ,

τούτου λωρίκιον. Et sic codex Hodii loco citato; qui tamen errore calami vel typorum exhibuit χωρίκιον.

(696) A B, ἔσωθεν. C, ἔσωθε. Repertam Diomedis fuisse loricam ἐν Λογγιβαρδίᾳ iterum narrabit scholio ad librum II, 88. Quum Italiam post Trojanum bellum petere coactus Diomedes fuerit, ibique Argos, Hippium aliasque urbes condiderit, factum ipsum non caret probabilitate. De adjunctis fides inhibenda.

(697) Ζάβα ἢ λωρίκιον in lexicis. Vide Chilmead. ad Malalæ verba de Juliano p. 20: εἶδεν ἐν ὁράματί τινα τέλειον ἄνδρα ἐνδεδυμένον ζάβαν. Sed hic loci ζάβαι manifesto sunt, non lorica, sed partes loricæ; οὗ scilicet λωρικίου, non ἀνδρός, ζάβαι æquabant crassitudine pugnum dimidium. Sed Hodius l. cit., οὗ τῶν κομῶν.

(698) In C ad ἰσόμετρον glossa ἰσοπαχές. Hodius ἰσόμερον κονδύλῳ μεσαιτάτῳ.

(701) A, εὐπροσωπῶν. B C, εὐπρόσωπος.

(702) In C additum ος in fine vocis εὐχαράκτηρ, sed a manu altera et atramento dilutiore, ut non habeatur pro varietate, sed sit loco glossæ, monentis esse εὐχαράκτηρ ἀντὶ τοῦ εὐχαράκτηρος. Est varietas λεπτοχαράκτηρα in A v. 884.

(703) A B, εὐστήρικτος. C, ἀστήρ.

(707) A, εὐσύμβολος. B C, εὐσύμβουλος. — Hodius Appendice ad Malalæ p. 429, invenit λεπτὸς σγουρὸς, ni potius erraverint oculi ad versum præcedentem. De σγουρὸς ad v. 674.

(709) Ad κονδόθριξ et quod proxime sequitur κονδὸς vide n. 665.

(711) B, εὔθριξ δασυπώγων.

(713) B C, καὶ ξανθόθριξ.

ὡραῖος, νέος, τολμηρὸς καὶ τῶν εὐκαταστάτων.
Λιπὼν δὲ Λαοδάμειαν νύμφην ἐν τῷ θαλάμῳ,
σὺν τοῖς λοιποῖς ἐστράτευσε τοῖς Ἕλλησιν εἰς Τροίαν,
πρῶτος δὲ πίπτει τῶν λοιπῶν, ὡς προπηδήσας πρῶτος.
Εὔμηλος τῆς Ἀλκήστιδος μητρὸς τῆς παναρίστης,
ἥτις αὐτὴν ἐπέδωκε θανεῖν ὑπὲρ συζύγου,
ὡραῖος καὶ εὐῆλιξ ἦν, εὐπαίδευτος, ξανθόθριξ.
Εὐμήκης, μέλας, σύνοφρυς, ὑπῆρχε Φιλοκτήτης.
Ὁ Κάλχας ὁλοπόλιος, μικρὸς τὴν ἡλικίαν,
λεπτὸς τὸ σῶμα καὶ λευκός, καὶ δασυχαίτης ἅμα.
Ὁ Παλαμήδης, Κάτων τε ὁ πρῶτος, καὶ ὁ Τζέτζης,
εὐήλικες, εὐτράχηλοι, μακρόρρινες συμμέτρως,
συμμέτρως μακροπρόσωποι, γοργοί, τῶν αἰδημόνων,
λεπτοί, γλαυκοί, χρυσόχροες, πυρρότριχες καὶ οὖλοι;
σωματικοῖς καὶ ψυχικοῖς ὅμοιοι πᾶσιν ὄντες,
ὡς καὶ τὴν κόμην αὐχμηρὰν ἐξ ἀλουσίας ἔχειν,
καὶ συμπεσεῖν τὴν πλείονα καὶ διερρυηκέναι·
Ἐμοῦ δ' οὗτοι διέφερον τῷ μὴ θυμοῦσθαι μόνον,
εἰ τέως οὐχὶ ψεύδονται τῶν συγγραφέων βίβλοι·
αἱ κράσεις αἱ τοιαῦται γὰρ θερμαί τε καὶ θυμώδεις,
εἰ μή που περισσότερον εἶχον ἐμοῦ τὸ φλέγμα.

(714) Εὐκαταστάτων] Tzetzæ Chil. 3, 264, Ajax Telamonius dicitur Ὁ νουνεχής, ὁ συνετός, ὁ τῶν εὐκαταστάτων.

(717) Προπηδήσας] Tzetzes ad Lycophr. 245: προπηδήσαντος δὲ τοῦ Πρωτεσιλάου καὶ ἀναιρεθέντος. Idem videndus Chil. 2, 762. Cf. infra v. 823, 836.

(718) A, ἀλκίστιδος.

(723) B, λευκὸς τὸ σ. κ. λεπτός. Cf. Tzetzes Posthomericis v. 666, de Calchante vate.

(725) A, σύμμετροι.

(727) C, οὖλοι, cum glossa σγουροί. Vide n. ad 674.

(731) B, ὁμοῦ, sed O rubricato, et τό.

(732) A B, βίβλοι. C, λόγοι, et sic Chil. 3, 183, ubi Tzetzes hocce versu et aliis est usus, se Catoni Palamedique comparans. Atque Chil. 11, 20, de se homo in sui laudes proclivior: Ὁ Τζέτζης ἀδωρότατος ἦν παλαιῶν τῷ ζήλῳ, Ἐπαμεινώνδου, Κάτωνος καὶ ἄλλων τῶν τοιούτων. Monet Kiesseling inseruisse se ἄλλων, cogitasse et de πάντων. Codex 2644: καὶ τῶν τοιούτων πάντων. Ibi Tzetzes narrat oblata sibi dona sæpius recusavisse: Ὡς καὶ μεγίστῃ τῇ λιμῷ, ἄρχοντος τῶν ἐνδόξων θέλοντος σιτηρέσιον (codex, σιτηρέσια) τούτῳ καὶ δούλοις φέρειν, κ. τ. λ.

Καὶ τῷ φιλοκερδέστατος καὶ φειδωλὸς ὑπάρχειν,
ἐμοῦ Κάτων διέφερεν, ὅμοιος ὢν τοῖς ἄλλοις·
ἐμοὶ δὲ πλέον τοῦ ἀνδρὸς τοῦ Κάτωνος ὑπάρχει
τὸ μὴ κρατεῖσθαι χρήμασι· θυμὸς ἐπὶ δικαίοις
πῦρ πνέων, ὥσπερ Κάτωνι δευτέρῳ, παρυπῆρχε.
Τὸν Ἐπειόν μοι μάνθανε τίς ἦν κατὰ τὴν θέαν·
λευκός, ὡραῖος, εὔχαρις, μέγας εἰς ἡλικίαν,
νέος, δασύθριξ καὶ ξανθός, δειλὸς ὑπὲρ ἐλάφους,
μηχανητὴς πανάριστος, πυγμάχος τε γενναῖος.
Ἐπεί σοι νῦν κατέλεξα καὶ τὰς μορφὰς ἡρώων,
πάλιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τὸν λόγον ἀνακτέον.
Ὡς πᾶν οὕτω τὸ στράτευμα συνήχθη πρὸς Αὐλίδα,
εἰς ἀριθμὸν ποσούμενον ὢν ἔφην χιλιάδων,
εἰς στόλον καὶ ναυάρχους τε τοὺς ἄνω λελεγμένους,
ἀνέμοις κατεσχέθησαν ἐκεῖσε χειμερίοις,
ἀνθ' ὧν, ὡς γράφουσί τινες ἐκ τῶν μυθογραφούντων,
ὁ Ἀγαμέμνων ἔλαφον Ἀρτέμιδος τοξεύει.
Ὅθε τὴν Ἰφιγένειαν αὐτοῦ τὴν θυγατέρα,
ἐκ τῆς Μυκήνης ἄξαντες, ἔμελλον θύειν τότε,

(735) A, τὸ φιλοκερδέστερον καὶ φειδωλόν. B, τῷ φιλοκερδέστερος καὶ φειδολός. Exhibeo lectionem C, similem versui 186 Chiliadis 3. Sed ibi in scholio se corrigit, quod exhibetur in Anecdotis Crameri Oxoniensibus t. 3, p. 351 : φιλοκερδέστατος] ἀφιλοχρηματώτατον [monet Cramerus esse in A ἀφιλοχρημώτατος. Sed quum ex ejus Præfatione didicerim ipsi vocari A codicem Parisiensem 2644, ibi nitidissime scriptum esse video ἀφιλοχρηματώτατον] τὸν ἄνδρα εἰδὼς ἐκ τῶν σταλέντων ἐκ Βρεττανίας χρημάτων αὐτῷ, ἐπείσθην τοῖς ἀσκόπως ληροῦσι φιλοχρήματον τοῦτον εἰπεῖν, οἰκονομικῶς τοὺς γεγηρακότας τῶν αὐτοῦ ἀπεμπολοῦντα βοῶν. Ceterum mendum esse videtur in βοῶν vel calami, vel memoriæ Tzetzæ quamvis μνημονεστάτου. Plutarchus enim Catone c. 4 : πρεσβυτέρους γενομένους (τοὺς δούλους) ᾤετο δεῖν ἀποδίδοσθαι καὶ μὴ βόσκειν ἀχρήστους.

(738) C, θυμός, ut in Chiliadibus. A B, θυμόν, Distinxi plene post χρήμασι.

(739) De est in B.

(743) Conf. v. 656.

(745) B, ἀνατείνω. A, ἀνεκτέον. C, ἀνακτέον.

(747) Conf. v. 469.

(752) A B, ὅθεν. C, ὅθε, superscripto λι' ὅ. Conf. n. 389. Hyginus F. 98 : « in Aulide tempestas eos ira Dianæ reti» nebat, quod Agamemnon in venando » cervam ejus violavit, superbiusque in » Dianam est locutus ». Ibi interpretes, addito Rulezio ad Ptolemæum Hephæstionem p. 442.

(753) Ἐκ τῆς Μυκήνης ἄξαντες]

διαδραμοῦσαν δ' ἔλαφον σφάττουσιν ἀντ' ἐκείνης,
ἐκείνην δὲ ἱέρειαν Ἀρτέμιδος ποιοῦσιν.
Ἡ δ' Ἄρτεμις οὐκ ἄλλη τις ἐστὶν ἀλλ' ἡ σελήνη.
Ἀνέμων δ' ἔπειτα φορῶν πνευσάντων καὶ πομπίμων,
Διὶ θυσίας ἔθυον πρὸς κρήνην ἐν Αὐλίδι,
πρὸς ἥνπερ κρήνην δράκων τις εἰς πλάτανον ἑρπύσας
μέσον παντὸς Ἑλληνικοῦ, πάντων ὁρώντων τοῦτον,
ὀκτὼ στρουθοῦ νεόττια νήπια κατατρώγει,
καὶ τὴν μητέρα τῶν στρουθῶν κατέφαγεν ἐννάτην.
εἶτα πρὸς λίθων που σωρὸν κρυβεὶς ἐξηφανίσθη,
ὅπερ καὶ ἀπολίθωσιν τοῦ δράκοντος καλοῦσι.
Τοῦ μάντεως δὲ κρίναντος τοῖς Ἕλλησι τὸ τέρας,
ὅτι « Καθάπερ βέβρωκεν ὀκτὼ στρουθοὺς ὁ δράκων
« ἐννάτην δὲ κατέφαγε σὺν τούτοις τὴν μητέρα,
« ἔπειτα παρεισέδραμεν εἰς τὴν λιθοσωρείαν,
« οὕτως ὑμεῖς, ὀκταετῶς τοὺς Τρῶας ἀναιροῦντες,
« ἐννάτῳ καὶ τὸν Ἕκτορα σὺν τούτοις ἀναιρεῖτε,
« δεκάτῳ καθελεῖτε δὲ καὶ τείχη τὰ τῆς Τροίας ».
Οὕτως εἰπόντος μαντικῶς τοῦ Κάλχαντος τὸ μέλλον,
δευτέρους ὅρκους Ἕλληνες ὀμόσαντες φρικώδεις
μηδένα πρὸ πορθήσεως τῆς Τροίας ὑποστρέφειν,

vide scholium Tzetzæ ad sua Antehomerica 194.

(756) B, τις ἦν, ἀλλ' ἡ φαιδρά σελήνη. A, τις ἦν ἄλλη ἡ σελήνη. C, quod recepi.

(757) AC sine δ'.

(758) A, κρήτην, sed 759 κρήνην.

(760) B, παντός τε τοῦ στρατοῦ. C, π. στρατεύματος. A, π. Ἑλληνικοῦ.

(761) A B, τρώγει τέκνα. C, κατατρώγει.

(763) C, ποῦ. Memini, in Tzetzæ opusculis de poetis quæ Cramerus tertio Anecdotorum Oxon. volumini inseruit, sæpissime offendere ad πῶς, quod sine accentu scribendum fuerat.

(764) B, καλοῦσιν.

(765) In C super μάντεως scriptum δὲ κρίναντος, quod recepi pro εἰπόντος δὲ codd. A B. Lemma in codice C: μάντευμα τοῦ Κάλχαντος πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῶν στρουθῶν καὶ τοῦ δράκοντος.

(769) A; ἡμεῖς C miscuit υ et η, electione lectori permissa. B, ὑμεῖς, quod καθελεῖτε postulat

(770) C, ἐνάτῳ. Ac modo sic scripsit ἐνάτην.

λύσαντες τὰ πρυμνήσια, πετάσαντες ἱστία,
ἤδη λοιπὸν ὡς πρὸς αὐτὴν ἀπέπλεον τὴν Τροίαν.
Ἰρίδων φαινομένων δὲ, τόξων τῶν οὐρανίων,
οἱ Τρῶες, καίπερ ἔχοντες φύλακας προσκοποῦντας
καὶ τὸν Πολίτην σὺν αὐτοῖς υἱὸν τὸν τοῦ Πριάμου,
πρὸ τῶν φυλάκων τῶν αὐτῶν καὶ πρὸ τῶν μηνυμάτων,
ἐκ τῶν σημείων ἔγνωσαν ζάλην δεινοῦ πολέμου,
καὶ περὶ πόλιν Μύριναν οὖσαν πλησίον Τροίας
ἐλθόντες καθωπλίσθησαν καὶ στρατοπεδαρχοῦνται,
καὶ πάντες παρὰ θάλασσαν ἔνοπλοι συνδραμόντες
τοὺς Ἕλληνας ἐκώλυον ἐκβαίνειν τῶν ὁλκάδων.
  Ἀλλὰ λεκτέον πρῶτόν μοι καὶ τούτων ἡγεμόνας,
καὶ τότε προχωρήσομεν πρεπόντως πρὸς τὴν μάχην.
  Οἱ τότε Τρώων στρατηγοὶ παρευρημένοι Τροίᾳ
ἦσαν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, οὐ πλείους,
χωρὶς τῶν συνεχέστερον ὑστέρως ἐρχομένων,
Ῥήσου καὶ Ἱπποκόωντος καὶ τοῦ Ὀθρυονέως,
Πενθεσιλείας, Μέμνονος κρατοῦντος Αἰθιόπων,
καὶ Πολυδάμαντος, Ἰνδοῦ, Μυσοῦ τε Εὐρυπύλου,
καὶ τῶν λοιπῶν τῶν συνεχῶς εἰς Τροίαν ἐρχομένων.
  Καὶ σκόπει μοι καὶ μάνθανε καὶ τούτων νῦν τὰς κλήσεις.
Ὁ Ἕκτωρ ἦν Πριάμου τε υἱὸς καὶ τῆς Ἑκάβης,

(775) A B, ἔλυσαν. C, λύσαντες.

(777) B, φαιν. τε. C, δε. Sed nunc oportuit δὲ cum vi scribi. Nam iridum phænomena ad Trojanorum res spectant. Tzetzes Antehom. 212: Τρωσὶ δ' ἄρ' Ἶρις ἔφαινεν, Ἄρηος σῆμα κακοῖο Οὐρανόθεν πυκινῶς φαεινομένη πολύχροιος. Ibi Jacobsius.

(783) C, στρατοπαιδαρχοῦνται. Cf. n. 867.

(784) A B, περί. C, παρά. Frequens permutatio. Redibit 833. Cyrillus Catecheseon præfatione statim ab initio: ἤδη περὶ τὴν πρόαυλιν τῶν βασιλείων γεγόνατε. Malim παρά. Cf. lib. A, 139, Γ, 116.

(788) C, τρία.

(789) A B, καὶ πλείους. C, οὐ πλ.

(791) A, ζημηκόωντος. B C, ἱπποκ. Fuit Hippocoon Thrax Rhesi consobrinus ac socius.

(792) B, μενθεσιλείας.

(793) B, πολ. ἰνδοῦ. C, πολ., ἰνδοῦ A, ὁμοῦ μισοῦ. Cf. Tzetz. Posthom. 236.

πάνυ μακρὸς καὶ εὔογκος, μελάγχρους τὴν ἰδέαν
σγουρομελάνθριξ, εὔρριν τε, κονδόθριξ καὶ εὐπώγων,
στραβὸς, ψελλὸς, βαρύφωνος, καὶ σθεναρὸς ἰσχύϊ,
καὶ φοβερὸς πολεμιστὴς, κἄνπερ ἐγὼ σιγήσω·.
Ὅμηρος δὲ καὶ τὴν μορφὴν τοῦτον ὡραῖον λέγει.
Οὗτος τῶν Τρώων βασιλεὺς καὶ στρατηγὸς ἦν τότε.
Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου δὲ υἱὸς καὶ Ἀφροδίτης,
κονδὸς, παχὺς, πυρράκης τε, λευκὸς, γλαυκὸς καὶ εὔρριν,
εὐπώγων, πλατυπρόσωπος, φρόνιμος, ἀναφάλας.
Οὗτος, σὺν τῷ Ἀκάμαντι καὶ σὺν τῷ Ἀρχελόχῳ,
υἱοῖς τοῖς τοῦ Ἀντήνορος, ἦρχε τῶν Δαρδανίων.
Πάνδαρος ὁ Λυκάονος υἱὸς καὶ τῆς Ἰδαίας,
λεπτὸς, εὐπρόσωπος, γοργὸς, μέσος τὴν ἡλικίαν,
τοξότης εὐστοχώτατος, μελίχρους καὶ μελάνθριξ,
ἦν στρατηγὸς Ζηλειωτῶν ὄντων ἐγγὺς τῆς Ἴδης.
Λαμψακηνῶν ὁ Ἄδραστος καὶ Ἄμφιος κατῆρχον,
ἐκ τῆς Περκοῦς τῆς πόλεως, Μέροπος ὄντες παῖδες.
Ἄσιος, ὁ Ὑρτάκου δὲ υἱὸς καὶ τῆς Ἀρίσβης,
Ἀβυδηνῶν Σηστίων τε καὶ Περκωσίων ἦρχεν.
Ἱππόθοος καὶ Πύλαιος ὄντες υἱοὶ τοῦ Λήθου,
τῶν Λαρισσαίων Πελασγῶν εἶχον τὴν στραταρχίαν·

(797) A B, εὔογγος.

(798) Σγουρομελάνθριξ] Conferatur n. 674, et ad κονδόθριξ, n. 665.

(799) Similia de Hectore libro Γ', 53.

(804) A C, κονδός. B, κοντός. Hoc recepi, quod est accuratius scriptum. Cf. n. 943. Alibi recepi κονδὸς ac modo κονδόθριξ, in libris omnibus inventum. Auctorem ipsum puto sibi constitisse; sed qui ejus manum quæ fuerit divinem? Exhibeo codicum lectionem, et in varietate probabiliorem. — B, παχός. C, πυρράκις. Isaacio etiam Porphyrogenneto p. 314, Dicitur Æneas fuisse πυρράκης, non in editione quidem p. 314, sed a me suppletus ad Choric. p. 346. Conf. Malalæ Chron. in Æneæ charactere p. 133.

(805) Malalæ l. l. Æneas est ἀναφάλας, et Justinianus; de hoc plus quam de illo fidei chronographo tribuam.

(808) B, λύκανος. C, ἰδαίας, literis turbatis. A B, ἰδέας.

(810) B, μελάθριξ. C, μελιθριξ. Cf. n. 884. 885.

(811) A, ζελιωτῶν.

(812) A, ὑπῆρχεν.

(813) Urbs Περκὼ, aliis dicta Περκώτη. C, περκώτης πόλ.

(814) A, ἀρίχης.

(815) A, ἀβυδινῶν, σηστείων.

ὁ Πείρως καὶ Ἀκάμας δὲ Θρᾳκῶν Ἑλλησποντίων,
Μαρωνειτῶν ὁ Εὔφημος, υἱὸς ὁ τοῦ Τροιζήνου·
Πυραίχμης τῶν Παιόνων δὲ, τουτέστι τῶν Βουλγάρων,
τῶν ἐξ Ἀξίου ποταμοῦ, τουτέστι τοῦ Βαρδάρη.
Τῶν Παφλαγόνων στρατηγὸς ὑπῆρχε Πυλαιμένης.
Δῖος καὶ ὁ Ἐπίστροφος τῶν Βιθυνῶν ἐκράτουν.
Ὁ Χρόμις καὶ ὁ Ἔννομος πάντων Μυσῶν ἐκράτουν.
Ὀλυμπηνῶν καὶ Προυσηνῶν, καὶ τῶν ἐντὸς Καΐκου
ὁ Φόρκυς καὶ Ἀσκάνιος Φρυγῶν ἐστρατηλάτουν.
Φρύγες δ' εἰσὶν οἱ Νικαεῖς ὧν Ἀσκανία λίμνη.
Ὁ Μέσθλης δὲ καὶ Ἄντιφος Μηόνων στρατηλάται.
Οἱ Μήονες Λυδοὶ εἰσιν ὧν πόλις αἱ νῦν Σάρδεις·
Ὁ Νάστης καὶ Ἀμφίμαχος Καρῶν καὶ Μιλησίων,
Ὁ Σαρπηδὼν καὶ Γλαῦκος δὲ τῶν Παταρέων ἦρχον.
Οὗτοι μὲν ἦσαν στρατηγοὶ τότε τῶν Τρώων ὄντες,

(820) A.B, Εὐραίχμης. In B ε rubricatur. Rubricatio litterarum multorum fuit causa mendorum. Πυραίχμης nominatur in Catalogo Iliadis v. 848 et libro 16, 287, et Tzetzæ Chil. 10, 190, cujus loci miror Heynium non meminisse ad Catalogum. Et Hodius, qui, Appendice ad Malalæ p. 122. distichon de Pyræchma e codice Oxoniensi profert, πυραίχμης exhibet.

(821) Exhibet Hodius ibidem Ἀσίου ποταμοῦ, conniventibus oculis, opinor. Rectius A B C, ἀξίου, atque ita libro II. 23. Quo posteriore loco in clausula versus hunc poscit accentum. Tzetzes omnino voluit scribi Ἄξιος, de confusione videlicet nominis proprii cum appellativo non sollicitus. Acerbe, Chiliade 10, 185, eos tangit qui Bulgaros a Pæonibus distinguebant, et credebant Ἄξιον ἕτερον τοῦ Βαρδάρη, Ἀξειὸν que pronunciabant. Equidem in Ἀξειὸν repudiaverim diphthongum, non accentum. Olim ad Planudæ Ovidianas Metamorphoses pp. 127, 143, id nomen tractans, in Plethone pro Ἀξειὸν corrigebam Ἀξιὸν, et pro Αὐξειὸν in fluviorum quodam Catalogo. Eodem accentu usos esse in Homero et Herodoto viros video doctrina insignes et diligentia, faventibus etiam grammaticis ac codicibus. Allatius quidem ad G. Acropolitam Tzetzæ assentiri videtur, sed parum hac in re ipsi tribuere licitum sit. In Antonino Liberali c. 8, libenter rescriberem γένος ἔχων Ἀξιοῦ τοῦ ποταμοῦ, pro Ἀξίου.

(822) A, πυλεώνης.

(823) A, δι' οὗ. C sine ὁ,

(824) B sine priore ὁ. A B, χρόμης. In C omissus versus, sed restitutus inter lineas, ac rursus in margine imo cum meliore scriptura χρόμις, quæ Homerica est. Cf. Catalogus v. 858.

(825) A, ὀλυπηνῶν.

(828) A, μέστης. B, μέσθης. C, μέσθλης. Sic in Il. 2, 864. — C, Μηόνων, superscripto μαι, et sic mox. A B, στρατηλάται. C, στρατηλάτα. Hoc minus placuit quod eo numero Tzetzes non utatur.

(829) C, πόλεις.

(830) A, μηλισίων.

(82) ἦσαν... ὄντες] Junctura non insolens. Demosthenes Olynth. 1, § 4: τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἕνα ὄντα

εἵτινες, παρὰ θάλασσαν ἔνοπλοι συνδραμόντες
σὺν τοῖς αὐτῶν στρατεύμασι καὶ στρατοπεδαρχίαις,
ἐκώλυον τοὺς Ἕλληνας ἐκβαίνειν κατὰ Τρώων.
Ὡς δ' ἄμφω τὰ στρατεύματα τῶν Τρώων, τῶν Ἑλλήνων,
ἵσταντο μὴ μαχόμενα φόβῳ χρησμῳδημάτων
(ἦν γὰρ χρησμὸς τὸν ἄρξαντα πρῶτον θανεῖν τῶν ἄλλων),
ἰδὼν ὁ Πρωτεσίλαος ἁπάντων τὴν δειλίαν,
ζωῆς ἀδόξου θάνατον ἔνδοξον προτιμήσας,
πολὺ πρὸ πάντων προπηδᾷ κατὰ τῶν Τρώων μόνος,
καὶ τῷ δοκεῖν μὲν σφάττεται, ζῇ δὲ τῇ μνήμῃ πλέον·
Ἕκτωρ γὰρ τοῦτον, Εὔφορβος, Ἀχάτης ἀναιροῦσιν.
Ἡ δὲ σφαγὴ τοῖς Ἕλλησι λυτήριος θυσία,
καὶ νίκη γίνεται λαμπρὰ καὶ παροχεὺς βραβείων.
Αὐτίκα γὰρ θαρρήσαντες ἐξέδραμον τῶν πλοίων,
καὶ συμβαλόντες τρέπουσι τοὺς Τρῶας κατὰ κράτος.
Χείμαρροι γὰρ ἐρρύησαν αἱμάτων τῷ πολέμῳ·
περὶ τὴν νύκτα δὲ λοιπὸν ἁπάντων Τρώων πλῆθος
ὡς πρὸς τὴν Τροίαν προσδραμὸν κλείει τὰς ταύτης πύλας.
Ἡ τοῦ Πρωτεσιλάου δὲ σύζυγος ἡ καλλίστη
μαθοῦσα τὴν ἀναίρεσιν τοῦ νεαροῦ συζύγου,
τὸν στολισμὸν τὸν νυμφικὸν εὐθὺς ἐνδεδυμένη,
αὐτὴν μαχαίρᾳ πλήξασα κατέβη πρὸς τὸν ᾅδην,
νύμφη νυμφίῳ τῷ καλῷ θέλουσα συμπαρεῖναι.

κύριον. Pæanius 1, c. 8 : μικρὰ δὲ ἦν ἔτι τὰ τῆς δυνάμεως ὄντα. Alia dedi notis ad Eunap. p. 357, 598; ad Anecdota Nova p. 182.

(833) A B, περί. C, παρά. Vide n. 784.

(838) A, πρώτως. B, πρῶτος. C, πρῶτον. De oraculo Tzetzes ad Lyc. 245. In codicis C margine e regione hujus loci exstat ab altera manu scripta notula quam non potuisse legere valde me tædet.

(842) A, τό.

(843) Tzetzæ Euphorbus, Achates, Hector nominantur Antehom. 232. Ibi nota Jacobsii.

(846) A B, δέ.

(851) σύζυγος] in C glossa : ἡ Λαοδάμεια.

(854) B C, κατάγει. A, κατέβη. Εἰς ᾅδην κατέβαινεν, Tzetzes ait Antehom. 235.

(855) B, συμπαρῆναι.

Οἱ Ἕλληνες, τῶν Τρώων δὲ κλεισθέντων ἐν τῇ Τροίᾳ,
ταῖς περιχώροις οὐδαμῶς ἦσαν τῶν Τρώων βλάβη,
ἔστ᾽ ἂν ἐκ τῆς Τενέδου τε καὶ πόλεως Τενάνδρου
Κύκνος ὁ Ποσειδῶνος τε καὶ τῆς Σκαμανδροδίκης
νυκτερινὸν τὸν πόλεμον συνήρραξεν ἐκείνοις.
Εὐθὺς γὰρ τοῦτον Ἀχιλεὺς ἀπέκτεινε τῇ μάχῃ,
καὶ πᾶν τὸ τούτου στράτευμα θερίζεται τελέως.
Ὅρκοι λοιπὸν ἐγίνοντο πορθεῖν τὰς περιχώρους,
ὅτι, μηδέν τι δυσχερὲς πρός τινα τούτων δρῶντες,
ἐκ τούτων ἠδικήθησαν, κατάρξαντος τοῦ Κύκνου.
Καὶ τότε τεύξαντες σκηνὰς πλεκτάς τε κατοικίας,
οἱ μὲν αὐτοῦ παρέμενον ἐστρατοπεδευκότες·
ἄλλοι δὲ τὰ περίχωρα τῶν Τρώων ἐξεπόρθουν,
φρικώδεις ὅρκους θέμενοι μηδὲν παρυποκρύπτειν.
Ὁ Ἀχιλεὺς δὲ μάλιστα τὰς πόλεις ἐξεπόρθει,
τοῦ Παλαμήδους σὺν αὐτῷ συστρατηγοῦντος τότε
τοῦ Εὐβοέως, τοῦ σοφοῦ, τοῦ μηχανικωτάτου,
τοῦ ἀριθμοὺς καὶ γράμματα, καὶ τὸν πεσσὸν εὑρόντος,
ζυγοὺς καὶ παρατάξεις τε, σὺν τούτοις ἄλλα πόσα.
Καὶ Διομήδης μὲν πορθεῖ τὴν πόλιν τὴν τοῦ Κύκνου,
καὶ Κόμον τε καὶ Κόκαρτον παῖδας ἀνεῖλε τούτου,
καὶ Γλαύκην χρόνων ἕνδεκα τούτου τὴν θυγατέρα,

(858) A B, τενάνδης. C, τενάνδρου, quod est recentius nomen τῆς Λυρνήσσου. Vid. n. 897.
(860) A B, συνήρραξαν.
(861) A B, δέ.
(864) A B, μηδέ. A, τοῦτον.
(865) B, κατάρξαντες.
(866) B C, πλεκτὰς σκηνὰς καὶ κατ. Cf. Tzetz. Anteh. 262.
(867) A, αὐτούς. A B, παρέδραμον. A, ἐστρατοπαιδ. Eadem permutatio n. 783.
(868) A B, ἄλλοι τε.
(869) A, φρικώδους. C, παραποκρύπτειν.
(870) A, πόλεις. B C, χώρας. Conf. v. 891.
(871) A, συστρ. σὺν αὐτῷ τ. παλ. τότε, τοῦ εὐβοέος.
(872) A B, καὶ μηχ.
(874) Super ζυγοὺς glossa in C, καὶ ζύγια. Nam ζύγιον est recentioribus usitatius quam ζυγός.
(876) C, κόμην... κόκαρχον.

ἢ Λαοδίκην, ὥς τινες γράφουσι τῶν ἑτέρων,
εὐπρεπεστάτην ἤγαγε σὺν τοῖς λοιποῖς λαφύροις
εἰς μέσον τοῦ στρατεύματος παντὸς τοῦ τῶν Ἑλλήνων.
Αἴας ὁ μέγας δὲ πορθεῖ Θρᾴκην καὶ Τευθρανίαν,
καὶ θυγατέρα Τεύθραντος αἰχμάλωτον λαμβάνει
Τέκμησσαν ἑπτακαίδεκα τῶν χρόνων ὑπηργμένην.
μακρὰν, λεπτοχαράκτηρον, λεπτόρρινα, μελάγχρουν,
εὐόφθαλμον, ἁπλότριχα, μελάντριχα, δριμεῖαν,
εἰς ἡλικίαν εὔστολον, τελείαν καὶ παρθένον.
Καὶ πάντα μέσον τοῦ στρατοῦ παρέθετο καὶ οὗτος.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς, ὡς ἔφημεν, μετὰ τοῦ Παλαμήδους
λεηλατῶν τὰς χώρας μὲν, τὰς πόλεις κατασκάπτων,
οἰκείᾳ ῥώμῃ χρώμενος, βουλαῖς δὲ Παλαμήδους,
εἴκοσι τρεῖς ἐπόρθησε πόλεις συμμάχους Τρώων.
Αἱ πόλεις δ' ἅσπερ Ἀχιλεὺς εἷλε σὺν Παλαμήδει
κατὰ ῥητὸν ὑπάρχουσι τάσδ' ἔχουσαι τὰς κλήσεις·
Λέσβος, Φωκέαι, Κολοφὼν, Κλαζομεναὶ καὶ Σμύρνη,
Κύμη, Τῆνος, Αἰγιαλὸς, αἱ Ἑκατὸν αἱ Πόλεις,
Σίδη καὶ Ἀτραμύτειον, Λίλαιον καὶ Κολώνη,
Ἔνδιον, Κίλλα, Λυρνησσὸς, Τένεδος σὺν Λαρίσσῃ,
Θήβη, Χρύσα, καὶ Πήδασος, Αἰνεὸν τε καὶ Πῖνος.

(878) A B, τὴν λαοδ.

(881) Lemma in C : τίνας χώρας πορθεῖ Αἴας ὁ Τελαμώνιος. Philostratus Heroicis p. 718 : Αἴαντα τὸν Τελαμώνιον ἐκάλουν οἱ Ἀχαιοὶ μέγαν, οὐκ ἀπὸ τοῦ μεγέθους, οὐδ' ἐπειδὴ μείων ὁ ἕτερος, ἀλλ' ἀφ' ὧν ἔπραττε. In C super Τευθρανίαν scriptum τὴν ἀρίσβην, quæ varians est lectio, non glossa. Nam urbes sunt diversæ Teuthrania et Arisbe.

(884) A, λεπτοχαράκτηρα. Cf. n. 702. A B, μελάγχρουν. Infra 953 est varietas μελάθριξ pro μελάνθριξ. Confer. n. 810.

(885) A B, μελότριχα. C. μελαντριχα.

(888) Conf. v. 871.

(890) A, οἰκείως ἄρα χρ.

(891) B sine πόλεις.

(892) A, εἶχε.

(893) A B, ὑπάρχουσαι τ. ἔχουσαι.

(894) B, Κλαζομενίς. A, Κλαζομενή.

(895) αἱ ἑκατὸν αἱ πόλεις] de quo repetito articulo cf n. 342.

(896) A, ἀτραμίτειον. B C, ἀτραμ. Vulgatior est scriptura per δ, et ττ Strabo etiam sine diphthongo, Ἀδραμύττιον.

(897) A, λύρνησος κύλλα. Et alibi A λύρνησος. In C super Λύρνησσος glossa, ἡ νῦν τένανδρος. Conf. n. 858.

Ταύτας κατέσχεν Ἀχιλεὺς πόλεις σὺν Παλαμήδει,
τῷ σοφωτάτῳ Εὐβοεῖ καὶ στρατηγικωτάτῳ,
υἱῷ Ναυπλίου τοῦ σοφοῦ, μητρὸς δὲ τῆς Κλυμένης.
Ἐκ τούτων λάφυρα πολλὰ τοῖς Ἕλλησιν εἰσφέρει·
καὶ αἰχμαλώτους σὺν αὐτοῖς τρεῖς ἤγαγε γυναῖκας,
ἐκ μὲν τῆς Λέσβου Φόρβαντος κόρην τὴν Διομήδην,
ἐκ τῶν Θηβῶν ἑτέραν δὲ, Θηβῶν Ὑποπλακίων,
γυναῖκα Ἠετίωνος Κιλίκων βασιλέως,
κτείνας τὸν Ἠετίωνα καὶ τὸν στρατὸν Κιλίκων,
ἣν ἐξωνήσαντό τινες τῶν συγγενῶν ὑστέρως·
ἐκ Χρύσης Χρυσηίδα τε τὴν Χρύσου θυγατέρα,
κατὰ τὸ πατρωνύμιον ταύτην λαβοῦσαν κλῆσιν·
ταύτης γὰρ ἦν τὸ ὄνομα τὴν κλῆσιν Ἀστυνόμη.
Καὶ ταύτας μὲν εἰς τὸ κοινὸν σὺν τοῖς λοιποῖς λαφύροις,
ὡς οἱ λοιποὶ τῶν στρατηγῶν, παρέθετο καὶ οὗτος.
Τὴν Λυρνησσὸν πορθήσας δὲ, τὴν πόλιν τοῦ Βρισέως,
καὶ κτείνας καὶ τὸν Μύνητα σύζυγον Βρισηίδος,
λαβὼν τὴν Ἱπποδάμειαν, αὐτὴν τὴν Βρισηίδα,
θελχθεὶς αὐτῆς τῷ ἔρωτι, καταφρονεῖ τῶν ὅρκων,
παρασπονδεῖ πρὸς Ἕλληνας, συνθήκας παραβαίνει,
καὶ κρύπτει ταύτην ἔνδοθεν αὐτοῦ τῆς κατοικίας,
χωρὶς βουλῆς τῶν στρατηγῶν, χωρὶς τῶν στρατευμάτων,
λαβὼν δῶρον ἐξαίρετον ὅπερ αὐτὸς ἐπόθει.
Τοῦτο μαθὸν τὸ στράτευμα μεγάλως ἐταράχθη,
καὶ θόρυβος ἐγένετο, καὶ σκέψις περὶ τούτου
ὁποίῳ τρόπῳ τε καὶ πῶς οὗτος αὐτεξουσίως

(900) A, καὶ τῷ στρατ. B C, καὶ στρ. Cf. 871.
(909) Glossa marginalis in C : σχῆμα παρήχησις. A B, τοῦ χρ.
(911) A, ταύτης δέ. B, ἀστρονόμη, et sic v. 946. C, Ἀστυνόμη et v. 946.
(915) Abest ab A. B, μήνυτα. C, μύνητα, quæ forma nominis legitur Il. 2, 692. Cf. v. 950.
(916) B, ὑποδαμείαν.
(922) A C, μαθὼν τό. Sic v. 999.
(924) A, οὗτος.

αὐτὴν ἐξέκρινεν αὐτῷ καταφρονῶν τῶν ὅρκων.
Ἔδοξε πᾶσι τοῦ λοιποῦ μὴ στρατηγεῖν ἐκεῖνον.
Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνῆπτε δὲ μᾶλλον τοὺς λόγους πλέον·
τῷ Παλαμήδει γὰρ ἐχθρὸς ὑπάρχων τῷ πανσόφῳ
τοῖς βασιλεῦσιν ἔλεγε· « Θηρᾷ τὴν βασιλείαν,
« τῷ Παλαμήδει συνεργῷ τοῖς πᾶσι κεχρημένος.
« Πρέπει φονεῦσαι τοιγαροῦν αὐτὸν τὸν Παλαμήδην,
« τὴν κόρην ταύτην δὲ λαβεῖν εἰς τὸ κοινὸν ὡς τἄλλα ».
Ἀλλά σοι πρῶτον φθέγξομαι καὶ τὰς μορφὰς τὰς τούτων
τῶν αἰχμαλώτων γυναικῶν, ὧν εἶπον ἀνωτέρω·
καὶ τότε καὶ τὸν θάνατον ἐρῶ τοῦ Παλαμήδους
καὶ κόρης τὴν ἀφαίρεσιν καὶ μῆνιν Ἀχιλέως,
καὶ πῶς ἑτέρως Ὅμηρος ταύτην τὴν μῆνιν γράφει.

(925) A, αὐτὸς ἐξ. αὐτοῦ καταφρονεῖν, et sic B cum καταφρονῶν. C, αὐτὴν ἐξ. αὐτῷ καταφρονῶν. quod recepi scripto αὐτῷ.

(926) A, στρ. ἑλλήνων.

(927) Duplex comparativus μᾶλλον πλέον redibit et infra, si bene memini. Sophocles Antigona 1188 : ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον. Tzetzes in Crameri Anecdotis Oxon. 3, p. 367, scholio non referendo ad Chiliadis sextæ historiæ 38 titulum, ut Cramero videbatur, sed ad Chiliadem 2, v. 282 : τὸν Ἀλφειὸν τὸν ποταμὸν τρέψας πρὸς τὰς ἐπαύλεις. In codice 2644, et Oxoniensibus quibus Cramerus utebatur, a loco suo errore nescio quo semotum est et positum e regione v. 171, Chiliados sextæ. Incipit scholium : Ὦ Τζέτζης [Bene codex 2644, ὦ Τζέτζη], Τὸν Ἀλφειὸν [Cram. et cod. Ἀλφιὸν,] τὸν ποταμὸν τον ἐκ Πελοποννήσου [melius codex, Πελοποννήσου], Πῶς οὐκ ἐμνήσθης πώποτε ἱστορικῶς συγγράψαι, Ὅπερ καὶ μᾶλλον ἔμελλεν ὑπὲρ τῶν ἄλλων [sic Cramerus hemistichio altero breviore; codex plenius : ἔμελλεν πλέον ὑπ.] Ὡς βασιλεὺς τῶν [cod. ὧν] ποταμῶν.... Οὐκ ἤκουσας, οὐκ ἔμαθες τὸ ἄμικτον τὸ τούτου, Τὸ τῆς θαλάσσης ὕδατος ὡς ἁλμυρὸν τῇ φύσει Φυλάττειν [codex, φυλάττων. Fortasse φυλάττει, vel φυλάττον] τὸ γλυκύρροον εἰς Σικελλοὺς χωροῦντα Ἀρεθουσίᾳ τῇ πηγῇ [codex εἰς συκελλοὺς. Cramerus ait esse in A, qui est idem codici 2644, χοροῦνθα. Equidem aio esse χωροῦν τά, et alpha illud finale posse pro ε haberi, liberius ludente calamo. Correxerim igitur : εἰς Σικελοὺς χωροῦν τε. Ignavius Tzetzes sæpissime versus encliticis claudit δε, τε, γαρ] ἠγαπηκὼς, ὡς λέγουσιν· hemistichio longiore. In codice post ὡς quod fuit scriptum periit a bibliopego resectum. Vox fuit omnino bisyllaba et paroxytona,, λόγος puto, φάτις, μῦθος. Fortasse etiam, ἠγαπηκός.

(929) A B, ἔλεγε θηρᾶν. C. θηρᾷ cum glossa : δηλονότι ὁ Ἀχιλεύς. De Palamede statim lector cogitabit, sed obstat sequens versus. Cf. v. 1065.

(930) B, κεχρημένη. C, κεχρημένος. A, συνεργὸς ὑπάρχων τῷ πανσόφῳ, quod male repetitum est ex v. 928.

(932) A, τἄλλα. Vide n. ad v. 247.

(933) A, λέξωμεν. C, λέξαιμεν.

(934) Conf. v. 903.

(937) A, μῆθιν.

Καὶ τότε παρελάσαντες τρίβους πολλοὺς ἀγνώστους
πρὸς τὴν πλατεῖαν ἔλθωμεν Ὁμήρου λεωφόρον,
ἁμαξιτὸν βαδίζοντες τὴν γνώριμον τοῖς πᾶσι.
    Καὶ δὴ τὴν θέαν μάνθανε τῶνδε τῶν αἰχμαλώτων.
    Ἡ Φέρβαντος θυγάτηρ μὲν ὑπῆρχε Διομήδη,
παρθένος εἰκοσάχρονος, καλὴ τὴν ἡλικίαν,
λευκή, γλαυκή, μεσόπαχος, ὑπόσιμος, ξανθόθριξ,
σὺν οἷς στρογγυλοπρόσωπος καὶ τῶν μεγαλοφθάλμων.
    Ἡ Ἀστυνόμη Χρυσηΐς, θυγάτηρ ἡ τοῦ Χρύσου,
χρόνων ἐννεακαίδεκα, παρθένος οὖσα τότε,
κοντή, λεπτή τε καὶ λευκή, ξανθότριχος ὑπῆρχεν,
εὐπρόσωπος, εὐόφθαλμος, μικρόμαστος καὶ εὔριν.
    Ἡ δέ γε Ἱπποδάμεια θυγάτηρ τοῦ Βρισέως,
εἴκοσι χρόνων καὶ ἑνὸς οὖσα τὴν ἡλικίαν,
γυνὴ μὲν ἦν τοῦ Μύνητος Λελέγων βασιλέως,
μακρά, λευκή, καλλίμαστος, οὐλόθριξ καὶ μελάνθριξ,

(938) B, παρέλασαν.

(939) A B, ἔλθομεν. C, ἔλθοιμεν. Scripsi ἔλθωμεν vi futuri. Vide notata ad v. 661.

(940) A, ἁμαξιτήν. B C, ἁμαξιτόν. A B, βαδίζοντες. C, βαδίσαντες Fortasse βαδίσοντες.

(942) B, διομήδους. A C, διομήδη. Cf. v. 904.

(946) B, ἀστρονόμη, omisso ἡ. A C. ἀστυνόμη. Cf. n. 911, 1133. Lemma in C: ἔκφρασις μορφῆς τῆς Χρυσηΐδος, τῆς καὶ Ἀστυνόμης, Χρύσου μὲν θυγατρός, παλλακῆς δὲ Ἀγαμέμνονος.

(948) B, κοντή. A C, κονδή. Cf. n. 804. Ad ξανθότριχος Schol. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 378: ἔστι καὶ ἡ ξανθόθριξ καὶ ξανθότριχος, ὡς παρὰ Πινδάρῳ· οὐ μὰν χαλκάρματος οὗτος· εἰ μὴ γὰρ ἦν, εἶπεν ἂν χαλκάρμας καὶ οὐ χαλκάρματος. Post οὗτος est vocula quam Cramerus vel non invenit, vel omisit, quum de sensu, præsertim de lectione dubitaret. Jam n. 426 omisisse videtur vocabulum fere evanidum. Illa vocula negligentissime exarata legenda est omnino Ἄρης, duce etiam ipsa fragmenti sententia. Nam ille Lyrici locus, quo Tzetzes usus, sumtus est e Pythica 4, 87, sed quem memoriter scripserit, substituens nomen Ἄρης Pindaricæ periphrasi πόσις Ἀφροδίτης.

(949) A B, μικρόμματος. C. μικρόμαστος.

(950) C, δέ γε, omisso ἡ, mendum rarum, quum initia non sint rubricata. Lemma in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 379: ἔκρασις μορφῆς Βρισηΐδος τῆς καὶ Ἱπποδαμείας, θυγατρὸς μὲν Βρισέως, γυναικὸς Μύνητος βασιλέως Λελέγων, ὃν ἀνελὼν Ἀχιλεὺς ἔσχε καὶ ταύτην παλλακήν, παραβὰς τοὺς πρὸς Ἕλληνας ὅρκους. Cramerus ἔσχε ταύτην. Adde n. 1133.

(953) B, οὐρόθριξ. in C super οὐλόθριξ glossa σγουρή. Cf. p. 41.

εὔστολος, καλλιπάρῃος, φιλόγελως καὶ εὔριν,
κεχλοϊσμενοβλέφαρος, ὀφρῦς συνδεδεμένη,
ἣν ἀποκρύψας Ἀχιλεύς, ὡς ἔφην ἀνωτέρω,
ἐποίησε τὸ στράτευμα μεγάλως ταραχθῆναι,
καὶ παραστεῖλαι καὶ αὐτὸν μὴ στρατηγεῖν Ἑλλήνων,
ὡς ἄπιστον, ὡς ἄσπονδον, ὡς ὅρκων παραβάτην,
καὶ Παλαμήδην τὸν σοφὸν ὡς δι' αὐτὸν φονεῦσαι.
Ὁ Ὀδυσσεὺς γάρ, ὢν ἐχθρὸς ἄσπονδος Παλαμήδει,
τῷ λέγειν τοῦτον αἴτιον εἶναι κακῶν ἁπάντων
τοὺς βασιλεῖς ὡς πρὸς θυμὸν ἀμέτρητον κινήσας,
ἔπεισεν ἄνδρα ποταπὸν ἀποθανεῖν ἀδίκως.
Καὶ γὰρ ἐρίζων πρὸς αὐτὸν σοφαῖς μηχανουργίαις,
σκότος ὑπῆρχεν ὡς πρὸς φῶς, νόσος ὡς πρὸς ὑγείαν,
πρὸς Ἰνδικὸν ὀσφράδιον κόπρος δυσωδεστάτη.
Ὁ Παλαμήδης γὰρ αὐτός, ἡ πάνσοφος καρδία,
πραΰς ὢν καὶ εὐόμιλος, καὶ ταπεινὸς τοῖς πᾶσι,
πάντας φιλῶν ὡς ἑαυτόν, τοῖς πᾶσιν ἐπεθεῖτο,
καὶ ἐτιμᾶτο σύμπασι κατὰ πολλοὺς τοὺς τρόπους,
ὡς εὐγενής, ὡς στρατηγός, ὡς ἰατρός, ὡς μάντις,

(954) Epithetum φιλόγελως aperiet mihi viam ad digressionem de opusculo Hieroclis et Philagrii nuper a me edito cum lemmate Φιλόγελως. Ibi p. 269 monui Philistionem comicum libello cuidam suo idem (male typotheta « eidem ») nomen præscripsisse. Tunc Tzetzæ non memini, qui Philistionis vel Hieroclis Φιλόγελων legebat meis codicibus ampliorem, et inde historiolam hanc excerpsit Chiliadum libro octavo 978 : Γέγραφέ που Φιλόγελως τῷ ἑαυτοῦ βιβλίῳ· Ἄρρωστον ἐπισκέψασθαι παρέβαλέ τις φίλος· Ὡς οὖν οὐκ ἐξανίστατο καὶ ὑπεχώρει ῥᾷστα, Ἀγανακτήσας ὁ νοσῶν ἀνίστατο τῆς κλίνης, Κἀκείνῳ « Ἔῤῥωσο » εἰπὼν ἀπῆλθε τῆς οἰκίας. Qui post me ad istas Facetias recudendas accedent, Tzetzæ locum ne negligant.

(955) Sic B C, κεχλοϊσμενοβλέφαρος. A, κεχλοϊσμένη βλέφαρον. A nomine χλόη formatum fuerit verbum χλοΐζω, quod vix placere potest. Malim, usus frequentissima illa litterarum λρ permutatione, legere κεχροϊσμενοβλέφαρος, « palpebris suave coloratis. » Fortasse, κεκλεισμενοβλέφαρος.

(956) Ἔφην scilicet v. 919. Scholium in C : δι' ἣν αἰτίαν ἐπαύθη Ἀχιλεὺς τοῦ στρατηγεῖν καὶ πολεμεῖν (invertenda verba, τοῦ πολ., κ. στρατ.) Ἑλλήνων, ὡς ἔχει τὸ ἀληθές.

(958) B, παραστῆναι.

(960) A, παλαμήδους.

(964) A B C, ποδαπόν. Cf. v. 186.

(972) Schol. in C : Ἀερόπη γὰρ ἡ

ὡς μηχανὰς δυνάμενος ποιεῖν πορθητηρίους,
ὡς ἐφευρὼν τὰ γράμματα, τὰς ψήφους, τὸ ταβλίζειν,
τὸ παρατάσσειν τὸν στρατὸν ἐν συμβολαῖς πολέμου,
ἁπλῶς εἰπεῖν, ὡς εὑρετὴς βιωφελῶν παντοίων.
Καὶ γὰρ τὸ πρὶν ἐκπλέουσι τοῖς Ἕλλησιν εἰς Τροίαν,
σημεῖα κατεφαίνετο καὶ τέρατα φρικώδη,
ὑπερφυεῖς μὲν ἀστραπαὶ, βρονταὶ τῶν βαρυκτύπων,
λείψεις ἡλιοσέληνοι, ὄμβροι βροχῆς αἱμάτων,
ἄλλα μυρία τέρατα τῶν φοβερῶν τὴν θέαν·
τοῦ δὲ στρατοῦ τοῦ σύμπαντος μεγάλως πτοουμένου;
πρῶτος αὐτοὺς ἐρρύσατο τοῦ φόβου Παλαμήδης,
« Ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, » εἰπὼν, « ταῦτα τῶν Τρώων βλάβη·
« πάντα γὰρ πρὸς ἀνατολὰς ἐφάνη τὰ σημεῖα ».
Εἶπε καὶ Κάλχας ἀληθῆ λέγειν τὸν Παλαμήδην.
Πρῶτον πρὸς Ἕλληνας αὐτὸ τοῦ Παλαμήδους ἔργον.
Δεύτερον ἀποπλεύσασιν αὐτοῖς ὡς πρὸς τὴν Τροίαν,
καὶ λυπουμένοις ἄμετρα τῷ πόθῳ τῆς πατρίδος,
ἐφεύρηκε τὰ γράμματα, σὺν τούτοις τὸ ταβλίζειν.
Καὶ γράμμασιν ἐχρῶντο μὲν γράφοντες τοῖς οἰκείοις,
ταβλίζοντες δ' ἐλάμβανον παραψυχὴν ὀλίγην
τῆς λύπης τε καὶ τοῦ λιμοῦ τοῦ τότε γενομένου·
τροφὰς γὰρ μόλις εὕρισκον ὄντες ἐν ξένῃ χώρᾳ·

τῶν βασιλέων μήτηρ Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου, καὶ ἡ τοῦ Παλαμήδους μήτηρ Κλυμένη ἀδελφαὶ ἦσαν, θυγατέρες οὖσαι Κατρέως τοῦ Κρητῶν βασιλέως. Cf. n. ad v. 355.

(974) AB, τοὺς ψ. ABC, ταυβλίζειν, et sic 990, 992. Cf. n. ad Z, 24.

(977) B, τοπρίν. Sic et alibi variatur inter τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, τὰ νῦν, et τολοιπὸν τοπρῶτον, τανῦν, aliaque similia. In C plerumque vocabula separantur. Res est parvi quidem momenti, sed Tzetzes significavit diserte quo talia scriberet ipse modo. Ad Chiliados 2 v. 307, Πρὸς Εὐρυσθέα τὸ λοιπὸν ἐκόμισε τοὺς ἵππους, hoc apposuit scholium, receptum in Anecdota Oxon, t. 3, p. 354: τολοιπὸν οἱ νῦν σοφοὶ ὡς καὶ τὰ ὅμοια τούτῳ οὐ βαρύνουσι (cod. 2644 videtur ferre βαρύνουσιν)· ἐγὼ δὲ οὐδέποτε ἐξευρὼν τὸ τολοιπὸν, τοῦ τολοιποῦ, τὸ λοιπὸν βαρύνω καὶ τὰ ὅμοια τούτῳ.

(978) AB, κατεφαίνοντο.

(983) AB, αὐτός.

(986) C, παλαμήδη. Sic C, 1077, 1109, 1134; et supra 931, 960.....

(993) AB, λοιμοῦ.

(994) B, εἰς ξένην χώραν.

ὅθεν ὁ πόθος ηὔξανε πάντων πρὸς Παλαμήδην,
ὁ φθόνος δ' ἀνετάρασσε τὸν Ὀδυσσέα πλέον.
Ἐπεὶ δὲ καὶ κατήρξαντο πορθεῖν τὰς περιχώρους,
ἀνθ' ὧν ὁ Κύκνος πόλεμον τοῖς Ἕλλησι συνῆψεν,
ἅπαν ἐλθὸν τὸ στράτευμα πρῶτον κατὰ Μυσίαν
συνῆψε πόλεμον βαρὺν ἐν ποταμῷ Καΐκῳ,
οὗπερ καὶ φόνος πάμπολυς Μυσῶν τε καὶ Ἑλλήνων.
Πολλοὶ γὰρ ἔπεσον ἐκεῖ γενναῖοι στρατηλάται,
καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Θέρσανδρος υἱὸς τοῦ Πολυνείκους,
τῆς θυγατρὸς ὑπάρχων παῖς Ἀδράστου βασιλέως·
οὗ καὶ τροπὴ καθολικὴ γέγονεν ἂν Ἑλλήνων,
εἰ μὴ τὸν Τήλεφον αὐτὸν Μυσῶν τὸν βασιλέα,
τοῦ Ἡρακλέος τὸν υἱὸν καὶ Αὔγης τῆς Ἀλέου,
ὁ Ἀχιλεὺς εἰς τὸν μηρὸν ἔτρωσε δορατίσας·
εἰ μὴ Νιρεὺς ἀπέκτεινε τὴν σύζυγον Τηλέφου,
τὴν καλουμένην Ἱερὰν ἅρματι μαχομένην,
ἥτις τοσοῦτον καλλοναῖς ἐνίκα τὴν Ἑλένην,
ὅσον ἐκείνη τὰς λοιπὰς γυναῖκας ἐξενίκα.
Εἰ μὴ Νιρεὺς καὶ Ἀχιλεὺς ἠρίστευσαν, ὡς εἶπον,
οὐδὲν ἦν τότε κώλυμα τοὺς Ἕλληνας φθαρῆναι.
Ἕλωρος καὶ Ἀκταῖος γὰρ οἱ παῖδες οἱ τοῦ Ἴστρου,

(999) A B C, ἐλθών. In B o superscripto. Conf. n. 922.

(1000) A B, καΐκῳ. Schol. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 379 : μέμνηται τούτου Πίνδαρος οὕτω γράφων [I. 5, 51]· τίς γὰρ ἐσλὸν Τήλεφον τρῶσε δορὶ Καΐκου παρ' ὄχθαις. Cod. ἐσλῶν T. τρῶσαι δωρί. Cf. Tzetz. ad Lyc. 206.

(1001) A B, φόβος, C, φθόνος, quod mutavi leviter scripto φόνος; qua de permutatione monui ad Eunap. p. 586. Libanius t. 1, p. 525 : πρὸς ἄλλοις μᾶλλον ἢ λόγοις, νομίζων ἧττόν γε ταύτῃ πειράσεσθαι τοῦ φθόνου. In cod. 963 errore calami, φόνου.

(1003) Sch. in C, et Anecdotis Oxon. t. 3, p. 379 : ὑπ' (ex correctione Crameri pro ὑπ') αὐτοῦ Τηλέφου Θέρσανδρος ἀνῃρέθη.

(1005) B, οἷς.

(1007) Apollodorus Bibl. 2, 7, 4 : Αὔγην Ἀλεοῦ θυγατέρα. Manifestum, ex sede nominis Ἀλέου, in versu Tzetzæ vitiosam esse scripturam Ἀλεοῦ. Rectius Ἄλεον Ἀλέου Apollodorus 3, 9, 1. Apud alios scriptores nomen Ἀλεὸς erit corrigendum.

(1008) A, δορακτίσας.

(1010) Interfectam a Nireo Hieram de curru dimicantem narrat Tzetzes et Antehomericis 278, ubi Jacobsii notæ.

(1015) A B, Ἔλλωρος. C, ἕλωρος, et

καὶ Αἷμος ὁ τοῦ Ἄρεως Τηλέφῳ συνεμάχουν·
καὶ αἱ γυναῖκες τῶν Μυσῶν ἐπὶ δρεπανηφόρων
ἁρμάτων ἐφιστάμεναι τὴν μάχην συνεκρότουν,
σὺν τῇ δεσποίνῃ τῇ αὐτῶν πρὸ πάντων προτρεχούσῃ,
ἣν ἀποσφάξας ὁ Νιρεὺς κατέλυσε τὴν μάχην.
Εὐθὺς γὰρ θρῆνος καὶ βοὴ Μυσῶν τε καὶ Ἑλλήνων,
ὡς εἶδον κάλλος ἄρρητον ἐκθερισθὲν ἀθρόως·
καὶ λύουσι τὸν πόλεμον σπεισάμενοι Τηλέφῳ,
σὺν τούτῳ κλαύσαντες πικρῶς τὴν συμφορὰν ἐκείνην.
Ὡς δὲ μετὰ τὸν πόλεμον τοῦτον τὸν τοῦ Τηλέφου,
μόλις νικήσαντες Μυσοὺς, ὡς εἶπον ἀνωτέρω,
πρὸς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν οἱ Ἕλληνες κατῆλθον,
λύκοι ποθὲν ἐρχόμενοι πρὸς τὰς σκηνὰς Ἑλλήνων,
ἐκ μέσου πάντων ἥρπαζον ἀνθρώπους τε καὶ κτήνη·
ὁ Ὀδυσσεὺς ἐρίζων δὲ τάχα τῷ Παλαμήδει
καὶ θέλων ὄφελος ποιεῖν, ὡς ὁ σοφὸς ἐκεῖνος,
λαβὼν τοξότας περισσοὺς, ἐχώρει πρὸς τὰ ὄρη
ὡς ἂν τοξεύων φθείρειε τὸ γένος τὸ τῶν λύκων.
Ὁ Παλαμήδης δὲ σοφὸς ἐν ἅπασιν ὑπάρχων,
καὶ τὴν τοσαύτην πρὸς αὐτοὺς λύκων ἀναισχυντίαν
σημεῖον εἶναι λοιμικῆς καλῶς ὑπονοήσας,
γελῶν ἐλάλει πρὸς αὐτὸν τότε τὸν Ὀδυσσέα·

sic Tzetzes Antehom. 273, et Philostratus. Vide Jacobs. et Thesaurum Gr.

(1017) Schol. in C: σημείωσαι ὅτι ἐπὶ δρεπανοφόρων ἑστῶσαι ἁρμάτων ἐμάχοντο αἱ τῶν Μυσῶν γυναῖκες, καὶ ἡ βασίλισσα αὐτῶν (est dittographia αὐτή) ἡ Ἱερά. Cf. Tzetzes Chil. 12, Hist. 454.

(1022) C, ἀθρόως AB, ἀθρόον.

(1024) A, ἐκείνην. B C, ἐκείνου.

(1026) Conf. v. 1005.

(1027) A B C, τὰς σκηνὰς τὰς ἑαυτῶν. Superscriptum in C: τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, quod prætuli, id habens pro variante, propter sequens σκηνάς.

(1032) A B, πρὸς ἐκείνους.

(1036) Λοιμικῆς, ellipsi nominis νόσου, et sic 1137, 1140, 1193. Mox λοιμικὴν νόσον v. 1048.

(1037) B, ἐκάλει. Permutata sæpe verba λαλεῖν, καλεῖν. Videsis meam notulam ad Moschum, Id. 3, 118, edit. sec., ubi recepi καλέοντι pro λαλέοντι. In Andromacha 919 variant λαλημάτων, καλημάτων; in Andreopuli Syntipa p. 124 καλήσας, λαλήσας. Syntaxi λαλεῖν πρός usus est Chariton 3, 8: ἐθέλησε πρὸς τὴν Ἀφροδίτην λαλῆσαι.

« Τί μετὰ τόξων, Ὀδυσσεῦ, σφάττειν τοὺς λύκους σπεύδεις;
» οὐκ εἰς τὸν ἅπαντα καιρὸν ἐν ὄρεσιν οἱ λύκοι;
» εἶδες δ' οὕτως ἀναίσχυντα τρέχοντας εἰς ἀνθρώπους;
» τί ματαιάζεις, ἄνθρωπε, μετὰ τῶν τοξοτῶν σου;
» νόσημα μέγα λοιμικὸν ἄρτι γενέσθαι μέλλει.
» Ἂν καταλείψῃς τοιγαροῦν τόξα καὶ τοὺς τοξότας,
» ἂν παρεάσῃς καὶ αὐτὴν νῦν τῶν κρεῶν τὴν βρῶσιν,
» καὶ τρώγειν ἄρξῃ λάχανα, πεισθεὶς ἐμοῦ τοῖς λόγοις,
» φλεβοτομίαις χρήσῃ δὲ καὶ πλέεις ἐν θαλάσσῃ,
» φανήσῃ φρενιμώτερος, καὶ λύκους ἀναιρήσεις,
» τὴν λοιμικὴν τὴν μέλλουσαν ἄρτι γενέσθαι νόσον ».
Οὕτως εἰπόντος τοῦ ἀνδρὸς, πάντες ἐποίουν οὕτως,
καὶ, πανταχοῦ μετὰ μικρὸν τῆς νόσου γενομένης,
ἄνοσον πᾶν τὸ στράτευμα διέβη τῶν Ἑλλήνων,
καὶ ὡς θεὸν οἱ σύμπαντες εἶχον τὸν Παλαμήδην.
Ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ, τὸν θυμὸν αὔξων καὶ τὴν κακίαν,
ἀεὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ παντοίως ἐμελέτα,
καὶ δὴ καὶ κατεσκεύασεν αὐτὸν ἀναιρεθῆναι.
Ὡς γὰρ μετὰ τὸν πόλεμον τὸν πρῶτον τῆς Μυσίας
σὺν Ἀχιλεῖ τὸ δεύτερον ἐπέρθει τὰ τῶν Τρώων
ὁ Παλαμήδης ὁ σοφὸς, ὁ στρατηγὸς, ὁ μέγας,
καὶ πόλεις ἐξεπόρθησαν εἰκοσιτρεῖς, ὡς εἶπον,
σκυλμὸς δὲ γέγονε πολὺς διὰ τὸν Ἀχιλέα
ὅτι τὴν κόρην ἔλαβε δίχα βουλῆς ἁπάντων,
ὁ δολερὸς, ὡς ἐφευρὼν ὅνπερ καιρὸν ἐπόθει,
τοὺς βασιλεῖς ἐκίνησεν εἰς φόνον Παλαμήδους,

(1038) A B C, θέλεις, superscripto in C σπεύδεις.
(1042) A B, θέλει. C, μέλλει.
(1043) A, καταλείψεις. B, τόξας.
(1046) A B, πλέειν.
(1048) Fort. λοιμικήν τε μ.
(1059) Conf. v. 886.
(1060) A, prius σκυλμὸς, et e correctione σικυχμός. Voluitne scribere corrector συγχυσμός?
(1062) In C supra ὁ δολερὸς glossa ὁ Ὀδυσσεύς. Cf. v. 1072.

θανάτου τοῦτον ἄξιον τὸν ἄνθρωπον δεικνύων·
σὺν Ἀχιλεῖ γὰρ ἔλεγε θηρᾶν τὴν βασιλείαν.
Ὡς δ' εἶπον τότε πρὸς αὐτὸν οἱ βασιλεῖς Ἑλλήνων,
« Καὶ πῶς εὐκόλως γένοιτο φονεῦσαι Παλαμήδην,
» τὸν Ἀχιλέα συνεργὸν καὶ φίλον κεκτημένον,
» τοὺς ἀμφοτέρους Αἴαντας, τὸν Νέστορα τὸν μέγαν,
» τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν σὺν τούτοις Μενεσθέα,
» τοῖς ἅπασι ποθούμενον Ἑλλήνων στρατηλάταις »;
οὕτως ὁ δόλιος ἀνὴρ ὡς πρὸς αὐτοὺς εἰρήκει·
« Ἐγὼ φροντίσω μηχαναῖς αἷσπερ αὐτὸν αἱρήσω ».
Καὶ δή τινα κρατήσαντες ἄνθρωπον ἐκ τῶν Τρώων
τῷ Σαρπηδόνι χρήματα κομίζοντα πρὸς Τροίαν,
πείθουσι γράψαι Τρωϊκὰ γράμματα πρὸς χαρτίον
ὡς ἐκ Πριάμου πρὸς αὐτὸν τάχα τὸν Παλαμήδην,
καὶ τὸν μὲν ἄνθρωπον αὐτὸν ἀπέσφαξαν εὐθέως,
ὀμόσαντες ἐλεύθερον, ἂν γράψῃ, καταλείψειν,
τὰ χρήματα δ' ἀφείλοντο καὶ χάρτην τὸν γραφέντα·
καὶ τὸν μὲν χάρτην πρός τινα δοῦλον τοῦ Παλαμήδους,
ἐν τῷ στρατῷ φυλάσσοντα σκηνὰς τοῦ Παλαμήδους,
ἐκείνου διατρίβοντος ἔτι περὶ τὴν Λέσβον,
δεδώκασι, καὶ χρήματα βραχύτατα, εἰπόντες·
» Ἂν θήσεις τοῦτον εἰς αὐτὴν τὴν κλίνην Παλαμήδους,
» ἄλλα σοι δῶρα δώσομεν πλείονα τῶν δοθέντων ».
Τὰ δ' ἄλλα πάντα χρήματα λαμβάνουσιν ἐκεῖνοι.

(1065) Conf. v. 929.
(1072) A, οὕτως. B C, οὗτος.
(1073) In C super αἷσπερ scriptum οἷαις. Pro μηχαναῖς fortasse μηχανὰς vel μηχανῶν.
(1080) A, ἀφείλαντο, B C, ἀφείλοντο. Electio est anceps. Duo codices plus uno valuerunt. De forma ἀφειλάμην dixi ad Babrium Fab. 105.
(1082) Abest a B C, φυλάττοντα.
(1083) Schol. in C : ἀκμὴν γὰρ οὔπω τελείως αἱ εἴκοσι τρεῖς ἐπορθήθησαν πόλεις· ἀλλ' ἔτι περὶ τὴν τούτων διέτριβον πόρθησιν.
(1085) Noluit Tzetzes scribere aoristum illegitimum θήσῃς, et non timuit solœcismum ἂν θήσεις, pro εἰ θήσεις. In C videtur esse τὴν κόρυν.

Καὶ δοῦλος μὲν ὁ δόλιος οὗτος τοῦ Παλαμήδους
ἐπὶ τὴν κλίνην ἔθετο τοῦ δόλου τὸ χαρτίον·
αὐτοὶ δὲ συντομώτατα πέμπουσι πρὸς τὴν Λέσβον,
κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον καὶ τὸ δοκοῦν τοῖς πᾶσιν
ἐπὶ ποιήσει μηχανῶν καλοῦντες Παλαμήδην,
κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν χωρίζοντες τῶν φίλων
ὅπως ἂν ἀβοήθητον φονεύσωσιν ἐκεῖνον.
Οὕτως ἐχώρισαν αὐτὸν ἐξ Ἀχιλέως τότε.
Ὡς δ' ἦλθε πρὸς τὸ στράτευμα καὶ πρὸς τὴν γερουσίαν,
τάξει καὶ κοσμιότητι λέγει τοῖς βασιλεῦσιν·
« Ὦ στρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς, τί μηχανὰς ζητεῖτε;
« ἔχετε ζῶσας μηχανὰς τοὺς Αἴαντας τοὺς δύο,
« εἴπερ πορθεῖν ἐπίστανται πόλεις τῶν πολεμίων.
« Εἰ δέ γε χρείαν ἔχετε καὶ μηχανῶν ἀψύχων,
« ἅσπερ αἱ χεῖρες αἱ ἐμαὶ δημιουργοῦσι τέχναις,
« ἕτοιμον ἔχετε πεσεῖν ὡς πρὸς τὴν γῆν τὴν Τροίαν ».
Τοιαῦτα μὲν ὁ πάνσοφος εἶπεν ἀνὴρ ἐκεῖνος·
τοῦ φθόνου καὶ τοῦ φόνου δὲ τὸ ὄργανον τὸ μέγα
λόγον ἐκ λόγου συγκινῶν εἰς ὕβρεις ἐξετράπη,
καὶ τοῦ στρατεύματος αὐτὸν προδότην ἀπεκάλει.
Ὡς δ' ἐκ τῆς κλίνης ἤγαγε καὶ τὸν πλαστὸν τὸν χάρτην
λίθοις ὡς κύνα τὸν σοφὸν ἀνεῖλον Παλαμήδην,
Ζακύνθιοι λιθάζοντες μόνοι καὶ Μυκηναῖοι,

(1088) B, μὲν οὖν δόλ.

(1092) A B, ἄγοντες.

(1105) B, τοῦ φόν. κ. τ. φθ. In C ad ὄργανον glossa, ὁ Ὀδυσσεύς.

(1108) A, ἤγαγε. B C, ἤγαγον, superscripto in C ἔφερον, varietate parvi pretii, vel glossa inutili. Verba enim ἄγειν et φέρειν sæpe adhibentur cum quadam improprietate, usu id tolerante. Dicunt φέρειν ἅρμα, φέρειν ἵππον, ἄγειν ὕδωρ, ac similia. Choricius p. 98 : ὕδωρ αὐτῷ τὸν οἰκέτην ἄγειν κελεύσας, ἐναπονίζει τὼ χεῖρε. Euripides Helena 1179 : ἐκκομίζεθ' ἅρματα. Planudes Metam. p. 294 : λαιῷ δύο τὴν ἡλικίαν ἥττους μείζων αὐτὸς φέρων, scilicet ἄγων, « habens, tenens. » Περδικάρης Ἑρμήλω p. 5 : τὸν φέρω εἰς τὸν οἶκον, scilicet ὄνον. Et Angli non aliter. Hookius : « Then bring the horses immediately, said « miss Jilks, and by the time Tim brought « them... »

τοῦτο μόνον τὸ λόγιον κτεινόμενον εἰπόντα·
« Χαῖρε, ἀλήθεια κλεινή· προετεθνήκεις γάρ μου ».
Οὕτως ἀδίκως τοῦ σοφοῦ θανόντος Παλαμήδους,
ἅπας Ἑλλήνων ὁ στρατὸς ἐδάκρυε κρυφίως
τοῦ βασιλέως τὴν ὀργὴν πτοούμενος μεγάλως.
Οὐ παρεχώρει θάπτειν γάρ, ἀλλ' οὐδὲ κλαίειν τοῦτον,
κηρύξας τὸν τολμήσαντα θάψαι τὸν Παλαμήδην
γενέσθαι νέκυν ἄθαπτον καὶ βρῶμα τῶν θηρίων.
Αἴας δ' ὁ μέγας, ἐκμαθὼν τὴν συμφορὰν ἐκείνην,
λεοντικὸν καὶ βρύχιον στενάξας ἐκ καρδίας,
ὁρμᾷ πρὸς τοὺς λιθάζοντας ἔνοπλος, ξιφηφόρος,
καὶ τούτους μὲν ἐσκόρπισεν, ἅπαντας ἐκπτοήσας,
αὐτὸς δὲ κόμην ἀνασπῶν σύρριζον τὴν ἰδίαν
καὶ γενειάδος τρίχωσιν, τὸ πρόσωπον ἐκξέων,
πίπτει πρὸς γῆν εἰς τὸν νεκρὸν, περιβαλὼν ἐκεῖνον·
καὶ κατηφῆ τὸν ἥλιον τοῖς δάκρυσι ποιήσας,
πηλοποιήσας καὶ τὴν γῆν ἐκ τῶν πολλῶν δακρύων,
ἀναλαβόμενος αὐτὸν, κοσμεῖ τοῖς ἐνταφίοις,
καὶ θάπτει πρὸς Λεπέτυμνον ὄρος τὸ τῆς Μηθύμνης.
Οἵας δ' ἐφεῦρον συμφορὰς Ἕλληνες ἐκ Ναυπλίου,
ὃς Παλαμήδους ἦν πατήρ, μακρὸν δοκεῖ μοι γράφειν.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς, ὡς ἔμαθε τὸν φόνον Παλαμήδους
διὰ τὴν Ἱπποδάμειαν Βρισέως θυγατέρα,
τὸν Παλαμήδην μὲν αὐτὸς περιπαθῶς ἐθρήνει,
τὴν κόρην δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἀπέπεμψεν εὐθέως,
καὶ ὀργισθεὶς ἐπαύσατο συμπολεμεῖν ἐκείνοις.

(1115) A B, πτοούμενοι. C, πτοούμενος. Recepissem participium plurale, si modo ἐδάκρυον pro ἐδάκρυε repperissem.

(1116) C, κλάειν.

(1121) A B C, χώρει. C, καὶ ὁρμᾷ.

(1122) A B, διαφθείρας. C, διασπείρας, superscripto ἐκπτοήσας.

(1125) A, περιλαβών. Conf. n. 397.

(1133) Schol. in C : πατρωνυμικῶς Βρισηὶς ἐκαλεῖτο, κυρίως δὲ Ἱπποδάμεια, ὡς καὶ ἡ Χρυσηὶς Ἀστυνόμη.

Καὶ λοιμικὴ δὲ γέγονεν εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων·
ὁ Παλαμήδης γὰρ οὐκ ἦν προλέγειν θεραπείας.
Ἄλλοι μετὰ τὸν θάνατον φασὶ τοῦ Παλαμήδους·
εἰς τὸ κοινὸν οἱ Ἕλληνες ἔλαβον καὶ τὴν κόρην,
τοῦ Ἀχιλλέως ἄκοντος, οὐ θελουσίᾳ γνώμῃ,
καὶ τοῦτον εἶναι στρατηγὸν ἀπέπαυσαν Ἑλλήνων,
ὅθεν ὠργίζετο σφοδρῶς τοῖς Ἕλλησιν ὁ ἥρως.
Ὡς ἔμαθον οἱ Τρῶες δὲ τὴν μῆνιν Ἀχιλλέως
καὶ λοιμικὴν δαμάζουσαν τοὺς Ἕλληνας ἀμέτρως,
θαρρήσαντες ἀνέῳξαν τὰς πύλας τὰς τῆς Τροίας,
καὶ πολεμεῖν ἀπήρξαντο τοὺς Ἕλληνας γενναίως.
Ὁ δ' Ὅμηρος δεινότατος ὑπάρχων λογογράφος
τὰ μέχρι τούτων σύμπαντα πανσόφως παρατρέχει,
καὶ Παλαμήδην οὐδαμῶς ἔγραψε τῇ ποιήσει,
ἵνα τὸν Ἀχιλέα μὲν ἐπίορκον μὴ δείξῃ,
τὸ κράτιστον κεφάλαιον αὐτοῦ τῶν ἐγκωμίων,
διὰ γυναῖκα ποταπὴν τοὺς ὅρκους παραβάντα·
καὶ πάντας δὲ τοὺς ἥρωας, μᾶλλον τὸν Ὀδυσσέα,
ὅπως μὴ δείξῃ μυσαροὺς ἀνθρώπους, ἀνοσίους,
ἄνδρα τοιοῦτον κτείναντας, ἰσόθεον τοῖς τρόποις.
Ὅθεν οὐδὲ τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας ἀφηγεῖται,
σιγᾷ δὲ μέχρι τῆς σφαγῆς Ἕκτορος ῥαψῳδήσας.
Τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας δὲ παρέδραμε πανσόφως·
πρὸ γὰρ αὐτῆς ὁ Ἀχιλεὺς γυναικωδῶς ἐσφάγη.
Οὕτω πανσόφως καὶ δεινῶς ῥητορικῷ τῷ τρόπῳ
πρὸς μὲν τὸ τέλος εἴασε τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας,

(1141) B, ἐθελουσίᾳ.
(1147) A B C, τοὺς Ἕλληνας, superscripto in C, τοῖς Ἕλλησιν. Utraque syntaxis usitata est.
(1149) A B, τούτων. C, τούτου superscripto τούτων.
(1152) A C, τῶν ἐγκωμίων, superscripto in C, τῆς ῥαψῳδίας. B, τοῦ ἐγκωμίου.
(1153) A B C, ποδαπήν. C, in margine C: αἰχμάλωτον τάχα. Conferatur v. 964.

ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ μέχρι νῦν τοῦ χρόνου τοῦ δεκάτου
τὰ πάντα παρετρόχασε δεινὸς ὢν λογογράφος,
ἄρχεται δ' ἐκ τῆς μήνιδος δεινότητος μεθόδῳ,
γράφων αὐτὴν ὡς βούλεται, καὶ γράφει γεγονέναι
διὰ γυναῖκας καὶ αὐτὸς λέγων αὐτὴν γενέσθαι,
τὴν Βρισηίδα τε ἐμοῦ λέγων καὶ Χρυσηίδα,
τὰς ὥσπερ εἶπον καὶ αὐτὸς γυναῖκας ἀνωτέρω.
Πλὴν παρεκκλίνει τὸν εἱρμὸν πρὸς τὸ αὐτῷ συμφέρον.
Λέγων γὰρ ταύτας ἐκ Θηβῶν εἶναι δοριαλώτους
καὶ δι' αὐτὰς καὶ τὴν ὀργὴν γενέσθαι Ἀχιλέως,
ὥσπερ καὶ πᾶς ἱστορικὸς συγγράφων περὶ τούτων,
οὐχ ὥσπερ εἶπόν μοί τινες ἐκ τῶν συγγραψαμένων,
λέγει καὶ οὗτος τὴν ὀργὴν διὰ τὴν Βρισηίδα,
μᾶλλον τῇ Χρυσηίδι δὲ προσάπτει τὴν αἰτίαν.
Ἀνερωτῶν τὴν Μοῦσαν γάρ, τὴν γνῶσιν τὴν οἰκείαν,
δι' ἣν αἰτίαν γέγονεν ἡ μῆνις Ἀχιλέως,

(1163) B, ἐκ τῆς ἄχρι.
(1164) A B, παρετρόχωσε.
(1165) B, δεινότατος.
(1166-69) Quatuor hi versus sunt pessime tornati, repetitis vocabulis horridi. Varietates λέγω ex B C v. 1167, αὐτὰς ex C, ἀνωτέρως ex B v. 1169 nil præbent auxilii.
(1170) B, παρακλίνει. A, παρεκλίνει. C, παρεκκλίνει. B C, συμφ. τούτῳ. A, αὐτῷ συμφ. Schol. in C: πῶς Ὅμηρος ὁμολογῶν τὴν μῆνιν διὰ γυναῖκας τὰς αὐτὰς γενέσθαι, ὥσπερ πάντες φασί, μετατρέπει πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῷ τὸν λόγον.
(1171) A B C, δορυαλώτους, quod mutavi, natum ex pronunciatione. Nuper didici virum eximium illam scripturam defendere « conatum fuisse », quibus argumentis non didici. Sequor judicium criticorum diligentissimorum, Schweighæuseri ad Appian. p. 159; qui dativum in composito adjectivo tuetur analogia Appianicorum exemplorum, δορὶ λαβών, δορὶ ἑλόμεν, quibus addo Thucydidea 1, 128, δορὶ ἑλών, 4, 98, δορὶ ἐκτήσαντο; Lobeckii, qui, ad Ajacem 210, edit. prioris, rationem ait dictitare scribendum ρι, citatque Wesselingium, « affirmantem » ad Diodorum 12, 83, 16, 20, syllabam ρυ « optimorum librorum consensu semper præhaberi, » quum Wesselingius, discordiam librorum significare contentus, ipse ρι elegerit; Krabingeri ad Synesii Calvitiem p. 239; Bekkeri ad Procopiana Anecdota p. 23, 34, 78. Diligentiæ tantum causa post doctissimos illos viros meas indicabo notas ad Choricium p. 224, 346.
(1173) A, συγγράφει.
(1174) B, εἴπομεν ἡμεῖς ἐκ τῶν συγγεγραμμένων. C, συγγραψαμένων. A, quod dedi.
(1175) C, οὗτος e correctione pro οὕτω.
(1177) Homerus enim: Μῆνιν ἄειδε, Θεά. Cf. mox liber A, 4.
(1178) B, δι' ἣν αὕτη γέγ., hemistichio breviore.

καὶ συμφορὰς ἐπήγαγε τοῖς Ἕλλησι μυρίας,
παράγει ταύτην λέγουσαν ὡς ἀποκρινομένην,
ὡς ἐκ Θηβῶν ἐκράτησαν τάχα γυναῖκας δύο,
τὴν Χρυσηΐδα τε αὐτὴν καὶ γε τὴν Βρισηΐδα,
καὶ Βρισηΐδα δωρεὰν τῷ Ἀχιλεῖ παρέσχον,
τὴν Χρυσηΐδα δὲ αὐτὴν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων,
παῖδα Χρύσου τυγχάνουσαν, Χρύσου τοῦ ἱερέως.
Ὅστισπερ Χρύσης, ἱερεὺς Ἀπόλλωνος ὑπάρχων,
λαβὼν τὸ στέφος τοῦ θεοῦ δάφνινον ὑπηργμένον
καὶ τὸ χρυσοῦν τὸ μαντικὸν σκῆπτρον, μετὰ καὶ δώρων,
ἦλθεν ἐξωνησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα·
τοῦ Ἀγαμέμνονος δ' αὐτὸν διώξαντος ὀργίλως,
ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι ὁ Χρύσης καθ' Ἑλλήνων.
Ὁ δὲ λοιμὸν βαρύτατον Ἕλλησιν ἐπιπέμπει.
Τῇ λοιμικῇ δὲ τοῦ στρατοῦ παντὸς συμφθειρομένου,
τοῦ Ἀγαμέμνονος αὐτοῦ ὁ Ἀχιλεὺς ἐδεῖτο
τὴν Χρυσηΐδα τῷ πατρὶ Χρύσῃ πεμφθῆναι τότε,
ὡς μὴ φθαρῇ τὸ στράτευμα νόσῳ τῇ βαρυτάτῃ.
Ὁ δ' Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς τὴν Χρυσηΐδα πέμπει
μετὰ στεφάνων καὶ τιμῆς πρὸς τὸν αὐτῆς πατέρα,
αὐτὸς δὲ, τὸν Ταλθύβιον πέμψας καὶ Εὐρυβάτην,
τοῦ Ἀχιλέως ἔλαβε γυναῖκα Βρισηΐδα·
ὅθεν ὁ ἥρως Ἀχιλεὺς τοῖς Ἕλλησιν ὠργίσθη,
καὶ παντελῶς ἀπέπαυσε τῆς μάχης καὶ πολέμου·

(1180) C, καὶ ἀποκρ., superscripto ὡς. Cf. p. 71, n. 75.
(1182-83) Absunt ab B. Causa omissionis initium v. 1184.
(1184) A B, τε.
(1186) Versus 1186-89 inseruit Burgess. Initiis Homer. p. 76. A B, τυγχάνων.
(1187) Burg. δάφνιον et sic libro A, 15. C, δάφνηνον, sed δάφνινον recte libro A, 15.
(1189) Codd. αὐτοῦ, et sic libro A 17, versu repetito.
(1192) B, λοιμὸν τοῖς Ἕλλησι βαρ. ἐκπέμπει.

οἱ Τρῶες δὲ θαρρήσαντες ἀνέῳξαν τὰς πύλας.
Τὰ δὲ λοιπὰ συνᾴδουσιν Ὁμήρου καὶ τῶν ἄλλων.
Καὶ τοῦ Ὁμήρου μέν ἐστιν ἡ Ἄλφα ῥαψῳδία
τὴν μῆνιν περιέχουσα ταύτην τοῦ Ἀχιλέως·
ἐγὼ δ᾽ οὐκ οἶδα τὸν σκοπὸν τῶν σῶν ἐνθυμημάτων,
εἴτε συντόμως παντελῶς βούλει με ταῦτα γράφειν,
εἴτε πρὸς πλάτος, μερικῶς, κεφαλαιωδεστέρως,
τοῦ Ἄλφα καὶ τοῦ Βῆτά σοι καὶ τῶν λοιπῶν γραμμάτων
τὰς ὑποθέσεις γράφειν με τὰς ἀναγκαιοτέρας,
τὸ τί, καὶ τίς τίνος, παρὰ καὶ τίνος ἐφονεύθη,
καὶ μερικῶς ἀλληγορεῖν ὀλίγα τῶν χρησίμων.
Ταχέως δηλωθήτω μοι· διαπορῶ γὰρ πάνυ.

(1205) A, ἡ πρώτη ῥαψ.
(1212) A B, τὸ τίς. A B C, παρά τινος. Sed quum τίνος sit omnino scribendum, quem accentum hæc versus sedes non admittit, exhibeo τίνος παρά, accentu qui metro aptus sit.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Α (*).

Τῆς Ἄλφα ἡ ὑπόθεσις Ὁμήρου ῥαψῳδίας,
ἵνα πρὸς τὴν ὠφέλειαν πάλιν ἐπαναλάβω,
τάδε δηλοῖ κατὰ λεπτὸν ἅπερ ἐνθάδε φράσω.
Ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος τὴν γνῶσιν τὴν οἰκείαν
ὡς Καλλιόπην, ὡς θεάν, ὡς Μοῦσαν παρεισάγων,
ἀνερωτᾷ τὸ αἴτιον ὀργῆς τῆς Ἀχιλέως,
ἀφ᾽ οὗ πρὸς Ἀγαμέμνονα διήχθρευσεν ἐρίσας.
Ἡ δὲ φησίν, ὡς πρὸς αὐτὸν δῆθε, πᾶν τὸ βιβλίον,
οὕτως ἐντεῦθε τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιουμένη.
Ὁ τῆς Λητοῦς καὶ τοῦ Διὸς Ἥλιος παῖς Ἀπόλλων
τῆς ἔχθρας καὶ τῆς μήνιδος αἴτιος ἐγεγόνει·
ὁ Χρύσης γὰρ ἦν ἱερεὺς Ἀπόλλωνος Ἡλίου,

(*) Addidi lemma, simile additurus sequentium librorum unicuique. Lemma est in A : ὑπόθεσις τῆς ἄλφα Ὁμήρου ῥαψῳδίας. In B, ἀρχὴ τῆς Α Ὁμήρου ῥαψῳδίας. Sic A B in reliquis rhapsodiis. In C pro lemmate est tantum in margine A rubricatum.

(1) Consentit codex Burgessii qui inter Initia Homerica versus primos 13 hujus libri descripsit p. 62.

(2, 3) Desunt in A.

(5) Burg. γνώμην. Schol. in C : σημείωσαι τί ἐστιν ἡ Μοῦσα. Conf. Proleg. 1172, lib. 2, 113.

(6) Burg. τί.

(8) A B, Burg. δῆθεν. C, δῆθε. Exemplum quidem in Thesauro adlatum est ex Tzetzæ Chiliadibus I, 832 formæ δῆθε. Sed est in Basileensi editione δῆθεν, quod et ipse reperi in bono codice 2644. At reperio δῆθε mox v. 121; cui favet δῆε frequentissimum (vide ad Proleg. 389); favet et proximum ἐντεῦθε codicis C; ὄπισθε Γ, 145; ἔσωθε Prol. 691 in C. Multa alia similia non congeram, modo monere liceat in Tzetzæ epistola post Chiliadas p. 523, pro πατροθετόθεν legi πατροθετόθε in optimo codice 2644. Cf. librum Θ, 179, 240.

(9) Burg., ἐνταῦθα. C, ἐντεῦθε. A B, ἐντεῦθεν.

(10) Schol. in C. Λητὼ τὸ σκότος τὸ ἀρχέγονον καὶ ἡ νύξ. Ζεὺς νῦν ὁ οὐρανός. Ἐκ χάους ἐκείνου γὰρ ῥαγέντος ὁ ἥλιος ἐν οὐρανῷ ἐφάνη. Bibliopegus particulam scholii resecuit. Reliquit ω primæ vocis, secundæ ἀρχέ; ὄν periit; ex participio ῥαγέντος superest ῥα ντος, et φάνη verbi ultimi.

(12) Burg., C, ἦν γάρ.

ἦγουν σοφὸς καὶ ἐπῳδὸς, ἀστρονομῶν καὶ μάγος,
ἐκ τοῦ ἡλίου σύμπαντα ποιῶν καὶ σὺν ἡλίῳ.
Οὗτος τὸ στέφος τοῦ θεοῦ τὸ δάφνινον κατέχων
καὶ σκῆπτρον τούτου τὸ χρυσοῦν, καὶ περισσὰ δὲ δῶρα,
ἦλθεν ἐξωνησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα.
Οἷον, ἵνα σαφέστερον τὸ πᾶν σοι διαρθρώσω,
ὁ Χρύσης, ὅνπερ εἴπομεν ἀστρολογοῦντα μάγον,
ἐστολισμένος μαντικῶς καὶ μαγικῶς εἰσῆλθε,
χερσὶ κατέχων στέφανον Ἀπόλλωνος Ἡλίου,
τουτέστιν εὐωδέστατον θάλλοντα κλάδον δάφνης,
ἣν, περιτρέχων ἥλιος τὸν κύκλον τὸν τοῦ χρόνου,
θάλλουσαν δέδορκεν ἀεὶ, μὴ χέουσαν τὰ φύλλα·
καὶ σὺν αὐτῷ κατεῖχε δὲ καὶ τὸ χρυσοῦν τὸ σκῆπτρον,
τιμίαν ῥάβδον μαντικήν· χρυσῆ γὰρ οὐχ ὑπῆρχεν,
ἀλλὰ ξυλίνη καὶ κυρτὴ, χρήσιμος δὲ μαντείαις·
κατὰ τῆς γῆς γὰρ χέοντες τέφραν ἐκ τῆς ἑστίας
τῇ ῥάβδῳ ταύτῃ τεχνικῶς ἔγραφον τὰς μαντείας,
βλέποντες πρὸς τὸν ἥλιον καὶ λέγοντες τὸ μέλλον·
ταύτην τὴν ῥάβδον Πλούταρχος λίτυον ὀνομάζει,

(15) Burg., δάφνιον. Cf. p. 65, 1187.
(18) A, ὅμως ἵνα. B. Bg., οἷον ἵνα τὸ π. σοι σαφ. διαρθρώσω.
(19) A, τὸν Χρύσην. C, Χρύσης... B. Bg. ὁ χρ... μάγον καὶ ἀστρολόγον.
(20) A, ἐστολισμένως. B C, μαγικῶς κ. μαντ. Bg., κ. μανικῶς.
(21) C, στέφανος.
(23) Bg., περιέχων.
(25) Bg., κατεῖχεν.... χρύσειον τὸ σκῆπτρον.
(26-32) protulit Hodius Appendice ad Malalæ p. 132 ex codice Oxoniensi, intellexitque male de Calchante. Inspexerat codicem properantius. Bg. et Hod. τὴν μίαν. B, χρυσοῦν. A, ὑπῆρχε.
(27) A, χρησίμη.
(28) A, ἐκ τῆς μαντείας.
(29) A ῥαύδῳ, et ῥαῦδον 31. Vid. n. a I Z. 24.
(31) B, Hodius, λύτιον. A, λίτιον. C, Bg., Tzetzes Exegesi pp. 76, 84, λίτυον. Plutarchus Romulo 22, λίτυον. Corrupta lectio lemmatis in C : πῶς ἐμαντεύοντο μετὰ τοῦ λητίου (imo λιτύου), ὅπερ ἦν καμπύλη (cod. καμπίλη) βακτηρία. Tzetzes Exegesi p. 76, καμπέλη βακτηρία ; mendum codicis recentis repræsentante accuratissime ipsa in editione Hermanno illo Godofredo, non facturo aliter si papyrum horrenda vetustate sacrum, Æschyli sui manum heroisve alius tractasset. Scipionem illum comparant, Coraynus ait ad Plutarchum, cum episcoporum incurvo baculo, vernacule « crosse », quem nunc Græci πατερίτζαν vocant, ὑπομι-

λίτουος δὲ Κοκκειανὸς Κάσσιος Δίων λέγει.
Οὕτως ὁ Χρύσης μαντικῶς ἐστολισμένος ἦλθε
σὺν δώροις ὠνησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα.
Ὡς δ' Ἀγαμέμνων μετ' ὀργῆς ἐξήλασεν ἐκεῖνον,
ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι ὁ Χρύσης καθ' Ἑλλήνων,
ἤγουν ἐπηύξατο σφοδρὸν τὸν ἥλιον γενέσθαι.
Ὁ δὲ σφοδρὸς γενόμενος μετὰ πολλοὺς τοὺς ὄμβρους
εἰς στράτευμα, πολυπληθὲς πύκνωμα σκηνωμάτων,
ἀτμοὺς δυσώδεις ἀνιμῶν καὶ κόπρων καὶ πτωμάτων,
μιάνας δυσκρατώσας τε σύμπαντα τὸν ἀέρα,
καὶ συνεργοῦντος καὶ αὐτοῦ ταῖς μαγικαῖς ταῖς τέχναις,
λοιμοὺς ἐπήγαγε δεινούς, φθείρων ἀνθρώπους, κτήνη.
Καὶ πρῶτον μὲν ἀπήρξατο τὰ κτήνη διαφθείρειν,
ὡς κεκυφότα πρὸς τὴν γῆν, ἧς ὁ λοιμὸς ἐκτρέχει,
καὶ ὡς εὐοσφραντότερα κατὰ πολὺ ἀνθρώπων·
μετὰ μικρὸν δ' ἀπήρξατο κτείνειν καὶ τοὺς ἀνθρώπους.
Ἐννέα μὲν ἐκράτησε τὸ νόσημα ἡμέραις
καὶ τῶν νεκρῶν ἁπανταχοῦ συνήγοντο σωρεῖαι·
δεκάτῃ δὲ συνέδριον ὁ Ἀχιλεὺς ποιήσας,
ἠρώτα τί τὸ αἴτιον τῆς νόσου τῆς λοιμώδους·
ὁ Κάλχας δ' ὁ τοῦ Θέστορος υἱὸς καὶ Πολυμήλας,
« Οἶδα μὲν » εἶπεν, « Ἀχιλεῦ, τῆς νόσου τὴν αἰτίαν·
« τὸν βασιλέα φρίττω δέ· τούτου γὰρ ἡ αἰτία. »
Τοῦ δὲ θαρρύναντος αὐτόν, ἄρχεται λέγειν οὕτω·

μνήσκουσαν δηλονότι τοὺς φέροντας ὅτι πατέρες, οὐ δεσπόται, τοῦ πλήθους εἰσί.

(32) A, λιτουτικὸν Κοκκιανὸς κάσιον. B, λίτους δὲ K. Bg., λιτύους. C, λίτουος, bene. Melius Tzetzes Exegesi p. 76, λίτουους. Hodius, λιτούους... Δίος' et corrigit Δίων.

(34) Bg., ὠνησάμενος.

(40) B. ἰσμούς. Bg., ανεμων.

(41) A, δέ.

(42) A B C, Burg., ὡς συν. In C varietas καί.

(45) A, οἷς ὁ λ. εἰστρέχει. Illas opinationes sunt Tzetza antiquiores. Sequitur veteres commentatores. Vide Scholia ad Il. 1, 50.

(47) B C, sine δ'.

« Τὸ λοιμικὸν ἐνέσκηψε νόσημα στρατοπέδῳ,
« ἀνθ' ὧν ἀτίμως ἤλασε τὸν Χρύσην Ἀγαμέμνων,
« ἄνθρωπον μάγον, καὶ δεινὸν εἰς τὸ μεγάλα βλάπτειν,
« ἐλθόντα πρὸς ἐξώνησιν παιδὸς τῆς Χρυσηΐδος.
« Οὗτος γὰρ ἄκρως λυπηθείς, ἐν μαγικαῖς ταῖς τέχναις
« εὑρὼν καὶ τὴν ἐκφλέγουσιν ἡλίου συνεργοῦσαν,
« ἐπήγαγε τὸ νόσημα, καὶ παῦσις οὐκ ἐσεῖται
« πρὶν ἂν ἀποκομίσαιμεν αὐτῷ τὴν θυγατέρα,
« μετὰ καὶ δώρων καὶ τιμῆς αὐτὸν ἐξιλεοῦντες·
« καὶ τότε τρέψει τὸν λοιμὸν ἐν ἐπῳδαῖς ἑτέραις. »
Οὕτω τότε τοῦ Κάλχαντος εἰπόντος τὴν αἰτίαν,
ὁ Ἀγαμέμνων μετ' ὀργῆς ὁ βασιλεὺς ἀνέστη,
καὶ πέμπων πῦρ ἐξ ὀφθαλμῶν κακολογεῖ τὸν μάντιν·
ὁ δ' Ἀχιλεὺς ὑπερμαχῶν τοῦ μαντέως ἀνέστη,
καὶ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα φησὶ τὸν βασιλέα·
« Πέμψον τὴν κόρην, βασιλεῦ, τὴν Χρύσου θυγατέρα
« ὑπὲρ παντός σου τοῦ στρατοῦ καὶ τούτου σωτηρίας·
« ἡμεῖς δ' ἄνπερ πορθήσωμεν τὴν Τρωϊκὴν τὴν πόλιν,
« διπλᾶ, τριπλᾶ σοι, τετραπλᾶ δώσομεν ὑπὲρ ταύτης. »

(62) Futuri ea forma ἐσεῖται frequentissima est in scriptoribus ætatis recentioris, ceterum accuratis.

(65) Schol. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 379 : ἀποτροπιασμοῖς καὶ ἐπῳδαῖς ἠδύναντο οἱ μάγοι καὶ λοιμικὰ καὶ ἕτερα μετατρέπειν νοσήματα, ὡς Ὀρφεὺς γράφων παραδεικνύει. Πυθαγόρας τε καὶ Ἐμπεδοκλῆς πολλὰ τοιαῦτα μετατρέψαντες καὶ αὐτοί (cod. αὐτή). Ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς (cod. τῆς) Ἀντιόχου χρόνοις ἐν Ἀντιοχείᾳ (C et Cram. ἀντιοχία) ὁ Λαΐιος νόσημα λοιμικὸν ἐξελάσας· οὗ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἐν Ἐπιταφίῳ ἐμνήσθην εἰπών. « Οὐκ « ἦν σοφιστὴς ἱκανός τις ἐν λόγοις, « Οὐκ ἦν τελεσθεὶς μυστικῶν τελε« σμάτων, Ὡς ἄκος εὑρεῖν μυστικωτά« ταις τέχναις Εἰς ἐξέλασιν λοιμικῶν « τοξευμάτων, Ὡς πρὶν Λαΐιος ἐν χρό« νοις Ἀντιόχου, Χαρώνιον πρόσωπον « ἐγγλύψας πέτραις. » Τοιαῦτα πολλὰ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς ἐν ἐπῳδαῖς ἀνέπαυσεν ἐν τοῖς Δομιτιανοῦ χρόνοις ὑπάρχων. Orphei locum ipse Tzetzes recitat Exegesi p. 92, sumtum e Lithicis v. 48-53. De Læio vide L. Dindorfium, in Thesauro Græco. Codex πέτρας, pro quo scripsi πέτραις, sequutus Tzetzam ipsum, tres ultimos Epitaphii versiculos prosæ suæ immiscens Exegesi p. 93. De Apollonii Tyanensis incantamentis ac telesmatis multa refert Malalas p. 342, multa Tzetzes chil. 2, Hist. 60; cf. inferius libro Ἰῶτα, 89.

(72) B C, παντός σοῦ.

Ὁ δὲ φησὶ καὶ πρὸς αὐτὸν οὕτω τὸν Ἀχιλέα·
« Ἐγὼ μὲν ἕτοιμος εἰμὶ τὴν Χρυσηίδα πέμπειν,
« τὴν Βρισηίδα δὲ τὴν σὴν αἰχμάλωτον λαμβάνω. »
Τούτων ἀκούσας Ἀχιλεὺς τῶν λόγων ἐθυμώθη,
διπλᾶ δὲ λογιζόμενος ὑπῆρχε τῇ καρδίᾳ,
ἢ ξίφος ἑλκυσάμενος κτεῖναι τὸν βασιλέα,
ἢ καταπαῦσαι τὴν ὀργὴν, ὥσπερ ἀνὴρ ἐχέφρων.
Ἐν τούτοις ὄντος τοῦ ἀνδρὸς τοῖς λογισμοῖς, ὡς εἶπον,
ἤγουν ὀργῆς καὶ λογισμοῦ μέσον καθεστηκότος,
καὶ τῆς ὀργῆς ὡς πρὸς σφαγὰς τὸν ἥρωα κινούσης,
τοῦ λογισμοῦ δὲ θέλοντος παύειν θυμοῦ τὸ ζέον,
παρὰ τῆς Ἥρας Ἀθηνᾶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπέμφθη,
ἐκ τῆς ψυχῆς ἡ φρόνησις, ἐκ κεφαλῆς ἐλθοῦσα,
ἥτις ἐστὶ σφαιροειδὴς εἰς οὐρανοῦ τὸ σχῆμα·
ἔπεισε τοῦτον παῦσαι μὲν τὸ ξίφος καθελκύειν·
λόγοις λοιδόροις δὲ πολλοῖς πλύνει τὸν βασιλέα

(75) Quum conjunctio καὶ vim non habeat magnam hic loci, suspicor scripsisse Tzetzam ipsum ὡς πρὸς αὐτόν. Est formula ὡς πρὸς valde frequens in Tzetzæ versibus. Exempla sunt in Proleg. 648, 850, 963, 966, 988, etc.; in hoc primo libro v. 84, 120, 296, 310, etc.; multa deinceps occurrent; multa etiam in Chiliadibus. Ac quandoque variatur inter ὡς et καὶ, quod monstrabunt notæ ad librum Γ, 136, 157; Δ, 73; Ε, 43; Ζ, 34, 64; Η, 103, 112, 140; Θ, 88, 177, 195; Ι, 91, 109; Λ, 48, 52, 54, 82, 158; Μ, 35, 51; Ξ, 27; Ο, 105, 158, 162; Π, 88, 394; Ρ, 88; Σ, 78, 287, 316, 439; Ω, 69, 146, 188.

(84) Non est in B.

(88) Zacharias Mitylenæus, De immort. animi p. 121 : τελειότατον σχημάτων τὸ σφαιρικὸν εἶναι γεωμετρία φησίν... τούτου δὲ τόνδε τὸν κόσμον μεταλαγχάνειν ἡ ὄψις δείκνυσιν. Ibi mea nota. Athenagoras Legat. § 16 : καλὸς μὲν ὁ κόσμος... καὶ τῷ σχήματι σφαιρικῷ ὄντι.

(90) B, πλύνει. Præstat quidem πλῦναι ob symmetriam, παῦσαι μὲν, πλῦναι δέ· sed non valde placet φρόνησις malesuada, φρόνησις quæ Achilli persuadet ut regem regum, exercitusque ducem procacissimis insectetur conviciis. Redit πλύνειν libro Γ, 15. Gregorius Laudatione Bessarionis in meis Anecdotis Gr. t. 5, p. 454 : βάλλων αὐτὸν ἀφειδῶς τοῖς ὀνείδεσι καὶ ταῖς ἐκ τοῦ Κότυος πλύνων λοιδορίαις. Vide Brodæum Misc. 4, 32; Reiff. ad Artemid. 2, 4. Ipse nonnulla apposui ad Anecd. l. l., ubi et contuli vernaculam humilemque dicendi formulam « laver la tête à quelqu'un. » Voltarius : « on lavera la tête au president; « je lui parlerai, je lui parlerai et du bon « ton. » Et Filio prodigo : « Lavons la « tête à ce large visage. » Rursus Sequestro : « Oh ! je vais de ce pas laver sa « tête sincée. » Destuchius : « Oh parbleu !

καὶ τέλος ἐξωμόσατο μὴ συμμαχεῖν ἐκείνῳ,
μηδὲ βοήθειάν τινα τοῖς Ἕλλησι παρέχειν.
Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ πάλιν τοῦ βασιλέως
ὀργιζομένου χαλεπῶς καὶ μηνιῶντος ἄγαν,
ὁ Νέστωρ ὁ τῆς Χλώριδος υἱὸς καὶ τοῦ Νηλέως,
κατά τινας ἑτέρους δὲ Νηλέως, Πολυμήδης,
τριγέρων ὢν καὶ βασιλεὺς Πυλίων γλυκυλόγος,
ὡς πρὸς συμβάσεις ἔσπευδε συναγαγεῖν τοὺς δύο,
τὸν βασιλέα παραινῶν ἱκετικοῖς ἐν λόγοις
καταλιπεῖν τῷ Ἀχιλεῖ κεκτῆσθαι Βρισηίδα,
πύργον τὸν ἄνδρα τοῦ στρατοῦ λέγων Ἑλλήνων εἶναι,
τὸν δ' Ἀχιλέα νουθετῶν παύειν τὰς αὐθαδείας.
τῷ βασιλεῖ δὲ μηδαμῶς ἐθέλειν ἀντερίζειν,
λέγων πρὸς τοῦτον· « Ὁ κρατῶν ἐκ τοῦ Διὸς τὸ σκῆπτρον
« οὐκ ἔστι σοι ὁμότιμος, ὦ Ἀχιλεῦ, οὐκ ἔστιν·
« εἰ ῥωμαλέος ἔφυς δὲ καὶ παῖς θεᾶς ὑπάρχεις,
« τοῦτ' ἔστιν ἔχεις ἀρετὴν τὴν πρακτικὴν ἐν μάχαις,
« ἀλλ' οὗτος κρείσσων σοῦ πολύ· πολλῶν γὰρ βασιλεύει. »
Οὕτω τοῦ Νέστορος αὐτοὺς ἄγοντος πρὸς συμβάσεις,
ἀσύμβατοι διέμειναν. Ἐκστάντες δ' ἀπ' ἀλλήλων,
ἦλθεν αὐτῶν ἑκάτερος σκηνώμασιν ἰδίοις.

« ma princesse, Je m'en vais vous laver la « tête comme il faut. » Hamiltonem, qui, ex Hibernia oriundus, gallice tamen scripsit summa cum elegantia, memini alicubi in Memoriis Grammontianis illo uti idiotismo.

(92) Abest ab A C.

(97) B, γλυκολόγος. Cf. Proleg. 676.

(98) A, σύμβασιν. C, συμβάσεις, superscripto εἰρήνη. B, εἰρήνην. Cf. iteratur v. 109.

(99) Conf. Proleg. n. 407.

(101) Conf. Prol. n. 682.

(102) B, τῆς ἀναιδείας. C, τῆς αὐθ.

(104) Διός, Glossa in C, τῆς εἱμαρμένης. Cf. liber B, 18 83; Γ, 134.

(106) Schol. in C : τί δηλοῖ (periit nonnihil sub cultro bibliopegi, τί fortasse, quod addidi,) τὸ θεᾶς παῖς ὑπάρχεις; ὅτι τὴν πρακτικὴν ἔχεις ἀρετήν. Ὁπόσοι γὰρ ἥρωες, ἤγουν ἀρέτην ἔχοντες ἄνδρες ἡμίθεοι, τεθνήκασι μὲν τοῖς σώμασι, ζῶσι δὲ ταῖς ἀρεταῖς. τὴν πρακτικὴν μὲν ἔχοντες ἀρετήν, ἤγουν τὴν (addo τὴν, resectum uti videtur) διὰ χειρῶν, θεαινῶν παῖδες λέγονται· εἰ δὲ τὴν θεωρητικὴν ἔχουσιν ἀρετήν, ἤγουν τὴν διὰ λογισμοῦ καὶ (addo καὶ) φρονήσεως, θεοὺς ἔχειν πατέρας λέγονται (cod. λέγοντες).

(111) Glossa superscripta in C, σκηναῖς

Ὁ Ἀγαμέμνων μὲν εὐθὺς πέμπει τὴν Χρυσηίδα
πρὸς τὸν πατέρα τὸν αὐτῆς σὺν δώροις καὶ θυσίαις,
τοῦ Ὀδυσσέως σὺν νηῒ κομίζοντος ἐκείνην·
αὐτὸς δὲ, τὸν Ταλθύβιον καὶ Εὐρυβάτην πέμψας,
τὸ Ἀχιλέως ἔλαβε γέρας τὴν Βρισηίδα.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς, ὑπέραντλος γενόμενος ἐκ λύπης,
εὐθέως πάντων χωρισθεὶς τῶν φίλων, τῶν οἰκείων,
ἐλθὼν παρὰ τὴν θάλασσαν ἐκάθητο δακρύων,
βλέπων ὡς πρὸς τὸ πέλαγος, καὶ τῇ μητρὶ προσλέγων,
τῇ τοῦ Νηρέως, Θέτιδι δῆθε τῇ Νηρηίδι·
« Μῆτερ, ἐπεί με ἔτεκες ὄντα τῶν βραχυβίων,
« ὁ Ζεὺς ὀφείλων μοι τιμὴν ὑπῆρχε διὰ τοῦτο·
« νῦν δὲ καὶ βραχυχρόνιος καὶ ἄτιμος ὑπάρχω·
« ὁ Ἀγαμέμνων γὰρ αὐτὸς ἔλαβε τὴν τιμήν μου,
« τὴν κόρην τὴν αἰχμάλωτον ἣν εἶχον Βρισηίδα. »
Οὕτως αὐτοῦ δακρύοντος, ἀνέδραμεν ἡ Θέτις
ἐκ τῆς θαλάσσης τοῦ βυθοῦ, καθάπερ ἡ ὀμίχλη,
χειρί τε ὁμαλίσασα, ἠρώτα τὴν αἰτίαν.
Ὁ δὲ τὰ σύμπαντα λεπτῶς ἐκείνῃ διηγεῖται
μέχρι τῆς ἀφαιρέσεως τῆς κόρης Βρισηίδος,
καὶ ἱκετεύει ἀνελθεῖν εἰς οὐρανὸν πρὸς Δία,
καὶ ἱκετεῦσαι βοηθὸν τοῖς Τρώεσσι γενέσθαι,
τοὺς Ἕλληνας συγκλεῖσαι δὲ καὶ τρέπειν πρὸς τὰ πλοῖα
φονευομένους ὑπ' αὐτῶν τῶν Τρώων ἐν τῇ μάχῃ,
« εἴ ποτε Δία ἔσωσας μέλλοντα δεσμηθῆναι

(112) A C, δὲ εὐθύς.
(115) A, εὐθὺς δέ.
(116) A, δῶρον. Cf. v. 125.
(117) A, ὑπέραλγος.
(121) B, νηρέως. A B, δῆθεν. C, δῆθε. Conf. n. ad. v. 8.
(122) B C, βραχυχρόνων. A, βραχυβίων. In loco suspecto Chil. I, 941, Codex C mutilus est.
(129) B, ὁμιλήσασα. Verbo ὁμαλίζειν Tzetzes reddit Homericum Il. I, 361, κατέρεξεν. Conf. v. 217.
(134) A, βλέπειν πρός. Cf. Il. I, 409.
(136) A, ὁπότε. A C, ἔσωσε. B, ἔσω-

« ἐκ Ποσειδῶνος, Ἀθηνᾶς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐξ Ἥρας. »
Ἡ Θέτις δ' εἶπε πρὸς αὐτὸν πάλιν τὸν Ἀχιλέα·
« Ὁ Ζεὺς παρὰ Αἰθίοπας νῦν πότοις δεξιοῦται,
« μετὰ δ' ἡμέρας δώδεκα ἐλεύσεται Ὀλύμπῳ·
« κἀγὼ δὲ τότε πρὸς αὐτὸν εἰς Ὄλυμπον ἀνέλθω,
« καὶ παρακλήσεσιν αὐτόν, δοκεῖ μοι, καταπείσω. »
Τοιαῦτα μὲν ὑπέσχετο τῷ Ἀχιλεῖ ἡ Θέτις.
Καὶ δὴ Διὸς εἰς Ὄλυμπον ἐλθόντος δωδεκάτῃ
καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τῶν θεῶν, ἀνῆλθε καὶ ἡ Θέτις,
καὶ τῇ σκαιᾷ μὲν ἥψατο γονάτων τῶν ἐκείνου,
τῇ δεξιᾷ γενείου δέ, τοῦ καὶ ἀνθερεῶνος,
παρακαλοῦσα τὸν υἱὸν τιμῆσαι Ἀχιλέα.
Οὗτος δ' ἐσίγα, μὴ λαλῶν τῇ Θέτιδι μηδόλως.
Ὡς δ' ἠνωχλεῖτο, στεναγμὸν ἐξέπεμψεν ἐκ βάθους
ἐκείνην προτρεψάμενος πάλιν ἀποδημῆσαι,
τῇ κεφαλῇ δ' ἐπένευσεν ἐκείνῃ βοηθῆσαι.
Καὶ ἡ μὲν Θέτις πρὸς αὐτὴν τὴν θάλασσαν κατῆλθεν·
ὁ Ζεὺς δὲ πρὸς τὸν ἴδιον οἶκον εἰσῆλθε τότε,
πάντες δ' ἀνέστησαν θεοὶ ἐκ τῶν καθιδρυμάτων.
Ἡ δ' Ἥρα ὀργιλώτερον πρὸς Δία διετέθη
ὅτι συνδιελέγετο Θέτιδι τῇ Νηρέως·
τούτου δὲ τὸ ἐμβρίμημα μεγάλως πτοηθεῖσα
ἐκάθισε περίφοβος, ἀμέτρως λυπουμένη,
καὶ πάντες ἀνεστέναξαν θεοὶ οἱ οὐρανίδαι.
Ὁ παντεργάτης δ' Ἥφαιστος παρηγορῶν τὴν Ἥραν

σας. Quod visum est narrationem facere vividiorem. A. δεσμευθῆναι. BC, δεσμηθῆναι. Verbo δεσμέω nonnunquam Tzetzes utitur.

(139) A B C, περί. Scripsi παρά. A, τοὺς Αἰθ. Vid. p. 46, 781.

(142) A, καταπεῖσαι.

(147) A, καὶ τοῦ ἀνθ.

(153) B, κατῆλθε.

(156) BC, ἡ ἥρα δ'. B, ὀλιγώτερον.

(158) A, εὐρίμημα. B, non potest legi. C, ἐμβρίμημα.

διπλοειδὲς ποτήριον ἐδίδου συγκεράσας,
καὶ πρὸς αὐτὴν ἃ πέπονθεν ἐκ τοῦ Διὸς ἐλάλει,
εἰπὼν πῶς ἔρριψεν αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ πρὸς Λῆμνον,
καὶ πῶς αὐτὸν οἱ Σίντιες ἀνέλαβον πεσόντα.
Οὕτως Ἡφαίστου λέγοντος ἐγέλασεν ἡ Ἥρα,
καὶ τὸν ποτῆρα δέχεται χειρὸς ἐξ Ἡφαιστείας.
Ὁ δὲ καὶ πᾶσι τοῖς θεοῖς ἐκίρνα κατ' ἀξίαν,
οἱ καὶ πολὺν ἀνήγειραν δι' Ἥφαιστον τὸν γέλων.
Οὕτω πανημερίως μὲν ἐδαίνυντο τῷ τότε,
τέρποντος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκείνους τῇ κιθάρᾳ,
καὶ τῶν Μουσῶν τραγῳδουσῶν φωναῖς ἐν γλυκυτάταις.
Ἑσπέρᾳ δ' ἕκαστος αὐτῶν ἦλθε πρὸς τὴν οἰκίαν,
ἥνπερ ἑκάστῳ Ἥφαιστος ἐποίησεν ἐντέχνως.
Ζεὺς δ' ὁ ποιῶν τὰς ἀστραπὰς ἦλθεν αὐτοῦ τῇ κλίνῃ,
ἔνθα πεσὼν ἀφύπνωσε μικρὸν μετὰ τῆς Ἥρας.
Ταῦτα μὲν εἶπον μυθικῶς ὡς κεῖνται τῷ κειμένῳ·
τὸ δ' ἀληθὲς νῦν μάνθανε καὶ τὴν ἀλληγορίαν.
Ὁ Ἀχιλεὺς, ὡς εἶπον πρὶν, υἱὸς ἦν τοῦ Πηλέως
καὶ Θέτιδος τῆς θυγατρὸς Χείρωνος φιλοσόφου·

(162) Διπλοειδὲς ποτήριον reddit Homericum δέπας ἀμφικύπελλον. Il. 1, 584. Cf. v. 327.

(163) A, πρὸς τ. Διός.

(164) A, εἰς Λῆμνον.

(167) B, ἡφαιστίου. Non displiceret Ἡφαιστείου, quod formas masculinas adjectivorum Tzetzes usurpet sæpius.

(169) A, διήγειραν. B C, ἀνήγ.

(170) C, πανυμερίως.

(172) Τραγῳδουσῶν, « canentium ». Verbo τραγουδῶ fere semper utuntur recentiores ἀντὶ τοῦ ᾄδω veterum, et nomine τραγούδιον, τραγοῦδι ἀντὶ τοῦ ᾆσμα, atque etiam τῷ τραγῳδία. Infra v. 326, 352, Μουσῶν τραγῳδία. Respicitur utroque versu locus Il. 1, 602 : οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο... φόρμιγγος περικαλλέος ἣν ἔχ' Ἀπόλλων, Μουσάων θ' αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ. De hoc sensu monuit Corayus ad Isocratem. Christopulus : καί μ' ηὗρε 'ποῦ τραγουδοῦσα, « et me reperit qui cantabam. » Scholiastes Oppiani Cyn. I, 1, ἀείδω vertit τραγῳδῶ. Hinc ὑποτραγῳδῶ. Theodorus Amaranto in Notitiis mann. t. 8, p. 125, recepta optima codicis H. Stephani lectione, quam miror non fuisse a Butheilio receptam : ἐγὼ δέ τι Ἀνακρέοντος μούσης ὡς ἐν κατευναστικοῦ μοίρᾳ ὑποτραγῳδήσω τῇ ἑορτῇ.

(173) A B, ἦλθεν εἰς.

(174) A B, ἐν τέχναις.

(175) C, κοίτη.

(179) Cf. Proleg. 425, 443, et notæ.

ὃς Χείρων ὁ φιλόσοφος, πάππος τοῦ Ἀχιλέως,
ἐκ λεκανομαντείας τε καὶ σκέψεως ἀστέρων
τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι τῷ Ἀχιλεῖ προεῖπε.
Καὶ Θέτις μὲν ἡ Χείρωνος, μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως,
καὶ Θέτις δὲ ἡ θάλασσα τοῦ Ἀχιλέως μήτηρ
διὰ τὸ ἄγριον αὐτοῦ καὶ θυμικὸν καλεῖται·
καὶ ὅτι, τὸ γενέθλιον ἔχων ἐν ὑδροχόῳ,
ἐν ταῖς παρύγροις μάχαις τε καὶ ταῖς διαποντίοις
καὶ τοῖς χειμῶνος δὲ καιροῖς μεγάλως συνηργεῖτο·
καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ὕδατος καὶ λεκανομαντείας,
ὡς ἐκ μητρὸς, ἐμάνθανε τὰ μέλλοντα γενέσθαι·
καὶ ὅτι μετὰ θάνατον αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλέως
νεκροῦ τούτου τοῦ σώματος εἰσέτι προκειμένου,
ἡ θάλασσα, ταράξασα κῦμα φρικτὸν καὶ μέγα,
ἐξῆλθε μέχρι τοῦ νεκροῦ περὶ Σιγείου τόπον,
ὡς πᾶν τὸ στράτευμα φυγεῖν κατακλυσμὸν δοκοῦντας·
ἡ δὲ, θρηνῶδες γοερὸν ὥσπερ ἐκμυκωμένη
πάλιν εἰς κοίτην τὴν αὐτῆς εὐθέως ὑπεστράφη·
ὅπερ καὶ θρῆνον Θέτιδος φησὶ καὶ Νηρηΐδων·
καὶ ὅτι κατὰ Ὅμηρον πρῶτον στοιχεῖον ὕδωρ,

(182) C, λεκανομαντίας e correctione; olim τείχε. Cf. ad P, 85.

(185) Hic locus repetitur libro Σ, 45, sqq., paucis mutatis.

(188) AB, πανύγροις. C, παρύγροις hic et Σ, 55. Quod prætuli, quum videatur astrologis placuisse. Adeat lector Thesaurum Græcum, unde disco in Manethone fuisse πάνυγρος pro πάρυγρος rescriptum, fortasse citra necessitatem.

(193) C, τοῦ τούτου.

(195) B, τόπου. De re Philostratus. Her. p. 738; Tzetzes Posthom. 450, et n. Jacobsii.

(196) Φυγεῖν] Cf. Homerus Od. 24, 49, 57.

(197) A, μυκησαμένη.

(199) Homerus scilicet φησί. Non tamen in narratione Odyss. 24, 47 seqq. ipsum reperitur nomen θρῆνος. Ceterum apte recensuit Tzetzes Thetidis dolorem ac luctum in funere Achillis inter argumenta quæ ipsam herois fuisse matrem confirmarent. Καὶ τότε μάλιστα, Philostratus ait l. l., καὶ Ἀχαιοὶ ξυνῆκαν ὅτι τέκοι τὸν Ἀχιλλέα ἡ Θέτις, οὐδὲ ἄλλως ἀπιστοῦντες.

(200) Plato Theæteto 525: Ὅμηρος ὃς εἰπὼν [Il. 14, 201]: « Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθὺν », πάντα εἴρηκεν ἔκγονα ῥοῆς τε καὶ κινήσεως. Vide Heyn. ad Hom.

ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ λοιπὰ γενέθλια στοιχεῖα.
Κατὰ τοσούτους λέγεται ἡ θάλασσα τοὺς τρόπους
μήτηρ εἶναι τοῦ ἥρωος ἐκείνου Ἀχιλέως.
Ὡς οὖν ἐξ Ἀγαμέμνονος τὴν κόρην ἀφῃρέθη,
ἔνδακρυς πρὸς γενέθλιον ὕδωρ θαλάσσης βλέπων,
αὐτὸς ἐλάλει πρὸς αὐτόν· « Ποῦ μοι τὰ τῆς μαντείας,
« ἅπερ ὁ Χείρων ἔλεγεν ὁ πάππος μοι γενέσθαι,
« ἐκ τῆς παρύδρου μαντικῆς καὶ λεκανομαντείας;
« ἰδοὺ καὶ βραχυχρόνιος καὶ ἄτιμος ὑπάρχω.
« Ὁ Ἀγαμέμνων γὰρ λαβὼν ἔχει τὴν Βρισηίδα.
« Ποῦ τοῦ Διός μοι ἡ τιμὴ »; ἤτοι τῆς εἱμαρμένης.
Τῆς ὁμιχλώδους Θέτιδος τὰς ἀνελεύσεις μάθε.
Περίλυπος καὶ ἔνδακρυς καθήμενος ὁ ἥρως,
καὶ ταῦτα λογιζόμενος περὶ αὐτοῦ φρονίμως,
ἀναθυμίασιν ὁρᾷ θαλάσσης ὁμιχλώδη
περὶ ὄρων τοὺς πρόποδας, προλέγουσαν χειμῶνα·
ὅπερ ὁμάλισις ἐστὶ χειρὸς πρακτικωτάτη,
καὶ μήτηρ τούτου ὁ χειμὼν λυσιτελῶν ἐκείνῳ·
ἡ γὰρ ἡμέρα πέφυκε καὶ μητρυιὰ καὶ μήτηρ,
τοῖς δυστυχοῦσι μητρυιά, τοῖς δ' εὐτυχοῦσι μήτηρ.
Ἰδὼν οὖν τὸ κατάστημα τὸ ὁμιχλῶδες τότε,
πρὸς ἑαυτὸν τὰ σύμπαντα λέγων τὰ πεπραγμένα,
εἰς τοῦτο τὸ χειμέριον κατάστημα ὁμίχλης
εὔχεται τὸν οὐράνιον ἀέρα μεταβῆναι,
ὅπως κακῶς οἱ Ἕλληνες πάσχοντες ἐκ τῶν Τρώων
εἰς παρακλήσεις ἔλθωσι τοῦ ἥρωος ἐκείνου.

(206) B C, αὐτόν. A, αὑτόν.
(208) B C, παρ' ὕδωρ μαντ. Cf. 188.
(213) B, περίδακρυς superscripto ἐν, περίλυπος. A, γενόμενος.
(214) A B C, αὐτοῦ.
(215) B, ὁμιχλ. et sic 212, et passim. Sed spiritus tenuitas est Ionica, non habet nunc locum. Respiritur versus de Thetide, Il. 1, 359 : Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλός, ἠΰτ' ὀμίχλη.
(216) B, περιορῶν.
(217) Conf. hujus libri n. 129.

Ἡ δὲ Διὸς βοήθεια ἐκ Θέτιδος ὑπάρχει,
ὅτε τοῦτον ἐξέσωσε τῶν ἐπιβουλευόντων·
ὅπερ ἠλληγορήσαμεν ἐν κρίσει τῇ τοῦ μήλου,
ὅτι μετὰ διάρθρωσιν ἀέρος ἐκ τοῦ χάους
παλιντροπία γέγονε καὶ σύγχυσις μεγάλη
Ἥρας, τοῦ καταστήματος, ὡς εἶπον, τοῦ πυρώδους,
τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ ὑγροῦ φημὶ καὶ τῶν ὑδάτων,
καὶ Ἀθηνᾶς, τοῦ ζοφεροῦ ἀέρος καὶ προσγείου;
ὑφ᾽ ὧνπερ ἐκινδύνευε τὸ καθαρὸν ἀέρος,
τὸ χλιαρὸν καὶ ἔνυγρον καὶ κατηυκρατωμένον,
ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὁ μυθικὸς, δεθῆναι καὶ κρυβῆναι,
εἰ μὴ τὸν ἑκατόγχειρον ἥλιον ἐκ θαλάσσης,
τὸν εἰς πολλὰς ὑπάρχοντα λυσιτελῆ τὰς πράξεις,
συνέβη σὺν ὑγρότητι φανῆναι θαλασσίᾳ,
τὰ μὲν ὑγρὰ καθαίροντα τῇ ζέσει τῇ πυρφόρῳ,
ὑγρότητι συμμέτρῳ δὲ κιρνῶντα τὸ φλογῶδες,
ὅπερ ἐκεῖ γοῦν ἔφημεν ὑπάρχειν Ἀφροδίτην
τὸ μῆλον σχοῦσαν ἔπαθλον, τὸν κόσμον τὸν ὡραῖον.
Νῦν τοῦτον Ἑκατόγχειρον Βριάρεων τε λέγει
Διῒ παρὰ τῆς Θέτιδος σύμμαχον ἀναχθέντα.
Ἐπεὶ δὲ σεπτεμβρίου μὲν ἦν ὀκτωκαιδεκάτη
ὅτε ταῦτα κατηύχετο ὁ Ἀχιλεὺς γενέσθαι,
κατὰ δὲ τὸν ὀκτώβριον ἔμελλε γεγονέναι
τὸ ὄμβριον κατάστημα καὶ ψύξις τοῦ ἀέρος,
ὁ Ὅμηρος, ὢν πάνσοφος ἐν τῷ τοὺς μύθους γράφειν,

(228) Conf. Il. 1, 402.
(229) C, ἀλληγορήσαμεν. Conf. Proleg. 291.
(231) B, σύγχ. καὶ ζάλη. Cf. Prol. 291.
(232) εἶπον, scilicet Proleg. 272, 273.
(234) Conf. Proleg. 271, 2.
(235) B, ἀφ᾽ ὧν.
(241) A καθαίροντα. B deletus.
(243) ἐκεῖ, scilicet Proleg. 279.
(244) Conf. Proleg. 300.
(245) Il. 1, 402, 403.
(247) B, σεπτεβρίου, et sic infra.

καὶ περὶ ἀναβάσεως θέλων τοῦ Νείλου λέγειν,
ποιεῖ τὴν Θέτιν τὸ ὑγρὸν κατάστημα λαχοῦσαν·
ὁ Ζεὺς δὲ πρὸς τὴν Αἴγυπτον δαῖτα μεγάλην ἔχει,
ἤγουν ἀὴρ ὁ κάθυγρος ἔστιν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ.
Ἔστι γὰρ ἡ ἀνάβασις τοῦ Νείλου Αἰγυπτίοις·
ἐκ τέλους ἰουλίου γὰρ δι' ὅλου σεπτεμβρίου
γίνεται ἡ ἀνάβασις, τῷ δ' ὀκτωβρίῳ λήγει,
καὶ γίνεται κατάστημα χειμέριον ἐνθάδε.
« Μετὰ δ' ἡμέρας δώδεκα ἐλεύσεται ἐνθάδε
« ὁ Ζεύς, » οἶόνπερ σὺ ποθεῖς ἀέρα τῶν ἐνύγρων,
ὅνπερ ἡ Θέτις, τὸ ὑγρόν, δύναται καταπείθειν.
Ἐξ ὀκτωκαιδεκάτης γὰρ μηνὸς τοῦ σεπτεμβρίου
ἡμέραι δώδεκα εἰσὶν εἰς πρώτην ὀκτωβρίου.
Ὡς γοῦν μετὰ τὰς δώδεκα, ἤγουν τῷ ὀκτωβρίῳ,
χειμέριον κατάστημα συνέβη γεγονέναι,
ὅπερ πρὸς Ὄλυμπον Διὸς ἔλευσιν ὀνομάζει
καὶ τῶν ἑτέρων τῶν θεῶν, ἤγουν λοιπῶν στοιχείων·
Οὐ γὰρ ἀὴρ ὁ ἔνυγρος καὶ κατηυκρατωμένος,
ἐκεῖ καὶ ὕδωρ τε καὶ πῦρ ἐστὶ καὶ γῆς τι μέρος.
Αἰὲν ἐόντα λέγων δὲ Ὅμηρος τὰ στοιχεῖα
τὸν κόσμον τοῦτον ἄφθαρτον φαίνεται δογματίζων.
Τοιούτου καταστήματος τῷ τότε γενομένου
ὅπερ Διὸς πρὸς Ὄλυμπον ἔλευσιν ὀνομάζει,
ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς αὐτὸν ἀνῆλθε καὶ ἡ Θέτις,
νέφος παχὺ καὶ ἔνυδρον, μεμεστωμένον ὄμβρου.
Καὶ τὸ μὲν λίαν πάχιστον καὶ τὸ βαρὺ τοῦ νέφους,

(253) A B, λαλοῦσαν.
(254) C, Z. νῦν. A, μεγάλην δαῖταν ἔχει. Cf. Il. 1, 424.
(260) Verba Thetidos post Homerum Il. 1, 425.
(265) A, τοῦ ὀκτωβρίου.
(271) Il. 1, 494: θεοὶ αἰὲν ἐόντες, Allegoristæ θεοὶ sunt στοιχεῖα. Cf. infra v. 307; liber B. 1.
(272) B, δογματίζων.
(275) Il. 1, 495.
(276) A, ἔνυγρον.

ὃ καὶ σκαιὰν τῆς Θέτιδος χεῖρα κατονομάζει,
τῶν κατωτάτων ἥπτετο μερῶν τῶν τοῦ ἀέρος,
ἅπερ αὐτὸς καὶ γόνατα Διὸς κατονομάζει·
τὸ δ᾽ αὖ λεπτομερέστερον, χεὶρ ἡ δεξιωτάτη,
τῶν ἀνωτέρων ἥπτετο μερῶν τῶν τοῦ ἀέρος,
ἅπερ πανσόφως κέκληκε πάντως ἀνθερεῶνα·
ἐκεῖ γὰρ ἀναθρώσκοντα τὰ νέφη πνευματοῦται.
Ἀναξαγόρας δ᾽ ἐκ τῆς γῆς λεγέτω τοὺς ἀνέμους,
Ὁμήρου προδιδάξαντος πρὸ τοῦ Ἀναξαγόρου,
πρό γε τετρακοσίων τε τῶν χρόνων καὶ πλειόνων,
τὸ ὑλικὸν μὲν αἴτιον γίνεσθαι τῶν πνευμάτων
ἐκ γῆς τε καὶ τοῦ ὕδατος, ὥσπερ Ἀναξαγόρας·
τὸ τελικὸν καὶ πρακτικὸν πάλιν τοῖς ἄνω τόποις
ὡς νῦν διδάσκει συνετῶς μύθους δοκῶν συγγράφειν.
Τοιούτου νέφους πανταχοῦ τῷ τότε συναχθέντος
συνέβη πάντα ζοφερὸν ὑπάρχειν τὸν ἀέρα
ἄλυτον, ὅπερ καὶ σιγὴν Διὸς κατονομάζει.
Ὁ στεναγμὸς δὲ τοῦ Διός, ἡ κίνησις ὀφρύων,
ἡ Θέτιδος κατέλευσις ὡς πρὸς θαλάσσης τόπους,
Ἥρας τὸ φιλονείκημα, ἡ κέρασις Ἡφαίστου,
μέχρι τοῦ τέλους ἔχουσι τοιάνδ᾽ ἀλληγορίαν.

(278) A, συμβὰν pro σκαιάν. De σκαιᾷ Thetidos et dextra cf. Il. 1,501.
(279) B, κατωτάτω.
(280) A B, ὅπερ. Ad γόνατα Cf. 1,500.
(282) B, ἀνωτέρω.
(283) κέκληκε Il. 1,501. B, ἀνθερεῶνας.
(284) A B, πνευματοῦνται.
(285) Dicebat Anaxagoras, teste Diogene Laertio 2, 9, ἀνέμους γενέσθαι λεπτυνομένου τοῦ ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἡλίου.
(286) C, προσδ. A, προδιδάσκοντος.
(293) A, γενέσθαι.
(294) A, ὅνπερ. Respicitur Homerus Il. 1, 511: τὴν δ᾽ οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς, Ἀλλ᾽ ἀκέων δὴν ἧστο.
(295) Respicitur nomine στεναγμὸς ad Il. 1, 517: Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς. Κίνησις ὀφθαλμῶν indicat nobilissimum locum: Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
(296) Il. 1, 531: ἡ μὲν ἔπειτα Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν.
(297) Il. 1, 537: οὐδέ μιν Ἥρη Ἠγνοίησεν ἰδοῦσ᾽... De Vulcani κεράσει cf. ibid. v. 584.

Ὁ στεναγμὸς ὁ τοῦ Διὸς ἀνέμου δηλοῖ πνεῦμα
κινῆσαν τούτου τὰς ὀφρῦς, ἤγουν νεφῶν τὸ πάχος·
ἡ Θέτιδος κατέλευσις ὄμβρον δηλοῖ γενέσθαι,
ὅστις καὶ συγκατάνευσις ἐστὶ τῆς βοηθείας·
ἡ τοῦ Διὸς δὲ ἔλευσις πρὸς οἶκον τὸν οἰκεῖον
τὸ πάλιν εἶναι καθ' αὑτὸν ὡς πρώην τὸν ἀέρα,
εἰς ὄμβρον ἐκλεπτύναντα τὸ πάχος τὸ τοῦ νέφους.
Ἡ τῶν θεῶν ἀνάστασις ἐκ τῶν καθιδρυμάτων
ἡ τῶν στοιχείων σύγχυσις καὶ τάραξις ὑπάρχει,
ἡ ἐκ τῆς συγκλονήσεως νεφῶν ἐγγινομένη
ἅπερ σφοδρότερον αἰθὴρ, ἡ Ἥρα, συνεκλόνει·
ὅπερ καὶ ἔχθρα λέγεται Ἥρας ὡς πρὸς τὸν Δία·
αὕτη καθαίρει γὰρ ἀεὶ τὸ κάθυγρον ἀέρος·
τὸ πτῆξαι δὲ καθίσασαν περίφοβον ἐκείνην
τὸ πάλιν τὸν ἀέρα δε νεφῶν συμπληρωθῆναι.
Ὁ στεναγμὸς δὲ τῶν θεῶν, κτύπος βροντῆς ὑπάρχει.
Εἰ γὰρ καὶ Δία λέγουσιν αἴτιον βροντημάτων,
ἀλλ' εἰ μὴ νέφος κάθυγρον, ἔχον ξηρὸν ἀέρα,
τῷ βάρει μὲν συμπέσειε πρὸς ἄλλο πάλιν νέφος,
τῷ δὲ ξηρῷ κροτήσειεν, οὐκ ἂν βροντὴ συσταίη·
ἀλλ' οὐδὲ σέλας ἀστραπῆς τὸ σύνολον φανείη,
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα λεπτυνθὲν ἐκδράμῃ τῇ συντρίψει.
Ὁ παντεργάτης δ' Ἥφαιστος, πῦρ τὸ θερμὸν ἀέρος,
μεταποιῶν ἀπήρξατο τὸ νέφος ἐρυθραίνειν,

(300) B, κινῆσαι.
(303) Il. 1, 609 : Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤιε.
(305) B, ὡς ὄμβρον ἐκλεπτύνοντα... ἀέρος. A, ἐκλεπτύνοντα.
(306) Cf. Il. 1, 606.
(310) A, ἥπερ.
(311) A, αὐτή. B, αὕτη καθαίρει ἀήρ.
(312) Il. 1, 568 : ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη, Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο.
(314) Il. 1, 570 : Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες. A, βροντῶν ὑπάρχων.
(317) B, πάλιν πρὸς ἄλλο.
(318) A, κρατήσειεν. B, κοτήσειεν
(322) A, ἀπήρχετο.

ὅπερ τῆς Ἥρας λέγεται κρατὴρ παρηγορία·
ἡ παντελὴς δὲ κάθαρσις, ἡ κατηυκρατωμένη,
γέλως θεῶν καὶ τράπεζα, κρατὴρ καὶ πανδαισία,
καὶ μουσικὴ Ἀπόλλωνος, Μουσῶν τε τραγῳδία·
διπλοειδὲς ποτήριον νεφῶν ἡ ἐρυθρότης,
ἥτις ποτὲ μὲν ὄμβρους τε καὶ πνεύματα σημαίνει,
ποτὲ δὲ πάλιν γίνεται σημεῖον τῆς εὐδίας.
Βλέπε πῶς παίζων Ὅμηρος σπουδαῖα περιπλέκει,
θέλων καὶ περὶ ῥίψεως τῶν κεραυνῶν συγγράφειν,
ἐξ ὧν τὸ πῦρ ἐφεύρηται τοῖς πρότερον ἀνθρώποις
ἐν Λήμνῳ, κόσμῳ σύμπαντι οὗ μένουσιν οἱ ὄχλοι,
οὕσπερ καλεῖ καὶ Σίντιας τοὺς εὑρετὰς τοὺς πρώτους.
Εὑρόντες πᾶσαν τέχνην γὰρ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐκεῖνοι
πάντα τὸν βίον ἔβλαψαν καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους·
πρὸ γὰρ τεχνῶν οὐ πόλεμος, οὐ δοῦλος, οὐ δεσπότης,
ἀλλ' ἐλευθέρως ἅπαντες ἔζων ἐν ὁμονοίᾳ.
Ἄλλοι δὲ Σίντιας φασὶ καλεῖσθαι τοὺς Λημνίους,
ὡς πρώτους πρὸς τὸν πόλεμον εὑρόντας ὁπλουργίαν.
Τέως βλέπε τὸν Ὅμηρον πῶς παίζων καὶ σπουδάζει.
Θέλων γὰρ περὶ ῥίψεως τῶν κεραυνῶν συγγράφειν
πῶς ὂν τὸ πῦρ ἀνωφερὲς κάτω πρὸς γῆν ἐκρέει,

(323) Il. 1, 597 : Μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
(325) Il. 1, 599 : Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν. Ad sequentia Il. 1, 602, 603, 604.
(326) De τραγῳδία n. 172, supra pag. 73.
(327) Ad διπλοειδὲς ποτήριον· Vide n. 162 hujus libri.
(328) Plinius H. N. 18, c. 78, 2 : « Prædicit idem (sol) ventos, quum ante « exorientem eum nubes rubescunt..... « Quod si in exortu fiet ita ut rubescant « nubes, maxima ostendetur tempestas. »
(330) A, σπουδαίως παραπλέκει.
(331) B C, κεραυνῶν γὰρ γράφειν. A, συγγράφειν Cf. v. 342.
(333) Cf. v. 348.
(334) καλεῖ Σίντιας Il. 1, 594.
(335) B, τέχνην πᾶσαν.
(336-339) Ludit in nomine Σίντιες. Eustathius ad Il. : χαλκεῖς ἄνδρας ἤνεγκέ ποτε ἡ νῆσος, οἳ πρῶτοι χαλκευσάμενοι βέλη, διὰ τοῦτο Σίντιες ἐπεκλήθησαν, διὰ τὸ σίνεσθαι ἤτοι βλάπτειν τῇ εὑρέσει τῶν ὅπλων.—B, πάντως τὸν βίον. B, λημναίους, A, λημνείους.
(340) B, πρώτως
(341) A παίζει. B, σπουδάζει παίζων.

φέρει, τὸ πῦρ, τὸν Ἥφαιστον λέγοντα πρὸς τὴν Ἥραν·
« Πείθου, μὴ μάχου τῷ Διί· δύναται γὰρ μεγάλα·
« κἀμὲ γὰρ πρὶν βουλόμενον σοὶ συνεργῆσαι, μῆτερ,
« ἐν τῇ τοῦ κόσμου δηλαδὴ πρωτίστῃ διαρθρώσει,
« κάθυγρος ὢν ἀπέρριψεν πρὸς Λῆμνον, ἤγουν κόσμον,
« ἀπὸ πρωίας τῶν καιρῶν μέχρι δυσμῶν ἡλίου,
« ἐξ οὗ τὸ πῦρ ἐφεύρηται, καὶ τέχναι τοῖς ἀνθρώποις. »
Τὸ κροῦμα νῦν τῆς μουσικῆς Ἀπόλλωνος μάθε
καὶ τραγῳδίαν τῶν Μουσῶν, μέχρι τοῦ τέλους πάντα.
Ὁ μὲν Ἀπόλλων, ἥλιος, ἀστὴρ εἷς τῶν πλανήτων,
Μοῦσαι δ' ἀστέρες οἱ λοιποὶ τῶν συμπλανήτων τούτου·
ἑπτὰ δ' εἰσὶν οἱ σύμπαντες, ὧνπερ αἱ κλήσεις αὗται·
Κρόνος πάντων ἀνώτερος, ὁ Ζεὺς δὲ δευτερεύων,
Ἄρης τρίτος, ὁ Ἥλιος τέταρτος μέσος πάντων,
ἡ Ἀφροδίτη καὶ Ἑρμῆς, ὑστέρα δ' ἡ Σελήνη.
Οὗτοι γοῦν, δίκην μουσικῆς ἀρίστης ἑπταχόρδου,
ἕκαστος σφαίραις ταῖς αὐτῶν κινούμενοι κροτοῦσι
μέλος τι λιγυρώτατον ἀρίστης ἁρμονίας,
καὶ μᾶλλον ἀνατέλλοντες, κατάρχοντες ἡλίου.
Τοῦτο γοῦν βούλεται εἰπεῖν ὁ Ὅμηρος ἐνθάδε,
ὅτι μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ νέφους ἦν εὐδία

(344) B, φέρειν... λέγεται.
(345) Conf. Il. 1, 586. A B, μεγάλως.
(346) A, γὰρ πῦρ β. Quum jam sit modo πῦρ τὸν Ἥφαιστον, non necesse videtur iterum se πῦρ esse prædicare Vulcanum. Prætuli πρὶν ex B C.
(348) B, ἀπέρριπται. C, ἀπέρριπτε. A, ἀπέρριψε, ut Il. I, 591: ῥῖψε ποδὸς τεταγών. Jam Lemnum esse pro mundo dictum est v. 333.
(349) Il. 1, 592, loco parallelo: Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι Κάππεσον ἐν Λήμνῳ.
(350) Iterum B πρὶν, non πῦρ. Sed cum adverbio πρὶν poscunt τέχναι plurale ἐφεύρηνται.
(352) De τραγῳδίᾳ « cantu » n. ad v. 172 hujus libri. A, παντὸς τοῦ τέλους.
(353) A, εἷς ἀστήρ.
(354) B, τούτων. A, τοῦτο.
(355) A, καὶ τῶνδε κλ. B.
(356) A B, δευτερεύει. De planetis cf. Tzetzes Exeg. p. 99.
(358) in C, ἑβδόμη super ὑστέρα. A, δὲ σελήνη.
(359) B, γάρ. A, δίκης. B, ἑπταχόρου.
(361) A, λιγυρώτερον.
(362) B, καταρχοντες.

εὐάρμοστος, ἀρκέσασα μέχρι δυσμῶν ἡλίου·
μετὰ τὴν νύκτα δ᾽ ἕκαστον ἠρέμει τῶν στοιχείων,
οὗπερ αὐτοῖς ἐποίησε τὸ πῦρ τὰς κατοικίας,
ὁ παντεργάτης Ἥφαιστος πάντα ποιῶν καὶ τρέφων.
Τὸ πῦρ γὰρ, κατὰ Ἕλληνας, ἐν τῇ κοσμογενείᾳ
ἑκάστῳ διενείματο τοὺς τόπους κατ᾽ ἀξίαν·
τὸ ὕδωρ ἐκλεπτῦναν γὰρ ἐποίησεν ἀέρα·
τοῦτον λεπτῦναν πλέον δὲ ἐποίησεν αἰθέρα,
καὶ τοὺς ἀστέρας μετ᾽ αὐτὸν πυρώδεις τὴν οὐσίαν.
Οὕτοι πάντες ἠρέμησαν ἐν τόποις τοῖς οἰκείοις,
καὶ Ζεὺς αὐτὸς ἠρέμησεν εὔδιος σὺν αἰθρίᾳ.

(366) A B, ἠρεμεῖ.

(368) Lemma in C : πῶς ὁ Ἥφαιστος παντεργάτης λέγεται. Æschylo Prom. 7, πῦρ dicitur πάντεχνος· 110, διδάσκαλος τέχνης πάσης, ibi interpretes ; 260, πῦρ ἔχουσ᾽ ἐφήμεροι, Ἀφ᾽ οὗγε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας. Solon Fragm. 5, 49 : Ἡφαίστου πολυτέχνεω Ἔργα δαείς. Plutarchus de inimicorum utilitate c. 2 : πῦρ... τέχνης ἁπάσης ὄργανόν ἐστι τοῖς χρῆσθαι μαθοῦσι. Philo de septenario § 7 : πῦρ ἀρχὴ καὶ σπέρμα τῶν περὶ βίον πραγματειῶν· ἐπειδήπερ ἄνευ πυρὸς οὐδέν ἐστι τῶν εἰς τὰς περὶ τὸ ζῆν ἀναγκαίας χρείας ἐργάσασθαι. Diodorus Sic. 1, 8 : γνωσθέντος τοῦ πυρὸς καὶ ἄλλων χρησίμων, κατὰ μικρὸν καὶ τὰς τέχνας εὑρεθῆναι, καὶ τἄλλα τὰ δυνάμενα τὸν κοινὸν βίον ὠφελῆσαι.

(370) B, δὲ ἐνείματο. Cf. Σ, 475.

(372) A, τοῦτο.

(373) A, αὐτῶν.

(375) A C, σὺν αἰθέρι.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Β (*).

Τοῦ Βῆτα ἡ ὑπόθεσις τὸν νοῦν ἔχει τοιόνδε.
Οἱ ἄλλοι πάντες μὲν θεοί, τὰ σύμπαντα στοιχεῖα,
ἐκάθευδον, ἡσύχαζον, ἦσαν ἠρεμηκότα·
ὁ Ζεύς, ἀήρ, δ' ἐφρόντιζε τιμῆσαι Ἀχιλέα.
Ὁ ὕπνος ἐξ ἀέρος γὰρ ὑγρότητος ὑπάρχει,
ἐξ ὕπνου δὲ οἱ ὄνειροι γίνονται τοῖς ἀνθρώποις·
ὁ ὄνειρος ἐδήλου δὲ τιμᾶν τὸν Ἀχιλέα.
Τῷ Ἀγαμέμνονι καὶ γὰρ ὄναρ ἐφάνη τόδε·
ἐδόκησε τὸν Νέστορα τῇ κλίνῃ παραστάντα
λέγειν· « Καθεύδεις, βασιλεῦ· οὐ πρέπει σοι καθεύδειν.
« Ἄκουσον λόγων τῶν ἐμῶν· τὰ τοῦ Διὸς ἀγγέλλω,
« τὰ εἱμαρμένα λέγω σοι, τὰ μέλλοντα συμβῆναι.
« Καθόπλισον τοὺς Ἀχαιοὺς πανστρατιᾷ τοὺς πάντας,
« δῆλον τὸ πᾶν σου στράτευμα μετὰ τοῦ Ἀχιλέως·
« νῦν γὰρ καιρὸς πορθῆσαι σε τὴν Τρωϊκὴν τὴν πόλιν.

(*) Lemma in A B: ὑπόθεσις τῆς Β Ὁμήρου ῥαψῳδίας. Et sic C in margine.

(1) A B, ἔχει τὸν νοῦν.

(2) Cf. n. ad librum A, 270.

(4) B, δ' ἀὴρ ἐφρόντισε. C, δ' ἀὴρ ἐφρόντιζε.

(5, 6, 7) C omisit in contextu, exhibet ad marginem et a prima manu, cum scholio, quod est et in Anecd. Oxon. t. 3 p. 379: σχῆμα κατ' ἄλλους μὲν κλιμακωτόν, κατὰ ἐμὲ δὲ κλίμαξ. Διαφέρει γὰρ κλίμαξ καὶ κλιμακωτόν, ὡς τρόπος (Codex τρόπον, Oxon. Anecdota, τροπή) καὶ τροπικόν, διήγημα καὶ διηγηματικόν. Τινὲς δὲ τὸ κλιμακωτὸν ἀτελῆ (Oxon. Anecdota, ἀτελῶς) κλίμακα ἐκάλεσαν.

(8) B, ὄναρ ἐδήλου τόδε. A, ὄναρ ἐφάνη τότε.

(11) A, ἄκουε ῥήματα ἐμοῦ παρὰ Διὸς σταλθέντος. Sequor B C, quorum lectio magis accedit ad Homerica Il. 2, 26: Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελος εἰμί.

(13) B C, Ἕλληνας. Il. 2, 28: Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς Πανσυδίῃ.

(14) A, πᾶν σοι.

(15) A, πορθήσεσθαι.

« Ὁμοφρονοῦσιν οἱ θεοὶ τῆς Ἥρας παρακλήσει· »
τὰ πάντα κατηυκράτωται τῷ καθαρῷ ἀέρι·
« ἐκ τοῦ Διὸς δ' ἐπήρτηται τοῖς Τρώεσσιν ἡ βλάβη· »
τουτέστι βλάβη τοῖς Τρωσὶν ἐξ εἱμαρμένης ἔσται.
Τοῦτο τὸ ὄναρ ἅπασι τοῖς τῆς συγκλήτου λέγει
καὶ βούλεται τὸ στράτευμα πρὸς πόλεμον ὁπλίζειν·
θέλων δὲ γνῶναι τοῦ στρατοῦ καλῶς τὴν προθυμίαν
προλέγει πᾶσιν ἄρχουσι, τοῖς πρώτοις βουληφόροις·
« Ἐγὼ πειράζων τὸν στρατὸν ὑποχωρεῖν κελεύσω·
« ὑμεῖς δὲ λόγοις συνετοῖς τούτους μὴ παρεᾶτε. »
Ὁ Νέστωρ συναινέσας δὲ τοῖς βασιλέως λόγοις,
« Δεῦτε » φησίν, « ὁπλίσωμεν τὸ στράτευμα Ἑλλήνων. »
Καὶ πρῶτος ὥρμησεν ἐλθεῖν εἰς τὸν στρατὸν ἐκεῖνος,
καὶ μετ' αὐτὸν οἱ βασιλεῖς καὶ τῆς συγκλήτου πάντες·
καὶ μετ' αὐτοὺς καὶ τὸ κοινὸν ὁρμᾷ τῶν στρατευμάτων
ὡς βοτρυδὸν αἱ μέλισσαι χωροῦσι πρὸς τὰ ἄνθη.
Πλησίον τῆς θαλάσσης δὲ συνήγοντο τὰ πλήθη
μετὰ θορύβου καὶ κραυγῆς, ὡς μέλλοντες ἐκπλέειν.
Μόλις δ' ἐννέα κήρυκες κατέπαυσαν ἐκείνους,
καὶ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς δημηγορῶν ἀνέστη,
ἐξ βασιλέων ταῖς χερσὶ σκῆπτρον αὐτοῦ κατέχων
ἐξ ὧν αὐτὸς ἐκέκτητο πάντως τὴν ῥιζουχίαν.
Ἐν τούτῳ στηριζόμενος λέγει πρὸς πάντας τάδε·

(18) A, δὲ πέπρωται, quod commode dictum est, quum sit Ζεὺς allegorice ἡ εἱμαρμένη, quod statim enunciatur. Cf. n. 104 ad librum A, et v. 211. Sed lectio ἐπήρτηται propior est Homerico versui Il. 2, 32: Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται Ἐκ Διός.

(24) A, κελεύω. Lectionem κελεύσω confirmat versus Iliadis 2, 74. φεύγειν κελεύσω.

(26) C, συνέσας.

(27) B, φασίν. A, B, στράτευμα τῶν ἑλλήνων. Lectio A C redibit v. 53, et libro Γ 18.

(31) B, χωροῦσιν εἰς. Il. 2. 89: Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.

(34) B, sine δ'. Novem præcones nominat Schol. Venetus Il. 2, 97.

(38) B, τόδε.

« Ὦ Ἕλληνες ἡμίθεοι, θεράποντες πολέμου,
« ἐπὶ ματαίᾳ ἤλθομεν ἐνταῦθα εἱμαρμένῃ·
« πλείους γὰρ ὄντες δεκαπλῶς παρὰ τῶν Τρώων πλῆθος
« ἐννέα ματαιάζομεν ἐν χρόνοις πολεμοῦντες.
« Πρὸς τὰς πατρίδας πλεύσωμεν, τὴν Τροίαν οὐ πορθοῦντες. »
Οὕτως εἰπόντος, ὥρμησε τὸ πλῆθος ἀποπλέειν,
εἰ μὴ κατεῖχεν Ὀδυσσεὺς φρονήσει τῇ οἰκείᾳ
τοὺς εὐγενεῖς καὶ στρατηγοὺς ἐν πραοτάτοις λόγοις,
τοὺς δ' ἀφανεῖς ἐν μάστιξι καὶ δημοτικωτέρους,
καὶ πάλιν ἀντανέστρεψε πρὸς τὴν βουλὴν ἐκείνους.
Ὡς δ' ὁ Θερσίτης ὕβριζε μόνος τὸν βασιλέα,
ὃς ἦν φοξὸς καὶ παραβλὼψ, χωλὸς, κυρτὸς, ψεδνόθριξ,
τῷ σκήπτρῳ πλήξας καὶ αὐτὸν, ὥστε δακρύειν τοῦτον
τοὺς δ' ἄλλους ἅπαντας γελᾶν, δημηγορεῖ τοιάδε·
« Ὦ Ἀγαμέμνων βασιλεῦ, τὸ στράτευμα Ἑλλήνων
« πᾶσιν ἀνθρώποις βούλεται σὸν καταισχῦναι κράτος.
« Οὐ γὰρ πληρῶσαι θέλουσιν αὐτῶν τὰς ὑποσχέσεις,
« ὡς καρτερεῖν τὴν πόρθησιν ἐνθάδε τὴν τῆς Τροίας·
« ἀλλ' ὥσπερ βρέφη κλαίουσιν ἐλθεῖν εἰς τὰς οἰκίας.
« Μείνατε χρόνον, ἀδελφοὶ, βραχύτατον ἐνθάδε,
« ἕως τὴν Τροίαν λάβωμεν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου.
« Νῦν ὁ καιρὸς ἐφέστηκε τοῦ χρόνου τοῦ δεκάτου,
« ὅτε ταύτης ἡ πόρθησις γενήσεται τῆς Τροίας,

(41) G, δεκαπλῶν ὡς παρά. Voluit mutare ῶν in ῶς et properantior pro uno mendo exhibuit duo.

(42) A, ματαιάζοντες τοῖς χρ. πολεμοῦμεν. B, ἐν χρ. C quod dedi.

(43) B C, πορθοῦμεν. Si πορθοῦμεν sensu futuri intelligetur, sententiæ Homericæ Il. 2, 140, forma fere reddetur: φεύγωμεν... Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.

(47) A, δριμυτικωτέρως. Fortasse δεσποτικωτέρως. B, δημοτικωτάτους. Il. 2, 198: Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι.

(48) A, ἀντανέστρεψεν εἰς.

(50) In C super φοξὸς glossa ὀξυκέφαλος, στραβὸς super παραβλὼψ, μαδαρόθριξ super ψεδνόθριξ. Jam post Homerum Il. 2, 217, Thersitem depinxit Proleg. 651, ubi vide n.

(54) B C, κράτος καταισχῦναι.

« ὥσπερ ὁ μάντις ἔλεγεν ἡμῖν ἐν τῇ Αὐλίδι,
« ἐκ τῶν στρουθῶν καὶ δράκοντος πάντα καλῶς νοήσας. »
Οὕτως εἰπὼν ὁ Ὀδυσσεὺς τοῖς πᾶσιν ἐπῃνέθη,
καὶ μετ' αὐτὸν δημηγορεῖν ἀπήρξατο καὶ Νέστωρ·
« Παισὶ μικροῖς ἐοίκαμεν οἷς πόλεμος οὐ μέλει·
« φιλονεικοῦμεν μάτην γὰρ ἐπὶ ματαίοις λόγοις.
« Ἀλλ', Ἀγαμέμνων βασιλεῦ, βουλεύου νῦν ὡς πρώην,
« στρατήγει καὶ παράτασσε τὸ στράτευμα πρὸς μάχας·
« ἕνα καὶ δύο φθείρεσθαι τῶν μὴ θελόντων ἔα·
« ἡμεῖς τὰς Τρώων λάβωμεν γυναῖκας αἰχμαλώτους.
« Ἀλλὰ βουλεύου, βασιλεῦ, καὶ πείθου τοῖς φρονίμοις·
« χώρισον πάντα τὸν στρατὸν πρὸς γενεὰς καὶ ἔθνη,
« ὡς ἂν τὸ γένος βοηθῇ τῷ γένει τῷ οἰκείῳ,
« τὸ ἔθνος πάλιν ἔθνει δέ, καὶ τότε γνώσῃ πάντως
« τίς ἡγεμόνων ἄριστος, τίς τῶν τῆς κάτω τύχης·
« καὶ τότε γνώσῃ ἀκριβῶς πῶς οὐ περθεῖς τὴν Τροίαν,
« εἴτε θεόθεν, ἢ κακῶν ὄντων τῶν ὑπὸ χεῖρα. »
Ὁ βασιλεὺς ἐπῄνεσε τοῦ γέροντος τοὺς λόγους,
καὶ τῆς ὀργῆς ἐμνήσθη δὲ τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλέα,
ὡς γενομένης ἀπρεπῶς κακῆς ἐξ εἱμαρμένης,
καὶ τὸν στρατὸν ἐκέλευσεν ὁπλίζεσθαι φαγόντας.

Αὐτὸς δὲ θύσας βοῦν Διΐ, τῇ εἱμαρμένῃ, τάχα
ἑπτὰ τοὺς πρώτους ἄρχοντας καλεῖ πρὸς τὴν θυσίαν,
τὸν Νέστορα, καὶ μετ' αὐτὸν Ἰδομενέα Κρῆτα,

(63) A, στρουθῶν τοῦ δράκ.
(66) A, μέλλει. Cf. Il. 2, 338.
(67) in C super λόγοις scripta varietas ἔργοις. Sed λόγοις firmatur loco Homerico Il. 2, 342: Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν.
(71) B, τὰς πρώην. A, τῶν τρώων λάβομεν.
(72) A, καὶ φρονίμοις.
(75) B, πάλιν δ' ἔθνει συμμαχῇ καὶ τότε γνώσῃ πάντως. A, ἔθνει τε... π. C ἔθνει δε... πάντα.
(76) C, ἡγεμόνων, ac supra στρατηγὸς ἦν.
(77) B C, γνώσεις. In C. supra τότε scriptum τοῦτο.
(81) A B, κακῶς.
(82) A, ἐκέλευεν.
(83) Conf. n. ad librum Λ, 104.
(85) B, Ἰδομενῆα.

εἶτα τοὺς δύο Αἴαντας μετὰ τοῦ Διομήδους,
καὶ Ὀδυσσέα μετ᾽ αὐτούς. Μενέλαος δὲ μόνος
ἦλθεν αὐτοῖς αὐτόκλητος, στέργων τὸν βασιλέα.
Θυσίας ἅμα καὶ εὐχῶν τότε δὲ γενομένων,
φαγόντες Νέστορος βουλαῖς, ὥρμησαν πρὸς τὴν μάχην.
Οἱ στρατηγοὶ δὲ τὸν στρατὸν παρέτασσον κοσμίως,
σὺν τῇ φρονήσει, Ἀθηνᾷ, καὶ τῇ αἰγίδι ταύτης,
ταῖς πολυπλόκοις μηχαναῖς αὐτῆς ταῖς ὑπερτίμοις.
Γλυκύτερος δ᾽ ὁ πόλεμος τούτοις ἐφάνη τότε
παρ᾽ ὅπερ ἕκαστον αὐτῶν ἐλθεῖν εἰς τὴν πατρίδα.
Αἱ πεδιάδες ἔλαμπον ὡς πῦρ ἀπὸ τῶν ὅπλων·
ὥσπερ δ᾽ ἀγέλαι τῶν χηνῶν, γεράνων ἢ καὶ κύκνων,
πέτονται περὶ Κάϋστρον τὸν ποταμὸν Ἀσίας,
οὕτως Ἑλλήνων ὁ στρατὸς Σκαμάνδρου πεδιάσι
πολὺς εἱστήκει καὶ λαμπρὸς ἐν ὅπλων ποικιλίᾳ,
καὶ πρόθυμοι πρὸς πόλεμον ὡς μυῖαι πρὸς τὸ γάλα.
Ὁ Ἀγαμέμνων δ᾽ ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς εἱστήκει,
τὴν κεφαλὴν καὶ ὀφθαλμοὺς ἔχων Διὶ ὁμοίους,
τῷ λογισμῷ παρόμοιος, φρόνιμος καὶ αἰδήμων·
τὴν ζώνην δὲ τῷ Ἄρει, τὸ στῆθος Ποσειδῶνι,
πολεμικὸς καὶ τὸν θυμὸν ἔχων, ὁπόταν δέῃ,
κατὰ τὴν θάλασσαν αὐτήν· οὐ γὰρ ἀεὶ κινεῖται,
ἀλλ᾽ ὅταν πνεύσας ἄνεμος ἐκείνην κυματώσῃ.
Ὥσπερ δὲ ταῦρος μέγας τις ἀγέλης ὑπερέχει,
τοσοῦτον ἐμφανέστερος καὶ τῶν λοιπῶν ὑπῆρχε.

(95) A C, παρόπερ Est præpositionis παρὰ et compositi παρὸ vel παρ᾽ ὃ nunc sensus idem particulæ ἢ in loco Homerico Il. Β, 453: Τοῖσι δ᾽ ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ᾽ ἠὲ νέεσθαι Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. Cf. l. Γ, 17.

(96) A B, ὑπό. C, ἀπὸ, quod firmat comparatio loci Homerici Β, 457: ἀπὸ χαλκοῦ..... αἴγλη.

(106) A, ὁπότε δέοι. B C, ὁπότ᾽ ἂν δέῃ.

(107) A, ὁρᾶν δεί.

(109) A, μέγας ταῦρος τις

Τοιοῦτον μὲν ἐποίησε τότε τὸν βασιλέα
ἡ εἱμαρμένη φαίνεσθαι πάντων ὑπερτεροῦντα.

Εἶτα πάλιν ὁ Ὅμηρος καὶ πρὸς τὰς Μούσας λέγει,
τὴν γνῶσιν πάντως τὴν αὐτοῦ τὴν ἐκ τῶν μαθημάτων.
« Εἴπατε, Μοῦσαι, πρὸς ἡμᾶς πάντας τοὺς ἡγεμόνας·
« τὸ πλῆθος σύμπαν γὰρ ἐγὼ καὶ πάντας τοὺς ναυάρχους,
« οὐδ' ἄνπερ δέκα στόματα καὶ δέκα γλώσσας εἶχον,
« ἄρρηκτον δ' εἶχον τὴν φωνὴν καὶ σιδηρᾶν καρδίαν,
« τοὺς σύμπαντας ἂν ἴσχυσα πρεπόντως καταλέξαι,
« εἰ μήπερ ὑπεμνήσατε πάντα ὑμεῖς ἐκ βίβλων ».
Οὕτως ἐνταῦθα συμπληροῖ τὴν Βῆτα ῥαψῳδίαν,
καὶ μετ' αὐτὴν κατάρχεται λέγειν τὴν Βοιωτίαν,
ἣν Βοιωτίαν ἔγραψα τοῖς τόποις τοῖς οἰκείοις,
τοὺς ἡγεμόνας λέγων σοι καὶ τούτων ναυαρχίας,
καὶ κατ' ἐπαύξησιν αὐτῶν μορφάς τε καὶ τὰ γένη.
Μετὰ τὴν Βοιωτίαν δὲ κατάρχεται τοῦ Γάμμα,
οὕτω ποιήσας τὴν ἀρχὴν ἀρξάμενος ἐνθένδε.

(112) De more ipsi Ζεὺς Homericus est ἡ εἱμαρμένη. Il. 2, 482 : Τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ.

(113) B, sine καί. Malim ὡς πρὸς, quod confirmabit n. p. 71.

(114) Lemma in C : Τίνες αἱ Μοῦσαι. Conf. ad libr. A, 5. B. τὴν αὐτήν.

(120) Non est in A.

(123) τόποις τοῖς οἰκείοις; scilicet in Prolegomenis, ubi Græcorum ducum fit enumeratio.

(125) Non est in A.

(126) A B, τό.

(127) Non est in A.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Γ (*).

Ἐπεὶ δὲ παρετάξαντο παρὰ τῶν ἡγεμόνων,
οἱ Τρῶες ἐπορεύοντο κραυγῇ τε καὶ θορύβῳ,
δίκην γεράνων φευγουσῶν εἰς Αἴγυπτον ἐκ Θρᾴκης,
οὗ τοὺς Πυγμαίους κτείνουσι, τρώγουσαι τούτων στάχυς·
οἱ δ' Ἕλληνες ἐπήρχοντο καὶ σιωπῇ καὶ τάξει.
Ὁ δὲ πολὺς κονιορτὸς πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων
ὥσπερ ὁμίχλη σκότωσιν ἐποίησε βαθεῖαν.
Ὁ δὲ θεοῖς παρόμοιος Ἀλέξανδρος τὸ εἶδος,
ἤγουν ὁ ὡραιότατος λαμπρῶν δίκην ἀστέρων,
ἢ μᾶλλον ὁ αὐτόχρημα τελῶν Ἐπιθυμία,
πρῶτος τῶν ἄλλων, ὡς εἰκός, τῶν Τρώων προεμάχει,

(*) Lemma in A C : ὑπόθεσις τῆς Γάμμα Ὁμήρου ῥαψῳδίας Hunc integrum librum Tzetzicarum Allegoriarum inseruit Burgessius Initiis Homericis p. 77 sqq.

(1) Non est in A. B C, ἐπεὶ δέ. Burg., ἐπειδὴ. Notabile παρετάξαντο significatione passiva. Non desunt exempla ex probatissimis quoque scriptoribus. Theocritus 3, 29 : τηλέφιλον ποτιμαξάμενον, ubi Meinek. Euripides Hel. 42, προυθέμην pro προυτέθην, ubi n. Matthiæ. In Philippi epigrammate Platanus, quam rabidi violentia noti radicitus exturbavit, loquitur, Anth. 9 247 : Λουσαμένη βρομίῳ δ' ἔστην πάλιν. Est λουσαμένη passive dictum ; optime Grotius : « lota resurrexi Bromio. » PseudoPhocylides 153 : ἄρουραι Λήια κειράμεναι, ubi Schæfer, et in Indice v. Aoristus J. C. S. (Jo. Conr. Schwartz) in Miscell. Lips. Novis t. 4, p. 99, hunc aoristi medii usum illustravit, ἀρξαμένη passive explicans in Antipatri Macedonis epigrammate Anth. 9, 421, de insulis desertis : Ἦ ῥ' ἡμᾶς ἐδίδαξεν ἕνα τρόπον ἡ τότε λευκὴ Δῆλος, ἐρημαίου δαίμονος ἀρξαμένη. Subintelligit præpositionem cum passivis usitatam, ut sit ἀπὸ δαίμονος ἀρξαμένη ἐρημαίου, ipso interprete « a deserto Deo recta. » Putaverim ἀρξαμένη nativam hic habere significationem, verterimque : « solitariam auspicata fortunam. »

(3) Burg., καὶ Θρᾴκην.

(4) A, οἱ τοὺς. Burg., τρωγωσαι.

(7) B C, ὥσει.

(8) C, Αλ. παρόμ.

(9) B, ὡραιότερος. A, δίκην λ. ἀστ., et sic Burg.

(10) Sensus est Alexandrum ipsum esse Amorem. Conf. v. 102.

(11) A C, ἄλλων προπηδῶν τῶν.

Ἑλλήνων τὸν βουλόμενον ζητῶν μονομαχῆσαι.
Ἰδὼν δὲ τὸν Μενέλαον τοῦ ἅρματος πηδῶντα,
ὥσπερ τις δράκοντα ἰδών, ἔφευγεν ὠχριάσας.
Τοῦτον ὁ Ἕκτωρ θυμωθεὶς λόγοις λοιδόροις πλύνει·
« Ἀπατεών, γυναιμανές, εἴθε νεκρός μοι εἴης
« παρὸ δακτυλοδείκτημα καὶ πάντων Τρώων ὕβρις.
« Ὄντως μεγάλως χαίρουσι τὸ στράτευμα Ἑλλήνων
« τῷ λογισμῷ τῷ ἑαυτῶν ἄριστόν σε δοκοῦντες,
« ἀνθ' ὧν ὁρῶσιν εὔμορφον, ὡραῖόν σου τὸ εἶδος.
« Πῶς οὖν αὐτὸς τοιοῦτος ὤν, νύμφην ἀνδρῶν ἀρίστων
« ἁρπάξας βλάβην ἤγαγες σύμπαντι Τρώων γένει;
« Οὐ καρτερεῖς; πολέμησον Ἑλένης τῷ συνεύνῳ,
« καὶ γνώσῃ τίνος ἥρπαξας νεάζουσαν γυναῖκα.
« Οὐκ ὠφελήσει σοι οὐδὲν ἡ μουσικὴ θανόντι,
« οὐ κάλλος, οὐδὲ τρίχωσις, δῶρα τῆς Ἀφροδίτης· »
εἴτουν ἐπιθυμίας τε, εἴτε καὶ τοῦ ἀστέρος.
Οἱ γεννηθέντες πάντες γὰρ ἀστέρι Ἀφροδίτης,
καὶ μᾶλλον τῆς αἱρέσεως ὄντι μὴ παραιρέτῃ,

(15) De verbo πλύνειν n. ad librum B, 90.

(16) Nomen ἀπατεὼν corruptum est leviter confusione perpetua vocalium αι ε in scholio inedito ad Pachymeris, Hist. Andr. Palæol. 23, verba hæcce : ἀγυρτώδεις καὶ τριωβολιμαίους. Scholiastes : ἀπαταιῶνας (imo ἀπατεῶνας), συρφετώδεις, τριῶν ὀβολῶν εὐώνους. Convicio illo obolorum trium usus est Georgius Acropolita Hist. c. 60, loco non edito. Nominatis Georgio Muzalone, Andronico, quos magnis officiis ac dignitatibus auxerat Lascaris imperator, et Joanne Angelo quem πριμικήριον τελοῦντα τετίμηκε πρωτοστράτωρα, addit in codice 3041 : ἀνδράρια μηδενὸς ἢ τριῶν ὀβολῶν ἄξια, παιδιαῖς ἀνατεθραμμένα καὶ σκυβάλων μέλεσί τε καὶ ᾄσμασι.

(17) παρὸ est hic « potius quam.» Ellipsis est adverbii comparationis in versu præcedenti. Cf. libri B n. 95.

(21) B C, πῶς οὖν τοιοῦτος ὢν v. sine αὐτός. A, πῶς ὢν τ. οὖν αὐτός. Burg., πως ουν αυτος τ. ων νυμφων.

(22) A, ἁρπάξας. B, ἁρπάσας et sic 24. B in hoc verbo passim literam σ exhibet; reliqui ξ. Cf. liber N 128; Π 311; Proleg. 380.

(23) Burg. ει καρτ. πολεμησων. B, οὐ καρτερεῖς; C, οὐ καρτερεῖς, πολ. ἐλ. τῷ συν., cum superscripta variante, τὸν σύνευνον Ἑλένης.

(25) A, οὐ μουσική.

(26) B C, τὰ ἀφρ. δ. Burg., τῆς Ἀφρ. δῶρα.

(27) Burg. ει γουν.

(29) Burg., μη παρ' αρετης. B C, μὴ παραιρέτῃ. A, μὴ συναιρέτῃ, ut videtur.

ἀρκεῖται μᾶλλον καὶ καλῶς εἴσπερ ἁρμόζει τόποις.
Ὡραῖοι καὶ ἐπέραστοι γυναῖκές τε καὶ ἄνδρες,
ἂν ἐν τῇ πρώτῃ, μᾶλλον δὲ τῇ εἰκοστῇ ὀγδόῃ
μοίρᾳ Καρκίνου φέρωσιν αὐτὴν τὴν Ἀφροδίτην,
θεαῖς οἱ ἄνδρες μίγνυνται, τουτέστι βασιλίσσαις
ἢ ἰσοθέοις γυναιξίν, ὡς Πτολεμαῖος γράφει·
γυναῖκες πάλιν δὲ θεοῖς, εἴτε καὶ ἰσοθέοις.
Οὕτω μὲν Ἕκτωρ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἦν λέγων·
« Εἰ Μενελάῳ πόλεμον συνήραξας, εὖ ἴσθι,
« οὐδέν σοι ἡ γενέθλιος ὤνησεν Ἀφροδίτη.
« Ἀλλὰ δειλοὶ ὑπάρχουσιν, Ἀλέξανδρε, οἱ Τρῶες
« οἵτινες οὐ κατέχωσαν βάλλοντές σε τοῖς λίθοις ».
Πρὸς τοῦτον δὲ Ἀλέξανδρος οὕτως ἀνταπεκρίθη·
« Ἕκτορ, ἐπεί με ὕβρισας πρεπόντως, ἐπαξίως,
« σὸς λόγος ὥσπερ πέλεκυς κόπτει μου τὴν καρδίαν·
« θάρσους ἐμπλήσας πείθει με μάχεσθαι Μενελάῳ.

(30) Burgess., αν κειται. Locus est omnino mutilus.
(31) A, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.
(33) A, μοῖραν. Burg. φερουσιν.
(35) Burg. ισοθεαις.
(38) Redorditur Hectoris orationem prolixa et absurda, mendosa etiam, parenthesi interruptam de planetæ Veneris influxu. B, εἰ μεν. γὰρ πόλεμον συνῆψας εὖ ἴσθι. Ut versus incedat saltem scribi oportuit πόλ. γὰρ. A, συνήρραξας.
(40) Burg. δαλοι.
(41) Burg. κατεχωσι.
(42) A B, ἀντεπεκρίθη.
(43) A, ἕκτωρ.
(45) C, σάρσυος, exemplo in codicibus non facile obvio litteræ θ male pronuntiatæ. A sono legitimo sæpius sic aberrant exteri qui Græce loquuntur vel Græca legunt, Anglis exceptis quorum littera th ad θ proxime accedit; accedit etiam si non aspere efferatur ad litteram δ. Quod tetigisse memini ad Nicetam Eugenianum 5, 424, et in Anecdotis Græcis 4, 270. Difficilis esse præcipue videtur recta enunciatio litteræ δ, quæ utramque paginam facit. Quid enim frequentius particula δέ? Hellenistæ nostrates linguam exerceant, repetito accurate Trachiniarum versu: Δίδαξον, εἰ διδακτὸν, ἐξ ὅτου φοβεῖ. Experiantur etiam num queant in hocce Theodori Prodromi politico, Καὶ γίνεταί σοι δάμαρ ἡ νύμφη Θάμαρ, tenuius δ efferre, θ asperius. Facillima synchysis litterarum δ et θ, ut Doriensibus et Æoliensibus δεὰ δεός dictum fuerit pro θεὰ θεός. A quo nomine δεός, non δέος « timor » nomen « Deus », in linguam latinam influxit. Quemadmodum θ negligentius prolatum abit in δ, sic Anglorum th in d. In comœdiis Anglicis Hiberni, ut risus moveatur, pro that dicunt dat, et nostrates, inter alia oris inelegantis et indocti monstra, non utuntur articulo the, sed barbarismo de. Neque comici nostri ac mimorum scriptores jocosiorum Anglis parcunt, si quos Gallice balbutientes introducunt. Nugis id genus concordia non læditur.

« Σὺ δὲ μὴ κατονείδιζε τὸ κάλλος καὶ τὴν τρίχα,
« τὰ τῶν θεῶν δωρήματα, ἀστέρων γενεθλίων·
« ἅπερ μοι κατωνείδισας, τὴν κόμην καὶ τὸ κάλλος,
« καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀγαθῶν ἀπόρριπτα οὐκ ἔστιν,
« ἅπερ παρέχουσιν αὐτοί, θέλων δ' οὐκ ἄν τις λάβοι ».

Σεμνῶς ἐνταῦθα καὶ δεινῶς ἀνθύβρισεν ὁ Πάρις·
οὕτω σεμνῶς ὑβρίσας δὲ οὐκ ἔδοξεν ὑβρίζειν.
Μέλας, στραβὸς γὰρ καὶ ψελλὸς ἦν Ἕκτωρ, ὡς γινώσκεις.
Ἐν τῷ εἰπεῖν ὁ Πάρις δὲ « θέλων οὐκ ἄν τις λάβοι »
μονονουχὶ λέγει ταυτί, τὰς ὕβρεις ἐπικρύπτων·
« Ἕκτορ, καὶ σὺ ἂν ἤθελες τοιοῦτος γεγονέναι·
« ἀλλ' εἱμαρμένην ἔσχηκας ἑτέραν· λοιπὸν παῦου,
« καὶ κάλλος μὴ καθύβριζε, μηδὲ τρίχωσίν μου.
« Εἰ βούλει δέ με μάχεσθαι μετὰ τοῦ Μενελάου,
« τὸ Τρωϊκὸν μὲν στράτευμα παῦσον καὶ τῶν Ἑλλήνων·
« ἐγὼ δὲ καὶ Μενέλαος μόνοι μονομαχοῦμεν·
« ὁ δὲ νικήσας ἅπαντα λαβέτω σὺν Ἑλένῃ,
« οἱ δ' ἄλλοι ἀπερχέσθωσαν εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας ».

Οὕτως εἰπόντος Πάριδος, Ἕκτωρ τερφθεὶς τοῖς λόγοις

(46) Burg. κατωνειδιζε.

(49) Burg., σων ἀγαθων. B, ἅπερ ἐνσοὶ οὐκ ἔστιν.

(50) Burg., απερ παρασχωσιν... λαβη; B, ὅσα παρεχ... λάβη. C, ὅσα παράσχωσιν.

(51) B, εμνῶς, omisso Σ rubricando. Illud adverbium σεμνῶς causa est cur repudietur varietas v. 49, ἅπερ ἐν σοὶ οὐκ ἔστιν, cui aliquid inest petulantioris convicii et ἀσέμνου. Altera lectio proxima est verbis Homericis Il. 3, 65 : Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα. Ac quæ sequuntur dubitationi locum non relinquunt. Versus 51-54 omissi sunt in A, ob ὁμοιοτέλευτον versuum 50-54, λάβοι.

(53) Ὡς γινώσκεις, scilicet antea dictum Proleg. 797 in descriptione Hectoris.

(54) B, Burg., λάβῃ.

(61) B, μόνοι τανῦν μαχῶμεν. A, Burg., μονοι μονομαχουμεν. C, μόνοι μονομαχῶμεν. Repetitio μόνοι μονομαχοῦμεν barbarismo μαχῶμεν præferenda, et habet etiam quo se tueatur exemplum Herodoteum 9, 27 : μοῦνοι Ἑλλήνων δὴ μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ. Quo in exemplo tamen μοῦνος vim habet et emphasin, quæ in Tzetzico versu nullæ sunt

(63) B C, Burg., παρερχέσθωσαν. A, ἀπερχ. Et infra 103 omnes ἀπερχέσθω.

(64) Burg., τῷ λογῳ.

τοὺς Τρῶας μάχης ἔπαυε μέσον κρατῶν τὸ δόρυ,
οἱ δ' Ἕλληνες τοξεύμασιν ἔβαλλον καὶ τοῖς λίθοις,
μέχρις ἔπεσχε βάλλοντας ἐκείνους Ἀγαμέμνων.
Καὶ τότε τοῖς στρατεύμασιν Ἕκτωρ τοῖς δύο λέγει
γνώμην τὴν Ἀλεξάνδρειον περὶ μονομαχίας.
Πάντων ἡσυχαζόντων δὲ, Μενέλαος ταῦτ' εἶπεν·
« Ὁ λόγος ἔστιν ἀρεστὸς ὁ τῆς μονομαχίας·
« ἀλλ' ὅρκοις βεβαιώσωμεν πρότερον τὰ τῆς μάχης.
« Παρέστω δὲ καὶ Πρίαμος αὐτὸς ἐν ταῖς θυσίαις·
« ἄπιστος γὰρ Ἀλέξανδρος καὶ παραβάτης ὅρκων ».
Ἐχάρησαν οἱ Ἕλληνες καὶ Τρῶες ἐπὶ τούτοις,
παῦσιν εὑρεῖν ἐλπίζοντες τοῦ χαλεποῦ πολέμου.
Συντόμως δ' ἀφωπλίζοντο· πλησίον δὲ ἀλλήλων
οἱ Ἕλληνες ἐκάθηντο καὶ Τρῶες δίκην φίλων.
Ὁ Ἕκτωρ πέμπει φέρειν δὲ πάντα τὰ πρὸς θυσίαν,
καλέσαι τε τὸν Πρίαμον τοῖς ὅρκοις συμπαρεῖναι
καὶ Ἀγαμέμνων ἔπεμψεν ἐκ πλοίων ἄρνα φέρειν.
Ἡ Ἶρις τῇ Ἑλένῃ δὲ πᾶν τὸ συμβὰν μηνύει,
τὸν περὶ ταύτης πόλεμον καὶ τὴν μονομαχίαν,
ὁμοιωθεῖσα θυγατρὶ Πριάμου Λαοδίκῃ·
τουτέστιν Ἶρις γέγονε, τόξον τὸ νεφελῶδες,
ἐξ οὗ τὸ συμβησόμενον ἐνόησεν Ἑλένη
ὡς εἴπερ τις κατέλεξε πάντα καλῶς ἐκείνη.
Ἦλθε δὲ πρὸς ἐνθύμιον εὐθὺς τοῦ Μενελάου

(65) B, ἔπαυσε. Burg., επαυσεν. A C, μέσου, scilicet ἐκ μέσου.

(67) A, ἐκείνους βάλλ. ἐπέσχεν.

(69) Burg. Αλεξανδρειαν. Suspicor Burgessium non sequi accuratissime codicem. Et in aliis jam locis talis me subibat suspicio.

(70) B, ἡσυχ. τε.

(71) B, Burg., ἄριστος.

(75) Burg., επι τουτο. Ἐπὶ τούτῳ potius.

(77) B, Burg., sine δ'.

(81) B, ἔπεμπεν... φέρειν ἄρνα.

(88) A, ἦλθε καί.

καὶ τῆς πατρίδος τῆς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ γεννητόρων.
Λεπτῷ δ' ἐπικαλύμματι κατακαλυψαμένη,
δυσὶ σὺν ἄλλαις ὥρμησε κλαίουσα πρὸς τὸν πύργον.
Περὶ δὲ πύλας τὰς Σκαιὰς αὐτὴν διερχομένην
ἀπὸ τοῦ πύργου βλέποντες οἱ γέροντες τῶν Τρώων,
ἐκ γήρως μὲν ἀπόμαχοι, σύμβουλοι δὲ γενναῖοι,
Πριάμῳ συγκαθήμενοι καὶ ἀδελφοῖς Πριάμου,
τῷ Πανθόῳ καὶ Θυμοίτῃ, καὶ Λάμπῳ καὶ Κλυτίῳ,
καὶ σὺν τῷ Ἱκετάονι τῷ ἀδελφῷ τῷ Ἕκτορ·
ὁ Οὐκαλέγων τε αὐτὸς ἅμα καὶ ὁ Ἀντήνωρ
ἐν ἐρημαίᾳ τῇ φωνῇ ἀλλήλοις προσλαλοῦντες
« Οὐ νέμεσις » ἐφθέγξαντο, « διὰ τοιαύτην κόρην
« ἐπὶ πολὺ κακοπαθεῖν τοὺς Ἕλληνας καὶ Τρῶας.
« Λίαν ἐστὶ παρεμφερὴς αὐτῇ Ἐπιθυμίᾳ·
« ἀλλὰ καὶ κάλλος ἔχουσα τοιοῦτον ἀπερχέσθω,
« μὴ γένοιτο μετόπισθεν ἡμῖν καὶ τέκνοις βλάβη ».
Ταύτην δὲ Πρίαμος αὐτοῦ πλησίον ἑδριάσας,
ἀνερωτῶν ἐμάνθανεν Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους·
πρῶτον τὸν Ἀγαμέμνονα ὅνπερ καὶ μακαρίζει,
τὸν Ὀδυσσέα δεύτερον, τὸν Αἴαντα δὲ τρίτον.
Μόνους δ' ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὸν Ἰδομενέα·

(89) Codd. αὐτῆς. Burgessius αυτης, id est αὐτῆς; nam μισότονος quidem est, si quis alius, sed spiritum asperum retinet commodus et patiens.

(91) B, ἄλλοις.

(92) B, δὲ τὰς π. τὰς σκ.

(94) A, ἀπόλεμοι.

(96) A, πάνθῳ κ. θυμ. τε... κλυταίω. B, πάρθω...... τε. C, πάρθω κ. θοιμ. τε. Burg., πανθεῳ κ. Θυμ. κ. Scripsi πανθόῳ ex Il. 3, 146.

(97) A, ἱκετάων ἀδ. τῶ ἕκτω. B, ἱκετάονι ἀδ. τ. ἕκτω. C, τῶ ἀδ. τῶ ἕκτω, Burg., συν ικετᾳονι τῳ αδ. τῳ Ἕκτορος. Et hic fere opinor Ἕκτορος deberi Burgessio pro reperto ἕκτῳ. Sed non fuit Hicetaon frater Hectoris; fuit Priami, ut Lampus Clitiusque, teste Il 20, 238, et Apollodoro Bibl. 3, 12, 3, cui Λάμπος Homeri vocatur Λάμπων.

(98) Burg., δε. A, καὶ Ἀγαπήνωρ. Cf. Il. 3, 148.

(99) A, ἀλλήλους.

(102) Deest Burgessianæ. Ἐπιθυμία est Venus, Cupido. Cf. v. 10. B, αὐτή.

(104) Burg., μηδ' οπισθεν.

(105) Codd. αὐτοῦ.

(109) B C, Burg., μόνη.

τοὺς ἀδελφοὺς δὲ Κάστορα ταύτης καὶ Πολυδεύκην
ἀποθανέντας οὐδαμοῦ προσβλέπειν δυναμένη,
μὴ συστρατεῦσαι τοῖς λοιποῖς ἐδόκησεν Ἑλλήνων,
ἢ δι' αὐτὴν αἰσχύνεσθαι φανῆναι τῷ πολέμῳ.

Οἱ κήρυκες λαβόντες δὲ πάντα τὰ πρὸς θυσίαν
καλοῦσι καὶ τὸν Πρίαμον. Ὁ δ' ἀναβὰς εἰς ἅρμα
ἦλθε παρὰ τὸ στράτευμα Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων.
Στάντων πρὸς τὴν θυσίαν δέ, νιψάντων καὶ τὰς χεῖρας,
ὁ Ἀγαμέμνων τῶν ἀρνῶν τὰς τρίχας ἀποκόψας,
Ἑλλήνων διενείματο καὶ Τρώων τοῖς ἀρίστοις·
ηὔχετο δὲ πρὸς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνατείνας·
« Ἥλιε, Γῆ καὶ Οὐρανέ, καὶ Ποταμῶν τὸ ὕδωρ,
« καὶ οἱ παρ' Ἅδην τιμωροὶ δαίμονες τῶν ἀδίκων,
« ὑμεῖς ἔφοροι γίνεσθε καὶ φύλακες τῶν ὅρκων.
« Κἂν μὲν Ἀλέξανδρος αὐτὸς Μενέλαον φονεύσῃ,
« Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ταύτης ἐχέτω πάντα,
« ἡμεῖς δὲ πορευσώμεθα πάλιν εἰς τὰς πατρίδας·
« εἰ δ' ἀντιστρόφως γένοιτο, γενέσθω τοὐναντίον,
« ἡμῖν τε πρέπουσα τιμὴ δοθήτω κατὰ νόμους,
« τὸ τῶν χρημάτων ἥμισυ δῆλον τῶν ἐν τῇ πόλει ».
Οὕτως εἰπὼν ἀπέσφαξε τοὺς ἄρνας Ἀγαμέμνων,
οἶνον δ' ἐπέχεεν αὐτοῖς· ηὔχετο πᾶς λαὸς δὲ
χεθῆναι τὸν ἐγκέφαλον οὕτω τῶν ἐπιόρκων.

(116) A. περί. Cf. Proleg. n. 779.
(117) C, πάντων.
(119) Burg., τους αριστους.
(120) A, ηὔξατο.
(126) B, ὑμεῖς. C, πορευσώμεθα, superscripto o, πάλιν δ' εἰς, addito δ', inter lineas a prima manu Prætuli subjunctivum ob Homericum νεώμεθα Il. 3, 283
(127) A B C, Burg., ἂν δ'. A C Burg., γένοιτο γενέσθαι. B, γενέσθω, syllaba σθω in vocabulo evanido adhuc fere nitida.
(128) A, Burg., ἡμιν δε.
(130) Burg., απεσφαττε την αρνα. Sed τοὺς ἄρνας confirmat locus Il. 3, 292 : ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε.
(131) A, ἐπέχευεν. Homerus Il. 3, 295 : οἶνον .. ἔχγεον.
(132) B, Burg., χυθηναι.

Ὁ δὲ Κρονίων οὐδαμῶς τούτων εὐχὰς ἐπλήρου,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος ἅπασιν εἱμαρμένη.
Ὁ Πρίαμος μερίδα δὲ λαβὼν ἐκ τῆς θυσίας,
ὀπισθοδρόμως ἤλαυνε πάλιν ὡς πρὸς τὴν Τροίαν
εἰπών· « Τὸν θάνατον αὐτῶν οἶδεν ἡ εἱμαρμένη·
« ἐγὼ δ' οὐχ ὑπομείναιμι βλέπων τοῖς ὀφθαλμοῖς μου
« Ἀλέξανδρον μαχόμενον μετὰ τοῦ Μενελάου ».
Οὕτως εἰπὼν ὁ Πρίαμος εὐθέως ὑπεχώρει.
Τὸν τοῦ μονομαχίου δὲ τόπον συγκατεμέτρουν
Ἕκτωρ ὁμοῦ καὶ Ὀδυσσεύς· ἔβαλον δὲ καὶ κλήρους
τοῦ Μενελάου, Πάριδος, ἐν περικεφαλαίᾳ,
ὅστις ἂν πρότερος αὐτῶν λάχῃ τὸ βέλος πέμψαι·
Ἕκτωρ δὲ βλέπων ὄπισθε τοὺς λίθους ἀνεκίνει,
Καὶ πρότερος ἐξέδραμεν ὁ κλῆρος Ἀλεξάνδρου.
Οὗτοι δὲ μέσοι ἔστησαν ὅπλοις ηὐτρεπισμένοι.
Καὶ πρῶτος μὲν Ἀλέξανδρος τὸ σάκος Μενελάου
ἄπρακτος ἔμεινε βαλών, κλιθέντος τοῦ σιδήρου·
δεύτερος δὲ Μενέλαος, πέμψας αὐτοῦ τὸ δόρυ,
ἔκοψε τὴν ἀσπίδα τε καὶ πᾶσαν πανοπλίαν
πρὸς τὴν λαπάραν Πάριδος. Κλιθεὶς δ' αὐτὸς συντόμως
ἐξέφυγε τὸν θάνατον δόρατος Μενελάου.
Μενέλαος τῷ ξίφει δὲ πλήξας τὴν κεφαλαίαν,

(134) Jupiter est allegorice ἡ εἱμαρμένη. Conf. ad librum A. 104. Sic statim Priamus Tzetzicus, οἶδεν ἡ εἱμαρμενη, dicente Priamo Homerico Il. 3, 308 : Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε.
(136) B, καὶ πρὸς Cf. ad librum A, n. 75, et mox v. 157.
(138) B C, Burg., βλέπειν.
(141) A, καὶ τόν.
(142) A, δὲ τούς.
(144) B C, Burg., λάχοι.
(145) A B, Burg., ὄπισθεν. Prætuli ὄπισθε ex C. Conf. liber A, 8. B C, Burg., κλήρους.
(146) Burg., προτερον.
(147) B C, Burg., μεσον.
(148) Burg.,πρωτον. A, πρῶτα.
(150) Codd. αὐτοῦ.
(151) A, ἔκαμψε.
(152) A, λαπαρην. C, κλινθείς.
(153) Burg., ἐξεφευγεν.
(154) A, πλήξας πάλιν τῷ ξίφει δὲ τὴν περικεφαλαίαν. C, τὴν περικ.

ἐκ τῆς χειρὸς τετράκλαστον ἀπέβαλε τὸ ξίφος.
Γυμναῖς ὁρμήσας τὸ λοιπὸν εἷλκε χερσὶν ἐκεῖνον,
στρέφων ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐκ περικεφαλαίας.
Καὶ τοῦτον ἂν ἀπέκτεινε Μενέλαος εὐθέως,
εἰ μή πως ἔσωσεν αὐτὸν ἡ Ἀφροδίτη τότε,
τὸν λῶρον ἀποκόψασα τῆς περικεφαλαίας,
καὶ τοῦτον ἀφαρπάξασα πρὸς τὸν αὐτοῦ κοιτῶνα,
ἥτις συνέκλινεν αὐτῷ τότε καὶ τὴν Ἑλένην.
Τῆς Ἀφροδίτης μάνθανε νῦν τὴν ἀλληγορίαν.
Οἱ Ἀφροδίτης ἔχοντες γενέθλιον ἀστέρα
κείμενον τόποις ἀγαθοῖς σώζονται καὶ κινδύνων.
Ἐπεὶ δὲ τὸ γενέθλιον τοιοῦτον Ἀλεξάνδρου,
οὕτως ἐξέφυγε σωθείς, τοῦ λώρου κεκομμένου·
ἐπεὶ δὲ δρᾷ καὶ ποθεινοὺς τοὺς οὕτω γεννηθέντας,
πολλὰ ζυγομαχήσασαν πρὸς ἑαυτὴν Ἑλένην
τὸ κάλλος εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ μετὰ ποίαν ἥτταν·
καὶ οὕτως συγκατέκλινεν ὥσπερ νενικηκότι.
Ὁ δὲ Μενέλαος αὐτὸν ὡς λέων ἀνηρεύνα.
Ἔλεγε τότε τοιγαροῦν αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων·
« Ἡ νίκη, Τρῶες, φαίνεται τυγχάνειν Μενελάου·
« δότε λοιπὸν τὰ χρήματα, δότε καὶ τὴν Ἑλένην
« καὶ τὴν τιμὴν τὴν πρέπουσαν, τὴν οὖσαν κατὰ νόμους,
« τὸ τῶν χρημάτων ἥμισυ δῆλον τῶν ἐν τῇ πόλει.

(155) C, ἀπέλαβε. A, ἀπέκβαλε.
(156) Burg., ὕμνοις.
(157) A B, καὶ πρός. Cf. n. 136. B, εἰς περικεφαλαίας.
(158) Burg., μη περ.
(161) B, ἀφαρπάσασα. A B, αὐτῆς.
(169) B, οὗτος.
(170) Burg., δ' εἷλκυσεν.
(171) A B, καὶ τούτῳ. B, ὑπερνενικηκότι.
(172) A, αὐτήν. Burg., ανηρωτα.
(176) Burg., νομον.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Δ (*).

Οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Διῒ πρὸς γῆν κεχρυσωμένην
καθιδρυμένοι σύμπαντες, Ἥβης κιρνώσης νέκταρ,
ἐδημηγόρουν βλέποντες τὴν πόλιν τὴν τῶν Τρώων,
καὶ περὶ τῆς πορθήσεως αὐτῆς ἐζυγομάχουν.
Τέως κατῆλθεν Ἀθηνᾶ τῷ τότε πρὸς τοὺς Τρῶας,
καὶ Πάνδαρον παρέπεισε Μενέλαον τοξεῦσαι.
Ἑστώτων τῶν ἀρίστων δὲ κύκλῳ τοῦ Μενελάου
καὶ τοῦ Μαχάονος αὐτοῦ τὸ τραῦμα θεωροῦντες
ἔνοπλον Τρώων τὸ πεζὸν ἐχώρει καθ᾽ Ἑλλήνων.
Ἀφεὶς δὲ τὸν Μενέλαον, εὐθέως Ἀγαμέμνων,
τὸ στράτευμα καθώπλιζεν ἀθρόως πρὸς τὴν μάχην·
πεζὸς δὲ διερχόμενος πάντας τοὺς ἡγεμόνας,
τοὺς σπεύδοντας μὲν ὤτρυνεν ἐπαίνοις πρὸς τὴν μάχην,
Ἰδομενέα, Αἴαντας, τὸν Νέστορα σὺν τούτοις·
τοὺς δὲ ῥαθύμους αὐστηροῖς ἐπέπληττε τοῖς λόγοις,
τὸν Μενεσθέα, καὶ αὐτὸν ἅμα τὸν Ὀδυσσέα,
καὶ Διομήδην σὺν αὐτοῖς υἱὸν τὸν τοῦ Τυδέως.
Τῶν Τρώων καὶ Ἑλλήνων δὲ τῷ τότε μισγομένων,
θόρυβος ἤρθη φοβερὸς καὶ κτύπος των ἁρμάτων,

(*) Lemma in A C, ὑπόθεσις τῆς Δ, Ὁμήρου ῥαψῳδίας. B, ἀρχὴ τῆς Δ Ὁμήρου ῥαψῳδίας.

(6) A, φονεῦσαι. Firmatur τοξεῦσαι loco Iliadis 4, 94.

(8) C, μαχάωνος.

(11) B, καθώπλισεν. A, εὐθέως.

(15) C, ἐπέπληττε B, ῥαθύμως αὐστηρῶς ἐπέπληττε.

(18) B, τῶν τότε. Sic A, v. 61.

ὡς χειμερίων ποταμῶν ἐπιρροὴ ῥαγδαίων
ἀπὸ πετρώδους ὑψηλοῦ κρημνιζομένων ὄρους.
Καὶ πρῶτος μὲν Ἀντίλοχος βαλὼν ἐν τῷ μετώπῳ
ἀνήρηκεν Ἐχέπωλον υἱὸν τοῦ Θαλυσίου,
Ἀγήνωρ δ' Ἐλεφήνορα τὸν στρατηγὸν Εὐρίπου,
ἕλκοντα τὸν Θαλύσιον καὶ μέλλοντα σκυλεύειν,
τρώσας δορὶ κατὰ πλευρὸν, ἀπέκτεινεν εὐθέως.
Αἴας δ' ὁ μέγας ἐν δορὶ βαλὼν κατὰ τὸ στῆθος
ἀνεῖλε Σιμοείσιον νέον ὡραῖον οἷον.
Ἄντιφος τοῦ Πριάμου δὲ νέθος υἱὸς ὑπάρχων
σύροντα Σιμοείσιον γυμνῶσαι πανοπλίας
Λεῦκον τὸν Ἰθακήσιον κτείνει βαλὼν βουβῶνι·
νέθον δὲ Δημοκόωντα πάλιν υἱὸν Πριάμου
ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνήρηκε βαλὼν κατὰ τὸν κόρσην.
Ὁ Πείρως ὁ Ἰμβράσου δὲ, ὃς ἦν ἀπὸ τῆς Αἴνου,
ἡγεμονεύων τῶν Θρᾳκῶν τῶν παρελλησποντίων,
ἀπέκτεινε Διώρεα υἱὸν Ἀμαρυγκέως,

(20) B, καὶ χειμ. C, ποταμὸς ἐπ. ῥαγδαίων superscripto μεγάλων.

(22) A, πρῶτον. C, ἀντίοχος. Il. δ, 457 : Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος. Cf. liber E, 79.

(23) A, θαλησίου. Il. δ, 458. Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον.

(24) Homero Il. δ, 463, Elephenor est ἀρχὸς Ἀβάντων, id est Bœotorum. Et Tzetzæ Εὔριπος est Eubœa. Cf. ad Proleg. n. 641.

(25) A, θαλήσιον. B, θαλίσιον.

(26) A, πλευρόν. BC, πλευρῶν. Statim κατὰ τὸ στῆθος · 33, κ. τὸν κόρσην· E, 30, 86.

(31) A, βουβῶνος. B C, βουβῶνι, subaudito ἐν. Modo βαλὼν ἐν τῷ μετώπῳ. Libro E, 25, 28 : στήθει βαλὼν, et μεταφρένῳ.

(33) Sic A B C, κατὰ τὸν κόρσην, superscripto τὸν μήνιγκα. Libro E, 85, Homericum κόρσην Tzetzes reddit per μήνιγγα, scriptum in C, μηνίγκα. Cramerus Anecd. Oxon. t. 3, p. 379, exhibet scholium, quod et ipse inveni in C, ac pro lemmate præmittit e codice suo versum : Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνήρηκε βαλὼν κατὰ τὸν μήνιγκα κόρσην, confusis textu et scholio ; nam ex accentu patet μήνιγκα non posse variantem esse lectionem. Ita autem scholium : κόρσης νῦν ὁ μῆνιξ, παρ' Ἐμπεδοκλεῖ (C ἐμπεδοκλῆ et sic Cram.) δὲ καὶ ἡ ὅλη κεφαλή. Φησὶ γάρ· « Ὡς πολλῶν μὲν κόρσαι ἀναύχενες βλάστησαν ». Ὁ κόρσης δέ ἐστιν ἀρσενικῶς. Inter fragmenta Empedoclis versus est 219, ad quem vide Sturzium plurimos citantem testes. Videtur Tzetzes scripsisse eruditius τὸν κόρσην.

(34) C, ἄρνου. Il. δ, 520 : ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.

(36) B, διόδωρα.

τῶν Ἐπειῶν τὸν στρατηγὸν, τουτέστι τῶν Ἠλείων,
λίθῳ τραχεῖ τὴν δεξιὰν κνήμην ἐκείνου κόψας,
εἶτα καὶ δόρατος πληγῇ ἔντερα τούτου χέας.
Τὸν Πείρωα δ' ἀπέκτεινε τοῦτον ὁ Θόας πάλιν,
ὑπὲρ μαζὸν τῷ δόρατι τὸ πρῶτον δορατίσας,
εἶτα καὶ τὴν γαστέρα δε τούτου τῷ ξίφει τύψας.
Οὗτοι μὲν πάντες ἔπεσον ἄνδρες ἐξ ἡγεμόνων·
τοῦ δὲ κοινοῦ πολυπληθεῖς ἦσαν νεκρῶν σωρεῖαι.
Τὰ μὲν τῆς ὑποθέσεως πάντα τῆς Δέλτα ταῦτα,
τὴν δὲ θεῶν νῦν μάνθανε πᾶσαν ἀλληγορίαν.
Μὴ Χερουβὶμ, μὴ Σεραφὶμ ὧδε θεούς μοι νόει,
ὥσπερ Ψελλὸς ἐδίδαξεν ὁ πάνσοφος ἐκεῖνος,
παίζων οὐκ οἶδα πῶς εἰπεῖν, ἢ καὶ σπουδάζων ἄρα.
Οὐδὲν γὰρ πρὸς τὸν Ὅμηρον ἅπερ φησὶν ἐκεῖνος·
ἀσύντροχα πρὸς δόξαν γάρ εἰσι τὴν Ὁμηρείαν,
ὥσπερ ζωὴ καὶ θάνατος, καὶ τῶν ἀντιθετούντων.
Ὁ Ὅμηρος ἐνταῦθα γὰρ ἀστρολογῶν νῦν γράφει.
Μετὰ τὴν ἧτταν Πάριδος τὴν παρὰ Μενελάου
ἐπιβλαβὲς θεμάτιον ὑπῆρχε τῶν ἀστέρων,
τοὺς οὕσπερ λέγει καὶ θεοὺς ἐν γῇ κεχρυσωμένῃ

(37) A B, ἠλείων C, ἠλείων. Scholium est in C et in Anecdotis Oxon. t. 3, p. 389, quod ut longius describam in Appendice.

(45) A, ὑποθέσεως ταῦτα τῆς δέλτου τά δε. B, πάντα τῆς δέλτα, sequente vocabulo pessime exarato, cujus finis est τα. C, δέλτα ταῦτα.

(46) A, θεῶν μοι μ.

(47) Huc transcribam idque opportune scholium Tzetzæ ad sua Homerica 27: πρὸς τὸν ψελλὸν ἀποτεινόμενος ταῦτα φημί. Ἐκεῖνος γὰρ, τὴν Δ ῥαψῳδίαν ἐξηγούμενος, θεοὺς ἐνταῦθα τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ εἶναι λέγει. Putabat Jacobsius hanc valde absonam Pselli explicationem quærendam fortasse in ejus Allegoriis, quas cum Heraclide Pontico edidit Gesnerus a. 1544. Librum non viderat Jacobsius rarissimum. Ego qui illum possideo lectores monebo tres esse Pselli allegorias, vel ἀναγωγάς, nil ad rem præsentem facientes, de Tantalo scilicet, de Sphinge ac Circe. Illas post Tzetzicas edam, rem lectoribus non injucundam facturus.

(48) A, εἰπεῖν εἰ καὶ σπ. ἄρα. B, εἰπεῖν ἢ καὶ σπ. ἅμα. C, ἄρα. Et C implevit versum oblato παίζων, sed male post εἰπεῖν. Eadem antithesis libro A, 330: Βλέπε πῶς παίζων Ὅμηρος σπουδαῖα περιπλέκει· et 341.

(56) Conf. hujus libri versus primus.

ἐνιδρυμένους ἐν αὐτῷ τῷ ζωοφόρῳ κύκλῳ,
καὶ πίνοντας τοῦ νέκταρος, Ἥβης οἰνοχοούσης·
ἀεὶ γὰρ περιτρέχοντες τὸν ζωοφόρον κύκλον
δύνουσιν, ἀνατέλλουσι, πάσας ποιοῦσι φαύσεις.
Τούτων τῷ τότε τοιγαροῦν ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ἄρης,
οἱ τῶν ἀστέρων κάκιστοι καὶ βλαπτικοὶ τῶν ἄλλων,
ἦσαν τετραγωνίζοντες ἀλλήλους ἐν τῇ φαύσει·
τὸ δὲ τοιοῦτον κάκιστον θεμάτιον ὑπῆρχε,
καὶ πόρθησιν ἐσήμαινεν ὅσον οὐκ ἤδη Τροίας.
Τέως δὲ τότε γέγονε καί τις ἀστὴρ κομήτης,
ὅστις σημεῖον πέφυκε γίνεσθαι καὶ πολέμων,
ὃν Ἀθηνᾶς κατέλευσιν Ὅμηρος εἶναι λέγει
ἐξ Ἥρας παροτρύνσεως, ἤγουν Ἑρμοῦ ἀστέρος·
ταῦτα γὰρ περιττώματα τυγχάνουσιν ἀέρος,
ἀρεϊκὰ τυγχάνοντα καὶ τοῦ Ἑρμοῦ ἀστέρος.
Οἱ Πυθαγόρου δὲ φασὶν ἀστέρας εἶναι τούτους
καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς πλάνητας ἐν χρόνῳ φαινομένους·
Ἐπεὶ δὲ ταῦτα σήμαντρα τυγχάνουσι πολέμων,
ὁ Πάνδαρος, ὡς εἴπομεν, οὕτω κεκινημένος,
τοξεύει τὸν Μενέλαον πρὸς μέρος τοῦ ζωστῆρος,
καὶ τότε μὲν ὁ πόλεμος εὐθέως ἀνερράγη,

(57) A, παρ' αὐτῷ. C, ζωηφόρῳ.

(59) C, ζωηφόρον.

(60) B C, πάσας ποιοῦνται στάσεις, superscripto φαύσεις in C.

(62) C, κάλλιστοι.

(64) C, τὸ δὲ τοιοῦτο κάλλιστον θ. ὑπῆρχε. Inde mutavi ὑπάρχει codd. A B.

(65) A, ὅσον οὔπω. Rursus ὅσον οὐκ ἤδη v. 80.

(67) Sch. in C. et in Anecdotis Oxon. t. 3, pag. 380: καλῶς εἶπον καὶ πολέμων. Οὐ μόνον γὰρ πολέμων σημεῖόν ἐστι, ἀλλὰ καὶ αὐχμῶν, καὶ ναυαγίας, καὶ κτηνῶν ἀπωλείας, καὶ πνευμάτων, καὶ γάμων δηλωτικόν· ὥσπερ ὁ Τζέτζης, προειπὼν περὶ τοῦ βασιλέως γάμου ὅτι μετὰ ἑπτὰ μῆνας γενήσεται, Ἰανουαρίου μηνός, οὐκ ἀδόκιμος ἐφάνη περὶ τὴν πρόρρησιν. Καὶ ἑτέρων πλειόνων ὁ κομήτης ἐστὶ δηλωτικός (cod. et Cram. δηλωτικῶς), καθὼς ὁ μαθηματικὸς ἀνώνυμος (cod. et Cram. μαθηματικῶς ἀνωνύμως) περὶ κομητῶν ἀκριβέστατα διέλαβε.

(68) Innuit Minervæ descensum in terram, Jove jubente Il. 4, 70, 78.

(70) B, sine γάρ, ὑπάρχουσιν.

(71) A, ἀερικά.

(73) C, ὡς τούς.

(75) Conf. v. 6.

καὶ πέπτωκε σφαττόμενος ὁ δεῖνά τε καὶ δεῖνα,
ὧν πρὸ μικροῦ κατὰ λεπτὸν ἐγράψαμεν τὰς κλήσεις.
Ὅσον οὐκ ἤδη δὲ λοιπὸν κατέπιπτε καὶ Τροία·
οὗπερ καιροῦ παραδρομὴν εἰς πόρθησιν ἐκείνης
θεῶν βουλὴν ὠνόμασε βλεπόντων πρὸς τὴν Τροίαν.
Δία δ' ἐνταῦθα νόησον ἀστέρα τὸν πλανήτην,
τὴν Ἥραν πάλιν, τὸν Ἑρμῆν, τὴν Ἀθηνᾶν, σελήνην·
εἷς γὰρ ἀστὴρ ὁ Ἡρακλῆς, Ἑρμῆς τε καὶ ἡ Ἥρα,
εἷς πάλιν καὶ ἡ Ἄρτεμις, ἡ Ἀθηνᾶ, σελήνη.

(81) C, ἥνπερ.
(83) Sch. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 380 : ἔστι καὶ πλάνης (Cram. πλάτης) λεγόμενος καὶ πλανήτης (Cram. πλανίγγης.) Cod. meus non nitide quidem, sed omnino πλανήτης.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ε (*).

Τότε τῷ Διομήδει δε τόλμαν καὶ καρτερίαν
ἡ Ἀθηνᾶ παρέσχηκε δοξάσασα τὸν ἄνδρα·
ἐκ περικεφαλαίας δὲ τούτου καὶ τῆς ἀσπίδος
πῦρ ἀφλεγὲς ἀνέκαιεν ὅμοιον τῷ κυνάστρου.
Μάθε τὸ ἀλληγόρημα τοῦτο, μικρὸν ὑπάρχον.
Ὁ Διομήδης θέλων δε τότε γνωσθῆναι πᾶσι,
κάτοπτρον κατεσκεύασεν ἀσπίδι καὶ τῷ λόφῳ
πυρὸς ἐκπέμπον δόκησιν ἀκτῖσι ταῖς ἡλίου,
οἷον ἐνῆν καὶ Ἀχιλεῖ φόβητρον πολεμίοις·
οὐ καυστικὸν δὲ κάτοπτρον οἷον τὸ Ἀρχιμήδους,
ᾧπερ ὁ γέρων ἔφλεξεν ὁλκάδας τοῦ Μαρκέλλου
ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως ἡλίου τῶν ἀκτίνων·
ἀλλ' ἀφλεγὲς εἰς πτόησιν ταγμάτων ἐναντίων.
Οὕτω δὲ δρᾶν κελεύουσι πάντες μηχανογράφοι
(Φίλων καὶ Φιλεταίριος, Ἰσόης, Ἀρχιμήδης,
Ἥρων καὶ Διονύσιος, Σώστρατός τε καὶ Πάππος,
ὁ Παλλαδᾶς Ἀθηναῖος σὺν τῷ Ἀπολλοδώρῳ,

(*) Lemmata in A B ut supra. C, ut A. Totis si scriberetur litteris, ὑπόθεσις τῆς Ἐψιλοῦ Ὁμήρου ῥαψῳδίας, versus fieret n n malus, sed fortuitus omnino.

(2) B, δοξάζουσα.

(4) A, κυνάστρῳ.

(5) A, ὑπάρχων.

(6) Simili speculo utitur Achilles libro Σ, 228.

(10) A B, τοῦ ἀρχ.

(13) A, ἀφλογές. C, ἀφλαγές.

(14) A C, οὕτω γάρ, et γάρ in codice Crameri. Cramerus enim, in Anecd. Oxon. t. 3, p. 381, versus descripsit 14-19.

(15) C, et Cram. Φιλαιτέριος.

(16) C, et Cram. sine τε.

(17) B, παλληδᾶς. Consentiunt A et Cram. in accentu δᾶς, etiam Tzetzes ad

Κτησίβιος, Ἀνθέμιος μετὰ τοῦ Πατροκλέους,
ἐξ ὧνπερ ἀνεγνώκειμεν πολλὰς μηχανουργίας),
τοιαῦτα μὲν τὰ κάτοπτρα λόφοις καὶ ταῖς ἀσπίσιν,
εἰ δυνατὸν, καὶ θώραξι καὶ σπάθαις ἅμα τούτων,
ὅπως παντοίως ἔκπληξις εἴη τοῖς ἐναντίοις.
Τοιοῦτον ἔχων κάτοπτρον τοῖς ὅπλοις Διομήδης,
εἰς μέσον παρεισέδραμε τὸ στόμα τοῦ πολέμου,
Φηγέα δὲ τὸν Δάρητος στήθει βαλὼν ἀνεῖλεν·
ὅς Δάρης πυρεργάτιδα μετήρχετο τὴν τέχνην
οὗς ἱερεῖς ὁ Ὅμηρος εἶναι φησὶν Ἡφαίστου.
Ὁ δ' Ἀγαμέμνων δόρατι βαλὼν τῷ μεταφρένῳ
τῶν Βιθυνῶν ἀπέκτεινε τὸν στρατηγὸν Ὀδίον.
Ἰδομενεὺς τὸν Φαῖστον δὲ τρώσας κατὰ τὸν ὦμον
ἐκ Σάρδεων ὑπάρχοντα φίλον υἱὸν τοῦ Βώρου.
Τὸν τοῦ Στροφίου δὲ υἱὸν, Σκαμάνδριον τὴν κλῆσιν,
Μενέλαος ἀνῄρηκεν ἄριστον κυνηγέτην
φεύγοντα, τὸ μετάφρενον τρώσας τῷ δορατίῳ.

Lycophr. p. 958, cujus codices tamen ferunt παλλαδᾶς, idque rectius opinor, quum sit decurtatum nomen pro integro Παλλαδόδωρος. C, παλλαδᾶς.

(20) A, λόφαις. Instituo syntaxin cum verbo ὁρᾶν v. 14; μὲν redordiendæ sententiæ inserviet, pro qua particulam malim δὴ, οὖν, δέ. B C, τοιαῦτα κάτοπτρα ποιεῖν poterit etiam jungi verbo κελεύουσι v. 14.

(21) B C, θώραξιν ἅμα κ. σπ. τ. A, σπάθαις.

(25) A, φυγέα. Est Φηγεὺς Il. 5, 11.

(27) Homerus Il. 5, 10.

(31) A, ἐκ Σάρων δέ. Homerus Il. 5, 44, ἐκ Τάρνης. Ibi scholium Venetum: πόλις Λυκίας (Λυδίας melius in scholiis Didymi), ἡ νῦν Σάρδεις. — C, βάρου, Homerus l. c., υἱὸν Βώρου.

(34) A, πήξας ἐν δορατίῳ. Scholium in C et in Anecd. Ox. t. 3, p. 381: μετάφρενον τὸν μετὰ τὸν τράχηλον μέρος μεταξὺ τῶν ὤμων, τὴν ῥάχιν... Cramerus et C exhibent quidem τὸν μετὰ τὸν τρ. Sed corrigendum τὸ, vel, servato τὸν, perierit post τράχηλον nomen τόπον. Sic enim scholium ad Il. 2, 265, ubi Ulysses Thersitæ iratus σκήπτρῳ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω πλῆξεν: μετάφρενον· τὸν μεταξὺ τῶν ὤμων τόπον. Reliqui lacunam ante μέρος. Dedit Cramerus ὦ μέρος, et est quidem in C non syllaba scripta, macula potius fere similis litteræ ῶ, pro qua velim reponere τὸ vel ἤ. Post ῥάχιν Cramerus monstrum apposuit securus δεδυσωμίας, quod ferme codex exhibet. Ipse legere mihi videor, δὲ δυσὶν μίαν· scilicet spinam interponi unam duobus dorsi lateribus. Scholium quidem est mutilum, sed Cramerus, vel ejus antiquarius, dormitavit. Vide Θ, 101. Obiter tangam locum Hypati de corporis partibus p. 150: μετάφρενα ἡ ῥάχις. Codex 3035: μετάφρενον Tzetzes ad Ly-

Φέρεκλον δὲ, τὸν ναυπηγὸν τῶν Ἀλεξάνδρου πλοίων,
δορὶ βαλὼν κατὰ γλουτὸν ὁ Μηριόνης κτείνει·
εὐθὺς γὰρ ἐξεπέρασε τὸ δόρυ πρὸς τὴν κύστιν·
Πηδαῖον δὲ Ἀντήνορος νόθον υἱὸν ὁ Μέγης,
ἐξόπισθε τῆς κεφαλῆς τὸ στόμα περονήσας·
Εὐρύπυλος δ' Ὑψήνορα ξίφει τεμὼν τὴν χεῖρα,
παῖδα τὸν Δολοπίονος, Σκαμάνδρου ἱερέως,
ἀνδρὸς ἰχθῦς θηρεύοντος ἐν ποταμῷ Σκαμάνδρῳ.
Τὸν Διομήδην δὲ πολλοὺς ὡς πρὸς φυγὴν κλονοῦντα
πρὸς δεξιὸν ἐτόξευσε Πάνδαρος ὦμον τότε·
τὸ βέλος δὲ πρὸς τοὔμπροσθε κοῖλον ὀστοῦν ἐξῆλθεν,
ὃ Σθένελος ἀνέσπασεν. Ὁ δ' ἀγρίανας μᾶλλον
δορὶ βαλὼν ὑπὲρ μαζὸν Ἀστύνοον ἀνεῖλεν,
ἀνεῖλε καὶ Ὑπείνορα, πλήξας τὴν ὠμοκλεῖδα,
ξίφει τεμών τε παρεκτὸς τῆς ῥάχεως τὸν ὦμον.
Ἄβαντα καὶ Πολύειδον τοὺς ἀδελφοὺς ἀνεῖλεν,
υἱοὺς τοῦ Εὐρυδάμαντος ἀνδρὸς ὀνειροκρίτου,
καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Φαίνοπος, Θόωνά τε καὶ Ξάνθον,

cophronis μετάφρενον 688 : μετάφρενον καὶ τὴν ῥάχιν. Id quidem explicationem ῥάχιν tuetur tantum; plurali enim potuit Hypatus uti cujus sunt exempla plurima; vide Bernard. ad Nonnum t. 1, p. 456. Sed quum præbeatur electio, μετάφρενον prætulerim. Vocandus etiam ad partes Lycophronis scholiastes μετάφρενον v. 1112 sic explicans : καὶ τὸν μεταξὺ τῶν φρενῶν, τῶν ὤμων τόπον. Sed non possunt φρενῶν ὤμων poni συνωνύμως. Propono ὤμων καὶ φρενῶν. Non male scholia Veneta ad Il. 5, 40 : μεταφρένῳ, μεθ' ὃ εἰσιν αἱ φρένες. Favorinus Camers : μετάφρενα, τὰ νῶτα, ὅτι ἐξόπισθεν τῶν φρενῶν κεῖται.

(35) B, φίλεκλον, vel φέλεκλον.

(36) A, ὃ ρυ B. δόρι duplicem simul exhibens lectionem. — Sch. in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 381 : γλουτος τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ ἰσχίου. Conf. n. ad Pachymeris Declamationes p. 95.

(38) A, πήδασον. B, μέδης. Πηδαῖον et Μέγης tuetur Il. 5, 69.

(39) B, ἐξόπισθεν.

(40) C, εὐρύπηλος ἀψήνορα.

(41) A, δολοτίωνος. Il. 5, 77 : υἱὸν Δολοπίονος.

(42) A, θηρεύοντα.

(43) C, διομήδη. B, καὶ πρός. Cf. n. ad librum A, 75, et mox v. 59.

(45) B, τοὔμπροσθεν.

(46) B, πλέον.

(48) A, ἀνεῖλε δὲ ὑπήνορα. B C, ὑπείνονα. Il. 5, 145, Ὑπείνορα.

(49) A, ῥάχεος.

(50) B C, πολύιδον. Il. 5, 148 : πολύειδον.

(52) C, Φαίνωπος. Il. 5, 152 : Φαίνοπος υἷε.

Ἐχήμονα καὶ Χρόμιον υἱούς τε τοῦ Πριάμου.
Ἀπέκτεινε καὶ Πάνδαρον, βαλὼν παρὰ τὴν ῥῖνα,
καὶ τὸν Αἰνείαν ἔθραυσε λίθῳ βαλὼν μεγάλῳ,
θλάσας αὐτοῦ κοτύλην τε, κόψας καὶ τὰς νευρώσεις·
ἡ δὲ γενέθλιος αὐτὸν ἔσωσεν Ἀφροδίτη
καὶ τόπος ὁ τῆς Ἴδης δε οὗπερ αὐτὸς ἐσπάρη·
ἔφευγε γάρ, τοῖς δένδρεσιν ὡς σκέπῃ κεχρημένος,
ἅπερ φησὶν ὁ Ὅμηρος χεῖρας τῆς Ἀφροδίτης,
καὶ πέπλου πτύγμα φαεινοῦ σώσαντος τὸν Αἰνείαν.
Χειρὸς δὲ τρῶσιν νόησον εἶναι τῆς Ἀφροδίτης,
ἢ ὅτι, φεύγοντος αὐτοῦ, δραμὼν καὶ πρὸς τὸ ὄρος
οὗπερ αὐτὸς ἐσώζετο, τὴν ὕλην συνδονήσας
εἰς πλείονα τὴν πτόησιν ἐνέβαλεν ἐκεῖνον·
ἢ ὅτι προθυμούμενον ἔπαυσε τοῦ πολέμου,
ὅθε τὴν χεῖρα λέγουσι τρῶσαι τὴν Ἀφροδίτης·
τὴν πρακτικὴν γὰρ ἔσβεσεν ἐπιθυμίαν τούτου,
καὶ τὴν χροιὰν μετήλλαξε τῆς θέας, τοῦ προσώπου,

(53) A B C, ἐχέμονα. Il. 5, 160: Ἐχήμονα.
(54) A B, περί. Il. 5, 291: ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν.
(56) B, θραύσας.
(59) B, καὶ σκέπῃ.
(60) Il. 5, 314: Ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ, Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν.
(60) B, ὥσπερ — versus 60, 61, 62, desunt in A.
(61) B, πτύσμα... σώσαντα. C, πτύγμα, superscripta glossa δίπλωμα. Scholia Didymi ad verba Homerica πέπλοιο πτύγμα: ἀντὶ τοῦ διπλῷ τῷ πέπλῳ. Et Hesychius: πτύγμα, κόλπωμα, δίπλωμα. Πτύξις, δίπλωσις.
(62) Conf. Il. 5, 336.
(63) Schol. in C ad αὐτου: τοῦ Αἰνείου. Diomedes est ὁ δραμών
(67) A B, ὅθεν. Prætuli ὅθε ex C. Cf. n. ad Proleg. 389. Tzetzes Chil. 7, H. 116: Ὁ Πυθαγόρας κορυφὴν πάσης φιλοσοφίας Τὴν σιωπὴν ἐνόμιζε καὶ τὸ κρατεῖν τῆς γλώττης· Ὅθεν (Cod. 2644, ὅθε) μετὰ συμπέρασμα πάσης φιλοσοφίας, Καὶ τὸ σιγᾶν πενταετῶς ἐδίδασκε τοῖς μύσταις Βραχέσι κατορθούμενον εὐρυθμήτοις ἄγαν. Editori ultima sic videbantur sananda: βραχέσι κατορθούμενος καὶ εὐρ. Sanum est participium quod ad τὸ σιγᾶν πενταετῶς referendum, et recipiendum ex codice 2644, εὐαριθμήτοις, quod jam proposuit Lud. Dindorf. in Thesauro Græco t. 4, p. 411 D. Est βραχέσι pro ὀλίγοις, ut Chil. 7, 400: φέρεται λόγος οὐ πολλοῖς, γνώριμος δὲ βραχέσι· et Chil. 11, 54: πάνυ δ' εἰσὶ βραχέα. Atque ὅθε codex pro edito ὅθεν Chil. 3, 500.
(68) C, sine γάρ.

ὅθεν οὐδ' αἷμα γέγραφε τοῦ τραύματος ῥυῆναι,
οἷον ἰχῶρα δέ τινα· τὸν ὤχρον οὕτω λέγων.

Τότε λοιπὸν ὁ Σαρπηδὼν ἀνέγειρε τοὺς Τρῶας,
κτείνει δὲ Δηϊκόωντα πρῶτος ὁ Ἀγαμέμνων,
ὄντα φίλον τοῦ Αἰνείου, υἱὸν δὲ τοῦ Περγάσου,
τούτου τὸ σάκος ἐν δορὶ τεμὼν καὶ τὴν γαστέρα.

Θεραπευθεὶς Αἰνείας δὲ υἱοὺς τοῦ Διοκλέους
ἀπέκτεινε τὸν Κρήθωνα καὶ τὸν Ὀρσίλοχόν τε.
Μικροῦ καὶ τὸν Μενέλαον ἔκτεινεν ἂν σὺν τούτοις,
εἰ μὴ συντόμως παρ' αὐτὸν Ἀντίλοχος παρέστη.
Καὶ πέφευγεν Αἰνείας μὲν, οὗτοι δ' ἀνεῖλον τότε,
ὁ μὲν τὸν Πυλαιμένεα, ἀρχὸν τῶν Παφλαγόνων,
ἑστῶτα τρώσας τῷ δορὶ κατὰ τὴν ὠμοκλεῖδα·
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα, ἡνίοχον τὸν τούτου,
λίθῳ βαλὼν τὸ πρῶτον μὲν εἰς μέσον τὸν ἀγκῶνα,
εἶτα κατὰ τὴν μήνιγγα πλήξας αὐτὸν τῷ ξίφει.
Ὁ Ἕκτωρ δὲ σὺν Ἄρει, θυμῷ μαχιμωτάτῳ,
Μενέσθην καὶ Ἀγχίαλον ἔκτεινε πρώτῃ μάχῃ·
ὁ Αἴας δὲ τὸν Ἄμφιον, υἱὸν τὸν τοῦ Σελάγου,
κατὰ τὸ ὑπογάστριον τὸ δόρυ περονήσας,
ἀντιμαχῶν τῷ Ἕκτορι καὶ πᾶσι Τρωσὶ μόνος,

(70) C, γέγραφε. Homerus scilicet. Il. 5, 340. A C, τρώματος.

(71) A, λέγω.

(73) A, δiiκόωντα. B, δηϊόωντα. Cf. Il. 5, 534.

(74) C, φίλον αἰνείου μέν. A, περγάμου. Cf. Il. 5. 535.

(75) A, τοῦτο τὸ σ. ἐν δόρυ

(76) A, υἱός. in B versus finis legi nequit. Con . Il. 5, 542.

(77) A, Κρίθωνα.

(79) A, αὐτῶ. B, αὐτούς. C, ἀντίοχος. Idem in eod m codice mendum libro Δ, 22. Adeo facilis lapsus, ut latina interpretatio editionis Ernestinæ a. 1824, quæ in fronte ait esse correctior, hic loci exhibeat Antiochus. Conf. liber Z. 21.

(80) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 381 : τὸ σχῆμα κατὰ ἄθροισιν (Cram. ἄνθροισιν) καὶ μερισμόν. Ἄθροισις μὲν γὰρ τὸ « οὗτοι », μερισμὸς δὲ τὸ « ὁ μὲν τόν, Ἀντίλοχος δὲ τὸν δεῖνα ».

(81) A, πυλοιγενέα. Cf. Il. 5. 576.

(85) C, μήνιγχα. B Cf. ad librum Δ, 33. B C, αὐτοῦ, scilicet αὐτοῦ.

καὶ δόρατα δεχόμενος πλεῖονα καὶ χαλάζης·
ὅτε Τυδείδης ἦν τραπεὶς, ὁ ἀριστεὺς ὁ μέγας,
οὐκ αἰδεσθεὶς τὴν Ἀθηνᾶν τὴν τούτῳ συνεργοῦσαν,
καὶ πῦρ ὅπερ ἐξέπεμπεν ἐκ κεφαλῆς, ἐξ ὤμων.
Ὁ Σαρπηδὼν Τληπόλεμον βαλὼν δὲ πρὸς αὐχένα
τοῦ Ἡρακλέος τὸν υἱὸν κτείνει καὶ Ἀστυόχης·
αὐτὸς δ' ἐλιποψύχησε, μηρῷ προβεβλημένος
ἐκ Τληπολέμου τοῦ δορός· ἄμφω γὰρ ἧκαν ἅμα.
Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνεῖλε δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Λυκίων,
τὸν Κοίρανον, Ἀλάστορα, τὸν Χρόμιον σὺν τούτοις,
Ἄλκανδρον καὶ Νοήμονα, Πρύτανιν, Ἅλιόν τε.
Ἕκτωρ δὲ τὸν Οἰνόμαον, τὸν Τρῆχον, τὸν Ὀρέστην,
τὸν Τεύθραντα καὶ Ἕλενον μετὰ τοῦ Ὀρεσβίου.
Ἀλλ' ὅτε καὶ Περίφαντα υἱὸν τοῦ Ὀχησίου
ἐφόνευε σὺν Ἄρεϊ, θυμῷ μαχιμωτάτῳ,
ὁ Διομήδης ἔφιππος πέλας ἐλθὼν ἐκείνου
εἰς κενεῶνα τέτρωκεν ὁρμαίνοντα θυμῶδες.
Τρῶες δ', ὡς εἶδον τὴν πληγὴν δορὸς πρὸς τὴν λαπάραν,
νομίσαντες τὸν θώρακα τμηθῆναι καὶ τὰς σάρκας,
ἤδη πεσεῖν γε καὶ νεκρὸν τὸν Ἕκτορα δοκοῦντες,
σμερδνὸν πάντες ἐβόησαν· ἀντήχησαν τὰ ὄρη.

(94) A C, ἐξέπεμψεν.
(97) C, ἐλειποψύχησε. A, μέρος προσδεβλημένος. Cf. Il. 5, 660.
(98) B, δουρός. A, ἴσαν. Ad ἧκαν scholium in C: ἔπεμψαν δηλονότι τὰ δόρατα. Τὸ σχῆμα ἔλλειψις, ὅπερ ἐστὶ τῆς συντομίας.
(104) A, ἄλλ ον τε.. ἠχησίου. B, ὀχησίου. Il. 5, 843: Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
(105) A B, ἐφόνευε. Eadem paraphrasis nominis Ἄρης v. 86. Cf. Il. 5, 844.
(107) A, ὁρμαίνοντος. Ad ὁρμαίνοντα scholium in C: ὁρμῶντα νῦν, ἀλλαχοῦ δὲ λογιζόμενον.
(108) A, διος... λαπάρην.
(110) A C, πεσεῖν δε.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ (*).

Τῶν Τρώων ἐμονώθη δὲ καὶ Ἀχαιῶν ἡ μάχη,
ἤγουν ἐρήμη γέγονε θεῶν τῆς συμμαχίας.
θεοὺς ἐνταῦθα δὲ καλεῖ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις.
Ἀφ᾽ οὗ γὰρ Ἕκτορος θυμὸν κατέπαυσαν, τὸν Ἄρην,
ἡ Διομήδους Ἀθηνᾶ, φρόνησις σὺν ἀνδρείᾳ,
χωρὶς θεῶν ἐμάχοντο Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες·
ἀπῆν γὰρ Ἕκτορος θυμὸς καὶ δόλοι Διομήδους.
Ἐξήπλωτο δ᾽ ὁ πόλεμος, ἐξήνθησεν ἡ μάχη
μέσον τῶν δύο ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Ξάνθου.
Πρῶτος δ᾽ ὁ Τελαμώνιος Αἴας Ἑλλήνων πύργος
ἀνῄρηκεν Ἀκάμαντα υἱὸν τὸν τοῦ Εὐσώρου,
τὸν ἡγεμόνα τῶν Θρᾳκῶν τῶν ὄντων ἐκ τῆς Αἴνου,
δορὶ κατὰ τὸ μέτωπον ἐκεῖνον περονήσας.

(*) Lemmata codicum ut in prioribus libris.

(7) Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 331 : ἐγνώσθη γὰρ Διομήδης ὅτι κατόπτρῳ μηχανικῷ πυρὸς φαντασίαν προπέμπει, Ἕκτωρ δὲ τῷ πάθει θέμενος μάθος, ἐπαύθη τοῦ συναλογίστῳ καὶ ἀπερισκεπτέτῳ θυμῷ μάχεσθαι. Editor ad μάθος adscripsit *sic*, quasi attonitus monstro vocabuli. Eruditissimus scholiastes Tzetzes Æschyleorum meminit versuum Agamemnone 171 : Ζῆνα... τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα, τῷ πάθει μάθος θέντα κυρίως ἔχειν. Scilicet Hector calamitate edoctus prudentius jam ac consideratius dimicare statuit; etenim χρήσασθαι τοῖς πταίσμασι διδάγμασι, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν ἔχοντος, monente Plutarcho Fab. c. 13. Rursus Æschylus eadem fabula 243 : δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσιν μαθεῖν ἐπιρρέπει. Vide de sententia illa proverbiali Blomfieldi Gloss., notulasque meas ad Æschylum, et quæ adposui ad Choriciana p. 260 : τῷ βραδέως αὐτῇ τῇ νόσῳ μαθόντι τὸ δέον. Ibi allego epistolam 92 *Tyanensis*, sic corrumpente typotheta Tyanensis nomen, Apollonii scilicet.

(11) B C, υἱὸν τοῦ εὐσώρου. Il. 6, 8, υἱὸν Εὐσσώρου, cum varietate Εὐσώρου. Bene rejecerunt B C duplex sigma, male servantes diphthongi dialysin quæ est metrica, nec Tzetzæ convenit. A, optime, τὸν τοῦ εὐσώρου.

Ὁ Διομήδης δ' Ἄξυλον τὸν ἐξ Ἀρίσβης κτείνει,
υἱὸν ὄντα τοῦ Τεύθραντος σύναιμον τῆς Τεκμήσσης,
ἄνθρωπον πολυχρήματον, πάντας ξενοδοχοῦντα·
αὐτὸν καὶ τὸν Καλήσιον δοῦλον ἀνεῖλε τούτου.
Τὸν Δρῆσον καὶ Ὀφέλτιον Εὐρύαλος ἀνεῖλε·
καὶ Αἴσηπον καὶ Πήδασον ἅμα σὺν τούτοις κτείνει,
υἱοὺς τοῦ Βουκολίωνος καὶ τῆς Ἀβαρβαρέης·
ὃς Βουκολίων ἀδελφὸς ἦν νόθος τοῦ Πριάμου.
Ἀστύαλον παρέπεμψε πρὸς Ἅδην Πολυποίτης,
Ὁ Τεῦκρος Ἀρετάονα, ὁ Ὀδυσσεὺς Πιδύτην,
Ἀντίλοχος τὸν Ἄβληρον, Ἔλατον Ἀγαμέμνων,
παρὰ Σατνίῳ ποταμῷ τὴν Πήδασον οἰκοῦντα.
Ὁ Βοιωτὸς δὲ Λήϊτος τὸν Φύλακον ἀνεῖλε,
Μελάνθιον Εὐρύπυλος. Τὸν Ἄδραστον δὲ ζῶντα
κατέσχεν ὁ Μενέλαος τοῦ ἅρματος πεσόντα·
ἐν γὰρ τῷ φεύγειν τοῦ ῥυμοῦ θραυσθέντος πρὸς μυρίκην,
κατέπεσε τοῦ ἅρματος. Οὕτω καὶ κατεσχέθη,
καὶ σώζειν τοῦτον ἔμελλε Μενέλαος οἰκτείρας·
ἀλλ' Ἀγαμέμνων ἔκτεινε λαπάραν δορὶ τρώσας.
Νέστωρ δ' ἐξάκουστον βοᾷ λέγων Ἀργείοις τάδε·
« Τοὺς ἄνδρας, ἄνδρες, κτείνωμεν πρῶτον, ὡς ἔστι πρέπον·
« εἶτα τὰς τούτων ἥσυχοι γυμνοῦτε πανοπλίας,

(14) A, fine δ', scholium in C, et Anecd. Oxon. t. 3, p. 381 : Ἀρίσβη ὄνομα πόλεως κειμένης πλησίον Ἑλλησπόντου Conf. p. 51, n. 881.

(20) A, βουκουλίωνος. Cf. Il. 6, 22.

(24) A C, ἀντίοχος. Cf. ad librum Γ, 79. A B C, αὔληρον. Pronunciatio simillima litterarum β υ id mendum peperit. Sic scribunt καλάβροψ καλαύροψ, λαῦρος λάβρος, Αὐδηρίτης Ἀβδηρίτης, alia. Nuper monebam ad caput Hieroclis ac Philagrii de Abderitis p. 289; modo vidimus λ, 29, ῥαύδῳ pro ῥάβδῳ.

(24) B, Ἔλατον δ' Αγ.

(25) B, σατνίδῳ, Il. 6, 34 : Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ποταμοῖο παρ' ὄχθας.

(26) A, φί vel φύλακον.

(28) B, μετέσχεν.

(29) A, ῥυθμοῦ θραυσθέντος ἐν μηρίῳ. Il. 6, 39 : ὄζῳ ἔνι μυρικίνῳ. Sch. in C, : μυρίκη εἶδος δένδρον μεταξὺ τὴν ἰδέαν τῶν φύλλων ἔχουσα ἐρείκης καὶ κυπαρίσσου. Simile est scholium ad librum K, 61

(32) A, δορὶ τρώσας λαπάραν.

(33) A, λεξας.

(34) B, καὶ ἔστι.

(35) A, γυμνοῦμεν.

« μηδὲ σκυλεύοντες νεκροὺς πολέμου ῥαθυμεῖτε. »
Ἕκτωρ, Ἑλένου δὲ βουλαῖς ἐλθὼν ὡς πρὸς τὴν Τροίαν,
τὰς γεραίας ἀθροίσασαν ἐκέλευσεν Ἑκάβην
ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς θῦσαι λαμπρὰν θυσίαν,
βοῦς ἐξ ἀγέλης δώδεκα τῶν ἐνιαυσιαίων,
καὶ πέπλον ποικιλύφαντον ἀπο τῶν Σιδωνίων
θεῖναι τοῖς τοῦ ἀγάλματος γόνασιν, ὅπως παύσῃ
τὸν Διομήδη μάχεσθαι κατὰ τῶν Τρώων οὕτω.
Γλαῦκος τοῦ Ἱππολόχου δέ, σύμμαχος ὢν τῶν Τρώων,
καὶ Διομήδης ἀριστεὺς ὑπάρχων τῶν Ἑλλήνων,
τοὺς ἵππους ἀντεπήλαυνον ἀλλήλοις ὡς πρὸς μάχην·
ἐκ λόγων δὲ ἐγνώρισαν εἶναι παππῷοι φίλοι.
Βελλεροφόντης γὰρ αὐτὸς ὁ πάππος ὁ τοῦ Γλαύκου,
ὁ παριδὼν τὴν Ἄντειαν γυναῖκα τὴν τοῦ Προίτου,
κατ' ἄλλους δὲ Σθενέβοιαν, ἔρωτα σχοῦσαν τούτου,

(36) A, πολέμῳ. Ῥᾳθυμεῖν genitivo junxit Pachymeres non semel : μελέτης ῥᾳθυμοῦσι πολιτικῆς p. 62 : τοῦ πολεμικοῦ καθήκοντος ῥᾳθυμήσοντες, p. 233. Ipse Tzetzes infra II, 285 : ῥᾳθυμεῖν τοῦ πολέμου.

(37) B, δ' ἑλένου ταῖς β:

(38) A, γεηράς.

(39) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 371 : τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς φρονήσεως. Ἐν τοῖς ἀγροῖς γὰρ οἱ παλαιοὶ Ἄρεος ἵστων (ait Cramer ἵστων esse in litura ; in C est quidem correctionis circa primam syllabam tentamine obscuratum, sed non lituratum) καὶ ἐζωγράφουν ἀγάλματα, ἐν δὲ ταῖς πύλαις τῶν πόλεων καὶ οἰκιῶν (Cramer. οἰκείων, addito *sic*. In C est οἰκειῶν, unde scripsi ex usu iotarismi οἰκιῶν) Ἀθηνᾶς, συμβολικῶς λέγοντές τε καὶ προτρεπόμενοι, ὡς ἐν τοῖς ἐκτὸς δεῖ (C. et Cr. τῆς ἐκτὸς δὴ, quod correxi) θυμοῦ καὶ πολέμου, ἐν δὲ τοῖς ἐντὸς καὶ ταῖς οἰκίαις (C, et Cr. οἰκείαις) καὶ πόλεσι εὐβουλίας (C, et Cr. εὐβουλείας) τε καὶ φρονήσεως.

(40) B, βόων. A, ἐνηαυσιαίων.

(41) B, ποικιλόφαντον. In C super ποικιλύφ. scriptum ἔργματα, ie pecto ad Il. 6, 289 : πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν Σιδονίων. Codices σιδωνίων, bene. Sic Proleg. 385, 389, cum ω Σιδῶνος. Σιδώνιος. Recentiores utuntur plerumque syllaba producta: Homerus metri causa δο et δω exhibet Corayus ubique Straboni syllabam brevem contribuit, et si non sint in hac scriptura con tantes libri Herodianus Partitionibus p. 123 : Σιδὼν πόλις καὶ κλίνεται Σιδῶνος. Brevior fuit Moschopulus Π. σχ. 1, 53 : Σιδὼν ὄνομα πόλεως. Nam de vocali prima lector monitus, fuit etiam monendus de vocali qua fieret auxesis. Vide Bernhard. ad Dionysium Perieg. 912. In Hieroclis Facetiis scripsi nuper Σιδώνιος vel contra codices.

(43) B, διομήδην.

(47) A B C, γνωρίσαντες. Correxi ; sed fortasse periit versus unus, cui participium fuerit aptum.

(49) B, παριών.

ἀνὴρ ὁ σωφρονέστατος, ὁ Χίμαιραν φονεύσας,
θηρίον τὸ τρικέφαλον, τῷ πτερωτῷ Πηγάσῳ, —
ἤγουν ὁ τροπωσάμενος ἔθνη τριπλᾶ τῷ πλοίῳ,
Σολύμους, Ἀμαζόνας τε, τοὺς τῆς ἐνέδρας τρίτους·
Σολύμους μὲν, ὡς λέοντας, ὄντας γενναίους ἄνδρας,
ὡς χίμαιραν, ὡς αἶγα δὲ κρημνοβατοῦσαν πάλιν,
τῶν Ἀμαζόνων τὸν στρατὸν Ἄρεος θυγατέρων,
ὡς δράκοντα τὴν ἔνεδραν τῶν ἐλλοχώντων τούτῳ·
καὶ θυγατέρα δι' αὐτὸ λαβὼν τὴν Ἰοβάτου
τὴν κλῆσιν τοῦ ὀνόματος ἔχουσαν Φιλονόην, —
φίλος ὑπῆρχε τῷ Οἰνεῖ τῷ πάππῳ Διομήδους.
Ἀλλήλοις ἀνταμείβουσιν αὐτῶν τὰς πανοπλίας,
ὁ Διομήδης μὲν χαλκῆν ἀντὶ χρυσῆς πρὸς Γλαῦκον,
ὁ Γλαῦκος δ' ἔμπαλιν χρυσῆν ὡς πρὸς χαλκῆν ἀμείψας.
Ἡ εἱμαρμένη γὰρ τὸν νοῦν ἐδόξασε τοῦ Γλαύκου,
χάριν φιλίας, τὴν χρυσῆν ὡς πρὸς χαλκῆν ἀλλάξαι.
Ἕκτωρ δὲ, μετὰ κέλευσιν τῆς, ἧς εἶπον, θυσίας,
ἦλθε καὶ πρὸς Ἀλέξανδρον πρὸς πόλεμον ὀτρύνων·

(53) A, ἔθνη πολλά... Σολύμους... Quæ repetit libro II, 43 sqq.

(55) B, εἶναι.

(56) A, αἶγα τε.

(58) A, ἐλαχόντων. A C, τούτων. B, sine caret. scripsi τούτῳ.

(59) A, διὰ τοῦτο.

(63) A, χαλκόν.

(64) B, καὶ πρός, et sic mox 66. Cf. n. ad librum A, 75.

(65) Est ἡ εἱμαρμένη allegorice pro Κρονίδης Ζεὺς versus Homerici Il. 6, 234 : Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς. In C scholium et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 381 : Πῶς δεῖ νοεῖν σε τὸ (C. et Cram. τῷ) παρ' Ὁμήρῳ, « Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς, Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων » (duos postremos versus non habet Cramerus). Ἐξέλετο ἀντὶ τοῦ ἐξαιρέτους καὶ δεδοξασμένας ἐποίησεν, οὐ μὴν ἄφρονας, ὥσπερ ἂν ἕτερος εἶπε φιλόχρυσος καὶ ἀγεννὴς ποιητής, Ἡσίοδος ἢ καὶ Σιμωνίδης ἢ Πίνδαρος. Ὅμηρος δὲ καὶ ψυχὴν (Cram. τὴν ψ.) προτιθέναι τῶν φίλων παιδεύων, πῶς μικρολογεῖσθαι καὶ φειδωλεύεσθαι πρὸς τοιαῦτα ἐπίσταται; Ἄπαγε. Δεύτερα τὰ τοιαῦτα πάντα φιλίας νομίζει καὶ πολλοστά. Καὶ τὸν Γλαῦκον, ὡς μεγαλόφρονα καὶ λίαν φιλότιμον διὰ φιλίαν φανέντα, γεραίρει τοῖς ἔπεσιν. Quæ interpretandi verbum ἐξέλετο ratio Tzetzæ placuit, et Homericis 125, displicuit plurimis, idque merito

(67) Εἶπον, scilicet hujus libri v. 39.

καί, παροτρύνας καὶ αὐτόν, οἴκοις ἰδίοις ἦλθεν
ἰδεῖν αὐτοῦ τὴν σύζυγον τὴν κλῆσιν Ἀνδρομάχην,
τὴν παῖδα Ἠετίωνος Κιλίκων βασιλέως,
καὶ σὺν τῇ Ἀνδρομάχῃ δὲ τὸν πεφιλμένον παῖδα,
ὃν Ἕκτωρ μὲν ὠνόμαζε Σκαμάνδριον τὴν κλῆσιν,
οἱ δ' ἄλλοι Ἀστυάνακτα· ῥύστης γὰρ Τρώων Ἕκτωρ.
Τὴν δ' ἐν τοῖς οἴκοις οὐδαμῶς εὗρεν, ἀλλ' ἐπὶ πύργον
ἑστῶσαν καὶ δακρύουσαν ἐν τῷ νικᾶσθαι Τρῶας·
ἣν λογισμοῖς τοῖς πρέπουσι σωφρόνως νουθετήσας,
καὶ τοῦ παιδὸς ἀψάμενος καὶ πατρικῶς φιλήσας,
καὶ τοῦτον ἐπευξάμενος, ὡς εἶδε πτοηθέντα
τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ καὶ πρὸς τροφὸν στραφέντα,
γελάσας, καὶ πρὸς γέλωτα κἀκείνην δὲ κινήσας,
ὥρμησε πρὸς τὸν πόλεμον, θρῆνον λιπὼν κατ' οἴκους·
οὐδὲ γὰρ ἦν προσδέκιμος νοστῆσαι τοῦ πολέμου.
Ἕκτορος δὲ πρὸς πόλεμον ὁρμῶντος ἐπιτρέχειν,
ἐν δόμοις οὐδ' Ἀλέξανδρος ἐβράδυνεν οἰκείοις,
ἀλλ' ὁπλισθεὶς ἐξέδραμεν, ὥσπερ στατός τις ἵππος
πρὸς πεδιάδας ποταμῶν γαυρούμενος ἐκτρέχει,
ὑψῶν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν, τινάσσων καὶ τὰς τρίχας·
οὕτως ἐξ ἀκροπόλεως ὁ Πάρις τότε τρέχων,
λαμπρὸς ἐν ὅπλοις, καὶ φαιδρὸς δικὴν αὐγῆς ἡλίου,
τὸν Ἕκτορα προπέφθακε πρὶν ἐξελθεῖν τῆς Τροίας,

(70) Codd. αὐτοῦ.
(71) A, κηλίκων.
(73) Non est in B. A, ὃν νέκτωρ ἐξωνόμαζε.
(74) A, ῥύστε γάρ.
(75) A, τὴν δὲ τοῖς.
(78) A C, ὡς π. φιλήσων.
(79) C, ἐπευξόμενος.
(81) A, κἀκίνην.
(82) A, θρήνους. C, θρῆνον λοιπόν.
(84) A, τούτου δὲ πρὸς τὸν πόλ. C, super ἕκτορος δὲ scriptum exhibet τούτου δὲ, debuisset et τὸν addere.
(86) A, στρατὸς .. ἐντρέχει. In C ad στατὸς scholium : ἐσταυλισμένος. Verbum σταυλίζομαι fit a σταῦλος nomine, latinorum *a stabulum* n. Scholasticus in Hieroclis Facetiis, p. 267, equi quem

ὄνπερ ἐπαίνεις πρέπουσιν Ἕκτωρ εἰσδεδεγμένος,
ἐπηύξατο τοὺς Ἕλληνας τῆς Τροίας ἐξελάσαι.

venditabat, audaciam laudans, ἐν τῷ σταύλῳ, aiebat, μόνος ἕστηκεν. Multa Cangius Glossario V. Σταῦλον, σταῦλος.

(93) Abest a B C.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Η (*).

Σύναμα τούτω τῶν πυλῶν ἐξώρμησαν τῆς Τροίας,
ἀμφότεροι πρὸς πόλεμον ἐμπύρως τεθηγμένοι.
Καὶ Πάρις μὲν ἀπέκτεινε Μενέσθιον ἐξ Ἄρνης,
υἱὸν Ἀρηϊθόου τε καὶ τῆς Φιλομεδούσης,
ὃν πάντες Ἀρηίθοον ἐκάλουν Κορυνήτην·
οὐ τόξοις γάρ, οὐ δόρατι καὶ στόματι μαχαίρας,
ἀλλὰ ῥοπάλῳ σιδηρῷ τὰς μάχας συνεκρότει.
Ἕκτωρ Ἠϊονέα δὲ βαλὼν πρὸς τὸν αὐχένα,
ὁ Γλαῦκος δὲ Ἰφίνοον τοῦ Δεξιοῦ τὸν παῖδα
ἀνήρηκε τῷ δόρατι βαλὼν κατὰ τὸν ὦμον.
Ἡ δὲ γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ, φρόνησις τῶν Ἑλλήνων,
ἰδοῦσα τούτους κτείνοντας στρατὸν τὸν τῶν Ἑλλήνων,
ἐρῶσα καὶ τὸν Ἴλιον νίκην Τρωσὶ διδόντα

(*) Lemmata codicum ut in superioribus libris.

(1) B C, ἐξώρμησε, scilicet Ἕκτωρ τούτῳ τῷ πάριδι. Malui ex A, ἐξώρμησαν, ut τούτω sit dualis numerus.

(3) Scholium in C : Ἄρνη πόλις Βοιωτίας.

(4) B, υἱὸν δὲ ἀρηΐθου τε. Il. 7, 8, υἱὸν Ἀρηϊθόοιο. C, φυλομεδούσης. Homero Φιλομέδουσα.

(5) A, χορονίτην. Scholium in C : ῥοπαλάν, ἤτοι ματζουκάν. Fortasse omissum nonnihil, verbi causa : παρὰ κορύνην, ῥοπαλάν... Codicis exhibeo accentus accurate. Herodianus Epimerismis pp. 70, 233 : κορύνη, ματζοῦκα. Nicetæ Choniatæ de Manuele 7, c. 6, nominatur ὁ Ματζούκης vel Ματζουκάκης Θεόδωρος, qui κορυνήτης verbo tenus fuisse videtur ; nam in disceptatione quadam ab Eustathio illo Thessalonicensi confutatus, stetit ἐννεὸς καὶ τὰ χείλη μύσας. Vid. ad Herod. mea nota. Radix est *Massa*, Μάτζα. Plura Cangius, Fabrottus Glossario Nicetæ in Ματζουκάκη, collato Corayo Atactis t. 1, p. 195. Zalyces Lexico : *Massue*, ῥόπαλον, ματζοῦκα. Nomen ῥοπαλά nondum videram. Monuit Zalyces ματζοῦκα nomen esse γυναικόν.

(6) A, σὺν στόματι. Cf. Il. 7, 138...

(7) A, ῥωπάλῳ.

(12) Non in B. A, κταίνοντα.

(13) C, διδοῦντα. A, τρωσὶν διδ.

τῷ πέμπειν κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων τὰς ἀκτῖνας,
ᾔτησε μονομάχιον Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων.
Καθιδρυθέντων ἄμφω δὲ λοιπὸν τῶν στρατευμάτων
αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἀναστὰς μέσον τῶν στρατευμάτων,
ᾔτησε τὸν βουλόμενον μονομαχεῖν Ἑλλήνων.
Τῶν πάντων πτοηθέντων δὲ Μενέλαος ὡπλίσθη,
ὑβρίζων πάντας Ἕλληνας Ἕκτορα πτοηθέντας.
Καὶ δὴ νεκρὸς ἂν ἔκειτο χερσὶ ταῖς Ἑκτορείοις,
εἰ μὴ κατέσχον ἅπαντες, ὁ δ' Ἀγαμέμνων πλέον.
Καὶ τότε Νέστωρ ἀναστὰς, καὶ σχετλιάσας μέγα,
καὶ τὴν Ἐρευθαλίωνος εἰπὼν μονομαχίαν,
ὅνπερ ἀνεῖλε νεαρὸς ὑπάρχων τῷ σαρκίῳ,
καὶ τέλος θεὶς τοῖς ῥήμασιν, « Εἰ νέος ἦν εἰσέτι,
« καὶ ἂν πρὸς μονομάχιον Ἕκτορι συνεπλάκην »,
ἄνδρας ἐννέα πέπεικεν Ἑλλήνων ἀναστῆναι,
πρῶτον τὸν Ἀγαμέμνονα, δεύτερον Διομήδην,
εἶτα τοὺς δύο Αἴαντας καὶ τὸν Ἰδομενέα,
τὸν Μηριόνην μετ' αὐτοὺς, Εὐρύπυλον σὺν τούτοις,

(15) A, ἥτισέ μον.

(16) B, καθιδρυσθέντων. A. καθιδρυνθ. C, καθιδρυθέντων. Hoc vocabulum e codice suo Cramerus protulit, lemma scholii sequentis quod inseruit Anecd. Oxon. t. 3, p. 382 : γράφεται (meus caret eo verbo, quod periisse videtur resectum cultro bibliopegi) καὶ ἱδρυνθέντων. Ἱδρυνθέντων, ἰωνικῶς ἱδρυνθέντων (quod deest Cram.) μετὰ τοῦ ν, ὡς τὸ κλινθέντων. Ἀττικῶς δὲ ἄνευ τοῦ ν, ὡς τὸ κλιθέντων, καὶ τὰ ὅμοια. Cf liber K, 77. — A, λοιπῶν.

(17) Non est in C, omissus propter τὸ ὁμοιοτέλευτον duarum clausularum.

(21) A, καὶ μὴν... ἑκτορείαις. Prætuli formam masculinam ex B C. Consentiebant metrice in δόξαν Ὁμηρείαν libro Δ, 51 Cf. n. ad A, 107. Tzetzes Chil. 5, 762 : Οἱ Μοῦσαν τὴν οὐρανίαν Ὁμήρου καθελόντες. Metri necessitas omnino masculinum οὐράνιον reponi jubet, quod reperio in bono codice 2644.

(23) In C, ad σχετλ. scholium : δεινοπαθήσας, λυπηθείς.

(24) A, ἐρεθαλιῶνος. B, ἐρευθαλλίωνος. Cf. Il. 7, 136.

(27) C, συνεπλάκη.

(28) A, πέποικεν.

(29) A B C, διομήδην.

(30) ἰδομενῆα.

(31) C, μηριόνη. A μυριόνην, permutatio ne vocalium η υ. In Tzetzæ Chil. 1, 496, ubi πρίσας ξυλύριον μικρὸν, malim ξυλήριον. Frustra consului codicem 2644. Perierunt illius Chiliadis versus inter 440 et 581, avulso folio saltem uno, quod debuit esse medium inter folia 15 et 16.

καὶ Θόαντα, καὶ παίγνιον Ὁμήρου Ὀδυσσέα.
Οὗτοι πάντες ἀνέστησαν τάχα μονομαχῆσαι.
Πάντων δὲ λόγοις Νέστορος κλήρους βαλόντων τότε
κυνῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος, τοῦ Αἴαντος ἐξῆλθεν,
εἴτε τυχαίως προδραμὼν ἢ κατ' οἰκονομίαν·
ὁ Νέστωρ τότε γὰρ κινῶν ἐτύγχανε τοὺς κλήρους.
Ἐκ κήρυκος τὸν κλῆρον δὲ δεξάμενος ὁ Αἴας,
ὥρμησε καθοπλίζεσθαι· τοῖς Ἕλλησι δὲ λέγει·
« Ἕκτορα, φίλοι Ἕλληνες, δοκῶν νικῆσαι χαίρω·
« ἀλλ', ἕως οὗ ἐνδύομαι αὐτὸς τὴν πανοπλίαν,
« τῇ ἀφανεῖ κατεύχεσθε σύμπαντες Εἱμαρμένῃ
« σιγῇ καὶ λάθρα καθ' αὑτούς, μὴ μάθωσιν οἱ Τρῶες,
« εἴτε καὶ φανερώτερον· φόβος οὐδεὶς ὑπάρχει ».
Οὕτως εἰπὼν καὶ ὁπλισθείς, κραδαίνων καὶ τὸ δόρυ
τραχῶς ἐβάδιζε γελῶν ἐκπληκτικῷ προσώπῳ·
ὅνπερ μεγάλως ἔχαιρον οἱ Ἕλληνες ὁρῶντες,
τρόμος πολὺς δὲ τοῖς Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι σὺν τούτοις.
Αἴας δὲ φέρων θυρεὸν στήθει στερρὸν ὡς πύργον,
τὸν ὅνπερ κατεσκεύασε Τυχίος ὁ Ὑλαῖος,
ἑπτὰ βοῶν μὲν ἔχοντα βύρσας ὀχυρωτάτας,
ἄνω πασῶν δὲ τῶν βυρσῶν σίδηρον ὥσπερ βύρσαν,
ἔστη πλησίον Ἕκτορος καὶ μάχην συνεκρότει.
Καὶ πρῶτος Ἕκτωρ μέν, βαλὼν τὴν Αἴαντος ἀσπίδα,

(32) A, καὶ χθόεντα.
(34) A C, βαλλόντων.
(36) A, εἶτα ταχέως προσδρ. B, ἢ τυχ. προσδρ.
(37) B, ὁ ν. τότε γ. ἐτύγχανε τότε κινῶν τ. κλ.
(38) C, ἐκ κήρ. ὁ Αἴας δὲ δεξ τ. κλ.
(40) A, δοκῶ νικῆσαι χαίρων. Cf. Il. 7, 191.
(42) A, κατέχεσθε. B, κατεύχεσθαι. Tzetzica εἱμαρμένη est pro Jove Saturnio Homeri, ut passim.
(43) A, κατ' αὐτούς.
(46) A, βοῶν. Cf. Il. 7, 212.
(47) B, ὅνπερ μ. οἱ Ἕλληνες ὁρῶντες ἀνεσκίρτων. Il. 7, 214 Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες.
(50) Scholium in C : Ὕλη πόλις Βοιωτίας

τὸν σίδηρον διέκοψεν ἕξ τε βοείας βύρσας·
ἐν βύρσῃ τῇ ἑβδόμῃ δὲ τὸ δόρυ κατεσχέθη·
δεύτερος δ᾽ Αἴας προσβαλὼν κόπτει καὶ τὴν ἀσπίδα
καὶ θώρακα τοῦ Ἕκτορος, μικροῦ καὶ τὴν λαπάραν,
εἰ μή που κλίνας τὸ πλευρὸν ἐξέφυγε τὸν μόρον.
Ἐκσπάσαντες δὲ δόρατα συνέπεσον ἀλλήλοις
καὶ πλήττει πάλιν Ἕκτωρ μὲν τοῦ Αἴαντος τὸ σάκος,
καὶ τὸν χαλκὸν οὐκ ἔκοψε, κλίνεται δὲ τὸ ξίφος.
Αἴας πηδήσας πλήττει δὲ τὴν Ἕκτορος ἀσπίδα,
καὶ τὴν ἀσπίδα κόπτει μὲν καὶ μέρος τοῦ τραχήλου,
κρουνοὶ δ᾽ ἐχώρουν αἵματος. Ἕκτωρ δ᾽ οὐχ ὑπεχώρει,
ἄρας δὲ μέγαν μέλανα λίθον τραχὺν τῷ τότε,
πρὸς ὀμφαλὸν τοῦ Αἴαντος πάλιν τὸ σάκος βάλλει,
καὶ πλεῖον γέγονεν οὐδέν, ἤχησε δὲ τὸ σάκος.
Δεύτερος Αἴας δὲ λαβὼν μείζονα τούτου λίθον,
στρογγύλον, ἔπεμψε στερρῶς, καὶ λύει τὴν ἀσπίδα,
λύει καὶ γόνυ Ἕκτορος· ὁ δ᾽ ὕπτιος ἡπλώθη,
ἀσπίδι τούτου στηριχθείς. Τὸν δ᾽ ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Αἴαντος κατὰ πρόσωπον ἥλιος γὰρ ἐκλάμπων
αὐτὸν ἐκώλυσεν ἰδεῖν τὴν Ἑκτορείαν πτῶσιν·
τὸν Ἕκτορα δ᾽ ἀνήγειρεν, Αἴαντος οὐκ ἰδόντος.
Καὶ τότε δὴ καὶ ξίφεσιν ἂν ἔτρωσαν ἀλλήλους,
εἰ μὴ Ταλθύβιος αὐτοὺς εἶρξε καὶ ὁ Ἰδαῖος·
ἡ νὺξ γὰρ κατελάμβανεν, ἡμέρας πληρουμένης.
Οὕτω μονομαχήσαντες ἔδον ἀλλήλοις δῶρα,
ὁ Ἕκτωρ μὲν τῷ Αἴαντι ξίφος σὺν ξιφοθήκῃ,

(55) A, βοίας.
(57) A C, δεύτερος Αἴας δὲ βαλών.
(58) B, μικρόν.
(62) A, χαλκοῦν... τὸ δόρυ.
(64) A, πλήττει.
(69) A, μείζονα λίθον τότε.
(74) A, ἐκτορίαν. Fort. Ἑκτόρειον. Cf. n. ad v. 21.
(75) B, εἰδότος.
(76) B, δὴ ξίφ ἔτρωσαν ἄν.

καὶ πᾶσι παραρτήμασι καὶ τῇ σκευῇ τῇ τούτου·
ὁ Αἴας δὲ τῷ Ἕκτορι κοκκοβαφῆ ζωστῆρα.
Καὶ τούτῳ τῷ ζωστῆρι μὲν Ἕκτωρ, ἐξ Ἀχιλέως
θανὼν, δεθεὶς ἐσύρετο μετὰ μικρὸν τὸν χρόνον,
Αἴας δ' ἀνεῖλεν ἑαυτὸν τοῦ Ἕκτορος τῷ ξίφει.
Ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὕστερα· τότε δὲ χωρισθέντες,
Αἴας ἀπῆλθεν Ἕλλησι, τοῖς δὲ Τρῶσιν ὁ Ἕκτωρ.
Ὁ δ' Ἀγαμέμνων θύσας βοῦν εὐώχει τοὺς ἀρίστους,
ἐτίμα δὲ τὸν Αἴαντα ῥάχιν βοὸς παρέχων.
Μετὰ τροφὴν ὁ Νέστωρ δὲ δημηγορεῖ γενέσθαι
συναγωγὴν τῇ αὔριον Ἑλλήνων τῶν σφαγέντων
καὶ τάφον ἕνα καὶ πυρὰν μίαν κοινὴν ἁπάντων,
καὶ πόλιν εἰς ἀσφάλειαν τῶν ζώντων καὶ τῶν πλοίων.
Ἀντήνωρ λέγει δὲ Τρωσὶν Ἑλένην ἀποδοῦναι,
μηδὲ ματαίως μάχεσθαι πατήσαντας τοὺς ὅρκους·
Ἀλέξανδρος δ' ἀντέλεξεν οὐχὶ διδοὺς Ἑλένην,
ὅσα δ' ἐξ Ἄργους ἔλαβε χρήματα δοῦναι λέγων,
καὶ ἔτι τούτων πλείονα. Πρίαμος δ' ἔφη τότε·
« Νῦν μὲν δειπνοποιήσασθε, καὶ φυλακὴν ποιεῖσθε·
« τῇ αὔριον Ἰδαῖος δὲ τοῖς Ἕλλησιν λεγέτω
« ὅσα φησὶν Ἀλέξανδρος τὰ νῦν περὶ Ἑλένης,
« καὶ παῦσιν αἰτησάσθω δὲ πολέμου παρ' ἐκείνων,
« ὡς κλαύσωμεν καὶ καύσωμεν νεκροὺς τοὺς πεπτωκότας ».
Ἐλθόντος τῇ ἐπαύριον παρ' Ἕλληνας Ἰδαίου
καὶ καταγγείλαντος αὐτοῖς τὴν γνώμην τὴν τῶν Τρώων,
ἤρεσε μόνον τὸ νεκρῶν στρατοῖς τοῖς ἀμφοτέροις,
Ἐφ' ἀμαξῶν δ' ἀθροίσαντες, καίουσιν ἄμφω τούτους,

(81) Ad παραρτήμασι schol. in C. αἰωρήμασι, κρεμαστῆρσι.
(86) B, ταῦτα.
(92) A, τὴν αὔριον. Sic A B, v. 100.
(103) B, καὶ κλαύσωμεν.
(104) A B C, τῇ.
(107) A C, ἐπ' ἀμαξῶν. A, ἀμφοτέρους.

τοὺς ἑαυτῶν ἑκάτεροι δακρύοντες ὡς δέον.
Ἕλληνες δὲ διέπραξαν ὥσπερ ὁ Νέστωρ εἶπε,
καὶ τάφον ἕνα καὶ πυρὰν δειμάμενοι καὶ πόλιν,
τὴν ἥνπερ ἀπειργάσαντο μονοημέρῳ πόνῳ,
ὥσπερ ὁ Σαρδανάπαλος Τάρσον καὶ Ἀγχιάλην,
ὁ Ἀσσυρίων βασιλεὺς παῖς Ἀνακυνδαράξου.
Ὁ Ποσειδῶν ὁ λέγων δὲ Διὶ περὶ τοῦ τείχους
ὅτι τὸ τεῖχος ἔκτισαν ἄνευ θεῶν θυσίας,
καὶ τοῦ Διὸς οἱ λόγοι δὲ ταῦτα δηλοῦσιν εἶναι·
ἐν τροπικοῖς οἱ Ἕλληνες ἦσαν πυργοποιοῦντες,
οὐχὶ χρηστὸν θεμάτιον κρατήσαντες ἀστέρων·
ὅθε συντόμως ἔμελλε καταπεσεῖν τὸ τεῖχος

(108) B C, δακρύσαντες.

(111) C, ἀπηργάσαντο μονοημέρω τάχει, superscripto πόνῳ, cum scholio, σημείωσαι ὅτι οἱ Ἕλληνες μιᾷ ἡμέρᾳ πολίχνην πλησίον τῆς Τροίας ἐτειχοποίησαν, ὡς ὁ Σαρδανάπαλος Τάρσον ἅμα καὶ Ἀγχιάλην.

(112) B, καίπερ.

(113) A, ἀνακινδασάξου.

(117) Consentiunt A B C. Cramerus in Anecd. Oxon. t. 3, p. 382, ante scholium a se repertum quodque ipse reperi in C, versum habet imperfectum, ἐν τροπικοῖς καταρχῶν, lemma fortasse poematis unde sequentia sunt deprompta. In C post lineolas duas prorsus evanidas sequitur fragmentum poetæ astrologi, Ammonis puto: Ἐν τροπικοῖς οὔτ' αὖ γαμέειν καλὸν οὔτε γάμοιο Ὥραν (hoc addo) μνησθείην ἐρατὴν (sic scribo pro ἐρατεινὴν) τελέειν, οὐ κτήσιος ὠνὴν (sic C. Cram., κτήσιος ἦν, et in nota exhibet compendii figuram prorsus malam). Μήτε δημοσύνην τέχνης τινὸς ἄρχεο τῆμος. Εἰ δὲ καὶ ἄλλο τι πρᾶγμα θέλεις, μίμνειν ἐπὶ δηρόν. Μὴ σύγε τοῦτ' ἔρξεις (hoc verbum quod exhibet Cramerus fere est in C, finis ξεις certus saltem), τροπικοῖς μήνης ἰνεούσης. Πάντα γὰρ ἐν τροπικοῖσι παλίντονα ἐκτελέουσι, καὶ χρησμοὶ καὶ ὄνειροι ψεύδοντ' ἐν τροπικοῖσι. Ῥηϊδίως ὁ λαβὼν καὶ ἀσπασίως ἀποτίσει. Εἰ δὲ ξένην πλώειν (Cram. et C. πλώην. Melius foret, εἰ δὲ ξείνην πλεῖν) καὶ ὁδεύειν γῆν ἐθέλησθα (Cram et C. ἦν. Sed γῆν et πλεῖν est subridiculum. Fortasse, εἰ δὲ ξείνῃ πλεῖν. « Quod si in extera regione mari terrave iter facere volueris »), Ἐν τροπικοῖς κέλομαι· νόστος δέ τοι ἔσσεται ὠκύς (est νόστος pro lectione scripta νοῦσος conjectura Dubneri v. d., confirmata versibus Ammonis a Tzetza citatis Exegesi p. 33; loquitur Ammon de solidis signis, στερεοῖς, quæ sunt τροπικοῖς contraria; quam adjectivi στερεὸς significationem in lexicis non reperio, nisi innuatur ab Hesychio loco mendoso: Στερεαί τινες τῶν δικαστικῶν ψήφων, ἄλλοι δὲ ἀστέρας. Vide Dorvill. ad Charit. Ammon igitur: Ἐν στερεοῖς ζώοις ξείνην εἰς γαῖαν ἐπειχθεὶς δηρὸν ἐκεῖ μενέεις, καί τοι νόστος βραδύς ἐστιν. Confer Manethonem 6, 359, 360), Καὶ εἰς οἶκον ἴθι τῆμος ξείνης (C et Cram. ξένης) ἀπὸ γαίης. Ἣν δὲ φύγῃ θεράπων κακομήχανος ἐν τροπικοῖσιν, Ἂψ εἰς οἶκον ἄνακτος ἐλεύσεται, οὐδ' ὑπαλύξει. Κλέψας δ' ἐν τροπικοῖσιν ἁλίσκεται, οὐδέ τε λήσει. Cf. liber M 5.

(119) A B, ὅθεν. Vide notata ad Prolegom. v. 389.

ἐπιφοραῖς ὑδάτων δὲ καὶ κύμασι θαλάσσης,
μετὰ τὴν ὑπονόστησιν Ἑλλήνων πρὸς Ἑλλάδα.
Ἐπεὶ βρονταὶ γεγόνασι τότε δὲ πυργουμένου,
αἱ δὲ βρονταὶ πεφύκασιν ὑδάτων καὶ ἀέρος,
εἰκότως ἄγει λέγοντα Διὶ τὸν Ποσειδῶνα.
Ὅτι δ' εἰσὶν εὐέμπτωτα τὰ τροπικοῖς πραχθέντα
πᾶς ἀστρολόγος ἐκβοᾷ, καὶ Καταρχαῖς ὁ Ἄμμων·
ἡλίου δ' ἔντος ἐν ζυγῷ τῶν τροπικῶν ζωδίων,
οἱ Ἕλληνες ἐπύργωσαν ἐκείνην τὴν πολίχνην,
ἐν ὀκτωβρίῳ τῷ μηνὶ, κατὰ φωνὴν Λατίνων·
εἰ δ' ἦν τῷ τότε τροπικοῖς οὖσα καὶ ἡ σελήνη,
χωρὶς ἄλλης κακώσεως καὶ βλάβης τῶν ἀστέρων,
ἤρκεσαν ἂν κατάπτωσιν οὗτοι ταχέως πρᾶξαι.
Μετὰ δυσμὰς ἡλίου δὲ τοῦ τείχους πληρωθέντος,
ἐγένοντο βουσφάγια καὶ δεῖπνοι τῶν Ἑλλήνων.
Ἐλθόντων ἐκ τῆς Λήμνου δὲ καὶ πλοίων οἰνοφόρων,
ἅπερ ὁ Εὔνηος υἱὸς Ἰάσονος ἦν πέμψας,
ἔπινον ἐξωνούμενοι, δαινύμενοι παννύχως·
ὁμοίως καὶ οἱ Τρῶες δὲ πάλιν κατὰ τὴν Τροίαν.
Ὁ δ' οὐρανὸς παννύχιον ἐξαίσιον ἐβρόντα,
ὡς ὠχριᾶν τοὺς σύμπαντας τῷ φόβῳ ψυχρουμένους.
Εἶτα τῇ Εἱμαρμένῃ δὲ θύσαντες ἐκοιμῶντο.

(120) B, κύματι.
(125) A, εὐέπτωτα.
(126) A, κατ' ἀρχάς. C, κατ' αρχαῖς. B, καταρχαῖς. Hoc recepi. Innuitur astrologicus liber Ammonis pseudonymi, poemati similis Maximi περὶ καταρχῶν. Ad v. 117 fragmentum ex Ammone, ni fallor, fuit exhibitum.
(132) A, κατὰ πτῶσιν.
(134) C, ἐγίνοντο.
(136) A, εὔηνος. Il. 7, 468: Ἰησονίδης Εὔνηος. A, Ἴασος ἦν ὁ π.
(137) B, ἔπιον. A, ἔπεινον. C, ἔπινον. B, ἐξωνούμενος.
(140) B, καὶ ὠχρ. A, ὡς ὠχρειᾶ.
(141) B C, θύσαντας κοιμηθῆναι. Et hic τῇ Εἱμαρμένῃ respondet Homerico Κρονίων Il. 7, 481.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Θ (*).

Ἡμέρα μὲν ἐξήπλωτο πρὸς πάσης γῆς τὸ πλάτος·
ὁ Ζεὺς δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς ἐδημηγόρει λέγων·
« Μήτε θεά τις θήλεια, μήτε θεῶν ἀρρένων
« τοῖς Ἕλλησιν ἢ Τρώεσσι νῦν βοηθὸς γινέσθω,
« εἰ μὴ τὴν ἀγανάκτησιν ποθεῖ τὴν ἡμετέραν.
« Ἢ γὰρ εἰς οὐρανὸν ἔλθοι πληγεὶς ἀπρεπεστάτως,
« ἢ ῥίψω πρὸς τὸν Τάρταρον, ὡς γνοίη μοῦ τὸ κράτος.
« Εἰ βούλεσθε δ' ἀπόπειραν λαβεῖν μου τῆς ἰσχύος,
« σειρὰν χρυσῆν κρεμάσαντες πάντες καθέλκετέ με·
« ἀλλ' οὐ καθέλξετε πρὸς γῆν· ἐγὼ δ', ἅπερ ἑλκύσω,
« ἀνάξω γῆν καὶ θάλασσαν· τοσοῦτον γὰρ ἰσχύω ».
Ταῦτα τοιαύτην ἔχουσι σοφὴν ἀλληγορίαν.
Μετὰ βροντάς, ἃς εἴπομεν, ἐκείνας τὰς παννύχους,
ἡμέρας ἦν ὁ οὐρανὸς μέσως τεθολωμένος,
μὴ καθαρός, μηδ' ἔνομβρος, ἀλλ', ὥσπερ εἶπον, μέσως·
ὅπερ καὶ ἄκραν σιωπὴν θεῶν κατονομάζει,
ὅπερ καὶ κώλυμα φησὶν ἀμφοῖν τῆς βοηθείας.
Μετὰ μικρὸν δὲ κινηθεὶς βραχὺ φαιδρὸς ἐφάνη,

(*) Codicum lemmata similia superioribus.

(2) B, τοῖς λαοῖς.

(4) Pro τοῖς an τις ex Il. 8, 7? C, τρώεσσιν. A B, γενέσθω.

(6) Fortasse ἔλθῃ.

(7) A C, γνώσῃ.

(13) εἴπομεν, modo libro H, 139.

(14) A B, μέσον.

(15) A, B, ἄνομβρος. A B C, μέσος. Scripsi μέσως, ὥσπερ εἶπεν.

(16) κατονομάζει, Homerus libro 8, 28.

(17) Schol. in C: ἀμφοῖν, ἤγουν Ἑλλήνων καὶ Τρώων.

(18) B, μικρόν γε.

ὅπερ καὶ λόγους Ἀθηνᾶς καὶ γέλων Διὸς λέγει·
τὴν ἐπὶ πλεῖον κίνησιν ἵππους δὲ λέγει τούτου,
τὴν περὶ Ἴδην στάσιν τε, πύκνωσιν πάλιν νέφους,
ἐκ τῶν ἐνύδρων ποταμῶν τῆς πιδακώδους Ἴδης.
Ἐπεὶ γοῦν ἦσαν εὐτελῆ, τὸ τὰ τοιαῦτα γράφειν
εἰς ὄγκον, εἰς ἀξίωμα καὶ μέγεθος τῶν λόγων
ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος ῥητορικῶς ἀνάγων,
μιγνὺς τοῖς ῥητορεύμασι καὶ τὴν φιλοσοφίαν,
ποιεῖται νῦν τὴν σύγκρισιν στοιχείων τῶν τεσσάρων,
καὶ θέλων πάντων κρείττονα δεικνύειν τὸν ἀέρα,
ὡς τοῦ πυρώδους τὸ φαιδρὸν συγκρύπτοντα νεφώσει
καὶ ἀνασπῶντα τοὺς ἀτμοὺς ἐκ γῆς καὶ τῆς θαλάσσης
σὺν τῷ ἡλίῳ, τῇ χρυσῇ σειρᾷ τῇ λελεγμένῃ,
αὐτοῦ δὲ πρὸς τὸ κάταντες γῆς μὴ καθελκομένου,
ἀνθρωποπρεπωδέστερον νῦν προσωποποιήσας,
ὡς βασιλέα τῶν θεῶν πλάττει δημηγοροῦντα
μεγαληγόρῳ τῇ φωνῇ, καὶ λέγοντα τοιαῦτα.

Τοιοῦτον τὸ κατάστημα τῷ τότε μὲν ὑπῆρχεν·
οἱ δ' Ἕλληνες ὡπλίζοντο, τὸ πρῶτον ἐμφαγόντες·
ὁμοίως καὶ οἱ Τρῶες δὲ, καὶ τῶν πυλῶν ἐξῆλθον
πεζός λαός τε καὶ ἱππεῖς, καὶ μάχην συνεκρότουν.
Καὶ μέχρι μεσημβρίας μὲν ἰσοπαλὴς ἡ μάχη,
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλῶν ἀναιρουμένων.

(19) λόγους Ἀθηνᾶς. Cf. Il. 8, 30. A, διὸς γέλων. Cf. Il. 8, 38.

(20) ἵππους. Cf. Il. 8, 41.

(21) περὶ Ἴδην. Il. 8, 47, 50. B, περιόδων σύστασιν. C, στάσιν δε.

(22) A, πιδακόδους. Il. 8, 47: Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα.

(23) B, εὐτελῶς.

(24) B C, τὸν λόγον. Ex A placuit τῶν λόγων. Locus est impeditus, ac videtur esse mendum in versu 23. Quidquid sit, sic ordino verba data : Ὅμηρος ἀνάγων τὸ γράφειν τὰ τοιαῦτα εἰς..... μέγεθος τῶν λόγων.

(29) A B, συγκρύπτοντος. C, συγκρίπτοντα. Saepius in hac syllaba peccatur.

(30) A B, ἀνασπῶντος. C, καὶ ἀν.

(31) A, λεγομένη. Conf. v. 9.

(36) C, τοιοῦτο.

Ἡ Εἱμαρμένη τότε δὲ κλίνει ζυγὸν Ἑλλήνων,
ἤγουν τροπὴν ἐδήλωσε τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων.
Βροντῆς καταρραγείσης γὰρ μεγάλης, ἐξαισίας,
ὀργῆς κατήχθη κεραυνὸς στρατῷ τῷ τῶν Ἑλλήνων.
Λοιπὸν σὺν δέει σύμπαντες τῆς μάχης ὑπεχώρουν,
Ἰδομενεύς, Ἀτρείδης δέ, καὶ Αἴαντες οἱ δύο.
Ὁ Νέστωρ ἄκων ἔμενε, τοῦ ἵππου τοξευθέντος
ἐξ Ἀλεξάνδρου πρὸς αὐτῆς τῆς κορυφῆς τὰς τρίχας.
Καὶ δὴ μικρὸν ὑφ' Ἕκτορος νεκρὸς ἂν ἦν ὁ γέρων,

(42) Homericus Πατὴρ Il. 8, 69, poetastro allegoristæ dicitur ἡ Εἱμαρμένη de more. —Κλίνει ζυγόν. Cf. Il. 8, 72. Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 382 : τὸ ζυγὸν νῦν τὸ ζυγὸν τρυτάνης (quod nomen addo e conjectura), ἀλλὰ καὶ ῷ (pro ῷ quod in C mihi divinare visus sum, Cramerus compendium exhibuit, in quo σ superimpositum literæ μ pede carenti) ζευγνύουσιν· ὑποζυγία παρ' Ὁμήρῳ καὶ τοῖς ἀρχαίοις οὐδετέρως λέγεται.

(45) Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 382 : εἴδη κεραυνῶν ἕξ. Ψολόεντες, πυρόεντες, σκηπτοὶ καὶ καταιβάται. Καὶ ἕλικίαι μετ' αὐτούς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀργῆται. Λέγεται δὲ καὶ ἀργῆς καὶ ἀργήτης. —A, ἀργεῖς. Permutatio fit vocalium η et. Tzetzes Chil. 7, 921 : ἢ ὡς χιὼν μὲν ψυχᾷ, Οὕτω καὶ λύπη τὰς ψυχάς. Invenerat K. ψύχη, quod emendavisse sibi visus est edito ψυχᾷ, sententiam juvans quidem, sed pessumdato metro. Notius aderat ejusdemque vocabulo ψύχη soni verbum ψύχει, quod et sensui erat aptum ac rhythmo. Invenio ψύχει in codice 2644. Plausibiliorem fecit versui medicinam Chil. 4, 188, cujus prius hemistichium syllaba carebat. Narrat Tzetzes Athenienses, Xerxe Urbi obsidionem minante, Salamina conjuges, liberos ac pretiosissima quæque asportavisse : Ἦν δὲ τότε συμπάθεια καὶ τῶν ἡμέρων ζώων, Τρεχόντων τὴν θάλασσαν σὺν τοῖς αὐτῶν δεσπόταις. Inseruit τε editor ; τρεχόντων τε τὴν θάλασσαν. Codex multo melius τρ. πρὸς τ. Non æquor currebant, sed ad littus. Canis Xanthippi illius qui fuit Periclis pater, audacior insiluit fluctibus et natando navem sequebatur quæ vehebat dominum, sed cum defecerunt latera, et in ipso littore animam exspiravit. Cani sepulcrum erexit Xanthippus. Hujusque meminerat Asclepiades, Tzetze teste : Ἀσκληπιάδης τέ φησιν οὕτω κατ' ἔπος λέγων. « Ὁ καὶ κυνὸς καλοῦσι δυσμόρου σῆμα». Qui versus in Scholiis ad Hecubæ v. 1249, Κυνὸς ταλαίνης σῆμα ναυτίλοις τέκμαρ, recitatur : περὶ τοῦ κυνὸς σήματος καὶ Ἀσκληπιάδης φησίν, ὅτι κυνὸς καλοῦσι δυσμόρου σῆμα. Ferme opinor Tzetzam quamvis μνημονέστατον erravisse, et ad Xanthippi canem male retulisse quod de Hecuba in caniculam mutata scripserat Asclepiades. Etenim verba κυνὸς δυσμόρου σῆμα manifestam produnt Euripidei loci imitationem. Atque ibidem in allegando Æliani loco lapsus est per errorem memoriæ. Vir doctissimus qui choliambicæ poeseos fragmenta collegit, non neglexit Asclepiadis versiculum, quem ex scholio tantum noverat, sed conjunctione ὅτι impeditus, edidit ὅπου, preponens etiam ὅπου κυνὸς καλοῦσι. Tzetzæ scriptura difficultatem removet.

(47) In C super Ἀτρείδης glossa, ὁ Ἀγαμέμνων.

(49) A, τῆς τροίας. B, τὰς κόρας. Lectionem C firmat locus Il. 8, 83 : Ἄκρην κακκορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων. Firmat etiam B, qui non κόρας, sed κόμας in mente habuit.

εἰ μή περ τοῦτον κατιδὼν ὁ Διομήδης τότε
τὸν Ὀδυσσέα φεύγοντα κέκραγε συνεργῆσαι·
ὡς δ' οὐδαμῶς ἠδύνατο πείθειν ἀνθυποστρέφειν,
μόνος στραφεὶς ἐξέσωσεν ἅρματι τῷ οἰκείῳ,
τὸ ἅρμα δὲ τοῦ γέροντος Σθένελος, Εὐρυμέδων,
κομίζοντες ἐξήνεγκαν εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων·
αὐτὸς δὲ σὺν τῷ γέροντι τοῦ Ἕκτορος ἀντίος
ἐλθών, ἀπέκτεινε δορὶ ἡνίοχον ἐκείνου,
Ἠνιοπέα πρὸς μαζὸν βαλὼν κατὰ τὸ στῆθος.
Ἕκτορι δ' Ἀρχεπτόλεμος ἡνίοχος ἀνῆλθε.
Καὶ Διομήδους μέλλοντος ἀνδραγαθεῖν καὶ πάλιν,
βροντὴ φρικώδης, σὺν αὐτῇ καὶ κεραυνὸς ἀργήτης
πρὸ τῶν ποδῶν ἐμπέπτωκε τῶν ἵππων Διομήδους.
Οἱ ἵπποι πτοηθέντες δὲ κρύπτονται πρὸς τὸ ἅρμα·
ἐκ τῶν χειρῶν δὲ Νέστορος ἔπεσον τὰ ἡνία,
καὶ πρὸς φυγὴν παρήλασε πείσας τὸν Διομήδην.
Ὡς δ' Ἕκτωρ ἀνεβόησε, « Φεύγεις, υἱὲ Τυδέως »,
ὁ Διομήδης ἔμελλε πάλιν τοὺς ἵππους στρέφειν,
καὶ τούτῳ συνεισφέρεσθαι πρὸς πόλεμον καὶ μάχην.
Τρισσάκις ὥρμησεν αὐτὸ ποιῆσαι Διομήδης,
καὶ τρὶς ἐξ Ἴδης οὐρανὸς ἐβρέντησε μεγάλως
νίκην σημαίνων τοῖς Τρωσίν. Ἕκτωρ βοῶν δὲ μέγα
τοὺς ἑαυτοῦ παρώτρυνεν ἐμβαίνειν πρὸς τὸ τεῖχος,
καὶ πῦρ ζητεῖν ὡς πρήσωσιν Ἑλλήνων τὰς ὁλκάδας,
καὶ πρὸς τοὺς ἵππους τοὺς αὐτοῦ, τὸν Ξάνθον καὶ τὸν Λάμπον,

(51) A, μή πως.
(53) A, καὶ οὐδαμῶς.
(57) A, ἀντίως.
(59) A C, ἡνιοπέα. In B, spiritus nunc evanidus. Homero nomen tenuatur Il. 8, 120. B, βαλὼν τε κατὰ στῆθος.
(60) A, ἕκτορος.
(65) B, χειρῶν τοῦ.
(71) B, ἐδόησε. A, ἐβρόντισε. Idem habuit βροντὶ v. 62. Permutatio solita. In Georgidæ Gnomologio p. 45 Anecdotorum Gr. t. 1, pro reperto βραδὺς μὴ ἧσθη, scripsi β. μὴ ἴσθι, ac sic bene codex τοῦ Μηνᾶ v. d. nunc obtulit.

εἴτε μὴν καὶ πρὸς τέσσαρας ἵππους τοιάδε λέγει·
« Νῦν μοι τὴν ἐπιμέλειαν ἀπόδοτε, ὦ ἵπποι,
« ἥνπερ ἐμοῦ ἡ σύζυγος ὑμῶν ἐπεμελεῖτο,
« πάρος ἐμοῦ διδοῦσ' ὑμῖν σῖτον φαγεῖν καὶ οἶνον;
« ὁπόταν ἤθελον αὐτός· ὅθε σπουδάσατέ μοι,
« ὡς τὴν χρυσῆν τοῦ Νέστορος κρατήσωμεν ἀσπίδα,
« καὶ Διομήδους θώρακα ἐξ ὤμων τῶν ἐκείνου.
« Εἰ ταῦτα λάβω, φεύγουσιν Ἕλληνες νῦν Ἑλλάδα.
Ἡ λαλιὰ τῆς Ἥρας δὲ καὶ στένος Ποσειδῶνος
πνευμάτων κίνημα δηλεῖ καὶ μύκημα θαλάσσης.
Οἱ Ἕλληνες δὲ φεύγοντες ἐπλήρωσαν τὸν τόπον,
ὅσος ὑπῆρχεν ἐξ αὐτῆς τῆς τάφρου πρὸς τὸ τεῖχος,
ἔνθεν ἀπὸ τοῦ τείχους τε πάλιν ὡς πρὸς τὰ πλοῖα;
ὃ λέγεται πωμήριον κατα Λατίνων γλῶσσαν.
Καὶ δὴ πυρὶ κατέφλεξεν Ἕκτωρ Ἑλλήνων νῆας,
εἰ μὴ τὸν Ἀγαμέμνονα Ἥρα, ψυχὴ οἰκεία,

(76) Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 382 : ἐποχοῦντο γάρ τινες τῶν ὑπερόχων τὸ παλαιὸν καὶ τέτρασιν ἵπποις, ὡς Ἀβραδάτης ὕστερον τετραρρύμῳ ἅρματι ἐποχούμενος ἐξήπτων (imo ἐξ ἵππων) ὀκτὼ συνειστηκότι· Manifeste respicitur Xen. Cyr. 6, 1, 51.

(78) A, ἐπεμελεῖται. Il. 8, 188 : ἔθηκεν.

(79) A C. παρὸ ἐμοῦ διδοῦσα μοι. B, παρὸς ἐμοῦ διδοῦσα μοι. Correxi ex Il. 8, 188 : ὑμῖν γὰρ προτέροισι..... ἢ ἐμοί. A, ἄρτον. In C ἄρτον est scriptum super σῖτον.

(80) A, νῦν δὲ σπ. B, ὅθεν σπ.

(81) B, καὶ τὴν... κρατήσαιμεν,

(82) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 383 : θώρακα, τὸν περὶ το στῆθος πολεμικὸν σιδηροῦν χιτῶνα. Ὁ Διομήδους δὲ θώραξ λωρίκιου ἦν, καὶ οὐ σωσάνιον; ἁλυσειδωτὸν γάρ. Ὁ Ὅμηρος οὕτω φησίν [Il. 5, 113]. « Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο « χιτῶνος ». Στρεπτὸς δὲ ὁ ἁλυσειδωτος λέγεται. Ἔδειξα καὶ ὄπισθε [Proleg. 695 et n.] περὶ αὐτοῦ λέγων, εὑρεθέντος ἐν Λογγιβαρδίᾳ; ὅτι τὸ τῶν ζαβῶν πάχος ἰσοπαχὲς εἶχε μεσοπαχεῖ κονδύλῳ. Ὁ Μασιστίου δὲ θώραξ ἐν τοῖς περσικοῖς σωσάνιον ἦν· ὁλόχρυσον γὰρ αὐτὸν λεπιδωτὸν Ἡρόδοτος [9, c. 22] καὶ ἕτεροι φασὶν ἱστορικοί· δι' ὅνπερ θώρακα, τοῦ ἀνδρὸς ἀνῃρημένου, μάχη τοῖς Ἕλλησι πρὸς ἀλλήλους γέγονε καρτερά.

(83) A, λέγω. B C, ἐλλάδι.

(84) Cf. Il. 8, 198, 208.

(85) A, πν. μύκημα... μήκημα θ.

(87) B, ὅσον.

(88) A. τείχους δέ. B, καὶ πρός. Cf. n ad A, 75. In C scriptum οἰκείας super πλοῖα. Voluit οἰκίας. Cf. scholium proximum et n. ad Z, 39.

(89) A, πρωμήριον. Scholium in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 383 : πωμήριον λατινικῶς λέγεται, τὸ ἀπὸ τῆς τάφρου μέχρι τοῦ τείχους διάστημα, καὶ τὸ ἐντὸς ἀπὸ τοῦ τείχους μέχρι τῶν οἰκιῶν.

(91) Conf. Il. 8, 218.

παρώτρυνεν ὀνείδεσι στῆσαι τοὺς πεφευγότας,
λέγοντα πάντας Ἕλληνας Ἕκτορος οὐκ ἀξίους,
καί γε καταμεμφόμενον πολλὰ τῇ Εἱμαρμένῃ.
Τούτου δὲ σχετλιάσαντος διὰ τὰς ἀτυχίας,
ἐλάφου μόσχον ἀετὸς ἀπέρριψε βαστάζων·
οἱ δ᾽ Ἕλληνες θαρρήσαντες ἐπ᾽ ἀγαθῷ σημείῳ
κατὰ τῶν Τρώων ὥρμησαν καὶ μάχην συνεκρότουν.
Πρῶτος δὲ πάντων ἤλασε τοὺς ἵππους Διομήδης,
καὶ κτείνει παῖδα Φράδμονος, Ἀγέλαον τὴν κλῆσιν,
φεύγοντα, τὸ μετάφρενον δόρατι περονήσας.
Καὶ μετ᾽ αὐτὸν καὶ οἱ λοιποὶ χωροῦσι κατὰ Τρώων
Ἀτρεῖδαι τὲ καὶ Αἴαντες, Ἰδομενεὺς σὺν τούτοις,
ὁ Μόλου Μηριόνης τε μετὰ τοῦ Εὐρυπύλου.
Ἦλθε καὶ Τεῦκρος ἔννατος, τόξοις ηὐτρεπισμένος,
καὶ περιβλέπων ἔκτεινε τοξεύμασι τοὺς Τρῶας·
τοξεύων δ᾽ ὑπεκρύπτετο τῇ Αἴαντος ἀσπίδι,
ὥσπερ τις παῖς κρυπτόμενος ταῖς μητρικαῖς ἀγκάλαις.
Ὀκτὼ μὲν οὖν ἀνῄρηκεν οὗτος ἐκ τοξευμάτων,
Ὀρσίλοχον καὶ Ὄρμενον, Δαίτορα, Ὀφελέστην,
Χρόμιον καὶ Μελάνιππον, σὺν τούτοις Λυκοφόντην,
καὶ τούτου τὸν ἀκόλουθον τὸν Πολυαιμονίδην.
Ὁ Ἀγαμέμνων τοῦτον δὲ βλέπων ἐχάρη μέγα,
καὶ δωρεὰς ὑπέσχετο δοῦναι λαμπρὰς ὑστέρως.
Ὁ δὲ κατὰ τοῦ Ἕκτορος τόξευμα πέμψας ἄλλο,
ἀποτυχὼν ἀπέκτεινε νόθον υἱὸν Πριάμου,

(94) Εἱμαρμένῃ Jovi scilicet Il. 8, 286.
(95) A B, σχετλιάζοντος. A. κατά.
(100) B, τείνει Cf. Il. 8, 256.
(101) Glossa ad μετάφρενον in C : τὰς δυσωμίας. Cf. ad librum E, 34.—A, περοχήσας.
(105) B. ἔναντος. Homerus Il. 8, 266 : Τεῦκρος δ᾽ εἴνατος ἦλθε. A B, ὅπλοις. Il. 8, 266 : παλίντονα τόξα τιταίνων.
(111) C, λυκοφρόντην. Cf. Il. 8, 275. A, λυκοφῶντα.

Καστιανείρας παλλακῆς ὄντα τῆς ἐξ Αἰσύμης,
τὴν κλῆσιν Γοργυθίωνα, βαλὼν κατὰ τὸ στῆθος·
ὁ δ' ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὡς ἔνδροσος κωδία.
Τεῦκρος δὲ πάλιν ἀστοχεῖ καθ' Ἕκτορος τοξεύσας,
ἡλίου βλάψαντος αὐτόν. Παρὰ μαζὸν βαλὼν δὲ
κτείνει τὸν Ἀρχεπτόλεμον ἡνίοχον ἐκείνου.
Πέπτωκε δ' ἐκ τοῦ ἅρματος· ταράσσονται οἱ ἵπποι,
τούτου συμβάντος. Ἕκτωρ δὲ μεγάλως ἐλυπήθη.
Καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἀδελφῷ δίδει τῷ Κεβριόνῃ,
αὐτὸς δ' ἀπὸ τοῦ ἅρματος μέγα βοῶν κατῆλθε,
καί γε τὸν Τεῦκρον, μέλλοντα πάλιν τοξεύειν τοῦτον,
πρὸς στῆθος καὶ τὸν τράχηλον λίθῳ βαλὼν μεγάλῳ,
φοράδην ἔπεισεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς τὰς νῆας,
Ἀλάστορος βαστάζοντος τοῦτον καὶ Μηκιστέως.
Καὶ πάλιν Τρῶες τρέπουσιν Ἕλληνας πρὸς τὰς νῆας.
Ὁ ἔλεος τῆς Ἥρας δέ, καὶ Ἀθηνᾶς οἱ λόγοι,
οὕσπερ φησὶ δι' Ἡρακλῆ ἐξ ᾅδου σεσωσμένον,
καὶ ὅπερ λέγει πλήρωμα Θέτιδος ἱκεσίας,
καὶ ζεῦξις ἡ τοῦ ἅρματος τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἥρας

(117) A, καστιανείρας. B C, καστιανείρης. Schol. Αἰσύμη ὄνομα πόλεως.

(118) A, γοργοθύονα. Cf. Il. 8, 302.

(119) C, κωδεία. Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 383 : κωδεία τὸ ὑπνωτικὸν φύτρον. Cramerus addit *sic* et nescio quid figuræ obscurioris pro compendio c dicis, mei saltem. Accentus solitus est φιτρὸς et φυτρὸν) παροξυτόνως, παρὰ τὸ κώματι ἤγουν (Cram. ἢ, compendio, opinor neglecto) δέειν καὶ δεσμεῖν· Κώδεια δὲ ἡ κεφαλὴ ἡ προπαροξυτόνως, παρὰ τὸ κεῖσθαι τὰ δέοντα ἐν αὐτῇ, ἤγουν (Cram. ἤτοι) τὸ λογιστικόν. Recepi in fine versus alteram lectionem κωδία. Nominum Κώδεια et Κωδία accentus est vulgo illius antepenultimus, hujus penultimus, ut illud clausulæ versus non conveniat. Utrumque dicitur de papaveris capite. In hoc loco is est omnino vocabuli sensus. Homerus enim Il. 8, 306 : Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν. Alibi poeta transtulit ad hominem, Il. 14, 499 : κώδειαν ἀνασχών.

(121) A, B, περὶ 8, 313 : βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.

(122) A, ἐκείνου glossa in C, τοῦ Ἕκτορος.

(126) A B, κατήχθη.

(130) A μικησταῖος. Cf. Il. 8, 333.

(132) Il. 8, 350 : Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη... Il. 8, 357 : τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

(134) Cf. Il. 8, 370.

(135) Cf. Il. 8, 382.

ἀποστολή τε Ἴριδος πρὸς τὸ κωλῦσαι ταύτας,
καὶ τοῦ Διὸς ἡ δίφρευσις πρὸς οὐρανὸν ἐξ Ἴδης,
ἐκ Ποσειδῶνος λύσις τε Διὸς ἁρμάτων ἵππων,
καὶ τὰ τοιαῦτα σύμπαντα τοιῶσδε συνεγράφη.
Ὁ Ὅμηρος, ὡς χρονικὸς καὶ συγγραφεὺς τῶν τότε,
ἅπαν μὲν γράφει τὸ πραχθὲν καὶ τὸ συμβὰν τῷ τότε·
τὰ δέ γε περιπέζια καὶ τῶν εὐτελεστέρων
τρέπων ὡς πρὸς ἀξίωμα καὶ μέγεθος τοῦ λόγου
σεμνῶς συγγράφει καὶ δεινῶς, δεινὸς ὢν λογογράφος.
Μετὰ βροντὰς ἃς εἶπον γὰρ καὶ τοὺς δεινοὺς ἀργῆτας
πνεῦμα λεπτὸν ἀπήρξατο καθαίρειν τὸν ἀέρα·
μετὰ μικρὸν ἐφάνη δὲ τῷ οὐρανῷ ἡ Ἶρις,
εἶτα καὶ νέφος κάθυγρον ἐξαναχθὲν ἐξ Ἴδης
τὸν οὐρανὸν ἐπλήρωσεν· εἶτα ῥαγέντος ὄμβρου,
ὃ λύσις ἐστὶ τῶν Διὸς ἁρμάτων Ποσειδῶνι,
χρυσοειδὴς ὁ οὐρανὸς ἐκ πνεύματος ἐφάνη,
οἷα συμβαίνει γίνεσθαι πάντως ὀμβροευδίαις,
καὶ μᾶλλον καταστήμασι φθινοπωρινωτάτοις.
Ταῦτα μὲν ἦν ἐκ τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἀφελεστάτων,
ὅθε τὴν ἀνακάθαρσιν ἐκείνην τὴν ἀέρος
Ἥραν καλεῖ καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ ἔλεος Ἑλλήνων,
καὶ ζεῦξιν Ἥρας, Ἀθηνᾶς, ἁρμάτων χρυσαμπύκων.

(136) Cf. Il. 8, 398. — A, ἔριδος... καλέσαι.

(137) Cf. Il. 8, 438.

(138) Cf. Il. 8, 440.

(139) A, τοίως δὲ συνεγράφει.

(140) B, ὡς συγγρ. ὡς χρονικός. A, χρ. καὶ συγγρ. τῶ τοτε. C, χρ. ὡς σ.

(142) B, ἀτελεστέρων.

(145) Cf. liber II, 139. A, ἀργήτας. B C, ἀργῆτας. Scholium in C, et Anecd. Oxon. t. 3, p. 483 : λέγεται καὶ ἀργὴς καὶ ἀργήτης· Ὅθεν ἀργῆτας τὸ γῆ, καὶ ὀξύνειν δεῖ καὶ περισπᾶν. Brevius esse videtur id scholium. Ὀξύνειν δεῖ γέ καὶ περισπᾶν γη, ἀργέτας ab ἀργής, ἀργῆτας ab ἀργήτης. Vel ὀξύνειν γῆ in nominativo ἀργήτης, περισπᾶν in accusativo ἀργῆτας. Cf. n. ad Θ, 45.

(147) B, καὶ οὐρανῷ.

(148) A B, ὅθεν.

(157) A B, ζεῦξις. Mendosus iste nominativus, ortus ex præcedente ἔλεος. Sed ἔλεος nunc est neuter accusativus τὸ ἔλεος. C, χρυσαμπύκων, superscripto χρυσοχαλίνων, quod nomen non potest esse varians lectio, est autem glossa, sed ea mala, quum utriusque vocabuli diversa sit significatio.

Ὁ Ἡρακλῆς ὁ ἥλιος ἐστὶν ἐν τοῖς ἐνθάδε
ὡς κλέος Ἥρας, καὶ τῆς γῆς, ὃν Εὐρυσθεὺς ἐκπέμπει,
ἡ σφαῖρα ἡ οὐράνιος ἥτις εὐρέως θέει,
ἄθλους τελέσαι δώδεκα, τὸν χρόνον ἐκπληρῶσαι
δώδεκα περιτρέχοντα τμήματα τῶν ζωδίων,
Κριὸν, Ταῦρον καὶ Δίδυμον, Καρκῖνον, Λέοντά τε,
Παρθένον ἅμα καὶ Ζυγὸν, Σκορπιὸν καὶ Τοξότην,
Αἰγόκερων, Ὑδρόχουν τε, καὶ σὺν αὐτοῖς Ἰχθύας·
οὓς ἄθλους ἀπεργάζεται, τρέχων οἰκείους δρόμους
δυσμόθε πρὸς ἀνατολὰς, τῆς σφαίρας ἐναντίος,
οὗτος οἰκεῖος δρόμος γὰρ τυγχάνει τῶν πλανήτων.
Ἔστι καὶ δρόμος ἕτερος τούτου, τῶν ἀνοικείων,
ὃν καθ' ἑκάστην τρέχει μὲν ἐξ ἕως πρὸς τὴν δύσιν,
ἄκων περιφερόμενος σφαίρᾳ τῇ οὐρανίῳ,
δύνων καὶ ἀνερχόμενος ποιῶν τὰς νυχθημέρους,
τὰς ἅσπερ δύσεις κάθοδον πρὸς ᾅδην εἶναι λέγει,
Ἅδου δὲ κύνα τὸ ὑγρὸν καὶ τῶν ὑδάτων φύσιν,
ἐξ ὧνπερ ἀπαρύεται ἥλιος, γῆς ἐκτρέχων.
Ἐκ γοῦν τοῦ λέγειν Ὅμηρος ἐξ Ἀθηνᾶς τοιαῦτα,
ὡς, εἰ μὴ τοῦτον ἔσωζεν, οὐκ ἂν ἀνῆλθεν αὖθις,
ἐξ ἀναθυμιάσεων δοκεῖ κινεῖν τὴν σφαῖραν,
ὡς οἱ λοιποὶ φιλόσοφοι, πλὴν Ἀριστοτελείων.

(158) De Hercule et Eurystheo Il. 8, 362... Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 383 : Ἡρακλῆς ὡς κλέος Ἥρας καὶ τῆς γῆς. Τὸ σχῆμα παρετυμολογία καλεῖται.
(160) B, εὐθέως.
(161) B, ἄλλους.
(162) C, περιέχοντα,
(163) A B C, δίδυμον. Dixit δίδυμον, quum διδύμου; lex metrica rejiceret.
(165) A, αἰγόκερον.
(167) A B, δυσμόθεν. A C, ἐναντίως. Ovidii Phœbus : « contrarius evehor orbi ».
(169) In C glossa super τούτου : τοῦ ἡλίου.
(170) B, μὲν τρέχει.
(173) Homerus scilicet λέγει, Il. 8, 367.
(174) Cf. Il. 8, 368.
(175) A, ἀπερρύεται. B, ἀπαρρύεται... ἐκτρέχει.
(176) A, τῶν.
(177) B, καὶ εἰ.
(179) B, καὶ οἱ λ. C, ὡς καὶ λ.

Ἀριστοτέλης δ' ἄναρχον εἶναι τὴν σφαῖραν λέγει,
αὐτοκινήτως ὑφ' αὑτῆς κινεῖσθαι δογματίζων.
Τῆς ἱκεσίας Θέτιδος ἡ πλήρωσις τυγχάνει
τὸ γεγονέναι κάθυγρον τὸν οὐρανὸν, ὡς εἶπον.
Τὰ δ' ἄλλα πάντα σοι σαφῆ μακρηγορεῖν οὐ πρέπει.
Μετὰ γοῦν τὸ κατάστημα τοῦτο νυκτὸς ἐλθούσης
Ἕκτωρ ἐδημηγόρησε τροφὰς ἐκ Τροίας ἄξαι
ὅσα τε τούτοις ἕτερα τῶν χρειωδῶν ὑπάρχει
ἔξωθε δὲ τῆς πόλεως πάντας δειπνοποιεῖσθαι,
πυρκαϊὰς ἀνάπτειν τε μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας,
μὴ κατὰ νύκτα φύγωσιν Ἕλληνες ταῖς ὁλκάσι·
τοῖς κήρυξι δ' ἐκέλευσε συλλέγειν κατὰ Τροίαν
τοὺς παῖδας καὶ τοὺς γέροντας εἰς φυλακὴν τῶν πύργων,
τῶν γυναικῶν ἑκάστην τε πῦρ ἔχειν ἐν οἰκίαις,
καὶ φυλακὴν καὶ προσοχὴν ἀκριβεστάτην εἶναι,
μὴ λάθῃ λόχος ἔνεδρα δραμεῖν ὡς πρὸς τὴν πόλιν,
καὶ ταύτην ἐκπορθήσωσιν, ἀπόντων στρατευμάτων.
Οὕτως εἰπόντος Ἕκτορος ἀπεπληροῦτο πάντα.
Μέσον δὲ τοῦ Σκαμάνδρου τε καὶ τείχους τῶν Ἑλλήνων
οἱ Τρῶες ἦσαν καίοντες πυρκαϊὰς χιλίας,

(180) A, λέγων. Cf. De cœlo 1, 9, etc.
(181) A, δογματίζει.
(182) Cf. supra v. 148.
(184) B, πρέπον.
(188) A B, ἔξωθεν.
(193) A B, δέ. Scholium in C : λείπει τὸ λέγειν, ἵν' ᾖ ἐκέλευσε λέγειν πῦρ ἔχειν ἐν οἰκίαις. Nulla fit ellipsis.
(195) B, καὶ πρός. Cf. n. ad A, 75.— Sedes nominis ἔνεδρα lectorem metricum a pronunciatione solita, ἐνέδρα, aberrare cogit, et tonum antepenultimæ imponere. Sic pronuntiavisse Tzetzam manifestum est ex alio loco Chil. 12, 519 : Λόχος δὲ καὶ ἡ ἔνεδρα κάλυμμα καλεῖται. Quod vitium notaverunt doctissimi editores Thesauri Græci novi. Est enim a longum in ἐνέδρα, teste Arcadio p. 194 : τὰ εἰς ρα μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου ἐκτείνει τὸ α, ἐνέδρα... Ipse etiam Tzetzes regulam bene noverat, cujus hoc est scholium in Crameri Anecdotis Oxon. t. 3, p. 361, ad epistolam XIII (imo 14) : τὰ εἰς ρα θηλυκὰ μονοφθόγγῳ παραλήγοντα ἐκτείνει τὸ α, χώρα, ὥρα, χήρα· διφθόγγῳ δὲ, συστέλλει αὐτὸ, μοῖρα, σπεῖρα, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνων, εἴτε μονοφθόγγῳ εἴτε διφθόγγῳ παραλήγοντα ἐκτείνει τὸ α, οἷον Φλέγρα, Φαίδρα, ἐγκλείστρα, πέτρα, καὶ τὰ ὅμοια.
(197) A C, ἀπεπληροῦντο.

ἄνδρες δ' ἦσαν πεντήκοντα πυρκαϊῶν ἑκάστη.
Τῶν ἐγχωρίων τὸ πεσὸν Τρώων ἐνταῦθα γράφει,
πεντήκοντα χιλίους σοι λέγων τοὺς πάντας εἶναι,
πλὴν μέντοι τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν ἐπικουρούντων·
οὗτοι γὰρ τριπλασίονες τῶν ἐγχωρίων ἦσαν·
ὅτε δ' ὁ Μέμνων ἅμα τε καὶ Πολυδάμας ἦλθε,
τίς ἀριθμήσει τὸν στρατὸν τὸν συνηγμένον τότε;

(203) A B, ἐπικουρίων.

(204) Schol. in A C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 383: μετὰ τοῦ Αἰθίοπος Μέμνονος ὕστερον σύμμαχος ἦλθε τῇ Τροίᾳ Πολυδάμας ὁ Ἰνδός. Ὁ γὰρ Τρωϊκὸς Πολυδάμας ὁ Πάνθου υἱὸς μιᾷ νυκτὶ γεννηθεὶς ὅτε καὶ Ἕκτωρ, ὁ καὶ Τρωϊκὸς βουληφόρος ἀεὶ τῇ Τροίᾳ παρῆν. Τέως σημείωσαι ὅτι Ἕκτωρ νυκτὸς γεννηθεὶς ἀρειχὸς ἦν, καί, τὸν γενέθλιον Ἄρην ἔχων αἱρετὴν καὶ οὐ παναιρέτην (C, παναιρίτην), γενναῖος ἦν τὰ πολεμικὰ διὰ τοῦτο.

(205) A C, ὅταν, Mox A, τότε συν.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ι (*).

Οὕτως οἱ Τρῶες μὴ φυγεῖν τοὺς Ἕλληνας ἐτήρουν.
Ἕλληνες πάντες δὲ φυγῇ κατείχοντο καὶ φόβῳ,
πένθος δ' ἀνυπομόνητον εἶχε τοὺς ἀριστέας.
Καθάπερ ὁ Βορέας δὲ πνεύσας ὁμοῦ καὶ Νότος
ταράσσουσι τὴν θάλασσαν, ὑψοῦται δὲ τὸ κῦμα,
οὕτω μερίμναις καὶ αὐτοὶ διπλαῖς ἐκυματοῦντο.
Ὁ βασιλεὺς, μεγάλῃ δὲ τῇ λύπῃ βεβλημένος,
ἁπανταχοῦ διήρχετο, τοῖς κήρυξι κελεύων
καλεῖν εἰς τὸ συνέδριον ὀνομαστὶ τοὺς πάντας,
ἄνευ βοῆς. Τῶν πάντων δὲ τότε συνηθροισμένων
καὶ περὶ τὸ συνέδριον ἐν θλίψει καθεσθέντων,
ὁ Ἀγαμέμνων ἀναστὰς, δάκρυα χέων, λέγει·
« Ὦ στρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς Ἑλλήνων πεφιλμένοι,
« ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη, με μεγάλως ἀεὶ βλάπτει.
« Λοιπὸν, ὦ φίλοι, φεύγωμεν πλοίοις εἰς τὰς πατρίδας·
« οὐκέτι τὴν πλατύοδον πορθήσομεν γὰρ Τροίαν ».
Πάντων ἡσυχασάντων δὲ, φησὶν ὁ Διομήδης·
« Οὕτω δοκεῖς ἀπόλεμον τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων;
« Εἴπερ αὐτὸς, ὦ βασιλεῦ, ἀνθυποστρέφειν θέλεις,

(*) Lemmata codicum similia præcedentibus.

(3, B, ἀριστῆας.

(7) C, μεγάλως. A B, τῇ λύπῃ δὲ μεγάλως βεβλ. Il. 9, 9 : Ἀτρείδης δ' ἄχει μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ. B, ἐν λύπῃ.

(14) Pronomen non bene junctum est priori hemistichio. Fortasse Tzetzes scripsit ipse : M. ἀεὶ βλάπτει με ὁ Ζ· ἡ εἱμ.

« ἀπέρχου· πάρεστιν ὁδός· πλησίον τῆς θαλάσσης
« ὁλκάδες ὥσπερ ἤγαγες πολλὰς ἐκ τῆς Μυκήνης.
« Ἄλλοι δὲ καρτερήσουσιν εἰς πόρθησιν τῆς Τροίας.
« Εἰ δὲ καὶ οὗτοι θέλουσι, φευγέτωσαν οἱ πάντες·
« ἐγὼ δὲ καὶ ὁ Σθένελος ἐγκαρτεροῦμεν μόνοι ».
Πάντες μὲν οὖν ἐβόησαν θαυμάσαντες τὸν λόγον.
Ἀνέστη καὶ ὁ Νέστωρ δέ, καί, τοῦτον ἐπαινέσας,
λόγον παρέρριψε δεινῶς ῥητορικῷ τῷ τρόπῳ,
τὴν ἔριν Ἀγαμέμνονος σύρων καὶ Ἀχιλλέως.
Εἶπε γάρ· « Ὅστις ἔρωτα μάχης ἐμφύλου τρέφει
« χωρὶς ὑπάρχει συγγενῶν, ἄδικός τε καὶ πένης.
« Ἀλλὰ πεισθῶμεν νῦν νυκτί, νυκτερινὸν φαγόντες
« φύλακας δὲ χωρίσωμεν ἔξω πρὸς τάφρον μένειν.
« Σύ, βασιλεῦ, πρὸς τράπεζαν κάλει δὲ τοὺς ἀρίστους
« καὶ συμβουλεύου μετ' αὐτῶν. Χρεία βουλῆς μεγάλης·
« ἐγγὺς γὰρ οἱ πολέμιοι πῦρ καίοντες παννύχως
« Ἡ νὺξ δὲ σώσει τὸν στρατόν, ἢ φθείρει πάντως αὕτη ».
Οὕτως εἰπόντος ὥρμησαν εἰς φυλακὴν ἐνόπλως
φύλακες ἑπτακόσιοι, ἑπτὰ δὲ στρατηγέται,

(21) B, ὁλκάδας. A, ὁλκάσιν. Confer. Il. 9, 43.

(22) A. καρτερήσωσιν.

(26) Ad τοῦτον in C glossa interlinearis : τὸν Διομήδην.

(29) C, ἐμφίλου. Sic olim in Planudis Ovidiana Metamorphosi p. 276 corruptum notavi ἐμφιλίῳ πολέμῳ pro ἐμφυλ. Anonymus in Georgidæ Gnomologio t. 1, p. 15 Anecdotorum Gr. meorum : βαρβαρικὸν φίλον καὶ βάρβαρον τὸ φιλάνθρωπον. Sententiæ sensum reddit lectio codicis τοῦ Μηνᾶ ; βαρβ. φῦλον καὶ βάρβαρον ἀφιλάνθρωπον. Nomen auctoris adscriptum est sic, ἀντιοχ. Sententiæ alii, δι' ἀκοῆς μὴ μέμψῃ ποτέ τινά, quam p. 28 edidi anonymam, codex idem nomen tribuit auctoris, Αντιο. Hanc quæsivi in Antiochi monachi Pandecte S. Scripturæ, reperique cap. 31. Citat Antiochus velut ex Proverbiis verba quæ sumta indicavi ex Sapientia Sirach, et cum varietate minimi momenti. Sirach et Antiochus et τοῦ Μηνᾶ liber exhibent ἐν μέσῳ λόγων, ipse, codici meo, ni fallor, obsequutus, ἐν μέσῳ λόγῳ. Priorem sententiam, Antiochum cursim quidem evolvens, non inveni. Illum fortasse rursus adibo ; non est despiciendus.

(32) A B, χωρήσωμεν.

(36) B, νύξ γέ.

(37) B, ὥρμησεν. Ἐνόπλως adverbium rarum. Hesychius : περιχορίζειν ἐνόπλως συντόνως ὀρχεῖσθαι. Conjecit v. d. ἐν ὅπλοις, cui bono? Rarius πανόπλως occurret libro M, 34.

Ἀσκάλαφος, Ἰάλμενος, ἅμα καὶ Θρασυμήδης,
ὁ Μηριόνης, Ἀφαρεὺς, Δηίπυρος σὺν τούτοις,
καὶ Λυκομήδης Κρέοντος φίλος υἱὸς ὑπάρχων.
Ἐλθόντες δ' ἐκαθέσθησαν τείχους καὶ τάφρου μέσον,
καὶ πῦρ ἀνάψαντες ἐκεῖ νυκτερινῶς σιτοῦνται.
Ὁ βασιλεὺς καλέσας δὲ τοὺς πρώτους τῆς συγκλήτου
ἁβραῖς τραπέζαις καὶ τρυφαῖς δέχεται βασιλείοις.
Μετὰ τροφὴν ἀνέστη δὲ Νέστωρ βουλεύων τάδε·
ἐξευμενίσαι τῷ στρατῷ παντὶ τὸν Ἀχιλέα
ἐν λαμπροτάταις δωρεαῖς καὶ λόγοις πραοτάτοις.
Συγκατετέθη τοῦ λοιποῦ τοῖς λόγοις Ἀγαμέμνων,
ἑπτὰ μὲν δοῦναι τρίποδας μήπω πρὸς πῦρ τεθέντας,
ἑξήκοντα νομίσματος χρυσίου χιλιάδας,
λέβητας εἴκοσι, πρὸς πῦρ καὶ πρὸς λουτρὰ χρησίμους,
ἵππους ἐκκρίτους ἀθλητὰς δώδεκα, νικηφόρους,

(40) A, δηίπυλος. Cf. P. 9, 83.

(41) A, κελεύσας.

(45) A C, τροφαῖς. B, τρυφαῖς. Electio difficilis. Cf. v. 139. Permutatio illorum nominum passim obvia, de qua agere nec breviter memini ad Eunapium. Eustathius utrumque junxit 1, p. 14: τὰ δὲ περὶ τροφὰς καὶ τρυφὰς τί δεῖ κατὰ μέρος φιλοκρινεῖν. Lego φυλοκρινεῖν De qua confusione monui ad Planudem Met. p. 276, ad Æneam Gazeum p. 183. Verbum φιλοκρινεῖν tuetur in Thucydide vir doctissimus et cujus opinioni multum semper tribui ac tribuam.

(47) B, ἐξευμενῆσαι.

(49) B, συγκατεσχέθη, quod nunc vix potest divinari ex reliquiis, συγ τε χιθη. Cf. v. 57.

(50) Schol, in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 383. τρίποδας, ὑδροδόχα δοχεῖα. Τινὰ μὲν εἰς μαντείας χρησιμεύονται, τινὰ δὲ εἰς ἐπίχυσιν θερμῶν λουτρῶν. Οὔπω γὰρ λουτρῶνες τοῖς παλαιοῖς ἐγνωρίζοντο· ἀλλὰ τοῖς τρίποσι τούτοις τὸ ὕδωρ θερμαίνοντες ἐλούοντο, ὡς Ὅμηρος δεικνυσι διὰ Ἀνδρομάχην λέγων [Il. 22, 442. Cramerus citati loci tria tantum apposuit verba]. « Κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο « Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκνοστήσαντι ». Ἐκ γὰρ τῶν περὶ Ἑλλήνων λεγομένων, οὐκ ἔστι ῥαδίως τοῦτο τινὰ συμβαλεῖν. Ἴσως γὰρ ἄν τις ἐρεῖ· ἀπεξενωμένοι τῆς πατρίδος, καὶ μὴ εὑρίσκοντες λουτρῶνας, οὕτω τοῖς τρίποσιν ἐλούοντο. Ἐκ δὲ οὗ εἴπομεν περὶ Ἕκτορος, βασιλέως τε ὄντος καὶ ἐν τῇ οἰκείᾳ πατρίδι ὑπάρχοντος, καταδηλον γίνεται ὅτι οὐκ ἦσαν λουτρῶνες τοῖς παλαιοῖς. Cf. scholium infra ad libr. K, 75.

(51) C, νομίσματα.

(52) Scholium in C et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 384: ὁ λουτρὼν λέγεται τὸ βαλανεῖον ἀρσενικῶς· τὸ λουτρὸν δὲ τὸ θερμὸν ὕδωρ ᾧ (C ὧ δ) λουόμεσθα (Cram. λουόμεθα), καὶ τὸ ψυχρόν.

(53) De equis Achilli promissis ab Agamemnone ἀστεϊσμοὺς Tzetzæ et παρῳδίαν videsis in Chil. 10, Hist. 319. Res

ποικιλεργοὺς ὡραίας δὲ κόρας ἑπτὰ Λεσβίδας,
σὺν αἷς καὶ Ἱπποδάμειαν ὀγδόην τὴν Βρισέως,
ὀμόσας τι τὸ σύνολον αὐτῇ μὴ συνειδέναι.
Ταῦτα δοθῆναι Ἀχιλεῖ καθυπεσχέθη τότε·
μετὰ δὲ Τροίας πόρθησιν καθυπισχνεῖτο πάλιν
πλοῖον χρυσοῦ τε καὶ χαλκοῦ πλῆρες αὐτῷ δοθῆναι,
καὶ αἰχμαλώτους Τρωϊκὰς εἴκοσι τῶν ὡραίων,
εἰς Ἄργος δ' ὑποστρέψαντα γαμβρὸν αὐτὸν ποιῆσαι,
ἰσότιμον ποιῆσαι τε Ὀρέστῃ τῷ φιλτάτῳ,
λαβόντα τούτου τῶν τριῶν ἣν θέλει θυγατέρα,
τὴν πρώτην τὴν Χρυσόθεμιν, εἴτε τὴν Λαοδίκην,
εἴτε τὴν Ἰφιάνασσαν· φερνὴν δ' αὐτῷ δοθῆναι
πόλεις ἑπτὰ πρὸς θάλασσαν κειμένας τὰς ἁπάσας,
Πήδασον, Αἴπειαν, Φηράς, Ἄνθειαν καὶ Ἐνόπην,
τὴν βοτανώδη τε Ἱρήν, ὁμοῦ καὶ Καρδαμύλην.
Ἐν τούτοις πρέσβεις πέμπουσιν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλέα,
Φοίνικα καὶ τὸν Αἴαντα μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως,
καὶ κήρυκας Ταλθύβιον ἅμα καὶ Εὐρυβάτην,
ὅπως τοῖς δώροις τὴν ὀργὴν πείσωσιν ἀποθέσθαι.
Πολλὰ δ' εἰπόντος πρὸς αὐτὸν πρῶτα τοῦ Ὀδυσσέως,

est parvi momenti; attamen miror ne verbulo quidem fuisse indicatam in Hesyniana farragine.

(54) B, ὡραίους. A, λεσβίδας

(61) A, ἄργους ὑποστρέψαντες. C, δ' ὑποστρέψαντας.

(62) A B, δέ.

(63) C, θέλεις. B, θυγατέρων.

(64) A B, εἴτε καί.

(65) A B, φέρνην αὐτῷ.

(66) Scholium in C: αὗται πᾶσαι παραθαλάσσιοι πόλεις εἰσὶν Ἀρκαδίας.

(68) A, βροτανόην τε. A B C, ἅμα. In C super ἅμα scriptum ὁμοῦ elegi quum mox redeat ἅμα.

(70) Non est in C.

(71) Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 384: κήρυκας, μανδάτορας, μᾶλλον δὲ τοὺς νῦν λεγομένους τζαουσίους. Est τζαούσιος nomen barbarum, Turcicum, quod Leunclavius apud Cangium latine reddit Commissarium aulicum. Apud Pachymerem τζαούσιοι nonnulli nominantur. In illo ipso capite Acropolitæ, quod auxi n. ad librum Γ, 16, agitur de Constantino Margarita, qui fuit τζαούσιος. De τζαουσίων officiis (vernacule eos vocamus *chiaoux*) Turnefortius utilia monuit Itineris Epistola 13. Zalyces Lexico: «*chiaoux*, Τζαούσης.»

ὁ Ἀχιλεὺς ἀντέλεξε σφοδρῶς τε καὶ τραχέως.
Καὶ Φοίνικος δακρύοντος ἐλεεινολογίαις,
καὶ τὴν φυγὴν τὴν ἐκ πατρὸς τῶν ἑαυτοῦ λαλοῦντος
διὰ τὴν μῖξιν παλλακῆς τῆς τοῦ πατρὸς συμβᾶσαν,
καὶ πῶς αὐτὸν ἀνέθρεψεν ἐκ βρεφικῶν σπαργάνων,
καὶ δεομένου καὶ αὐτοῦ τὴν μῆνιν ἀπορρῖψαι,
λέγοντος μετατρέπεσθαι καὶ τοὺς θεοὺς θυσίαις,
ἤγουν ἐν λόγοις ἐπωδῶν τὴν φύσιν τῶν στοιχείων,
ἢ εἱμαρμένην φυσικήν, ὡς Πτολεμαῖος γράφει.
Διττὰς αὐτὸς γὰρ βούλεται τὰς εἱμαρμένας εἶναι
θείαν, τὴν ἀμετάτρεπτον, καὶ τὴν φυσικωτάτην,
ἥνπερ καὶ μετατρέπεσθαι φησὶν ὡς κλιμακτῆρας·
ὁ μὲν γὰρ ὄμβρους τῶν σοφῶν, ὁ δ' ἔπαυσεν ἀνέμους,
Ὀρφεὺς καὶ Πυθαγόρας τε σὺν τῷ Ἀναξαγόρᾳ,
Ἐμπεδοκλῆς Μελίτωνος ὁ καὶ Κωλυσανέμας,
ὁ πανδαὴς Δημόκριτος, ὁ Τυανεὺς ὑστέρως.
Τοιαῦτα καὶ τοῦ Φοίνικος δάκρυσι δεομένου,
ὡς τοῦ θυμοῦ κατάπαυσιν ποιήσαιτο τοῖς δώροις
καὶ τιμηθῇ τὰ μέγιστα τοῖς σύμπασιν Ἀργείοις,
μή, ἄνευ παρακλήσεως μόνος ἐλθὼν ὑστέρως,
πάθοι ταὐτὸν ὃ πέπονθε Μελέαγρος ἐκεῖνος.

(74) A B, ταχέως.
(78) A, ἐν βρεφικοῖς σπαργάνοις.
(83) Scholium in C : σημείωσαι πόσαι εἱμαρμέναι κατὰ Πτολεμαῖον. A B, γὰρ αὐτός.
(84) A B, θόαν. B, καὶ φ.
(85) A B C, κληρμακτῆρας Et C κληρμακτῆρες in hocce scholio ; μετατρέπονται γὰρ αἱ φυσικαὶ εἱμαρμέναι, καθάπερ οἱ κλιμακτῆρες.
(87) A, πυγόρας.
(88) Idem versus legitur in Tzetzæ Chiliade 4, 526, loco conferendo, et Chil. 2, 899. Illustrationem præbebit abunde Sturz. Empedocle p. 48, ubi de Philosophi magia.
(89) Dicitur Tzetzæ Democritus πανδαὴς et Chiliad. 4, 529. Atque ibid. 2, 989 recitat Diogenis Laertii epigramma Democritum vocantis παντοδαῆ. — A, θυανιεύς. De Tyanensi Apollonio nonnulla huc facientia quære n. ad librum A. 65.
(91) A B, καὶ τοῦ. Sic 82, B, καὶ πτολεμαῖος. C, ποιῆσαι τό.
(93) A C, μόνως.

Οὗτος υἱὸς ὑπάρχων γὰρ Οἰνέως καὶ Ἀλθαίας,
ὡς ἀνεῤῥάγη πόλεμος, χάριν τοῦ χοίρου τότε,
Ἀμβρακιώταις καὶ αὐτῶν τῶν Αἰτολῶν τῷ γένει,
ἀφεὶς τὴν μάχην, ὡς θλιβεὶς ἐκ τῆς μητρὸς Ἀλθαίας,
τῇ ἑαυτοῦ συνήδρευε συζύγῳ Κλεοπάτρᾳ.
Κουρῆτες, Ἀκαρνᾶνες δὲ, ἤγουν Ἀμβρακιῶται,
τοὺς οὕσπερ μετεκάλεσε Καῖσαρ Νικοπολίτας,
νικήσας τὸν Ἀντώνιον ἐκεῖ καὶ Κλεοπάτραν,
ἔβαλον πύργους Αἰτωλῶν καὶ πύλας τὰς ἐκείνων,
τὴν Καλυδῶνα, Ναύπακτον αὐτὴν, πυργομαχοῦντες.
Πάντες λοιπὸν οἱ τῆς βουλῆς καὶ μεγιστᾶνες πάντες,
καὶ ἱερεῖς οἱ τῶν θεῶν καὶ προὔχοντες ἁπάντων,
καὶ ἀδελφαὶ καὶ ἀδελφοὶ, καὶ ὁ πατὴρ ὁ τούτου,
γονυκλιτοῦντες, καὶ πολλὰ δῶρα διδόντες τούτῳ,
γῆν περισσὴν φυτεύσιμον καὶ γῆν τῶν ἀροσίμων,
ὡς πρὸς τὴν μάχην ἐξελθεῖν οὐκ ἔπειθον ἐκεῖνον.
Ὕστερον βαλλομένου δὲ καὶ τοῦ κοιτῶνος τούτου
ἐν λίθοις καὶ τοῖς βέλεσι, καὶ πυργομαχομένου,
τοῖς τῆς ἰδίας γυναικὸς θρηνοῖς ἐκβὰς πρὸς μάχην
καὶ συμβολῇ πολέμου δὲ τρέψας τοὺς Ἀκαρνᾶνας,
τὴν δωρεὰν οὐκ ἔλαβεν· οὐ γὰρ ἐξῆλθε τότε
ὅταν αὐτὸν οἱ σύμπαντες γονυκλιτοῦντες ἦσαν.
Τοιαῦτα καὶ τοῦ Φοίνικος τῷ τότε δεομένου
καὶ Μελεάγρῳ μὴ παθεῖν τὰ ἴσα παραινοῦντος,

(95) A, ἀλθέας. C, οἰναίως.

(96, 97, 98) Desunt in B, propter homœoteleutum in Ἀλθαίας. — A, αὐτῶν.

(101) Vide notam Pinedi ad Stephani Νικόπολις.

(103) A B, ἐκείνου. Cf. Il. 9, 569

(104) A, καλυδόνα. Meletius Geographia t. 2, p. 292, de Ἀιτῷ Κάστρῳ, quod ad diœcesin pertinet metropolitæ Naupacti: τινὲς θέλουσιν ὅτι τὸ αὐτὸ νὰ εἶναι ἡ Καλυδών. Aliter Pouquevillius.

(107) A B, τούτων.

(110) A B, καὶ πρός. Cf. ad librum A, 75.

(114) A C, συμβολή. C, ἀκαρνᾶνας, superscripta varietate ἐναντίους.

(116) C, ἦσαν γονυκλιτ.

(117) A B, τοῦ τότε.

ὡς πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀχιλλεὺς τούσδε φησὶ τοὺς λόγους·
« Παύου, τροφεῦ μοι γηραιέ, παύου, τροφεῦ μοι, Φοῖνιξ.
« Μὴ τὴν καρδίαν τὴν ἐμὴν σοῖς θρήνοις τήκειν θέλε,
« χάριν ποιῶν τῷ βασιλεῖ· τοῦτον οὐ χρὴ φιλεῖν σε,
« ὅπως μὴ μισηθείης μοι, πάμπολλα σὲ φιλοῦντι.
« Καλὸν ὑπάρχει σὺν ἐμοὶ θλίβειν τὸν θλίβοντά με.
« Ἀλλὰ σὺ μεῖνον μεθ' ἡμῶν· αὐτοὶ δ' ἀπαγγελοῦσι ».
Πρὸς οὖν τοὺς λόγους τὸ λοιπὸν τούτους ὁ Αἴας εἶπεν·
« Ἀπέλθωμεν· εἰς μάτην γάρ, ὡς ἔοικε, ληροῦμεν.
« Οὗτος σκληρόψυχος ἐστὶ διὰ γυναῖκα ποίαν·
« ἑπτὰ δὲ νῦν παρέχομεν ἀρίστας ἀντ' ἐκείνης
« καὶ σὺν αὐταῖς ἐκείνην δέ· οὗτος δ' ὀργὴν οὐ παύει ».
Ταῦτα τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι λέγουσιν ἀπελθόντες
ἅπερ αὐτοῖς ὁ Ἀχιλεὺς πρεσβεύουσιν ἀντεῖπε.
Πρὸς ταῦτα Διομήδης δὲ φησὶ πρὸς τὸν Ἀτρέως·
« Ὦ βασιλεῦ, μὴ ὤφελες ἄνδρα τῶν ἀλαζόνων
« παρακαλεῖν πρὸς πόλεμον, τὸν Ἀχιλέα λέγω·
« ἀεὶ τῶν ἀλαζόνων γὰρ ὑπάρχοντα τὸν ἄνδρα
« τὰ νῦν ἀλαζονέστερον ἐποίησας καὶ πλέον.
« Καταλειφθήτω μὲν αὐτός· ἡμεῖς δὲ κοιμηθῶμεν,
« οἴνου καὶ σίτου καὶ τρυφῆς ἁπάσης κορεσθέντες.
« Ὅταν δ' αὐγάζειν ἄρξηται τὸ φῶς τὸ τῆς ἡμέρας,

(119) A B C, καὶ πρός. Notus tot exemplis permutatorum καὶ et ὡ; jam memoratis, et inopportunitate hic loci conjunctionis καί, correxi ὡς πρός, quæ formula plane Tzelzica est.

(124) A B, ὑπάρχειν.

(126) B, πρό; δέ.

(127) A, ἀπέλθομεν, C, ἔοικεν. B, πληροῦμεν.

(131) A B, πρὸς ταῦτα πᾶσιν. Librariorum oculi aberrabant ad versum ab hinc secundum.

(134) B, ἀτρέα.

(135) A, λέγων.

(138) B, καταληφθήτω.

(139) A C, τροφῆς. B, τρυφῆς. Cf. n. ad v. 45

(140) A B, ἄρχηται.

« σπουδάζων πάντα τὸν στρατὸν παράταττε πρὸς μάχην,
« καὶ σὺ σὺν τοῖς προμάχοις δὲ μάχου καὶ πρωτοστάταις ».
Πάντες ἐπῄνεσαν λοιπὸν τοὺς λόγους Διομήδους,
καὶ παρελθὼν ἐν ταῖς σκηναῖς ἕκαστος κατηυνάσθη.

(141) A B, παράταττε εἰς. (144) A, συνευνάσθη. B, κατευν.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Κ (*).

Ἄλλοι μὲν πάντες ἀριστεῖς ἐκάθευδον παννύχως·
ὁ δ' Ἀγαμέμνων ἄγρυπνος ὑπῆρχε ταῖς φροντίσιν,
ἀπὸ καρδίας συνεχῶς δίκην βροντῆς στενάζων.
Πυρκαϊὰς δὲ βλέπων μὲν ἐν τοῖς Τρῶσιν ἀπείρους,
ἀκούων δὲ καὶ σύμφωνον μέλος αὐλῶν, συρίγγων,
καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸν θόρυβον ἐθαύμαζε μεγάλως·
στραφεὶς δὲ πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ βλέψας πρὸς τὰ πλοῖα,
ἀνέσπα τρίχας κεφαλῆς τῆς ἑαυτοῦ προρρίζους.
Λοιπὸν γοῦν ἔδοξεν αὐτῷ πολλὰ λογιζομένῳ
ἐλθεῖν ὡς πρὸς τὸν Νέστορα χάριν βουλῆς γενναίας.
Δέρμα βαλὼν δὲ λέοντος γνώρισμα καὶ σημεῖον,
λαβὼν καὶ δόρυ τὸ αὐτοῦ συνάμα καὶ τὸ ξίφος,
ἔμελλε πρὸς τὸν Νέστορα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν,
ὡς ἴδωσι τοὺς φύλακας τοὺς ὄντας πάρα τάφρον,
μὴ καταρραθυμήσωσι καὶ κρατηθῶσιν ὕπνῳ.
Ὁμοίως καὶ Μενέλαος ἄγρυπνος ὢν φροντίσι,

(*) Lemmata codicum similia praecedentibus.

(1) B, δλοι. C, ἄλλων superscripta variante παννύχως. Il. 10, 2: εὗδον παννύχιοι.

(4) B, sine δέ.

(11) A, λαβών

(15) A B, καταραθυμήσωσι. Theodorus Prodromus Rhod. 5, p. 202: Μὴ γοῦν (sic bene Gaulminus pro ἤγουν), κἂν ἐστὶν ἀσθενὴς ὁ Μιστύλος Καταῤῥαθυμοίσητε τῆς φίλης μάχης. Corrigendum iotacismi vitium, lecto καταῤῥαθυμήσητε. De vitio metrico ne sit sollicitus lector. Syllabae numerantur; non de quantitate agitur, sed quotitate. Pachymeres Progymn. p. 585, 16: οὐ διὰ τὴν συνενεχθησομένην πολλάκις ἀπότευξιν καταῤῥαθυμοῦμεν τῆς ἐργασίας. Nilus Epist. 315: μὴ ἀμελῶμεν, μὴ καταῤῥαθυμῶμεν τῆς οἰκείας ἐπιμελείας. Quibus verbis utitur et Epist. 1, p. 6.

πτοούμενος μὴ πάθῃ τι τὸ στράτευμα Ἑλλήνων,
νώτοις παρδάλεως δορὰν εἰς γνώρισμα φορέσας,
καὶ περικεφαλαίαν δὲ πρὸς κεφαλὴν ἁρμέσας,
καὶ δόρυ φέρων τῇ χειρὶ, δραμὼν ὡς ἐξεγείρων
τὸν βασιλέα, εὕρηκεν οὕτως ἠυτρεπισμένον.
Ὃν ἀδελφὸν Μενέλαον ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει
Ἰδομενέα καὶ αὐτὸν τὸν Αἴαντα καλέσαι,
εἰπὼν, ὅποι διέρχοιτο, λαλεῖν ἐγρηγορέναι,
ἀπὸ πατρὸς καὶ γενεᾶς καλοῦντα τὸν καθένα,
μηδὲν σοβαρευόμενον, τοὺς σύμπαντας τιμῶντα.
Αὐτὸς δ' ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς οὗπερ κατῴκει Νέστωρ,
ἀνήγειρε τὸν Νέστορα, καὶ σὺν ἐκείνῳ πάλιν
τὸν Ὀδυσσέα πρῶτα μὲν, εἶτα καὶ Διομήδην·
ὁ Διομήδης Μέγητα καὶ τὸν Λοκρὸν ἐγείρει.
Ὡς δὲ παρὰ τοὺς φύλακας ἦλθον εἰς τάφρον πάντες,
τοὺς τῶν φυλάκων ἀρχηγοὺς καθεύδοντας οὐχ εὗρον,
ἐνόπλους πάντας, ὄντας δὲ πάντας ἐγρηγορέτας,
οὕσπερ ὁ γέρων κατιδὼν, ὥσπερ θαρσύνας, χαίρων
τὴν τάφρον διεπέρασε σὺν τοῖς λοιποῖς στρατάρχαις,
καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Νέστορος υἱὸς καὶ Μηριόνης.

Πάντων ἑδριασθέντων δὲ πάλιν φησὶν ὁ Νέστωρ·
« Ὦ ἄνδρες, φίλοι Ἕλληνες, τίς τῶν θαρσυκαρδίων
« κατάσκοπος τολμήσειε γενέσθαι πρὸς τοὺς Τρῶας

(17) A B, στράτευμα τῶν ἑλλήνων. Conf. liber Γ, 18 ubi codd. consentiunt.

(21) Habent codd. εὕρ. et ηὐτρεπ.

(23) Αἴαντα, cum glossa in C, τὸν μέγαν. B, αἴαντα τὸν μέγαν recepta glossa in versus serie et omisso καλέσαι. Conf. Il. 10, 53.

(27) A, οὐδέν.

(29) A B, πρῶτον.

(34) A, οὕσπερ θρασύνας. B, ὥσπερ θρασ. C, θαρσ. Il. 10, 190 : Θάρσυνέ τε μύθῳ.

(36) Ad Νέστορος υἱὸς Scholium in C, et in Anecd. Oxon, t. 3, p. 384 : ὁ Θρασυμήδης, ὡς τῶν φυλάκων ἡγεμόνες. Legendum, ὁ Θρασυμήδης καὶ Μηριόνης ὡς. Conf. liber Ἰῶτα, 38.

(37) B, πάλιν ἑδρ. δὲ παλιν

« ἐπὶ τιμαῖς μεγάλαις τε καὶ δώροις ἁρμοδίοις » ;
Πάντων ἡσυχαζόντων δὲ, φησὶν ὁ Διομήδης·
« Ἐγὼ κατάσκοπος θαρρῶ τοῖς Τρώεσσι γενέσθαι,
« ἄνπερ ἀνήρ τις ἕτερος ἐστὶν ἀκολουθῶν μοι ».
Πολλῶν προθυμησάντων δὲ, προκρίνει Ὀδυσσέα.
Καὶ ὁπλισθέντες ὥρμησαν χωρεῖν κατὰ τῶν Τρώων.
Ἐρωδιὸς δὲ δεξιὸς, ἤγουν ἐκ τῆς ἑῴας,
πετάσας τούτοις ἀφανὴς ἔκλαγξε δι᾽ ἀέρος.
Οὗτοι δ᾽ ἐχώρησαν λοιπὸν ἐπ᾽ ἀγαθῷ σημείῳ.
Ζωΐλος γέρων δὲ μαθὼν τὴν οἰωνοσκοπίαν,
πρὸς τὰς εὐτραπελίας δὲ καὶ φάμουσα νοῦν ἔχων,
ληρεῖ κἀνταῦθα φληναφῶν· ἀλλ᾽ ἐατέον τοῦτον.
Ἕκτωρ δ᾽ ἐπίσης Ἕλλησι κατάσκοπον ἐκπέμπει,
Δόλωνα κήρυκος υἱὸν, ἄνδρα τινὰ τῶν Τρώων,
δώσειν εἰπὼν σὺν ἅρματι τοὺς ἵππους Ἀχιλέως·
ὅνπερ κρατοῦσιν Ὀδυσσεὺς ἅμα καὶ Διομήδης.
Ἐξ οὗ μαθόντες ἅπαντα βουλεύματα τῶν Τρώων,
γελῶσι πρῶτα μὲν τρανῶς δι᾽ ἵππους Ἀχιλέως
ἐκείνῳ παρὰ Ἕκτορος δῶρον ὑποσχεθέντας·

(44) C, κρίνει τὸν Ὀδ., superscripta variante, προκρίνει.

(46) B, δεξιὸς ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἕω.

(47) A, ἀφανῶς ἔκλαγξε διακόρως.

(49) Vix crediderim a Tzetza ipsos Zoili libros fuisse lectos. Legebat excerptos inde locos a commentatoribus Homeri. Exempli causa in Scholiis Venetis ad Il. 10, 274, discere est e Porphyrio Zoilum illum Homeromastiga Homeri de erodio inventum, reprehendisse : οὗτος ἄλλα τε πολλὰ Ὁμήρου κατηγορεῖ, καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐρωδιοῦ. In C scholium : εἰρωνεία τὸ σχῆμα. Ἔστι δὲ τοῦ ἤθους ἐνέδρας. Non præstiterim me ultimum vocabulum bene legisse. Potest δρας tantum legi facile.

(50) Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 384 : φάμουσα, φλυαρίαι καὶ ὕβρεις (sic corrigo lectionem C et Crameri ὕλεις) ἔγγραφοι. Explicat ipse Tzetzes optime id nomen, e latino *famosus* sumptum, Chil. 13, 487 : Φάμουσα δέ μοι λέγεσθαι τοῖς νομογράφοις νόει Τὰ ἔγγραφα ληρήματα κατὰ τῶν ὑπερόχων, Ἅπερ λαθραίως καὶ κρυφῇ ταῖς ἀγοραῖς ῥιπτοῦνται, Εἴτε καὶ μέσοις τοῖς ναοῖς, εἴτ᾽ οὖν ἑτέροις τόποις. Οἱ νόμοι τιμωροῦνται δὲ τοὺς ταῦτα γεγραφότας. Ibi est scholium in codice 2644 : τιμωρῶ τὸ βοηθῶ, καὶ (omissum est καὶ in Anecdotis Oxon. t. 3, p. 375.) συντάσσεται δοτικῇ, ὡς τὸ τιμωρῶ πατρί· τιμωροῦμαι δὲ τὸ κολάζω, αἰτιατικῇ.

(51) C, φλυαρῶν.

(53) Il. 10, 315.

(57) A, πρῶτον.

(58) A, ἐκεῖνο.

εἶτα δὲ κτείνουσιν αὐτὸν οὗπερ καὶ συναντῶσι,
καὶ τὴν δορὰν τὴν λύκειον ἐκείνου καὶ τὰ τόξα,
ὑποστροφαῖς ὡς λάβωσιν, ἔθεντο πρὸς μυρίκην.
Ἔπειτα λόγους ὁδηγοὺς ἔχοντες τοὺς ἐκείνου,
ἐλθόντες εἰς τὸ στράτευμα τῶν Τρώων, ἀναιροῦσι
δώδεκα Θρᾶκας ἀρχηγοὺς τοὺς ὑπεροχωτάτους,
καὶ σὺν αὐτοῖς τὸν Ῥῆσον δε τὸν τούτων βασιλέα,
χρυσῆν αὐτοῦ τὴν σύμπασαν ἔχοντα πανοπλίαν,
ἅρμα χρυσοκατάδετον, ἵππους ἀπαραμίλλους,
χιόνος λευκοτέρους μέν, ἀνέμων ταχυτέρους,
οὓς καὶ λαβόντες ἤγαγον εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων.
Καὶ τούτους μὲν ἀπήγαγον εἰς φάτνας Διομήδους,
τὰ τόξα δὲ τοῦ Δόλωνος καὶ τὴν δορὰν τοῦ λύκου
ὁ Ὀδυσσεὺς κατέθηκεν ἐλκάδι τῇ οἰκείᾳ.
Αὐτοὶ δ' ἐμβάντες ἔπλυναν θαλάσσῃ τὸν ἱδρῶτα·
εἶτα δὲ καὶ λουσάμενοι θερμόν, ἀλλ' ἐν ταῖς σκάφαις
(οὔπω γὰρ ἦσαν γνώριμοι τοῖς παλαιοῖς λουτρῶνες),
ἐλαίῳ τε χρισάμενοι μετὰ λουτρὸν ῥοδίνῳ,
εἰς βρῶσιν κατεκλίνθησαν, ἔστησαν δὲ κρατῆρα,
ἐξ οὗπερ ἀρυόμενοι ἔθυον τῇ Φρονήσει.

(61) A, εἰς λάβωσιν. Schol. in C: μυρίκη εἶδος δένδρου μεταξὺ κυπαρίσσου καὶ ἐρείκης τὴν ἰδέαν τῶν φύλλων ἔχοντος. Jam legimus de Myrica arbore scholium ad librum Z, 29.

(65) A B, ῥῆσον τε.

(67) C, χρυσοκατάδεκτον.

(73) A, δὲ πάντες. C, ἔπλυνον.

(75) Vide scholium ad librum I, 50.

(77) A B, κατεκλίθησαν. Cf. de forma aoristi cum litera ny schol. ad H. 16.

(78) Il. K 378: ἀπὸ δὲ κρατῆρος Ἀθήνῃ... λεῖβον, μελιηδέα οἶνον. Schol. in C: τῇ παρ' Ὁμήρῳ Ἀθηνᾷ.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Λ (*).

Ἡμέρα μὲν ἐξέτρεχεν ἐκ Τιθωνοῦ τῆς κοίτης·
ἤτοι, μετὰ τὴν θέσιν δὲ πάντων τῶν πολουμένων,
τὸ πρωϊνὸν κατάστημα, ὁ Τιθωνὸς καλεῖται,
ἡμέρα μὲν ἐπλάτυνεν ἀνθρώποις καὶ στοιχείοις·
ἡ Εἱμαρμένη δὲ δεινὴν ἀνήγειρε τὴν μάχην
ἐν Ὀδυσσέως τῇ νηῒ μέσῃ πασῶν ἑστώσῃ.
Δεινὴ δὲ γέγονε βοὴ τῆς μάχης κροτουμένης·
τοῖς Ἕλλησι δ' ὁ πόλεμος γλυκύτερος ἐφάνη
τοῦ ὑποστρέφειν ἐν ναυσὶν εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας.
Ὁ Βασιλεὺς δ' ἐβόησεν ὁπλίζεσθαι τοὺς πάντας·
ὡπλίσθη τότε καὶ αὐτὸς τὴν πᾶσαν πανοπλίαν,
πρῶτον ὑποδησάμενος ἐν τοῖς ποσὶ κνημῖδας,
δεύτερον ἐν τοῖς στήθεσιν ἐνδὺς τερπνὸν χιτῶνα
τὸν ὃν Κινύρης ἔδωκεν ὡς μὴ στρατεύσῃ Τροίᾳ,
οὗτινος δέκα μὲν γραμμαὶ εἰσὶν ἐξ ὀρειχάλκου,
ἀπὸ χρυσοῦ δὲ δώδεκα, εἴκοσι κασσιτέρου·
ἐξ ὀρειχάλκου δράκοντας εἶχεν ἐγγεγραμμένους,

(*) Lemmata codicum similia præcedentibus.

(2) B, ἦτι. B C, πωλουμένων.

(3) Il. 11, 1: Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο Ὤρνυτο.

(5) Scholium in C: νῦν γὰρ παρ' Ὁμήρῳ Ζεὺς ἡ εἱμαρμένη.

(6) A B, μέσον πάντων. Cf. Il. 11, 6.

(9) A, ἀποστρέφειν. B, νηυσίν.

(12) A, κνημήδας. B C, κνημίδας. Scholium in C: χαλταῖς σιδηρᾶς (cod. fere σιδηροῦς) τὰς Φραγγικῶν καὶ Καρτζικῶν, νῦν λεγομεμας κάτζας.

(14) C, στρατεύσοι.

(15) Ad οὗτινος glossa in C, θώρακος.

(17) Ad ὀρειχάλκου, quod nomen re-

ὡς πρὸς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δοκοῦντας ὑφαπλοῦσθαι
ἐξ ἑκατέρου μέρους, τρεῖς, ἴρισι παρομοίους·
τοῖς ὤμοις περιέθηκε ξίφος τῶν χρυσοήλων
καὶ ξιφοθήκην ἀργυρᾶν, χρυσοῖς ἐν κρημαστῆρσιν·
ἔλαβεν ἀμφιβρότην δὲ πολεμικὴν ἀσπίδα,
μανδύα δίκην σκέπουσαν ἔμπροσθεν ὀπισθίως,
δέκα μὲν ἔχουσαν τροχοὺς καὶ κύκλους χαλκηλάτους,
εἴκοσι δὲ τοὺς ὀμφαλοὺς, ἥλους ἐκ κασσιτέρου·
ἐν μέσοις δὲ τοῖς ὀμφαλοῖς τοῖς λευκοτάτοις τούτοις
ἄλλος ἦν μέγας ὀμφαλὸς μέλανος ὀρειχάλκου.
Ἦσαν ἐν τῇ ἀσπίδι δὲ ταύτῃ ζωγραφηθέντα
Γοργὼν ἄγριον βλέπουσα, καὶ Δεῖμός τε καὶ Φόβος.
Ὁ κρεμαστὴρ ἦν ἀργυροῦς ἐκείνης τῆς ἀσπίδος
εἰς δράκοντα τρικέφαλον καλῶς ἐξειργασμένος.
Τῇ κεφαλῇ δὲ κάλλιστον ἐπέθηκε τὸ κράνος.
Οὕτω τοῖς πᾶσιν ὡπλισθεὶς καὶ δόρατα λαμβάνει.
Βροντὴ δ' εὔδιος γέγονεν, ὁ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα,
σημεῖον νίκης τῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνδραγαθίας.
Οἱ πλείους μὲν ἀπέβησαν τῶν ἵππων, τῶν ἁρμάτων,
μετὰ βοῆς ἐξώρμων δὲ πεζοὶ συντεταγμένοι,
μεγάλως δὲ προέφθασαν πρὸς τάφρον τοὺς ἱππέας·
οἱ δὲ ἱππεῖς κατόπισθεν ἐχώρουν βραδυτέρως.

spondet Homericis verbis, Il. 11, 24, μέλανος κυάνοιο, scholium in C : ὁ κύανος καὶ ὀρείχαλκος εἶδος χειμεύσεως (imo χήμ. Cf. n. ad Malal. 16, p. 109) ἐστίν.

(20) B, χρυσοκόλλων. Il. 11, 29 : ἐν δέ οἱ ἧλοι χρύσειοι πάμφαινον.

(23) A, ὀσθίως. Scholium in C, et in Anecd. Oxon t. 3, p. 384 : μανδύας, τοῦ μανδύα καὶ μανδύου. Ἵνα δὲ μὴ νομίσῃ τις οὐδέτερον εἶναι, μανδύα ἔκλινα καὶ οὐ μανδύου. Τὸ δὲ μανδύα δίκην ἑρμηνευτικόν ἐστιν τοῦ ἀμφιβρότη. Homerus scilicet Il. 11, 32 : ἔλετ' ἀμφιβρότην ἀσπίδα. Cavere puto ne quis de neutro μάνδυον cogitet, propter compositum παραμάνδυον. Vide et Possinum Glossario ad Pachymerem ; Chilmead. ad Malalam Chron. p. 38.

(29) A, ὁ δῆμος τέ. B, ὁ δεῖμος τέ. Ac sic sæpissime encliticis tonus imponitur, quod monere supersedeo.

(34) A B, δ. C, ὁ. Il. 11 45 : ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη. Scholium in C : εἶπον γὰρ ὄπισθεν περὶ βρόντης ὅτι [ἐν] ὑγρῷ νέφει, ξηρῷ καὶ λεπτῷ ἀέρι γίνεται.

Ἡ εἱμαρμένη δὲ δεινὴν ἀνήγειρε τὴν μάχην
ἐξ οὐρανοῦ δ' ἐψέκασεν ἔμβρους αἱμάτων τότε.
Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ ὡπλίσθησαν οἱ Τρῶες
περὶ τὸν Πολυδάμαντα καὶ Ἕκτορα τὸν μέγαν,
καὶ τὸν Αἰνείαν, καὶ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς Ἀντηνορίδας,
Ἀκάμαντα καὶ Πόλυβον, Ἀγήνορα σὺν τούτοις.
Πρὸ πάντων Ἕκτωρ πρῶτος δέ, φέρων στρογγύλον σάκος,
ἐξώρμα καὶ προέτρεχεν εἰς συρραγὴν πολέμου.
Ὥσπερ δ' ὁ κύναστρος ἀστὴρ λάμπει λαμπρὸν ἐκ νέφους
καὶ πάλιν ἀφανίζεται κρυπτόμενος τῷ νέφει,
οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἔμπροσθε ποτὲ καθεωρᾶτο,
ποτὲ δ' ἐν τοῖς στρατεύμασιν ἐκείνου τοῖς ὑστέροις,
κελεύων, παροτρύνων τε πάντας ὡς πρὸς τὴν μάχην,
διατασσόμενος καλῶς πᾶσι τὰ τοῦ πολέμου·
ὡς ἀστραπὴ δ' ἀπέλαμπεν αὐτοῦ τῇ πανοπλίᾳ.
Ὥσπερ δ' ἐν θέρει θερισταὶ στάντες ἐξ ἐναντίας
ἐρίζουσι θερίζοντες στάχυς κριθῶν ἢ σίτων,
εἰς γῆν δὲ τὰ χειρόβολα συνεχεστέρως πίπτει,
οὕτω Τρῶες καὶ Ἕλληνες συνέκοπτον ἀλλήλους.
Φυγῆς δ' οὐκ ἦν ἀνάμνησις, ἰσοκεφάλως δ' εἶχον.
Ἔρις δ' ἡ πολυστένακτος ἔχαιρεν εἰσορῶσα·
θεοὶ δ' οἱ ἄλλοι σύμπαντες ἦσαν ἀποδημοῦντες.
Ἐκεῖ γὰρ οὐ κατίσχυε φρόνησις, πανουργία,

(40) Homero Κρονίδης Il. 11, 53, est Tzetzæ ἡ Εἱμαρμένη. E vestigiis scripturæ turbatæ codicis B, videtur fuisse ἐπέτεινε. Ibi et sequens versus plane corruptus.

(44) A, ἀντινορίδας. Il. 11, 59: τρεῖς Ἀντηνορίδας.

(46) A, πρ. Ἕκτ. B sine πρῶτος.

(47) A C, προέτρεχε πρός.

(48) B, καίπερ δ' ὡς κ.

(50) A B, ἔμπροσθεν. A, καθεωρᾶτο.

(52) A B, καὶ πρός. Cf. ad Λ, 75.

(54) A B, καὶ ἀστραπή.

(55) A B, πάντες. Il. 11, 67.

(59) Il. 11, 72: Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον.

(61) A, ἀδημονοῦντες. Il. 11, 75: Οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοί.

οὐδ᾽ εὑρεσιλογία τις ἑρμαϊκῶν ἐκ δώρων,
οὐδὲ θεός τις ἕτερος τὴν μάχην παρακρούων.
Καὶ μέχρι μεσημβρίας μὲν ἰσοπαλὴς ἡ μάχη,
εἶτα δὲ γίνεται τροπὴ στρατεύματι τῶν Τρώων.
Ὁ Ἀγαμέμνων πρῶτος δὲ Βιήνορα φονεύει,
εἶτα τὸν Ὀϊλέα δε τρώσας δορὶ μετώπῳ.
Καὶ τούτους μὲν κατέλειψεν ἐκεῖσε κατακεῖσθαι,
τοὺς λάμποντας ἐν στήθεσι χιτῶνας ἀποδύσας.
Τὸν Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον κτείνει τοὺς Πριαμίδας
πλήξας τοῦ μὲν δορὶ μαζὸν, ξίφει δὲ οὖς Ἀντίφου,
σπουδαίως δ᾽ ἀπεγύμνωσε καὶ τούτων πανοπλίας.
Εἶτα καὶ τὸν Ἱππόλοχον καὶ Πείσανδρον ἀνεῖλε,
τοῦ Ἀντιμάχου τοὺς υἱοὺς, τοῦ πρίν ποτε τῇ Τροίᾳ
σπεύδοντος τὸν Μενέλαον ἐν δόλοις κατακτεῖναι·
τὸν Πείσανδρον παρ᾽ ἅρματι δορὶ βαλὼν τῷ στήθει,
Ἱππόλοχον δ᾽ ἀπέκτεινεν ἅρματος ἀποβάντα,
τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον καὶ πόδας ξίφει κόψας,
τὸν ὅλμον δ᾽, ἤτοι θώρακα, κυλίεσθαι παρῆκε.
Νῦν γὰρ αὐτὸς μὴ πλανηθῇς ὅλμον τὴν ἴγδην λέγειν,
ὡς οἱ σοφοὶ σχολιασταὶ τῶν λέξεων Ὁμήρου·
ἀλλ᾽ ὅλμον νῦν τὸν θώρακα λέγε, καθώσπερ εἶπον.
Τούτους μὲν οὕτως ἔκτεινεν, ὡς εἶπον, Ἀγαμέμνων,

(63) B sine οὐδ᾽.

(64) Ad θεός τις ἕτερος, scholium in C : ἑτέρα ψυχικὴ δύναμις.

(71) A B, τοῦ πριάμου. Scholium in C et in Anecd. Oxon. t. 1, p. 384 : ὁ Ἄντιφος γνήσιος παῖς Πριάμου, ὁ δὲ Ἶσος νόθος.

(75) A, τοὺς πρίν .... σπεύδοντας. Sed cf. Il. 11, 123, 138.

(77) A B, ἐν ἅρματι. Cf. Il. 11, 143.

(79) A B, καὶ χ. B, ξίφει πόδας κόψας.

(80) A, ἦτι.

(81) A, ὅλμην. B C, sine αὐτός. A B, πλανηθείς.

(82) A, καὶ οἱ. Sic enim scholiastæ, verbi causa, Veneti et Didymus. Favet quidem Tzetzicæ interpretationi Pollux 2, 162, de partibus corporis, θώραξ καὶ ὅλμος, sed repugnat Homerus ipse, qui habet ὅλμος δ᾽ ὥς, quod adverbium comparationis est omnino, « mortariumque tanquam. »

(84) A B, καθ. εἶπ. λέγει.

πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ὥρμησε καὶ τὴν πληθὺν τῶν Τρώων,
οὗ τοὺς πεζοὺς μὲν οἱ πεζοί, ἱππεῖς δ' ἱππεῖς ἀνῄρουν.
Ὁ Ἀγαμέμνων δ' εἵπετο σπουδαστικὸν κελεύων,
ἀεὶ δὲ τὸν ὀπίσθιον ἀνῄρει τῶν φευγόντων.
Ἴριδος τότε δὲ λοιπὸν ἐξ οὐρανοῦ φανείσης,
Ἕκτωρ ὁρμήσας τὸν στρατὸν πρὸς πόλεμον καὶ μάχην,
ἀνέρρωσε τὴν δύναμιν ἐκείνων πρὶν φευγόντων.
Τῆς μάχης συρραγείσης δὲ πάλιν, ὁ Ἀγαμέμνων
ἀνεῖλεν Ἰφιδάμαντα, πλήξας αὐχένα ξίφει.
Κόων δὲ τούτου ἀδελφὸς δορὶ πρὸς τὸν ἀγκῶνα
ἔτρωσεν Ἀγαμέμνονα, διῆλθε δὲ τὸ δόρυ.
Μέγιστα δειλιάσας δέ, ὅμως οὐχ ὑπεχώρει,
ἀλλ' ἐφορμήσας καὶ αὐτὸν τὸν Κόωνα ἀνεῖλεν.
Ὀδυνηθεὶς τὴν χεῖρα δέ, τοῦ ἅρματος ἐπέβη,
καὶ πρὸς τὰς νῆας ἤλαυνε τοῖς ἄλλοις παραγγείλας.
Ἕκτωρ δ' ἐγείρας τὸν στρατὸν τῶν Τρώων καθ' Ἑλλήνων,
πρὸς πόλεμον ἐξώρμησεν, ἴσος σφοδρῷ ἀνέμῳ
ὃς ἐμπεσὼν εἰς θάλασσαν μεγάλα κλυδωνίζει.
Ἀπέκτεινεν Ἀσαῖον δέ, Αὐτόνοον, Ὀπίτην,
Ὀφέλτιον, Ἀγέλαον, καὶ Δόλοπα Κλυτίδην,
Ἱππόνοον καὶ Αἴσυμνον· ἀπέκτεινε καὶ Ὧρον,
τοὺς πάντας τούτους στρατηγοὺς Ἑλλήνων ἡγεμόνας,
Πληθὺν δ'· ὥσπερ ὁ ζέφυρος τὰ νέφη συνταράσσει,

(86) A, οὕτω.
(87) A B, σπουδαστικῶς.
(89) A B, τότε τὸ λ. Nonnulla videntur excidisse de Iridis ministerio. Cf. Il. 11, 185.
(90) A B, Ἕκτωρ δ' ὁρμ.
(100) B, ἀγείρας.
(101) A, ἴσως. Cf. Il. 11, 297.
(102) A B, μεγάλως. A, κλυδονίζει.
(107) A B C, πληθὺν δ'. Est particula δὲ enclitica, ut in versibus Tzetzæ sæpissime. Tzetzes verbi causa Chil. 8, 904: Τὴν τοῦ θηρὸς τηρήσαντες κοίτην καὶ τὰς νομὰς δέ. Scribendum omnino νομάς δε. Chiliade 7, 918: Παραβολῆς διαφορὰ καὶ παραδείγματος δέ. Scribendum omnino, παραδείγματός δε. Jam plus simplici vice de hac orthographia versuum politicorum monui, ad Pselli Opuscula p. 295, ad Theophylactum Simoc. pp. 282, 284. Et jam de tantilla re contentus monuisse, volebam ad reliqua

ἀργέτου νότου πνέοντος ἀπὸ θατέρου μέρους,
οὕτω πυκνῶς αἱ κεφαλαὶ κατέπιπτον ἐκ τούτου.
Ὁ Διομήδης ἔκτεινε τότε δὲ τὸν Θυμβραῖον·
ὁ Ὀδυσσεὺς Μολίονα τούτου δὲ δοῦλον κτείνει.
Υἱοὺς δύο τοῦ Μέροπος ἀνεῖλε Διομήδης·
ὁ δ' Ὀδυσσεὺς Ἱππόδαμον μετὰ τοῦ Ὑπερόχου.
Οἱ δ' Ἕλληνες ἀνέπνεον τὸν Ἕκτορα φυγόντες.
Πάλιν Ἀγάστροφον δορὶ βαλὼν πρὸς τὸ ἰσχίον
ὁ Διομήδης ἔκτεινεν. Ἕκτωρ δ' ἰδὼν ἐκείνους
μέγα κραυγάζων κατ' αὐτῶν σὺν τοῖς Τρωσὶν ἐχώρει.
Τυδείδης τοῦτον δὲ βαλὼν τῇ περικεφαλαίᾳ,
κἄνπερ οὐκ ἐξεπέρασε τὸ δόρυ τριπλῆν οὖσαν,
ὅμως πλέθρον ἐποίησε δραμεῖν ἐξοπισθίως,
καὶ πρὸς τὰ γόνατα πεσεῖν, ὄμματα σκοτωθέντα·

pergere; sed inter plurima exempla unum et alterum addere videtur operæ pretium. Tzetzes igitur Chil. 8, 961: Ἐπὶ μεγάλαις δωρεαῖς φαμὲν τὴν παροιμίαν, Τὴν λέγουσαν ὑπὲρ χρυσὸν καὶ τὸ τοπάζιον δέ. Legendum τοπάζιόν δε, et animadverto in bono codice 2644, esse τὸ πάζιόν δε, omissa syllaba το ob articuli τὸ vicinitatem, unde fit hemistichium brevius. Tum Tzetzes: Τὸ δὲ τόπαζιόν ἐστι λίθος τῶν πρασοχρόων. Sic edidit Kiessling. e correctione Schæferi pro vulgato, τὸ δὲ πάζιόν ἐστι. Sed Schæferum correctionis pœnituit, ac proposuit: Τὸ γὰρ πάσιόν ἐστί τις λίθος τ. πρ. Sed in hac sede ἐστί τις non potest ferri, melius foret ἔστι τὶς λ., non sine incommodo in clausula syllabæ τις quæ omnino sit jungenda alteri hemistichio. Cf. ad librum M, 130. Malim, Ὑπάρχει γὰρ τὸ πάζιον λίθ. Si versu 962 editum fuit τοπάζιον e codice, manifestum est articulum causam omissionis fuisse in C, et mendum illud prius peperit alterum; unde bona videtur Schæferi prior correctio. Tzetzes Chil. 3, 869, historiolam narrat civium Romanorum, temporibus Antonini vel Adriani, Ὥνπερ τὸ εὐεργέτημα ἡμέραις παρεγράφη. Οὗτοι τὸν δῆμον οἴκοθεν ἔτρεφον τὸν τῆς Ῥώμης, Ἡμέρας ὀκτωκαίδεκα Κάλανδος κατὰ μῆνα, Νοννος ἡμέρας δὲ ὀκτὼ, τὰς τέσσαρας Εἰδὸς δέ. Legendum Εἰδός δε. Testes insulsissimæ narrationis a Tzetza producuntur: Ἡσύχιος Ἰλλούστριος, Πλούταρχός τε καὶ Δίων, Καὶ Διονύσιος ὁμοῦ γράφουσι ταῦτα πάντα. Ad Ἰλλούστριος, dignitatis titulum non infrequentem temporibus Byzantinis, cujus significatio non ubique eadem est, scholium marginale codicis 2644 hic adponere non inutile visum est: μάγιστρος ῥωμαϊκῶς.

(108) A, ἀργήτου. C, ἐκ τοῦ θατέρου.

(109) A, οὕτως.

(111) A, μολίωνα. B, μιλίωνα. Cf. Il. 11, 322.

(113) A B sine δ'. A, ἱππολόχου. Cf. Il. 11, 335.

(115) C, ἰσχύον.

(120) Explicat Homericum ἀπέλεθρον, Il. 11, 354. Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε.

ὁρμῶντος τοῦτον κτεῖναι δὲ τότε τοῦ Διομήδους,
αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ, ἐπιβὰς ἐφ' ἅρματος, ἦν φεύγων·
ὁ Διομήδης δ' ἀπειλῶν ἐκόμπαζε τοῖς λόγοις.
Τέλος αὐτὸν Ἀγάστροφον γυμνοῦντα πανοπλίας
πρὸς τὸν τάρσον τὸν δεξιὸν Ἀλέξανδρος τοξεύει·
τὸ βέλος δ' οὗτος ἐκβαλὼν, ἤλαυνε πρὸς τὰς νῆας.
Μόνον δὲ περιέκλεισαν οἱ Τρῶες Ὀδυσσέα.
Δορὶ κατ' ὦμον δὲ βαλὼν κτείνει Δηϊοπίτην,
εἶτα δὲ καὶ τὸν Θόωνα καὶ Ὅρμενον ἀνεῖλε·
δορὶ δὲ κατὰ πρότμησιν, ὃν ὀμφαλὸν καλοῦσι,
τρώσας καὶ Χερσιδάμαντα, κτείνει σὺν τοῖς ἑτέροις.
Ἀπέκτεινε καὶ Χάροπα υἱὸν τὸν τοῦ Ἱππάσου·
Σῶκος δ' ὁ τούτου ἀδελφὸς, κατὰ πλευρία τρώσας,
ἀπέπαυε τοῦ μάχεσθαι τότε τὸν Ὀδυσσέα,
κἂν ἀνῃρέθη καὶ αὐτὸς αὐτῷ πληγεὶς τὴν ῥάχιν.
Ἐξ Ὀδυσσέως δὲ πλευρῶν Τρῶες ἰδόντες αἷμα,
ὥρμησαν πάντες ἐπ' αὐτόν· ὁ δ' ἐξοπίσω φεύγων
τρὶς μὲν ἐβόησε τρανῶς ὡς τύχῃ βοηθείας.
Μενέλαος ἀκούσας δὲ σὺν Αἴαντι παρέστη
καὶ τοῦτον μέλλοντα θανεῖν ἐξέσωσαν ἐκ Τρώων·
ὁ Αἴας δὲ τοῖς Τρώεσσιν ὡς λέων ἐμπηδήσας,
ἀπέκτεινε τὸν Δόρυκλον, νόθον υἱὸν Πριάμου,
καὶ Πάνδοκον, καὶ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, Πυλάρτην.

(124) A B sine δ'. A, ἐκόλπαζε.
(125) Ad αὐτὸν glossa in C, τὸν Διομήδην.
(129) A, ὤμων τὸν δηϊπειτην. B, κτ. δηϊπύτην. Cf. Il. 11, 420.
(130) A, ὅρμαινον. C, ὅρμενον. Cf. Il. 11, 422, in varietate lectionis.
(132) A, χεριδάμαντα. Cf. Il. 11, 423.
(133) A, Χάρωπον. B, Χάροπον. Cf. Il. 11, 426.
(134) BC, καταπλευρίως. A, κατὰ, πλευρίως. Scripsi κατὰ πλευρία.
(135) C, ἀπέπαυσε.
(136) Κἂν nihil juvat sententiam. Fortasse κ' αὖ. In Theocrito Idyll. 11, 10, Varietas δ' αὖ ῥόδῳ, pro δὲ ῥόδῳ librario deberi videtur, qui δὲ necessario corripi opinabatur ante ῥόδῳ.
(138) B, πρὸς αὐτόν.
(139) A, τύχει. A B, σωτηρίας.
(144) A, πάνδικον... πύρας πελαργίαν. Cf. Il. 11, 490, 491.

Ὡς δὲ χειμάρρους ποταμὸς ἐξ ὄμβρων πλημμυρήσας,
δρῦς κατασύρει μετ' ἀφροῦ καὶ πεύκας τῇ θαλάσσῃ,
οὕτω τῷ τότε παρορμῶν ὁ Αἴας συνεκλόνει,
ἱππεῖς καὶ ἵππους καὶ πεζοὺς πάντας ὁμοῦ συγκόπτων.
Ἀριστεροῖς ὁ Ἕκτωρ δὲ τὴν μάχην συνεκρότει,
ὄχθαις Σκαμάνδρου ποταμοῦ θόρυβος ὅπου μέγας,
ὅπου περ ἔπιπτον ἀνδρῶν αἱ κεφαλαὶ πρὸς πλέον
περὶ τὸν μέγαν Νέστορα καὶ τὸν Ἰδομενέα.
Ἀλέξανδρος τοξεύει δὲ Μαχάονα τῷ τότε,
καὶ παύει τοῦτον τόλμης τε καὶ τῆς ἀνδραγαθίας,
βαλὼν κατ' ὦμον δεξιὸν ἐν τριβελεῖ τῷ βέλει·
ὃν Νέστωρ ἐν τῷ ἅρματι ἐξάγει τοῦ πολέμου.
Ὁ Κεβριόνης δὲ ἰδὼν τοὺς Τρῶας κλονουμένους
ἡνιοχῶν τῷ Ἕκτορι φησὶν ὡς πρὸς ἐκεῖνον·
« Ἡμεῖς μὲν πρὸς τὰ ἔσχατα στρεφόμεθα τῆς μάχης,
« οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες συμμιγῶς, ἱππεῖς, πεζοὶ, καὶ ἵπποι
« συγκόπτονται παρ' Αἴαντος. Ἔγνων καλῶς ἐκεῖνον·
« φέρει περὶ τοὺς ὤμους γὰρ οὗτος πλατὺ τὸ σάκος.
« Ἐκεῖ γοῦν ἄρτι καὶ ἡμεῖς ἐλάσωμεν τὸ ἅρμα
« ὅπου πεζοί τε καὶ ἱππεῖς πολέμῳ βαρυτάτῳ
« ἀλλήλους κατασφάττουσι, βοὴ δ' ἐστὶ μεγάλη ».
Οὕτως εἰπὼν ἐξήλασε διὰ νεκρῶν τὸ ἅρμα,
συγκόπτων τούτους τοῖς τροχοῖς καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων.
Καὶ τῶν λοιπῶν ἐπήρχετο τάξεις Ἑλλήνων Ἕκτωρ
ἐν ξίφει τε καὶ δόρατι καὶ λίθοις βαρυτάτοις,

(147) A B, τῷ τόπῳ.
(149) Ἀριστεροῖς. Cf. Il. 11, 498.
(151) B, ὅπουπερ ἀνδρῶν κεφαλαί, versu imperfecto. C, ὅπερ, superscripto ποῦ.
(154) B, πόλεμεῖν, ἀνδραγαθεῖν ὡσαύτως.
(156) B, ὁ νέστωρ.
(157) A, καὶ βριώνης. Idem mendum libro M, 41, et N, 157...
(158) A B, φησὶ καὶ πρός.
(163) A, ἐλάσσομεν. B, ἐλάσομεν.
(167) A, τούτοις.

βαλλόμενος τοῖς Ἀχαιοῖς, ὠθούμενος μακρόθεν·
τοῦ Αἴαντος δ' ἐξέφευγε τὴν κατὰ χεῖρας μάχην.
Ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη δὲ τὸν Αἴαντα δειλαίνει.
Ἔστη δὲ μόνος ἐκπλαγεὶς, καὶ, θεὶς ὀπίσω σάκος,
φεύγει περιβλεψάμενος ἐν ἠρεμαίᾳ βάσει.
Σὺν τοῖς Τρωσὶ δ' ἐπίκουροι, μέσον τὸ σάκος τούτου
τοῖς δόρασι τιτρώσκοντες, κάτοπιν ἠκολούθουν.
Οὗτος δ' ὑπέστρεφε ποτὲ καὶ μάχην συνεκρότει,
ποτὲ δὲ πάλιν ἔφευγεν, εἶργε δ' ὡς εἶχε Τρῶας,
μέσος αὐτὸς ἱστάμενος Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων.
Τὰ ξίφη δὲ καὶ δόρατα καὶ βέλη τὰ παντοῖα,
ἄλλα τῷ σάκει τούτου μὲν ἦσαν ἐμπεπαρμένα,
πολλὰ δ' εἰς γῆν ἐμπέπηκτο θέλοντα τοῦτον τρῶσαι.
Τοῦτον δὲ βιαζόμενον τοῖς βέλεσιν ὡς εἶδε,
στὰς παρ' αὐτὸν Εὐρύπυλος πέμπει τὸ δόρυ τούτου,
καὶ Ἀπισάονα βαλὼν ἀνεῖλε τὸν Φαυσίου.
Ὁρμήσας τοῦτον δὲ γυμνοῦν αὐτοῦ τῆς πανοπλίας
τὸν δεξιὸν τοξεύεται μηρὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου·
καὶ τὸ τοῦ βέλους ξύλον μὲν εὐθέως ἀπεκλάσθη,
τὸν δὲ μηρὸν Εὐρύπυλος ὀδυνηθεὶς μεγάλως
ἔφευγε πρὸς τοὺς Ἕλληνας μέγα βοῶν καὶ κράζων·
« Ὦ στρατηγοὶ, συστράφητε πάντες οἱ τῶν Ἑλλήνων
« καὶ στάντες βοηθήσατε· ὁ Αἴας κινδυνεύει
« πνιγόμενος τοῖς βέλεσιν, οὐδὲ φυγεῖν δοκεῖ μοι ».
Οὕτως εἶπεν Εὐρύπυλος· οἱ δ' ἔστησαν πλησίον

(170) Hic versus abest a B C, nec habet fundum in Homerica narratione.
(171) A, ἐξέφυγε.
(174) A, ἠρημαία.
(179) A B, δ' αὐτός.
(180) A B, ξίφη τε.
(182) B, ἐμπέπτηκτο.
(183) C, τοῖς βέλεσι, superscripta variante, πυκναῖς βολαῖς. Homerus Il. 11, 575 ; πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι.
(193) A, δοκεῖν. ;
(194) A, εἰπών.

αὐτῶν τοῖς ὤμοις θέμενοι ἕκαστος τὰς ἀσπίδας,
ἐκτείνοντες τὰ δόρατα. Ἦλθε δ' αὐτοῖς ὁ Αἴας,
ὥσπερ καρκῖνος ὄπισθε ποιούμενος τὴν βάσιν.
Ἐπὰν δ' αὐτοῖς προσήγγισεν, εὐθέως μετεστράφη.
Οὕτως οἱ μὲν ἐμάχοντο θερμῶς καὶ διαπύρως·
Νέστορος δὲ Μαχάονα ἐξάγοντος πολέμου,
ὁ Ἀχιλεὺς τὸν Πάτροκλον πέμπει μαθεῖν τίς εἴη.
Ὁ δὲ πρὸς Νέστορος σκηνὰς παραδραμὼν εὐθέως,
ἐκείνους πίνοντας εὑρὼν, Μαχάονα γνωρίζει·
πολλὰ δὲ παρὰ Νέστορος νουθετηθεὶς πρεπόντως,
ἢ πεῖσαι λόγοις ἐξελθεῖν εἰς μάχην Ἀχιλέα,
εἴτουν αὐτὸν φορέσαντα τὴν τούτου πανοπλίαν,
τοῦτον τοῖς λόγοις ἔπεισεν· ὃς ὑποστρέφων πάλιν,
εὑρὼν Εὐρύπυλον μηρὸν τῷ βέλει τοξευθέντα,
καίπερ σπουδάζων παρ' αὐτὸν ἐλθεῖν τὸν Ἀχιλέα,
ὅμως αὐτὸν ἰάτρευσε. Τὸ βέλος ἐκβαλὼν γαρ
ἐν χλιαρῷ τῷ ὕδατι ἀπένιψε τὸ αἷμα,
τρίψας δὲ ῥίζαν τὴν πικρὰν τὴν τῆς ἀριστολόχου
τὴν παυστικὴν τῶν ὀδυνῶν, ἐνέβαλε τῷ ἕλκει,
ἥτις πάσας ἀπέπαυσεν ἐκείνου τὰς ὀδύνας·
τὸ ἕλκος ἐξηράνθη μὲν, ἐπαύθη δὲ τὸ αἷμα.

(195) A B, αὐτῶν γὰρ ὤμοις.
(196) A, αὐτός.
(197) A B, ὄπισθεν.
(206) C, φορέσαντες.
(207) Sic A B C. Syntaxis non potest institui. Tzetzes versus componebat ex tempore, ac fluit sæpius lutulentus. Nexus sententiæ legitimus poscit, τούτου λόγοις ἐπείθετο· ὑποστρέφων δὲ πάλιν, vel simile quid.
(210) B, ἐκβαλὼν γάρ.
(212) B C, τὴν τοῦ ἀρ. A, τῆς quod prætuli, intellecto ἡ Ἀριστόλοχος de Diana, de Λοχίᾳ Ἀρτέμιδι. Homerus tacet de herba aristolochia.
(213) A, ἀνέπαυσεν.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Μ (*).

Οὕτω σκηναῖς ὁ Πάτροκλος Εὐρύπυλον ἰᾶτο,
Οἱ δ' Ἕλληνες ἐμάχοντο καὶ Τρῶες κατὰ πλήθη.
Τὸ τῶν Ἑλλήνων ἔμελλε τεῖχος δὲ καταπίπτειν.
Ἐκτίσθη παρὰ γνώμην γὰρ θεῶν τῶν ἀθανάτων,
εἰς κάκιστον θεμάτιον ἐν τροπικοῖς, ὡς εἶπον·
διὸ καὶ οὐ μακρόχρονον ἔμελλε πεφυκέναι.
Μετὰ γὰρ ὑπονόστησιν Ἑλλήνων εἰς πατρίδας
ὁ Ποσειδῶν Ἀπόλλων τε — τὸ ὕδωρ, καὶ ὁ χρόνος
ὅστις ἐκ τῆς κινήσεως πληροῦται τοῦ ἡλίου,
τὴν σφαῖραν περιτρέχοντες ἐν δρόμοις τοῖς οἰκείοις
πρὸς τὴν ἑῴαν ἐκ δυσμῶν, ὅπερ πλανήτων δρόμοι —
ἔμελλον βουλευόμενοι τὸ τεῖχος ἀφανίσαι,
τόσους ἐξ Ἴδης ποταμοὺς πληρώσαντες ὑδάτων,
τὸν Ῥῆσον, τὸν Ἑπτάπορον, Ῥόδιον, Κάρησόν τε,
τὸν Γρήνικον καὶ Αἴσηπον, Σκάμανδρον καὶ Σιμοῦντα,

(*) Lemmata similia præcedentibus.

(2) A B, καὶ τά. Homerus Il. 12, 3, ὁμιλαδὸν, quod non male reddit lectio C.

(3) A, τείχισμα κατ.

(4) A B, γνώμην δέ. C, γάρ. Permutantur illæ conjunctiones in Luciani Dial. D. 2, 1, Jove Amori dicente : ἐμοῦ δὲ ὅλως οὐδεμίαν ἥντινα ἐρασθῆναι πεποίηκας, οὐδὲ συνῆκα ἡδὺς γυναικὶ διὰ σὲ γεγενημένος. Inveni, quod malim, in codice 1310 : πεποίηκας· οὐ γὰρ συνῆκα.

(5) ὡς εἶπον, scilicet libro II, 117, ubi nota.

(11) A, εἴπερ. Fortasse ἧπερ.

(12) Inter 12 et 13 A inserit : τόσους ἐξ Ἴδης βουλευόμενοι τὸ τεῖχος ἀφ.

(14) A, ῥῦσον.

(15) A, σιμοῦντον.

ὅπου πολλαὶ μὲν ἔπεσον ἀσπίδες καὶ κυνέαι,
ὅπου περ πίπτει θερισθὲν γένος ἀνδρῶν, ἡρώων·
τούτους τοὺς πάντας ποταμοὺς ἀναστομώσας χρόνος
ἐνναημέρως ἔπεμπε ῥέοντας πρὸς τὸ τεῖχος,
ὀμβροῦντος ἅμα σὺν αὐτοῖς καὶ οὐρανοῦ, Διός δε,
καὶ Ποσειδῶνος πλήττοντος τὰ τείχη τῇ τριαίνῃ·
ἤγουν καὶ τρικυμίαις δε μεγάλαις τῆς θαλάσσης
ποιησαμένης προσβολάς, τὸ τεῖχος ἠφανίσθη.
Ταῦτα μὲν οὕτως ἔμελλεν ὑστέρως γεγονέναι·
τότε δὲ πόλεμος σφοδρὸς ἐρράγη πρὸς τὸ τεῖχος,
ἐκτύπει δὲ βαλλόμενα ξύλα τῶν πυργωμάτων.
Ἀργεῖοι δὲ τὸν Ἕκτορα δεινῶς ἐπτοημένοι,
συγκεκλεισμένοι ταῖς ναυσὶν ἄκοντες ἐκαρτέρουν.
Ὁ δὲ Τρωσὶν ἐκέλευσε τὴν τάφρον ὑπερβαίνειν.
Οἱ ἵπποι δ' ἐχρεμέτιζον τοῖς χείλεσι τῆς τάφρου·
περᾷν γὰρ ἐδειλαίνοντο τῶν κατακρήμνων οὔσαν,
πυκνοὺς ὀξεῖς τε σκόλοπας ἔχουσαν πεπηγμένους.
Ὁ Πολυδάμας Ἕκτορι τότε δὲ συμβουλεύει
πεζεύσαντας τοὺς σύμπαντας, πανόπλως ὡπλισμένους
καὶ φραξαμένους πυργηδόν, χωρεῖν ὡς πρὸς τὸ τεῖχος.
Οὕτως εἰπόντος, ἅπαντες ἀπέβησαν τῶν ἵππων,
πρώτου πρὸ πάντων Ἕκτορος ἅρματος ἀποβάντος.
Εἰς πέντε στραταρχίας δὲ καλῶς συντεταγμένοι,
οἱ πλεῖστοι μὲν καὶ ἄριστοι καὶ πνέοντες πολέμου,

(16) C, ἐννεαημέρως. B, ἐννεαημέρως, indicata signo hyphen vocalium synizesi. Sed id violatæ legis metricæ remedium non hic videtur accipiendum. Scripsi ἐνναημέρως ex A. Ipse Tzetzes Chil. 2, 43, dabit exemplum, qui id exhibet hemistichium, καὶ ἐνναήμερον καιρόν, nec contradicit bonus codex.

(21) A, τροιαίνῃ.

(22) C, τρικυμίας δε μεγάλης..... ποιησαμένης. A B, τρικυμίαν δὲ μεγάλην. Scripsi τρικυμίαις μεγάλαις.

(30) A, τοῦ τάφρου.

(32) A, ὀξεῖς τοὺς σκ.

(35) A B, καὶ πρός. Cf. ad libr. Α, 75.

(38) A, τετραρχίας. Cf. Il. 12, 87.

καὶ τεῖχος ῥῆξαι σπεύδοντες καὶ μάχεσθαι τοῖς πλείοις
μετά τε Πολυδάμαντος, Ἕκτορος, Κεβριόνου·
οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πάριδος, Ἀγήνορος, Ἀλκάθου·
μετὰ δ' Ἑλένου ἕτεροι, Ἀσίου, Δηϊφόβου·
ἄλλοι μετ' Ἀρχελόχου τε Ἀκάμαντος, Αἰνείου·
οἱ πέμπτοι δὲ, τὰ ξενικὰ καὶ τὰ τῶν ἐπικούρων,
σὺν Σαρπήδονι στρατηγῷ, Ἀστεροπαίῳ, Γλαύκῳ,
συνασπισμὸν ποιήσαντες, πύκνωσιν τῶν ἀσπίδων,
ὥρμων δοκοῦντες Ἕλληνας πάντας ναυστάθμοις κτεῖναι.
Βουλαῖς δὲ Πολυδάμαντος πάντων πεζῶν χωρούντων,
Ἄσιος μόνος τῶν λοιπῶν ἱππεὺς ἁρματηλάτης
θρασὺς ἐχώρει σοβαρὸς ὡς πρὸς αὐτὸ τεῖχος·
πρὸς πλείων δὲ ἀριστερὸν ὥρμησαν οὗτοι μέρος
ὅπου περ ἦσαν Ἕλληνες φεύγοντες ἐκ πεδίου.

(40) C, τοῖς πλείοις.

(41) A, καὶ βριόνου, et sic A, 157, prima syllaba mendosa et a ceteris male divulsa. Non sine utilitate vocem sic male truncatam reparabo in Luciano Dial. Meretr. q: ἐσπάραττε τότε τὰς κόμας καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο. Melius codex 2956, ἐσπαράττετό τε, quæ forma media cum ἐτύπτετο consentit. Paulo superius pro vetere lectione παρμένωνά idem codex exhibet παρμένοντα quod nunc est receptum. Helladius Photii cod. 279, p. 1588, 24, servos ait et ex indole habuisse nomina, Παρμένωνα, Πιστὸν, Δρόμωνα. Est enim παρμένων quasi παραμένων, et potuit per casus obliquos flecti ut participium ipsum. Sic Ἑρμίππου τοῦ Ἐπιτυγχάνοντος in Inscriptione Reinesiana, quam inter multa exempla participiorum nominascentium protuli olim dissertatione epigraphica Classici Diarii t. 17, p. 377, vel inter Holstenii a me editas Epistolas p. 434. Nec aliter Latini participiis sunt suis usi, apud quos nomina occurrunt, Restitutus, Benegestus, alia; quibus nondum velim tamen addere Delibutus, quod proprio pro nomine habuit vir doct. in hacce inscriptione taurobolica et criobolica: DEO MAGNO MITHRÆ POLLENTI ..... M. PHILONIVS PHILOMVSVS EUGENIANUS DELIBUTUS SACRATISSIMIS MYSTERIIS PER OIA PROBATISSIMUS. Mihi quidem delibutus epithetum esse videtur Eugeniani istius tauroboliati, qui, per sexcentas rimas tabularum sub quibus defossus latebat, vestibus, et vultu, et ore, et corpore toto, sanguinei imbris guttas ad unam omnes combiberat, ut perlutus ad ossa delibutusque penitus madesceret.

(42) A, ἀλγήνορος, ἀλγάρου. B posuit 42 ante 43, non recte. Cf. Il. 12, 88 sqq.

(46) A, σαρπήδων: C, πλαύκω.

(48) A B, δοκοῦντας. B, ναυπάκτους. C, ναυστάθμων.

(49) C, παιζῶν.

(50) B, ἄσιμος. Cf. Il. 12, 110.

(51) B, στιβαρός. A B, καὶ πρός. Cf. ad v. 35.

(52) A, ἀριστερῶν. Fortasse ὥρμησεν οὗτος. Cf. Il. 12, 118. Statim, οὗτος παρήλαυνε. Sed ὥρμησαν οὗτοι erunt τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο Homeri, Tzetzæ οἱ δ' ἤρχοντο κατόπισθε.

(53) A, ὅπερ. C, φεύγ. Ἑλλ.

Οὗτος ἐκεῖ παρήλαυνε τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ἵππους·
κομπαστικῶς οἱ δ' ἤρχοντο κατόπισθε βοῶντες·
ἤλπιζον γὰρ οἱ ἄφρονες Ἕλληνας παραυτίκα
πάντας ὁρμῆσαι πρὸς φυγὴν, μηδ' ὑποστῆναι τούτους.
Εὗρον ἠνεῳγμένας δὲ πύλας Ἑλλήνων τείχους·
ἄνδρές αὐτὰς κατεῖχον δὲ σώζοντες πεφευγότας.
Εὗρον καὶ δύο στρατηγοὺς τῶν Λαπιθῶν ἐν πύλαις,
τὸν μέγαν Πολυποίτην τε καί γε τὸν Λεοντέα,
τὸν μὲν Ἱπποδαμείας τε υἱὸν καὶ Πειριθόου,
τὸν Λεοντέα παῖδα δὲ Κορώνου, Κλεοβούλης.
Οὗτοι πρὸ τῶν πυλῶν ἦσαν τῶν ὑψηλῶν ἑστῶτες,
ὡς ὑπερμήκεις κραταιαὶ καὶ τῶν εὐρίζων δρύες,
αἵπερ ἀνέμους ἔρεσι καὶ ὄμβρους καρτεροῦσιν·
οὕτω καὶ οὗτοι ταῖς χερσὶ θαῤῥοῦντες ἐκαρτέρουν.
Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄσιον, Ἰάμενον, Ὀρέστην,
Ἀδάμαντα καὶ Θόωνα, μετὰ τοῦ Οἰνομάου,
εἰς ὕψος ἀνατείναντες ἀσπίδας βοοδέρμους,
μετὰ μεγάλης τῆς κραυγῆς ἐχώρουν πρὸς τὸ τεῖχος.
Ὁ μέγας Πολυποίτης δὲ μετὰ τοῦ Λεοντέως,
μέχρι τινὸς ὑπάρχοντες ἔνδον ἑστῶτες τείχους,
ὑπὲρ τῶν πλοίων πολεμεῖν τοὺς Ἕλληνας παρώρμων.
Ἀφ' οὗ τοὺς Τρῶας εἶδον δὲ πρὸς πύλας ὁρμηθέντας,
τοὺς Ἕλληνας δὲ φεύγοντας μετὰ κραυγῆς μεγάλης,
ἔμπροσθε στάντες τῶν πυλῶν τὴν μάχην συνεκρότουν·

(55) B, οἱ δ' ἔρχονται. A, ἔρχοντο. A B, κατόπισθεν.
(57) B, τούτου.
(61) A. μέσον.
(62) A C, πυριθόου. Cf. Il. 12, 129; 2, 741.
(63) A B, τὲ. A, χρόνου καὶ κλ. Cf. Il, 2, 746.
(65) B, ὑπὲρ νίκης καθαρᾶς. A, ὑπὲρ μήκεις.
(67) C, χερσίν.
(69) A B C, ἀδάμαντα. Cf. Il. 12, 140; in varietate.
(72) B, τε.
(77) Codices A B, ἔμπροσθεν. cod. B, πάντες.

κτύπος ὑπῆρχε δὲ πολὺς ἀσπίδων καὶ θωράκων
καὶ περικεφαλαιῶν δὲ συχνάκις βαλλομένων
ἐκ τῶν ξιφῶν, καὶ τῶν πετρῶν καὶ τῶν βελῶν ἁπάντων,
δίκην χιόνος συνεχοῦς, χειρῶν ἐκ πεμπομένων.
Ἄλλοι παρ' ἄλλας πύλας δὲ τὴν μάχην συνεκρότουν·
πρὸς πᾶν τὸ τεῖχος δὲ τὸ πῦρ ἔλαμπεν ἐκ τῶν ὅπλων.
Ὁ Πολυποίτης τότε δὲ τῇ περικεφαλαίᾳ
δορὶ βαλὼν τὸν Δάμασον ἐδάμασεν αὐτίκα,
ἔπειτα καὶ τὸν Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἀνεῖλεν.
Ὁ Λεοντεὺς δ' Ἱππόμαχον βαλὼν κατὰ ζωστῆρα,
ἑλκύσας καὶ τὸ ξίφος δε κτείνει τὸν Ἀντιφάτην,
ἔπειτα καὶ τὸν Μένωνα, Ἴαμενον, Ὀρέστην.
Ἕως τούτους ἀπέκτεινον οἱ περὶ Πολυποίτην,
τοῖς σὺν τῷ Πολυδάμαντι καὶ Ἕκτορι ἀρίστοις
μέριμνα γίνεται δεινὴ παρὰ τὴν τάφρον οὖσι.
Τέρας ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἀπαισίων.
Δράκοντα φέρων ἀετὸς ζῶντα, δηχθεὶς ἐκ τούτου,
μέσον τῶν Τρώων ἔρριψε, καὶ κλάγξας ὑπεχώρει·
φόβος δὲ μέγας τοῖς Τρωσὶν ἡ τοῦ συμβάντος θέα.
Τοῦ Πολυδάμαντος λοιπὸν νοήσαντος τὸ τέρας,
ὅτι Τρωσὶ γενήσεται δεινὴ παλιντροπία,
Τρῶές τε πέσωσι πολλοὶ χερσὶ ταῖς τῶν Ἑλλήνων,
καὶ λέγοντος τὸν πόλεμον τῷ τότε καταλεῖψαι,
ὠργίσθη καὶ καθύβρισεν Ἕκτωρ πικρῶς ἐκεῖνον,

(81) C, χίονος.
(84) A B, παρὰ πύλας δέ.
(85) Lusui non bono Δάμασον ἐδάμασε præibat Poeta; saltem vocabula intervallo trium versuum in Iliade disjuncta sunt.
(89) A, ἐμέωνα. B, ἐμένωνα. Cf. Il. 12, 193.
(91) A B, τοῖς ἐν τῷ. C, τοῖς σύν. Cf. ad Proleg. 407.
(92) A B, περί. A, τάφρ. πᾶσι.
(93) A. ἐπαισίων.
(95) B C, μέσω.
(99) A B δέ. C, τε superscripsit.
(100) C, e correctione τῷ τότε. A, τον τότε.

μετὰ κραυγῆς δ' ἐξώρμησεν ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος.
Καὶ ξυλοπύργους πρὸς αὐτὸ στήσαντες δὴ τὸ τεῖχος,
τὰς κρόσσας τε καὶ γόμφους τε, καὶ κρόσφους καλουμένους,
τοὺς προμαχῶνας πρὸς τὴν γῆν κατέβαλλον τοῦ τείχους,
καὶ πάντα τὰ κριώματα μοχλεύοντες ἐρρίπτουν.
Οἱ δ' Ἕλληνες συμφράξαντες ἀσπίσι προμαχῶνας,
ἔβαλον Τρῶας ἐξ αὐτῶν ὁρμῶντας πρὸς τὸ τεῖχος.
Ἁπανταχοῦ τῶν πύργων δὲ ὁ Αἴας περιτρέχων,
σὺν τῷ Λοκρῷ τῷ Αἴαντι κελεύων καὶ προστάσσων,
παρώτρυνε τοὺς Ἕλληνας ἐμβάλλων προθυμίαν,
λόγοις μὲν ἄλλον στερεοῖς, ἄλλον ἐν πράοις λόγοις.
Αἱ τῶν πετρῶν δὲ χάλαζαι τῶν Τρώων, τῶν Ἑλλήνων,
ὑπὲρ χιόνα κρύπτουσαν γῆν, ὄρη καὶ λιμένας.
Ὁ Σαρπηδὼν παρῄνει δὲ τότε τῷ Γλαύκῳ λέγων,
ὡς πρέπει τὸν τιμώμενον ἄρχοντα στρατιώτην,
τὸν ὄντα πρῶτον χρήμασι καὶ κτήμασι τοῖς ἄλλοις,
εἶναι καὶ πρὸς τὸν πόλεμον πρωτεύοντα τῶν ἄλλων,
ὅπως μὴ λέγῃ τις αὐτὸν εἰς μάτην δοξασθῆναι·
« Εἴπερ γὰρ τόνδε πόλεμον, ὦ Γλαῦκε, πεφευγότες
« ἐμέλλομεν ἀθάνατοι καὶ ἄνευ γήρως εἶναι,
« οὐκ ἂν μαχόμενος αὐτὸς ὑπῆρχον ἐν τοῖς πρώτοις,
« ἀλλ' οὐδέ σε παρώρμων ἂν εἰς πόλεμον καὶ μάχην.
« Ἐπεὶ δὲ τρόποι μέν εἰσι μυρίοι τοῦ θανάτου
« οὕσπερ οὐκ ἔστι δυνατὸν ἄνθρωπον πεφευγέναι,
« καρτερικῶς μαχόμενοι κτείνωμεν ἢ κτανθῶμεν. »
Οὕτως εἰπὼν παρώτρυνεν αὐτὸν καὶ τοὺς Λυκίους,

(102) A B, sine δ'.
(104) A, τοὺς κροσσωτοὺς καὶ γ. τε καὶ σκρόφους. B, γόμφους δὲ καὶ κρ. C, τοὺς κρόσσας.. γρόμφας.. σκρόφας.
(105) C, κατέβαλον.
(112) A, στερροῖς.
(116) C, ἄρχοντες.
(119) A C, λέγει.

καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξώρμησε τὸν πύργον Μενεσθέως.
Ὁ Μενεσθεὺς δὲ πτοηθεὶς ἑώρα πρὸς τοὺς πύργους
τίς ἄρα στρατηγὸς ἀνὴρ προσβοηθήσει τούτῳ.
Πλησίον δὲ τοὺς Αἴαντας ἰδὼν, ἀλλὰ καὶ Τεῦκρον,
βοῶν αὐτοὺς οὐκ ἴσχυε ποιῆσαι κατακοῦσαι·
εἰς οὐρανὸν ὁ κτύπος γὰρ ὁ τότε διϊκνεῖτο,
πύργων, πυλῶν καὶ τῶν τειχῶν συχνάκις βαλλομένων,
καὶ περικεφαλαιῶν δὲ σύναμα ταῖς ἀσπίσι.
Πέμψας Θοώτην ἔπειτα τὸν Αἴαντα καλεῖ δε,
ὅσπερ ἐλθὼν σὺν ἀδελφῷ, τῷ Τεύκρῳ τῷ τοξότῃ,
τὰ τόξα τούτου φέροντος Πανδίονος τῷ τότε,
πρὸς πύργον δ' ἀναβαίνοντας τετυχηκὼς Λυκίους,
λίθῳ τραχεῖ τὸν Ἐπικλῆ τὸν Σαρπηδόνος φίλον
βαλὼν ἐξ ὕψους ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ πύργου κάτω
θλάσας ὁμοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ περικεφαλαίαν.
Ὁ Τεῦκρος δὲ βραχίονι τὸν Γλαῦκον ἐκτοξεύει
πρὸς τεῖχος ἀνερχόμενον, ὃς πέφευγε πηδήσας.
Ὁ Σαρπηδὼν δ' Ἀλκμάονα τρώσας δορὶ φονεύει,
τὸν προμαχῶνά τε χερσὶν ἑλκύσας ἀποκόπτει,
ἀπογυμνοῖ τὸ τεῖχος δὲ, πᾶσιν ὁδὸν ποιήσας.
Τοῦτον ὁ Τεῦκρος δὲ βαλὼν βέλει πρὸς τελαμῶνα
(πρὸς τελαμῶνα δὲ φημὶ τοῦ θυρεοῦ, ἀσπίδος),
ὁ Αἴας τὴν ἀσπίδα δὲ τῷ δόρατι τρυπήσας
μικρόν τι παρεξέωσαν ἀπὸ τοῦ προμαχῶνος.

(130) A C, τίς ἄρα τούτῳ στρατηγὸς ἀνὴρ προσβοηθῆσαι· mala hemistichiorum divisione, quum sic στρατηγὸς et ἀνὴρ caesura divellantur.
(132) A, κατακούσσειν.
(133) A, ὁ πύργος.
(134) A, πολλῶν.
(137) A, τοξότι.
(138) A, πανδίωνος.
(139) A, τετυχικώς.
(140) A, σαρπηδῶνος.
(145) A, ἀλκάνορα. Cf. Il. 12, 394.
(149) A, θηραίου. Cavet ne cogitet lector de heroe Τελαμῶνι. In nomine proprio accentum retrahi vetat usus.
(151) A B, παρεξέωσεν.

Οὗτος δὲ πάλιν σὺν αὐτοῖς ὥρμησε τοῖς Λυκίοις,
καὶ συγκροτοῦσι καρτερὰν καὶ στερροτάτην μάχην·
ἁπανταχοῦ δ' οἱ πύργοι τε καὶ πάντες προμαχῶνες
ἐβάπτοντο τοῖς αἵμασιν Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων.
Οἱ Τρῶες δὲ, τοῦ Ἕκτορος κελεύοντος ἐκείνοις,
ὁμοῦ πάντες ἀνέβαινον κλίμαξι πρὸς τὸ τεῖχος,
καὶ πύργοις, οἵσπερ εἴπομεν, ξυλίνοις ὑποτρόχοις.
Ἕκτωρ δὲ λίθον μέγιστον ἄρας εἰς ὕψος τότε,
οἷον ἐκ γῆς πρὸς ἄμαξαν μόλις ἂν θῶσι δύο,
μέσας τὰς πύλας ἔβαλε, τοὺς στρόφιγγας ἐκκόπτει·
ὁ λίθος ἔσω πέπτωκεν, ἐκρότησαν αἱ πύλαι,
σανὶς δὲ πᾶσα τῶν πυλῶν τμηθεῖσα διεσπάρη.
Δύο δὲ δόρατα κρατῶν, τῷ θώρακί τε λάμπων,
δεινὸς κατὰ τὸ πρόσωπον πῦρ ὀφθαλμῶν προπέμπων
ὁ Ἕκτωρ εἰσεπήδησεν ἔνδον τοῦ τείχους τότε
ὅνπερ οὐκ ἄν τις ἴσχυσεν ἄνευ θεῶν κωλῦσαι,
καὶ τοῖς Τρωσὶν ἐκέλευεν ἐμβαίνειν πρὸς τὸ τεῖχος.
Οὗτοι μὲν οὖν εἰσέβαινον ἐκ τῶν πυλῶν καὶ πύργων·
πρὸς δὲ τὰς νῆας ὁ στρατὸς ἦν φεύγων τῶν Ἑλλήνων.
Βοὴ δ' ἤρθη καὶ θόρυβος κατάπαυσιν οὐκ ἔχων.

(153) C, καρτερὰν, superscripto κρ, id est κρατερὰν.
(155) B C, ἑλλήνων καὶ τῶν Τρ.
(158) A, ὥσπερ... ἱπποτρόχοις.
(161) B, ἔβαλλε. A B, τάς.
(165) A, προλάμπων.
(167) A, ἴσχυεν. Comparetur Iia. extremo libro 12.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ν (*).

Ὁ Ζεύς, ἡ εἱμαρμένη, δέ, σὺν Ἕκτορι τοὺς Τρῶας
ἀφ' οὗ πρὸς ναῦς εἰσήγαγεν, ἐκεῖσε καταλείπει
ἀδιαλείπτως πολεμεῖν καὶ πόνους ὑπομένειν.
Μέχρι γὰρ πλοίων κατελθεῖν ἦν εἱμαρμένον Τρῶας,
οὐ μὴν καὶ περαιτέρω δέ. Ὅθεν φησὶ τοιαῦτα·
Αὐτὸς ἑώρα Θρᾷκας δὲ ἄνδρας μαχιμωτάτους,
ἤγουν τοὺς ἐν ἑτέροις δὲ πολέμους καθεώρα
καὶ Σκύθας τοὺς ἀμέλγοντας τὸ γάλα τὸ τῶν ἵππων,
οὕσπερ ἀξίους τε καλεῖ καὶ τῶν δικαιοτάτων.
Ζῶσι σκηνίτην βίον γάρ, οὐ τῶν πολυχρημάτων,
καὶ πρὸς ἀλλήλους δὲ πολλῇ χρῶνται δικαιοσύνῃ,
ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς τῷ Χριστῷ τάχα δεδουλωμένους.
Κλέπτης αὐτοῖς οὐδεὶς ἐστιν ὡς κλέψαι τι θρεμμάτων·
ὁ λόγος βεβαιότερος τούτοις ἐστὶ τῶν ὅρκων

(*) Lemmata similia præcedentibus.
(2) C, προσήγαγεν.
(5) Φησί, Homerus scilicet Il. 13, 3, sqq.
(10) A B C, σκηνήτην. Sed A e correctione σκηνίτην.
(12) A, ἡμῶν τούς.
(14) Videtur meminisse Isocratis Ad Nicoclem § 7. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἀλήθειαν οὕτω φαίνου προτιμῶν, ὥστε πιστοτέρους εἶναι τοὺς σοὺς λόγους ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὅρκους. Iterum Isocrates Ad Demon. p. 5 Corayanæ. Theodorus Hyrtacenus in meis Anecdotis gr. t. 2, p. 448. δέξαι τὸν λόγον ὡς ὅρκον, τὴν γνώμην ὡς πίστιν, τὸν τρόπον ὡς μάρτυρα. Ibi nota. Menander Hymnide apud Stobæum Tit. 37, 19: Τρόπος ἐσθ' ὁ πείθων τοῦ λέγοντος, οὐ λόγος. Qui versus positus fuit in Meinekiana priore, alteram non vidi, inter incerta fragmenta p. 201. Stobæus ibidem apophthegmata profert comparanda Lycurgi, Solonis, Demosthenis §§ 21, 31, 34. Hanc sententiam tractat Basilius Macedo Exhortationibus c. 16, ubi Damkins. Isidorus Pe-

οὓς ἂν ὁ Χαλκηδόνος τε ἐμέσῃ καὶ Κυζίκου.
Ὁμονοοῦσιν ἅπαντες καὶ ζῶσι κοινοβίως,
πολλά τε δικαιότητος τούτοις ἐστὶ σημεῖα.
Ὁ ἐκ θαλάσσης Ποσειδῶν, ὁ βοηθὸς Ἑλλήνων,
τοιουτοτρόπως βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἐλέχθη·
νέφος παχύ τι πυκνωθὲν ἤρθη πρὸ Σαμοθράκης·
πρὸς ὄμβρον τοῦτο δὲ ῥαγέν, ἀνέμους τε κινῆσαν
κατεναντίους ταῖς ναυσίν, ἔσχε μὴ φεύγειν τούτους.
Ἔκτοτε γὰρ οἱ Αἴαντες, θαρσήσαντες μεγάλως,
γενναιοτέρως τοῖς Τρωσὶ τὴν μάχην συνεκρότουν·
οὐκ ἔτι γὰρ ὑπώπτευον ναυσὶ τοὺς ἄλλους φεύγειν.
Φυγῆς τόπον οὐκ ἔχοντες κἀκεῖνοι συνεμάχουν.
Οὕτω λοιπὸν οἱ Αἴαντες μετὰ τῶν ἀριστέων
συνασπισμὸν ποιήσαντες, πυκνώσαντες τοὺς λόχους,
τὰς περικεφαλαίας τε, τὰ δόρατα, τὰ σάκη,
τοὺς Τρῶας καὶ τὸν Ἕκτορα γενναίως ἐκαρτέρουν.
Οἱ Τρῶες πάντες δὲ ὁμοῦ τύπτουσι πρῶτοι τούτους,
ὁ δ' Ἕκτωρ πάντων πρώτιστος. Ὥσπερ στρογγύλος λίθος,
ὅνπερ χειμάρρους ποταμὸς ἐξ ὄρους ἀποκόψῃ,
πρὸς τὸ πρανὲς ἐξ ὄρους δὲ κυλίεται σὺν κτύπῳ,
κόπτων τὴν ὕλην, κατακλῶν, ἀναπηδῶν εἰς ὕψος,
ἕως οὗ πρὸς ἰσόπεδον φθάσῃ καὶ λεῖον τόπον,
τότε δ' οὐκ ἔτι δύναται κυλίεσθαι καὶ θρώσκειν·
οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἀπειλῶν ἐκόμπαζε μεγάλως
εὐκόλως διελεύσεσθαι σκηνὰς τὰς τῶν Ἑλλήνων,

Iusiotes 5, Epist. 213 : ὁ τρόπος γάρ ἐστι τοῦ πείθοντος ὁ αἰδέσιμος, οὐχ ὁ λόγος. Cujus legenda præsertim Epist. 444, cum nota Schotti.

(15) B C, Καλχηδόνος, permutatione frequenti.

(17) B, πολλά γε. C, πολλὰ τῆς.

(20) A, πρὸς ἁρμοθράκην. B C, πρὸς σαμοθράκην. Cf. Il. 13, 12.

(25) A B, ὑπόπτευον.

(37) B, τότε δ' οὔτι δύναται.

(38) A, οὗτος.

σκηνὰς ὁμοῦ καὶ νῆας τε, μέχρι θαλάσσης κτείνων.
Τοιαῦτα μὲν ἐκόμπαζε μέχρι τινὸς τοῦ χρόνου·
ἀλλ' ὅτε δὴ προσήγγισεν Αἰάντων παρατάξει,
καὶ τῶν σακῶν τὴν πύκνωσιν εἶδε καὶ τῶν δοράτων
οἷα στερρὸν, εὐάρμοστον πύργον πυκνοῖς τοῖς λίθοις,
τὰ κράνη τε καὶ θώρακας, καὶ ξίφη τεθηγμένα,
καὶ σιδηρᾶν τὴν ἀστραπὴν ἐκπέμποντα τῇ στίλψει,
ἔστη μὴ θέλων ἔγγιστα· οἱ δ' Ἕλληνες ἀντίοι,
τοῖς ξίφεσι καὶ δόρασι τιτρώσκοντες ἐκεῖνον,
ἀφ' ἑαυτῶν ἀπήλασαν· σύντρομος δ' ὑπεχώρει,
τοῖς δὲ Τρωσὶν ἐβόησεν· « Ὀλίγον καρτερεῖτε·
« οὐ πρὸς μακρὸν οἱ Ἕλληνες κωλύουσί με χρόνον,
« κἄνπερ κατεπυκνώθησαν ὥσπερ στερρότης πύργου.
« Ἀλλὰ, νομίζω, πρὸς τροπὴν τῷ δόρατι κινήσω. »
Οὕτως εἰπὼν ἀνήγειρε τὴν Τρώων προθυμίαν.
Ὁ Μηριόνης τότε δὲ περιπατοῦντα γαῦρον
Δηίφοβον ἐφέβησε δορὶ βαλὼν ἀσπίδα,
τὸ πρόσθιον δὲ δόρατος συνθραύσας τοῦ οἰκείου,
πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφώρμησεν ἄλλο κομίσαι δόρυ.
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες σὺν βοῇ τὴν μάχην συνεκρότουν.
Ὁ Τεῦκρος δὲ τὸν Ἴμβριον πρῶτος τῶν ἄλλων κτείνει,
υἱὸν ὄντα τοῦ Μέντορος, γαμβρὸν δὲ τοῦ Πριάμου·
Μηδεσικάστην εἶχε γὰρ νόθην Πριάμου κόρην.
Τοῦτον τρώσας ἀπέκτεινε πρὸς οὖς τῷ δορατίῳ.
Ὡς δὲ φονεύσας ὥρμησεν ἐκεῖνον καὶ γυμνῶσαι,

(40) Cf. Il. 13, 143...
(42) B, δὲ... ἑλλήνω παρ.
(45) B C, κράνη δέ.
(46) B, σιδηρῶν.
(47) B, ἔστημα θέλων. A, ἔστη μέν.
(55) A, τάφρον. Quum Γ vocis Γαῦρον abiisset lapsu solito in Ταῦρον, correctori τάφρον videbatur proximum esse mendo ταῦρον, minimum scilicet pronunciationis τάφρον inter et τάβρον discrimen est.
(56) B, ἐβόησε.
(57) A, συνθλάσας.
(62) A, μηδεσικράτην. Cf. Il. 13, 173.

Ἕκτωρ τὸ δόρυ κατ᾽ αὐτοῦ βαλὼν ἐκπεφευγότος,
στήθει βαλὼν ἀπέκτεινεν Ἀμφίμαχον Κτεάτου,
ἐξώρμησε καὶ κράνος δὲ τὸ τούτου καθαρπάξαι.
Αἴας δὲ τοῦτον τῷ δορὶ πρὸς ὀμφαλὸν ἀσπίδος
τρώσας, δυνάμει καρτερᾷ παρέτρεψεν ὀπίσω.
Τοὺς δὲ νεκροὺς οἱ Ἕλληνες ἀνείλοντο τοὺς δύο,
Ἀμφίμαχον μὲν Στίχιος μετὰ τοῦ Μενεσθέως·
τὸν Ἴμβριον δ' οἱ Αἴαντες βαστάζοντες ἐγύμνουν.
Ὁ δὲ Λόκρος ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν ἐκείνου,
καὶ δίκην σφαίρας ἔπεμψε πρὸς Ἕκτορος τοὺς πόδας.
Ὁ Ποσειδῶν ὠργίσθη δὲ χάριν τοῦ Ἀμφιμάχου,
καὶ συνεργῶν τοῖς Ἕλλησιν ἐχόλα κατὰ Τρώων.
Κτέατον δὲ μυθεύονται υἱὸν τοῦ Ποσειδῶνος,
ἀνθ' οὗ τοῦτον συνέλαβε πρὸς θάλασσαν ἡ μήτηρ.
Ἐπεὶ γοῦν, ὥσπερ ἔφημεν, ἡ θάλασσα συνήργει
τῷ μὴ παρέχειν ἐκφυγὴν τοῖς θέλουσιν ἐκφεύγειν,
καὶ πάντες πρὸς τὸν πόλεμον ἔστρεφον ἑκουσίως
μετ' Ἀντιμάχου θάνατον τοῦ υἱοῦ τοῦ Κτεάτου,
ὃν Ποσειδῶνος ἔφημεν παῖδα καλεῖσθαι πᾶσιν,
Ἰδομενεὺς ὡς ὥρμησε σὺν ἄλλοις πρὸς τὴν μάχην,
Ὅμηρος δι' Ἀμφίμαχον τὸν Ποσειδῶνα λέγει
ὀργίζεσθαι τοῖς Τρώεσσιν, Ἕλληνας παροτρύνειν,
καὶ τὸν Ἰδομενέα δὲ σὺν ἄλλοις τῶν Ἑλλήνων.

(65) A B, ἐκπεφευγότα. Cf. Il. 13, 184.

(67) B, καθαρπάσαι. Cf. v. 128.

(68) A B, πρὸ ὀφθαλμῶν. Cf. Il. 13, 192.

(69) A, κραταιά. B, κρατερᾷ. Cf. n. ad librum M, 153; et mox v. 162.

(76) A, ἐχώρει.

(77) Apollodorus Bibl. 2, 7, 2.

(79) A, ὡς. Ἔφημεν scilicet v. 23.

(80) A B, ἐκφυγεῖν. Est ἐκφυγὴ vox rara, effugium.

(81) B, πόλεμον ἐφ... reliqua verbi parte evanida.

(82) A, υἱὸν τοῦ του. B, υἱὸν τὸν τοῦ. C, υἱοῦ τοῦ τοῦ κτ. Transpositio fuit facienda.

(83) A, ποσειδῶν ὡς.

(85) λέγει, Homerus scilicet Il. 13, 206.

Ὁ Μηριόνης δὲ λαβὼν ἐκ τῆς σκηνῆς τὸ δόρυ,
τρέχων συντόμως πρὸς αὐτὸν ἦλθεν Ἰδομενέα·
ὁρμῶσι δ' ἄμφω πρὸς σκαιὸν μέρος τῆς πλοίων μάχης
καὶ συρραγὴν συμβάλλουσι πολέμου κατὰ Τρώων.
Ἰδομενεὺς δ' ἀπέκτεινε πρῶτος Ὀθρυονέα,
ὅσπερ ἐκ Τροίας Ἕλληνας ὑπέσχετο διῶξαι
ἄνπερ ὁ Πρίαμος αὐτῷ σύνευνον δῷ Κασσάνδραν.
Ἀνεῖλε καὶ τὸν Ἄσιον ἐκείνῳ βοηθοῦντα
πρὸς τὸν λαιμὸν τῷ δόρατι βαλὼν ἀνθερεῶνα.
Τούτου δὲ τὸν ἡνίοχον Ἀντίλοχος ἀνεῖλεν
ἑστῶτα δίφρῳ, τῷ δορὶ πρὸς στῆθος περονήσας.
Τοὺς ἵππους δ' ὁ Ἀντίλοχος πρὸς Ἕλληνας κομίζει.
Δόρυ δ' ἀφεὶς Δηΐφοβος κατὰ Ἰδομενέως,
Ἰδομενέως κύψαντος, κρυβέντος τῇ ἀσπίδι,
βαλὼν πρὸς τὸ διάφραγμα, κτείνει τὸν Ἱππασίδην.
Δηΐφοβος δ' ἐκόμπασε μέγα βοήσας τότε·
« Ἔχει πρὸς ᾅδην ὁδηγὸν Ἄσιος ὃν παρέσχον. »
Τὸν μὲν νεκρὸν ἐξήγαγον ὁ Μηκιστεύς, Ἀλάστωρ.
Ἰδομενεὺς δ' ἀπέκτεινεν Ἀλκάθοον τὸν Αἰσύτου,
εἰς κόρην Ἱπποδάμειαν ὄντα γαμβρὸν Ἀγχίσου,
βαλὼν πρὸς στῆθος τῷ δορὶ δίκην ἑστῶτα στήλης.
Ἐν γὰρ θαλάσσῃ κρατηθεὶς τόπον φυγῆς οὐκ εἶχεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἐβόησε τότε τῷ Δηϊφόβῳ·

(88) Conf. superius v. 58.
(90) A, πρὸς καιρόν. Cf. Il. 13, 326.
(94) A, σύναιμον. A B, κασάνδραν. Homerus Κασσάνδρην. Propter quod recepi ex C duo σσ. Utraque scriptura in hoc nomine ac pluribus aliis passim in optimis libris reperitur.
(95) A, ἄσιον οὐκ ἔγνω.
(96) A B C, λαιόν. Scripsi λαιμόν. Cf. Il. 13, 388.
(98) A, δορεί. Scholiastes Persarum explicans δορυκράνου λόγχης v. 148 : τοῖς ἐκ κρανίου ξύλου οὔσης. Lego : τῆς ἐκ κρανείου ξ.
(99) A, ἀντίοχος.
(100) B C, ἐφείς. Cf. Il. 13, 410.
(102) B, κτανών.
(105) B, ἐξήγαγεν.
(109) A B, ἑστώσης. A, στύλης. Cf. Il. 13, 437.

« Ὦ καυχητὰ Δηίφοβε, τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς ἀνεῖλεν.
« Ἀλλὰ καὶ σὺ πλησίον μου πορεύου καὶ νοήσεις. »
Δηίφοβος ἀπῆλθε δὲ σύμμαχον ἐρευνήσων.
Τὸν δὲ Αἰνείαν εὕρηκεν ἑστῶτα τοῖς ἐσχάτοις·
ἀεὶ γὰρ ἔτρεφεν ὀργὴν οὗτος κατὰ Πριάμου.
Γενναῖον τοῦτον ὄντα γὰρ Πρίαμος οὐκ ἐτίμα·
στὰς δὲ πλησίον ἔλεξε τὸν θάνατον Ἀλκάθου,
ὅς, ὢν γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ, ἀνέθρεψεν Αἰνείαν.
Καὶ δὴ Αἰνείας Πάρις τε, Δηίφοβος, Ἀγήνωρ,
ἀπὸ δὲ τοῦ στρατεύματος ἑτέρωθεν Ἑλλήνων
Ἰδομενεὺς καὶ Ἀφαρεὺς μετὰ τοῦ Μηριόνου,
Ἀσκάλαφος, Ἀντίλοχος, Δηίπυρος σὺν τούτοις,
σὺν τοῖς λαοῖς τοῖς ἑαυτῶν πόλεμον συνεκρότουν.
Αἰνείας ἀκοντίσας δὲ κατὰ Ἰδομενέως
ἐκείνου παρεκκλίναντος, βάλλει τὴν γῆν τῷ βέλει.
Ἰδομενεὺς δ' Οἰνόμαον βαλὼν κατὰ γαστέρα,
τούτου κενοῖ τὰ ἔντερα. Τούτου δ' ἀπερχομένου
ἀποτυχὼν, Δηίφοβος Ἀσκάλαφον ἀνεῖλε.
Δηίφοβος δ' ἀφήρπαξε τὸ κράνος Ἀσκαλάφου,
τῷ Μηριόνῃ δὲ πληγεὶς τὴν χεῖρα ῥίπτει τοῦτο.
Ὁ ἀδελφὸς Πολίτης δὲ τοῦτον ἐξάγει μάχης,
καὶ ἀναβὰς ἐφ' ἅρματος στενάζων ὑπεχώρει.
Αἰνείας Ἀφαρέα δὲ πλήξας λαιμῷ ἀνεῖλεν,
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα, κατὰ τὸν νῶτον τρώσας,

(114) A B C, εἴρηκεν
(116) A B, ὄντα τοῦτον.
(123) A, ἑαυτοῦ.
(127) A, κενεῖ. B, κινεῖ.
(128) C, ἀποτετυχῶν.
(129) B C, ἀφήρπασε. Cf. v. 67, et al libr. Γ, 22.
(130) A, μυριόνη..... τούτω. C, πρὸς χ.
(132) A, στενάχων. Et Homerus quidem Il. 13, 538, βαρέα στενάχοντα. Sed στενάζων in oratione Tzetzæ præferendum fuit.
(134) A, ὦμον. Cf. Il. 13, 545...

ἀπέδυσε καὶ τούτου δὲ πᾶσαν τὴν πανοπλίαν.
Οἱ Τρῶες δὲ κυκλώσαντες ἔπληττον τούτου σάκος·
ἐγγὺς ἐλθὼν Ἀδάμας τε καὶ οὗτος πλήττει σάκος·
θραυσθέντος δὲ τοῦ δόρατος τοῦτον ὑποχωροῦντα
κτείνει πρὸς ὑπογάστριον βαλὼν ὁ Μηριόνης·
Δηίπυρον δ' ὁ Ἕλενος ξίφει τὴν κόρσην πλήξας·
ἐκ τόξου βέλος πέμπει δὲ καὶ κατὰ Μενελάου,
ὃ ἐκ τοῦ θώρακος αὐτοῦ μακρὰν ἐξαπεκρούσθη.
Μενέλαος τὴν χεῖρα δὲ τιτρᾷ τῷ δορατίῳ,
ἣν ἐκκρεμάσας ἔφευγε συρῶν ὁμοῦ τὸ δόρυ,
ὅπερ Ἀντήνωρ ἀνασπᾷ, δήσας καλῶς τὴν χεῖρα.
Μενέλαος ἠστόχησε βαλὼν κατὰ Πεισάνδρου·
νύξας δὲ καὶ ὁ Πείσανδρος τὸ σάκος Μενελάου,
ἐπίσης τούτῳ καὶ αὐτὸς ἠστόχησε τῇ τρώσει·
καὶ ἅμα πάλιν ὥρμησαν οἱ δύο κατ' ἀλλήλων.
Καὶ Πείσανδρος πελέκει μὲν πλήττει κατὰ τὸν λόφον,
Μενέλαος τῷ ξίφει δὲ μέτωπον πρὸς τὴν ῥῖνα·
οἱ ὀφθαλμοὶ δ' ἐχύθησαν, σχισθέντων τῶν ὀστέων.
Ὁ Ἁρπαλίων δὲ, υἱὸς κρατοῦντος Παφλαγόνων,
νύξας τὸ σάκος ἀσθενῶς, ἔφευγε Μενελάου·
ὁ Μηριόνης τοῦτον δὲ κατὰ γλουτὸν τοξεύει,
τὸ βέλος δ' ἐξεπέρασεν ἔμπροσθεν πρὸς τὴν κύστιν.
Τούτου θανόντος θυμωθεὶς πέμπει καὶ Πάρις βέλος,
ἀπέκτεινε δ' Εὐχήνορα παρὰ τὸ οὖς τοξεύσας,
γένει Κορίνθιον, υἱὸν μάντεως Πολυΐδου,
ὃς καὶ προεμαντεύσατο τὰ πεπρωμένα τούτῳ.

(137) C, ἀδάμας δε.
(139) A, ἱππογαστριον... μυριόνης. B, μυ et supra ab eadem manu μη.
(143) A B, τιτρώσκει δορ.
(145) Imo Ἀγήνωρ, Il. 13, 598.
(152) B, δ' ἐσχίσθησαν. Il. 13, 616: δοσε χαμαὶ πέσον.
(153) B, ἀρπαλέων. A, παφλαγόνος. Cf. Il. 13, 643.
(154) A, εὐσθενῶς. Cf. Il. 13, 647.
(156) A B C, ἔμπροσθεν. A, κύστην. Cf. Il. 13, 652.
(158) A, ἀγήνορα. A B, περί. Cf. Il. 13, 663.

Οὕτως οἱ μὲν ἐμάχοντο καρτερικῇ καρδίᾳ·
ὁ Ἕκτωρ ἐκαρτέρει δὲ οὐ ῥήξας ἦν τὸ τεῖχος,
βαρὺν ἐγείρων πόλεμον, μάχην καρτερωτάτην
ὅπου Πρωτεσιλάου τε καὶ Αἴαντος αἱ νῆες,
καὶ τεῖχος ἦν οὐχ ὑψηλόν, οὗ μάλιστα χρειῶδες
πεζοί τε πάντες καὶ ἱππεῖς ἐγίνοντο πρὸς μάχην,
ὅπου Λοκροὶ καὶ Βοιωτοί, καὶ Ἴωνες καὶ Φθῖοι,
πρὸ Φθίων Ἀθηναῖοι τε καὶ Ἐπειῶν τὰ ἔθνη,
δίκην πυρὸς τὸν Ἕκτορα σπουδαίως ἐφορμῶντα
ἀφ' ἑαυτῶν οὐκ ἔσθενον ὄπισθεν ἐξελάσαι,
ὁ Πετεῶο Μενεσθεύς, Στιχίος τε καὶ Φείδας,
Μέγης, Ἀμφίων, Δράκιος, Μέδων τε καὶ Ποδάρκης,
ἄριστοι πάντες στρατηγοὶ μετὰ τῶν στρατευμάτων,
καὶ σὺν αὐτοῖς οἱ Αἴαντες πλησίον ἑστηκότες.
Ἀλλὰ τῷ Τελαμῶνος μὲν ἄνδρες πολλοὶ παρῆσαν,
πολλοὶ καὶ κάλλιστοι ὁμοῦ, δεχόμενοι τὸ σάκος,
ὁπόταν κόπος καὶ ἱδρὼς κατέλαβεν ἐκεῖνον·
οἱ τοῦ Λοκροῦ δ' ὑπάρχοντες πάντες γυμνοὶ τοξόται,
ἄνευ δοράτων καὶ σακῶν καὶ δίχα κρανωμάτων,
τούτων Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι συσταδὸν μαχομένων,
αὐτοὶ σφενδόναις βάλλοντες ἐτάραττον καὶ τόξοις.
Καὶ μετ' αἰσχρᾶς ἂν τῆς τροπῆς οἱ Τρῶες ὑπεχώρουν,
εἰ μήπερ εἶπεν Ἕκτορι τῷ τότε Πολυδάμας
συναγαγεῖν τοὺς ἀριστεῖς ἐκεῖ τῶν Τρώων πάντας.

(164) A, ὅπως. Cf. Il. 13, 681.
(168) A B C, προφθῖοι. Correxi ex Il. 13, 693, 699.
(171) A, πετεός. B, πετεῶς ὁ μεν. Cf. Il. 13, 690. A, στιχῖτος τε. C, στίχίος τε. Ad calcem codicis C fol. 325 recto descripti sunt ab alia manu versus libri N postremi ab 150 ad finem; quod fragmentum indicabo littera D. D igitur, στιχιός τε. Cf. Il. 13, 691...
(172) B, μέσης... μένων.
(177) Sic A B C D. Et Il. 13, 711, sic singulare ἔχοιτο.
(181) B, σφενδόνας.
(184) D, πάντας ἐκεῖ τῶν Τρώων. C, πάντας ἐκεῖ τ. τρ.

Ὡς οὖν οἱ πάντες εἰς ταὐτὸ συνέδραμον ἐκεῖσε,
ἐπάγοντες τὸ στράτευμα, πυκνώσαντες τοὺς λόχους
οἱ περὶ Πολυδάμαντα, τὸν Ἕκτορα, τὸν Πάριν,
τὸν Κεβριόνην, Φάλκην τε, Ὀρθαῖον, Πολυφοίτην,
Μόρυν τὸν Ἱπποτίωνος, Ἀσκάνιον, τὸν Πάλμυν
οἵπερ κατὰ τὴν χθὲς ἦσαν ἐλθόντες ἐκ Νικαίας,
πόλεμον ἤγειραν δεινόν. Θυμοῦ δὲ πνέων Ἕκτωρ
πάντων προεπορεύετο δεινὴν ἀσπίδα φέρων·
τὸ κράνος δ' ὑπεσείετο κροτάφοις τοῖς ἐκείνου.
Πειράζων δὲ τὰς φάλαγγας Ἑλλήνων προεχώρει.
Αἴας δὲ τοῦτον προκαλεῖ πρῶτος εἰς μάχην λέγων·
« Ἐλθὲ πλησίον, ἄθλιε. Τί ἐκφοβεῖς Ἀργείους;
« ἆρα κρατῆσαι σὺ δοκεῖς τὰς ἡμετέρας νῆας;

(188) C D, ὀρθαῖον. A C, καὶ βριόνην. Sic jam peccavit. Cf. ad libr. Λ, 157.

(189) A, Ιπωτίωνος... πάλμην. Cf. Il. 13, 792.

(190) Νικαίας respondet Homerico Ἀσκανίης, Il. 13, 793. Conf. v. 74 libri Ξ. Meletius Geographia t. 2, p. 124 : ἡ Νικαία, κοινῶς ὑπὸ τῶν Τούρκων Ἰσνὶκ, πρὸς τὴν Ἀσκανίαν λίμνην κειμένη. Barbarum nomen Ἰσνὶκ, scribendum potius, saltem nitidius, Εἰσνὶκ, fecerunt Turci ex græca formula εἰς τὴν Νικαίαν· sic suam urbem Σταμπὸλ ex græco dicunt εἰς τὴν πόλιν. Videsis Corayum ad Isocratem plura id genus urbium nomina barbara recensentem et explicantem. Turnefurtius Itinere t. 1, p. 192 ait balnea publica a Græcis ipsis vocari λουτρὰ, « non pas « staloutra comme prononcent les Francs». Incolæ elegantiores, ut Turnefurtio balbutienti placerent, dicebant λουτρὰ, sed ceteri, non tantum quos vocat *Francos*, compendiose pronunciabant σταλουτρὰ pro ἐς τὰ λουτρά. Sic antiquam Messeniæ urbem Pharas nunc Σταλουτρὰ ob grandes balneorum ruinas vocari, qui eam invisebat circa annum 1700 narrat Formontus abbas t. 15 Memoriarum academiæ inscriptionum. Turnefurtius iterum t. 3, p. 46 Francos vituperat, qui insulam Diam Cretæ vicinam appellant « mal « à propos Standia ». Non *Franci* tantum, sed Cretenses ipsi dicebant Στανδῖα pro ἐς τὰν Δίαν. Guilleterius Itinere in Candiam : « Nous passâmes entre l'Isle de Santa Pelagia et celle de Standia ». Meletius Geographia antiqua et nova t. 3, p. 33 : Δία νῆσος, κοινῶς Στάνδια. Camus ad Aristotelem insulam Coum nunc nominari ait *Stan-co*, audiendus magis quam Forcellinus, cui *Stingo* dicitur. Corayus scribit Στανκιό. Meletius quem typographus male videtur descripsisse : ἡ Κῶς νῆσος, κοινῶς Κῶ (unde Στανκῶ, et Cami *Stan-co*), Σταυκῶϊ ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ Λάγγο ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν. Innotuerat id nomen Λάγγο Danvillio, quod exteris potest in usu esse quos *Francos* vocat Turnefortius.

(193) A, ὑποσείετο.

(194) προσεχώρει. B, παρεχώρει. C D, προεχωρει. Il. 13, 806 807 : τὰς φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων, προβιβῶντι.

(195) C, πρὸς μάχην. Displicebat repetitio προ πρω προς.

« Ἡμεῖς, ἴσθι, πορθήσομεν πρότερον σὴν πατρίδα.
« Σοὶ δὲ καιρός ἐστι φυγῆς, ὁπότε φεύγων εὔξῃ
« τοὺς ἵππους σοῦ ταχύτερον τῶν ἱεράκων τρέχειν. »
Ὁ δὲ φησὶν ὡς πρὸς αὐτόν· « Αἶαν καυχηματία,
« καὶ ἐπηρμένε τῇ βοῇ, καὶ γαυριῶν τῷ σάκει,
« ἡ νῦν ἡμέρα συμφορὰν Ἕλλησι πᾶσι φέρει,
« καὶ σὺ σαρξὶ κορέσεις δὲ τοὺς κύνας καὶ τοὺς γῦπας. »
Οὕτως εἰπόντες ἤγειραν μάχην καρτερωτάτην
τῶν στρατευμάτων σὺν βοῇ μεγάλῃ συρραγέντων,
ἥτις βοὴ πρὸς οὐρανὸν ἔφθασεν, ἀμφοτέρων.

(199) A B, ἐστι φυγεῖν. Prætuli φυγῆς ex C D. Cf. supra v. 80.

(204) B, τε. C D, δε. A, γε. Omnes γῦπας pravo accentu.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ξ (*).

Ἡ δὲ κραυγὴ τῷ Νέστορι καὶ πίνοντι ἠκούσθη.
Ἀφεὶς δὲ τὸν Μαχάονα καὶ πίνειν καὶ λουθῆναι,
ἦλθε πρὸς Ἀγαμέμνονα, Τυδείδην, Ὀδυσσέα.
Καὶ Ἀγαμέμνων εἰς φυγὴν εἶπε τὰ πλοῖα σύρειν.
Ὁ Ὀδυσσεὺς δ' ἀπέπαυσε ταύτης τῆς γνώμης τοῦτον.
Εἰπόντος Διομήδους δὲ χωροῦσι πρὸς τὴν μάχην,
τοὺς ῥαθυμοῦντας θέλοντες Ἑλλήνων παροτρύνειν.
Ὁ Ποσειδῶν καὶ Ἥρα δὲ τάδε δηλοῦσιν εἶναι·
Ἡ θάλασσα κεκίνητο πνεύμασιν ἐναντίοις
πρὸς τὰς πατρίδας Ἕλληνας φεύγειν δ' οὐ παρεχώρει,
παρώτρυνε τοὺς πάντας δὲ μάχεσθαι στερροτέρως·
ὃ πρακτικῶς γινόμενον ἰδὼν ὁ Ἀγαμέμνων
(ὁ κράτησις καθ' Ὅμηρον χεῖρες ἐκ Ποσειδῶνος),
ἐν τούτοις ἐλογίζετο πῶς Ἀχιλεὺς ἂν χαίροι.
Ἡ δὲ τῆς Ἥρας σὺν Διῒ μῖξις ἡ μετ' ἀπάτης
εὔδιον τὸ κατάστημα δεικνύει γεγονέναι
καὶ πάλιν εὐμετάτρεπτον μετὰ βραχὺν τὸν χρόνον.

(*) In C ad calcem voluminis folio 325 verso descripsit librarius alius initium libri Ξ a versu primo ad quadragesimum. Quod fragmentum significabitur deinceps littera D.

(7) D, παροξύνειν.

(8) Conf. Il. 14, 135. A. ἦρα τε.

(10) A, sine δέ. C D, οὐχ ὑπεχώρει.

(13) Conf. Il. 14, 137.

(14) A, χαίρει. B, χαίρῃ.

(15) Il. 14, 161. Mirum est allegoristam splendidum episodium, quod putide Junonis cum Jove μῖξιν vocat, fere intactum reliquisse. Et parcus fuit verborum in Homericis v. 207 sqq. Non siluit Heraclides.

(17) In hoc versu desinit folium 234 codicis C; sequens autem versus inchoat

Τότε λοιπὸν οἱ Ἕλληνες καλῶς συντεταγμένοι,
ἀλλήλων ἀνταλλάξαντες ἕκαστοι τε τὰ ὅπλα,
οἱ ἀριστεῖς τὰ κράτιστα, χείρονες δὲ τὰ χείρω,
κατὰ τῶν Τρώων ὥρμησαν, καὶ Τρῶες καθ' Ἑλλήνων.
Ἐξῆλθε μὲν ἡ θάλασσα πρὸς τὰς σκηνὰς καὶ νῆας,
οὕτοι θορύβῳ δὲ δεινῷ τὴν μάχην συνεκρότουν.
Οὐ τόσος κτύπος γίνεται κυμάτων θαλασσίων
πνοαῖς ἀνέμων χαλεπαῖς, οὔτε πυρός τις βρόμος
καίοντος ὄρος ὑψηλὸν καὶ βαθυτάτην ὕλην,
οὐδὲ σφοδρός τις ἄνεμος ἠχῶν ὡς πρὸς τοὺς δρύας,
οὐδὲ χειμάρρου ἐκροὴ πρὸς χαραδραίους τόπους,
ὁπόση γέγονε κραυγὴ τῶν Τρώων, τῶν Ἑλλήνων,
συγκροτησάντων καρτερῶν τὴν μάχην κατ' ἀλλήλων.
Καὶ πρῶτος μὲν κατ' Αἴαντος ἠκόντισεν ὁ Ἕκτωρ·
κατὰ τοῦ κρημαστῆρος δὲ τοῦ ξίφους καὶ ἀσπίδος
τὸ δόρυ τούτου προσραγὲν οὐκ ἔβλαψεν ἐκεῖνον.
Αἴας δὲ τοῦτον στρέφοντα κατόπιν πρὸς τοὺς Τρῶας
λίθῳ τραχεῖ καὶ στιβαρῷ βαλὼν παρὰ τὸ στῆθος,
ὡς στρέμβον περιέτρεψε περιδραμόντα πάντη.
Ὡς δρῦς δὲ πίπτει πρόρριζος ἐκ κεραυνοβολίας
βρόμος δὲ γίνεται πολὺς καὶ φόβος τοῖς ἰδοῦσιν,
οὕτως ὁ Ἕκτωρ πίπτει γῇ, ῥίπτει δὲ καὶ τὸ δόρυ,
τὸ σάκος δ' ἐπλαγίασεν, εἰς μέρος παρετράπη.
Μετὰ βοῆς δ' ἐπέδραμον οἱ Ἕλληνες κρατῆσαι,

folium 296, bibliopego folia transponente, qua de perturbatione infra sæpius monebitur.

(19) Conf. Il. 14, 371, 381.

(22) Cf. Il. 14, 392.

(27) A B, καὶ πρός. Cf. ad libr. A, 75.

(33) C D, ἔβλαψαν.

(34) C D, στρέφοντες.

(35) B, βαρεῖ.

(36) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 384: στρέμβον, στρόβιλον, ἢ τὸ τῶν παιδῶν παίγνιον, ὃ νῦν βέμβικα καλοῦσι (Cram. καλοῦσιν.) — A B, πάλιν. Il. 14, 413: περὶ δ' ἔδραμε πάντῃ.

(38) C D, βρόχος.

(41) A C, δ' οἱ Ἕλληνες ἐπέδραμον κρατῆσαι.

βάλλοντες καὶ τιτρώσκοντες τοῖς δόρασιν ἐκεῖνον.
Ἀλλ' οὔτις τοῦτον ἴσχυσεν οὐδὲ βαλεῖν ἢ τρῶσαι.
Οἱ ἄριστοι τῶν Τρώων γὰρ ἀνήρπασαν ἐκεῖνον
καὶ πρὸς τὴν Τροίαν ἔστελλον ἐφ' ἅρματος οἰκείου
μεγάλως ὀδυνώμενον, στενάζοντα βαρέως·
περὶ δὲ Ξάνθον ποταμὸν ἅρματος ἀποβάντα
ἀνέψυξαν ῥαντίσαντες ἐν ὕδατι τὸν ἄνδρα.
Ὁ δ' ἀναπνεύσας ἐκπετᾷ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ βλέπει,
καὶ καθεσθεὶς ἐν γόνασιν ἐξήρασε μὲν αἷμα,
καὶ πίπτει πάλιν ὄπισθε τοὺς ὀφθαλμοὺς καλύψας.
Οἱ Ἕλληνες τοὺς Τρῶας δὲ μεγάλως συνεκλόνουν.
Πρῶτος δὲ πάντων ὁ Λοκρὸς κατὰ λαπάραν τρώσας
ἀπέκτεινε τὸν Σάτνιον τοῦ Ἤνοπος τὸν παῖδα.
Ὁ Πολυδάμας δὲ βαλὼν πρὸς δεξιὸν τὸν ὦμον
ἀνεῖλε Προθοήνορα υἱὸν Ἀρηϊλύκου.
Κατὰ δὲ Πολυδάμαντος Αἴας ὁ μέγας πέμψας,
ἐκείνου παρεκκλίναντος, Ἀρχέλοχον ἀνεῖλε,
τῆς κεφαλῆς τὸν σύνδεσμον βαλὼν καὶ τοῦ τραχήλου.
Τῇ δὲ δυνάμει τῆς χειρὸς καὶ τῆς βολῆς τῇ βίᾳ
ἡ κεφαλὴ προσήγγισε πρώτη τῇ γῇ πρὸ πάντων.
Ἀκάμας Ἀρχελόχου δὲ σύναιμος ἀνεῖλε
Πρόμαχον τὸν Βοιώτιον, τρώσας τῷ δορατίῳ.
Πηνέλεως δ' Ἀκάμαντος ἐξώρμησεν ἀντίος·
τοῦ δὲ φυγόντος, Φόρβαντος υἱὸν Ἰλιονέα
παρὰ τὸ ἄνω βλέφαρον πήξας τὸ δόρυ πρῶτον·

(48) A B, ὕδασι. Il. 14, 433 : κὰδ δέ οἱ ὕδωρ χεῦαν.
(51) A B, ὄπισθεν.
(53) B, λαπάρων. Voluisse λαπάραν monstrat accentus.
(58) A B, ἀρχέλαον. Homerus editus 14, 464, Ἀρχίλοχος quidem exhibet; sed in varietate est Ἀρχέλοχος. Inde accepi lectionem C. Et vox v. 62, A B C, consentiunt in ἀρχελόχου.
(61) πρὸ πάντων non perspicue dictum; scilicet πρὸ πάντων τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ σώματος. Cf. Il. 14, 467.
(66) A B, περί.

ἔπειτα τούτου κεφαλὴν ἐξαποκόψας ξίφει,
ἐμπεπηγμένην δόρατι τοῖς Τρώεσσιν ἐδείκνυ.
Λοιπὸν τῷ τότε πρὸς φυγὴν ἐξώρμησαν οἱ πάντες.
Αἴας δ' ὁ μέγας ἔκτεινεν Ὕρτιον Γυρτιάδην,
τὸν Προυσαέων στρατηγὸν Μυσῶν τῶν Ὀλυμπίων.
τὸν Φάλκην δὲ καὶ Μέρμερον Ἀντίλοχος φονεύει.
Μόρυν σὺν Ἱπποτίωνι κτείνει δὲ Μηριόνης,
υἱὸν, πατέρα, Νικαεῖς ἐξ Ἀσκανίας λίμνης·
Τεῦκρος δὲ τὸν Προθόωνα ὁμοῦ καὶ Περιφήτην,
Ἀτρείδης Ὑπερήνορα βαλὼν κατὰ λαπάραν·
ἔντερα δ' ἐξεχύθησαν οὕτως ἐκείνου τοτε.
Ὁ δὲ Λοκρὸς ἀπέκτεινε πλείστους ποδῶν τῷ τάχει.

(68) A B, ἐμπεπηγμένος.
(74) Conf. n. ad librum N, 189.
(75) A B, περιφοίτην. Cf. Il. 14, 515.
(76) In C, super Ἀτρείδης, glossa ὁ Μενέλαος.
(78) Il. 14, 520: Αἴας ταχύς.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ο (*).

Ἐπεὶ δ' οἱ Τρῶες φεύγοντες διέβησαν τὴν τάφρον,
πολλοὶ δὲ ἀνῃρέθησαν ὑπὸ χερσὶν Ἑλλήνων,
οἱ μὲν παρὰ τοῖς ἅρμασι μένοντες ἐκαρτέρουν
ὠχροὶ, τὸ περικάρδιον αἷμα ψυχθέντες φόβῳ.
Ἡ τοῦ Διὸς δ' ἀνέγερσις δηλοῖ παλιντροπίαν,
καὶ τοῦ ἀέρος σύγχυσιν Τρωσὶ προσβοηθοῦσαν,
ὡς οἰκουροῦσιν, ἔχουσι τὴν πᾶσαν εὐτροφίαν,
σκέπας, κλίνας, ἐνδύματα, καὶ τεθραμμένους ἵππους,
ὅπλα καινὰ καὶ βέλη δὲ, καὶ τὰ χρειώδη πάντα,
τὸ μέγιστον ἁπάντων δὲ, τέκνα, γυναῖκας, φίλους,
οὓς βλέπων τις ἀφροντιστεῖ καὶ τοῦ πικροῦ θανάτου·
τοὺς Ἕλληνας δὲ βλάπτουσαν μεγάλαις ἐπηρείαις
ἐν τοῖς ἐναντιώμασι τῆς Τρώων βοηθείας.
Τοῖς γὰρ στρατοπεδεύουσιν ὑπαίθροις ἐκστρατείαις,

(*) B, ἀρχὴ τῆς Ο ὁμ. et c. ut in præcedentium librorum lemmatis. A C. ὑπόθ. τῆς οὖ ὁμ. et c. ut ante fuit.

(5) Conf. II. 15, 4.

(13) A B, καὶ τοῖς ἐν. τῶν Τρ.

(14) A B, ἐκ στρατείας. Prætuli, idque merito, lectionem C. Voce ἐκστρατεία non semel est Tzetzes usus; vide Proleg. 453, 465. Epistola post Chiliadas p. 523, τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολιτῶν Πατρῶν (reponendum omnino μητροπολίτῃ, ut est in optimo codice 2644): καὶ αὐτὸς γινώσκεις τὴν ἐκστρατείαν τοῦ κραταιοῦ ἡμῶν αὐτοκράτορος, τὴν πρὸς Κιλικίαν. Codex: καὶ αὐτὸς γενέσθαι γινώσκεις. Idem poemate De metris in Anecdotis Oxon. t. 3, p, 309, fratrem laudans verbis ornatissimis: Ἔρνος τὸ βρύον ἄνθεσι τῶν ἁπασῶν χαρίτων, Ἀστὴρ ἑῷος, ὁ ἐμὸς ὁ φεραυγὴς φωσφόρος. Κἂν νῦν παρ' ᾅδην ἀτυχῶς ἕσπερος κεῖται νέκυς Ἐν ἐκστρατίᾳ (bene cod. 2644, ἐκστρατείᾳ) μιαρᾷ λυγρὸν ἰδὼν τὸν μόρον, Ὁ φίλος Ἰσαάκιος, ἐμὸς τερπνὸς συναίμων. Vid. et Chil. 13, 645. Gregorius Naz. Or. 4, p. 119: τῷ δέ (Juliano) αἰσχρὰ μὲν τὰ τῆς ἐκστρατείας. Idem Or. 3, p. 68, de eodem: κατὰ πρόγνωσιν ἐπὶ τὴν

καὶ τῆς πατρίδος πόρρωθι διάγουσιν ἐν ξένῃ
ἐξ εἱμαρμένης καὶ χειμὼν πολέμιος καὶ καῦμα,
πλέον δὲ πάντων ὁ χειμὼν σὺν οἷσπερ εἶπον ἄλλοις,
βλάπτων τῶν τόξων τὰς νευράς, ἀποπτερῶν τὰ βέλη,
ἰῶν τὰ ξίφη. Τὰς λοιπὰς τίς οὐ γινώσκει βλάβας;
Εἵμαρται καὶ κεκύρωται (καὶ γὰρ δικαίως οὕτω)
τοῖς μὲν ἐγχώροις εὐπραγεῖν, κακοπραγεῖν τοὺς ξένους.
Οὕτως ἀὴρ ὁ ἔνομβρος Ἕλλησιν ἦν πρὸς βλάβην.
Τὴν Ἥραν οὐκ ἠγνόησας ὑπάρχειν τὸν αἰθέρα
ἄκμονας, γῆν καὶ θάλασσαν, ποσὶ προσδεδεμένους
χειρῶν δεσμὸν δὲ χρύσεον ὑπέκκαυμα πυρῶδες·
θεοὶ δὲ οἱ ῥιπτούμενοι, θέλοντες λύειν Ἥραν,
πῦρ, ὕδωρ, τὰ λοιπὰ πάντα τὰ δυσκρατοῦντα·
ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ἥλιος, ὃς τῇ κοσμογενείᾳ
τῷ πόντῳ κατακέκρυπτο καὶ Κόῳ, τῇ κοιμήσει,
ἀφανισμῷ καὶ συγκρυβῇ, καὶ ζάλῃ τῶν στοιχείων,
ἕως αὐτὸν ἀνήγαγεν εἰς Ἄργος, εἰς τὸν κόσμον,
εἰς φανερὰν κατάστασιν καὶ γνώριμον τοῖς πᾶσιν,
ὁ Ζεύς, ἀὴρ ὁ εὔκρατος, ὁ πάντα διαρθρώσας,
ὥσπερ πολλάκις εἴπομεν, τὴν Ἥραν ἐκκρεμάσας,
ἤγουν ἀνωφερέστερον ποιήσας τὸν αἰθέρα,

ἐκστρατείαν ἀρθείς. Ἐκστρατεύειν Tzetzes habet scholio ad Proleg. 416.

(15) A, πόρρωθοι διάγ ὡς ξένοι.

(23) A B, ἠγνόηκας.

(24.25) Cf. Il. 15. 19. Allegoria simili utitur Porphyrius ἄκμονας interpretaturus inter scholia Veneta ad hunc locum, ac Junonis δεσμὸν, et reliqua, quæ relinquo quærenda iis tal a quibus non displicent. Multus est ibi Heraclitus ἀλληγορῶν, quem ignoravit Schowius suum esse Heraclidem, ignoravit et Heynius Epistola editioni Allegoriarum Heraclidearum præmissa, Schowio ferens eruditum auxilium. Relinquo, inquam, talia, monere contentus. Ex illis enim sunt opinionum commentis quæ delet dies.

(26) A B, ῥιπτόμενοι. Prætuli ex C ῥιπτούμενοι. Si verum est quod ait scholiastes Ajacis v. 235 ῥιπτεῖν de jactus violentia dici, Tzetzes verbo usus proprio fuerit.

(27) B C, καὶ λοιπά.

(29) A C, κατεκρύπτετο. A, καὶ νῆσος τῇ κινήσει. Cf. Il. 15, 27, 28.

(30) A B, συντριβῇ. C, συγκριβῇ.

(31) Cf. Il. 15, 29.

(34) Cf. Il. 15, 28.

ὑπέκκαυμα καὶ θάλασσαν καὶ γῆν δὲ διαρθρώσας.
Ὃς ἂν δὲ χρήζῃ μέθοδον δεινότητος μανθάνειν,
καὶ θέλῃ ῥήτορα δεινὸν, καὶ θέλῃ λογογράφον,
καὶ μεταφράσει χρῆσθαι δὲ, τῇ καὶ μεταποιήσει,
καὶ, λέγων πάλιν τὰ αὐτὰ, δοκεῖν ὡς ἄλλα λέγειν,
τὸν Ὅμηρον ἐχέτω μοι παράδειγμα τῆς τέχνης.
Ποσάκις εἶπε τοῦτο γὰρ, ἄλλα δοκῶν διδάσκειν;
γάμους γὰρ πρὶν εἶπεν αὐτὸς Θέτιδος καὶ Πηλέως,
καὶ διὰ μῆλον θεαινῶν ἔριν μεγάλην εἶπεν,
εἶτα θεῶν ἐπιβουλὴν Δία σπευδόντων δῆσαι,
Ἡφαίστου ῥῖψιν ἔπειτα τῇ Ἥρᾳ συνεργοῦντος,
Ἥφαιστον εἶτα τεύξαντα θεῶν τὰς κατοικίας,
εἶτα Δία καυχώμενον δυνάμει τῇ οἰκείᾳ
καὶ τοὺς θεοὺς, εἰ βούλοιτο, λέγοντα ταρταρῶσαι,
ἢ γῆν ὁμοῦ καὶ θάλασσαν σειρᾷ μετεωρίσαι,
ἔπειτα πάλιν Ἀθηνᾶν σώζουσαν Ἡρακλέα
ἐξ ἄθλων οὓς προσέταττεν ὁ Εὐρυσθεὺς ἐκείνῳ,
εἰς ᾅδου κατελεύσεως ἐκεῖνον ῥυομένην·
Ὠκεανὸν εἰς ἔπειτα πάντων γενάρχην λέγων,
Ὠκεανόν τε καὶ Τηθὺν ἐκθρέψαντας τὴν Ἥραν,
καὶ νῦν δὲ Ἥραν δέσμιον διὰ τὸν Ἡρακλέα.
Εἶτα πάλιν εἰσάξει σοι τοῦτον, ὡς Ποσειδῶνα,

(38) A, θέλει bis. Fortasse, καὶ εἶναι λογ.
(39) A, καὶ τῇ.
(40) B, λέγει.
(42) A, διδάσκει.
(43) A B C, αὐτό. Scripsi αὐτός.
(45) Abest a B. A, σπ. εἶπεν.
(46) Conf. Il. 1, 591.
(47) Cf. Il. 1, 606.
(48) A, εἶτα καὶ δία. Cf. Il. 8, 17.
(49) Cf. Il. 8, 13.
(50) Cf. Il. 8, 24.
(51) Cf. Il. 8, 363.
(53) Cf. Il. 8, 367. B, τῆς εἰς ᾅδου. C, ᾅδου τε κατ. B, ῥυομένη.
(54) B C, εἰσέπειτα. Cf. Ilias libro 14, 246.
(55) A B, ἐκθρέψαντα. A, τιθὺν. B C, τηθῦν. Cf. Il. 14, 201, 302.
(56) Cf. Il. 15, 18.
(57) Super τοῦτον est in C glossa, τὸν λόγον, si tamen bene legi. Si mutatio facienda, proponam τοῦτον. Sed aliud latere puto. — A B, καὶ Πο. Cf. Il. 15, 187.

τρεῖς ἐκ τοῦ Κρόνου λέγοντα τοὺς ἀδελφοὺς γενέσθαι
Δία καὶ Ποσειδῶνα δέ, Ἅδην ἐν τούτοις τρίτον,
ἅπαντα λέγοντα τριπλῶς αὐτοῖς ἐκνεμηθῆναι·
Ἥφαιστον πάλιν ὡς χωλὸν κρυπτόμενον τῇ Ἥρᾳ,
ὃν τῷ πεσεῖν διέσωζε Θέτις καὶ Εὐρυνόμη,
ἐν αἷς καὶ παρεχάλκευεν ἐνναετῶς ποικίλα.
Τοῦ Ἀχιλέως ἔπειτα πάλιν ἀσπίδα λέξει,
Ἡφαίστου ταύτην τεύξαντος, ἐν τῷ πυρὶ βαλόντος
χαλκόν, χρυσόν, κασσίτερον, καὶ τὰς λοιπὰς τὰς ὕλας,
ἅπερ ἐκεῖσε νόει μοι τὰ τέσσαρα στοιχεῖα.
Ἥραν ἐξαπατήσασαν εἶτα τὸν Δία λέγει,
πάλιν Ἥραν κρατήσασαν τοὺς τοκετοὺς Ἀλκμήνης,
τοῖς Ἡρακλέους τοκετοῖς καὶ Εὐρυσθέως ἅμα·
ἔπειτα Ποσειδῶνα τε Ἀπόλλω τε λαλοῦντας
πόσα τῇ Λαομέδοντος ἔπαθον πρὶν θητείᾳ.
Καὶ καθ' ἑτέρους τόπους δὲ πόσους κενώσας λόγους,
τὴν μίαν τὴν ὑπόθεσιν ποικίλως διαγράφει
περὶ τοῦ τῆδε σύμπαντος καὶ τῆς κοσμογενείας.
Οὕτως ἀέρος γέγονε τότε παλιντροπία·
παρέπλεξε καὶ λόγους δὲ περὶ κοσμογενείας,

(58) A, λέγοντος.

(61) A B, καὶ χ. A, χολόν. Cf. Il. 18, 397.

(62) A, τό. A B, δὲ ἔσωζε.

(63) Displicet verbum παραχαλκεύω, natum, opinor, e male intellecto versu Homerico Il. 18, 400: Τῇσι παρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά. Non videtur mihi quidem παρ per tmesin pertinere ad verbum, sed pronomini τῇσι jungendum, « quas apud ». Libro Σ, 308, in narratione eadem id potui corrigere. Nunc est retinendum, et Σ, 538. De ἐν αἷς vide n. ad Proleg. 119. A, ἐννατῶς. A B, ποικίλως.

(64) Homerus λέξει Il. 18, 478...

(65) B, Ἡφ. πάλιν τεύξ. Cf. Il. 18, 474.

(66) A B C, κασσίτηρον.

(68) Homerus λέγει Il. 19, 106.

(69) Cf. Il. 19, 119.

(71) Cf. Il. 21, 435...

(73) A B, τρόπους.

(76, 77) Desunt in A B, propter ὁμοιοτέλευτον κοσμογενείας. Fons est homœoteleuton mendorum plurimorum. Tzetzes Chil. 8, 42, de Hesiodi sententia nobili Opp. 265, sibi ipsimet dare mala qui det aliis: Τὸν ἀδικούμενόν φησι μηδόλως ἀδικεῖσθαι, Τὸν δ' ἀδικοῦντα μᾶλλον δὲ μεγάλως ἀδικεῖσθαι. In Codice 2644 posterior versus omissus est, homœo-

παραγαγὼν ἐμπρόσωπον λέγοντα τὸν ἀέρα.
Ἄρης τὰ νῦν ἀρεϊκὸν σέλας ἐν τῷ ἀέρι,
οὗπερ τὸ κράνος Ἀθηνᾶ τῆς κεφαλῆς ἁρπάζει
ὁρμῶντος πρὸς ἐκδίκησιν υἱοῦ τοῦ Ἀσκαλάφου.
Ἀπόλλων δὲ ὁ ἥλιος, Ἶρις νεφῶδες τόξον.
Ἡ Ποσειδῶνος κέλευσις ἐξ Ἴριδος ὑπάρχει,
ἢ πρὸς τὴν θάλασσαν αὐτὸν, ἢ πρὸς θεοὺς καλοῦσα·
ὅπερ φησὶν Ἐμπεδοκλῆς, εἴτε τις τῶν ἑτέρων·
« Ἶρις δ' ἐκ πελάγους ἄνεμον φέρει ἢ μέγαν ὄμβρον. »
Ἐμοὶ βιβλιοθήκη γὰρ ἡ κεφαλὴ τυγχάνει,
βίβλοι δ' ἡμῖν οὐ πάρεισι δεινῶς ἀχρηματοῦσιν·

teleuto librarii fallente oculos, adscriptumque irati Tzetzæ scholium, receptum in Anecdotis Oxon. t. 3, p. 371 : Ζήτει τὸ Τζέτζου ἐφευρεῖν πρωτόγραφον βιβλίον, Ἐκεῖθέ τε μετάγραφε, μηδ' ἐκ βορβόρου τόσης. In altero versu ob μᾶλλον δὲ malim abesset δ' ante ἀδικοῦντα.

(78) Παραγαγὼν scilicet Il. 15, 128; ἀέρα, Minervam scilicet, quæ allegoristæ est ἀήρ. Cf. Proleg. v. 271. — A, εὐπρόσωπον.

(79) τὰ νῦν scilicet Il. 15, 112, 599.

(80) Cf. Il. 15, 125.

(81) Cf. Il. 15, 106.

(82) Cf. Il. 15, 143, 144.

(83) Cf. Il. 15, 174.

(84) A, ἢ.. ἤ. B, ἡ... ἡ. C, ἡ... ἤ. Cf. Il. 15, 177.

(86) A B sine δ', quo versus male carebit.

(87) A, ἐμή. B C, ἐμοί. Passim vocalium η οι obtinet confusio. Τύχη et τύχοι variant infra v. 112. In scholio Tzetzæ ad v. 466 Chiliadis sextæ, quod recipit Cramerus in Anecd. Oxon. t. 3, p. 368, syllaba οἱ impediebat virum d. qui adscripsit «sic codd.» Et in Cod. 2644 optimo, reperi οἱ, mutandum omnino in ἡ. Describam ipsum Tzetzæ locum et scholium quæ non puto fore tædio lectoribus. Narrato Herodem filiam Pherorae fratri suo copiosa cum dote elocassê, qui tamen Pheroras ἔρωτα δούλης ἔσχε, addit: Μετὰ τῶν ἄλλων τῶν λοιπῶν δουλομικτῶν μοι τάττε Τοὺς τέσσαρας, ὡς κάλλιστον ἅρμα δουλομιξίας, Ἀριστοτέλη, Πλάτωνα, Μενέλαον, Φερώραν, Δύο κρατούντων ἀδελφοὺς, φιλοσοφοῦντας δύο. Jam sequitur scholium : σημείωσαι [hoc verbo caret Crameriana] μετὰ τῶν ἄλλων δουλομικτῶν καὶ τούσδε τοὺς τέσσαρας, ὧν ἡ [codd. ὧν οἱ] τοῦ Ἀριστοτέλους μὲν Ἐπυλλὶς [alibi Ἑρπυλλὶς dicta] ἐκαλεῖτο, Ἄρτεμις δὲ ἡ Πλάτωνος, ἡ Μενελάου Τηρίς, τὴν Ἑβραΐδα δὲ οὐκ [Cod. 2644, δ' οὐκ] οἶδα.

(88) A B, βίβλοι.. πάρεστι. Et Chil. 6, 475, sibi libros ait deesse, ἀβίβλῃ πεφυκότι μοι. Rursus Chil. 12, 11 : Ὁ Τζέτζης γὰρ οὐχὶ θεὸς, ἄνευ βιβλίων γράφων. Et Chil. 10, 364 : Ἴσασιν οἱ ὁρῶντες με καὶ πεῖράν μου λαβόντες, Εἰ ἐκ βιβλίων γράφομεν, ἢ μεμελετημένως. Atque Chil. 8, 181 (sæpe enim de se loquitur) : Ὁ Τζέτζης κἂν ἀβίβλης γὰρ, κἂν γράφῃ καὶ σχεδίως. Ἅπερ ὁρᾶτε σύμπαντα καὶ τάχει ταχυτέρῳ ἤπερ (sic ad Simoc. p. 293 scripsi pro vulgato εἴπερ e conjectura, quam confirmat codex 2644 in quo ἤπερ) ὁρῶν μετέγραφεν ἔκ τινων ταῦτα βίβλων. .... Ἂν δ' ἀπιστῇ τῷ τάχει τις καὶ τοῖς αὐτοσχεδίοις, Καὶ τὸ (sic ed. et cod. Malim τῷ) βιβλίων ἄνευθε γράφεσθαι τάδε πάντα. Εὐθυδρομείτω πρὸς ἡμᾶς, κἀξ ἔργων μανθανέτω, Καὶ μὴ γινέσθω ἄπι-

ὅθεν οὐ λέγειν ἀκριβῶς τὸν ποιητὴν γινώσκω.
Τοιοῦτον ἦν κατάστημα τότε συγκεχυμένον·
ἐφάνη δὲ καὶ Ἄρεος σέλας ἐν τῷ ἀέρι·
τὸ κράνος ἀφῃρέθη δὲ τῇ Ἀθηνᾷ συντόμως,
ἤτοι συντόμως κέκρυπτο ἀέρι τῷ ἐνύγρῳ,
καὶ Ἶρις ὤφθη τότε δέ, τόξον τὸ νεφελῶδες,
εἶτα καὶ ὄμβρος γέγονε σὺν τοῖς ἑτέροις τούτοις.
Ἡ Ποσειδῶνος ἔλευσις πρὸς πέλαγος θαλάσσης
καὶ σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ σεισμὸς ἐγένετο τῷ τότε,
ὃ Ποσειδῶνος καὶ Διὸς Ὅμηρος λέγει μάχην
γεγενημένην ἀκουστὴν θεοῖς τοῖς περὶ Κρόνον.
Τοιαῦτα μὲν ἐγένετο συμβάματα τῷ τότε
καί τι μικρὸν ὑπέλαμψε καὶ ἥλιος σὺν τούτοις.
Ἕκτωρ δ' ἀπὸ τοῦ τρώματος ἀνέσφηλεν ὀλίγον,
οὐκ ἔτι κατακείμενος, ἀλλ' ἀναψύχων ἤδη,
γνωρίζων καὶ τοὺς φίλους δέ· ἔληγε δὲ τὸ ἆσθμα.
Ἰδὼν δὲ τὸ κατάστημα σημεῖά τε τοιαῦτα,
ὡς ἵππος ὥρμησε στατὸς ἐν φάτνῃ κριθιάσας,
δεσμὸν ἐκρήξας τὸν αὐτοῦ, πηδῶν κατὰ πεδίων,
ἔθος ὡς ἔχων λούεσθαι ῥεύμασι ποταμίοις,
γαυρούμενος, ἐπαίρων τε τὴν κεφαλὴν εἰς ὕψος,

στος (male ed. ἄπειρος), γνοὺς ἀκριβῶς, τῇ πείρᾳ. Θάνατος ἀντικρύς ἐστι τῷ Τζέτζῃ μεταγράφειν. (Editio μεταστρέφειν, Kiesslingio proponente feliciter μεταγράφειν). Σπανίοις (Fortasse σπανίως) τοῦτο δὲ ποιεῖ, βαρέως δυσχεραίνων. Alio loco Chil. 6, 406: Ἱστορικοὶ καὶ χρονικοὶ καὶ τεχνικοὶ παντοῖοι, Ὧνπερ κατέχων ἐν χερσὶ τὰς βίβλους, ὢν ἀβίβλης. Qui suum sibi caput esse bibliothecam dixerit, fortasse pro χερσὶ scripsit φρεσί.

(90) Hoc versu clauditur folium 297. Versus 91 primus est folii 305, transponente bibliopego, quod in gratiam eorum monitum volo qui post me codicem 2644 tractabunt. Conferatur infra nota ad versum 169.

(98) B, ὁ.

(99) Conf. Il. 15, 224.

(100) C, ἐγένοντο.

(101) A, καὶ τὸ μικρὸν ὑπέλαμψε. B, καί τι μ. ὑπέλαμπε.

(102) A B C, τρωματος.

(104) A, αἷμα.

(108) B, ἔθος καὶ ἔχων, et 106, καὶ ἵππος.

(109) A B, ἐπ. δέ.

οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἐξορμῶν ὤτρυνε τοὺς ἱππέας.
Ὡς δὲ τινὲς διώκοντες ἔλαφον κυνηγέται,
αἴφνης φανέντος λέοντος, φεύγουσιν ὅπη τύχοι,
οὕτως οἱ Ἕλληνες πυκνῶς μέχρι τινὸς ἐξώρμων·
ὡς εἶδον δὲ τὸν Ἕκτορα πρὸς μάχην ἐξορμῶντα
ἔφριξαν, πᾶσι δ' αἱ ψυχαὶ κατέπεσον εἰς πόδας.
Τοῦτο πολλῆς δεινότητος ῥητόρων ἀποπνέει,
ἤγουν τῷ τάχει τῶν ποδῶν φεύγοντες ζῆν ἐδόκουν.
Τότε δ' ὁ Θόας τὴν πληθὺν ἤλασε πρὸς τὰς νῆας,
αὐτός τε καὶ οἱ Αἴαντες μετὰ Ἰδομενέως,
ὁ Μηριόνης Τεῦκρος τε καὶ ἀριστεῖς οἱ ἄλλοι
μάχην Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι βαρεῖαν συνεκρότουν.
Πρῶτοι δὲ Τρῶες ἔτυψαν, Ἕκτορος παρορμῶντος,
λάμψαντος καὶ ἡλίου δὲ πρὸς πρόσωπον Ἑλλήνων.
Οἱ δ' Ἕλληνες ὑπέμειναν ὁμοῦ συνηθροισμένοι.
Κραυγὴ δ' ἐξ ἄμφω τῶν μερῶν ἐγίνετο βαρεῖα
καὶ τῶν βελῶν ἦν χάλαζα, βροχαί τε τῶν αἱμάτων
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν μέχρι τινὸς τοῦ χρόνου.
Ἐπεὶ δ' ἐξέπεμψε φαιδρὰς ἥλιος τὰς ἀκτῖνας,
φεύγοντας Τρῶες κτείνουσι τοὺς στρατηγοὺς Ἑλλήνων.
Στιχίον Ἕκτωρ μὲν ὁμοῦ σὺν τῷ Ἀρκεσιλάῳ,

(112) A B, τύχη.

(113) C, τινές. Cf. v. 127, et N, 41.

(115) B, κατέπεσαν. Adhæret Homero suo Il. 15, 280: πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός. Auctor Ἐπιδημίας Μάζαρι ἐν ᾅδου in Anecd. meis Græcis t. 3, p. 149, meminit τοῦ τὰς φρένας ἐν πτέρναις ἔχοντος Ἀνατολίου, respectu ad orationem de Halonneso extremam, quod monui ad hunc locum. Nicetas Choniates Murzuphlo c. 1: ὑπενόθευε ποδάγραν σχηματιζόμενος, ὡς εἴπερ συνδιέρρει ταῖς πτέρναις τὸν ἐγκέφαλον, κἀντεῦθεν ἀλλοφρονέων. Idem De Manuele Comneno 7, c. 3: ὁ πολὺς καὶ μέγας ἐν λόγοις Εὐστάθιος [Eustathius ille Homericus], ζήλου ἐπὶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις πλησθείς... « ἐσοίμην ἂν » ἔφη « καταπεπατημένον ταῖς πτέρναις φορῶν τὸν ἐγκέφαλον,... εἰ θεὸν ἡγοίμην ἀληθινὸν τὸν παιδεράστην καὶ καμηλώδη » deum scilicet Moametum impostorem. Confer Menagiana t. 1, p. 138.

(119) C, αὐτὸς δε.

(122) A B, πρῶτον. Cf. Il. 15. 306. A, προορμῶντος.

(125 B, ἐγένετο.

(129) Conf. Il. 15, 329.

Αἰνείας δὲ τὸν Μέδοντα καὶ Ἴασον ἀνεῖλεν.
Ὁ Πολυδάμας δὲ αὐτὸν κτείνει τὸν Μηκιστέα,
Ἐχίον ὁ Πολίτης δέ, τὸν Κλονίον Ἀγήνωρ,
ὁ Πάρις δὲ Δηΐοχον δορὶ βαλὼν κατ' ὦμον.
Οἱ δὲ φυγόντες ἔνδοθεν ἐσώζοντο τοῦ τείχους.
Ἕκτωρ Τρῶσι κελεύσας δὲ πῦρ φέρειν πρὸς τὰς νῆας,
σὺν πᾶσιν ἄλλοις μετ' ἤχης ἐπήλαυνε τὸ ἅρμα.
Τὴν τῶν Ἑλλήνων τάφρον δὲ συγχέας ὁ Ἀπόλλων
διαβατὴν ἐποίησε πᾶσι Τρωσὶ τῷ τότε·
τὴν τάφρον οὖσαν ὀρυκτὴν καὶ μανωθεῖσαν ὄμβροις
ὁ ἥλιος κατέσεισεν, οἷα ξηρὸν ἀρτίσκον,
ἀραιωθέντα τῷ ὑγρῷ καὶ συντριβέντα τάχει.
Οἱ Τρῶες δ' εἰσελάσαντες μάχην ναυσὶν ἐκρότουν,
οἱ μὲν ἐφ' ἵππων ἔποχοι, οἱ δ' ἐκ νηῶν Ἀργεῖοι
ἐν κολλητοῖς τοῖς δόρασι, ναυμάχοις καλουμένοις,
ὧνπερ τὸ μῆκος ἔφερε πήχεις εἰκοσιδύο.
Ἀφεὶς δὲ τὸν Εὐρύπυλον ὁ Πάτροκλος ἰᾶσθαι,
ὥρμησεν ὡς πρὸς πόλεμον νύξαι τὸν Ἀχιλέα.
Μεγάλη δ' ἦν ἡ συρραγὴ τῷ τότε τοῦ πολέμου.
Εἰς ναῦν δὲ μίαν Ἕκτωρ τε καὶ Αἴας ἐναυμάχουν
οὐδεὶς τὸν ἄλλον πρὸς φυγὴν δυνάμενος κινῆσαι.
Εἰς ναῦν δὲ πῦρ εἰσφέροντα Καλήτορα Κλυτίου

(132) A, μηκιτέα. Cf. Il. 15, 339.
(133) A C, Κλόνιον. Est Κλονίον Il. 15, 340.
(134) C, τὸν δήϊχον. Cf. Il. 15, 341.
(135) B, φεύγοντες.
(137) A B, ἀπήλαυνε.
(138) Conf. Il. 15, 366.
(140) In C super μανωθεῖσαν scriptum ἀρεωθεῖσαν, scilicet ἀραιωθεῖσαν.
(145) C, δόρασιν ναυμάχοις. Cf. Il. 15, 389.
(146) Mensura longorum illorum contorum Tzetzæ debetur. Ἔφερε nobis *portait*.
(150) C, μίαν θ' ἕκτωρ. Cf. Il. 15, 416.
(151) A, προσφυγεῖν. C, προσφυγήν. Lapicida iotacistes Inscriptionem Bœckhianam t. 1, 1187, fœdavit mire confusis vocalibus η ει: ἀγωνοθέτην, Καισαρήων, Σεβαστήων, Γερμανικήων, Δακήων, καὶ ἀγωνοθέτην Σεβαστείων, Ἀσκληπείων, et c.
(152) A, εἰς νῦν. B, κλυτίνη. Cf. Il. 15, 419.

Αἴας ὁ Τελαμώνιος ὁ πύργος τῶν Ἑλλήνων
στήθει βαλὼν ἀπέκτεινε· χειρὸς δαλὸς δὲ πίπτει.
Ὁ Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν πεσόντα,
πᾶσι Τρωσὶν ἐκέλευσε σώζειν τὸν πεπτωκότα.
Τίνες δ' εἰσὶν ἀνεψιοὶ σημείωσαι καὶ νόει.
Ἀνεψιοὺς μοι γίνωσκε τῶν ἀδελφῶν τοὺς παῖδας
ὡς πρὸς ἀλλήλους λέγεσθαι, καθὼς ἐστιν ἐνθάδε.
Ὁ γὰρ Κλυτίος ἀδελφὸς ὑπῆρχε τοῦ Πριάμου.
Οὓς κοινοτέρως δὲ φασὶν ἀνεψιούς, σὺ λέγε
ἀδελφιδοῦς, εἴπερ εἰσὶ τῶν ἀδελφῶν τεκνία.
Ἂν δ' ἐξαδέλφων παῖδες μέν, ὡς ἡ κοινότης λέγει,
ἀνεψιαδοὺς μοι τούτους καλῶν οὐχ ἁμαρτήσεις
ὥσπερ θυγατριδοῦς πάλιν υἱοὺς τῶν θυγατέρων
καὶ τῶν υἱῶν δὲ υἱδοῦς, ἄνπερ κυρίως γράφῃς.
Οὕτω σώζειν ἐκέλευεν Ἕκτωρ τὸν πεπτωκότα,

(153) Abest a C. De metaphora vocis πύργος superius monui ad Proleg. 682.

(154) B, δαλλός. Cf. Il. 15, 421.

(155) Cf. Il. 15, 422. C, ἐκέλευε.

(159) A B, καὶ πρός. Cf. ad librum A, versu 73.

(160) Clytius inter Priami fratres nominatur Il. 20, 238.

(162) B, οἵπερ. A C, εἴπερ. Conf. Scholium ad II, 165. Tzetzes Chil. 6, a versu 376 ad 387 multus est de gradibus hisce consanguinitatis, distinguens diligenter ἀνεψιούς, ἀδελφιδοῦς, ἐξαδέλφους, θυγατριδοῦς, υἱδοῦς, υἱωνούς. Addesis et Chil. 10, 876, cum Scholio ad 6, 376 in Anecd. Oxon. t. 3, p. 368, cujus ultimum vocabulum ἔκγονοι, in codice 2644 scriptum est ἔγγονοι.

(163) C, ὡς ἡ.

(164) A B, καλῶν τούτους, sententia recta, metro titubante. Violatur etiam accentus regula Chil. 3, 1000 : Ὀππιανὸς δελφῖνα ἱστορεῖ Λεσβίου τινός. Bonus ille codex 2644 hic loci est pessimus, sic versum exhibens innumerum : Ὀππιανὸς δελφῖνα ἱστορεῖ Λεσβίου τινὸς νέου. Hodiernus versificator reponeret fortasse : Ὀππιανὸς δελφῖν' ἱστ, cum hyphen sub ιστ. Tzetzes Synizesi nec elisione id genus utitur. Transponendis vocibus restitutionem tentabo : Λεσβίου τινὸς ἱστορεῖ Ὀππιανὸς δελφῖνα. Vel Δελφῖνα ὁ Ὀππιανὸς ἱστορεῖ του Λεσβίου. Ceterum qui non semel ὁ Ὀδυσσεὺς scripsit, hiatum ὁ Ὀππιανὸς non repudiaverit. Nec sanus est versus Chil. 1, 233 : Καὶ κόσσυβον, καὶ κρωβύλον καὶ τεττιγοφορίαν. Bonus codex recte, metrice saltem, κρώβυλλον. Ibi est scholium, videndum in Anecdotis Oxoniensibus t. 3, p. 351, scholium Tzetzæ, qui iterum κρώβυλλος scripsit : οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων (παῖδες) Ἐπὶ ταῖς πλοκαμίσι (melius πλοκαμῖσι) καὶ τέττιγας χρυσᾶς εἶχον. Affert Cramerus e codice quodam χρυσοῦς, et χρυσοῦς est in codice 2644. Circa genus nominis τέττιξ non peccavit Tzetzes, qui statim ὁ τέττιξ ait γῆς παῖς. Recipiendum ergo, τέττιγας χρυσοῦς.

(166) A, γράφεις.

καὶ πέμψας κατὰ Αἴαντος, Λυκόφρονα φονεύει,
παῖδα τελοῦντα Μάστορος, βαλὼν ὑπερ ὠτίου·
ἐκ τῆς νηὸς δὲ πέπτωκεν Αἴαντος ὢν πλησίον.
Αἴαντος δὲ καλέσαντος ἦλθεν ἐγγὺς ὁ Τεῦκρος.
Κτείνει Κλεῖτον τοξεύσας δὲ εἰς τοὔπισθεν αὐχένος
ὄντα τοῦ Πολυδάμαντος ἡνίοχον τῷ τότε.
Ὡς δὲ καὶ πρὸς τὸν Ἕκτορα τὸ τόξον ἦν ἑλκύσας,
ἡ μὲν νευρὰ διήρρηκτο, τὸ βέλος παρερρύη,
τὸ τόξον πίπτει τῆς χειρός· δειλαίνει δ' ὁ τοξότης,
λαβὼν δὲ σάκος καὶ κοντὸν Αἴαντι παρεστάθη.
Ἕκτωρ δ' ἐβόησε Τρωσὶν ἐμβαίνειν πρὸς τὰς νῆας,
ὡς εἶδε τὰ τοξεύματα τοῦ Τευκροῦ βεβλαμμένα.
Ὁ Αἴας δὲ τοὺς Ἕλληνας παρώτρυνεν ἐνθέδε,
λέγων· « Καλόν ἐστι θανεῖν ἢ σῶσαι νῦν τὰς νῆας.
« Ἢ προσδοκᾷ τις ἐξ ὑμῶν, εἰ καύσουσιν ἐκείνας
« ποσὶ βαδίσας θάλασσαν ἐλθεῖν εἰς τὰς πατρίδας;
« Οὐ παρορμῶντος Ἕκτορος ἀκούετε τοὺς πάντας;
« Οὐκ εἰς χορὸν αὐτοὺς καλεῖ, καλεῖ δὲ πρὸς τὴν μάχην.
« Ὃ δὲ συμφέρον ἅπασι, τοῦτο νοῶ καὶ λέγω.
« Ἀλλήλοις μίξωμεν ἐγγὺς τῇ κατὰ χεῖρας μάχῃ.
« Κρεῖττον ὑπάρχει γὰρ θανεῖν ἢ ζῆσαι χρόνον ἕνα,
« ἢ καρτερεῖν ἐπὶ πολὺ πολέμων περιστάσεις,
« καὶ τότε τὸ βαρύτερον ἀνδρῶν ἐκ χειροτέρων. »
Οὕτως εἰπὼν ἀνήγειρε τὴν πάντων προθυμίαν.

(169) In hoc versu desinit folium 305; versus autem 169 primus est folii 308 recti. Conf. supra ad v. 90.

(178) B, ἕ. δ' ἐβ. τρωσὶ νῆας sic. A, τρωσὶν ἐμβ. πρ. τὰς νῆας. C, τὰ πλοῖα.

(180) C, ἐνθέδε, quod prætuli varietati ἐνθένδε, et sic v. 202. Amat enim Tzetzes adverbia id genus sine litera ny scribere. Cf. n. ad librum A, 8.

(182) A, εἰ προσδ. A B, ἡμῶν. Cf. Il. 15, 504.

(183) A C, βαδίσαι. B videtur ferre βαδίσας.

(187) B, χεῖρα.

(191) A B, πάντων τὴν προθ.

Καὶ Ἕκτωρ Περιμήδεος υἱὸν Σχεδίον κτείνει,
ὁ Αἴας Λαοδάμαντα Ἀντήνορος τὸν παῖδα,
τῶν Τρωϊκῶν τῶν πεζικῶν ταγμάτων ἡγεμόνα.
Ὁ Πολυδάμας Ὦτον δὲ κτείνει τὸν ἐκ Κυλλήνης.
Ὁ Μέγης στήθει δὲ βαλὼν ἀνῄρηκε τὸν Κροῖσμον.
Ὁ Δόλοψ παῖς τοῦ Λάμπου δὲ τοῦ Μέγητος τὸ σάκος
τιτρᾷ μέν, ἀλλ' ἐρρύσατο τοῦτον ὁ θώραξ τότε·
ὁ Μέγης δὲ τῷ δόρατι κόπτει τὸν λόφον τούτου,
ὁ δὲ Μενέλαος αὐτὸν ὤμῳ βαλὼν ἀνεῖλεν.
Ἕκτωρ δ' ὀτρύνας ἅπαντας ἐχώρει καθ' Ἑλλήνων,
ὁ Αἴας δὲ τοὺς Ἕλληνας διήγειρεν ἐνθέδε.
Ἐν σιδηρῷ πυργοῦσι δὲ τότε τὰς νῆας τείχει.
Ἀντίλοχος πηδήσας δὲ Μελάνιππον ἀνεῖλε,
τοῦτον βαλὼν τῷ δόρατι παρὰ μαζὸν εἰς στῆθος.
Ἐφορμηθεὶς συλῆσαι δὲ τούτου τὴν πανοπλίαν,
Ἕκτορα τρέχοντα ἰδὼν τοῖς Ἕλλησι προσφεύγει.
Ἕκτωρ δ' ἐπῆλθε σὺν Τρωσὶ μετὰ βοῆς μεγάλης.
Καὶ δὴ πειράζων ἤθελε κόπτειν ἀνδρῶν τὴν στάσιν
ὅπου περ πλῆθος ἦν ἐρῶν λαμπρᾶς τε πανοπλίας.
Ἀλλ' ἠδυνάτει πρὸς αὐτό, καίπερ πολλὰ σπουδάζων·
συνεπυκνοῦντο πύργου γὰρ δίκην συνηρμοσμένοι.
Μόλις κόψας εἰσέδραμε, τοὺς Ἕλληνας δὲ τρέπει.

(192) A B, καὶ ὁ ἕκτωρ. B, σχεδόν. Cf. Il. 15, 515.
(193) A B, λαομέδοντα. Cf. Il. 15, 516.
(195) B, κυλήνης. A, κυλλίνης. C, κηλήνης. Cf. Il. 15, 518.
(199) A, μέγις, η superscripto.
(201) B, ὀτρύνων.
(202) A, ἐνθένδε. B, ἐνθάδεν, cum εν super θα. C, ἐνθέδε, ut modo v. 180.
(203) Cf. Il. 15, 566. A B, πυργ. τέ.
(204) A, ἀντίοχος.
(205) A B, περί. Cf. Il. 18, 577.
(208) A B, ἀπῆλθε. C, κραυγῆς.
(211) A, αὐτόν.
(212) Conf. Il. 15, 618.
(213) A, καὶ μόλις κ. ἔδραμε. B. τρέμει. Homerus quidem Il. 15, 637: ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι. Sed τρέμω non est transitivum. A C, πρέπει, unde feci facillime τρέπει. Eadem permutatio libro Σ, 444. Et libro Π, 91, est ἀπέπρεπε in C pro ἀπέτρεπε. Tzetzes, Homericorum initio quum originem dissidii Achillem inter et

Τὸν Μυκηναῖον δ' ἔκτεινε Κοπρέως Περιφήτην
ἄντυγι σάκους τοῦ αὐτοῦ πεσόντα τῷ προσκροῦσαι·
ὃν καὶ δραμὼν ἀπέκτεινε δορὶ βαλὼν πρὸς στῆθος.
Οἱ δὲ πάντες ἐτράποντο πρὸς ἐσωτέρας νῆας·
ὁ Νέστωρ παρακλήσει δὲ τούτους κρατεῖ μὴ φεύγειν.
Ὁ Αἴας μόνος δ' ἀναβὰς πλοῖον ἐκ πλοίου τρέχων
δόρυ κινῶν τε ναύμαχον, βοῶν φωνῇ μεγάλῃ
ὡς φθάνειν καὶ πρὸς οὐρανὸν, ἐκέλευσεν Ἀργείοις
ὡς δυνατὸν καὶ ταῖς σκηναῖς ἀμύνειν καὶ τοῖς πλοίοις.
Ἕκτωρ τοὺς Τρῶας πάντας δὲ καὶ πάλιν ἐφορμήσας
τῆς ταχυπλόου ἥψατο νηὸς Πρωτεσιλάου.
Καὶ πάλιν ὡς ἀδάμαστοι τὴν μάχην συνεκρότουν
οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἄκοντας, οὐ τόξα
(οὐ γὰρ μακρόθεν ἵσταντο) πέμποντες κατ' ἀλλήλων,
ἀλλ' ἔγχεσι, πελέκεσιν, ἀξίναις, παντὶ ξίφει.
Πολλὰ δὲ ξίφη πέπτωκεν ἐκείνων μαχομένων,

Agamemnonem ab rapta Briseide repeteret, id scripsit scholium: Ὅμηρος κακοηθείας χρησάμενος ῥήτορος (conf. superius Prolegomena v. 1165 seq.), ἑτέραν λέγει αἰτίαν τῆς τούτου ὀργῆς. Εἰ γὰρ τὴν ἀπάνθρωπον εἰρήκει τοῦ Παλαμήδους ὑφ' Ἑλλήνων ἀναίρεσιν, αὐτὸς ἀνέπρεπε (corr. ἀνέτρεπε) δηλαδὴ τὰ παρ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γεγονότα ἐγκώμια. Quæ conferantur cum Prolegomenis v. 1150 seqq. Quam finxit Poeta dissidii causam iterum carpit Tzetzes Homericis 228: Ταῦτ' ἄρα μῆνις ἔτευξε βαρύφρονος Αἰακίδαο, Ἣν Παλαμήδεος εἵνεκα μήνιεν Ἀργείοισιν, Τήνπερ Ὅμηρος ἔφησεν οὗ εἵνεκα εἶπε γενέσθαι. Ultimum versum, quem vocat corruptissimum, infelicissime tentat Jacobsius. Mihi quidem sanissimus est. Formula ἔφησεν οὗ εἵνεκα εἶπε conferenda cum plurimis quæ parilem habent verborum eorumdem vel similium cumulationem: Œd. Col. 266, ἰχόμην ἵν' ἱκόμην, ubi Elmsley et Heller. Medea 1000: ἤγγειλας οἷ' ἤγγειλας, ubi nonnihil fuit a me appositum in Matthiæ commentario. Iphigenia Taurica 561: Ὤλωλεν ὡς ὤλωλε, ubi Matthias. Ælianus de Timotheo H. V. 3, 47: ἐπεὶ ἔδοξεν ἁμαρτεῖν ἃ ἔδοξεν. Gregorius Naz. Epist. 51: τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔχει ὡς ἔχει. Synesius Calvitii Encomio § 17: ἔχουσα δὲ ὥσπερ ἔχει, ubi Krabinger. Formulas id genus « usurpant » Hermannus ait ad Vigerum p. 709, « ii qui rem clarius exponere aut nolunt aut nequeunt. » Pilatus Joannis Evang. 19, 23: ἃ γέγραφα γέγραφα· significans se quæ semel scripsisset retinere, nec mutaturum esse.

(214) A B, sine δέ. A, περιφοίτην.
(215) A B C, αὐτοῦ, A, τὸ πρ.
(217) A B, ἐτρέποντο.
(220) A, ναυμαχῶν. Cf. Il. 15, 677.
(221) C, ὡς πρός. Nunc καὶ plus vis habet, et displicet ὡς repetitum.
(224) Conf. Il. 15, 705.

ἡ γῆ δὲ κατερρέετο βροχαῖς ταῖς τῶν αἱμάτων,
Ἕκτωρ, κρατῶν τὴν πρύμνην δέ, πῦρ ἔλεγε κομίζειν,
εἰ δὲ πάντες ἐφώρμησαν τοῖς Ἕλλησιν ἐς πλέον.
Αἴας δὲ συμπνιγόμενος πάντων βελῶν πυκνώσει
κατέπιν ἔστη τῆς νηός, προσδόκιμος ὢν θνήσκειν,
πρὸς θρῆνυν στηριζόμενος τὸν ναυτικὸν τῷ κόπῳ.
Ἐκεῖ δ᾽ ἑστὼς ἀπήλαυνε τῶν Τρώων τοὺς πυρφόρους,
ἀεὶ βοῶν δ᾽ ἐκπληκτικὸν παρώτρυνεν Ἀργείους·
« Ἄνδρες, πολέμου μνήσασθε, γενναίως πολεμεῖτε.
« Ἆρα δοκεῖτε βοηθοὺς ἔχειν τινὰς ὀπίσω,
« ἢ τεῖχος ὃ τὸν θάνατον ἡμῶν ἀποδιώξει;
« Οὐκ ἔστι πόλις τις ἡμῶν ὅθε στρατὸς ἐξέλθοι.
« Ἐν πεδιάσι Τρωϊκαῖς μακρόθε τῆς πατρίδος
« ῥιφέντες παρὰ θάλασσαν, τὴν μάχην συγκροτοῦμεν.
« Ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ἐστὶ λοιπὸν ἡ σωτηρία.
« Χαυνοπολέμους οὐδαμῶς ἡμᾶς εἶναι νῦν πρέπει. »
Ταῦτα βοῶν ἐνήργει μὲν αὐτὸς τῷ δορατίῳ,
τιτρώσκων Τρῶας φέροντας πῦρ εἰς ὁλκάδων καῦσιν,
ἀπέκτεινε δὲ δώδεκα πρὸ τῶν νηῶν πυρφόρους.

(235) B, στηριζόμενον τὸν ναυτικόν. A, τῶν ναυτικῶν. Cf. Il. 15, 729.

(241) A B, ὅθεν, et statim μακρόθεν. Cf. n. ad v. 179.

(243) A B, περί.

(247) B, τιτρ. τρ. ἅπαντας πῦρ φέροντας ὁλκάσιν. A, πῦρ φέρειν ταῖς ὁλκ.

(248) In hoc versu desinit folium 308. Cum versu sequente incipit folium 298. Cf. n. ad v. 469.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Π (*).

Μέχρι τῆς ΟΥ̓ τὸ σύνταγμα ἐγράφη τῇ Ἀνάσσῃ·
ἐντεῦθεν ἦν δὲ κίνδυνος λοιπὸν παρεαθῆναι
ἐν δυστροπίᾳ περισσῇ τῶν χρηματοδοτούντων.
Ὁ δ' εὐγενὴς Πεισίστρατος Κοτέρτζης Κωνσταντῖνος
χρήμασι σφεῖς ἐπέσπευσεν εἰς τέλος προαχθῆναι
ὅθεν ἐντεῦθεν ἅπασα τούτῳ προκείσθω χάρις.
Καὶ δὴ καὶ καταρκτέον μου τοῦ ΠΙ̂ τῆς ῥαψῳδίας.

Πατρόκλῳ δοὺς ὁ Ἀχιλεὺς αὐτοῦ τὴν πανοπλίαν
ἐξάγει πρὸς τὸν πόλεμον μετὰ τῶν Μυρμιδόνων.
Τρέπουσι Τρῶας· Πάτροκλος κτείνει δὲ Σαρπηδόνα
προκτείναντα τὸν Πήδασον ἵππον τοῦ Ἀχιλέως.
Εἶτα θνήσκει καὶ Πάτροκλος χερσὶ ταῖς Ἑκτορείαις,

(*) Septem primi versus quibus libro Π præfatur Tzetzes desunt in B. De Κοτέρτζῃ, altero illo Pisistrato plura quæresis in Addendis. In A male scriptum est χ' ὁ τέρτζης, sequiturque pro Κωνσταντῖνος aliud nomen compendio obscuratum, litteris tamen πτι lectu facillimis. Nec omittendum primo versu esse τῆς ο in A.

(1) Ante hunc versum B C lemmata solita exhibent. A caret lemmate. Septem primis versibus argumentum libri exponitur, et conspirant ferme cum edita hypothesi prosaica. Deinceps initio librorum præmittitur similis expositio.—Codd. αὐτοῦ.

(5) A, ἑκτορίαις. Eadem vocalium ι ει confusione Chil. 9, 361 : χρῆσιν ἀπεστομάτισα ῥητῶν Ἡσιοδίων. Bene codex Ἡσιοδείων. Recte Chil. 8, 34 : Ἔστι δὲ Ἡσιόδειον καὶ παλαιὸν τὸ ῥῆμα. In ejusdem Chiliadis Historia 67 Lemma exhibet Σεριφίων, contextus Σεριφείων. Codex autem bis ἰῶτα, superscripta diphthongo. In Moschopulo Π. σχ. p. 78, Σερίφιος scriptum est. Ejus adjectivi scripturam sine controversia constituit clausula iambica Acharnensibus v. 542 : κυνίδιον Σεριφίων. Bene Scaliger inter Proverbia metrica v. 967 : Ἀλλότρια βάλλεις· βάτραχος Σερίφιος. Tzetzes scholio ad Chil. 1, 393, in Crameri Anecdotis Oxon. t. 3, p. 352, initium recitat hymni cujus Arion auctor esse fertur, ubi, Πόσιδον γαιήοχε ἐγκύμου

δορὶ Εὐφόρβου προπληγεὶς λάθρα τῷ μεταφρένῳ.
Ἦν προγυμνώσας γὰρ αὐτὸν τῶν ὅπλων ὁ Ἀπόλλων.

Ἐκ τοῦ κειμένου νῦν τῆς Πι Ὁμήρου ῥαψῳδίας
περὶ νηὸς μὲν οὕτως ἦν τῆς εὐκαθέδρου μάχη·
τῷ Ἀχιλεῖ δ' ὁ Πάτροκλος παρίστατο δακρύων,
ὃν ἐρωτήσας Ἀχιλεὺς, μαθών τε τὴν αἰτίαν
ὅτι τοὺς Ἕλληνας κακῶς πάσχοντας κατοικτείρει
καὶ βοηθεῖν προτρέπεται τοῦτον αὐτὸν ἐκείνοις,
πέντε συντάξας λοχαγοὺς ταγμάτων ἀρχηγέτας,
καὶ τῷ Διῒ εὐξάμενος, ἤτοι τῇ εἱμαρμένῃ,
καὶ πάντα νουθετήσας δὲ τὰ πρόσφορα Πατρόκλῳ,
προσβοηθεῖν ἐκέλευσε, προτρέπων πρὸς τὴν μάχην.
Οἱ σὺν Πατρόκλῳ πάντες δὲ γένους τῶν Μυρμιδόνων
μετὰ βοῆς τε καὶ κραυγῆς διψῶντες τοῦ πολέμου,
ὁρμὴν σφηκῶν δεικνύοντες, ἐχώρουν κατὰ Τρώων.
Πάντες δ' οἱ Τρῶες ἥπτοντο φυγῆς ὡς πρὸς τὴν Τροίαν.
Πάτροκλος τὸν Πυραίχμην δὲ Παιόνων ἀρχηγέτην
ἐξ Ἀμυδῶνος πόλεως, ἐκ ποταμοῦ Ἀξίου,
δορὶ κατ' ὦμον δεξιὸν ἀνεῖλεν ἀκοντίσας.
Πεσόντος τούτου δ' εἰς φυγὴν χωρεῖ τὰ τῶν Παιόνων.
Οἱ τοῦ Πατρόκλου δ' ἔσβεσαν τὴν ναῦν Πρωτεσιλάου.

ἅλμας βράγχια .. κούφοισι ποδῶν ῥιπάσμασιν... Lectiones codicis 2644 enotabo propter odarii emendandi difficultatem non minimam: Πόσειδον γαιήοχε ἐγκύμον ἁλμὰς βράγχιοι... ῥίμμασιν.

(6) B, προσπληγείς.

(9) A, οὗτος... μάχης.

(11) A, μαθὼν δέ.

(14) B, συνάξας. Placuit varietas συντάξας propter verba στῆσεν εὐ κρίνας Il. 16, 199.

(15) B, εὐξαμένω.

(16) A B, νουθ. τέ. A, πατρόκλου, et secunda manu πατρόκλω.

(18) A, γένος.

(20) Conf. Il. 16. 259.

(23) C, ἀβυδῶνος. Cf. Il. 16, 288, et Heynius ad l. 2, 849. A B C, ἀξίου, et sic metrum postulat. Est Ἀξιοῦ in edito Homero Conf. n. ad Proleg. 821.

(25) A. χωρεῖ κατὰ π. Confer. Il. 16, 290.

Ζεὺς δ' ὁ κινῶν τὰ νέφη νῦν, τουτέστιν ὁ καθαίρων,
ἀήρ ἐστιν ὁ εὔδιος, καὶ πλεῖον οὐδὲν ἄλλο.
Ἐκ τῆς νηὸς φευγόντων δὲ τῶν Τρώων πρὸς τὴν Τροίαν,
ἕκαστος Ἕλλην ἡγεμὼν Τρώων ἀνεῖλεν ἄνδρα,
Πάτροκλος Ἀρηίλυκον δορὶ μηρὸν ἐνσχίσας,
Θόαντα δὲ Μενέλαος πρὸς στῆθος δορατίσας.
Ὁ Μέγης παῖς Φυλέως δὲ τὸν Ἄμφικλον ἀνεῖλε,
περὶ τὴν ἀπονεύρωσιν τοῦ σκέλους δορατίσας,
Ἀντίλοχος Ἀτύμνιον βαλὼν κατὰ λαπάραν.
Τὸν δ' Ἀτυμνίου ἀδελφὸν Μάριν τῷ Ἀντιλόχῳ
μαχόμενον, βραχίονος τρώσας ἀπονευρώσεις,
ὁ Θρασυμήδης ἀδελφὸς ἀνεῖλεν Ἀντιλόχου.
Ἦσαν δὲ οὗτοι Παταρεῖς, ἑταῖροι Σαρπηδόνος,
τοῦ Χίμαιραν ἐκθρέψαντος παῖδες Ἀμισωδάρου.
Τὴν μυθικὴν τὴν Χίμαιραν, τὴν τεραστίαν οἶδας,
καὶ τὴν Βελλεροφόντου δὲ τὴν πρὶν ἀλληγορίαν
λέοντα λέξαντος ἐκεῖ σοὶ λέγειν τοὺς Σολύμους
ὡς μαχομένους προφανῶς λεοντικῷ τῷ θράσει,
τὰς Ἀμάζονας Χίμαιραν εἶα κρημνοβατοῦσαν,
δράκοντα δὲ τὴν ἐνέδραν τὴν εἰς Βελλεροφόντην,
τὴν ἥνπερ συνεστήσαντο πρὸς τὸν ἐκείνου φόνον.

(27) Conf. Il. 16, 297.
(31) A, ἀρηύλικον. Cf. Il. 16, 308. A, ἐνσχήσας.
(33) B, ὁ μέγου. A, φιλέος. C, φιλέως. Cf. Il. 16, 313; 15, 530.
(34) A B, ἀποδύρωσιν. Statim v. 37, ἀπονευρώσεις reddit Homericum, Il. 16, 323, πρυμνὸν βραχίονα, ut hic πρυμνὸν σκέλος v. 314.
(37) A, μαχόμενος βραχίωνος. B, ἀπονευρώσας.
(40) A B, ἀμισοδάρου, et sic cum syllaba brevi v. 50, 58, 64. Cf. Jacobs ad Ælianum. H. An. 9, 23. Iliade 16, 328, Homerus exhibet υἷες Ἀμισωδάρου.
(41) Τὴν μυθικὴν τὴν Χίμ.] Duplex articulus placuit Tzetzæ. Sic libro A, 73, B, 15, τὴν Τρωϊκὴν τὴν πόλιν· Ω, 52: τῆς ἀσελήνου τῆς νυκτός. Proleg. 1108· τὸν πλαστὸν τὸν χάρτην. Ibid. 895: αἱ ἑκατὸν αἱ πόλεις.
(42) B C, τὸ πρίν. A, τὴν πρίν, quod refero ad Allegoriam propositam superius libro Z, 51, quam confer, si tanti sit.
(43) A, Ad λέξαντος subaudio τοῦ vel ἐμοῦ. A B, λέοντος. A, συλλέγειν.
(46) C, τῶν εἰς β.
(47) A, συνεστήσατο.

Ταῦτα μὲν οὕτω σοι καλῶς τὸ πρὶν ἠλληγορήθη.
νῦν δ' οὕτω δέον σε νοεῖν τὰ τῆς Χιμαίρας τῆσδε·
Ἀμισωδάρῳ Χίμαιρα λῃστρίς τις ἦν θυγάτηρ
ἐν ὑψηλοῖς Λυκίας τε καὶ παρακρήμνοις τόποις·
καὶ λέων δὲ καὶ δράκων δὲ δύο υἱοὶ ἐκείνου,
ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τῇ ἀδελφῇ συνήργουν.
Ὁ στωϊκὸς Παλαίφατος ἀλληγορεῖ μὲν οὕτως·
ἡμεῖς δ' οὕτω σοι λύομεν ἐντεῦθεν τὸ χωρίον·
ἡ Χίμαιρα κρημνώδης τις ἦν τόπος ἐν Λυκίᾳ,
κρημνώδης, λοχμωδέστατος, φίλος τοῖς κακούργοῦσι,
τὴν ἥνπερ Ἀμισώδαρος λῃστήριον ἐποίει,
ἐν τοῖς κρημνοῖς καὶ ταῖς λοχμαῖς ἔχων λῃστὰς τυχόντας,

(48) C, οὕτωσι τὸ πρίν. Saltem oportuit οὑτωσί. A, τὸ πρὶν καλῶς.

(51) A, παρακρύμνοις. Sæpe vocales η υ permutantur propter pronunciandi parilitatem. Tzetzes Chil. 6, 747, ad Hesiodi mentem Op. 319: Θάρσος καὶ τόλμη δὲ πολλὴ πρὸς ὄλβον τε καὶ πλοῦτον. Placeret mihi quidem πολὺ, etsi non ignorem qui πολλὴ possit defendi.

(54) Palæphatus c. 29 non consentit cum Tzetze. Chimæra ipsi non est filia Amisodari, sed mons. Tzetzes Chil. 1, 275 dicit se omnes libros memoriter tenere: πᾶσαν οἶδα βίβλον Ἐκ στήθους τε καὶ στόματος οὕτως ἑτοίμως λέγειν. Οὐδὲ γὰρ μνημονέστερον τοῦ Τζέτζου θεὸς ἄλλον Ἄνδρα τῶν πρίν τε καὶ τῶν νῦν ἐξέφηνεν ἐν βίῳ. Ὅθεν τὸ δῶρον εἰληφὼς (Cod. 2644, εἰληχὼς) εὐχαριστῶ τῷ δόντι. Nunc tamen viri paulo jactantioris infida memoria fuit.

(56) A, Est alia etiam a Tzetze proposita Chimæræ interpretatio ad Lycophr. 17.

(59) A, λοχμαῖς. B, λόχμαις. C τοῖς λοχμοῖς. Usus favet lectioni B, lectioni A lex metrica. Forma masculina λοχμός alio videtur carere exemplo. Veteres editiones Apollodori 2, 5, 4, exhibent λοχμῆς, codicibus consentientibus, Munkero, ad Antoninum Liberalem c. 12, λόχμης corrigente, quod nunc receptum est. Philes ad Imperatorem ante poema de elephanto: Κρυπτὴν ἐπελθὼν γνωστικῆς λοχμῆς τρίβον. Quod si accentus ultimæ syllabæ in λοχμῇ prorsus esset amandandus, transpositione facili versus sanabitur: Ἐν ταῖς λόχμαις καὶ τοῖς κρημνοῖς. Sic est editus non sine mendo v. 317 Chiliados 2: Ὁ δ' Ἡρακλῆς ὡς πρὸς αὐτὴν πλεύσας τὴν Θεμίσκυραν. Rectius codex 2644, Θεμισκύραν. Rectius etiam foret Θεμισκύρην ionice. Nam vulgo pronuntiaverunt Θεμίσκυρα. Ipse Tzetzes aliam exhibuit scripturam in scholio quod reperies apud Cramerum Anecd. Oxon. t. 3, p. 354: γράφε καὶ οὕτως· Ὁ δ' Ἡρακλῆς ὡς πρὸς αὐτὴν Θεμίσκυραν ἐκπλεύσας. Vitio etiam laborat Chiliade 10, v. 386: Ἡ ἱστορία κεῖταί μοι τοῖς ὀπισθίοις τόποις. Codex, κεῖταί μοι, melius, etsi displiceat circumflexa antepenultima. Quod intelligebat Tzetzes, scholium adscribens hocce: οἱ γράφοντες πώποτε ὀξεῖαν καὶ οὐ περισπωμένην, πῶς καὶ εἰς τὸ κεῖταί μοι οὐ γράφουσιν ὀξεῖαν. Sed comparat quæ non sunt similia. Optime habet πώποτε. Difficilior emendatio v. 7 Chiliados 10: Τὸ σχῆμα τοῦτο νόησον ὑπερβολὴν μοι λέγειν, Πλὴν ὑπερβολὴν, ὑπερβο-

ἐκ μετεώρων κτείνοντας καὶ λάθρα τοὺς ἐδίτας,
τοῖς ἐπιμάχοις ἔχων δὲ τοὺς λεοντώδεις ἄνδρας
τοὺς σθεναροὺς καὶ φονικοὺς ἐν τῇ συστάδην μάχῃ·
ὅθεν Χίμαιραν λέγεται τοιαύτην ἀναθρέψαι.
Οὕτως οἱ Νεστορίδαι μὲν τοὺς Ἀμισωδαρίδας,
ὧν ὁ πατὴρ ἐξέθρεψε τὴν Χίμαιραν, ἀνεῖλεν.
Ὁ δὲ Λοκρὸς Κλεόβουλον ἀπέκτεινε τῷ ξίφει
ὡς τὰς πορφύρας ἐν μιᾷ πληγῇ πορφυραγρέται,
ἢ πορφυρέῳ ἐρυθρῷ αἱματηρῷ θανάτῳ.
Λύκων δὲ καὶ Πηνέλεως συνέρραξαν ἀλλήλοις·
τὸ φάσγανον ἐθραύσθη δὲ τοῦ Λύκωνος αὐτίκα
καὶ Πηνελέου κέκρουκε τὴν περικεφαλαίαν·
παρ' οὓς δὲ ὁ Πηνέλεως πλήξας αὐχένα τέμνει.
Ἀκάμαντα δ' ἀπέκτεινε δόρατι Μηριόνης,
τῶν ἵππων ἐπιβαίνοντα βαλὼν κατὰ τὸν ὦμον,
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα βαλὼν κατὰ τὸ στόμα.
Οὕτω τοὺς Τρώων ἀριστεῖς οἱ Ἕλληνες ἀνῄρουν.

λὴν οὐδ' ἁπλουστάτην. Codex 2644 : Πλὴν ὑπερβολικὴν ὑπερβολὴν οὐδ' ἁπλουστάτην. Opus est conjectura. Fortasse, Πλὴν ἀλλὰ ὑπερβολικὴν, οὐδέ γε ἁπλουστάτην, vel οὐδ' αὐτὴν ἁπλουστάτην.

(61) Pro τοὺς malim καί.

(62) B, τοὺς καθαρούς.

(64) A, ἀμιδαρίδας.

(68) A, πορφυραίῳ. Explicare voluit Tzetzes verba Homerica, Il. 16, 334, πορφύρεος θάνατος. Cf. Basilium Scholiis ad Nazianzenum in Notitiis mann. t. 11, part. 2, p. 97, ibi nota. Narrat Ammianus Marc. 15, 8, Julianum Cæsarem, quum primum purpuram induit, « hunc « versum ex Homerico carmine susurra« visse », Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή. Meminerat fortasse ejus antitheseos Petrus Cornelius, cujus Augustus, quum Cinnam purpura consulari decorasset, conversus ad Æmyliam ait : « Aime, Cinna, ma fille, en cet illus« tre rang ; Préfère-s-en la pourpre à « celle de mon sang ». Voltairio displicuit antithesis, ac tanti ingenii poetam irreverentius objurgat, velut puerulum solœcissantem plagosus alter Orbilius. Parellius scholæ Polytechnicæ innutritus, non classicæ, nihil invenit quod Voltairio reponeret.

(71) A B C, πηνελέου. Oportuit Πηνέλεω a nominativo Πηνέλεως (cf. Il. 16, 335), vel a Πηνέλαος, Πηνελάου. Genitivus Πηνελέοιο, Il. 14, 489, ducit quidem ad formam Πηνελέου, sed scriptura non est indubia. Scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3 p. 384: ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ Πηνέλεως, τὸ ος μικρόν. ἰωνικῶς. Debuit esse v v. 69, 72, Πηνέλεος, ut formarum foret concordia.

(74) A B, τον ἵππον. Il. 16, 343, ἵππων ἐπιβησόμενον.

(75) C, εὐρύβαντα. Cf. Il. 16, 345.

Ἕκτορα δ᾽ Αἴας ἔσπευδε βαλεῖν τῷ δορατίῳ·
ὁ δ᾽ ὢν ἐμπειροπόλεμος, πύρινος στρατηλάτης,
σκέπων σφοὺς ὤμους τοὺς πλατεῖς ἀσπίδι ταυροδέρμῳ,
ἐσκέπτετο τοξεύματα καὶ πλήξεις τῶν δοράτων.
Ὅμως γινώσκων τὴν τροπὴν, ἔσωζε τοὺς οἰκείους,
ἕως κατεῖδε φεύγοντας ἀκόσμως πεφυρμένους,
καὶ τότε τούτους ἔλειψε παραδραμὼν τοῖς ἵπποις.
Οἱ δὲ δεινὰ καὶ δυσχερῆ μυρία πεπονθότες,
μόλις ἐπεραιώθησαν τὴν ὀρυκτὴν ταφρείαν.
Πατρόκλου δ᾽ ἐπισπεύδοντος Ἀργείους κατὰ τούτων,
πάσας πληροῦσι τὰς ὁδοὺς ἀκόσμως πεφευγότες.
Ὡς χείμαρροι δὲ ῥέοντες ἠχοῦσι λαβροτάτως,
οὕτως ἐστέναζον φρικτὸν φευγόντων Τρώων ἵπποι.
Ὁ Πάτροκλος ἡττήσας δὲ τὰς φάλαγγας τὰς πρώτας,
τοὺς Ἕλληνας ἀπέτρεπε πάλιν ὡς πρὸς τὰ πλοῖα,
προθύμους ὄντας πρὸς αὐτὴν τὴν Ἴλιον ἐλαύνειν
μέσῳ νηῶν καὶ τείχους καὶ ποταμοῦ ἀνῄρει.
Καὶ πρῶτα κτείνει Πρόνοον βαλὼν κατὰ τὸ στέρνον,
καὶ Θέστορα τὸν Ἤνοπος, Εὐρύαλον ἐν πέτρῳ,
Ἀμφοτερὸν, Ἐρύμαντα, Τληπόλεμον, Ἐπάλτην,
Ἰφέα καὶ τὸν Πύρην δὲ, Ἐχίον, Ἀργεάδην,
καὶ Σαρπηδόνα δι᾽ αὐτοὺς ἔκτεινεν ἀντιστάντα.
Ὡς ἦλθον κατ᾽ ἀλλήλων γὰρ συνάπτοντες τὴν μάχην,
πρῶτος βαλὼν ὁ Πάτροκλος κτείνει τὸν Θρασυμήδην,

(78) C, πύρινος.
(79) B, σκέπους.
(88) A B, καὶ χειμ. Cf. Il. 16, 384.
(91) C, ἀπέπρεπε. Cf. ad librum O, 213. Ceterum nomen Ἕλληνας sententiæ Homericæ adversatur, quæ poscebat, τοὺς Τρῶας νῦν ἀπέτρεπε. Cf. Il. 16, 394.
(93) A, μέσον.
(95) Il. 16, 411, Ἐρύαλον, et in varietate Εὐρύαλον, quod habent A B C.
(96) A B, εὐρύμαντα.
(97) A. τὴν πύρην. B C, πύριν. A, ἀργεάδην. Cf. Il. 16, 416, 417.
(100) C, τὸν σαρπηδόνα. Inter varias lectiones est Θρασυμήδην, quod recepi ex A B. Vide Heynii notam ad Il. 16, 463.

ἡνίοχον ὑπάρχοντα τοῦτον τοῦ Σαρπηδόνος,
ὁ Σαρπηδὼν τὸν ἵππον δὲ τὸν Πήδασον Πατρόκλου.
Ὡς δὲ δευτέρως ὥρμησαν καὶ πάλιν κατ' ἀλλήλων,
μάταιον μὲν προέπεμψεν ὁ Σαρπηδὼν τὸ δόρυ·
ὁ δὲ πρὸς τὸ διάφραγμα καὶ τὸν ἐπίπλουν βάλλει.
Εὐθὺς δ' ἐκεῖνος ὥσπερ δρῦς, ἡ λεύκη, πεύκη, πίπτει·
βρυχώμενος ὡς ταῦρος δὲ, τὸν Γλαῦκον ἀνεκάλει,
καὶ οὕτως ἐξαπέπνευσεν, ἐξέλιπε τὸν βίον.
  Ἀλλά γε δὴ ῥητέον μοι τίς Ζεὺς τὰ νῦν ὑπάρχει,
τοῦ Σαρπηδόνος ὁ πατὴρ, ὁ σπεύδων τοῦτον σώζειν,
καὶ τίς ἡ τὴν ἀναίρεσιν Ἥρα ποθοῦσα τούτου,
καὶ πῶς καὶ πόθεν οὐρανὸς ἔχει βροχὰς αἱμάτων,
ὥσπερ καὶ σίτων, καὶ τεφρῶν, ὄφεων, ἄλλων πόσων,
καὶ τίς Ὕπνος καὶ Θάνατος οἱ κλέψαντες ἐκεῖνον
ὡς πρὸς πατρίδα τὴν αὐτοῦ Λυκίαν τὴν Πατάρων.
  Νῦν Ὅμηρος ὁ πάνσοφος, ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
γενέθλιον θεμάτιον γράφει τοῦ Σαρπηδόνος
καὶ λέγει τοῦτο· τοῦ Διὸς ἔχειν μὲν τὸν ἀστέρα
ἐν οἷς τόποις πεφύκασιν οἱ ἀρχηγοὶ γεννᾶσθαι,
ὅθεν καὶ τούτου λέγει δὲ πατέρα τὸν ἀστέρα.
Ἥρα δ' ἀστὴρ ἐστὶν ἑρμοῦ, ὅνπερ τῷ γενεθλίῳ
σὺν τοῖς ἀστέρων φαυλουργοῖς, σὺν Ἄρεϊ δὲ μᾶλλον
νικᾷν τὸν Δία δείκνυσιν, ὅθεν καὶ θνήσκειν λέγει
τοῖς οἷς τρόποις εἰρήκειμεν θανεῖν τὸν Σαρπηδόνα.

(106) C, ὡς λεύκη, πεύκη, et sic ferme A. B, ἡ λεύκη. Inde feci ἢ λ., sequutus Homerum Il. 16, 482: Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωΐς, Ἠὲ πίτυς βλωθρή.
(107) A, βρυχομενος. A B, ἀπεκάλει.
(108) C, ἀπέλιπε.
(109) Τὰ νῦν scilicet Il. 16. 431.
(111) Cf. Il. 16, 440.
(112) Cf. Il. 16, 459.
(114) Cf. Il. 16, 454, 671.
(116) Jam Proleg. 51 Homerus Tzetzæ dictus fuit ἡ θάλασσα τῶν λόγων. Ibi nota.
(121) B, ἑρμοῦ ἐστίν. A, ἐστὶν ἑρμοῦ.
(122) A B, ἀστέροις.
(124) B, εἰρήκαμεν. Plusquamperfecto uti amat Tzetzes, Chiliade 8, 99: φέρε-

Ἐπεὶ σημεῖα δὲ παθῶν εἰσὶ ποτὲ μεγάλων
αἱμάτων ὄμβροι καὶ τεφρῶν, ὡς εὐημέροις χρόνοις
πολλῶν τε ἄλλων ἀγαθῶν καὶ σίτων ἐπομβρίαι,
λεκτέον ὅπως γίνονται καὶ ποίῳ δὲ τῷ τρόπῳ.
Ἀὴρ καὶ αἱ νεφέλαι δε τὸ πᾶν ἐξανιμῶσαι
ἐκ γῆς, θαλάσσης, ποταμῶν, λιμνῶν, ὀρῶν, βορβόρων,
αἷμα καὶ σῖτον τέφραν τε, ὄφεις, ἰχθῦς, κοπρίαν,
καὶ πᾶν λοιπὸν τὸ προστυχὸν ἀνάγουσαι, ὀμβροῦσιν.
Ἐπεὶ τῷ τότε δὲ καιρῷ, πολλῶν ἀνῃρημένων,
αἱμάτων ἦσαν λιμνασμοὶ ταῖς Τρώων πεδιάσιν,
ἀνενεγκοῦσαι κάτωθεν ὤμβρησαν αἱ νεφέλαι.
Ἔγνως τὸν Δία, Ἥραν τε καὶ χύσιν τῶν αἱμάτων,
Ἀπόλλωνα τὸν κλέψαντα καὶ λούσαντα δὲ τοῦτον
καὶ Ὕπνον δὲ καὶ Θάνατον οἱ πρὸς Λυκίαν ἦγον.
Ἄκουε νῦν καὶ μάνθανε πρῶτον ἐκ Φιλοστράτου·
« Ἐσκεύαστο ἀρώμασι, καθεύδοντι ἐῴκει. »
Ταῦτα μὲν ὁ Φιλόστρατος, καὶ πλεῖον οὐδὲν ἄλλο·
Τζέτζης δὲ τὸν Ἀπόλλωνα νῦν τοῦτον τὸν ἐνθάδε,
τὸν κλέψαντα καὶ λούσαντα τὸν Σαρπηδόνα, λέγει
φαῦσιν ἡλίου πυραυγῆ, δι' ἣν παυθείσης μάχης,
κλέπτουσι τοῦτον Λύκιοι καὶ λούσαντες κοσμοῦσι,
καὶ καθ' ἑσπέραν τὴν αὐτὴν ἐχώρουν πρὸς Λυκίαν.
Ὅθεν Ὕπνος καὶ Θάνατος λέγονται τοῦτον κλέψαι
καὶ πρὸς πατρίδα τὴν αὐτοῦ δῆθεν ἀποκομίσαι.

κλον Ὅμηρος Ὠ; δῆθεν πατρωνύμιον εἴρηκεν Ἀρμονίδην. Codex 2644, εἰρήκει. Chil. 5, 381, εἰρήκειμεν, consentiente codice 2644. Conf. infra 237; P, 85; Σ, 17, 77, 103, 765; Υ, 361; Χ, 73, 75; Ω, 115; Proleg. 295.

(125) A B, δὲ σημεῖα. C, ποτὲ παθῶν εἰσί.

(133) A B, ἀναιρουμένων.

(139) A B, ἄκουε δή. Cf. Philostrati Heroica p. 724: ἐσκεύαστο δὲ ἀρώμασι καὶ ἐῴκει καθεύδοντι.

(147) Claudit hic versus folium 299; versus 148 inchoat folium rectum 301, bibliopego folia oscitanter transponente. Conf. ad O, 247.

Ἐπεὶ τοῖς ἀνωτέροις δὲ καὶ προλαβοῦσι λόγοις
Ὅμηρος παῖδας Σπερχειοῦ καὶ τοῦ Ἑρμοῦ εἰρήκει,
καὶ ταῦτα νῦν λεκτέον μοι καὶ καθεξῆς δὲ τἆλλα.
Θυγάτηρ ἡ Πηλέως μὲν, ἡ κλῆσιν Πολυδώρη,
τινὶ φθαρεῖσα παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ Σπερχειοῦ ταῖς ὄχθαις,
παῖδα γεννᾷ Μενέσθιον, ὃν Ὅμηρος σεμνύνων
τῷ ποταμῷ τῷ Σπερχειῷ λέγει μιγῆναι ταύτην.
Ἡ Φύλαντος θυγάτηρ δὲ πάλιν ἡ Πολυμήλη
ἐν ἑορτῇ Ἀρτέμιδος, τουτέστι τῆς σελήνης,
καλλιφωνοῦσα τοῖς χοροῖς, θέλγει τινὰ τῶν νέων
οἷς λόγος ἐπιτήδευμα· ὃς καὶ μιγεὶς ἐκείνῃ
τὸν Εὔδωρον γεγέννηκεν. Ἀλλ᾽ ἐατέον ταῦτα,
ἤδη δὲ χωρητέον μοι πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς βίβλου,
καὶ μοι λεκτέον τίς ἐστι νῦν ἐνταυθοῖ Ἀπόλλων,
ᾧτινι Γλαῦκος εὔχεται ἀκέσασθαι τὸ ἕλκος.
Ὁ Σαρπηδὼν κτεινόμενος χερσὶ ταῖς τοῦ Πατρόκλου
ἀνεψιὸν τὸν ἑαυτοῦ ἱκέτευε τὸν Γλαῦκον
ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπερμαχεῖν μὴ γυμνωθῇ τῶν ὅπλων.
Γλαῦκος δὲ, τὸν βραχίονα προτοξευθεὶς τῷ τείχει,
οὐδόλως ἦν κατευτονῶν δορὺ χειρὶ κινῆσαι
ὑπερμαχεῖν τε τοῦ ἀνδρὸς τοῦ συγγενοῦς πεσόντος,
καὶ μᾶλλον ψυχροτέρου δὲ καὶ τοῦ ἀέρος ὄντος.
Διόπερ φαῦσιν εὔχεται ἡλίου γεγονέναι·
οὗ γεγονότος, καὶ κρατεῖν τὸ δόρυ κατισχύσας,
λέγεται ὑπ᾽ Ἀπόλλωνος τὴν χεῖρα ἰαθῆναι.
Ἐλθὼν ὡς πρὸς τὸν Ἕκτορα, εἶτα δὲ λέγει τάδε·

(150) Conf. Il. 16, 174, 181.
(159) A, λόγοις.
(163) Conf. Il. 16, 513.
(165) Scholium in C: ἀνεψιοὶ, οἱ ἀδελφῶν παῖδες λέγονται, ἤτοι οἱ ἐξάδελφοι. Cf. n. ad O, 161, ubi plura sunt dicta.
(172) C, κρατεῖν, superscripto κινεῖν. A B, κινεῖν. Il. 16, 520: Ἔγχος δ᾽ οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον.
(173) Cf. Il. 16, 527.

« Ἕκτορ, νῦν κεῖται Σαρπηδὼν ὁ στρατηγὸς Λυκίων
« ὑπὸ Πατρόκλῳ δὲ αὐτὸν ἀπέκτεινεν ὁ Ἄρης· »
ἤγουν Πατρόκλῳ ἔκτεινεν ὁ πόλεμος ἐκεῖνον,
ἤτοι ἐκτάνθη Σαρπηδὼν ἐν μάχῃ τῷ Πατρόκλῳ,
εἴτουν ὁ Ἄρης, καὶ θυμὸς, κτείνει Πατρόκλῳ τοῦτον,
ἤτοι θυμούμενον αὐτὸν ὁ Πάτροκλος ἀνεῖλεν,
ἢ τῷ θυμῷ τῷ ἑαυτοῦ ὁ Σαρπηδὼν καὶ τόλμῃ
ὁρμήσας γενναιότερον ἀνῄρηται Πατρόκλῳ,
ἢ Ἄρης, καὶ ὁ σίδηρος, τὸ δόρυ τοῦ Πατρόκλου
τὸν Σαρπηδόνα ἔκτεινεν. Ἐπ' ἄλλα χωρητέον.
Τῶν Τρώων καὶ Ἑλλήνων δὲ περὶ τοῦ Σαρπηδόνος
μάχην βαρεῖαν καὶ δεινὴν ἀλλήλοις συρραξάντων,
ὁ Ζεὺς, ἀὴρ, ἐποίησε σκότον νεφῶν τῇ μάχῃ·
σημεῖα γὰρ συντρέχουσι πολλάκις τοῖς στοιχείοις
ἐν τελευταῖς ἀνδρῶν τινῶν, καὶ μᾶλλον διασήμων.
Ὀνήτωρ ἦν τις ἱερεὺς Διὸς δὲ τοῦ Ἰδαίου,
ἤτοι αέρος τοῦ αὐτοῦ, τῇ Ἴδῃ, πεφυκότος,
ἢ καὶ τῆς εἱμαρμένης δὲ Ἴδῃ ναὸς ἐν τέλει.
Τούτου δὲ τοῦ Ὀνήτορος Λαόγονον υἱέα
ὁ Μηριόνης ἔκτεινε βαλὼν γνάθον παρ' οὖας.
Οἱ Ἕλληνες καὶ Τρῶες μὲν περὶ τοῦ Σαρπηδόνος
ἀλλήλοις συνερρήγνυντο μάχην καρτερωτάτην.
Ὁ Ζεὺς ἀπὸ τῆς μάχης δὲ τῆς καρτερᾶς ἐκείνης

(175) A B. ἕκτωρ. Cf. Il. 16, 538, 541.
(176) Cf. Il. 16, 543.
(180) C, ἀνεῖλε.
(181) C, ὁ σαρπηδὼν τῶ ἑαυτοῦ.
(183) C, δορὺ τὸ τοῦ.
(184) A, ἔκτινεν.
(187) Est ferme evanidus in C. A, τὴν μάχην.
(188) A, ἐντρέχουσι.
(189) B, τινων.
(190) Cf Il, 16, 604.
(191) A, αὐτῇ τῇ ἴδι. B, αὐτῇ τῇ ἴδῃ. C, αὐτοῦ, quod recepi; « hic, in Ida » scilicet.
(192) A, ἴδι ναός. B, ἤδη. C, ἴδη.
(196) C, κραταιοτάτην, superscripto καρτερωτατην.

σφοὺς ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔτρεψεν οὐδόλως ἀλλαχόσε·
τὴν μάχην δ᾽ ὥρα μεριμνῶν περὶ Πατρόκλου φόνου,
εἴτ᾽ οὖν καὶ τοῦτον κτείνειν ὁ Ἕκτωρ παραυτίκα
τοῦ Σαρπηδόνος ἔγγιστα, συλήσει τε τὰ ὅπλα,
ἢ ἔτι κτείνει καὶ λοιποὺς μᾶλλον ἐκ Τρώων οὗτος.
Ἔδοξε λῷον κτεῖναι δὲ τὸν Πάτροκλον καὶ ἄλλους.
Ὁ Ἕκτωρ ἀλογίστως δὲ φεύγειν εὐθὺς ὡρμήθη,
καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τοὺς λοιποὺς προὔτρεπε Τρῶας φεύγειν,
εἴτ᾽ οὖν ἐκ μάντεως τινὸς Διὸς βουλὴν ἀκούσας,
εἴτε καὶ μόνος ἐγνωκὼς ῥοπὴν τῆς εἱμαρμένης.
Τούτων φευγόντων δὲ λοιπὸν, Ἕλληνες σὺν Πατρόκλῳ
ἀπὸ τῶν ὤμων εἵλοντο τὰ ὅπλα Σαρπηδόνος,
ἃ Πάτροκλος ἀπέσταλκεν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλέα.
Ἀλλ᾽ ἀλληγορητέον μοι τὰ μέχρι τοῦδε πάντα,
ἔπειτα συναπτέον μοι καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὕφους.
Ὁ Ζεὺς οὐκ ἔτρεψεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐδόλως,
ἀλλ᾽ ἦν, ὡς ἔφην, μεριμνῶν περὶ Πατρόκλου φόνου.
Τοῦτο φησὶν ὁ Ὅμηρος ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ·
ταύτῃ τῇ μάχῃ εἵμαρτο καὶ Πάτροκλον κτανθῆναι,
ἀλλὰ μετὰ μικρόν τινα βραχύν τε πάνυ χρόνον.
Εὐθὺς ὁ Ἕκτωρ φεύγει γὰρ, τῷ μὲν δοκεῖν ἀλόγως,
τῇ δ᾽ ἀληθείᾳ τεχνικῶς καὶ στρατηγικωτάτως,
φεύγειν κελεύσας καὶ λοιποὺς πάντας σὺν τούτῳ Τρῶας.
Ὁ Ἕκτωρ καὶ οἱ Τρῶες γὰρ μέχρις ἡμέρας μέσης

(198) Cf. Il. 16, 645.
(201) A, συλλήσεται.
(202) A B, εἰ ἔτι.
(204) Cf. Il. 16, 657.
(207) A B, βουλήν.
(208) C, φυγόντων τε. Cf. Il. 16. 653.
(211) A B, μέχρι τὰ τοῦδε πάντα. Codex autem C, πάντα τὰ μέχρι τοῦδε.
(212) A, συναπτόμενοι.
(213) A, ὁ ζ. οὐκ ἔτρεπε τοὺς ὀφθ. αὐτοῦ οὐδ. Sic B cum ἔτρεψε. Secutus sum ordinem meliorem codicis C, scripto αὐτοῦ pro αὑτοῦ.
(214) Cf. modo v, 199.
(221) B, γὰρ μέσης ἡμ. μέσης.

τὸ βάρος πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐδέχοντο τῆς μάχης·
ἀκμήτων Μυρμιδόνων δὲ ἀθρόως ἐκδραμόντων
ὡς πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν· πάλιν δ' ἀντιστραφέντες
ἄλλην δευτέραν ἔμελλον ἀρχῆθεν κροτεῖν μάχην.
Ἐπεὶ δ' ὁ μέγας στρατηγὸς Ἕκτωρ ἐκεῖνος ἔγνω
ὄντας προθύμους πνεύματι, σάρκα δ' ἠσθενηκότας
τῇ μέχρι τόσου μάχῃ τε καὶ ζέσει τοῦ ἡλίου,
καὶ μέγαν ὄντως κίνδυνον ἤλπισε γεγονέναι
εἴπερ πάλιν συνάψουσι κατάκοποι τὴν μάχην,
ὡς προθυμότερον αὐτοὺς ἑώρα πολεμοῦντας
φεύγειν αὐτὸς ἐπλάσατο, καὶ τούτους φεύγειν λέγει,
ὡς ἂν μικρὰν ἀνακωχὴν λάβωσι τοῦ καμάτου,
καὶ πάλιν γενναιότερον Ἕλλησιν ἀντιστῶσιν.
Οὕτω ποιήσας εἵλκυσεν ὡς πρὸς φυγὴν τοὺς Τρῶας,
φυγὴν δοκοῦσαν, οὐ φυγὴν, ἀνάπαυσιν δὲ μάχης.
Τούτων τραπέντων εἰς φυγὴν οἵσπερ εἰρήκειν τρόποις,
τὴν πανοπλίαν Ἕλληνες γυμνοῦσι Σαρπηδόνα,
ὃν ὁ Ἀπόλλων ἐκ βελῶν Διὸς βουλαῖς ἀείρας,
λούσας ἐνδύει εἵμασι, καὶ χρίσας ἀμβροσίᾳ,
πομποῖς διδύμοις ἀδελφοῖς, Ὕπνῳ καὶ τῷ Θανάτῳ,
δίδωσιν, οἳ κομίζουσι τοῦτον εἰς τὴν Λυκίαν.

Εἶπον τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος σοὶ πρὶν ἀλληγορίαν,
ὅμως καὶ πάλιν λέξωμεν ἕνεκα σαφηνείας,
καὶ ἕνεκα κολλήσεως καὶ συναφῆς τοῦ λόγου.

Ἑλλήνων γυμνωσάντων μὲν, ὡς ἔφην, Σαρπηδόνα,

(223) A, ἀκμὴ τῶν. Scriptum super ἐκδραμόντων in C, αὐτῆς ὑπερραξάντων. Fortasse, δὲ αὐτοῖς ὑπερρ.
(228) A B, τῇ μέσῃ. Sic μέσῃ et μέχρι confusa, ut μέσης et μέχρις v. 221.
(231) A B, αὐτον.. πολεμοῦντα.
(232) A B, αὐτούς. B, τούτοις.
(233) B, ἀνακωχὴν μικράν. A, μ. ἀνακοχήν.
(240) Cf. Il. 16, 680.
(243) B, σοι πρῶτον. Confer superius v. 142.
(244) A B, ἕνεκεν.
(246) Cf. modo v. 238.

ἐξ οὐρανόθε φλέγοντος ἡλίου θερμοτάτου
ἢ Εἱμαρμένης ταῖς βουλαῖς οὕτω θερμοῦ φανέντος,
οἱ Τρῶες ἀπεπαύθησαν Ἕκτορος στρατηγίαις·
Πάτροκλος δὲ σὺν Ἕλλησι τισὶν ἀσυγκροτήτοις,
ἀπείροις τέχνης τῶν μαχῶν, ἐδίωκεν τοὺς Τρῶας.
Οἱ Λύκιοι δὲ ἄδειαν εὑρόντες οὕτως τότε,
καὶ τὸν αὐτῶν ἀράμενοι δεσπότην Σαρπηδόνα,
λούουσι καὶ κοσμοῦσι δὲ, χρίουσιν ἀμβροσίᾳ,
ἤτοι φαρμάκοις τοῖς ξηροῖν ἀσήπτους δυναμένοις,
καὶ τοῖς δυσὶ τοῖς ἀδελφοῖς, τῷ Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ,
ἤτοι θανόντα τουτονὶ ἑσπέρᾳ, ὕπνου χρόνῳ,
εἰς τὴν Λυκίαν ἔπεμψαν τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα.
Ὁ Πάτροκλος διώκων δὲ τοὺς Τρῶας καὶ Λυκίους,
τὰ μέγιστα, οὐ μέτρια, ὁ νήπιος ἐβλάβη.
Ἔφυγε δ' ἂν τὸν θάνατον, τηρῶν τὰ Ἀχιλλέως·
ἀλλ' Εἱμαρμένης λογισμὸς κρείσσων ἐστὶν ἀνθρώπων.
Τίνα δ' οὖν τότε, Πάτροκλε, ἀνεῖλες ἐκ τῶν Τρώων,
ὁπότε δή σε οἱ θεοὶ πρὸς θάνατον ἐκάλουν;
(Θεοὺς τὴν εἱμαρμένην μὲν καὶ τοὺς ἀστέρας λέγει
τοὺς γενεθλίους καθενὸς ἀνθρώπων τῶν ἁπάντων.)
τὸν Ἄδρηστον, Αὐτόνοον, τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα.
Τότε μικροῦ τὴν Ἴλιον οἱ Ἕλληνες ἂν εἷλον,
εἰ μὴ Ἀπόλλων, συμμαχῶν Τρωσὶ, πρὸ πύργων ἔστη,
ἐχθρὰ φρονῶν Πατρόκλῳ δέ. Τρὶς γὰρ ὡς πρὸς τὸ τεῖχος
ὁ Πάτροκλος ἐξώρμησε, τρὶς δὲ αὐτὸν Ἀπόλλων

(247) A B, ἐξ οὐρανόθεν. C, ἐξουρανόθε. Placuit Tzetzæ in adverbiis litteræ ν omissio, quod sæpius animadvertere fuit in δῆθε, ὅθε, aliis.
(250) A, δὲ τοῖς ἕλλ.
(252) A C, οὕτως εὑρόντες.
(253) A B, αὐτόν. C, αὐτὸν, superscripto ω.
(260) Cf. Il. 16, 685...
(264) Il 16, 693: ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν.
(268) A, ἀνεῖλον.

θείαις χερσὶν ἀπέστρεψε, πατάσσων τὴν ἀσπίδα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ τέταρτον ὥρμησε δαιμονίως,
ἤγουν ὡς ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὡς ἔν τι τῶν στοιχείων,
ὡς πῦρ, ὡς κῦμα, σίδηρος, ὡς πνεῦμα καταιγίδος,
δειναῖς, φησὶ, ταῖς ἀπειλαῖς ἑκάεργος Ἀπόλλων,
ὁ καθ' ἑτέρους πόρρωθεν εἴργων τε καὶ τοξεύων,
κατὰ δ' ἡμᾶς ὁ ἥλιος πόρρωθεν δρῶν τὰ ἔργα·
φησὶ δέ· « Χάζου, Πάτροκλε· οὐκ ἔστιν εἱμαρμένον
« πεσεῖν δορὶ σῷ Ἴλιον, οὐδὲ τοῦ Ἀχιλέως. »
Πάτροκλος δ' ὑπεχάζετο, τούτου ὀργὴν ἐκκλίνων.
Ἀπόλλων, μητραδέλφῳ δὲ τοῦ Ἕκτορος Ἀσίῳ
ὁμοιωθεὶς, πρὸς Ἕκτορα τάδε φησὶ κατ' ἔπος·
« Εἴθε σου τόσον κρείσσων ἦν, ὅσον εἰμί σου χείρων·
« ἔδειξα γὰρ μὴ ῥᾳθυμεῖν ἂν οὕτω τοῦ πολέμου.
« Κατὰ Πατρόκλου ὅρμησον, εἴ πως αὐτὸν ἀνέλῃς,
« δόξαν σοι τοῦ Ἀπόλλωνος ἡλίου παρασχόντος. »
Οὕτως εἰπὼν Ἀπόλλων μὲν εἰς μέσον μάχης ἔδυ,
κλόνον ποιῶν τοῖς Ἕλλησι, κυδαίνων δὲ τοὺς Τρῶας.
Ἕκτωρ, ἀφεὶς τοὺς ἄλλους δὲ, χωρεῖ κατὰ Πατρόκλου.
Καὶ πρῶτα πέτρῳ Πάτροκλος κτείνει τὸν Κεβριόνην,
ἡνίοχον τοῦ Ἕκτορος καὶ ἀδελφὸν δὲ νόθον,
δι' ὃν ἄμφω συνέρραξαν καὶ μάχην βαρυτάτην,
ὁποῖα δύο λέοντες ἀμφ' ἔλαφον κτανθεῖσαν.
Νεκρῶν σωμάτων λέοντες ἐσθίουσιν οὐδόλως.

(273) Il. 16, 705 : δαίμονι ἶσος.
(275) A, σίδηρον.
(276) Homerus φησὶ, scilicet Il. 16, 706 ; δεινὰ δ' ὁμοκλήσας.
(277) B, ἑτέρου.
(279) Cf. Il. 16, 707.
(281) A, ὑπεχώζετο.
(282) Cf. Il. 16, 716.
(284) A B, εἴθε τόσσον κρ.
(285) De ῥαθυμεῖν τινός ad Z, 36.
(288) C, ἔδει. Bene ἔδυ exhibet v. 311. Libro Σ, 234, in C ἔδει fuit correctione mutatum in ἔδυ.
(289) Cf. Il. 16, 729.
(291) Conf. Il. 16, 737.
(294) Cf. Il. 16, 756.

Οὐκ ἔλαθε τὸν Ὅμηρον πάντα λεπτῶς εἰδότα,
τὴν τοξευθεῖσαν δ' ἔλαφον καὶ θνήσκουσαν νῦν λέγει.
Περὶ τοῦ Κεβριόνου μὲν Πάτροκλός τε καὶ Ἕκτωρ,
καὶ ἀμφοτέρων οἱ στρατοὶ τὴν μάχην συγκροτοῦντες,
ἰσοπαλεῖς ἐτύγχανον ἄχρι καὶ μεσημβρίας·
μετὰ ἡλίου κλίσιν δὲ οἱ Ἕλληνες νικῶσιν.
Ὁ Πάτροκλος τρισσάκις δὲ ὁρμήσας κατὰ Τρώων,
πολλοὺς ἀνεῖλεν ἐν δορί· ὁρμῇ δὲ τῇ τετάρτῃ,
βληθεὶς ὑπὸ Ἀπόλλωνος λαθραίως μεταφρένῳ,
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐσκότιστο, ῥιπτεῖ τὴν πανοπλίαν,
τὸ δόρυ τούτου ταῖς χερσὶν ἐρράγη, διεθραύσθη,

(297) Homerus: περὶ κταμένης ἐλάφοιο. De leonibus cadavera non edentibus ac simili aquilarum abstinentia Tzetzes egit Chil. 5, Hist. 9. Ibi et locum alium Il. 3, 23, de leone, qui « ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας » tangit, et intelligit de corpore vivo ac vigente. Heynii est ibi legenda erudita nota, qui tamen Tzetzæ non meminit. Versum in hac Historia 426, cujus est clausula περὶ ἀετῶν μὲν, correxi ad Simocattæ Quæstiones Physicas p. 180, monstrans legendum esse ἀετῶν μεν, quod nunc video confirmari scriptura boni codicis 2644. Ibidem v. 432, clausula θηρῶν δὲ rectius scriptam θηρῶν δε exhibet codex. Istæ particulæ fiunt encliticæ, quum poscat lex metrica penultimæ accentum. Inde sequitur Chiliade 5, versum 716, Συγγράφων εἰς ἀγνώμονας ἀνθρώπους, παχύφρονας esse corruptum a Kiesslingio, sic immutante pristinum et barbarum παχυφρένους. Remedium transpositionis fuit paratu facile, scilicet παχύφρονας ἀνθρώπους. Sed est in codice 2644, ἀνθρώπους παχυψύγας, quod omnino accipiendum esse mihi quidem videtur. Phryges enim fuerunt olim contemptissimæ hominės indolis, ingenio servilissimo, ac, quum serviebant, servi ἀργότεροι καὶ νωχελέστεροι. Sunt ἄνθρωποι παχυψύγες homines obeso ac pingui ingenio, quos Phrygas jurares crasso natos in aere. Fuit prudentior Kiesslingius, qui reperto Chil. 4, 562, hemistichio priore ἀνθρώπους πλουσιόψυχας, abstinuit a corrigendo πλουσιοψύχους, quo nomine violaretur lex metrica. Incido in locum alium medicina egentem Chil. 9, 986: Ταῦτα γελώτων ἄξια, ταῦτα περικτέα πᾶσιν, Οὐ μὴν οἱ πυραυστούμενοι καὶ φάλαιναι καὶ ψύχαι. Prioris versus hemistichium posterius barbarismo fœdatur et syllaba una longius est. Optime codex 2644, παικτέα. In altero versu pro πυραυστούμενοι, reponendum e codice πυραυστουμόροι. Interpres sibi sit Tzetzes de phalæna κανδηλοσβέστρᾳ Chil. 9, 962: Ἔστι καὶ ζῶον ἕτερον φάλαινα κεκλημένον, Φάλαινα, ψύχη, ψῶρα τε καὶ πυραυστούμορος δέ (imo πυραυστούμορός δε, ut in clausula; et sic codex). Compositum πυραυστούμορος fecit Tzetzes parum cogitate e versu Æschyleo Fragm. 340: Δέδοικα μωρὸν κάρτα πυραύστου μόρον. Liceat monere obiter Tzetzæ lectores a me ad Choricium p. 53 hemistichia fuisse alia recte instaurata et scripto σε, et transpositione, quod firmatum codice nunc reperio. Firmantur etiam codice correctiones propositæ ad Choricium p. 43, ad Theophylactum Simoc. pp. 213, 293, 299, 306.

(299) A, συνεκρότουν.

(300) Est hic versus ultimus folii 302; versus autem 301 primus folii 314, transpositis a bibliopego foliis. Confer. nota ad v. 247.

(306) C, συνεθραύσθη.

τὸν δ' Ἄτη φρένας ἔλαβε, λέλυτο τούτου μέλη,
ἐκπεπληγμένος ἔστη δέ. Σύνεγγυς Εὔφορβός δε
ἐλθὼν ἐκεῖνον ἔβαλλε δορὶ τοῖς μεταφρένοις·
ὡς τοῦτον δ' οὐκ ἐδάμασσε βολῇ τοῦ δορατίου
ἁρπάξας ἐκ τοῦ σώματος τοῦτο πρὸς πλῆθος ἔδυ.
Πληγῇ θεοῦ καὶ τῷ δορὶ Πάτροκλος δαμασθεὶς δε
ἐχώρει πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τὸν θάνατον ἐκφεύγων.
Ἕκτωρ δὲ τοῦτον τῷ δορὶ βαλὼν κατὰ λαπάραν,
ὡς εὐτελὲς γρυλλίδιον τὸν ἄνθρωπον ἀνεῖλε.
Ταῖς ἀλλοτρίαις τελευταῖς ὁ Ὅμηρος δὲ παίζων
δεικνύει λόγων δύναμιν ἐξαίρων τὰ τυχόντα·
καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀεὶ δεικνύει τοῖς σκοποῦσιν,
ὅτι λόγον τὸν ἥττονα γυμνάζων ταῦτα λέγει·
ὡς τῷ χωρίῳ δείκνυσι τῷδε συμφανεστάτως.
Τοῦ στρατηγοῦ γὰρ Ἕκτορος τοῦ στρατηγικωτάτου
ἐκείνῳ καταθνήσκοντι λέγοντος εἰρωνείᾳ·
« Νήπιε, ὑπετόπαζες Τρώων πορθῆσαι πόλιν
« καὶ αἰχμαλώτους ἀγαγεῖν γυναῖκας Τρωϊάδας.
« Ἐγὼ τούτων ὑπερμαχῶν ἐκτρέπω τὰς ἀνάγκας·
« σὲ δὲ οἱ γῦπες ἔδονται τοῖς τόποις τοῖς ἐνθάδε.
« Ὁ Ἀχιλλεὺς δ' οὐ βοηθεῖ σοι, ἀγαθὸς ὑπάρχων. »
Τοιαῦτα δὲ καὶ ἕτερα τοῦ Ἕκτορος εἰπόντος,
λειποψυχῶν ὁ Πάτροκλος, ὡς παίζοντος Ὁμήρου
καὶ προφανῶς δεικνύοντος τὸν ἥττονα γυμνάζειν·
« Λῦχει νυν, Ἕκτορ, μέγιστον ἤδη, καὶ κόμπαζέ μοι·
« σοὶ γὰρ τὴν νίκην δέδωκεν ὁ ἥλιος Ἀπόλλων,

(314) C, λαπάρας Cf. Il. 16, 820.
(316) A, συμφοραῖς.
(317) A, ἐξαίρων.
(322) A, ἐκείνο.. εἰρωνία.
(323) Cf. Il. 16, 833.
(324) A, τρωαΐδας. Cf. Il. 16, 831.
(326) A B C, γύπες. Cf. Il 16, 836.
(331) A, ἕκτωρ. Cf. Il. 16, 844.

« καὶ Ζεὺς Κρονίδης δὲ αὐτός, ἄδηλος εἱμαρμένη,
« οἱ ἐκ τῶν ὤμων ὅπλα μου ἐδάμασαν λαβόντες.
« Ἕκτορες δέ μοι εἴκοσιν εἰ ἦλθον ἐναντίοι,
« πάντες ἂν ἀνῃρέθησαν ἐμοῦ τῷ δορατίῳ. »
Ἤκουσας ὠοτάριχα, τηγάνου μαγειρίαν;
ἤκουσας κατζανίτζια τὰ τοῦ καλοῦ Πατρόκλου;
τὸν Ὅμηρόν μου τὸν χρυσοῦν ἔγνως ἠκριβωμένως,
ὅπως λόγον τὸν ἥττονα ῥητορικῶς γυμνάζων
καὶ τὴν ἀλήθειαν λέγει καὶ καπυρὸν γελᾷ δε.
Νήπιε Πάτροκλε, τί φής; ὡς πρὸς τὸν Τζέτζην λέγε·
εἰ εἴκοσί που Ἕκτορες ἄνευ στρατοῦ ὑπῆρχον,
οὐκ ἂν τοὺς πάντας Ἕλληνας ἀπέκτειναν καὶ μόνοι.
Ἀλλ' ἐπαναληπτέον μοι τοῦτον μικρὸν τὸν λόγον.
Πάτροκλος εἶπεν· « εἴκοσι τοιούτους ἂν ἀνεῖλον,
« ἀλλά με Μοῖρά τε ἐμοῦ ἀνεῖλε σὺν ἡλίῳ· »
ἤτοι ἡ Μοῖρα δέδρακε βλαβῆναι παρ' ἡλίου,
δεύτερος δὲ ὁ Εὔφορβος, σὺ δὲ τρίτος ὁ Ἕκτωρ.
Οὕτως εἰπών, ἐξέθανε, ψυχὴ δ' ἀπέπτη τούτου
πτῶσιν θρηνοῦσα τελευτῆς, ἥβην καὶ ἁδροτῆτα,
τὸ στιβαρὸν καὶ εὔτονον, καὶ τὸ ἀνδρεῖον τούτου.
Μὴ εἴπῃς ἀνδροτῆτα δὲ μετὰ τοῦ νῦ μηδόλως

(337) C. αὐγοτάριχα. Prætuli quod plus habet hellenismi, ὠοτάριχα, vernacule *boutargue*. Est et nomen αὐγοτάριχον, quod Corayus Atactis 5, 27 et Zalyces Lexico vertunt *boutargue*. Apte diceretur αὐγοτάραγα cibus ex ovis, quem vocamus *œufs brouillés*.

(338) Videsis addenda.

(343) A B, στρατῶν.

(345) A B, ἐπαναλει πτέον.

(349) A B, ὁ δηἴφοβος. Cf. Il. 16, 850.

(351) C, ἀνδρότητα, super ἀν scripto ἁ, cum scholio ad marginem: ἁδρότητα γράφειν. Fortasse fuit ante ἁδρ. verbum δεῖ quod culter resecuerit bibliopegi.

(353) A B, ἀνδροτῆτα. Non vult scribi Tzetzes ἀνδροτῆτα, quod nomen reperitur in Iliadis loco, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην, quia versus Homeri erit ἐπταισμένος, qui non possit ad numeros exigi legitimos, syllabis πουσ' ανδρο pro dactylo habendis. Id monet grammaticus, quia prava lectio ἀνδροτῆτα in multis reperitur codicibus; ac, quod miror valde, eam in Clarkiana remanere sinebat Ernestius, et tuebatur Heynius quoque, et licet animus inclinaret in ἁδροτῆτα, alteram vocem servabat et longa nota plena

ὁ στίχος οὗτος γάρ ἐστι λοιπὸν τῶν ἐπταισμένων.
Οὕτω μὲν οὖν ἀπέπνευσεν ὁ Πάτροκλος, ὡς ἔφην·
ὁ Ἕκτωρ δ' ἐκ τοῦ τραύματος λὰξ ἀνασπάσας δόρυ,
ὥρμα κατ' Αὐτομέδοντος κτανεῖν καὶ τοῦτον θέλων·
τοῦτον δὲ ὑπεξέφερον οἱ Ἀχιλέως ἵπποι,
οὓς τῷ Πηλεῖ γε οἱ θεοί, ἤτοι ἡ εἱμαρμένη
ἢ βασιλεῖς δεδώκασι δῶρα τῶν λαμπροτάτων.
Τῆς Πῖ μὲν ἡ ὑπόθεσις ἰδοὺ συνεπεράνθη,
καὶ δὴ καὶ ἠλληγόρηται, ἃ δ' οὐ σαφῶς ἐλέχθη·
τανῦν ἀλληγορήσομεν σαφῶς καὶ πλατυτάτως.
Ἐκ τοῦ μικροῦ τὴν Ἴλιον οἱ Ἕλληνες ἀνεῖλον
εἰ μὴ Ἀπόλλων συμμαχῶν Τρωσὶ πρὸ πύργων ἔστη.
Οὐδὲν ἀσκόπως Ὅμηρος ἄχρι τυχόντων γράφει,
ῥητόρων δὲ δεινότητι πάντα προσφόρως γράφει.
Τὸ δὲ μικροῦ τὴν Ἴλιον Πάτροκλος μεθ' Ἑλλήνων
τῷ τότε ἂν ἐπόρθησαν, λόγος ἐστὶν ἀστεῖος,
καὶ χάρις ἐπιτάφιος εἰς Πάτροκλον Ὁμήρου·
ἤτοι εἰ μὴ ὁ Πάτροκλος ἀπέθανεν, ἀλλ' ἔζη,
καὶ ἴσως καὶ τὴν Ἴλιον σὺν Ἕλλησιν ἂν εἷλεν·
ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων ἔδρακε τάδε καὶ τάδε τότε.
Ἄκουε πάντα νουνεχῶς σαφῶς ἀλληγοροῦντος.
Οἷος ἐμπειροπόλεμος ἦν στρατηγὸς ὁ Ἕκτωρ

nugarum vindicabat, erroribus librariorum et typographorum vim tribuens argumenti.

(354) B, ὁ στ. γάρ ἐστι λοιπὸν οὕτω τ. ἐπτ.

(359) B, πηλεῖ οἱ. C, πηλεῖ περ. A, πηλί γε.

(360) B, ἤ. Cf. Il. 16, 867 ; et Σ, 126.

(361) C, ἤδη. Mox A B, πλατυτέρως.

(365) Cf. Il. 16, 698.

(367) A, δεινότητα.

(369) B C, ἐπόρθησε. A, ἐπόρθησαν. Sic v. 250, codicibus conspirantibus : Πάτροκλος δὲ σὺν Ἕλλησι... ἐδίωκον τοὺς Τρῶας. Ad ἀστεῖος scholium in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 484 : γραφὴν Ὁμήρου ἀστείαν ὁ Φαληρεὺς δὲ χάριν ὀνομάζει τὸ ἀστεῖον.

(371) A B, ἂν ἔζη. Vid. Addenda.

(374) C, πάντα νῦν λεπτῶς. Prætuli νουνεχῶς ex A B, ne pronunciaretur πᾶν τὰ νῦν.

καὶ τοῖς νεκροῖς κατάδηλον καὶ φύσεσιν ἀψύχοις·
οἱ δὲ ἀσυγκρότητοι πρὸς μάχας καὶ πολέμους
ἦσαν οἱ πλείους Ἕλληνες χωρὶς ἠριθμημένων,
Ὅμηρος ἐμαρτύρησε τῇ Γάμμα ῥαψῳδίᾳ,
κἂν λέγων λέγειν οὐ δοκῇ, δεινὸς ὢν λογογράφος.
Τέως ὁ πάνσοφος ἀνὴρ ἐκεῖ τοιάδε γράφει·
Ὁ Ἕκτωρ τὰ στρατεύματα μέλλων τῆς μάχης παῦσαι
ὡς ἂν μονομαχήσωσι Μενέλαος καὶ Πάρις,
εἰς ἀμφοτέρους τοὺς στρατοὺς μέσος εἰσῆλθε τότε,
ἐκ μέσου δόρυ τὸ αὐτοῦ κρατῶν, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἄκρου,
ὅπερ σημεῖον παύσεως καθέστηκε τῆς μάχης.
Καὶ Τρῶες μὲν ἱδρύνθησαν ἰδόντες τὸ σημεῖον,
Ἕλληνες δ' ἀσυγκρότητοι, τῶν ἀπειροπολέμων
ὄντες, μηδὲ γινώσκοντες στρατιωτῶν σημεῖα,
καθ' Ἕκτορος πᾶν ἔπεμπον καὶ τόξευμα καὶ βέλος
ἕως αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἔπαυσεν Ἀγαμέμνων,
εἰπὼν ὡς τι τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἕκτωρ μέλλει λέγειν.
Τοιοῦτος Ἕκτωρ στρατηγὸς ὢν συγκεκροτημένος,
ὡς κατακόπους ἦν ὁρῶν τοὺς Τρῶας μαχομένους
καὶ κίνδυνος ἐπήρτητο τούτοις ἐκ Μυρμιδόνων,
φεύγειν προσποιησάμενος, φεύγειν κελεύει Τρῶας,
ὡς καταστρατηγήσειε στρατηγικῇ φρονήσει
τοὺς Ἕλληνας καὶ Πάτροκλον ὄντας ἀσυγκροτήτους,
τοῖς δὲ Τρωσὶ ποιήσειεν ἑτεραλκῆ τὴν νίκην·
ὅπερ καὶ δέδρακεν εὐθὺς τεχνικωτάτῳ τρόπῳ.
Τῇ γὰρ δοκήσει τῆς φυγῆς τὸν τόπον παραμείψας

(379) Est ultimus folii 314; sequens primus est folii 303, propter transpositionem foliorum jam notatam ad v. 300.

(380) A, δοκεῖ.

(385) Conf Il. 3, 77, atque superius Γ, 65.

(392) A, ὡς εἴ τι.

(394) A B, καὶ κατ.

ὡς εἶναι μὲν τὸν ἥλιον τοῖς Τρώων ὀπισθίοις,
λάμπειν δὲ κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων καὶ Πατρόκλου,
(τί δεῖ μακρηγορήματος;) τὸν Πάτροκλον ἀνεῖλε,
καὶ Μυρμιδόνας καὶ λοιποὺς Ἑλλήνων οὐκ ὀλίγους.
Τὸ πᾶν δὲ ἀλληγόρημα νῦν προσωποποιΐα,
Ἀπόλλωνα τὸν ἥλιον σύμμαχον Τρώων λέγειν
ὀλέθρια Πατρόκλῳ δὲ καὶ θάνατον φρονοῦντα,
καὶ τὴν ἀσπίδα νύσσοντα χερσὶ ταῖς ἀθανάτοις,
ταῖς δραστικαῖς ἐλλάμψεσι τοῦτον ἀποσοβοῦντα,
καὶ δῆθεν λέγοντα ταυτὶ ἅπερ φησὶ τὰ ἔπη.
Ὁ Ἄσιος ὁ μητρῶς δὲ τοῦ Ἕκτορος ὡς εἶδεν
ἥλιον κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων ὑπηργμένον,
τὸν Ἕκτορα εἰσέτι δὲ σκοποῦντα τί δραστέον,
τολμηροτέροις ὥρμησε κατὰ Πατρόκλου λόγοις,
ὃν Ἄσιον Ἀπόλλωνος μόρφωμα νῦν σοι λέγει.
Καὶ ὁ μὲν ἥλιος αὐτὸς ἦν τῷ πολέμῳ λάμπων,
καὶ σκῦλμα μέγα τῷ στρατῷ ποιῶν τῷ τῶν Ἑλλήνων,
τοῖς δὲ Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι μέγα προσάπτων κῦδος.
Ἕκτωρ φονεύειν δὲ λοιποὺς παρέτρεχεν Ἑλλήνων,
κατὰ Πατρόκλου δ' ἤλαυνε, κτεῖναι ποθῶν ἐκεῖνον.
Καὶ πρῶτα Κεβριόνην μὲν ὁ Πάτροκλος ἀνεῖλε,
δι' ὃν καὶ μάχη καρτερὰ τῷ τότε συνερράγη.
Καὶ μέχρι μεσημβρίας μὲν ἰσοπαλὴς ἦν μάχη,
μετὰ τὴν μεσημβρίαν δὲ οἱ Ἕλληνες νικῶσι,
τὸν ἥλιον κατόπισθε τῆς ῥάχεως βαλόντες.
Ἀνεῖλε δὲ ὁ Πάτροκλος, ἀλλὰ σὺν Μυρμιδόσιν,

(402) B, τρώοις.
(404) A B, μακρηγορήματα.
(409) B, χερσὶ τοῖς.
(412) Scholium ad μητρῶς in C : μητρὸς ἀδελφός.
(415) B, ἔδρασε, lituratis syllabis ἔδρα nil correctionis superscribens.
(416) Cf. Il. 16, 716.
(423) A B, ἡ μάχη.
(426) A B, κατόπισθεν.

ὅσους φησὶν ὁ Ὅμηρος· εἶτα δὲ ὁ Ἀπόλλων,
πλήξας αὐτοῦ μετάφρενον, πάντων γυμνοῖ τῶν ὅπλων,
ῥιπτεῖ δὲ καὶ τὴν κόρυθα, τούτου τὸ δόρυ θραύει.
Πάτροκλος δ᾽ ἔστη ἐκπλαγείς, ὁ δ᾽ Εὔφορβος λαθραίως
ἔβαλε τὸ μετάφρενον τούτου τῷ δορατίῳ.
Ὡς δ᾽ οὐκ ἐδάμασεν αὐτόν, ἀφηρπακὼς τὸ δόρυ
φεύγει, οὐχὶ τὸν Πάτροκλον, ὡς Ὅμηρος νῦν φέρει,
ἀλλὰ στρατὸν Ἑλλήνων τε καὶ τὸν τῶν Μυρμιδόνων.
Εἶτα ὁ Ἕκτωρ ἀναιρεῖ τὸν Πάτροκλον, ὡς ἔφην·
πληγὴ δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ κατὰ μεταφρένου,
ἡ ὅτι Πάτροκλος, θαλφθεὶς ἀκτῖσι ταῖς ἡλίου,
ὡς καὶ νικῶν ἐκδύεται πᾶσαν τὴν πανοπλίαν,
καὶ ἀνῃρέθη ᾧ φαμὲν ἀναιρεθῆναι τρόπῳ,
εἴτουν καὶ ἀσκεπτότερον ἐλαύνων κατὰ Τρώων,
Εὐφόρβῳ τὸ μετάφρενον ἐβλήθη δορατίῳ
ἐκ τῶν μερῶν τῶν ὄπισθε λαθραίως ἐπελθόντι,
τῇ φαύσει τοῦ ἡλίου δὲ μηδόλως ὁρωμένῳ.
Δι᾽ ὃ προσάπτων Ὅμηρος ἡλίῳ τὴν αἰτίαν,
λέγει· « Ὁ Ζεύς, ἡ Μοῖρα, με, καὶ ὁ Ἀπόλλων ἅμα,
ὁ Εὔφορβος δὲ δεύτερος, σὺ δέ με τρίτος κτείνεις. »

(430) A, ῥίπτει.
(434) Conf. Il. 16, 814.
(436) Cf. superius v. 314.
(438) C, ὅταν.
(439) A B, ἐνδύεται.
(441) Abest ab A.
(442) C, τὸν ὄπισθεν. A, ὄπισθεν.
(446) Conf. Il. 16, 849.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ρ (*).

Μάχη συνέστη καρτερὰ περὶ νεκροῦ Πατρόκλου·
Εὔφορβος ἀναιρεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Μενελάου.
Ἕκτωρ τὴν Ἀχιλέως δὲ δύεται πανοπλίαν.
Ἀντίλοχος δὲ στέλλεται παρὰ τὸν Ἀχιλέα
τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον ἐκείνῳ καταγγέλλων.
Ὁ δὲ Μενέλαος αὐτὸς ἅμα καὶ Μηριόνης
ὑψοῦ κρατοῦντες τὸν νεκρὸν ἐξέφερον τῆς μάχης·
οἱ δ᾽ Αἴαντες ἀπείργουσι τοὺς Τρῶας προμαχοῦντες.

Πάντα τὰ τῇδέ σοι σαφῆ. Τὸ « *Ζεῦ δὲ πάτερ* » νόει
τὴν εἱμαρμένην νῦν δηλοῦν εἴτε καὶ τὸν ἀέρα.
Ἀπόλλων ἥλιος ἐστὶν ὁμοιωθεὶς τῷ Μέντῃ,
ὃς Μέντης βλέπων συνεργὸν ἥλιον Τρώων ὄντα,
ἢ καὶ ἡλίου τηλαυγοῦς αὐγάζοντος ἐν μάχῃ,
τῷ Μενελάῳ Εὔφορβον ἰδὼν ἀνῃρημένον
φησὶν ὡς πρὸς τὸν Ἕκτορα· « Σὺ μὲν διώκεις ἵππους,
« Μενέλαος δ᾽ ἀπέκτεινεν Εὔφορβον παῖδα Πάνθου. »

(*) Lemmata codicum similia præcedentibus.

(3) A, δ᾽ ἐνδύεται.

(4) A B, περὶ.

(7) Ultimus est folii 303; sequens autem primus folii 295. Plurima enim ordine sunt interversa folia. Vide n. ad II, 379.

(8) A B, κἀπείργουσι. Argumentum prosaicum : οἱ δὲ Αἴαντες προμαχοῦσι καὶ ἀπείργουσι τοὺς πολεμίους. Inde mendum κἀπείργουσι.

(9) Conf. Il. 17, 19.

(11) Conf. Il. 17, 73.

(15) Cf. Il. 17, 75.

Τὸ πρὸς τὸν Γλαῦκον δὲ ῥηθὲν, παρ' Ἕκτορος ῥηθέν δε,
ὡς « Οὐκ ἐγὼ πτοούμενος καθέστηκα τῇ μάχῃ,
« ἀλλὰ Διὸς ὁ νοῦς ἐστὶ κρείσσων τοῦ Αἰγιόχου· »
τοῦτο σημαίνει καὶ δηλοῖ συμφανεστάτῳ λόγῳ
ὡς ἡ ἀκατανόητος ἄδηλος εἱμαρμένη
ἔστι καὶ νοῦς καὶ φρόνησις καὶ ῥώμη καὶ ἀνδρεία,
καὶ πᾶν ὁπόσον πέφυκε τιμώμενον ἐν βίῳ,
μὴ συνεργούσης ταύτης δε, σύμπαν εἰς μάτην τρέχει.
Ἄμβροτα τεύχη δὲ τανῦν τοῦ Ἀχιλέως λέγει,
ὡς ἵππους πάλιν ἀλλαχοῦ, καὶ ἄλλα δὲ μυρία
τῶν ὧνπερ οὐκ ἀπόλλυται ἡ φήμη καὶ τὸ κλέος.
Τὸ ἃ δὲ οὐρανίωνες θεοὶ Πηλεῖ παρέσχον,
ἡ ἐξ ἀστέρων οὐρανοῦ παρέσχεν εἱμαρμένη,
ἢ ἅπερ ἦσαν ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, καὶ τῶν ἄλλων·
ἑκάστῳ τῶν ἀστέρων γὰρ ἀνάκειταί τις ὕλη.
Δηλῶν τὴν εἱμαρμένην δὲ καὶ τοὺς ἀστέρας λέγειν,
ἵνα μὴ δόξῃς νῦν θεοὺς τοὺς βασιλεῖς σοι λέγειν,
εἶπε τὸ « οὐρανίωνες » σὺν τούτοις τε ὁμοίως.
Ἡ εἱμαρμένη πέφυκε Ζεὺς ὁ νεφεληγερέτης,
ὃ καὶ κινήσας κεφαλὴν δι' Ἕκτορα, ὡς γράφει.
Διϊπετὴς δὲ ποταμὸς, ὁ ὄμβροις ηὐξημένος.
Κόρυθες δ', ὡς τιθέμεναι τάχα περὶ τὴν κάραν,
ἀπὸ τοῦ κάρυς κόρυς τε εἰλήχασι τὴν κλῆσιν,

(17) A, Ἕκτορος ῥητόν δε. Cf. Il. 17, 175.
(18) C, τὴν μάχην.
(21) C, συμπαρούσης, superscripto συνεργούσης. A, σύμπας. B, μάχην.
(25) Cf. Il. 17, 194.
(26) Cf. Il. 16, 381.
(28) Cf. Il. 17, 195.
(31) B, τις ἄλλη. Cf. Σ, 129, 382.
(34) Οὐρανίωνες σὺν τούτοις, scilicet τοῖς θεοῖς. Junxit enim utrumque nomen, οἱ θεοὶ οὐρανίωνες. Ista quidem carent perspicuitate, aut carere mihi videntur.
(35) Cf. Il. 17, 198.
(36) C, νικήσας. Cf. Il. 17, 200. B, γράψει.
(37) Cf. Il. 17, 263. A, ὄμβρος.
(38) Cf. Il. 17, 269. A, τὴν κάρα.
(39) A B. εἰλήφασι. Eadem permutatio p. 195, n. 54. Est ἀπὸ τοῦ pro ἀφ' οὗ. Videsis Etymol. Magnum.

ἢ ὅτι Κόρυθος αὐτὰς πρῶτος ὁ Ἴβηρ εὗρεν,
ὡς Σάκας σάκος, Φάλαξ δὲ εὗρε πολέμων στάσιν.
Κρονίων δέ, ἡ ἄδηλος μοῖρα καὶ εἱμαρμένη,
ἀορασίαν ἔχευε ταῖς περικεφαλαίαις·
ἔστεργε γὰρ τὸν Πάτροκλον ζῶντα καὶ τεθνηκότα.
Τοῦτο δηλοῖ ὁ Ὅμηρος χωρίῳ τῷ ἐνθάδε,
ὡς οἱ χρηστὰ θεμάτια σχόντες ἐν γενεθλίοις
καὶ ζῶντες εὐτυχοῦσι μέν, ὁτὲ καὶ τελευταῖς δὲ
ἀρίσταις περιστέλλονται, ὁτὲ δὲ καὶ σημεῖα
πρὸ τελευτῶν κἀν τελευταῖς δεικνύονται ταῖς τούτων·
οἷον φησὶ κἀν τελευτῇ γενέσθαι τοῦ Πατρόκλου.
Τοὺς Ἀχαιοὺς ἑλίκωπας ὁ Ὅμηρος καλεῖ δέ,

(41) A B, ὁ σάκας. C, φάλαγξ.

(42) Cf. Il. 17, 269. B, ἄμοιρος μοῖρα καὶ ἡ εἱμ.

(46) C, δεμάτια, pro θεμάτια, permutatis facile ob pronunciationem valde similem litteris δ, θ. Sic in Hesiodo E. 522 variant τένδει et τένθει; θολερὸς et δολερὸς in Anecd. meis Græcis t. 4, p. 265; οἰνόθρυπτε et οἰνόδρυπτε in Theocrito 15, 27, coll. mea notula in editione secunda. Vide et n. ad Φ. 31; ad Γ. 45 — B C, ἔχοντες hemistichio longiore. Longius et hemistichium prius Chiliade 5, 710 in bono codice: Πᾶσι γὰρ τοῖς ἐντυγχάνουσι μηχανικοῖς βιβλίοις. Bene Kiesslingiana sine γάρ. Est brevior versus Chil. 9, 118: Ἀγέρωχον τὸν ἔνδοξον οὕτως ἐτυμολόγει· τὸν ἐποχούμενον ἄγαν ἐπὶ τοῦ γέρως. Ad Theophylactum Simoc. p. 281, proposui supplementum probabile, ἄνδρα τὸν ἐποχ. Minus mihi quidem placet lectio codicis: τὸν ἐποχ. αὐτὸν ἄγαν. Interea codici parendum. Accentu peccat hemistichium Chil. 5. 242: Ταῦτα πραγματικώτερα ὡς ῥήτωρ ἀλληγορεῖ. Codex, πραγματικώτερον .. ἀλληγόρει. Lectorem alloquitur, quod fit sæpius. Tzetzes rhythmum accentus constanter servat. Plochirus iambographus et ipse politicus accentum penultimæ nonnusquam neglexit, duodenario numero semper servato. Versus talis moduli, Ὤνησεν οὐδὲν οὐδαμῶς ἥγε σοφία, Χρυσὸς γὰρ ἄρτι καὶ λαλεῖ ἤδε σέβεται, Ἔχεις παρ' αὐτῷ πλοῦτον αὐτῆς γε σοφίας, Ἢ καί τις ἄλλος τῆς γε βασανίδος τέχνης, versus igitur tales Morellus fecerunt et Maittarius, nec sunt repetendi. Edidit eos Tilmannus duodecasyllabos, Ὤνησεν οὐδὲ οὐδαμῶς ἡ σοφία, Χρυσὸς γὰρ ἄρτι καὶ λαλεῖ καὶ σέβεται, Ἔχεις παρ' αὐτῷ πλοῦτον αὐτῆς σοφίας, Ἢ καί τις ἄλλος τῆς βασανίδος τέχνης. Bene correxit Maittairianam lectionem, scripto τῆς βαναυσίδος τ., Lud Dindorf. in Thesauro Gr. v. βαναυσίς. Sequentem versum Καὶ γὰρ σκυτεύς τις, ὀψοπώλης ἄσοφος, putavit Maittairius fecisse meliorem, accepta particula τε, ὀψοπώλης τ' ἄσοφος. Sed et sic α manet breve. In Sibyllæ libro 14, 116. χώρην τ' ἀροσίμην spondæo constant et choriambo, sed non τ' ἀ producitur ob junctas litteras. Usus videtur esse poeta licentia qua producta passim legitur prima in ἀθάνατος, ἀκαματος. De permutatione cogitavi ἄσοφος ὀψοπώλης, quum spondæum ultimum non semper iambici poetastri declinent. Ipse Plochirus, scriptura si vera sit: Πεσοῦσα δ' ἄφνω τοῖς λίθοις προσερρίφθη. Sed quid vetat secundo uti aoristo προσερρίφη? Nonnunquam ista tempora permutata sunt.

(51) Cf. Il. 17, 271.

ἢ ὡς τῷ πλέειν βλέποντας πρὸς ἄρκτον, τὴν ἑλίκην,
ἢ καὶ πρὸς οὓς ἑλίσσει τις τοὺς ὦπας θέλων βλέπειν,
ἤτοι ὡραίους, εὐειδεῖς, ἀξίους ὄντας θέας.
« Ὑπὲρ Διὸς τὴν αἶσαν » δὲ καὶ πρέπον εἱμαρμένῃ,
μικροῦ δεῖν Τρῶες φεύγοντες εἰσῆλθον ἂν εἰς Τροίαν.
Περίφαντι τῷ κήρυκι ὁμοιωθεὶς δ' Ἀπόλλων,
ἤτοι περισκεψάμενος τὸν ἥλιον Περίφας
Ἑλλήνων ἀντιπρόσωπον, Τρωσὶ δὲ συνεργοῦντα,
αὐτὸς Αἰνείαν ὤτρυνε, τὸν Ἕκτορα δ' Αἰνείας
τοῖς Ἕλλησιν ἀνθίστασθαι καὶ μάχεσθαι γενναίως.
Ὁ Ζεύς, ἡ εἱμαρμένη δὲ νοεῖται τοῖς ἐνθάδε.
Πράπιδας τὸ διάφραγμα νῦν δὲ κατονομάζει.
« Δέμας πυρὸς » ἢ τόπος τις οὕτως ἦν κεκλημένος,
εἴτε θερμῶς ὥσπερ τὸ πῦρ ἐμάχοντο οἱ ἄνδρες.
Τοιαύτη δέ τις σκότωσις ἐγένετο τῷ τότε,
ὡς μήθ' ἡμέραν φαίνεσθαι τελείαν τὴν ἡμέραν,
μήτε τὴν νύκτα παντελῆ σελήνην κεκτημένην.
Ἡ σκότωσις δὲ γέγονε περὶ τὸν τόπον μόνον,
πρὸς ὃν διὰ τὸν Πάτροκλον τὴν μάχην συνεκρότουν,
ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις σύμπασι τόποις τοῖς τοῦ πολέμου
αἰθρία ἦν ἀνέφελος καὶ ἥλιος ὀξύς δε.
Τότε δὲ μῶλος ἄγριος, ὥσπερ φησίν, ὀρώρει,
ὅνπερ οὐκ ἂν ἐμέμψατο οὐκ Ἄρης, οὐκ Ἀθήνη·
ἤτοι τοιοῦτος γέγονεν ὁ πόλεμος τῷ τότε

(52) A, τῷ βλέπειν βλέποντας. Vide Philostr. Her. p. 4, et meam notam.
(54) A, τῆς θέας.
(55) Cf. Il. 17, 321. A B, εἱμαρμένης.
(56) C, δεῖ. Est μικροῦ δεῖν Σ, 224.
(57) Conf. Il. 17, 323.
(62) Conf. Il. 17, 331.
(64) Il. 17, 349: ὑπὸ πραπίδων.
(64) Il. 17, 366. Cf. Σ, 8. A, οὕτως.
(66) Cf. Il. 17, 367.
(67) A, μεθ' ἡμέραν.
(68) A B, μήτε μὴν νύκτα.
(72) C. ὀξύς δε, cum varietate λαμπρός δε.
(73) Conf. Il. 17, 397.
(74) C, οὐ δ' Ἀθήνη, Cf. Il. 17, 398.

ἄμεμφος ὢν τοῖς σύμπασι φρονήσεως καὶ μάχης.
Ὡς οὐ πορθήσει Πάτροκλος τὴν πόλιν τὴν τῶν Τρώων,
τοῦ Ἀχιλέως ἄνευθεν, ἀλλ' οὐδὲ σὺν ἐκείνῳ,
ἐκ σφῆς μητρὸς ὁ Ἀχιλεύς, τῆς ὑδατομαντείας,
κρυφίως ἐξεμάνθανε καὶ πᾶν τῆς εἱμαρμένης·
τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον τότε δ' οὐ προεγνώκει,
ἤτοι οὐ προεσκόπησεν ἐκ λεκανομαντείας
εἰ ὑποστρέψει Πάτροκλος, ἢ τῷ πολέμῳ πέσοι.
Ὅπως τὸ ὕδωρ λέγεται μήτηρ δὲ Ἀχιλέως,
καὶ ποσαχῶς; εἰρήκειμεν τῇ Ἄλφα ῥαψῳδίᾳ.
Τοὺς ἵππους μυρομένους δὲ ἠλέησε Κρονίων,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος, ὡς ἔφην, εἱμαρμένη,
καὶ κεφαλὴν κινήσασα πρὸς ἑαυτὴν εἰρήκει·
« Ἄθλιοι, τί δεδώκαμεν ὑμᾶς θνητῷ Πηλέ',
« ταῖς ἀρεταῖς ἀθάνατον τὴν μνήμην κεκτημένους,
« ἵνα δυστήνῳ Ἕκτορι θνητῷ ἐποχηθῆτε;

(76) A, ἄμορφος.

(79) Pronomine σφὸς usus est Tzetzes Π, 79, 198; utetur Υ, 331, 342; Ω, 116 et c. Chiliade 5, 429, de aquila a reliquiis alimentorum quæ tetigit abstinente. Ὅθεν μηδ' ἀπολειμμάτος γεύεσθαι σφῶν βρωμάτων (codex 2644, οὐδ', et τῶν βρ., hoc male); et Scholio ad Chiliados 5, versum 209, in Crameri Anecd. Oxon. t. 3, p. 365: Τὸ Ἄραψ γράφε μεθ' ἑνὸς, μηδὲ διπλοῦ τοῦ ῥῶ μοι. Τζέτζης ὁ τοῦτο λέγων σοι· μὴ πείθου τοῖς βαναύσοις. Καὶ Φαληρεὺς Δημήτριος ῥητορικῇ σφῇ γράφει. Legendum σφῇ, quod ipse legi in codice 2644. Tzetzes Chil. 7, 352: Βῆλος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ δὲ σφῇ χώρᾳ καταμείνας.

(80) A B, τὸ εἱμαρμένον. C, non nitide quidem, quod dedi.

(82) A B, ἀπὸ λεκανομαντείας. C, κατεσκόπησεν ἐκ λεκ.

(83) A B C, bis ἤ. Prius mutavi in εἰ. Nam ἢ — ἢ non convenit Tzetzicæ orationi.

(85) Τῇ A ῥαψῳδίᾳ, scilicet v. 185; atque ibi de divinatione ἐκ λεκανομαντείας mentio fit v. 182, 192; ut et Proleg. v. 444 et infra Σ. 14, 161. In Chil. 2, 633 de Proteo mutabili: Ἐγὼ δὲ λεκανόμαντιν τοῦτον τὸν ἄνδρα λέγω, Ἅπαντα προδεικνύοντα ταῖς λεκανομαντίαις. Consentit quidem codex 2644 in penultima τι, scribenda tamen διφθόγγως. Atque in Exegesi per τι nomen effertur. Cf. Σ, 57, 161, 195.

(86) Conf. Il. 17, 441.

(87) Ἔφην scilicet superius v. 42, nec s mel alias.

(88) A B, ὡς κεφαλήν. Hic versus ultimus est folii 295; sequens autem orditur folium 306. Interversa fuerunt folia plurima, qua de re jam monui sæpius. Cf. n. ad v. 7.

(89) A, τίς δεδώκαμεν. A B, ἡμᾶς. C, fere evanidus, τε... ὑμᾶς.

(91) C. ἐποχηθῆτε. Confer Il. 17, 445, 449.

« Ἀλλ' οὐκ ἐάσω οὐδαμῶς τοῦτο συντελεσθῆναι· »
ἀντὶ τοῦ φάναι ὡς οὐκ ἦν τῷ τότε εἱμαρμένου
τοιούτων ἵππων Ἕκτορα γενέσθαι διφρηλάτην,
οὓς εἱμαρμένη εὐτυχὴς παρέσχε τῷ Πηλεΐ.
Πρόσωπον περιθέμενος Διὸς τῇ εἱμαρμένῃ
τοῦτον εἰσφέρει λέγοντα λόγους τανῦν τοιούσδε.
Τίς δὲ θεῶν ὁ νηκερδῆ νῦν τὴν βουλὴν ποιήσας;
τίς εἱμαρμένη, τίς σκοπὸς ἀπώλεσε σὰς φρένας;
Θεόφιν δὲ ἀτάλαντος τίς μήστωρ νῦν τυγχάνει;
ὁ τῇ φρονήσει ὅμοιος, εἴτουν αὐτῷ πολέμῳ.
Δεινὴ περὶ Πατρόκλου δὲ πάλιν κροτεῖται μάχη,
ὡς τοῦ Διὸς ἐκπέμψαντος, ἤτοι τῆς εἱμαρμένης,
τὴν Ἀθηνᾶν ἐξ οὐρανοῦ, νῦν ἶριδα καὶ τόξον,
προσβοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν· ἠλέησε γὰρ τούτους.
Ὁ πρῶτος Φοῖνιξ κατιδὼν Μενέλαον προτρέπει
περὶ Πατρόκλου καρτερῶς ἐγκαρτερεῖν τῇ μάχῃ.
Ὁ δὲ Μενέλαος φησίν· « Εἴπερ Ἀθήνη κράτος
δῴη μοι (τὸ φανὲν νῦν τόξον ἐκ τοῦ ἀέρος),
οὐ ῥᾴθυμος φανήσομαι ἀμύνειν τῷ Πατρόκλῳ ».
Οὕτως εἰπὼν, καὶ παρελθὼν ἔγγιστα τοῦ Πατρόκλου,
υἱὸν τοῦ Ἠετίωνος κλῆσιν Ποδῆν ἀνεῖλε,
τοῦ Ἕκτορος συντράπεζον καὶ φίλον πεφυκότα,

(92) A B, οὐδ. τότε συντ.
(93) B, εἱμαρμένην.
(98) Conf. Il. 17, 469.
(100) Conf. Il. 17, 477.
(102) Cf. Il. 17, 543... A B, πατροκλω.
(103) B, προσβοηθοῦν.
(106) Conf. Il. 17, 553.
(108) Cf. Il. 17, 561.
(111) C, ἔγγιστα τῷ πατρόκλῳ.
(112) A C, ποδῆν. A, ἀνεῖλεν. Cf. Il. 17. 575
(113) C, φῦλον, pro φίλον, quæ confusio est passim obvia. Alciphro 2, 4, 75: ἄξω δέ σε ἄτερ μίτων Ἀριάδνης εἰς Αἴγυπτον. Codices duo μύθων mibi obtulerunt, quæ fuit recepta ante Berglerum lectio, qui μίτων correxit. Atqui manifestum est propter sequens Ἀριάδνης unice verum esse μίτων. Sed iidem codices non Ἀριάδνης tenent, sed Ἀριάδνη, et jam ἄτερ μύθων non male habet; « sine fabulis poetarum, sed re ipsa Ariadne ». Et quæ sequuntur monstrant perspicue Gly-

καὶ τὸν νεκρὸν πρὸς Ἕλληνας παρείλκυσεν εὐθέως.
Φαῖνοψ ὁ Ἀσιάδης δὲ, τοῦτο ἰδὼν ἡλίῳ,
τὸν Ἕκτορα παρώτρυνεν ὁρμῆσαι καθ᾽ Ἑλλήνων.
Ὁ οὐρανὸς δὲ νέφεσιν ἐκάλυψε τὴν Ἴδην·
ἀστράψας δ᾽ ἐπεβρόντησε μέγα πρὸς Τρώων νίκην,
πρὸς δὲ φυγὴν ἐνήλασε στράτευμα τῆς Ἑλλάδος.
Ζεὺς ὁ διδοὺς ἑτεραλκῆ τὴν νίκην, εἱμαρμένη,
καὶ ὅστις ὠλοφύρατο τὸν Αἴαντα πατήρ δε.
Τὴν προσωποποιίαν δὲ ταύτην νοεῖν σε δέον·
ὡς Αἴας μὲν ἐπηύξατο, καὶ γέγονεν αἰθρία,
λέγει ὡς κατῳκτείρησεν αὐτὸν ἡ εἱμαρμένη.
Ὁ μέγα πῆμά τε θεὸς τοῖς Δαναοῖς κυλίνδων
οὐκ ἄλλος τῇδέ τίς ἐστιν, αὐτὴ δ᾽ ἡ εἱμαρμένη.

ceram, cui quidem epistolam tribuit sophista, se pro Ariadne habere et velle haberi: οὐ δὲ ἐν Νάξῳ καὶ ἐρημίαις ναυτικαῖς ἀπολειφθήσομαι. De quo loco jam monui ad Nicetam p. 332, sed minore cum fiducia.

(115) A C, φαίνοψ. Revera non Phænops, sed Ἀπόλλων Φαίνοπι ἐναλίγκιος, Il. 17, 583. Inde Tzetzæ acumen: Phænops, tale facinus clara solis luce ac palam factum qui videbat.

(117) Il. 17, 594.

(119) C, συνήλασε.

(120) Conf. Il. 17, 627.

(121) A, πατέρα. Cf. Il. 17, 648.

(125) Conf. Il. 17, 688.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Σ (*).

Ὁ Ἀχιλεὺς ὀδύρεται, θάνατον γνοὺς Πατρόκλου
ὃν Θέτις παρηγόρησεν ἐλθοῦσα τῆς θαλάσσης,
Εἴργει αὐτὸν πολέμου τε ἕως κομίσει ὅπλα·
Ἥρας κελεύσει δ' ἄοπλος ἔρχεται πρὸς τὴν τάφρον.
Φανεὶς ἐκπλήττει Τρῶας δὲ καὶ πρὸς φυγὴν ἐκτρέπει.
Οἱ Μυρμιδόνες δὲ νεκρὸν τὸν Πάτροκλον λαβόντες,
λούουσιν. Ὅπλα δ' Ἥφαιστος τῷ Ἀχιλλεῖ σκευάζει.

Τὸ « δέμας αἰθομένοιο πυρὸς » τόπος τοῖς ἄλλοις,
εἴτε θερμῶς ἐμάχοντο ὡς σῶμα πυρὸς καῖον.
« Θεοὶ δ', οἱ μέλλουσι τανῦν τελέσαι τὰς κακώσεις »,
ἀστέρες ἐξ ὧν γίνονται πάντα τὰ εἱμαρμένα.
« Ὥσπερ ἐδήλωσε ποτὲ ἡ μήτηρ μου ἡ Θέτις

(*) Lemmata similia præcedentibus. In C pro στιγμα vel Σ esse scriptum σῆμα.

(3) A, κονίσει. Argumentum prosaicum, a Tzetza expressum : ἕως ἂν αὐτῷ ὅπλα κομίσῃ.

(8) Conf. Il. 18, 1 ; et Tzetzam P, 64.

(10) Cf. Il. 18, 8.

(12) Il. 18, 9 : Ὥς ποτέ μοι μήτηρ ἐπέφραδε. Tzetzes reddit ὥς ποτε per ὥσπερ ποτε probabilissime. Fere tamen malim ὥς ποτε vertere, « sic olim » vel « nam olim. Ac mox v. 15 ὡς reddiderim « nam » ; vel « sic », rescripto ὥς. In Theocriti Idyllio 11, 55, loco suavissimo, offendo ad ὡς : Ὤμοι, ὅτ' οὐκ ἔτεκεν μ' ἁ μάτηρ βράγχι' ἔχοντα, Ὡς κατέδυν ποτὶ τὶν καὶ τὰν χέρα τεῦς ἐφίλασα, Αἰ μὴ τὸ στόμα λῇς. Video esse in latinis appositis, « ut subirem undas et manum oscularer ». Sed in tali syntaxi, ὡς κατέδυν καὶ ἐφίλασα, hæreo. Proponebam, ὥς κατέδυν, « sic subibam et osculabar, sic subirem et osccularer ». Videant peritiores. Bene elegans interpres : « J'irais baiser ta main, si ton humeur farouche Défendait de cueillir un baiser « sur ta bouche ». Quem nolim in præcedente disticho scribendo dormitasse : « Que

ζῶντος ἐμοῦ τὸν Πάτροκλον χερσὶ θανεῖν τῶν Τρώων »·
ὡς ἐξ ὑδρομαντείας τε καὶ λεκανομαντείας
τοῦτο γινώσκω ἀκριβῶς, ἣν πρὶν ἐποιησάμην.
Ὅπως τὸ ὕδωρ μήτηρ δὲ τυγχάνει Ἀχιλέως,
καὶ ποσαχῶς; εἰρήκειμεν ἐν διαφόροις τόποις.
Φάσις καὶ « ἀγγελία » μὲν κατὰ τοὺς ἀστρολόγους
διαφορὰν ἐσχήκασι, καὶ πάνυ δὲ μεγίστην·
φάσις γὰρ μήνυμα ἐστὶ ζώντων ἀποδημούντων,
ἡ δ' ἀγγελία μήνυμα νεκρῶν, οὐ περὶ ζώντων.
Ὅμηρος ἀγγελίαν δὲ ἄμφω κατονομάζει,

« n'ai-je sur les flancs ces légers avirons « Que pour sillonner l'onde ont reçus les « poissons »! Legenti oculis quidem, mente alio avocata, βράγχια et « bra« chia » significatione visa sunt similia ut sunt litteris, ac branchias quibus pisces spirant habuit pro pinnis quibus natant. Sed qui sibi deesse pinnas quereretur Cyclops brachiis præditus torosis pedumque indefessa mobilitate? Optabat sibi, idque meritissimo, branchias quibus posset, ut pisces, sub aquis spiritum haud ægre ducere ac reddere, et jam securus maris profunda tentare. Quæ sequuntur non carent difficultate. Digredi me quid vetat, quum lectores non legere nil vetet? Cyclops igitur sic pergit : ἔφερον δέ τοι ἢ κρίνα λευκά, Ἢ μάκων' ἁπαλὰν, ἐρυθρὰ πλαταγώνι' ἔχοισαν. Ἀλλὰ τὰ μὲν θέρεος, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι, Ὥστ' οὐκ ἄν τοι ταῦτα φέρειν ἅμα πάντ' ἐδυνάθην. Lilium Candidum et Papaver Rhœas significantur : nam de alia papaveris specie πλαταγώνια ἐρυθρὰ, ac præcipue epithetum ἁπαλή, vix sinunt cogitare. Norunt omnes duas illas æstate media plantas florere. Attamen interpres recens isque doctissimus, suis non amplius oculis, sed edito Theocrito credens, non eodem tempore eas florere affirmat. Geoffræus omnino papaver hiemi contribuit. Mablinius homo Italus papaver ait, si mense septembri satum erat, florere extrema hieme. Sed cur non ipsa æstate, florescentia prima, papaver rubro splendore conspicuum statim Cyclops legeret, non exspectata satione sera et incerta? Ac meminisse Mablinius debuit Homeri, cui Cyclopes οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτόν, sed illis ἄσπαρτα πάντα φύονται. Doleo tacuisse Wordsworthium criticum acutissimum; tacuisse Schreberum, cujus sunt utiles in Harlesiana notæ botanicæ. Non tacuit quidem auctor Floræ Theocriteæ, sed male jungit μάκων ἐρυθρά; Papaver Rhœan vel P. Somniferum proponit, hoc non probabiliter quum sit non ἁπαλόν et colore adeo variabili ut πλαταγώνια ἐρυθρὰ non possit pro charactere habere. Ceterum Feus de temporis difficultate ne verbulum quidem addit. Mihi quidem videtur ἔχοισαν inter et ἀλλὰ versum unum, vel duo, tres forsitan periisse, quibus flores multos æstivos et hiemales prolixe ridiculus amator enumerabat. Jam verba χειμῶνι et ταῦτα πάντα nihil habent quod lectorem moretur. Quum prælegerem idyllium illud monere etiam memini forsan ad τὰ μὲν τὰ δὲ mente subintelligendum esse nomen ἄνθη. Sed ista ratio placet minus. Errorem Erasmi maximum, stupendum quoque, circa hunc Theocriti locum confutavit H. Stephanus ad Adagia 1, 7, 70.

(17) A, εἰρήκαμεν. Cf. ad Π 124; de re ad P, 85, et infra v. 45.

(18) Cf. Il. 18, 17, 19.

(21) A B, sine δ'.

(22) C, ἀγγελίας.

τὴν μὲν ἐσθλὴν, τὴν δὲ λυγρὰν, τὴν δ' ἀγγελίαν μόνον
καθάπερ καὶ τὰ φάρμακα πρεπόντως ὀνομάζει
ἐσθλὰ, λυγρὰ, καὶ φάρμακα δίχα τινὸς προσθήκης,
τῶν ἄλλων πάντων φάρμακα γραφαῖς ὀνομαζόντων
μόνα τὰ ἰατήρια, μὴ μέντοι καὶ τὰ ἄλλα.
« Νεκτάρεον χιτῶνα » δὲ τὸν θαυμαστὸν νῦν λέγει.
Τὸ « χεύατο δ' εἰς κεφαλὴν τὴν αἰθαλώδη κόνιν »,
τὸ « μέγαν τε μεγαλωστὶ ταθῆναι τῇ κονίῃ »,
σὺν τούτοις τὸ « δαΐζειν τε φίλαις χερσὶ τὴν κόμην »,
ψυχῆς ἐστὶ ζωγράφημα ποίας σιωπητέον·
τὴν ἥνπερ ὁ ἀμίμητος σοφίᾳ καὶ φρονήσει
Ὅμηρος νῦν ἐνζωγραφεῖ, καὶ ζωγραφῶν λανθάνει.
Ὤμωξε μέγα δ' Ἀχιλλεὺς, ἤκουσε δὲ ἡ μήτηρ
παρὰ τῷ γέροντι πατρὶ, θαλάσσῃ, καθημένη.
Κωκύει· συναθροίζονται σύμπασαι Νηρηΐδες,
καὶ « στήθεα πεπλήγοντο, Θέτις δ' ἐξῆρχε γόου ».
Ἀλλ' ἀλληγορητέον μοι πᾶν τὸ χωρίον τοῦτο,
καὶ τὸν ὀξὺν δὲ κώκυτον τῆς Θέτιδος ὃν λέγει,
καὶ Ἀχιλέως κεφαλὴν ὅπως κατέσχε τότε,
ὀλοφυρμὸν, καὶ λόγους δὲ ῥηθέντας ἀμφοτέροις,
καὶ πᾶν ὁπόσον δέον μοι λεπτῶς ἀλληγορῆσαι.
Μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως μὲν ἡ Χείρωνος ἦν Θέτις·
καὶ Θέτις δὲ, ἡ θάλασσα, μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως,
λέγεται οὕτως πενταχῶς, ὥσπερ καὶ πρώην ἔφην.
Κατ' Αἰγυπτίους, Ὅμηρον, Θαλῆν τε καὶ ἑτέρους,

(25) Cf. Odyss. 4 230.
(28) Cf. Il. 18, 25.
(29) B C, ἐς κεφ. Cf. Il. 18 23,
(30) Cf. Il. 18, 26. A B, μέγα.
(31) Cf. Il. 18, 27.
(32) A, ποιάς.
(33) A, ἀμήμητος.
(35) A, ὤμωξε. ... ἤκουε. Conferatur Il. 18, 35.
(38) Cf. Il. 18, 51.
(40) Λέγει scilicet Il. 18, 71.
(45) Conf. n. ad v. 17.

τὸ ὕδωρ πρῶτον λέγεται στοιχεῖον πεφυκέναι
Ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ λοιπὰ γενέθλια στοιχεῖα.
Οὕτω πρώτως ἡ θάλασσα καὶ τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον
τοῦ Ἀχιλέως μήτηρ τε καὶ πάντων τῶν ἐν βίῳ.
Ἡ θάλασσα καλεῖται δὲ δευτέρως τούτου μήτηρ
διὰ τὸ ἄγριον αὐτοῦ καὶ θυμικὸν τοῦ τρόπου·
τρίτως, ὅτι, γενέθλιον ἔχων ἐν ὑδροχόῳ,
ἐν ταῖς παρύγροις μάχαις τε καὶ ταῖς διαποντίοις
καὶ τοῖς χειμῶνος δὲ καιροῖς μεγάλως συνηργεῖτο·
τετάρτως, ὡς ἐξ ὕδατος καὶ λεκανομαντείας
μανθάνων, ὥσπερ ἐκ μητρός, τὰ μέλλοντα συμβῆναι·
πέμπτως, ὡς καὶ θανόντος δὲ αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλέως,
νεκροῦ τε τούτου σώματος εἰσέτι προκειμένου,
ἡ θάλασσα ταράξασα κῦμα φρικτὸν καὶ μέγα
ἐξῆλθε μέχρι τοῦ νεκροῦ περὶ Σιγείου τόπον,
ὡς πᾶν τὸ στράτευμα φυγεῖν κατακλυσμὸν δοκοῦντας·
ἡ δέ, θρηνῶδες γοερὸν ὥσπερ μυκησαμένη,
πάλιν πρὸς κοίτην τὴν αὐτῆς εὐθέως ὑπεστράφη·
ὅπερ καὶ θρῆνον Θέτιδος φασὶ καὶ Νηρηίδων.
Καὶ νῦν τοῦ Ἀχιλέως δὲ τὸν Πάτροκλον θρηνοῦντος
τοιοῦτον περὶ θάλασσαν ἐγένετο σημεῖον,
ὃ προσωποποιίαν μὲν ὁ Ὅμηρος ποιήσας
ἀλληγορεῖ τὰ σύμπαντα τὰ τῇδε γεγραμμένα,
θάλασσαν Ἀχιλέως μὲν μητέρα Θέτιν λέγων,
ὥσπερ τῷ πένθει τῷ αὐτοῦ δῆθεν λελυπημένην,

(50) B, οὕτως.
(52) B, δευτέρου.
(55) A, πανύγροις. B, πανάγροις. Cf. ad A. 188. Ibi in A hic locus de Thetide et aqua jam fuit lectus.
(57) C, λεκανομαντείας, super ει scripto ι. Conferatur nota ad P, 85.
(62) A, τόπου. B τύπου. C, τόπον, ut et libro A, 195.
(63) Cf. n. ad A, 196.
(66) Est φησὶ libro A. 196.
(72) A B, καὶ οἶαπερ τῷ π.

διὰ τὸ τότε, τοῦ ἀνδρὸς τὸν Πάτροκλον θρηνοῦντες,
αὐτήν, ὡς ἔφην, ἐξελθεῖν μυκήματι μεγάλῳ·
ὃ μύκημα καὶ κωκυτὸν καὶ θρῆνον ταύτης λέγει·
πατέρα ταύτης γέροντα τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων
ἔτι, καθὼς εἰρήκειμεν, πρῶτον στοιχεῖον ὕδωρ,
ἢ ὡς λευκὸν καὶ πολιόν· καὶ γὰρ λευκὸν τὸ ὕδωρ
κἂν οἱ λοιποὶ φιλόσοφοι, πλὴν τοῦ σοφοῦ Ὁμήρου
καὶ τοῦ Ἀναξαγόρου δέ, καί τινων βραχυτάτων
ἄμορφά τε καὶ ἄποια λέγωσι τὰ στοιχεῖα.
Ἔγνως πατέρα γέροντα καὶ κωκυτὸν καὶ θρῆνον.
Αἱ Νηρηΐδες δὲ θεαί τινες, αἱ ἀθροισθεῖσαι
καὶ στήθη πλήττουσαι αὐτῶν, τῆς Θέτιδος γοώσης;
οὐκ ἄλλο τι καθέστηκεν ἀλλ' ἢ αὐτὸ τὸ ὕδωρ,
καὶ μᾶλλον τὸ κινούμενον, ὃ καὶ ναῒς καλεῖται.
Τὸ ὕδωρ τὸ θαλάσσιον πολλὰς γὰρ κλήσεις ἔχει,
Φόρκυς καὶ Τρίτων, Ποσειδῶν, Νηρεὺς καὶ Ἀμφιτρίτη,
Θέτις καὶ Νηρηΐδες δέ, καὶ ἕτερα μυρία.
Πλάττει καὶ Νηρηΐδων δὲ ὀνόματα προσφόρως
ἀπό τε τῆς λευκότητος φύσεως τῶν ὑδάτων
καὶ ἐκ τοῦ θάλλειν τὰ φυτὰ ταῖς ὕδατος ἀρδείαις,
ἀπὸ κυμάτων, νήσων τε, σπηλαίων, ταχύτητος,
ἁλὸς ἀκτῶν τε καὶ λιμνῶν, καὶ δόσεως μυρίων,

(76) Accusativus πατέρα γέροντα, ni fortasse versus perierit, pendebit a remoto participio λέγων v. 71. Respicit Σ, 36: ἡμένη παρὰ πατρὶ γέροντι. Cf. supra v. 37.

(77) εἰρήκειμεν scilicet supra v. 48.

(78) A B, ἢ καὶ λευκόν.

(80) Βραχυτάτων, Cf. n. ad F, 67.

(81) A B, λέγουσι.

(83) B, θεαί τινες.

(85) A, ἄλλη τ' ἢ. A B C, καθέστηκεν.

(90) Πλάττει. Homerus Il. 18, 39...

(91) Fortasse γλαυκότητος. Respicitur enim nomen Nereidis Γλαύκης; ni pro Γλαύκη legerit Λεύκη apud Homerum.

(92) A, ὑδάτων. B, τοῦ ὕδατος. Referendum ad Nereida Θάλειαν.

(93) Nereides scilicet respiciuntur, Κυμοδόκη, Νησαίη, Σπειώ, Θόη.

(94) Nereides, Ἀλίη, Ἀκταίη, Λιμνώρεια, Δωτώ. C, ferme δύσεως.

ἔκ τε τοῦ πρώτου τῶν λοιπῶν στοιχείων πεφυκέναι,
καὶ φέρειν τὰς ὁλκάδας δὲ, καὶ δυνατὸν τελεῖν δε,
δεξαμενὴν τυγχάνειν τε, καὶ νέμεσθαι ἡπλῶσθαι,
ὁπόσαι τε τοῖς ὕδασιν ἁρμόζουσιν αἱ κλήσεις
κἄνπερ τινὲς προσέθεντο καὶ στίχους ἀπροσφόρους.
Τὸν ἦχον τοῦτον λέγει δὲ πλῆγμα στηθῶν οἰκείων,
τὸν περὶ νήσους καὶ ἀκτὰς, σπήλαια, πέτρας, τἄλλα.
Τὴν Θέτιν δὲ κατάρξασθαι ταύταις τοῦ γόου λέγει,
ὅτι πρῶτον ἀνοίδησε μυκώμενον τὸ ὕδωρ,
ἔπειτα προσρηγνύμενον οἴσπερ εἰρήκειν τόποις,
δεινὸν, φρικώδη, μέγιστον οἷον ἐποίει ῥόχθον.
Πρόσωπον μὲν, ὡς ἔφημεν, τῇ Θέτιδι, θαλάσσῃ,
Ὅμηρος περιθέμενος μητρὸς τοῦ Ἀχιλέως,
δεικνὺς ὅτι παθαίνεται τοῦτον καὶ τὸ στοιχεῖον,
καὶ λόγους περιάπτει δὲ οὕσπερ ἂν εἶπε μήτηρ
ἐπὶ υἱῷ τοιούτῳ μὲν, ὄντι δὲ βραχυχρόνῳ,
καὶ θλιβομένῳ συνεχῶς λύπαις ἀλλοπροσάλλοις.
Τὸ δὲ ὀξὺ κωκύσασαν τούτου λαβεῖν τὴν κάραν
καὶ λέγειν· « Ταῦτα ἐκ Διὸς τετέλεσται, ὡς ηὔχου,
« ὡς πρὸς τὰς ναῦς τοὺς Ἕλληνας πεσεῖν ὑπὸ τῶν Τρώων »,
τοῦτο φησίν· ὁ Ἀχιλεὺς ἄτροκλον ὡς ἐπένθει,
ἤκουσε δὲ τοῦ μυκηθμοῦ τοῦ τόσου τῆς θαλάσσης,
εἰς κεφαλὴν, καὶ λογισμὸν καὶ νοῦν δὲ τὸν οἰκεῖον,

(93) Nereis, Πρωτώ.
(96) Nereides, Φέρουσα, Δυναμένη.
(97) A, τυγχάνειν δέ. Nereides, Δεξαμένη, Ἀμφινόμη. Videtur Tzetzæ probatam fuisse in Homero scripturam Δεξαμενή. Cf. Scholia Veneta et Heyn.
(98) C, κύμασιν. A B, ἁρμόζουσαι.
(100) C, λέγει τε, superscripto δέ. Cf. Il. 18, 50.
(101) A, νόσους·
(102) A B, τούτου τοῦ. Cf. Il. 18, 51.
(103) Sic A B C, ἀνοίδησε.
(105) A, ἐποίη. A B, sine οἷον.
(106) ἔφημεν v. 64...
(108) A, παθένεται. B, τ. ὑπὸ στοιχεῖον.
(112) Cf. Il. 17, 74.
(113) Cf. Il. 17, 74.

συνεὶς ὡς εἱμαρμένον ἦν οὕτω γενέσθαι τάδε
ὡς πρὶν αὐτὸς ἐζήτει τε καὶ ηὔχετο γενέσθαι,
λέγει αὐτὸς πρὸς ἑαυτόν· « Ὦ συνεργὸν στοιχεῖον
« καὶ βοηθοῦν μοι ἐς ἀεὶ δίκην μητρὸς φιλτάτης,
« οἶδα ὡς ἡ οὐράνιος ἀστέρων εἱμαρμένη,
« πληροῦσα πόθον τὸν ἐμόν, Ἕλληνας οὕτω τρέπει·
« τὸ δ' ὄφελος ὁποῖόν μοι; πεσόντος τοῦ Πατρόκλου,
« τὰ κάλλιστά τε ὅπλα μοι Ἕκτορος ἀφελόντος,
« ἅπερ Πηλεῖ δεδώκασι δῶρα τῶν λαμπροτάτων
« θεοί· ἀστέρες οὐρανοῦ, ἐξ ὧν τὰ εἱμαρμένα·
« ἢ ἅπερ ἦσαν ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων
« (ἑκάστῳ τῶν ἀστέρων γὰρ ἀνάκειταί τις ὕλη)·
« ἢ ἃ θεοί, καὶ βασιλεῖς, δεδώκασι Πηλεῖ,
« ὅτε βροτοῦ ἀνέρος σε συνέζευξαν ἐν κοίτῃ·
« τουτέστιν ὅταν τῷ Πηλεῖ θεὰ θνητῷ ἐζύγης,
« ἤτοι ὅταν ἡ μήτηρ μου ἡ σοὶ ὁμωνυμοῦσα,
« ἡ Θέτις βασίλισσα, τοῦ Χείρωνος θυγάτηρ
« θνητῷ ἐζύγη τῷ Πηλεῖ καὶ κατωτέρας τύχης ».

(118) A, εἱμαρμένη δέ. B, εἱμαρμένην δέ. Infra v. 118 hæc iterum obtrudentur.

(119) Cf. Il. 1, 408-412.

(120) Cf. liber T, 25, et infra v. 371.

(124) Cf. Il. 18, 80. C, πεσόντος, superscripto θανόντος, vel glossa, nam passim facillima quæque glossatores explicant; vel variante; vel synonymo vocabulo quod librarius inconscius archetypo substituerit. Menda id genus librariis nonnunquam excidunt, quod quam sit facile expertus scio. Afferam exemplum synonymi. Est hic versus inter Sententias quæ dicuntur Menandri Singulares: Ἀλαζονείας οὔτις ἐκφεύγει δίκην. Citatur οὐδεὶς e Vaticano, quod metrum lædit; reperi in Parisino 396 οὐδὲ εἷς φεύγει δίκην. Synonyma quamvis vocabula videantur, re non sunt. Plus est acuminis in lectione parisina. Φεύγειν δίκην, γραφὴν est accusari, in qua loquutione lapsum esse non semel Olearium ostendi ad Philostrati Heroica p. 279. Sensus ergo fuerit: « Jactantiæ sui nemo unquam agitur reus ». Alterius lectionis sensus veritati adversatur; nam jactatoribus hominibus licentia datur et impunitas, nec dici possunt pœnam effugere quam nulla lex irrogat.

(125) A B, ἀφελομένου.

(126) Cf. supra P, 28.

(128) Cf. p. 30. Mirum est tales opiniones orationi Achillis immisceri; at non is est Homericus Achilles, sed Tzetzicus magus, hariolus, mysteriis initiatus ὑδατομαντείας καὶ λεκανομαντείας.

(131) B, συνέζευξεν· Cf. Il. 18, 85.

(135) A, κατωτέρω. Hoc versu clau-

(Τοῦτο τὸ ἀλληγόρημα, καὶ σχῆμα δὲ τὸ τούτου
μετάβασις ὀνόματος πρὸς ὄνομα καλεῖται).
« Ὡς ὄφελες, ὦ μῆτερ μοι, σὺ σὺν θεαῖς ἁλίαις
« οἰκεῖν, ὁ δὲ Πηλεὺς θνητῇ πρὸς γάμον συζυγῆναι·
« νῦν δ', ἵνα πένθος ἐν φρεσὶ καὶ σοὶ μυρίον εἴη
« παιδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οἴκοις οὐχὶ δέξῃ ».
Τὸ « ὄφελες ὡς ὄφελε » τῇ μεταβάσει νόει,
« ἁλίας » νησιώτιδας ἢ παραθαλασσίας·
« θεὰς » τὰς βασιλίδας δὲ φησὶ καὶ τὰς ἐνδόξους.
« Πηλεὺς ζυγῆναι δὲ θνητῇ τύχης τῆς κατωτέρας·
« Νῦν δ' ἵνα πένθος ἐν φρεσὶν εἴη καὶ σοὶ μυρίον »,
ἤτοι τῇ ὁμωνύμῳ σοι ἐκείνῃ τῇ μητρί μου.
Τὸ ἔζευξαι, τὸ ἔζευκται παρῆκε τοῖς ἐνθάδε
ἐλλειπτικῶς, μιμητικῶς, σχήματι [illegible].
Εἴτε καὶ οὕτω νόησον λέγειν τὸν Ἀχιλέα·
« Ὤφελε μὴ ἐγένετο ἄνθρωπος μηδὲ κόσμος.
« Οὐ θέλω ζῆν, τὸν Ἕκτορα μὴ κτείνας τῷ δορί μου ».
Θέτις δὲ δακρυχέουσα τάδε φησὶ πρὸς τοῦτον·
« Ὠκύμορος, ὦ τέκνον μοι, λοιπὸν οἷς λέγεις ἔσῃ·
« μετὰ θανὴν γὰρ Ἕκτορος θνήσκεις καὶ σὺ εὐθέως ».
Μέγα στενάξας πρὸς αὐτὴν ὁ Ἀχιλεὺς φησὶ δέ·
« Αὐτίκα θάνοιμι κἀγὼ ». Ἀλλὰ σαφηνιστέον·
« οὐ θέλω ζῆν » ὡς εἴρηκε, « τὸν Ἕκτορα μὴ κτείνας »,

ditur folium 307 ; sequens autem primus est folii 200, perturbato chartarum ordine. Cf. ad P, 88.

(138) A, ὄφελος ὦ μήτηρ μου, et σὺν superscripto σοι. B, μῆτερ μου. C, σύ δε θεαῖς. Cf. Il. 18, 86.

(140) Cf. Il. 18, 88.

(142) Cf. Il. 18, 86, 87. A, ὄφελες.

(143, 144) A B, ἁλ. νησιώτιδας, θεὰς, τὰς βασιλίδας. A, Πηλεὺς ζυγ. δὲ θν. ἰδιωτῶν τῆς τύχης. B, ἰδίων τῶν τῆςτ. Sequutus sum recensionem ampliorem codicis C. Cf. v. 385.

(146) A, φρεσί.

(148) A, ἔζευξε. Sic intelligendum, ad verba νῦν δὲ Homericæ orationis subaudiri debere ἔζευξαι σὺ, vel ἔζευκται ὁ Πηλεύς. Et in prosa νῦν δὲ sic pendet. Ceterum Tzetzes hic neglectior est.

(154) Cf. Il. 18, 95. A B, μου.

(156) A, αὐτόν.

(157) Cf. Il. 18, 97.

Ὑδρομαντείας μέμνηται, ἥτις λαμπρῶς ἐδήλου
μετὰ τὴν Ἕκτορος σφαγὴν καὶ τοῦτον τεθνηκέναι·
μέγα στενάξας δὲ φησί· « Τεθναίην παραυτίκα ».
Νῦν τὴν ὑδρομαντείαν τε καὶ λεκανομαντείαν,
ἐξ ἧς τὸ πᾶν ἐγίνωσκε, μητέρα λέγει τούτου.
« Κῆρα δ' ἐγὼ δεδέξομαι », ἤτοι θανοῦμαι τότε
« ὅταν ὁ Ζεὺς καὶ οἱ λοιποὶ θελήσωσιν ἀστέρες,
« ἐξ ὧν ἀνθρώποις γίνεται πάντα τὰ πεπρωμένα.
« Οὐδ' Ἡρακλῆς γὰρ ὁ στερρὸς ἐξέφυγε τὴν μοῖραν,
« ὅσπερ Διὶ τῷ ἄνακτι ὑπῆρχε πεφιλμένος »·
ἢ ἀστρολόγῳ τῷ Διὶ ἐκείνῳ στεφηφόρῳ
οὗ καὶ Ὀρφεύς που μέμνηται, εἴτε καὶ τῷ ἡλίῳ·
ἔργα κλεινὰ γὰρ καὶ λαμπρὰ ζῶν Ἡρακλῆς ἐτέλει.
Ἢ τῷ Διὶ καὶ οὐρανῷ φίλον τὸν ἄνδρα λέγει
ἄριστος ἀστρολόγος γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ὑπῆρχεν,
ὡς καὶ Ὀρφεὺς τοῖς Λιθικοῖς βοᾷ διαπυρσίως.
Οὕτω Διὶ τὸν Ἡρακλῆν νόει μοι πεφιλμένον,
τῇ εἱμαρμένῃ δὲ αὐτὸν μὴ εἶπῃς πεφιλμένον·
πάνυ γὰρ τληπαθέστατον ἔζη τὸν βίον οὗτος,
ὑπ' Εὐρυσθέως τοῦ δειλοῦ κακούμενος ἀμέτρως.
Διὶ τῷ ἀστρολόγῳ δὲ καὶ βασιλεῖ μοι φίλον,

(161) C, ὑδρομαντίαν τε καὶ λεκανομαντίαν, sed bis superscriptis diphthongis. Cf. ad P, 85.

(164) Cf. Il. 18, 115.

(166) A, γινονται. Cf. v. 399.

(167) Cf. Il. 18, 117.

(170) Respectu forsan ad Orphei Lithica 624: Εἰ δὲ Ζεύς τοι τόν γε βιωσέμεν ἀρνήσαιτο. Ἀλλὰ νόει σὺ τεῇσιν ἐνὶ φρεσίν, εἵνεκεν αὐτῷ Ῥῆξε λίνον Κλωθώ· τῷ δ' ἔρχεται ὕστατον ἦμαρ.

(173) Tzetzæ Chil. 5, 131, Hercules fuisse dicitur, Σὺν ἀστρολόγῳ ποιητής, φιλόσοφος καὶ μάγος, Καὶ ἰατρός, καὶ ἕτερα ὅσα Ὀρφεὺς καὶ ἄλλοι Γράφοντές μοι δεικνύουσιν οἷος ὑπῆρχεν οὗτος· Heraclidi etiam Allegoriis c. 33, ἀνὴρ ἔμφρων καὶ σοφίας οὐρανίου μύστης, qui philosophiam profunda mersam caligine illuminavit.

(174) A B, παραπυρσίως. C, διαπυρσίως. In Lithicis nil reperio. Fortasse Tzetzes non bene meminerat. Inter epitheta quibus ornatur Hercules in Orphico Hymno duodecimo est μάντις.

(176) Non est in A.

(179) A B, ἀστρολόγω τε. Jupiter et libro T, 56, 62 dicitur ἀστρολόγος.

ἡ τῷ ἡλίῳ μάλιστα, τῷ οὐρανῷ δὲ φίλον,
τὸν Ἡρακλέα νόει μοι, ἄριστον ἄστρων λόγοις.
« Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασε καὶ χόλος ὁ τῆς Ἥρας »·
ἀλλὰ καὶ ἄριστος τελῶν τοιοῦτος ἀστρολόγος
ὑπὸ τῆς μοίρας τέθνηκε καὶ τῆς ὀργῆς τῆς Ἥρας.
Ὀργὴν τῆς Ἥρας δὲ ψυχῆς παρατροπὴν νῦν νόει.
Τῆς ὕδρας τῷ φαρμάκῳ γὰρ χιτῶνα κεχρισμένον
ἐπενδυθεὶς ὁ Ἡρακλῆς καὶ τῶν φρενῶν ἐκστὰς δὲ,
αὐτὸν βαλὼν εἰς τὴν πυρὰν, ἐξέδραμε τοῦ βίου.
Οὕτω φρενῶν τὴν ἔκστασιν χόλον νῦν Ἥρας νόει,
μὴ μέντοι τοῦ ἀέρος γε, ὅς, τικτομένου τούτου,
ὄντος μεγαλοσώμου δὲ, δεινῶς βεβιασμένος,
δεκαμηναῖον δέδρακε τοῦτον ἀποτεχθῆναι,
τῷ Εὐρυσθεῖ δὲ ἄρχεσθαι τεχθέντι ἑπταμήνῳ.
« Τῆς μάχης δὲ μὴ ἔρυκε φιλοῦσα, οὔ με πείσεις ».
« Οἶδα ἐκ σοῦ, ὦ μάντευμα τῆς ὑδατομαντείας,
« ὡς, εἰ ἀνέλω Ἕκτορα, κἀγὼ εὐθέως θνήσκω.
« Ὅμως καλόν μοι πολεμεῖν· οὐ φιλοψυχητέον ».
Τούτῳ δ' ἡ ἀργυρόπεζα Θέτις ἀνταπεκρίθη·
« Καλὸν τοῖς φίλοις βοηθεῖν, ὦ πεφιλμένον τέκνον·
« ἀλλ' ἄνευ ὅπλων οὐ χρεὼν εἰς μάχην ἐξιέναι·
« ὁ Ἕκτωρ ὁ τρικόρυθος ἔχει γὰρ σοῦ τὰ ὅπλα.
« Μικρὸν χρόνον καρτέρησον· εἰς πόλεμον μὴ χώρει,

(180) Non est in C. Et nocet quidem.
(181) A, ἀστρολόγοις
(182) Cf. Il. 18, 119.
(185) In C super ψυχῆς scriptum φρενῶν. A B, περιτροπήν.
(189) A, οὕτω ρενῶν. C, ψυχῆς, superscripto φρενῶν. B, φρενῶν.
(190) A B, ἀέρος γάρ. Cf. T, 70.
(191) B, ὅς τος.
(193) De Eurystheo ἑπταμήνῳ vide T. 76, schol. ad Il. 19, 119, et Meinek. Rhiano p. 177.
(194) Cf. Il. 18, 126. A, εἴρηκε.
(195) A, σου τὸ μ. B, σου μ. Cf. v. 441. C, ὑδατομαντείας, iota superimpositis litteris ει.
(198) A, τούτῳ δή. B, τὸν τῷ δ' ἡ. C, τὸν superscripto τῷ.
(200) C, εἰς χρεὼν εἰς μ.
(201) A, τρικορυθος.

« ἕως ἐγὼ κομίσω σοι παρὰ Ἡφαίστου ὅπλα ».
Εἰποῦσα ταῦτα τῷ υἱῷ, ταῖς Νηρηίσι λέγει
στραφῆναι πρὸς τὴν θάλασσαν ταύτας καὶ τὸν Νηρέα.
Ἡ δὲ παρὰ τὸν Ἥφαιστον πρὸς Ὄλυμπον ἐχώρει.
Οὕτως ὥρμα πρὸς πόλεμον θυμῷ νενικημένος.
Ὡς ἐκ μητρὸς δὲ διδαχθείς, ὑγροῦ καὶ τῆς θαλάσσης,
ὅτι χειμῶνος νῦν καιρός, οἱ Ἕλληνες δ' ἡττῶνται,
καὶ μόνον, ἄοπλον, Τρωσὶ μάχην οὐ χρὴ συνάπτειν,
αὐτὸς αὐτῷ ἐπίσχεσιν μάχης πειεῖσθαι λέγει
ἔστ' ἂν αὐτῷ κομίσωσιν ὅπλα διὰ θαλάσσης,
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρτιτευχῆ καὶ καινουργὰ καὶ νέα.
Οὕτω περὶ τῶν ὅπλων μὲν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐσκόπει,
καὶ δή τινας ἀπέσταλκεν εἰς ὁπλουργοὺς Λημνίους,
ἢ πρὸς ἑτέραν νῆσον δέ, εἴτε καὶ χώραν ἄλλην,
ἐξ ἧς καὶ ἀπεκόμισαν οἷα τὰ ὅπλα τούτῳ,
παντὸς τοῦ κόσμου φέροντα ποικίλμασιν εἰκόνα.
Ἡ θάλασσα δ' ὑπέστρεψε πάλιν αὐτῆς εἰς κοίτην,
αἱ Νηρηΐδες εἰς αὐτῶν τὸν γέροντα πατέρα·
ἡ Θέτις δέ, λεπτότερον ἐν εὐθεσίας ὕδωρ
συγκρατικόν τε τοῦ θερμοῦ, πρὸς οὐρανὸν ἀνῆλθεν.
Οἱ Τρῶες δὲ τοὺς Ἕλληνας αὖθις ἐνίκων μάχῃ,
μικροῦ δεῖν ἂν καὶ Πάτροκλον καθεῖλκυσαν εἰς Τροίαν,

(206) A B, περὶ .. πρὸς πόλεμον. Cf. Il. 18, 146.

(207-213) Repetantur hi versus infra 422 sq.

(210) B, χερσὶ μάχην.

(211) Conf. Il. 18, 189...

(212) In hoc versu desinit folium 300: sequens vero primus est folii 310, quum fuerint interversa folia. Vide n. ad v. 135.

(213) A, ἀντιτευχῆ. Redibit epithetum ἀρτιτευχὴς vv. 340, 427.

(219) C, ὑπέστρεψε.

(220) A B, αὐτόν.

(221) A, λεπτόμερον. Εὐθεσίας ὕδωρ rursus v. 261, 334, 431, 456, 578. Tzetzes ad Lycophronem 22: Θέτιν· τὴν θάλασσαν, ὡς εὐθεσίας αἰτίαν· συναχθέντος γὰρ κατ' ἀρχὰς τοῦ ὕδατος, ἐφάνη ἡ ξηρά, καὶ γέγονε τοῦ παντὸς εὐκοσμία.

(222) A B, συγκριτικόν. C, συγκρατικόν, quod A B C exhibent in repetitione hujus loci v. 433, 581.

(224) A, sine ἄν.

εἰ μή που τότε Ἀχιλεὺς τὴν ἀερίαν Ἶριν,
ἔνυδρον νέφος προσλαβὸν ἀνάκλασιν ἡλίου,
ἰδὼν συνῆκε πόλεμον βαρύτατον κροτεῖσθαι,
καὶ καλυφθεὶς τῇ κεφαλῇ συνάμα καὶ τοῖς ὤμοις,
σκέπασμά τι μηχανητὸν, κατοπτρικὸν, φρονήσει,
πῦρ ταῖς ἀντανακλάσεσι προσπέμπον τοῦ ἡλίου
ὅπερ ἐπένδυσιν φησὶν αἰγίδος ὑπ᾽ Ἀθήνης
καὶ ἄκων πρὸς τὸ τάφρευμα στὰς, καὶ βοήσας μέγα
Τρῶας μὲν τρέπει πρὸς φυγὴν, Πάτροκλον δὲ λαμβάνει.
Ὁ ἥλιος ἀέκων μὲν Ἥρας κελεύσει ἔδυ
τῷ τοῦ ἀέρος ζοφερῷ, καὶ πρόωρος ἐκρύβη·
τῆς μάχης δ᾽ ἀπεπαύθησαν Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες.
Τὴν Πολυδάμαντος βουλὴν ἐῶ νυν παρεγγράφειν.

(225) Cf. Il. 18, 166.

(226) Abest ab A. C, προσλαβών. Permutatio vocalium ο ω perpetua, quam vidimus et videbimus. Exempla præbebit Scholium Tzetzæ ad suas Chiliades 1, 19, non accurate descriptum in Anecdotis Oxon. t. 3, p. 350: Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου] Ξύλου παῖς Ἡρόδοτος. Ὀξύλου παῖς Ἡρόδοτος γεγραμμένον εὑρίσκων, ἀμφέβαλον ὁπότερον [cod. 2644, ὁποτέρως] δεῖ γράφειν. Λουκιανῷ δὲ καίπερ ὀρθῶς καὶ ἀναμφ..... [sic Cramer, ac monet Dubnerum legere ἀναμφισβήτως, optime quidem. Codex 2644 post ἀναμφ. non jam legi poteat] γράφοντι οὐκ ἐπειθόμην [Lucianus de Domo 20: Ἡρόδοτον Λύξου. Sed Codex 3010 Ξύλου: quod inveniebat Tzetzes]· φησὶ γάρ. « Ἡρόδοτον Ξύλου τὸν Ἁλικαρνασσόθεν »· ὅτι πολλαχοῦ ψευδογραφεῖ. Ἐπείσθην δὲ ὡς Ξύλου δεῖ γράφειν, ἐντυχὼν τούτῳ ἐπιγράμματι οὗ Ζήνων ἐν... τετάρτῃ [Cramerus notat esse in codice ἐνοῖν τετάρτι. Codex 2644 fere evanidus habere videtur σῖν; sed puto ex ductibus mihi usu cognitis, legendum τῇ] τῶν Εὐθυνῶν μνημονεύει· « Ἡρόδοτον Ξύλεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα, Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρύτανιν, Δωρίδος ἐκ πάτρας [videtur esse πάτρης in cod. 2644. Est πάτρης in Anth. App. 212] βλάστων τ᾽ ἀπό [Cod. 2644 recte, βλάστοντ᾽ ἄπο. Anthol. ἄπο]· τῶς γὰρ ἄτλητον Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν [Cod. 2644 fere exhibet τος, cum litteris superscriptis nescio quibus. Propono: βλάστοντ᾽· ἀπὸ τῆς γὰρ ἄτλητον Μ. ὑπ.] Θούριον ἔσχε ν.... ν. Sic Cramerus, et sic fere codex, ultimo ν adhuc apparente, spatio omnino non capace nominis πάτρην, quod tenet Anthologia. Propono νάειν, verbum quod immerito grammatici severiores contemnunt. Bœckhius in Pindari Fr. 97 νάουσαι non mutavit.

(228) Conf. v. 440.

(229) Schol. in C, et in Anecd. Oxon. t. 3, p. 384. μηχανητὸν φρονήσει τοῦ τεχνουργοῦ, ἀλλ᾽ οὐχ Ἀχιλλέως. Tzetzæ φρόνησις est allegoria Minervæ quæ ægide sua et nube humeros et caput operit Achillis, Il. 18, 204. Locus repetitur inferius v. 440. — Sic ardens speculum Diomedes clypeo et galeæ adaptavit libro E, 6.

(232) Cf. Il. 18, 217.

(233) A B, πέμπει.

(234) Cf. Il. 18, 239.

(237) Cf. Il. 18, 254 A, παρεγγράψαι. B, παρεγγράψας.

Ὁ Ζεὺς καὶ ὁ τοῦ Κρόνου δὲ παῖς τοῦ ἀγκυλομήτου,
οὗς πρὸς τὸν Πολυδάμαντα ὁ Ἕκτωρ τὰ νῦν λέγει,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος στρεβλή τε εἱμαρμένη
Φρένας τῶν Τρώων ἡ Παλλὰς ἐξείλετο Ἀθήνη,
τουτέστιν ἠφρονεύσαντο αἰνέσαντες τὰ χείρω.
Ζεὺς δὲ ὁ πᾶν τὸ νόημα μὴ συμπληρῶν ἀνθρώποις
ἡ εἱμαρμένη πέφυκεν. Ὁ Ζεὺς δ' ὁ μετὰ τοῦτον,
ὥσπερ φησὶ πρὸς ἀδελφὴν καὶ σύζυγον τὴν Ἥραν,
ζάλη τοῦ νεφελώδους τε καὶ τοῦ λεπτοῦ ἀέρος,
ἃ ἀδελφά τε πέφυκε, ταυτῷ τε τόπῳ κεῖται·
Ἐπεὶ λεπτοῦ ἀέρος τε καὶ Ἴριδος φανείσης
μικρὸν φανεὶς ὁ Ἀχιλεὺς νενίκηκε τοὺς Τρῶας,
μετὰ βραχὺ δὲ ζάλη τις γέγονε τοῦ ἀέρος
τοῦ νεφελώδους τε αὐτοῦ καί γε τοῦ λεπτοτέρου.
Τὸ νεφελῶδες μὲν ὑγρὸν ὁ Ὅμηρος ὡς Δία,
αὐτὸ δὲ τὸ λεπτότερον ὡς Ἥραν παρεισφέρων,
ἐν προσωποποιίᾳ νῦν καὶ λόγους περιάπτει.
ὑψῶν, γλυκάζων ἅμα τε τὸ εὐτελὲς τοῦ λόγου.
Οὕτω τοιαῦτα ἔλεγον ὁ Ζεύς τε καὶ ἡ Ἥρα,
οὕτω δὲ Ἥραν ὁ ἀὴρ ὁ ἔννεφος ἐκλόνει.
ἀντέτεινεν ἡ Ἥρα δὲ τούτῳ σὺν παρρησίᾳ,
ἤγουν ἤδη τὸ αἴθριον ἐνίκα τὸ νεφῶδες.
Ἡφαίστου δόμον δ' ἵκανεν ἡ Θέτις ἡ λευκόπους.
Τὸ εὐθεσίας ὕδωρ δέ, φημὶ τὸ νεφελῶδες,
ὃ ἀνιμώμενον κιρνᾷ τὸ φλογερὸν ἀέρος

(239) Cf. Il. 18, 292, 293.
(240) A B, σκοτ. τε ἄδηλος.
(241) Cf. Il. 18, 311.
(243) Cf. Il. 18, 328.
(245) Cf. Il. 18, 356.
(248) A B, ἀέρος δέ.
(253) A, παρεισφέρον.
(255) B, τε ἅμα
(256) Cf. Il. 18, 368
(257) C, οὕτω τὴν Ἥραν, et super ἔννεφος scriptum σύννεφος.
(260) Cf. Il. 18, 369.
(261) Cf. n. ad v. 221.

(τοῦ ὕδατος τὰ ἄκρα δὲ πάντως τῶν λευκοχρόων)
μέλλον πρὸς πῦρ μεταβαλεῖν, πρῶτον ἐξηθερώθη,
εἶτα πρὸς πῦρ μετέβαλεν. Ἀλλά σοι νῦν φραστέον
πρῶτα τοῦ νῦν χωρίου μὲν πᾶν τὸ τοῦ μύθου ὕφος,
εἶτ' ἀλληγορητέον μοι πραγματικῶς τὸν μῦθον
εἰς Ἀχιλέα τὸν υἱὸν τοῦ Θετταλοῦ Πηλέως,
εἶτα στοιχειακώτατα τοῖς περὶ κόσμου λόγοις
εἰς Ἀχιλέα τὸν υἱὸν Πηλέως, ἤτοι κόσμου.
Δεινῶς πολέμῳ τοῖς Τρωσὶν Ἑλλήνων ἡττωμένων,
τὴν πανοπλίαν Πάτροκλος ἐνδὺς τοῦ Ἀχιλέως
τὸν Σαρπηδόνα καὶ λοιποὺς κτείνει τοῦ Τρώων γένους.
Ἕκτωρ δὲ τοῦτον ἀνελών, δεσπόζει καὶ τῶν ὅπλων.
Θρηνοῦντος τοῦ Ἀχιλέως δὲ τῇ τελευτῇ Πατρόκλου,
οἰκτρῶς μέγα κωκύσασα Θέτις ἡ τοῦ Νηρέως
σὺν Νηρηίσιν ἀδελφαῖς ἐξῆλθε τῆς θαλάσσης·
παρηγορεῖται τοῦτον δέ, παῖδα τελοῦντα ταύτης,
εἴργει τε τοῦτον ἄοπλον ἐκβῆναι πρὸς τὴν μάχην,
ἕως αὐτῷ κομίσειε παρὰ Ἡφαίστου ὅπλα.
Καὶ Νηρῆσι λέγει μὲν ἐλθεῖν πρὸς τὸν Νηρέα,
αὐτὴ πρὸς τὴν Ἡφαίστου δὲ παρέδραμεν οἰκίαν
καὶ τοῦτον περὶ φύσας μὲν εὗρεν ἠσχολημένον.
Ἐχάλκευε γὰρ τρίποδας εἰκοσαρίθμους μέτρῳ,
ἵστασθαι τούτους μέλλοντας τοίχῳ τερπνοῦ μεγάρου·
χρυσοῦς τροχοὺς ἑκάστῳ δὲ ὑπέθετο πυθμένι,
ὡς εἰς ἀγῶνα θεῖον μὲν αὐτόματοι κινοῖντο

(263) C, λευκοχρόνων. Cf. v. 263.
(264) A, ἐξηθερῶσαν. Verbum ἐξαιθερωθῆναι redit v. 335, 400. Erit ἠθεροῦτο v. 605, ἠθερώθη v. 681.
(266) A B, νεφος. Est ὑφή v. 322.
(279) A B, εἴργε τὸ τοῦτον.
(283) B, περιφύσσαις. C, φύσσας. A, ἠσχολούμενον. Cf. Il. 18, 372.
(284) A, ἐχάλκευς δέ.
(285) A, τερπνῷ. Cf. Il. 18, 374.
(287) A B, καὶ εἰς. Sæpe vidimus permutata ὡς et καί.

καὶ πάλιν ὑποστρέφειεν· θαῦμα φρικτὸν καὶ μέγα.
Οὕτοι μὲν ἐξειργάζοντο, οὔπω δὲ εἶχον ὦτα,
ταῦτα κατασκευάζοντες τότε δὲ τοῦ Ἡφαίστου,
Χάρις ἡ τούτου σύζυγος τὴν Θέτιν κατιδοῦσα,
χειρὶ λαβοῦσα φιλικῶς ἐνδότερον εἰσάγει
καὶ ἀργυρέῳ θρόνῳ δὲ ταύτην ἐγκαθιδρύει,
καλεῖ δὲ καὶ τὸν Ἥφαιστον, ὃς, κατιδὼν τὴν Θέτιν,
φησίν· « Εἰς οἶκον τὸν ἐμὸν ἦλθεν ἡ ἔσωσέ με,
« ἀνθ' ὧν ἡ μήτηρ ἔκρυπτε χωλόν με γεννηθέντα,
« ῥιφέντα καὶ παθόντα δ' ἂν ἐλεεινὰ μυρία,
« εἴπερ μὴ ὑπεδέξατο ἡ Θέτις με τοῖς κόλποις
« καὶ παῖς ἡ Εὐρυνόμη δὲ Ὠκεανοῦ κυκλόρρου,

(290) B, τότε τε. Clauditur hoc versu fol. 310; sequens orditur folium rectum 313, interversis foliis pluribus, quod jam fuit notatum. Vide n. ad v. 212.

(295) A B, φασίν.. ἡ. Cf Il. 18, 395.

(296) A B, χολόν. Et sic variatur in Iliade 18, 397. Cf. infra v. 536.

(297) A B, παθόντα δέ.

(299) A, καλλόρου. B, καλόρρου. C, εὐνόμη... κυκλόρρου, quod accedit ad Homericum ἀψορρόου. Cramerus An. Ox. t. 3, p. 359 id descripsit scholium Tzetzæ ad Chil. 7, 357, de filiis ac filiabus Ægypti et Danai : Κατ' ἄλλους —] Ἱππόστρατος τον Αἴγυπτον ἐξ Εὐρυρόης Νείλου Μόνης υἱοὺς πεντήκοντα λέγει γεγεννηκέναι, Τὰς θυγατέρας πάσας δὲ τὸν Δαναὸν ὁμοίως Ἐκ τῆς Εὐρώπης θυγατρὸς τοῦ εἰρημένου Νείλου. Præfero sic scriptum Εὐρυρόης editæ in contextu Chiliadum lectioni Εὐρυῤῥόης. Mirum est Cramerum, qui inspexisse videtur locum ipsum Tzetzæ (allegat enim numerum et pro lemmate duas voces), non vidisse quatuor hosce versus fuisse in serie historiæ ab editoribus positos, ac procul dubio ex codicibus quibus sunt usi. In codice quidem 2644 sunt ad marginem scripti, librario serius restituente quod fuerat omissum. Duo ρρ regula tribui jubebat verbo ἐπιρραψῳδεῖ in hac sententia Dialogi De vitarum auctione p. 133, quem Theodorus Prodromus ad imitationem Luciani composuit, nec sine quadam salis Lucianei particula : ἀλλ' ὅτε μὲν... κλέα ἀνδρῶν ᾄδει... ὅτε δὲ... τῇ Μοίρᾳ εὐθὺς ἐπιραψῳδεῖ. Scribis ἐπιρρ., ac præsertim ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δέ. Duplicatio etiam facienda litteræ ρ in disticho quod edidit Dutheilius Notitiarum mann. t. 8, p. 194 : Ἔρως, τὰ δένδρα καὶ φύσεις καὶ μιγνύεις, Τὰ στέρνα δ' ἐξερήξας, οὐχὶ μιγνύεις. Scribendum δ' ἐξέῤῥηξας quod tenet codex 1630. Id distichum quartum est de quinque, quod quid velit intelligetur ex lemmate : εἰς δακτύλιον ἔχοντα σφραγῖδα ἐρῶντας δύο, καὶ ἀπὸ τῶν στέρνων αὐτῶν δύο δένδρα ἐκπεφυκότα· plenius lemma codicis 1630 : ἐκπεφυκότα καὶ εἰς ἕνα συγκορυφούμενα κόρυμβον. Suspicatur Dutheilius distichorum auctorem esse Theodorum Prodromum, cujus suspicionis non fuisse falsum monstrat codicis 1630 lemma : τοῦ Προδρόμου κύρου Θεοδώρου τοῦ φιλοσόφου. Codex ille 1630 fuit olim Antonii Eparchi. In accuratissima plenissimaque ejus descriptione, quam Bibliothecæ Græcæ inseruit Harles. t. 9, p. 575, non omissa mentio istius poematioli : « Theodori Prodromi de annulo, in quo insculpti erant amantes duo ». Poterit lector

« αἵσπερ ἐχάλκευον πολλὰ ἐνναετῆ πρὸς χρόνον,
« περόνας, κάλυκας, γναμπτὰς καὶ ἕλικας, καὶ ὅρμους,
« ἐν γλαφυρῷ τῷ σπέϊ μέν· ὠκεανὸς δὲ ἔρρει.
« Οὕτω μοι Θέτιδι χρεὼν ζωάγρια παρέχειν ».
Οὕτως εἰπὼν παμμέγιστον ἑρμᾶ τοῦ ἀκμοθέτου
χωλεύων, ἀπὸ δὲ πυρὸς ἀπέθετο τὰς φύσας,
εἰς ἀργυρᾶν δὲ λάρνακα συνέλεξε πᾶν ὅπλον·
σπόγγῳ δὲ συμπὰς φαιδρυνθεὶς ἐνδύεται χιτῶνα,
σκῆπτρον λαβὼν δὲ στιβαρὸν ἐξέδραμε χωλεύων.
Ὥρμων δ' εἰς τούτου πλάγιον χρυσαῖ θεραπαινίδες
ζωαῖς οὖσαι νεάνισι πάνυ ὡμοιωμέναι,
αἷς νοῦς φωνὴ καὶ δύναμις, καὶ γνῶσις ἔργων θείων.
Αἱ μὲν προεπορεύοντο· οὗτος δ' ἐλθὼν κατόπιν,
πλησίον ἷζε Θέτιδος ἐν φαεινῷ τῷ θρόνῳ·
ἧς τῆς χειρὸς ἀψάμενος, ἤρετο τί δὴ θέλοι.
Τὰς συμφορὰς δὲ τὰς αὐτῆς ταύτης οἰκτισαμένης,
ὡς τῷ Πηλεῖ τῷ Αἰακοῦ ἀκοῦσα συνεζύγη,
καὶ οὗτος γήρει κεῖται μὲν ἐν οἴκοις βεβλαμμένος,
ὁ παῖς δὲ ταύτης Ἀχιλεὺς λελύπηται μυρία,
ὅπλων τε δεῖται συσκευῆς, ἄοπλος ὑπηργμένος,
εὐθὺς ἐξεργασάμενος ἣν πανοπλίαν γράφει,
δίδωσι ταύτης τῷ υἱῷ αὐτὴν ἀποκομίσαι.

Τὴν μὲν τοῦ μύθου σύμπασαν ὑφὴν νῦν ἠκηκόεις·

bibliographiæ studiosus consulere mihi annotata in Notitiis mss. t. 11, p. 266, et Camusio Villoisonique t. 5, p. 626, t. 7, p. 420.

(300) A C, αἷς παρεχάλκευον.

(301) A, πτερόνας. C, περόνας, superscripto πτερόνας. Homerus πόρπας. A, γναπτάς. C, γναμπτὰς suprascripto καμπτάς.

(303) Cf. Il. 18, 407.

(305) A B, τὰς σφύρας. C, φυσσας. Il. 18, 412 : φύσας μὲν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός.

(307) B, ἐνδύετο.

(309) A B, τοῦτο.

(312) A, ἧξε. Cf. Il. 18, 422.

(316) A B, καὶ τῷ.

(319) A C, ὅπλων δέ. Mox Homerus scilicet γράφει.

(322) A, ὑφ' ἥν.

ἤδη πρὸς Ἀχιλέα δὲ τὸν Θετταλὸν ἐκεῖνον
πραγματικῶς, ῥητορικῶς ἀλληγοροῦντες, πρόσχες.
Ὁ μὲν Φθιώτης Ἀχιλεὺς, ὁ στρατηγὸς ἐκεῖνος,
παῖς Θέτιδος τῆς Χείρωνος ὑπῆρχε καὶ Πηλέως·
λέγεται δὲ καὶ Θέτιδος παῖς εἶναι, τῆς θαλάσσης,
δι' ἃς αἰτίας ἐν πολλοῖς ἐγράψαμεν τοῖς τόποις.
Ἐπεὶ δὲ καὶ, τὸν Πάτροκλον νεκρὸν ὀδυρομένου,
ἠχῷ βρασθῆναι πρὸς τὴν γῆν τὴν θάλασσαν συνέβη,
καὶ πάλιν ὥσπερ γοερὸν τότε μυκησαμένην
παλινδρομῆσαι πρὸς αὐτῆς τὴν κοίτην καὶ τὴν θέσιν,
τὸ ταύτης δὲ λεπτότερον κεραστικόν τε ὕδωρ,
ὃ εὐθεσίας αἴτιον, ὃ καὶ κυρίως Θέτις,
πρὸς οὐρανὸν ἀναδραμεῖν καὶ ἐξαιθερωθῆναι,
καὶ εὔδιον κατάστημα τότε γενέσθαι οὕτω,
ἐν ᾧ καιρῷ καὶ πλεύσαντες τινὲς τῶν Μυρμιδόνων
ἢ πρὸς Λημνίους ὁπλουργοὺς, ἢ πρὸς ἑτέραν χώραν,
διὰ θαλάσσης ἔφερον ὅπλα ὁποῖα τούτῳ,
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρτιτευχῆ καὶ καινουργὰ καὶ νέα,
οἵων μὲν Ὅμηρος φησὶν ὑλῶν ἐξειργασμένα,

(328) Vide supra v. 45.

(331) B, μυκησαμένη.

(334) Vide ad v. 221. B, αἴπιον.

(338) A, λιμνίους. Cf. v. 215. Passim iota sedem vocalis ita male tenet. In Theocriti scholiaste 1, 3, ubi de Pane, pro πάρδαλιν εἰλῆφθαι Valckenærius, ad Herodotum 7, 69, 3 reponebat παρδαλῆν ἐνῆφθαι. Illud rejecerunt Geelius et Kiessling. vv. dd., hoc recepto. Utrumque vocabulum servandum fuit. Nam πάρδαλιν pro παρδαλῆν apte dici potuisse exempla parilia stabiliunt (videsis Ruhnkenii notam ad Timæi τὴν ἀλωπεκῆν); et εἰλῆφθαι sententiæ omnino convenit « Pardi pellem esse sumtam ». Sed quum Cornutus de eodem deastro dicat c. 27, νεβρίδα ἢ πάρδαλιν αὐτὸν ἐνῆφθαι, rescripserim libens cum G. Dindorfio, in Thesauro Stephani sub παρδάλειος, pro πάρδαλιν παρδαλῆν, ob præcedens νεβρίδα. Quod si dedisset Cornutus νεβρὸν ἢ πάρδαλιν, ejus verba non tangerem, nominum congruentia contentus, memorque Herodoti apud quem vidi 7, 75, πέδιλα νεβρῶν. Sic vernacule dicimus « des gants de chevreuil, un chapeau de castor ». Quibus scriptis inspexi Cornutum Ozannianum, in quem varietas codicis unius, παρδαλῆν, recepta fuit. Quum non agatur de restituenda lectione quæ sit absolute optima, sed de repræsentanda probabiliter Cornuti manu qui non fuit græcæ orationis artifex solertissimus, unus codex non omnino satisfacere videtur.

(340) A, ἀντιτευχῆ. Vide ad v. 213.

χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου μὲν, χρυσίου καὶ ἀργύρου
παντὸς δὲ κόσμου φέροντα ποικίλμασιν εἰκόνα,
οὗ πέρι φυσικεύεται ὁ Ὅμηρος, ὡς δείξω,
ἐμύθευσαν ὡς Πάτροκλον θρηνοῦντος Ἀχιλέως,
ἡ μήτηρ Θέτις ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν Νηρῇσι·
παρηγορησαμένη τὲ ὅσα χρεὼν μητέρα,
ἐπεὶ καὶ ἄοπλος ὁ παῖς ταύτης ὑπῆρχε τότε,
ταῖς Νηρῇσι λέγει μὲν παλινδρομεῖν θαλάσσῃ,
αὐτὴ δὲ, πρὸς τὸν Ἥφαιστον εἰς οὐρανὸν ἐλθοῦσα,
ὅπλα κατήνεγκεν αὐτῷ θάμβος ἀνθρώποις ξένον.
Τὴν Ἀχιλέως Θετταλοῦ πᾶσαν ἀλληγορίαν,
τῆς παρηγόρου Θέτιδος καὶ τῆς ὁπλοποιίας
ἔχεις καλῶς μοι σύμπασαν νῦν ἠλληγορημένην·
πρὸ γὰρ βραχέος ἔφημεν πάντα λεπτολογοῦντες
μέχριπερ οὗ ἀνέτρεχε πρὸς Ἥφαιστον ἡ Θέτις,
νῦν δ' ἐκ τῆς ἀνελεύσεως ἔφημεν ἄχρι τέλους·
ὅμως ἐπιτομώτερον καὶ πάλιν μοι ῥητέον.
Τοῦ Ἀχιλέως Πάτροκλον νεκρὸν ὀδυρομένου
ἐξέδραμεν ἡ θάλασσα μυκήματι βιαίῳ,
ἣν καὶ μητέρα Ὅμηρος τοῦ Ἀχιλέως λέγει,
καὶ θρήνους περιτίθησι καὶ λόγους παρηγόρους,
δεικνὺς ὅτι παθαίνεται τοῦτον καὶ τὸ στοιχεῖον.
Καὶ Ἀχιλέως κεφαλῆς λέγει λαβέσθαι ταύτην,
εἰπεῖν τε ὅτι « Εἵμαρτο ταῦτα σοὶ γεγονέναι
ὥσπερ ἐπηύχου τοῖς Τρωσὶν Ἕλληνας ἡττηθῆναι »·
ἤτοι συνεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς λογισμὸν οἰκεῖον,

(344) A, περιφυσικεύεται.
(362) Fortasse παρατίθησι.
(363) Cf. v. 108, 361.
(366) C, ὑπέσχου. In hoc versu desinit folium 315; sequens versus non sequentis folii primus est, sed folii 311, Vide n. ad v. 290.
(267) Repetit, lectorum et optimi viri Cotertæ abusus patientia, quæ jam exposuit v. 118 seqq.

ἐκ πρὶν ὑδρομαντείας τε καὶ τοῦ συμβάντος τότε,
ὅτι χειμῶνι Ἕλληνες ἡττήσουσι τοὺς Τρῶας
ὡς καὶ αὐτὸς ἐπηύχετο, πρὸς ἑαυτὸν ἦν λέγων·
« Ὦ συνεργὸν στοιχεῖον μοι δίκην μητρὸς φιλτάτης,
« ποῖον ἐμοὶ τὸ ὄφελος Ἑλλήνων ἡττημένων;
« ἐπεὶ καὶ Πάτροκλος νεκρὸς νῦν σὺν ἐκείνοις κεῖται,
« Ἕκτωρ τὰ ὅπλα δ' ἔλαβεν, ἅπερ ἡ εἱμαρμένη
« εἴτε θεοὶ καὶ βασιλεῖς δεδώκασι Πηλεῖ,
« θνητῷ καὶ κατωτέρας δὲ τῆς τύχης ὑπηργμένῳ,
« ὅτε τὴν σοῦ ὁμώνυμον, τοῦ Χείρωνος τὴν Θέτιν,
« τὴν βασιλίδα καὶ θεὰν ἐλάμβανε πρὸς γάμον·
(Μετάβασις ὀνόματος καλεῖται δὲ τὸ σχῆμα)
« ἢ ἅπερ ὅπλα ἦν χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου
« καὶ τῶν λοιπῶν δὲ τῶν ὑλῶν ἅσπερ θεοὶ δωρεῦνται·
« τῶν πλανήτων ἑκάστῳ γὰρ ἀνάκειταί τις ὕλη,
« καθάπερ τερατεύονται παῖδες τῶν ἀστρολόγων.
« Ὡς ὄφελεν ἡ μήτηρ μου, τοῦ Χείρωνος ἡ Θέτις,
« ἡ νησιῶτις βασιλὶς ἡ παραθαλασσία »
(τοῦτο γὰρ νῦν ἐστι θεά), « Πηλεῖ μὴ συμφθαρῆναι

(373) B, νῦν νεκρὸς, contra metrum.
(375) A, ὅτε. B, οἶτε. C, εἴτε.
(379) Jam supra v. 137.
(381) C, ἅπερ, superscripto ἅσπερ.
(382) Conf. v. 429, et ad P 31.
(385) A, νησιώτης. A C, ἡ παραθαλασσία. Cf. v. 143.
(386) Sine νῦν. Sic, librariis, inscientibus etiam, omittuntur vocabula. Nicolaus Damascenus vita Cæsaris a viro doct. Mullero nuper e codicibus summo cum labore eruta § 18, pag. 438 : ἐπειδὰν τοὺς ἠρτημένους ἀριθμῆται κινδύνους τῶν συμπάντων ἄρχειν ἀξιοῦντι. Bene Dubnerus τῷ συμπάντων, qui, ni fallor, melius utroque cum articulo scripsisset τῷ τῶν συμπ. Sibi sæpe nocent articuli vicini ; alter alterum absorbet. Vide n. ad Eunapium p. 230, et Jacobsium ad Philostr. p. 229. Lucianus De luctu c. 2, narrat in inferis locis regnare Jovis fratrem, Πλούτωνα κεκλημένον, διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τῇ προσηγορίᾳ τετιμημένον. Codex 1310, τῇ τοιαύτῃ πρ., non male, non omnino bene. Libanius t. 4, p. 985 : κἂν νὺξ ἀφέληται, πάλιν ἥκεν ἡμέρα τὸ τῆς προτέρας φέρουσα. Codex, ἡ ἡμέρα, quod ducit ad conjiciendum κἂν ἡ νὺξ ἀφέληται. Quæ verba apponenda ad locum non facilem Æschyli Persis 434 : Ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο. Sententia anonymi in Georgidæ Gnomologio Anecd. Græc. t. 1, p. 29 : διακρίνειν ἐπιστημόνως καλὸν ἐκ τοῦ κακοῦ τελεωτέρας ἕξεως καὶ γεγυμνασμένων αἰσθητηρίων ἐστίν. Codex τοῦ Μηνᾶ recte, τὸ καλόν . Tertullianus Præscr. hæret. c. 8 : « Cum credimus, ri-

« Θνητῷ καὶ κατωτέρας δὲ τῆς τύχης ὑπηργμένῳ »
(ἤγουν, ὡς ὤφελον, φησίν, ὅλως μὴ γεννηθῆναι),
« νῦν δ', ἵνα πένθος δι' ἐμὲ καὶ σὺ μυρίον ἔχῃς,
« τὸν ὃν οὐχ ὑποδέξῃ με τῇ Τροίᾳ τεθνηκότα »
(λείπει, συνήφθης τῷ Πηλεῖ καὶ δυστυχῶς γεννᾷς με).
« Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Πάτροκλος τανῦν μοι ἀνῃρέθη,
« οὐ θέλω ζῆν, τὸν Ἕκτορα μάχῃ μὴ κατακτείνας ».
Θέτιδος δὲ « Μεθ' Ἕκτορα ταχὺ θνήσκεις », εἰπούσης,
μνησθεὶς ὑδρομαντείας τε τοῦτο προδηλωσάσης,
ὡς καὶ αὐτὸς μετὰ σφαγὴν Ἕκτορος θνήσκει τάχος,
μέγα στενάξας ἔλεξε· « Τεθναίην παραυτίκα,
« ὅταν ὁ Ζεὺς καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλώσαντο ἀστέρες,
« ἐξ ὧν ἀνθρώποις γίνεται πάντα τὰ πεπρωμένα.
« Οὐδ' Ἡρακλῆς ὁ φίλος γὰρ Διὶ τῷ ἀστρολόγῳ
« ἢ τῷ ἡλίῳ νῦν Διΐ, ἢ καὶ τῷ οὐρανῷ δὲ »,
« ἔργα κλεινὰ γὰρ καὶ λαμπρὰ ζῶν Ἡρακλῆς ἐτέλει,
« καὶ οὐρανῷ δὲ φίλος ἦν ὡς ἀστρολόγος οἷος,
« τὴν κῆρα καὶ τὸν θάνατον ἐξέδραμε τῇ τέχνῃ.
« Ἀλλὰ ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ χόλος ὁ τῆς Ἥρας·
« παρατραπεὶς γὰρ τῶν φρενῶν ὕδρας φαρμάκου χρίσει
« αὐτὸν εἰς πῦρ ἐνέβαλε Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας.
« Οὕτως, ὦ μῆτερ, κἂν φιλῇς, μάχης μὴ κάτειργέ με.

« hil desideramus ultra credere ; hoc enim « prius credimus, non esse quod ultra « credere debeamus ». Sententia esse videtur imperfecta, sic restituenda, ni fallor : « Non esse quod, ultra credere, cre« dere debeamus ». Judicium esto penes Œhlerum quem doctam nuper scriptori nimium neglecto operam navavisse didici.

(389) B, ἔχε.

(390) Τὸν ὃν est omnino vernacule *lequel*. Sic Θ 172, τὰς ἅσπερ, *lesquelles*. Sæpissime illa articuli ac pronominis junctura Tzetzes utitur. Conferantur libri H, 47, 58 : P, 28, 763 ; Ω, 324.

(391) A B, κακῶς συνήφθης.

(394) A B, τῆς Θ. μεθ'.

(395) C, ὑδρομαντιας τε, superscripta diphthongo, τούτω προσδηλωθείσης.

(396) A B, θνήσκεις τάχει.

(397) A B, ἔλεγε.

(399) C, γίνονται. Cf. v. 166.

(411) A, χύσει.

(412) A, τῆς εὐμοίρας. Permutatio facilis litterarum β μ fecerat εὐμοίας ex εὐβοίας, tum εὐμοιας fiebat correctione εὐμοίρας.

« Οἶδα ἐκ σοῦ, ὦ μάντευμα τῆς ὑδατομαντείας,
« ὅτι, κτανὼν τὸν Ἕκτορα, θνήσκω κἀγὼ συντόμως·
« Ὅμως χρεὼν μοι πολεμεῖν, καὶ βοηθεῖν τοῖς φίλοις ».
  Τῷ δὲ ἡ ἀργυρόπεζα Θέτις ἀνταπεκρίθη·
ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος παίζων συμπλάττει λόγους.
Εἰποῦσα Νηρηίσι τε στραφῆναι πρὸς Νηρέα
εἰς οὐρανὸν πρὸς Ἥφαιστον ὅπλα χωρεῖ κομίσαι.
Οὕτως ὁρμᾷ πρὸς πόλεμον ὁ Ἀχιλεύς, ὡς ἔφην.
Ὡς ἐκ μητρὸς δὲ διδαχθείς, ὑγροῦ καὶ τῆς θαλάσσης,
ὅτι, χειμῶνος νῦν καιρός, οἱ Ἕλληνες ἡττῶνται
καὶ μόνον, ἄοπλον, οὐ χρὴ πρὸς μάχην ἐξιέναι
αὐτὸς αὐτῷ ἐπίσχεσιν μάχης ποιεῖσθαι λέγει,
ἕως τ' ἂν αὐτῷ κομίσωσιν ὅπλα διὰ θαλάσσης
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρτιτευχῆ καὶ καινουργὰ καὶ νέα.
  Ἐπεὶ δέ, τῆς θαλάσσης μὲν τῆς ἐξελθούσης τότε,
τὸ ὕδωρ τὸ βαρύτερον πάλιν ἀνθυπεστράφη,
αἱ Νηρηίδες πρὸς τὸν σφῶν πατέρα τὸν Νηρέα·
τὸ δὲ λεπτομερέστερον καὶ εὐθεσίας ὕδωρ,
συγκρατικόν τε τοῦ θερμοῦ, πρὸς οὐρανὸν ἀνῆλθεν,
ὃ Θέτιδος ἀνέλευσις πρὸς οὐρανὸν καλεῖται,
ἤγουν αἰθρία γέγονεν ἐν οὐρανῷ εὐδία,
στέλλει ναυσὶν ὁ Ἀχιλεὺς ὅπλα τινὰς ὠνεῖσθαι.
Ἑλλήνων ἡττωμένων δὲ Τρωσὶ βιαιοτάτως

(418) A B, οὓς Ὅμηρος συνάπτει λόγους.
(427) A, ἀντιτευχῆ. Vide ad v. 213.
(431) Conf. n. ad v. 221.
(434) A, αἰθρεία. Hæc vocalium ι et ει confusio nocuit Antiphonti sic edito Tetralogia 2, 2, § 4 : οὐδεὶς ἡμῖν λόγος ὑπελείπετο μὴ φονεὺς εἶναι. Non potest φονεὺς post ἡμῖν ab oratore scriptum fuisse. Reiskius correxit φονέας. « Præstiterit φονεῦσιν », Bekkerus ait, idque verissime. Finis σιν et initium ειν sibi nocuere ; syllabæ duæ sono similes in unam fuerunt conflatæ. Nominativus φονεῖς minus placeret. In Choricio sententiam, εἰ μὴ θέμις ἀνθρώποις ἀθάνατοι ζῆν, dativo ἀθανάτοις non indigere sum opinatus, ac pariter nominativum in Lysiæ quodam loco tuebar. Addendis Choricianis. Nunc hæreo.

ὁ Ἀχιλεὺς ἐξ Ἴριδος βαρεῖαν γνοὺς τὴν μάχην,
καὶ πρὶν κομίσαι πρὸς αὐτὸν ὅπλα τοὺς ἐσταλμένους,
ὡς πτοηθεὶς μὴ Πάτροκλος νεκρὸς Τρωσὶ ληφθείη,
σκέπῃ τινὶ συγκαλυφθεὶς τὴν κεφαλὴν καὶ ὤμους,
ἐξ ἧς, ἐκ μηχανήματος, ὁ φρόνησις, Ἀθήνη,
πῦρ ταῖς ἀνταναχλάσεσιν ἔλαμπε τοῦ ἡλίου,
ὡς πρὸς τὴν τάφρον ἐξελθὼν καὶ τρὶς βοήσας μέγα
τρέπει τοὺς Τρῶας πρὸς φυγήν, Πάτροκλον δὲ λαμβάνει.
Ἡλίου ἀκουσίως δὲ δύντος βουλαῖς τῆς Ἥρας,
τῷ τοῦ ἀέρος ζοφερῷ προώρου κεκρυμμένου,
τῆς μάχης ἀπεπαύθησαν Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες.
Ὁ Ζεὺς καὶ ὁ τοῦ Κρόνου δὲ παῖς τοῦ ἀγκυλομήτου,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος, στρεβλή τε εἱμαρμένη.
Ταῦτα καὶ τἄλλα καθεξῆς κάλλιστα προεγράφη
μέχρις ἐκείνων τῶν ἐπῶν ὧνπερ ὁ νοῦς τοιόσδε.
Ἐντεῦθεν ἄκουε λοιπὸν σοὶ πᾶν ἀλληγοροῦντος.
Τὸ μὲν παχὺ τοῦ ὕδατος, ὁ Νηρηΐδας εἶπε,
μετὰ τὸν σάλον τὸν φρικτὸν τὸν τότε γεγονότα
αὖθις καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἔστραπτο, τὸν Νηρέα·
τὸ δὲ λεπτομερέστερον ὕδωρ τῆς εὐθεσίας,
ὃ ἀνιμώμενον κιρνᾷ τὸ φλογερὸν ἀέρος,
(λευκὰ τὰ ἄκρα πάντως δὲ τοῦ ὕδατος τυγχάνει),
διὰ τὸ βάθος μέλαν δὲ δοκεῖ τε καὶ καλεῖται

(439) A, καὶ πτ. B, καὶ πτ. νεκρὸς μὴ Π. Τρ.
(440) B, τῇ κεφαλῇ καὶ ὤμοις. A, τῇ κεφαλῇ κ. ὤμους. Cf. v. 228.
(441) C, ἡ φρόνησις. A, ἐξ ἧς ἐμχανήματο ἡ φρόνησις. Sch. in C: ὡς ἡ Ἀθηνᾶ ἡ ἐκ κεφαλῆς Ἀχιλέως πῦρ ὑπανάπτουσα.
(444) B, πρέπει. Cf. ad O, 212. C, εἰς φυγήν
(446) B, πρὸ ὥρας. Cf. v. 235.
(450) προεγράφη, scilicet v. 238 sq.
(451) In C hunc versum sequitur, Ἡφαίστου δόμον δ' ἵκανεν ἡ Θέτις ἡ λευκόπους, qui versus fuit jam lectus supra, ordine 260, ac folium 311 nunc claudit. Hinc in C interrumpitur liber Σ.
(455) B, αὖτις... ἔστρεπτο. Fortasse ὡς πρὸς, de more.
(458) Conf. v. 263. B, λευκρά.
(459) A B, βάρος. Correxi ex permutatione solita. B, καλεῖται καὶ δοκεῖται.

μέλλον πρὸς πῦρ μεταβαλεῖν πρῶτον ἐξηθερώθη,
ἔπειτα συνεκράθη δὲ καὶ πρὸς πυρὸς οὐσίαν.
« Ἡφαίστου δόμον χάλκεον » φασὶ τὰ πρὸς αἰθέρα,
εἶα καὶ πυρωδέστερα τυγχάνοντα τῇ φύσει
κἄνπερ ὁ κομπολάκυθος οὐ λέγῃ Σταγειρόθεν.
« Κυλλοποδίων » δὲ τὸ πῦρ, τὸ μὲν ὑλῶδες οὕτω,
ὡς ἄνευ ξύλων καὶ ὑλῶν τοὺς πόδας ὑποσκάζον,
καὶ παρευθὺ σβεννύμενον, βαδίζειν οὐκ ἰσχῦον,
καὶ ὡς ἀναφερόμενον, ἔνθεν κἀκεῖθεν ῥέπον,
καὶ δόκησιν χωλότητος βαδίσματος δεικνῦον·
ὅτι τε ποὺς διὰ πυρὸς βαδίζειν οὐκ ἰσχύει.
Καὶ τῷ αὔλῳ δὲ πυρὶ συνᾴδουσι τὰ δύο.
Δόμον δὲ ὃν ἐποίησεν ὁ Ἥφαιστος γινώσκεις·
τὸ πῦρ γὰρ κατὰ Ἕλληνας ἐν τῇ κοσμογενείᾳ
ἑκάστῳ διενείματο τοὺς τόπους κατ' ἀξίαν.
Τέλει τῆς Ἄλφα γέγραπται τοῦτό μοι σαφεστάτως.
Τοῦτον δ' εὗρεν ἱδρώοντα τότε περὶ τὰς φύσας·
τὸ πῦρ γὰρ πνεύματα κινεῖ, λεπτῦνον τὸ νεφῶδες.
Τρίποδας δὲ τὸ τριμερὲς λέγει τοῦ χρόνου τεύχειν,
τὸ γὰρ θερμὸν ὑπέστησε καὶ κόσμον καὶ τὸν χρόνον.
Τὸ « εὐσταθὲς δὲ μέγαρον » ἅπας ἐστὶν ὁ κόσμος,
ἐν ᾧ τὸ πῦρ τριμέρειαν ἐργάζεται τοῦ χρόνου.
Εἴκοσι δὲ οἱ τρίποδες εἰσὶν ὡς ὑπὲρ τέλος·

(462) Cf. Il. 18, 371. Expectatur φησί, Homerus scilicet.

(464) A B, κομπολάκιθος. Iterum utitur hoc vocabulo in Ω, 134. A B, λέγει.

(465) Conf. Il. 18, 371.

(467) A, παρευθύς... ἰσχύων.

(470) B, πᾶς.

(472) A B, νόμον. Correxi ex Il. 18, 371: δόμον... ὃν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο.

(476) B, ἱδροῶντα. Cf. Il. 18, 372.

(478) Sic loquutus est et Chil. 2, 324: Οὐ γὰρ νῦν φυσικώτερον τὸ τριμερὲς τοῦ χρόνου Γηρυόνην φαίην ἄν. Cf. v. 48, et Il. 18, 475.

(480) Conf. Il. 18, 374, et infra v. 590.

(482) A, ὑπὲρ τέλους. B, ὑπερτέλος Cf. 485, 668. Pro ὡς fere malim καί, quas voculas sæpissime permutatas vidimus.

τὰ δέκα τέλειος εἰσὶν ἐν ἀριθμῷ, ὡς οἶδας·
τὰ εἴκοσι δ' ὑπέρτερα τάξεως τοῦ τελείου.
Ὅμηρος ὑπὲρ τέλος δὲ κόσμον καὶ χρόνον λέγει.
« Τὰ κύκλα δὲ τὰ χρύσεα », τὰ τρίποδας κινοῦντα,
αἱ τοῦ ἡλίου χρυσαυγεῖς τελοῦσι λαμπηδόνες,
ὑφ' ὧνπερ αἱ τριμέρειαι κινήσει τῇ τῆς σφαίρας,
ἥν περ « ἀγῶνα θεῖον » σοι σαφῶς κατονομάζει,
αὐτόματοι χωροῦσί τε, ὑποχωροῦσι πάλιν.
Τί ταῦτα νῦν λεπτολογῶ τῷ Ἀχιλεῖ Φθιώτῃ,
τανῦν ἐπιτομώτερον δέον εἰπεῖν με ταῦτα;
ἐν δὲ τῷ κόσμῳ Ἀχιλεῖ τὸ πᾶν ἀναπτυκτέον.
Μετὰ τὴν ζάλην τὴν δεινήν, ἣν ἔφην, τῆς θαλάσσης,
ἀναδραμὸν τὸ ἔνυγρον εἰς τὸ πυρῶδες ἄνω,
οὐ πρώτως μεταβέβληκεν ὡς πρὸς πυρὸς οὐσίαν,
πρὸς δέ γε τὸ μεσαίτατον καὶ κατηυκρατωμένον,
ὅπερ καὶ Χάριν σύζυγον Ἡφαίστου νῦν μοι νόει·
εἶτα καὶ πρὸς θερμότερον καὶ παντελῆ αἰθρίαν,
ὃ τῶν φυσῶν κατάλειψις ἐστὶ παρὰ Ἡφαίστου
καὶ τοῦ προσώπου κάθαρσις καὶ ἔνδυσις εἱμάτων,
πλησιεδρία Θέτιδος καὶ κράτησις χειρός δε,
καὶ πρὸς αὐτὴν ἐρώτησις οὔτινος χρείαν ἔχει,

(483) De denario numero perfecto Meursius Denario c. 12.
(486) A, κοινοῦντα. Cf. Il. 18, 375, et infra v. 591.
(488) Cf. infra v. 594.
(489) Cf. Il. 18, 376. Pro σαφῶς fortasse σοφῶς. Sed cf. v. 670.
(495) A, πυρῶδες ὕδωρ.
(496) A, sine ὡς. Omissa pariter vocabula aliis reddam obiter scriptoribus. Aristides Orat. 52, p. 605 : ὅρα μὴ αὐτὴν τὴν παῖδα μισήσῃς, ὅταν δι' αὐτὴν διαφθαρῇ πασσυδὶ τὸ στρατόπεδον. Codex 963 : μή ποτε αὐτ. ... διαφθαρῇ πᾶν τὸ στρ. Lucianus Tyrannicida c. 20 : καὶ τῇ βραδυτῆτι κολάζειν δέον, καὶ παρατείνει μοὶ τὸν φόνον καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. Codex 2956 bene :... δέον ἐγνώκει... caret et bene altero μοι.
(498) Cf. Il. 18, 382.
(500) A, B, κατάληψις. Scripsi κατάλειψις, respecta ad Il. 18, 412 : Φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός· reponebat ab igne folles ac relinquebat Vulcanus. Permutatio solita vocalium η et ει favet correctioni. Sic καταληφθήτω et καταλειφθήτω confusa libro ἰῶτα 137.
(501) A, ἔδυσις. Cf. Il. 18, 416.
(504) Il. 18, 422, 423, 503.

καὶ ταύτης δὲ ἀφήγησις τῶν ὅπλων ἀπωλείας,
καὶ αἴτησις ἐκ τούτου δὲ νεοχαλκεύτων ὅπλων,
ἅπερ ἐξεργασάμενος δίδωσιν οὗτος ταύτῃ.
Ἡ δὲ κατάγει τῷ παιδὶ ταῦτα πολλῷ τῷ τάχει.
Ἐν οὐρανῷ αἰθρίας γὰρ τοιαύτης γεγονυίας,
διὰ θαλάσσης Ἀχιλεὺς πέμπει ὠνεῖσθαι ὅπλα
ὁπλοποιῷ οἱ λέγουσι τὰ Ἀχιλεῖ συμβάντα·
ὃς ὅπλα, οἷα Ὅμηρος φησὶν, ἐξειργασμένος,
ἀπεμπολήσας δίδωσι τούτοις ἀποκομίζειν.
Ἐπεὶ τὸ πῦρ, ὁ Ἥφαιστος καὶ πᾶς πυρὸς ἐργάτης,
καὶ ὅσαι ὕλαι τοῦ πυρὸς, κατὰ μετωνυμίαν,
διὰ θαλάσσης δ' Ἀχιλεῖ ἀπεκομίσθη τότε,
ἀνέπλασαν τὴν Θέτιδα πρὸς Ἥφαιστον ἐλθοῦσαν
πᾶν τὸ συμβὰν τῷ Ἀχιλεῖ λεπτομερῶς εἰποῦσαν,
καὶ πανοπλίαν ἀρίστην ποιῆσαι ἐξαιτῆσαι,
τὴν ἣν καὶ ἀπεκόμισε τῷ Ἀχιλεῖ λαβοῦσα.
Ταῦτα πανσόφως Ὅμηρος περὶ τοῦ Ἀχιλέως
συγγεγραφὼς ὡς γέγονεν, ἀλληγορῶν τε ἅμα,
πλὴν ἐν ἀλληγορήματι πραγματικῷ ῥητόρων,
παίζων καὶ φυσικεύεται περὶ κοσμογενείας,
ἀλληγορῶν στοιχειακῶς ἅπαν τὸ νῦν χωρίον.
Ἐν τοῖς ἀκαταλήπτοις γὰρ οὕτω χρεὼν συγγράφειν,
οὐ μὴν προδήλως γράφοντα κομπάζειν ἐψευσμένως
Καὶ σκόπει πᾶσαν ἀκριβῶς τὴν νῦν ἀλληγορίαν.
Κἄνπερ ὁ πάνσοφος ἀνὴρ, τῷ σπεύδειν λεληθέναι,

(505) Il. 18, 457.
(512) A, διδοῦσιν.
(515) B, sine τότε.
(519) A B, λαβοῦσαν.
(528) A, τὸ σπ. λελυθέναι. B, τῷ λεληθέναι, et sic v. 646. Similis sonus vocalium υ η. Sic Φ, 216 ἀναρρωννήσαν et ἀναρρωνῦσαν. Similis et vocalium υ οι, υ ει. Auctor Christi Patientis, Choro Deiparam alloquente v. 598: Πάγκλυτε, παγκαλλίστα κούρη, παρθένε. Vix potuit poeta, quamvis nonnunquam paulo negligentior, primo loco ponere trochæum, quarto spondæum. Codex A πάγκλυτε

λέγῃ τὰ πρῶτα ὕστερον, τὰ δ' ὕστερα προτέρως
καὶ συστροβῇ τοὺς γράφοντας καὶ τριλογεῖν ποιῇ δὲ,
ἡμῖν δὲ κατ' εὐκρίνειαν τὴν τάξιν τηρητέον.
Ἥφαιστος νῦν, ἤτοι τὸ πῦρ, εἰσφέρεται Ὁμήρῳ
λέγων περὶ τῆς Θέτιδος, ὑδάτων τῶν ὀμβρίων·
« Ἐν τῷ ἐμῷ οἰκήματι ἦλθε θεὰ μεγίστη,
« ἥπερ με σέσωκε ποτὲ μέλλοντα κινδυνεύειν.
« Χωλὸς γὰρ ὢν, καὶ τῆς μητρὸς θελούσης με συγκρύπτειν,
« κατέπεσον· ἡ Θέτις δὲ σώζει καὶ Εὐρυνόμη·
« ταῖς αἷσπερ παρεχάλκευον εἰς χρόνον ἐνναέτη
« πορπὰς γναμπτὰς καὶ ἕλικας, καὶ κάλυκας καὶ ὅρμους
« ἐν σπηΐ· ῥοῦς δ' ὠκεανοῦ ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ».
Ἔρεβος εἶναι κατ' ἀρχὰς καὶ χάος δογματίζει·
ἀέρος κινηθέντος δὲ, ὅπερ ὁ Ζεὺς τυγχάνει,
καὶ συμμιγέντος δὲ αὐτοῦ τῇ Ἥρᾳ λεπτυνθέντος,
καὶ πῦρ χωλόν τε καὶ ὑγρὸν καὶ ἀτελὲς ἐξέρρει,
ὃ πίπτον εἰς τὴν θάλασσαν, ὂν πλῆρες καὶ πνευμάτων,
ἐνναετῶς ἐχάλκευεν, ἤτοι πολλοῖς ἐν χρόνοις,
πρὸς τὸ πυρῶδες ἐξορμῶν πόσας στροφὰς ἐποίει,
πόσα δ' ἐκπυρηνίσματα σχήμασιν ἐν μυρίοις,
ἐν πόσῳ δὲ τῷ πνεύματι τὸ ὕδωρ συνεστρόβει,

quidem, sed amplector G. Dindorfii emendationem πάγκλειτε; amplector et πάγκάλλιστε ab alio viro d. propositum, favente etiam aliquatenus accentu codicis A, παγκάλλιστα. Est etiam aut esse videtur spondæus in quarto loco versus 460: Μὴ δὴ παρέλθῃς σίγα δούλην μητέρα. Codex A, σίγα. Sed omnino scribendum σῖγα. Paulo superius advertit oculos v. 458: Ἐξέψομαί σοι, τέκνον; ἢ μενῶ σ' ἔτι; sic codex. Fere malim dividere aliter syllabas, ἢ μενῶ σέ τι; magis placent integra pronomina duo σοι σε. Morabatur me etiam alibi adverbium ἔτι, scilicet v. 254: Ἔτ' εἰς ἀγῶνας σύ τε καὶ μιαιφόνοι. Sed satisfecit omnino tentamen editoris doctissimi, ἔτ' εἴσ' ἀγῶνές σοί τε καὶ μιαιφόνοις, quod firmat Medeæ v. 361: ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις.

(529) A, λέγει.

(530) A B, συστροβεῖ—ποιεῖ.

(539) A, πόρσας. A B, γναπτάς. A, ἔλυκας. Cf. supra ad v. 301.

(540) De ῥέεν non dubitandum. Servavit Tzetzes ipsa poetæ verba Il. 18, 403.

(546) A, ἐξαίρει.

(548) B, ἐκπυρρηνίσματα. Cf. Υ, 120.

ὡς ἀφριᾷν μορμύρειν τε, καὶ ἀναβράζειν οἷον.
Λοιπὸν ὁ κόσμος, ὁ Πηλεὺς (πηλεὺς ἦν ἀληθείᾳ),
ὑγροῦ ἀέρος ζοφεροῦ πέριξ κυκλοῦντες τοῦτον,
ἐν δὲ πλευραῖς τῆς Θέτιδος, θαλάσσης, συγκοιτούσης,
ἀμφοῖν δὲ παῖς ἦν Ἀχιλεὺς, γῆς φύσις ἀκαρποῦσα.
Δένδρα τινὰ καὶ ζῶα γὰρ, καὶ ἕτερα μυρία,
γινόμενα ἐφθείρετο τῷ ζοφερῷ ἀέρι,
ἕως ὁ Ζεὺς, ὡς λέγουσι, Κρόνον ταρτάρῳ βάλλει.
Οὕτως ἐγήρα μὲν Πηλεὺς ὃν ἔφημεν, ὁ κόσμος,
ἤτοι μακραὶ περίοδοι παρέδραμον τῶν χρόνων.
Ὑπῆρχε δ' οὗτος ὁ Πηλεὺς ἔνικμος καὶ πηλώδης,
ὁ Ἀχιλεὺς ὁ τούτου δὲ ἄτιμος παῖς ὑπῆρχε
καὶ ἄνοπλος, σύναμα δὲ γυμνὸς τῆς εὐκαρπίας,
παντός τε ὡραΐζοντος κενὸς, ἐστερημένος.
Τίς δ' Ἀχιλεὺς καθέστηκεν, ὁπόσον τῆς γῆς μέρος·
πολλοὺς χιλοὺς τε καὶ καρποὺς, πᾶσαν τροφήν τε φέρει,
τότε δ' ὑπῆρχεν ἄκαρπος καὶ ἀχιλεὺς τῷ ὄντι,
ἐπεὶ λελυπημένος δὲ, νῦν οὐ Πατρόκλου χάριν,

(551) Tzetzes Exegesi p. 42 : συνέβη τῷ Πηλεῖ, τουτέστιν τῇ γῇ πηλώδει πρῶτον κατὰ Ἀναξαγόραν φανείσῃ, μιγῆναι τὴν Θέτιν, ἤτοι τὴν θάλασσαν, τὸ ὑγρόν.

(552) A, πέρυξ, locus non integer.

(554) Verba γῆς φύσις ἀκαρποῦσα perspicua fient collatis vv. 562, 565, 566.

(557) A, χρόνω. B, βάλλειν.

(562) A, ἄοπλος σὺν ἅμα. B, συνάμα. Junctim scribunt συνάμα vel σύναμα. Tzetzes Chil. 1, 602 : Εὔκλων καὶ Πεισιῤῥόθιος σύναμα Δελεγέτῃ. Codex 2644, συνάμα. Scripsi σύναμα ut Proleg. v. 586, constantiæ causa vel in re tantilla. In Theocrito 25, 126 plurimæ editiones exhibent συνάμα, Amel·iana σύναμα.

(565, 566) Absunt ab A. Manifesto mendo B, Ἀχιλλεύς. Tzetzes enim ubique voluit Ἀχιλεὺς scribi, hic præsertim. Monui, ad Proleg. 218.

(567) Verbis οὐ Πατρόκλου χάριν alludit non inepte ad proverbium Πατρόκλου πρόφασιν, de quo inter alios Salmasius ac Bodenus ad Achillem Tat. 2, 34 : Πάτροκλον πρόφασιν, ἀναμνησθεὶς Χαρικλέους. Moneo obiter in Veneto 409 non reperiri Πάτροκλον πρόφασιν. Manasses Chron. 4150 : Πάτροκλον δῆθεν πρόφασιν εὔλογον. Ibi Fabrotus remittit lectorem Gloss. ad Nicetam; Gloss. autem ad Nicetam remittit ad Meursium. Id est brevitate abuti, re optima. Dicendum fuit : V. Meursium Glossario Græcobarbaro in Πάτροκλος. Theodorus Hyrtacenus Epist. 78 : νυνὶ δὲ, καὶ

Ὁμήρου δ' ἀστεΐσμασιν, ἕνεκα παγκαρπίας
καὶ πάσης πανοπλίας γε μέγιστον ᾤμωξέ τι.
Τὸ μὲν πυρῶδες ἔνυγρον πίπτον ἐν τῇ θαλάσσῃ
ζάλην καὶ θροῦν, καὶ συστροφάς, ἃς εἴπομεν, ἐποίει.
Ἐπεὶ δὲ καὶ μυκήματα τῆς γῆς ἀπετελέσθη,
ξηραινομένου τοῦ ὑγροῦ κινήσει τῶν πνευμάτων,
ἐκβράττεται καὶ θάλασσα ῥόχθῳ πρὸς γῆν μεγάλῳ,
ὅπερ κατάσχεσις χειρός ἐστι τοῦ Ἀχιλέως
καὶ κεφαλῆς ἐφάπτεται, μερῶν τῶν ὑπερτέρων·
καὶ Νηρηίδες αὖθις μὲν χωροῦσι πρὸς Νηρέα,
ὕδωρ τὸ παχυθάλασσον εἰς κοίτην τὴν οἰκείαν·
αὐτὴ δὲ Θέτις, τὸ λεπτὸν καὶ εὐθεσίας ὕδωρ,
συγκρατικόν τε τοῦ θερμοῦ, πρὸς οὐρανὸν ἀνῆλθε·
μέλλον δ' εἰς πῦρ μεταβαλεῖν πρῶτον ἀπηωρήθη,
εἶτα καὶ ἠθερώθη δέ, ὅπερ ὁ μῦθος λέγει
περιπλοκὴν τῆς Χάριτος τῆς γυναικὸς Ἡφαίστου,
εἰσαγωγὴν πρὸς οἶκον τε καὶ ξένισμα πρὸς θέσιν,
ἕως ὁ Ἥφαιστος, τὸ πῦρ ἀφεὶς καὶ τὸ χαλκεύειν,
ἔλθοι καὶ μάθοι παρ' αὐτῆς τίνος ἀνῆλθε πέρι.
Τρίποδας γὰρ ἐείκοσιν ἐχάλκευε τῷ τότε,

τὸ τῆς παροιμίας, ἔχεις Πατρόκλου πρόφασιν. Anna Comnena Alexiade 3, p. 73: Πάτροκλον πρόφασιν ταῦτ' ἐσχηκώς. Ibi Cangius. Adde Corayum ad Heliodorum p. 36. Utuntur genitivo et accusativo.

(568) A, ἀστερήμασι.

(569) B, τέ. A, ὤμωξέ τει.

(572) A, μυκήματος. B, μυκημάτων. Correctio fuit facienda.

(576) Cf. Il. 18, 71. Sed κατάσχεσις ubi χειρός? Videtur cogitasse de loco alio v. 423, ubi de Vulcano ad Thetin accedente: Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί. Vide infra 615. Modo A, ῥόγῳ. Cf. Σ, 105.

(577) Cf. Il. 18, 145.

(578) A, παχυθάλασσον, quod prætuli lectioni B πολυθάλασσον, ob oppositionem quæ sequitur, λεπτὸν τὸ εὐθεσίας ὕδωρ. Cf. ad v. 221.

(581) B, ἀπηερώθη. A, ἀπηθερώθη. Sed sequitur statim ἠθερώθη. Inde correxi ἀπηωρήθη. Cf. ad v. 264.

(583) Cf. Il. 18, 382...

(584) A, ξέν. πρὸς οἶκον. Esse θέσιν puto sessionem Thetidos, cui Charis sedile exhibet officiosa. Cf. Il. 18, 389.

(585) Cf. Il. 18, 410...

(587) Sumsit ipsa verba Homeri Il. 18, 373, ne mutato quidem ἐείκοσιν, quæ forma orationi suæ non convenit Conferatur v. 473.

ἀπειρομέτρων ἀριθμοῖς λέγω κινήσεις χρόνων.
Τὸ γὰρ θερμὸν ὑπέστησε καὶ κόσμον καὶ τὸν χρόνον.
Τὸ « εὐσταθὲς δὲ μέγαρον » ἅπας ἐστὶν ὁ κόσμος,
τὰ « κύκλα δὲ τὰ χρύσεα » τὰ τρίποδας κινοῦντα
ὁ σφαιροδρόμος ἥλιος καὶ χρόνους ἀπαρτίζων.
« Θεῖον ἀγῶνα » λέγει δὲ τοὺς σφαίρας περιδρόμους,
δι' ὧνπερ αἱ τριμέρειαι τῶν χρόνων συμπληροῦνται,
καὶ πάλιν ἀνακάμπτουσιν ἐξ ὑπαρχῆς ἑτέρας.
« Ὦτα » δ' αὐτοὺς τοὺς τρίποδας λέγει μὴ ἔχειν ἔτι,
ταῦτα κατασκευάζειν δὲ τὸν Ἥφαιστον τῷ τότε·
οὔπω γνωστὸν καὶ ἀκουστὸν κίνησις ἦν ἡλίου,
ὑφ' οὗ τρισσάκις ὁ ἀὴρ τῷ ἔτει μετατρέπει·
ἔμελλε δ' ἤδη γίνεσθαι τοῦτο, καθὼς ἐρεῖ σοι,
παίζων δὲ, τὴν Ἀχίλειον ἀσπίδα καταλέγων,
κόσμου παντὸς τὴν σφαίρωσιν, ἣν μετ' εὐτάκτου δρόμου
περιπολῶν ὁ ἥλιος πάντα γεννᾷ καὶ τρέφει.
Οὕτως ἡ Θέτις Χάριτι συνῆν καὶ συνετρύφα,
τὸ ὕδωρ ἐλεπτύνθη δὲ καὶ ἤδη ᾐθεροῦτο.
Ἐξ ἀκμοθέτου δ' Ἥφαιστος ἀνασκιρτᾷ μεγάλως,
χωλεύων, τούτου πόδες δὲ ἀσθενεστάτως ὥρμων·
μακρόθεν θεὶς δὲ τοῦ πυρὸς τὰς φύσας, ὅπλα πάντα
ἐς ἀργυρᾶν τὴν λάρνακα θεὶς, καὶ λελαμπρυσμένος,
καὶ βακτηρίαν δὲ λαβὼν, ἐξέδραμε χωλεύων.

(588) A B, ἀριθμοῦ.
(590) Cf. Il. 18, 374, et supra v. 480, eadem dixerat homo tædiosus.
(592) A, σφεροδρόμους.
(594) Cf. supra v. 488.
(595) A, ἀπαρχῆς.
(596) Cf. Il. 18, 378.
(599) A B, τρισάκις.
(603) A, περὶ πολλῶν.
(605) B, A, δέ.
(606) Cf. Il. 18, 410. In A fit inde saltus ad v. 618, propter versus hujus iterationem.
(607) Cf. Il. 18, 411.
(609) B, λελαμπρυσμένην, quod mutavi. Ipse est λελαμπρυσμένος, scilicet vultu absterso et pectore, tunicamque indutus. Cf. Il. 18, 414, ac supra v. 306, præsertim infra 622, ubi λαμπρυσμὸς de Vulcani munditiis.

Χρυσαῖ θεραπαινίδες δὲ προέβαινον ἐκείνου·
ζώσαις καλαῖς νεάνισι τοῖς πᾶσιν εὖ εἰκυῖαι,
αἷς νοῦς καὶ σθένος καὶ φωνὴ καὶ ἀθανάτων ἔργα.
Αὗται προεπορεύοντο, οὗτος δ' ἐλθὼν κατόπιν
πλησίον ἤδη Θέτιδος, καὶ τῆς χειρὸς λαμβάνει
κα', κατακούσας ταύτης δὲ, ποιεῖ τὴν πανοπλίαν.
'Εξ ἀκμοθέτου δ' Ἥφαιστος ἀνασκιρτᾷ μεγάλως·
ἐκ δὲ τοῦ ὑπεκκαύματος καὶ αἰθερίου τόπου
χωλὸν καὶ ἀδιάρθρωτον ὥρμησε πῦρ ἐκπνέειν
συγκερασθὲν δὲ τῷ ὑγρῷ, ὁ λάρναξ ἀργυρέα,
καὶ συνεδρία Θέτιδος, ταύτης χειρός τε σχέσις,
καὶ βακτηρίας στηριγμὸς, καὶ λαμπρυσμὸς ὡσαύτως.
Αἱ δὲ χρυσαῖ νεάνιδες, αἱ τούτῳ προπολοῦσαι
αἵ τε θερμαὶ καὶ θρεπτικαὶ καὶ ζωογόνοι φύσεις.
'Ο οἶκτος δὲ τῆς Θέτιδος τοιόνδε τι τυγχάνει·
μόνον τὸ ὕδωρ τῷ θνητῷ Πηλεῖ, τῇ γῇ, ἐζύγη,
ἐν ᾗπερ ἔστι πᾶν θνητὸν καὶ τῆς φθαρτῆς οὐσίας·
τὰ τῶν στοιχείων δὲ λοιπὰ τοῖς θεοῖς γειτνιῶσι.
« Καὶ νῦν ὁ γέρων οὗτος μὲν κεῖται βλαβεὶς τῷ γήρει,
« ὁ δὲ υἱός μου Ἀχιλεὺς νῦν δεῖται πανοπλίας ».
Λοιπὸν ὁ Ἥφαιστος αὐτῷ τεύχει τὴν πανοπλίαν·
ἤτοι μακραὶ παρέδραμον περιστροφαὶ τῶν χρόνων
καὶ κόσμος κατερράγη δὲ καὶ γῆς ἦν ἀκαρπία,
καὶ τῶν στοιχείων δὲ δεινὴ σύγχυσις πεφυρμένη,

(612) B, ἐφεικυῖαι. Correxi εὖ εἰκυῖαι. Pronunciatio fere similis sæpe permutationem parit syllabarum εὐ ἐφ, αὐ, αφ. Inde scriptum in Anecdotis Bekkeri p. 362, O, καφθείσης pro καυθείσης; ἀνακαυφθεὶς pro ἀνακαυθεὶς in Notit. mann. t 5, p. 388; αὔξησιν pro ἄφεξιν in Leone Diacono 8, 9; ἄφθευρον pro αὐθώρει in Synesio De regno p. 18 D.

(619) A, χαλκόν. Cf. supra v. 465.

(621) A, συνεργεια. A, στηρισμός.

(622) A B, βακτηρία. Scripsi βακτηρίας. Litteræ similes vicinitate sibi nocent sæpissime. Cf. Il. 18, 416.

(625) A, τοιοῦτον τι. Cf. oratio Thetidis, Il. 18, 432; ac supra v. 315

(626) A, ἐφάνη.

(629) Cf. Il. 18, 434.

ἕως τὸ φλέγον, κερασθὲν εἰς εἶπον τανῦν τρόποις,
πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα τε ποιοῖ καὶ τὸν αἰθέρα,
καὶ πάντα συνεστήσατο, συντέμως φάναι, κόσμον
διηρθρωμένον κάλλιστα, ὡς τοῦ ἡλίου πλέον
τηροῦντος δρόμον εὔτακτον ἀεὶ περὶ τὴν σφαῖραν,
καὶ πᾶν φυτὸν ἐκτρέφοντος καὶ πᾶν ζωογονοῦντος,
καὶ τὰς μυρίας δὲ τροφὰς πᾶσι διδοῦντος ζώοις.
Τὴν πανοπλίαν Ἀχιλεῖ ταύτην τῷ κόσμῳ τεύχει.
Ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ χρήσιμον λεκτέον τοῦ κειμένου,
ὅσον εἰς ἀλληγόρημα τῶν χρειωδῶν τυγχάνει.
Ἂν δὲ πολυλογήσωμεν, τὸν Ὅμηρον αἰτιᾶσθε,
πολλῇ πυκνώσει τῶν φρενῶν, τῷ σπεύδειν λεληθέναι
πρωθύστερά τε γράφοντα καὶ πάλιν συμμιγνύντα,
καὶ τῷ κεκαλυμμένῳ δὲ τῶν νοημάτων βάθει
τὸν Τζέτζην περιτρέποντα γράφειν ἁπλῶς, συντόμως,
καὶ τότε τῷ σχεδίῳ δὲ τῷ λόγῳ συντιθέντα
ἅπερ οὐδεὶς ἐτόλμησεν, οὐ παλαιός, οὐ νέος,
εἰ μή πού τις, ἐκ τῶν ἐμῶν μεταποιήσας ταῦτα,
πρός τινα τερατεύσοιτο αὐτὸς συντεθεικέναι,
ὡς καὶ λοιποῖς συγγράμμασι δρῶσιν ἐμοῖς πολλάκις.
Ὅτι δ' οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἀλληγορῆσαι τάδε,
ὁρᾶτε τὸν Ἡράκλειτον, καὶ τὴν μιμὼ σὺν τούτῳ,
τὴν ἀλαζόνα σφίγγα δὲ μᾶλλον τὴν ἐπηρμένην,
Κορνούτους, Παλαιφάτους τε πάντας ἀλληγοροῦντας,

(636) A, ποιεῖ.
(638) B, τὸ ἡλίου.
(641) A, δοκοῦντος.
(642) A B, ταύτην. Scripsi ταυτὴν, *eamdem*. Quæ accusativi forma in bonæ ætatis auctore non ferenda foret.
(645) A, αἰτιᾶσθαι, superscripto ε.
(646) Inserui τῶν φρενῶν ex Y, 42.
(650) A B, τότε σχ. Addidi τῷ. De repetito articulo cf. Prol. 312, II, 41.
(656) Nescio quem simiam vocet. Cogitavi de Heraclide illo cujus Allegorias Homericas ediderunt Galeus et Schowius.
(657) A, τὴν ἀνλοζοίαν φίγγα δε.
(658) A, χρονούτους. B, κουρνούτους.

καὶ τὰ ἐμὰ βιβλίδια, τὸ εὐτελές τε τόδε,
οἰκονομίᾳ συγγραφὲν, σπουδῇ τῇ τῆς Ἀνν́σσης,
καὶ ὅπερ παρεσπάρη μοι τῆς χρονικῆς μοῦ βίβλου
τῆς ἱστορούσης τεχνικοῖς ἰαμβεῖς τὰ τῶν χρόνων,
ἀλληγοροῦν δὲ σύμπαντα συντετμημένῳ λόγῳ.
Ἀλλὰ δὴ πᾶν τὸ χρήσιμον ῥητέον τοῦ κειμένου.
Φῦσαι τὸ πνευματῶδες μὲν τὸ τοῦ πυρὸς τυγχάνει,
χόανοι τὸ θερμότερον αὐτοῦ καὶ κεραννῦον.
Τὸ εἴκοσιν ἐν τρίποσι τοῖς εἴκοσι προέφην
ὡς ὑπὲρ τέλος Ὅμηρος κόσμον καὶ χρόνον λέγει.
Ἀεὶ τῷ πνευματώδει δὲ πυρός τε καὶ τῇ θέρμῃ
μέλλειν κιρνᾶσθαι σύμπαντα σαφῶς σοι δογματίζει.
« Χαλκὸν δὲ βάλλεν ἐν πυρὶ » καὶ τὰς λοιπάς τε ὕλας.
Τῇ θέρμῃ παρυπέστησε τὰ τέσσαρα στοιχεῖα·
ἡ γῆ καὶ θάλασσα, ἀὴρ, πῦρ, ὁ αἰθὴρ τε πέμπτος.
Γῆ καθ' ἡμᾶς κασσίτερος (τήκεται γὰρ ὡς οὗτος),
ἄργυρος θάλασσα, ἀὴρ χρυσὸς, αἰθέρος φύσις,
χαλκὸς τὸ πῦρ ἀνώτερον ὂν πέριξ τοῦ αἰθέρος.
Τὸν δ' ἀκμοθέτην νόει μοι πᾶσαν τοῦ κόσμου σφαῖραν,
τὴν ἔτι ἀδιάρθρωτον, καὶ μίγμα τῶν στοιχείων·
ἄκμονα δὲ, τὸ καρτερὸν τῶν ἐσομένων δρόμων,
ῥαιστῆρα, τὴν λεπτύνασαν καὶ διαρθροῦσαν φύσιν,
πυράγραν, τὴν ἐπίσχεσιν καὶ κρᾶσιν τοῦ πυρώδους.
Σάκος δὲ τὸ πεντάπτυχον, ἡ σφαῖρα ἠρθρωμένη·
ἄντυξ, καὶ περιφέρεια, τριπλὴ δὲ, μαρμαρέη,

(661) A, παρεσπάθη· fortasse τῇ χρονικῇ μου βίβλῳ τῇ ἱστορούσῃ.
(665) A B, φύσσαι. Cf. Il. 18, 468.
(666) Cf. Il. 18, 470.
(667) Fort. τῷ. προέφην scilicet v. 482.
(671) Cf. Il. 18, 474.
(677) Cf. Il. 18, 476.
(678) B, καὶ μίγμα. .
(680) Cf. Il. 18, 477. A B, λεπτύσασαν.
(682, 683) Cf. Il. 18, 479, 480. A, ἄντιξ... μαρμερίη.

ἀὴρ, αἰθὴρ κατέστηκε καὶ τοῦ πυρὸς τὸ σῶμα.
Ὁ τελαμὼν ὁ ἀργυροῦς ὅστις ὑπάρχει μάθε·
ἀναθυμίασις, ἀὴρ ὁ συγκινῶν τὴν σφαῖραν·
λευκὸς δὲ ὡς ὁ ἄργυρος ἐστὶν ἀὴρ τῇ θέᾳ,
καὶ συγκινεῖ τὴν σφαίρωσιν ἀναθυμίασίς τις,
ὡς ἡ Ὁμήρου πανταχοῦ δεικνύει Καλλιόπη.
Ἀλλὰ περὶ τῆς σφαίρας δὲ φησὶν ὁ Σταγειρόθεν.
Τὰς πέντε πτύχας ἄκουσον πῶς Ὅμηρος νῦν λέγει,
γῆν λέγων, καὶ τὴν θάλασσαν, σελήνην ἀντ' ἀέρος.
ἀντὶ πυρὸς τὸν οὐρανὸν, ἥλιον ἀντ' αἰθέρος.
Ἃ στεφανοῦται οὐρανὸς, τείρεα δέ μοι νόει·
νῦν μοι τὸν δωδεκάζωδον καὶ τὸν ἐκείνου κύκλον
τὰ ἀπλανῆ τῶν ἄστρων δὲ, ὀκτὼ πρὸς τριακάδι,
ὅσα τε Ἕλληνες φαμὲν, καὶ ὅσα διαγράφει
Τεῦκρος ὁ Βαβυλώνιος ἐν τῇ βαρβάρῳ σφαίρᾳ,
ὧν καὶ Πλειὰς καὶ ἡ Ὑὰς, Ὠρίων καὶ αἱ Ἄρκτοι,
ἅπερ καὶ παρενέγραψεν ὁ Ὅμηρος ἐνθάδε.
Νῦν ταῦτα λέγει τείρεα· τείρουσι γὰρ, ὡς οἶδας,
χειμῶνας ἐπεισφέροντα καὶ θέρη τὰ καυσώδη.
Μετὰ μικρὸν ὁ γέρων δὲ, παίζων σωφρονεστάτως,
ἐρεῖ τὸ δωδεκάζωδον, γέροντας καθημένους
λίθοις ξεστοῖς ἤτοι στερροῖς ἐν ἱερῷ τῷ κύκλῳ.
Καὶ πάλιν χορὸν ποίησε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
ᾧ νέοι καὶ παρθένοι τὲ χορεύουσι συμμίκτως·

(685) Cf. Il. 18, 480.
(689) Sic Chil. 2, 383 : Ὡς ἡ χρυσῆ τετράνωκεν Ὁμήρου Καλλιόπη.
(690) Fortasse ἄλλα.
(692) A. λέγω. Cf. Il. 18, 483...
(694) Cf. Il. 18, 485.
(695) B, νῦν μή.
(696) A, τριηκάδι.
(698) B, τεῦκρος καὶ βαβυλ. De Teucro Babylonio Bibl. Gr. t. 4, p. 166.
(704) Homerus ἐρεῖ Il. 18, 503.
(706) Cf. Il. 18, 590, 593. Sumsit ποίησε ex Homero, qui in Scuti descriptione hoc tempore non semel est usus. Nocebat metro ἐποίησε. Non nocebit v. 712.

τῶν γὰρ ζωδίων ἓν πὰρ ἓν ἄρσεν ἐστὶ καὶ θῆλυ,
ὡς ἀστρολόγοι λέγουσι, καὶ νῦν ὁ θεῖος γέρων,
πλὴν τοῦ Ὀρφέως πρότερος ὢν πάντων ἀστρολόγων.
Ἀλλ' εἴ τι παρεδράμομεν, λεπτῶς ἀναληπτέον.
Δύο τὸ πῦρ ἐποίησε πόλεις ἀνθρώπων, λέγει.
Τὸ πῦρ πάντα διήρθρωσε καὶ ἄστρα καὶ ἀστέρας,
δύο ἀφ' ὧν ἐγγίνονται βροτοῖς περιπολήσεις,
ἡ εὐτυχὴς καὶ δυστυχὴς ἑκάστου γενεθλίῳ,
καὶ ταῖς λοιπαῖς δὲ καταρχαῖς αἷς τί τις πράττειν θέλει.
Τὴν εὐτυχῆ δεικνύει σοι, γάμους καὶ τἄλλα λέγων,
καὶ τοὺς φιλονεικοῦντας δὲ κρίσει τὸ νεῖκος λύειν.
Κρίνεσθαι δὲ καὶ γίνεσθαι ταῦτα φησὶ τὰ πάντα,
τῶν δώδεκα τῶν θαυμαστῶν γερόντων καθημένων,
Κριοῦ, Ταύρου, Διδύμων τε, Καρκίνου Λέοντός τε,
Παρθένου ἅμα καὶ Ζυγοῦ, Σκορπίου καὶ Τοξότου,
αὐτοῦ τε Αἰγοκέρωτος, Ὑδρόχου καὶ Ἰχθύων·
περιτρεχόντων πανταχοῦ τῶν πέντε δὲ κηρύκων
τῶν σκηπτροφόρων ὧν φησι, τῶν καὶ μεγαλοφώνων,
ἤγουν ὧν σθένος μέγιστον, οἳ καὶ περιθρυλλοῦνται
ὡς δεῖ με παῖξαι καὶ μικρὸν τῶν μανδατωριτζίων·
Κρόνου, Διὸς καὶ Ἄρεως, Ἀφρογενοῦς Ἑρμοῦ τε.
Δύο χρυσοῦ δὲ τάλαντα, ἥλιος καὶ σελήνη,
οὓς ἀστρολόγοι βασιλεῖς λέγουσι τῶν ἀστέρων,
ἅπερ ἐν μέσῳ ἔκειντο λῆψις εὐθυδικοῦσι.

(712) Cf. Il. 18, 490.
(713) A B, πᾶν. Scripsi πάντα.
(714) A, δι' ὧν ἀφ' ὧν.
(717) Homerus δεικνύει Il. 18, 491.
(718) Cf. Il. 18, 497.
(720) De numero senum tacet poeta.
(722) B, ἅμα δέ.
(724) Nec præconum numerum quotus fuerit declarat poeta Iliade 18, 503.
(725) A, ὧν. B ὧν.
(727) Μανδατωριτζίων diminutive pro μανδατώρων. Cf. N. ad iota, v. 71.
(729) Cf. Il. 18, 507.
(731) Fortasse εὐθυδικοῦντι Homerus : Τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴπῃ.

Τῶν πέντε ὧνπερ εἴπομεν ἀστέρων πλανωμένων,
τῶν ἀγαθῶν ὑπάρχουσιν ὁ Ζεὺς καὶ Ἀφροδίτη,
φθοροποιοὶ καὶ βλάπτοντες ὁ Κρόνος δὲ καὶ Ἄρης·
Ἑρμῆς συνὼν δὲ ἀγαθοῖς ἐς πλέον ἀγαθύνει,
τοῖς βλαπτικοῖς συντρέχων δὲ τὸ βλάβος ἐπιτείνει.
Οὗτοι δὲ, περιτρέχοντες τὸν ζωοφόρον κύκλον,
ἀμειβαδὶς δικάζουσιν ἄλλοτε ἄλλα δρῶντες.
Ὅταν δ' οἱ φαῦλοι ἀγαθὰ δρῶσι τοῖς γενεθλίοις
καὶ καταρχαῖς πραγμάτων δὲ πάντων τῶν ἐν τῷ βίῳ,
καὶ οἱ χρηστοὶ παγκάλλιστον ἂν ὦσι δεδρακότες,
τοῦτο ποιοῦσι τὸ χρηστὸν τὸ μέγιστον τῷ τότε,
χρυσᾶ λαβόντες τάλαντα δύο, τὰ λελεγμένα,
ἤγουν παραμεσάζοντες ἡλίου καὶ σελήνης,
καὶ ζυγουλκούντων ἄριστα σοφῇ ταλαντουργίᾳ.
  Δύο στρατοὶ δὲ εἴατο πρὸς τῇ ἑτέρᾳ πόλει.
Τὴν ἐκ περιπολήσεως ἀστέρων εὐτυχίαν
εἰπὼν, ταυῦν δυστυχῆ μοῖράν σοι καταλέγει,
πολέμους καὶ διαρπαγάς· ἐν δὲ τῷ λέγειν τοῖσδε
χρυσοῦν ὁμοῦ τὸν Ἄρεα καὶ Ἀθηνᾶν ὑπάρχειν,
καλὸν βουλαῖς ὑπερμαχεῖν ὑπὲρ πατρίδος λέγει.
Τὰ πάντα τῇδε σοι σαφῆ μοίρας δυστυχεστάτης.
Τὰ ὡρισμένα μόνα δὲ ὁ Τζέτζης ὀβελίζει·
οἷον ποιμένες δύο τε καὶ τέσσαρες ποιμένες,
καὶ πάντα δὲ τὰ ὅμοια· πραγματικὰ εἰσὶ γαρ.
Οὐ μὴν ἀλληγοροῦνται καὶ τάλαντα τὰ δύο

(738) A, ἀμοιβαδίς. Il. 18, 506.
(741) B, οἱ χρηστόν.
(742) B, τῶν τότε. A, τῷ τότε.
(743) A, βάλλοντες.
(744) B, παρὰ μεσάζοντος.
(746) B, ἑσπέρᾳ. Cf. Il. 18, 509.
(750) A, χρυσον. Il. 18, 516.
(751) A. λέγειν.
(752) B, παντα ταῦτα δέ.
(754) Conf. Il. 18, 525, 578.

καὶ πέντε πτύχες, καὶ λοιπὰ τῶν ἀλληγορουμένων.
Τὸ « ἐν δ' ἐτίθει δὲ νειὸν » καὶ τὰ λοιπὰ δὲ ταῦτα
δεικνύουσι σαφέστατα ὅτι καὶ γεωργία
καὶ βίος δὲ ποιμενικὸς, καὶ αἱ λοιπαὶ δὲ τέχναι
ἐκ τῆς περιπολήσεως γίνονται τῶν ἀστέρων,
τὴν ἣν περιπολεύουσι τὸν ζωογράφον κύκλον·
ὃν κύκλον Ἥφαιστος ποιεῖ χορείοις τῶν ἀστέρων,
ἐν ᾧ περιπολεύουσι παρθένοι τε καὶ νέοι.
Τὸ πρὶν σαφῶς εἰρήκειμεν πάντα σοι περὶ τούτων.
Κνωσσὸν δὲ νυν καὶ Δαίδαλον ὁ Τζέτζης ὀβελίζει
καὶ στίχους ἄλλους ὡς ὀκτὼ μέχρι τοῦ στίχου τοῦδε·
« περὶ χορὸν δὲ ἱμερτὸν πλῆθος εἱστήκει τόσον »,
τοῦ ζωοφόρου κύκλου δὲ πλῆθος ἀστροθεσίας.
Οἱ δύο πάλιν ὀρχησταὶ, ἥλιος καὶ σελήνη.
Ὠκεανὸν δὲ ἔθετο ἄντυγα τῇ ἀσπίδι·
τοῦ κόσμου τέρμα γὰρ παντὸς ὠκεανὸς τυγχάνει.
Ἐπεὶ δὲ σάκος ἔτευξε μέγα τε στιβαρόν τε,
ἔτευξε καὶ τὸν θώρακα λαμπρὸν πυρὸς ἐς πλέον.
Ὅρα τὸν χρυσογέροντα πῶς παίζει νῦν δι' ὅλου.
Πέντε τοῦ κόσμου γὰρ εἰπὼν, τοῦ σάκους, εἶναι πτύχας,
πῦρ, ὕδωρ, γῆν καὶ θάλασσαν, καὶ πέμπτον τὸν αἰθέρα,
καὶ θώρακα τοῦ κόσμου δὲ, νῦν Ἀχιλέως, λέγει

(757) A B, πτύχας.
(758) Cf. Il. 18, 541.
(760) B, ποιμνητικός.
(761) A, καὶ τῆς.
(763) B, χορείης. A, χορείοις.
(764) Cf. Il. 18, 593.
(765) A, εἰρήκαμεν, scilicet v. 707. B, εἰρήκειμεν. Cf. ad Π, 124.
(766) Cf. Il. 18, 591, 592.
(768) Cf. Il. 18, 603. A, χωρόν. B, πόσον.
(770) A, ὀρχισταί. Cf. Il. 18, 604.
(771) Cf. Il. 18, 606.
(772) B, ὠκεανοῦ.
(773) Cf. Il. 18, 608.
(774) Cf. Il. 18, 609: φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς. Tzetzicum πυρὸς ἐς πλέον idem est ac μᾶλλον πυρός· sic Ω, 36, παχυνθεὶς ἐς πλέον· 42, νυκτὸς μελάντερον ἐς πλέον, et 129, ἐπὶ πλέον: Λ, 151, πρὸς πλέον.
(775) Cum χρυσογέροντα confer Ὅμηρος γέρων ὁ χρυσοῦς, Γ, 64.
(776) Homerus εἰπὼν Il. 18, 481.

τὸ μέρος τὸ αἰθέριον, τὸ πῦρ δὲ κόρυν τούτου,
τὴν γῆν κνημῖδας τούτου δὲ, δῆθεν ἐκ κασσιτέρου.
Ἐπεὶ τὰ ὅπλα πάντα δὲ ὁ Ἥφαιστος ἦν τεύξας,
ἔμπροσθεν ταῦτα τέθεικε μητρὸς τοῦ Ἀχιλέως.
Ὡς ἴρηξ αὕτη δ' ἧλατο κομίζουσα ἐκεῖνα.
Ἐπεὶ πῦρ γοῦν ὑπέστησε κόσμου παντὸς τὴν θέσιν,
τὴν γῆν ἐξαπικμάσαν μὲν τῇ ζέσει τῇ πυρφόρῳ,
μετεωρῆσαν ἄνω δὲ τὸν ἔνυγρον ἀέρα
ἐς πλέον τὸν αἰθέρα δὲ καὶ φύσιν τὴν τῶν ἄστρων,
ὄμβροι τε κατεφέροντο καὶ Ἀχιλεὺς ὡπλίσθη,
ἐξ ἀκαρποῦντος πάγκαρπος, πολυχιλεὺς δειχθείς τε.

(779) Cf. Il. 18, 610...
(783) A, εἵλατο. B, ἥλλατο. Cf. Il. 18, 615.
(784) A B, ἐπεί περ γοῦν ὑπέστησε. Scripsi πῦρ.
(785) A B, ἐξαπικμάσαμέν.
(786) A, μετεωρῆσαν. B, μεταιωρῆσαν.
(787) A, ἐς πλέον τὴν ἑσπέραν.
(789) Cf. supra v. 566.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Τ (*).

Παρὰ Ἡφαίστου Ἀχιλεῖ Θέτις κομίζει ὅπλα,
ὃς τὴν εἰς Ἕλληνας ὀργὴν εὐθέως ἀποῤῥίψας,
καὶ τὰ παρ' Ἀγαμέμνονος εἰσδεδεγμένος δῶρα,
ἀριστησάντων τῶν λοιπῶν, νήστης αὐτὸς ὑπάρχων,
ὁπλίζεται πρὸς πόλεμον. Ξάνθος ὁ τούτου ἵππος
θάνατον προμαντεύεται. Ταῦτα μὲν οὕτως ἔχει·
ἤδη τὰ τοῦ κειμένου δὲ λοιπόν μοι μοχλευτέον.

Ἠώς ἐστι « κροκόπεπλος », λαμπρὰ καὶ ποικιλείμων·
τὸ φῶς τοῖς ἀθανάτοις δὲ καὶ τοῖς βροτοῖς εἰσφέρον
στοιχείοις καὶ ἀνθρώποις νῦν ἐμφανέστατα λέγει.
Θέτις δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ φέρουσα δῶρα·
τῷ Ἀχιλεῖ δὲ ἥρωϊ τῷ Θετταλῷ ἐκείνῳ
διὰ θαλάσσης καὶ νηῶν προσήχθη πανοπλία
ἔργον θεοῦ τυγχάνουσα, ἤτοι σοφοῦ τεχνίτου,

(*) Lemma in B ; ἀρχὴ τῆς Τ Ὁμήρου ῥαψῳδίας. Sed altera manus pro T rescripsit Φ. Etenim fit saltus a libro Σ ad librum Φ. Superest mihi nunc unus codex A. Nam in C perierunt folia plurima, quibus finis libri Σ a versu 452, liber T integer, et libri Υ maxima pars ab initio ad versum 336.

(2) A, εἰς τήν. Scripsi ὃς τήν.

(7) κειμένου μοι Pro μοι scripsi δὲ ob sequens pronomen.

(8) De ἐστι an bene legerim dubito. Videtur posse etiam legi ἔτι. Cf. Il. 19, 1.

(9) A, εἰσφέρον. Locus est fortasse sanus, licet obscurior. Articulus non ad φῶς referendus, sed ad εἰσφέρον· τὸ χρῆμα, τὸ κατάστημα εἰσφέρον φῶς ἀνθρώποις. Transpositis verbis sententia foret perspicua magis : τὸ δὲ τοῖς ἀθανάτοις φῶς. Scilicet Homerus λέγει. Cf. Il. 19, 2.

(11) A, δ' ἐ νῆας. Voluit librarius scribere ἐς. Il. 19, 3 : Ἡ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.

ἡ εἱμαρμένης καὶ θεοῦ δῶρον εἰς Ἀχιλέα.
Τὸ « φῦ χειρὶ » σημαίνει δὲ ὅτι πρακτικωτάτως ··
Ἤδη τὰ ὅπλα κατιδὼν ὁ Ἀχιλεὺς οὐ λόγοις
θρήνου τοῦ περὶ Πάτροκλον ἀπέπαυσε καὶ γόων·
ἐτέρπετο τῶν ὅπλων δὲ προσβλέπων ποικιλίαν.
Ἄγαν ἐκπεπληγμένως δὲ βλεπόντων Μυρμιδόνων,
ἐλέγχων νηπιώδεις τε καὶ ἀγενεῖς ἐκείνους,
ἠγριωμένως κατιδών, μέμφεται σφόδρα τούτους.
Αὐτίκα λέγει δὲ ταυτὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ μητέρα,
τοὺς τούτῳ προσκομίσαντας διὰ θαλάσσης ὅπλα,
τῆς συνεργούσης Ἀχιλεῖ τρόπῳ μητρὸς, ὡς ἔφην·
« Ὦ οἱ ἀποκομίσαντες θαλάσσῃ μοι τὰ ὅπλα,
« ἅπερ θεὸς παρέσχηκεν, ἤτοι ἡ εἱμαρμένη,
« ἢ ἃ σοφὸς ἐποίησε δημιουργὸς τεχνίτης,
« τὰ ὅπλα ταῦτα ἔργα μέν εἰσι τῶν ἀθανάτων,
« οὐδὲ βροτὸς ἂν δέδρακε τοιαύτην ὁπλουργίαν.
« Εἶτα ἐξ εἱμαρμένης μοι ταῦτα τῆς τῶν ἀστέρων
« τὰ ὅπλα ἐκομίσθησαν, οἷα θνητὸς οὐ τεύξει·
« τοῖς εἰς ἐγὼ νῦν ὁπλισθεὶς, χωρήσω πρὸς τὴν μάχην.
« Πτοοῦμαι δὲ τὰ τραύματα μὴ συσσαπῇ Πατρόκλου ».
Οἱ δ' εἶπον· « Πρὸς τὸν πόλεμον πάνυ ταχέως χώρει·
« ἡμεῖς δὲ τοῦτον ἄσηπτον τηρήσομεν ἐντέχνως ».
Καὶ ἀμβροσίᾳ μὲν αὐτοὶ, φαρμάκοις ἀσηψίας,
ἐλαίῳ πάνυ παλαιῷ καὶ ἐρυθρῷ δὲ οἴνῳ
καὶ τοῖς λοιποῖς κατέχρισαν τὸν Πάτροκλον φαρμάκοις.

(16) Cf. Il. 19, 7. Post hunc versum plurimi sunt omissi, ni fallor.
(19) Conf. Il. 19, 18.
(20) A, ἐκπεπληγμένος. Inde feci adverbium. Cf. Il. 19, 14.
(22) A, ἠγριωμένους. Scripsi ἠγριωμένως. Iratus Myrmidonibus Achilles timidioribus erat: Ὣς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος.
(25) ἔφην scilicet Σ, 120, 370.
(32) A, τεύξη.
(34) Cf. Il. 19, 24. A, συσαπῇ.
(36) A, τηρήσωμεν.
(37) Cf. Il. 19, 38.

Ὁ δ' Ἀχιλεὺς παρώρμησε τοὺς Ἕλληνας κραυγάζων.
Καὶ τἄλλα πάντα μὲν σαφῆ· τοῦτο τανῦν ῥητέον.
Ἣν ἐν ναυσὶν ἡ Ἄρτεμις ὤφειλε κτεῖναι βέλει,
ἢ λοιμικῷ νοσήματι, εἴθε προανῃρέθη.
Τὰ λοιμικὰ τῶν νόσων γὰρ καὶ τὰ ὀξέα πάντα
ἡλίῳ τε προσάπτουσιν ὁμοῦ καὶ τῇ σελήνῃ.
« Ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννύς »,
ἡ εἱμαρμένη τε αὐτοῦ καὶ ἡ ἑκάστου μοῖρα,
καὶ σὺν αὐτοῖς ἡ σκοτεινὴ ἀόρατός τε βλάβη.
Θεὸν καὶ πάθος δὲ ψυχῆς τὴν « Ἄτην » ὀνομάζει.
Καὶ τοῦ Διός φησιν αὐτὴν καὶ εἱμαρμένης παῖδα·
πᾶν ἀγαθὸν καὶ βλάβη γάρ εἰσι τῶν εἱμαρμένων.
Ἄκουε καὶ τὴν ἄτην δὲ ἥπερ ὁ Ζεὺς ἐβλάβη
ἐξ Ἥρας, ὅτε ἔμελλεν ὁ Ἡρακλῆς τεχθῆναι,
καὶ πῶς ἡ Ἥρα λέγεται σχεῖν τοκετὸν Ἀλκμήνης.
Παῖς ἦν τοῦ Ἀμφιτρύωνος ὁ Ἡρακλῆς ἐν λόγῳ,
ἔργῳ Διὸς δὲ, ἄνακτος ὄντος καὶ ἀστρολόγου,
ὃς διαφόροις γυναιξὶ πολλοὺς ἔσχηκε παῖδας.
Πρὸς τόκου δ' οὔσης ὑπ' αὐτοῦ ποτὲ καὶ τῆς Ἀλκμήνης,
τὸν Ἡρακλῆ μελλούσης τε τῷ τότε τίκτειν χρόνῳ,
οὔσης ἐγκύου τότε δὲ τούτῳ καὶ τῆς Ἀρχίππης
πλὴν ἀτελὲς ἑπτάμηνον τέκνον τὸν Εὐρυσθέα,
ὁ Ζεὺς ἐκεῖνος βασιλεὺς ὁ μέγας ἀστρολόγος

(40) Cf. Il. 19, 40, 41.

(42) Ante hunc versum videntur nonnulla periisse. Nam foret interpretatio nimis abrupta versus Homerici Il. 19, 59 : Τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ. Saltem dicendum fuit de qua fit mentio, Briseisque nominanda. — A, μέλη, vel βέλη.

(46) Versus est integer Il. 19, 87.

(47) αὐτοῦ, ipsius Agamemnonis.

(49) Homerus ὀνομάζει Il. 19, 88.

(50) Cf. Il. 19, 91.

(55) Multa verbis similia in hujus eventus narratione conferantur quam Chiliadi 2, 157, Tzetzes inseruit. Jam Jupiter dictus fuit ἀστρολόγος libro Σ, 179.

(58) A, ὑπ' αὐτῆς. Correxi ex Chiliade 2, 170, ubi est versus integer, cum τότε.

(61) Accusativum cum ἔγκυος sæpius junxit Tzetzes. Vide ad Proleg. 175.

τότε καὶ μόνον ἔψευστο. Ἰδὼν γὰρ τοὺς ἀστέρας
καλῶς κειμένους ἅπαντας καὶ τόποις βασιλείοις,
πρὸς τοὺς ἀστέρας ἀπιδὼν μόνους τοὺς γενεθλίους,
μὴ προσκοπήσας εἰ τεχθῇ τότε δὲ καὶ τὸ βρέφος,
« Θεοὶ σοφοὶ καὶ ἄρχοντες, τοῦτο » φησὶ « προλέγω.
« Ἀλκμήνη τίκτει σήμερον τί δέ; τί; βασιλέα ».
Οὕτω μὲν εἶπεν, Ἡρακλῆ νομίζων γεννηθῆναι.
Μεγαλοσώμου τοῦ παιδὸς τούτου δὲ τικτομένου
καὶ περισχόντος ἅπαντα τῆς μήτρας τὸν ἀέρα,
ὅπερ καὶ Ἥρας κράτησιν ἔφασαν γενεθλίαν·
μᾶλλον καὶ Ἰφικλέους δὲ σὺν τούτῳ τικτομένου,
Ἀλκμήνη δυστοκήσασα μετά τινας ἡμέρας
δεκαμηναῖον τέτοκεν, ἡ δὲ Ἀρχίππη τότε
ἑπτάμηνον ἐγέννησεν ἀστράσι βασιλείοις
τὸν Εὐρυσθέα, καὶ λοιπὸν ἦρχε τοῦ Ἡρακλέους.
« Ζεῦ, πάτερ ἀρχικέραυνε », ὦ ἄναξ δέσποτά τε,
δίκην ἀεὶ τῶν κεραυνῶν λαμπροὺς προπέμπων λόγους·

(67) Cf. Il. 19, 101.

(68) A, σήμερον τί δὲ βασιλέα. Addidi τί ut versum implerem. Sed alia latet lectio. Jupiter non sic potuit loqui. Librarius dormitabat.

(71) A, μῆτρας. Scripsi μήτρας ex Chil. 2, 188.

(73) Addidi δὲ ex Chil. 2, 190. Μᾶλλον, Tzetzes ait, quod hanc de Hercule corporis mole aerem uteri absorbente explicationem non facile admitteret. Conf. Σ, 190. Pariter addam δὲ implendo versui quem in codice 396 repertum, ineditum esse opinor, et inserendum Sententiis Menandreis singularibus : Γάμει δὲ τὴν γυναῖκα, μὴ τὴν προῖκα δέ. Substituit librarius in προῖκα. En et ineditum alterum fonte ex eodem : Πολλῶν κακῶν ἡ γλῶσσα γίνεται αἰτία. Corrigendum γίνετ' αἰτία. Transpositio remedium sæpe est optimum. Sententia singularis 336 sic est edita : Μίμου τὰ σεμνά, μὴ μίμου κακοὺς τρόπους. Conjecit Meinek., μὴ κακοὺς μ. τρόπους. Favet codex 396 : μὴ κακὸν μιμοῦ τρόπον. Sed difficilior multo est hujusce medicatio versus Schneideriani 269, Meinekianæ p. 299, p. 321 : Καλὸν τὸ νικᾶν, ὑπερνικᾶν δὲ σφαλερόν. « Non est antiqui poetæ versus » Meinekius ait. Nec esse recentioris videtur, nam deleto δὲ, clausula ὑπερνικᾶν σφαλερὸν, vel σφαλερὸν ὑπερνικᾶν non aptum loco accentum exhibet. Codex 396, ἀσφαλέστερον quod malum auget. Propono, transpositione facta et additione legendum : Νικᾶν καλὸν, σφαλερὸν ὑπερνικᾶν δοκεῖ. Ni forte quærenda sit sententia in Menandri Protectoris Historia, qui est sententiosus.

(78) Conf. Il. 19, 121.

(79) Explicat epithetum ἀρχικέραυνε allegorice.

ὡς Ἥρᾳ, περιτίθησι λόγους τινὰς ἀέρι.
Ὄλυμπον νῦν κατάστερον καὶ οὐρανὸν σοι λέγει,
εἰς ὃν μὴ πάλιν ἀνελθεῖν ὤμοσε Ζεὺς τὴν Ἄτην.
Τὴν κεφαλὴν, τοῦ λογισμοῦ τὸ ὄργανον ἐκείνου,
κἂν φιλοσόφοις ὄργανον τοῦ λογισμοῦ καρδία
« Θεὸς » νῦν ὁ θυμός ἐστιν, ἡ ζέσις τῆς καρδίας·
ἐν ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς μένος προσπνεῦσαι λέγει.
« Ἐν μοίρᾳ πάντα ἔλεξας », πρεπόντως, ἁρμοδίως·
« οὐδὲ ἐπιορκήσαιμι πρὸς δαίμονος », καὶ μοίρας,
ἢ πρὸς αὐτοῦ τοῦ δαίμονος, τουτέστι τῆς ψυχῆς μου·
ἤ τοι, « ὀμνύω τὴν ἐμὴν ψυχὴν, οὐ ψευδορκήσω »·
« ὁ Ζεὺς ὁ δοὺς τὸ κῦδος » δὲ, τανῦν ἡ εἱμαρμένη,
καὶ ὁ ὢν τοῖς ἀνθρώποις δὲ « ταμίας τοῦ πολέμου ».
Ταλθύβιος « ἀλίγκιος θεῷ εἰς τὴν αὐδὴν δε »
λιγὺς, ὀξυφωνότατος, εὔμουσον μέλος ἔχων,
οἷον ἠχεῖν ἁρμονικὸν φασὶ καὶ τοὺς ἀστέρας.
Ζεὺς δὲ ὁ « ὕπατος θεῶν » νῦν οὐρανὸς ὑπάρχει,
θεοὶ στοιχεῖα τὰ λοιπὰ τέως ἐν τοῖς ἐνθάδε.
« Θεοὶ δὲ δοῖεν ἄλγεα », ἀστέρες, εἱμαρμένη.
« Ὁ Ζεὺς πατὴρ δὲ, ὁ διδοὺς τὰς ἄτας », εἱμαρμένη,
καὶ « Ζεὺς ὁ θέλων θάνατον τοῖς Ἀχαιοῖς γενέσθαι ».
Γυνὴ « εἰκυῖα δὲ θεαῖς » κάλλει, ἐπιθυμίᾳ,
ταῖς ψυχικαῖς δυνάμεσιν, εἴτε καὶ τῇ σελήνῃ·

(80) Poeta scilicet περιτίθησι, qui et statim λέγει.
(81) Conf. Il. 19, 128.
(82) Conf. Il. 19, 129.
(83) Respectu ad Il. 19, v. 126 : εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς.
(84) A, καρδίας.
(85) Conf. Il. 19, 159.
(86) Homerus λέγει, ibid.
(87) A, πάντας. Il. 19, 186.
(88) A, δαίμονας. Conf. Il. 19, 188
(91) A, κῆδος. Cf. Il. 19, 204.
(92) Cf. Il. 19, 224. Inserui ὤν.
(93) Cf. Il. 19, 250 : Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδήν. Tzetzes durius et inelegantius δὲ in fine transposuit metri sui causa.
(96) Cf. Il. 19, 258.
(98) Cf. Il. 19, 264.
(99) Cf. Il. 19, 270.
(100) Cf. Il. 19, 274.
(101) Cf. Il. 19, 286.

θεσειδής, ὥς τις γυνὴ εἰκυῖα ταῖς θεαῖσι.
« Κρονίων » ὁ τοὺς γέροντας οἰκτείρων μυρομένους,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος νῦν ἔστιν εἱμαρμένη.
Πῶς Ἀθηνᾶ καθέστηκε παῖς δὲ τῆς εἱμαρμένης;
ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ὁ ἀὴρ ἔστιν ἐν τοῖς ἐνθάδε·
ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον ἔργον τῆς εἱμαρμένης,
καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἀέρος δὲ σημεῖόν τι γενέσθαι,
καὶ τὸ ψυχρὸν ἢ καὶ θερμὸν ἀέρα γεγονέναι·
τότε δ' αὐτῆς ἐγένετο σημεῖον, ἐξ ἀέρος.
Ἅρπη ὀξὺ βοήσασα (ὄρνεον δ' ἔστι τοῦτο,
ἁρπάζον τὰ νεόττια ὀρνίθων κατοικίων,
καὶ ἐκ μακέλλης κρέα δὲ καὶ ἐκ τῶν κατεχόντων),
αὕτη λοιπὸν βοήσασα τούτους κινεῖ πρὸς μάχην,
ὡς οἰωνὸς τῶν δεξιῶν καὶ τύχης εὐξυμβούλου·
καὶ Ἀχιλεῖ δὲ γίνεται λήθη λιμοῦ καὶ πείνης
προθύμως ἀνορμήσαντι πρὸς πόλεμον καὶ μάχην,
ὃ ἀμβροσίαν Ὅμηρος καὶ νέκταρ ἄρτι λέγει,
Αὐτὴ πρὸς τὸν ἀέρα δὲ ἀνέπτη, πατρὸς δόμον,
ἀνεπετάσθη πρὸς αὐτόν, τουτέστι τὸν ἀέρα·
πατὴρ ὀρνέων δὲ ἀήρ, ὡς τούτῳ πετομένων·
« γέλασε πᾶσα περιχθὼν », τουτέστιν ἐλαμπρύνθη.
« Δύσετο δῶρα δὲ θεοῦ » σοφοῦ, ἡ εἱμαρμένης,
ἅπερ ὁ Ἥφαιστος, τὸ πῦρ, ἔκαμε τεύχων τῇδε.
Ἥφαιστος νῦν ὁ χαλκουργὸς τεχνίτης ὁ τῶν ὅπλων.
Τίς ἡ φωνὴ τοῦ Ξάνθου δε, τοῦ Ἀχιλέως ἵππου,

(104) Cf. Il. 19, 340.
(106) Cf. Il. 19, 342.
(111) A, αὐτῆς, vel αὐταῖς.
(112) Cf. Il. 19, 350.
(116) A, ὡς οἰνοσόν.... τὸν δεξιόν.
(118) Addidi τήν.
(119) Cf. Il. 19, 353.
(120) Cf. Il. 19, 355.
(123) A, περιχθών. Cf. 19, 362. Cf. nota Heynii.
(124) Il. 19, 368.
(125) A, ἃ Ἥφαιστος. Perfeci versum.
(127) Cf. Il 19, 404.

ἧπερ προεμαντεύσατο καὶ θάνατον ἐκείνῳ;
ἐλεεινὸς ὀλοφυρμός· τοῖς δὲ φρονοῦσι πάντα
λαλεῖ, καὶ προσημαίνουσι τὰ μέλλοντα γενέσθαι·
κἀκ τοῦ σημείου τῆς φωνῆς τοῦ ἵππου τῆς θρηνώδους
θάνατον ἐμαντεύσατο ἐκείνῳ προμηνύειν.
Ἐπεὶ φωνὴ τυγχάνει δὲ τὶς πλῆξις τοῦ ἀέρος,
ἔφασαν ὡς φωνήεντα τοῦτον ποιεῖ ἡ Ἥρα.
« Θεῶν ὁ ἄριστος » ἐστὶ καὶ παῖς ὁ τῆς Λητοῦς δε,
Ἀπόλλων, καὶ ὁ ἥλιος, ὃς Πάτροκλον ἀνεῖλε·
« Θεῷ δὲ ἐστὶ μόρσιμον καὶ ἐν ἀνδρὶ δαμῆναι »·
στοιχείῳ καὶ ἀνθρώπῳ σε πέπρωται τεθνηκέναι.
Ἐν γὰρ ναῷ Ἀπόλλωνος ὁ Ἀχιλεὺς τεθνήκει,
ἢ Ἀλεξάνδρου ταῖς χερσὶν ἢ καὶ τοῦ Δηϊφόβου.
« Οὕτως εἰπόντος Ἐριννῦς φωνὴν αὐτοῦ κατέσχον »,
οὕτως εἰπὼν τὸ λυπηρὸν, εὐθέως ἀπεπαύθη.

(134) Cf. Il. 19, 407.
(135) Cf. Il. 19, 413. A, λυτους.
(136) A. πάτροκλος. Addidi ὅς.
(137) Il. 19, 417. Cf. Drelincurtii Achilles homericus, p. 91.
(141) Cf. Il. 19, 418.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Υ (*).

Διὸς βουλαῖς ἐφάπτονται θεοὶ τῆς συμμαχίας·
καὶ τῷ στρατῷ Ἑλλήνων μὲν ὑπῆρχον συμμαχοῦντες
Ἥρα, Ἀθήνη, Ποσειδῶν, καὶ Ἥφαιστος Ἑρμῆς τε·
Τρωσὶν ἡ Ἀφροδίτη δέ, καὶ σὺν τῇ Ἀφροδίτῃ
Σκάμανδρος, Ἄρης καὶ Λητώ, Ἄρτεμις, καὶ Ἀπόλλων
ὃς Ἀχιλεῖ μαχόμενον Αἰνείαν νέφει κρύπτει.
Πολλοὺς δὲ κτείνας Ἀχιλεύς. καὶ παῖδα τὸν Πριάμου
Πολύδωρον ἀπέκτεινεν, Ἕκτορα δ' ἀντιστάντα
αὐτὸς Ἀπόλλων ἔσωσε καὶ ῥύεται θανάτου.
Τοὺς δὲ λοιποὺς ὁ Ἀχιλεὺς κατήπειγεν εἰς Τροίαν·

Οὕτως σὺν σοὶ ὁπλίζονται Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες·

(*) Hic liber fuit omissus in B. In C folia perierunt quibus continebantur versus 1-335.

(10) A, κατήπηγεν.

(11) A, ὁπλίζονται συν σοί. . τρω, sic imperfecto vocabulo. Videtur deesse versus qui quid velit appellatio σὺν σοὶ declaret. Homerus quidem Il. 20, 2, ἀμφὶ σέ, sed addit Πηλέος υἱέ. Interverti ordinem codicis legens σὺν σοὶ ὁπλίζονται, melior ut evaderet rhythmus. In Nicarchi epigrammate Anth. 11, 74, transpositione facta hiatum corrigere tentabat Friedemannus De media syllaba p. 307, rescribens : Ὄξος· ἐπαισθάνεται δ' οὔποθ' ὅλως ἃ λέγω, pro edito : ὅλως δ' ὃ λέγω οὔποτ' ἐπαισθάνεται. Vir doctus alius facilius :... ὅλως δὲ λόγων οὔπ. Ipse facilius etiam propono :...ὃ λέγω μήποτ' ἐπ. Auctoritate non caret μήποτε pro οὔποτε. Sic sanetur Lucianus Anth. 11, 408 : Τὴν κεφαλὴν βάπτεις, τὸ δὲ γῆρας οὔποτε βάψεις, mendo gravissimo; nam hiatus versus Nicarchei excusationem forsitan habuerit ex finito ordine priore elegiaci, trochæus autem γῆρας omnino damnandus. Et hic propono γῆρας μήποτε βάψεις. Qui credebant μήποτε esse solœcum reposuerunt οὔποτε, obliti poetas neglecturos grammaticam legem potius quam metricam. Trochæum alium procurabo in Epigrammate Lucilii Anth. 11, 80 : Οἱ συναγωνισταὶ τὸν πύγμαχον ἐνθάδ' ἔθηκαν Ἄπιν· οὐδένα γὰρ πώποτ' ἐτραυμάτισεν. Pronunciatio nota litteræ ny syllabam producebat : Ἄπιν

ἑτέρωθεν οἱ Τρῶες δὲ ἐπὶ θρωσμοῦ πεδίου.
« Ἐκ πολυπτύχου δ' οὐρανοῦ » Θέμιν ὁ Ζεὺς κελεύει
πάντας καλέσαι τοὺς θεοὺς εἰς δόμον τὸν ἐκείνου·
ἡ καὶ δραμοῦσα σύμπαντας συγκέκληκεν εὐθέως.
Οὐ Ποταμὸς ἐλείφθη τις, Ὠκεανοῦ δὲ ἄνευ,
οὔτε Νύμφη ἡ ναίουσα πίσεά τε καὶ ἄλση
καὶ τὰς πηγὰς τῶν ποταμῶν. Καὶ συνελθόντες πάντες
ξεσταῖς αἰθούσαις ἵζανον ταῖς οὔσαις πρὸ δωμάτων
ἅσπερ ὁ Ἥφαιστος Διὶ ἐποίησεν ἐντέχνως.
Καὶ Ἐνοσιχθὼν μετ' αὐτοὺς ἐξῆλθε τῆς θαλάσσης,
μέσοις καθίσας δ' ἐν αὐτοῖς ἀνήρετο τὸν Δία·
« Τί νῦν, ὦ ἀργικέραυνε, θεοὺς συνεκαλέσω;
« ἆρα περὶ τῶν Τρώων τι βουλεύῃ καὶ Ἑλλήνων;
« ἐγγὺς ἡ μάχη τούτων γὰρ καὶ πόλεμος τυγχάνει ».
Ὁ Ζεὺς φησὶ δὲ πρὸς αὐτόν· « Ἔγνως τὸ βούλευμά μου·
« Φροντίδα τούτων ἔχω γάρ, καίπερ ἀπολλυμένων.
« Ἀλλὰ ἐγὼ καθήμενος ἔνθεν τερποίμην βλέπων·
« ὑμεῖς ὡς πρὸς τοὺς Τρῶας δὲ καὶ Ἕλληνας ἐλθόντες

νουδένα. Quod prosit et Palladæ Anth. 9, 168, qui versum elegiacum trochæo inchoasse videtur, μῆνιν οὐλομένην. Pronunciandum est scilicet, μῆνιν νουλομένην. Inveni in codice nullius varietatem pretii : μῆνιν τ' οὐλ. Redeo ad Nicarchi Epigramma. Scriptum est in anum surdastram, quæ pro τυροῖς postulatis ferebat πυρούς, τήγανον pro πηγάνῳ, λάσανον pro λαχάνῳ, τόξον non ὄξος : Ἦν ὀπὸν αἰτήσω, δοχὸν εἰσφέρει. Vocabula non satis similia sunt ὀπὸν et δοχόν. Scaliger πόκον legebat pro ὀπὸν, sed accentus non conveniunt utriusque vocabuli, et Scaliger mutavit, non correxit. Anus, ut surdastra, percipiendo accentui præcipue fuit intenta. Servo ὀπὸν et propono pro δοχὸν, quod est omnino rejiciendum, nomen simillimum λοπόν.

(12) Cf. Il. 20. 3.
(13) Cf. Il. 20, 5.
(16) Cf. Il. 20. 7.
(17) Il. 20, 8. 9. Addidi ἡ.
(19) Il. 20, 11.
(21) Il. 20, 13.
(22) Il. 20, 15.
(23) A, τοίνυν. Scripsi τί νῦν. Il. 20, 16 : τίπτ' αὖ.
(24) A, ἄρα.
(26) A. ἔγνω. Il. 20. 20 : Ἔγνως, Ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν. Cf. mox. v. 89.
(29) A. ἡμεῖς. Juncturæ vocum ὡς πρὸς, pro simplici ὡς vel πρὸς, infinita apud Tzetzem exempla. Ea fuit usus auctor Χριστοῦ πάσχοντος v. 188 : Ἔδοξα δ' αὐτὸς ὑπό του πεπονθέναι Σιγῇ λέγοντος ὡς πρὸς αὐτὸν ἠρέμα Τὸν δύσ-

« γίνεσθε μέρους βοηθοὶ οὗ ἕκαστος θελήσει.
« Εἰ πρὸς τὸν Ἀχιλέα γὰρ μάχοιντο μόνοι Τρῶες,
« οὐδὲ βραχύ τι κατασχεῖν ἰσχύσουσιν ἐκεῖνον ».
Φύσιν πλουτῶν ὁ Ὅμηρος ὑπὲρ ἀνθρώπου φύσιν,
ὢν τε φρενῶν θησαύρισμα καὶ νοῦς αἰθεροδρόμος,
καὶ θάλασσα καὶ πέλαγος ὠκεανὸς χαρίτων,
πασῶν τεχνῶν τε λογικῶν ἀσύγκριτος ἀκρότης,
πανσόφοις πάντα χάρισι τὸν λόγον κεραννύει,
ὥσπερ κἀντεῦθεν νῦν ποιεῖ συγκεραννὺς μυρία.
Ἐν τῷ τὴν μάχην λέγειν γὰρ τῶν μυθικῶν θεῶν σοι
τῶν συνεργούντων Ἕλλησι καὶ γένει τῷ τῶν Τρώων,
τοῦ μύθου τῷ γλυκάζοντι τέρπει τοὺς ἁπλουστέρους,
ῥητόρων δὲ δεινότητι καὶ τῇ φρενῶν πυκνώσει
δοκεῖ τὸν Ἀχιλέα μὲν πάντων ὑπερεξαίρειν,
δείκνυσι δὲ τὸ ἀληθὲς τῇ πρὸς Αἰνείαν μάχῃ
καὶ λόγοις οἷς ὁ Ἀχιλεὺς φησὶ πρὸς τὸν Αἰνείαν·
ἀλληγορῶν δὲ φυσικῶς τέρπει σοφὰς καρδίας,
καὶ πράξεις γράφων χρονικὰς διδάσκει καὶ προγνώσεις.
Καὶ δὴ προσέχων ἄκουε πᾶν μου λεπτολογοῦντος,
οἷα προάγγελα πολλὰ σημαίνουσι σημεῖα
ἐπὶ μελλούσαις συμφοραῖς ἐθνῶν καὶ πολισμάτων,
καὶ διωνύμων δὲ ἀνδρῶν, ἔν τισι τῶν στοιχείων.
Οὕτω κτανθῆναι μέλλοντος καὶ Ἕκτορος τῷ τότε
καὶ Τροίας δὲ τοῖς δόρασιν Ἑλλήνων πορθηθῆναι,
πρῶτον μὲν νέφος πάμπυκνον ἀέρος συγκινήσει

τροπον πράτην γε τοῦ διδασκάλου. Interpres latinus : « Qui submissa voce « et velut solum alloqueretur perditum « magistri sui proditorem ». Oportuit scribere ad sensum auctoris : « qui submissa « voce, ipsum alloqueretur placide male « moratum venditorem magistri ».

(30) Α, μέρος.

(36) De metaphora θαλάσσης ad Proleg. 51.

(42) Hemistichium prius adeo est evanium, ut divinaverim potius quam legerim.

τὸν οὐρανὸν ἐμέστωσεν ὑδάτων ἀνιμήσει
τῶν ἐκ θαλάσσης, ἐκ πηγῶν, καὶ ποταμῶν ἀλσῶν τε,
ἁπλῶς ἐκ τόπου σύμπαντος ὄντος ἐκ τῶν πανύγρων.
Καὶ θάλασσα δ' ἐξέδραμε ταύτης βρασμῷ τῆς κοίτης,
καὶ ζάλη γέγονε δεινὴ σύμμικτος τῶν στοιχείων,
καὶ καταιγίδες, καὶ σκηπτοὶ, καὶ κεραυνοὶ βρονταί τε,
ὄμβρων ῥαγδαίων χύσεις τε καὶ ποταμῶν πλημμύρα,
ὑφ' ὧν ἐπελαγίζοντο τῆς γῆς αἱ πεδιάδες,
ἐκλείψεις τῶν φωστήρων τε, σεισμοὶ, ῥηγμοὶ καὶ βρόμοι.
Ὅμηρος γέρων δ' ὁ χρυσοῦς δεινότητι ῥητέρων
τὰ πάντα ταῦτά σοι καλῶς νῦν προσωποποιήσας,
Δία φησὶ τὸν οὐρανόν· Θέμιν δ' αὖ ὀνομάζει
δύναμιν τὴν ἀνάγουσαν εἰς οὐρανὸν ἰκμάδας,
καὶ πᾶσαν φύσιν ἔνυγρον, ἥνπερ καλεῖ καὶ Νύμφας.
Ὄλυμπον δὲ πολύπτυχον τὸν οὐρανὸν νῦν λέγει
διὰ τὰς ζώνας τὰς αὐτοῦ, τὰς καθ' ἑτέρους σφαίρας
αἵπερ ὀκτὼ τῷ ἀριθμῷ κατά τινας καλοῦνται
αἱ τῶν ἑπτὰ πλανήτων τε καὶ ἡ ἀπλανεστάτη·
ἐννέα καθ' ἑτέρους δὲ, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Πρόκλον.
καὶ γὰρ τὴν γῆν συντάττουσι ταῖς σφαίραις τῶν ἀστέρων,
ὡς κἀν τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ Ἐρατοσθένης γράφει.
Ὄλυμπον μὲν πολύπτυχον τὸν οὕτως.....
τοῦ νέφους δ' ἐπιστήριξιν ὡς πρὸς τὸν ἄνω πόλον
θεῶν καθέδραν σοι φησὶν ἐν ταῖς Διὸς αἰθούσαις,
ἤτοι ὑπαίθροις καὶ θερμοῖς μετεώροις τόποις,

(63) A, Ἐκλήψεις... ῥησμοί. Scripsi ῥηγμοί.
(65) A, προσωποποιήσας.
(66) Homerus φησὶ Il. 20, 4.
(68) Homerus καλεῖ Il. 20 8.
(69) Homerus λέγει Il. 20, 5.
(70) A, καθ' ἑτέρας. Scripsi ἑτέρους.
(71) A, καλοῦσιν. Scripsi καλοῦνται.
(73) Allegat Proclum et Chiliade 12, Historia 410, quæ est conferenda.
(76) Post τὸν οὕτως nil potest discerni.
(77) Inter ὡς et πόλον litteræ sunt fere evanidæ.
(78) Cf. Il. 20, 11, ac supra v. 19.

ὥσπερ ὁ Ἥφαιστος, τὸ πῦρ, ὑπέστησεν ἀρχῆθεν.
Τὴν δὲ θαλάσσης ἔκβρασιν τὴν τότε γεγονυῖαν,
ἀφ᾽ ἧς καὶ τὸ λεπτότερον ἀνιμηθὲν ἀνήχθη,
μὴ παρακούσαντα φησὶ Θέμιδος Ποσειδῶνα,
ἀλλ᾽ ἀνελθόντα σὺν λοιποῖς καὶ μέσον ἱδρυνθέντα,
ἀνερωτῶντά τε, Διὶ φωνὴν τὸν ἦχον λέγων,
μή τι ἄρα τὸ βούλημα καθέστηκε τὸ τούτου,
περὶ Ἑλλήνων Τρώων τε μάχης τε καὶ πολέμου,
καὶ οὐρανὸν, τὸν Δία, δὲ λέγοντα τοῦτο πάλιν·
« Ἔγνως δι᾽ ἣν ἐκλήθητε, Πόσειδον, νῦν βουλήν μου· »
τὸ ὕδωρ δ᾽ Ἐννοσίγαιον ὁ Ὅμηρός σοι λέγει
καὶ τὸ σεισμῶν παραίτιον. Μακρηγορεῖν οὐ δέον.
Τὸν οὐρανὸν, τὸν Δία δὲ πλάττει συγκατανεύειν,
ὅτι οὕτως ἀπέβησαν τὰ πράγματα τῷ τότε.
Μένει δ᾽ ὁ Ζεὺς ἐν τῇ πτυχῇ καθήμενος Ὀλύμπου,
οἱ δ᾽ ἄλλοι συγκατέρχονται πρὸς Ἕλληνας καὶ Τρῶας,
ὅτι ἀὴρ, ὁ οὐρανὸς, ἀνωφερὲς στοιχεῖον·
ὡς ἔτι πλέον ὁ αἰθὴρ, τὸ πῦρ δ᾽ ἐπὶ πλέον,
τὸ ὕδωρ δὲ βαρύτατον κατωρρεπὲς στοιχεῖον·
Ἡ λαλιὰ δὲ τοῦ Διὸς Κρονίδου, τοῦ ἀέρος,
τοῦ ἐξ Ἐρέβους, Κρόνου, πρὶν καὶ Χάους γεννηθέντος,
πνεῦμα δεινὸν καὶ βίαιον, κλονῆσαν τὰ στοιχεῖα,
ὃ συμβολὴν πρὸς πόλεμον θεῶν νῦν ὀνομάζει.
Ἡ Ἥρα μὴν καὶ Ἀθηνᾶ καὶ οἱ λοιποὶ οὓς λέγει
ἔβαινον πρὸς βοήθειαν Ἑλλήνων, οἱ δὲ Τρώων.

(80) A, ἅπερ. Cf. v. 20.
(81) A, ἔκφρασιν.
(83) Homerus φησὶ Il. 20, 13.
(84) Ex divinatione μέσον. Il. 20, 15: ἷζε δ᾽ ἄρ᾽ ἐν μέσσοισι. Cf. v. 22.
(85) Pro Διὶ φωνὴν videtur reponendum Διὸς βουλὴν ex Il. 20, 15.
(88) Fortasse τούτω
(90) Cf. Il. 20, 20. A, ἐνοσίγαιον.
(94) Cf. Il. 20, 22, ubi πτυχί.
(98) Pro ὡς forsitan καί.
(99) Il. 20, 31: ὣς ἔφατο Κρονίδης.
(102) Cf. Il. 20, 32.
(103) Cf. Il. 20, 33.

Νῦν σοι κατὰ πρόεκθεσιν καὶ προκατάστασίν δε
θεοὺς Ἑλλήνων συνεργοὺς καὶ τοὺς τῶν Τρώων λέγει,
τὴν συμβολὴν τῆς μάχης δὲ τούτων προβαίνων εἶπε.
Ἡμεῖς δὲ νῦν ἐροῦμεν σοι τίνα στοιχεῖα τάδε,
καὶ πῶς τὰ μὲν τοῖσ Ἕλλησι, τὰ δὲ Τρωσὶ συνήργει.
Ἥρα αἰθὴρ ὁ καθαρὸς, λεπτομερὴς ἀήρ τε,
ἡ Ἀθηνᾶ ὁ πρόσγειος καὶ κάθυγρος ἀήρ τε.
Ὡς Ὅμηρος τοῖς ὄπισθεν ὑπέδειξε ταδί μοι,
οὕτω κατ' ἔπος τὰ ῥητὰ προσενεγκὼν ἐκεῖσε·
« πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην· »
καὶ πάλιν ἐμφανέστερον, οὐ μύθῳ κεκρυμμένῳ·
« ἐλάτη δι' ἠέρος τις ἵκανεν εἰς αἰθέρα ».
Οὕτως ἡ Ἥρα ὁ αἰθὴρ, ἡ Ἀθηνᾶ ἀὴρ δέ.
Ὁ Ποσειδῶν ἡ θάλασσα, ὁ γῆν ὀχῶν, βαστάζων.
Ἑρμείας « ἐριούνης » δέ, καὶ ὠφελῶν μεγάλως·
πυρὰ τὰ διεκτρέχοντα ἐν καθαρῷ ἀέρι,
ἃ γίνεται κινήσεσιν ἀνέμων κεκραμένων,
λυσιτελῶν, καὶ τὸ ὑγρὸν πᾶν ἐκπυρηνιζόντων.

(107) A, συμβουλὴν, et sic 91. Scripsi συμβολήν. Est συμβολὰς v. 281. Nomen συμβουλὴ variat in codice 391 Sententiam Menandream sic editam, idque rectissime: Ἐν νυκτὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίνεται. Dixit Eustathius ad Il. B, 24, esse παροιμίαν λέγουσαν ἐν νυκτὶ βουλή. Vide Blomf. Gloss. ad Prom. 676. Codex autem 398 sic habet idque mendosissime: Ἐν νυκτὶ τοῖς σοφοῖς συμβουλὴ γίνεται. Metro tamen facile restituendo: Ἐν νυκτὶ συμβουλὴ σοφοῖσι γίνεται. Quæ lectio potest defendi. Etenim noctem græci vocabant εὐφρόνην, « benesuadam » Balzacius Aristippo p. 31: « les poëtes Grecs ont donné à la nuit le nom de sage et de conseillère ». Merimeus Columba: « la nuit porte conseil dit le préfet; j'espère que demain vos irrésolutions auront cessé ». Aliter sentiebat Ammianus Marcellinus 22, 8: « a contrario per cavillationem *evethe* Græci dicimus stultum, et noctem *euphron* n ». Ipsi erat videlicet εὐφρόνη nox male suada. Quæ opinio non caret probabilitate, sed minus quam altera placuit. Vide Henricum Valesium ad Ammianum, Erasmi Adagia 2, 1, 43, et Cognati 3, 221.

(114) Versus est Hom. Il. 4, 21; 8, 458.

(116) A, δ' ἠέρος. Immutavit politice Homeri versus Il. 14, 287, 288.

(117) Addidi ἀήρ, sensu postulante et metro.

(118) Explicat γαιήοχος Iliadis 20, 34. Addidi γῆν ex Suida in Γαιοῦχος.

(119) Il. 20, 34.

(120) Conf. v. 235.

(121) A, κίνησιν. Libro Σ, 477: τὸ πῦρ γὰρ πνεύματα κινεῖ.

(122) A, ἐκπυρινιζόντων. Cf. Σ, 548.

Ἥφαιστος, ἡ θερμότης δὲ ἀέρος ἐξ ἡλίου,
ὃς βλεμεαίνει ἄγριον καὶ καυστικόν τι φαίνει,
κυλλοποδίων, καὶ χωλὸς, οὕτω πως κεκλημένος
δι' ἅσπερ τρεῖς εἰρήκαμεν σοὶ πρότερον αἰτίας·
καὶ ὅτι ἄκρατον τὸ πῦρ καὶ ἀμιγὲς ὑπάρχον
οὐ κίνησιν εἰς γέννησιν, ἀλλὰ φθορὰν εἰσφέρει.
Ταῦτα Ἑλλήνων συνεργὰ, καὶ συμμαχοῦντα ἦσαν.
Οὖσιν ἐν τῇ στρατείᾳ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν ὡς οἶδας,
στρατοπεδευομένοις τε τοῖς τόποις τοῖς ὑπαίθροις,
οὐκ ἐν οἰκίαις οὖσι δὲ καὶ τείχει πολισμάτων,
ὅ τε λεπτομερέστερος ἀὴρ καὶ καθαρός δε,
ἔτι τε ὁ παχύτερος, πλὴν καθαρὸς καὶ οὗτος,
συνήργει τούτοις ποσαπλῶς, εὐδίῳ καταστάσει,
ἄνευ πελμάτων καὶ πηλοῦ βαδίζειν μὲν τὸ πρῶτον,
ὕπνον καθεύδειν ἄνομβρον, κἂν γέμοντα μερίμνης,
ῥᾴδιον ξυληγεῖσθαι τε, καὶ τέμνειν δὲ καὶ χόρτον,
χλόην τοὺς ἵππους νέμεσθαι, χειμῶνος μὴ ὀχλοῦντος,
τὰς τῶν βελῶν πτερώσεις τε καὶ τὰς νεύρας τῶν τόξων,
καὶ νεῦρα πλέον τὰ αὐτῶν χειμῶνι μὴ χαυνοῦσθαι.
Οὕτως συνήργουν Ἕλλησιν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα.

(124) Cf. Il. 20, 36.
(126) πρότερον, scilicet Σ, 465...
(127) A, ὑπάρχει. Scripsi ὑπάρχον.
(130) Addidi τῇ.
(132) A, ἐνοικίας... τείχη.
(133) Addidi δ.
(134) Scripsi ἔτι pro τι.
(137) Sententia videbatur pro scripto ἔνομβρον poscere ἄνομβρον. Facilis confusio syllabarum εν αν. Aristophanes Avibus 1069: Ἑρπετά τε καὶ δάκετα πάνθ' ὅσα περ Ἔστιν ὑπ' ἐμᾶς πτέρυγος ἐν φοναῖς ὄλλυται. Sic nunc locus est constitutus ex conjecturis Porsoni, Disseni, Reisigii. Fuit olim e codicibus, puto, sic editus: Ἑρπετά τε καὶ δάκεθ' ὁπόσα περ ἂν Ἔστιν... Particula ἂν cum ἔστιν displicet valde: cf. Matthiæ Græcum § 599 E. Propono: Ἑρπετά τε καὶ δάκεθ' ὁπόσσαπερ ἐν-Ἔστιν... Duplex sigma ὁπόσσα in lyricis omnino ferendum, ac quæ est in ἔνεστιν præpositio spectabit γᾶν et κήπους in præcedentibus memorata. Quum sit Comicus in manibus tangere lubet versum 506: Τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖν' ἦν τοὔπος ἀληθῶς. Propono ἐκεῖσ', intellecto ἐκεῖσε de Ægypto et Phœnicia, de quibus regionibus agitur.
(138) Addidi τε.
(141) « Nervos ipsorum » id est militum. Cum proprietate oponit τὰς νεύρας et τὰ νεῦρα.

Ὁ Ποσειδῶν, ἡ θάλασσα, τούτοις συνήργουν πάλιν
καὶ ὁ Ἑρμῆς, ἡ κίνησις πνευμάτων κεχραμένων,
ὡς δι' ὁλκάδων, πνεύμασιν εὐκράτοις καὶ προσφόροις
κομιζομένοις ἅπαντα χρησιμοῦντα τούτοις.
Οἱ ἄνεμοι καὶ πνεύματα πῶς μεγαλωφελῆ δε;
ὡς πᾶν φυτὸν ἐκτρέφοντες, κομίζοντες ὁλκάδας,
ὡς εὐζωΐας αἴτιοι. Τί δὴ μηκύνειν λόγους;
Ἥφαιστος, ἡ θερμότης δὲ ἀέρος ἐξ ἡλίου,
ἴσα συνήργει τῷ στρατῷ τῷ τῶν Ἑλλήνων οἶδας.
Οὕτω θεοὺς στοιχειακῶς ἐνθάδε σύ μοι νόει.
Πραγματικῶς δὲ μηδαμῶς, μηδέ γε ψυχικῶς μοι,
μηδ' ἀστρονομικώτατα τούτους ἀστέρας νόει·
ἀλλ' ὥσπερ εἶπόν σοι ταυτὶ στοιχειακῶς μοι νόει,
τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ἔφημεν, οὕτω λυσιτελοῦντα.
Ἤδη δὲ λέξω τοὺς θεοὺς τῶν Τρώων τοὺς συμμάχους.
Κορυθαίολος Ἄρης μὲν πῦρ ἄτακτον καὶ ζάλη,
οἷον τὸ πῦρ τῶν κεραυνῶν, ὁ ζάλης καὶ χειμῶνος.
Κορυθαιόλου φέρει δὲ τοῦτο τὸ πῦρ τὴν κλῆσιν,
τοῖς ἄνω τόποις ὡς ποιοῦν ποικίλας τὰς ἑλίξεις.
Τρώων δ' ὑπῆρχε συνεργόν, τοὺς Ἕλληνας ὡς βλάπτον.
Φοῖβος Ἀπόλλων ἥλιος, τὸ φάος τὸ τοῦ βίου,
ἀκερσεκόμης, ὁ μακρὰς ἀκτῖνας κεκτημένος.
Πῶς δὲ συνήργει τοῖς Τρωσί; πῶς ἦν Ἑλλήνων βλάβος;

(143) A, συνήργουν, quod servavi relato ad Neptunum et Mercurium, huncque post verbum plurale nominatum. Figura est Alcmanica Lesbonacti p. 179. Illam agnovit Marklandus ad Iphig. Aul. 195, ubi Πρωτεσίλαον ἡδομένους Παλαμήδεά τε. Chumnus in meis Anecdotis Gr. t. 1, p. 308: Δαυὶδ ταῦτα φασὶ καὶ Ἡσαίας. Vide Miscell. Obs. 5, p 304.

(144) A, κεταμίων. Scripsi κεχραμένων. Dixit v. 119, ἀνέμων κεχραμένων. Statim πνεύμασιν εὐκράτοις.

(147) Quo modo ad ventos traheretur epithetum Mercurio proprium, ἐριούνης? Scripsi πῶς, cujus vocis superest tenue quoddam vestigium. Fit interrogatio cui respondetur: ὡς πᾶν... Sic interrogatur v. 163, 201, et alibi.— A, μεγαλορελῆ. Sic male scriptum in A, libro Ω, 319, Ἑρμείας ὁ μεμαλορελέστατος.

(158) Cf. Il. 20, 38.

(159) Pro ὁ fortasse τό.

(163,164) Cf. Il. 20. 39. A, ἀκερσοκόμης.

τῷ μὲν θερμῷ τοῖς Ἕλλησι τὰ μέγιστα συνήργει,
ὅπερ καὶ Ἥφαιστον φασί· βολαῖς δὲ τῶν ἀκτίνων
ἐν τῷ πολέμῳ μέγιστα τοὺς Ἕλληνας ἐστρόβει,
μέγα συνήργει δὲ Τρωσί, λάμπων τῶν μὲν κατόπιν,
Ἑλλήνων δὲ πρὸς πρόσωπον μέχρι καὶ μεσημβρίας.
Λητώ τε καὶ ἡ Ἄρτεμις, αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη,
ταῦτα Τρωσὶ δὲ ὄφελος, Ἕλλησι δ' ἦσαν βλάβος.
Οἱ Τρῶες καταστέροις γὰρ νυξὶ καὶ πανσελήνοις
καὶ ἀσελήνοις δὲ νυξί, καταδρομαῖς λαθραίαις
τοῖς Ἕλλησιν εἰργάζοντο τὰ δυσχερῆ παντοῖα,
ἵππους ἐλαύνοντες αὐτῶν, συλῶντές τε μυρία,
καὶ καταδορατίζοντές καὶ κτείνοντες ὁπόσους.
Καὶ Σκάμανδρος ὁμοίως δὲ Τρωσὶ μὲν ἐβοήθει,
Ἕλλησι δ' ἦν ἀντίθετος, εἴσπερ ἀκούσῃ λέγοις.
Ὑπῆρχον γνώριμοι Τρωσὶν οἱ πόροι τοῦ Σκαμάνδρου,
δι' ὧν νυξὶν ἐκτρέχοντες τοὺς Ἕλληνας ἐκάκουν,
κἂν ταῖς ἡμέραις πάλιν δὲ λοχῶντες λόχμους τούτου,
πολλοὺς ἀνῄρουν ἀπ' αὐτῶν, αἴφνης ἐπιδραμόντες.
Οὕτω Τρωσὶ προσβοηθῶν ὁ Σκάμανδρος ὑπῆρχε·
τοῖς Ἕλλησιν ἀπείροις δὲ τῶν πόρων ὑπηργμένοις
ἦν πύργος καὶ ἀντίφραγμα χωροῦσι κατὰ Τρώων.
Καὶ ἄλλως Τρώων βοηθὸν τὸν Σκάμανδρον νῦν λέγει,
ὅτι, ῥαγδαίων ὑετῶν αἴφνης καταρραγέντων,
ὡς περαιτέρω σοι σαφῶς ὁ Ὅμηρος διδάξει,

(166) A, συνείργει.
(167) A, βαλαῖς.
(171) Conf. Il. 20, 40.
(172) Sic A, ταῦτα. Fortasse ταὐτά.
(175) A, ἐργάζοντο.
(178) Cf. Il. 20, 40, ubi Xanthus nominatur idem Scamandro.
(189) A, παρετέρω σ, evanidis οι. Memini Tzetzici versus in quo καὶ non suum locum tenet Chil. 8, 381: στῆλαι τοῦ Διονύσου, Οὐ τοῦ Θηβαίου λέγω δὲ καὶ τοῦ Ζαβοσχουτέλη. Transponendum τοῦ καὶ Ζαβ. Sic sæpissime nomina propria ejusdem hominis bina formula ὁ καί, ἡ καί, jungit. Quod monstravi ad Hesiodum p. 161. Lucas A. Ap. 13, 9: Σαῦλος δὲ ὁ καὶ Παῦλος. Ibi Albertius Observationibus. Quum Eusebii verba

Ὑπερκειτήσας τῇ πολλῇ χύσει τῇ τῶν ὑδάτων,
μικροῦ δεῖν ἂν ἀπέπνιγε τότε τὸν Ἀχιλέα.
Θεοὺς Ἑλλήνων βοηθοὺς καὶ Τρώων ἠκηκόεις·
ἄκουε τούτων ἔριδα καὶ συμβολὴν τῆς μάχης.
Ὦρτο μὲν ἔρις καρτερά, ἐβόα δ' ἡ Ἀθήνη
ποτὲ παρὰ τὴν τάφρον μέν, ὁτὲ πρὸς τὰς ἀκτὰς δε·
ὁ Ἄρης δ' αὖ ἑτέρωθεν αὖε Τρωσὶ κελεύων
ἐξ ἀκροπόλεως, ποτὲ θέων πρὸς τῷ Σιμοῦντι.
Ὦρτο μὲν ἔρις, συγχυσις γέγονε τῶν στοιχείων·
ἡ Ἀθηνᾶ δ' ἐβόησε, λαῖλαψ δεινὸς ἐβόμβει·
ὁ Ἄρης, ἄτακτον δὲ πῦρ, δεινῶς ἐστρατηλάτει.
Τὸ πνεῦμα τὸ οὐράνιον, ὁ οὐρανὸς αὐτός δε,
ὃ καὶ πατὴρ καθέστηκεν ἀνθρώπων καὶ στοιχείων,
δεινὸν κροτήσει τῶν νεφῶν ἐβρόντησε τῷ τότε.
Τὸ ὕδωρ δ', ὃ καὶ Ποσειδῶν, ἐκ βάθρων καὶ κρηπίδων
πᾶσαν τὴν γῆν ἐσάλευσε σεισμῷ φρικωδεστάτῳ,
καὶ μύκημα δὲ βίαιον ἐκ γῆς ἐχώρει στέρνων,
ὅπερ βοὴν νῦν Ὅμηρος ᾄδου κατονομάζει.
Τὴν δ' ἐκ τῶν βάθρων κίνησιν ταύτης τῶν κατωτέρων
ἅπερ καὶ ᾅδης λέγεται πᾶσι μυθογραφοῦσιν,
ἅλμα τοῦ ᾅδου Ὅμηρος ἐκ θρόνων τούτου λέγει.
« Τόσος ἦν κτύπος τῶν θεῶν ἔριδι ξυνιόντων »,
τόσος ὁ κτύπος γέγονε συγχύσει τῶν στοιχείων.

Ἰτουραία ἢ καὶ Τραχωνῖτις vertisset latine Hieronymus, « Ituræa et Trachonitis regio », eademque alio ordine verba « Τραχωνῖτις χώρα ἢ καὶ Ἰτουραία, « Trachonitis regio, sive Ituræa », in Hieronymum, ejusque mediocrem editorem Martianæum, acerbe invehitur Jo. Clericus Quæstionibus Hieronymianis p. 71, ac Bibliotheca Selecta t. 17, 73.

(194,195) Cf. Il. 20, 48, 49. A, ὅτε.

(196) Cf. Il. 20, 51.

(197) Inserui verbum θέων ex Il. 20, 53. Sed hemistichia non sunt apte divisa.

(199) Homero λαῖλαψ femininum est, masculinum Tzetzæ, ætatis beneficio.

(200) A, ἠστρατηλάτει.

(202, 204.) Cf. Il. 20, 56, 57.

(207) Cf. Il. 20, 62.

(209) A, μυγραφοῦσιν.

(211) Il. 20, 66.

Ἄντα τοῦ Ποσειδῶνος μὲν Ἀπόλλων εἶχε βέλη·
ὄμβροι μὲν κατεφαίνοντο βίαιοι καὶ ῥαγδαῖοι,
καὶ ἥλιος ὑπέφαινεν ἅμα βραχὺ σὺν ὄμβροις.
Ἄντα Ἐνυαλίου δὲ ἵστατο ἡ Ἀθήνη·
ἀντία δὲ τοῦ Ἄρεος, ἤτοι πυρὸς ἀτάκτου,
πυρὸς ἀτάκτου, λέγω δὲ κεραυνοβολημάτων,
ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ ἀὴρ ὕδατος πάχος σχοῦσα.
Ἡ γὰρ ὑγρότης τοῦ πυρὸς πάντως τῶν ἐναντίων.
Ἥρῃ δ' ἡ χρυσηλάκατος ἡ Ἄρτεμις ἀντέστη,
τῷ λεπτομερεστέρῳ δὲ ἀέρι αἰθερίῳ
ὅσπερ κινεῖ μὲν πνεύματα καὶ νέφη συνταράττει,
σελήνη, νῦν ἡ Ἄρτεμις χρυσοβολὶς, χρυσάκτις,
ἀντέτεινεν, ἀνθίστατο τῇ τῶν νεφῶν κινήσει.
Κελαδεινὴν δ' ὁ Ὅμηρος νῦν τὴν σελήνην λέγει,
διὰ τὰ κυνηγέσια καὶ τὰς κραυγὰς τὰς τούτων·
ἐν σεληναίαις δὲ νυξὶν οἱ παλαιοὶ ἐθήρων.
Τὴν δὲ σελήνην ἀδελφὴν ἡλίου καλεῖν θέλει,
οὐ θυγατέρα τούτου δὲ, καθὼς δοκεῖ τοῖς ἄλλοις,
οὐκ ἀγνοῶν δανείζεσθαι ταύτην ἡλίῳ σέλας,
τῷ τῆς δημιουργίας δὲ λόγῳ κατονομάζει
ταύτην ἡλίου ἀδελφήν· ἄμφω γὰρ καὶ παρήχθη
τέλεια καὶ ὁλόκληρα δημιουργίας λόγῳ·
οὕτω τῇ Ἥρᾳ Ἄρτεμις ἀντέστη, ἡ σελήνη.
Ἄντα δὲ, νυκτὶ δὲ σκοτεινῇ, ἀντέστη ὁ Ἑρμείας·

(213) Addidi εἶχε ex Il. 20, 67, ubi ἵστατ' ἔχων.
(216) Il. 20, 69.
(221) Il. 20, 70.
(223) A, ὥσπερ. Scripsi ὅσπερ. Julianus Epist. 17, p. 24: τὴν δὲ ὑπὲρ ἀθλίων (codex 964, τῶν ἀθλίων) ἀνθρώπων ἀπολείπειν τάξιν, ὅταν δέῃ πρὸς κλέπτας ἀγωνίζεσθαι τοιούτους, καὶ ταῦτα τοῦ θεοῦ συμμαχοῦντος ἡμῖν, ὥσπερ οὖν ἔταξεν. Heilerus ὅσπερ?
(224) A, χρυσοβολής; vel λὶς compendio obscuro.
(225) Scripsi ἀντέτεινεν pro ἀνέκτεινεν. Cf. v. 299.
(226) Homerus λέγει Il. 24, 70.
(227) Homerus καλεῖν θέλει Il. 24, 71.
(228) A, σελήνης. Scripsi σεληναίαις.

πυρὰ τὰ μερικώτερα τῶν πνευματωδεστέρων,
οἷον ἀστέρων χύσεις τε, δοκίδες, καὶ τοιάδε,
ἠναντιοῦτο τῆς νυκτὸς τῷ ζοφερῷ τῷ τότε.
Ἕν δε Λητὼ καὶ ὁ αἰθὴρ κατά τι ὑπηργμένα,
ἕν δε καὶ Ἄρης καὶ Ἑρμῆς, ὡς ἕτεροι ἑτέροις
κατά τι διαφέρουσιν· ἅπερ τὰ νῦν μοι μάθε.
Ἡ μὲν Λητὼ ἡ νὺξ ἐστίν· ὡς φέρουσα δὲ ὕπνον,
τὴν ληθεδόνα τῶν κακῶν, Λητὼ κατωνομάσθη·
καὶ ὁ αἰθὴρ δὲ νὺξ ἐστίν· εἰ μὴ γὰρ νὺξ ἐπέλθοι,
τίς διακρίνειν αἰσθητῶς αἰθέρα οὐκ ἰσχύει·
ἂν τοὺς ἀστέρας ἴδῃ δὲ, γινώσκει τὸν αἰθέρα.
Ὡς μὲν οὖν ὑπνοδότειραν τὴν νύκτα Λητὼ λέγεις,
ὡς πυραυγῶν ἀστέρων δὲ γεννήτριαν, αἰθέρα,
κἂν περ ὁ Σταγειρόθεν σου οὐχ οὕτω δογματίζῃ.
Ἔγνως τὴν Ἥραν καὶ Λητώ. Πάλιν Ἑρμῆς καὶ Ἄρης
πυρὰ μὲν καὶ ἀμφότερα, καὶ κατὰ τοῦτο ἕν τι,
ἀλλ' ἡ πνευματωδέστερον καὶ ἀφλεγὲς Ἑρμείας,
ἡ δὲ σφοδρὸν καὶ καυστικὸν, ἄτακτον ἔχων ῥύμην,
Ἄρης κατονομάζεται, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως.
Σῶκον καὶ Ἐριούνην δὲ πνεῦμα πυρῶδες λέγει,
ὡς σωστικὸν, λυσιτελὲς καὶ διεκτρέφον πάντα,
τοῖς ψυχικοῖς ἑτέρως δὲ, τοῖς πρακτικοῖς ἀλλοίως.
Τῶν μὲν λοιπῶν ἀκήκοας θεῶν τὴν τότε μάχην.
Ἀντίος τοῦ Ἡφαίστου δὲ ἦν ποταμὸς ὁ μέγας,

(237) Cf. v. 118, 250. A, πνευματοδεστέρων, ut v. 253.
(238) A, οἵων. Scripsi οἷον.
(240,241) A, ἕνδε. Sic passim librarii particulam δε in his versibus pro enclitica habent.
(244) A, ληθεδῶνα.
(245) Pro νῦν scripsi νὺξ, sententia jubente. Mox pro τίς fort. πᾶς.
(250) Scripsi δογματίζῃ ex aliis locis, qui subjunctivum recte exhibent. Conf. Φ. 35. Sic modo ἴδῃ dedi pro ἴδοι.
(252) A, ἕντι.
(254) A, ἡ δέ.
(255) A, ἄρις.
(256) Cf. Il. 20, 72.
(260,261) A, ξάνθος. Confer Iliadem 20, 73, 74.

ὃν οἱ θεοὶ καὶ οἱ σοφοὶ Ξάνθον καλοῦσι κλῆσιν,
Σκάμανδρον πάντες δὲ βροτοὶ, ἤτοι ἀσόφων γένους.
Πῶς ἐναντίος Σκάμανδρος Ἡφαίστῳ δὲ ὑπῆρχεν;
ὅτι, καὶ θέρμης οὔσης μὲν ἡλιακῶν ἀκτίνων,
ὅμως ὁ Ξάνθος ταῖς βροχαῖς ἐξέδραμε τῆς κοίτης,
ὅτι περ ἔμελλε ῥοαῖς κλύζειν τὸν Ἀχιλέα·
καὶ πάλιν ἀνθυπέδραμε πρὸς κοίτην τὴν οἰκείαν
καὶ ταῖς ἀκτῖσι θερμανθεὶς ἀνέπεμπεν ἰκμάδας
ἅσπερ πρὸς Ἥραν δέησιν κατονομάζει Ξάνθου.
Πλὴν ἀλλὰ πρόσχες ἀκριβῶς· βαθύς ἐστιν ὁ γέρων,
καὶ παίζων τοῖς μυθώδεσιν ἠπάτησε μυρίους.
Μὴ ἐν ἡμέρᾳ σύμπαντα ταῦτα γενέσθαι δόξῃς·
στοιχειακῶς γὰρ ὁ Ἑρμῆς πῶς ἐν ἡμέρᾳ λέγει;
Λητοῖ ἀνέστη τῇ νυκτὶ, αἰθέρι δὲ σελήνῃ·
νοεῖν δὲ ταῦτα ψυχικῶς ἐσχάτου ἀγνωσίας.
Ἀλλ' οὕτω λέγει προφανῶς ὁ γέρων, καὶ διδάσκει
ὅτι τῷ τότε σύγχυσις ἐτέλει τῶν στοιχείων
ἐν ταῖς ἡμέραις καὶ νυξὶν, οὐ μὴν ἡμέραις μόναις.
Ἀπόλλων ὁ Αἰνείαν δὲ κατ' Ἀχιλέως ὄρσας,
ὁμοιωθεὶς Λυκάονι παιδὶ τῷ τοῦ Πριάμου,
αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἥλιος· ὅνπερ ἰδὼν Λυκάων
λάμποντα κατὰ πρόσωπον στρατοῦ τοῦ τῶν Ἑλλήνων
καὶ Ἀχιλέα βλάπτοντα πρὸς συμβολὰς τῆς μάχης,
τῷ Ἀχιλεῖ μονομαχεῖν λόγοις Αἰνείαν πείθει.
Ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη νῦν, Ἀθήνη, πανουργία·
« θεῶν δὲ εἷς » ὁ τὸν λοιγὸν τῷ Ἀχιλεῖ ἀμύνων,

(268) ἰκμάδας, vapores scilicet undarum quæ bulliebant. Cf. Il. 21, 365.
(269) A, ὥσπερ. Scripsi ἅσπερ. Cf. Il. 21, 367.
(275) Sic Codex.
(279) Cf. Il. 20, 79.
(280) A, λυκάωνι.
(285) Il. 20, 92, 94.
(286) Il. 20, 98.

Θυμὸς καὶ εὐτυχία δὲ, δόλοι καὶ πανουργία.
« Εἰ δὲ θεὸς » ὁ πόλεμος, ἢ καὶ θυμὸς ἐνθάδε.
« Θεοῖς αἰειγενέτῃσιν », αὐτῇ τῇ εἱμαρμένῃ,
τῇ ἐκ τῶν ἄστρων ἅμα τε καὶ δρόμου τῶν ἀστέρων.
« Καὶ σὲ δὲ κόρης τοῦ Διὸς φασὶ τῆς Ἀφροδίτης »,
ἤτοι ὡραίας θυγατρὸς Διὸς, νῦν βασιλέως.
Ὁ Ἀχιλεὺς δὲ « χείρονος θεᾶς », ἤτοι ἀρχούσης·
ἡ σὴ γὰρ μήτηρ παῖς « Διὸς », τουτέστι βασιλέως,
ἡ Ἀχιλέως μήτηρ δὲ τοπάρχου νησιώτου.
Ἡ Ἥρα δ' ἣν οὐκ ἔλαθεν ὁ παῖς τοῦ Ἀγχίσου,
εἰποῦσά τε ἃ εἴρηκε πρὸς Ποσειδῶ, Ἀθήνην,
πνεῦμα κινῆσαν θάλασσαν ἐστὶ καὶ τὸν ἀέρα,
ὃ τάχα καὶ ἀντέτεινεν ἡλίου ταῖς ἀκτῖσι,
κἂν οὐ κατίσχυσεν αὐτὸν νεφώσει συγκαλύψαι.
« Πάντες δ' Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες »·
Ἐμπεδοκλῆς καὶ στοιχεῖ θέρος φασὶν ὑπάρχειν
πύκνωσιν κάτω τοῦ πυρὸς, χειμῶνα δ' ἀναστρόφως
ἀέρος εἶναι πύκνωσιν ὡς πρὸς τὸ ἄνω μέρος.
Ὅμηρος ἐν τῷ ἔπει δὲ ὧπερ τανῦν εἰρήκειν

(288) Il. 20, 100.
(289) Il. 20, 104.
(290) A, τῆς ἐκ τῶν ἅμα τε. Addidi ἄστρων, correctionem monstrante ipso Tzetzes, qui Exegesi pp. 32, 54, 79, dicit τὴν εἱμαρμένην ἐκ τῆς τῶν ἄστρων καὶ ἀστέρων κινήσεως γίνεσθαι. Juncta vides ἄστρα καὶ ἀστέρας.
(291,293) Il. 20, 105, 106.
(296) Il. 20, 112.
(297) Il. 20, 115.
(301) Versus est Homeri Il. 20, 125. A, ὀλύμποιο. Hæc genitivi forma dari poterit Timoni Phliasio, quem citat David Armenius apud Neumannum Dissertatione Davidea, p 53: Ζήνων ὁ ἀμφοτερόγλωττος περὶ οὗ εἴρηται· « Ἀμφοτερογλώσσου μέγα σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν Ζήνωνος. Plutarchus qui hunc Timonis sillographi locum allegavit Pericle c. 4, exhibet ἀμφοτερογλώσσου τε μέγα, et sic Diogenes Laert. 9, 25; forsan relato τε ad præcedentia quæ non servata sunt. Codex Davidis ἀμφοτερογλώττοιο μέγα. Timon meminerat Homeri Il. 5, 783: Ἢ συσὶ κάπροισιν τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν. Quæ comparatio monstrat omnino malam esse lectionem Plutarchi ἀπατηλὸν, quam non satis confutabat unius Diogenis varietas ἀλαπαδνόν.
(304) A, ἴστω. Scripsi ἄνω, ex loco Stobæi Ecl. Phys. t. 1, p. 262, quem Tzetzes respexit. Vide ibi Heeren, collato Sturzii Empedocle p. 340.
(305) A, εἰρήκην.

φαίνεται καὶ τὴν πάχυνσιν ἀέρος εἰς τὸ κάτω,
καὶ ἀλλαχοῦ τὸ κίνημα ὑδάτων εἰς τὸ ἄνω,
χειμῶνα ὁριζόμενος καὶ περιτράνως λέγων.
« Εἰ δ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς »,
εἰ Ἀχιλεὺς οὐ μάθοι δὲ ταῦτα ἐκ μαντευμάτων,
θεῶν, ἀστέρων, ἢ σοφῶν, εἴτε καὶ τῶν στοιχείων,
τουτέστιν ἅτε δι' αὐτῆς τῆς ὑδατομαντείας,
ἢ ψυχικῶν δυνάμεων, ἤτοι φρεσὶν οἰκείαις,
δείσει ὁπότε τις θεὸς κατ' ἐναντίον ἔλθῃ.
Θεοὺς τὸ πῦρ καὶ ὕδωρ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ νῦν λέγει.
Αἰνίττεται δ' εἰς Σκάμανδρον μέλλοντα τοῦτον κλύζειν.
Τὸ χαλεποὶ δὲ οἱ θεοὶ βροτοῖς ὁρᾶσθαι μάχαις,
δύσκολον μάχεσθαι φησὶν θνητὸν πρὸς τὰ στοιχεῖα,
πρὸς γῆν, πρὸς πῦρ, πρὸς ὕδατα, πρὸς ἄλλο τῶν στοιχείων.
Τῇ Ἥρᾳ περιῆψε δὲ πανσόφως νῦν τοὺς λόγους·
καὶ τὸν Ποσειδῶ λέγοντα πρὸς ταῦτα παρεισφέρει,
ὡς ἐξ ἀέρος τοῦ λεπτοῦ πνευμάτων κινηθέντων,
μετ' ἤχου τε τὴν θάλασσαν σφῆς ἐκβρασάντων κοίτης,
μέχρι τοῦ τείχους ὃ φασι τεῖχος τοῦ Ἡρακλέος.
« Ἐγὼ θεοὺς οὐ θέλω νῦν ἔριδι ξυνελάσαι·
« ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες
« ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
« Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχῃσι μάχης ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
« ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,

(308) A, ἀλλαχοῦ κινήμασιν.
(309) A, ἐκπνεύσε τὸ ὀμφῆς. Correxi ex Il. 20, 129.
(314) A, δείσας. Scripsi δείσει sequutus Il. 20, 130.
(317) A, χαλεπόν. Il. 20, 131.
(320) A, τὸ Ἥρα.
(321) Addidi τόν. Reddatur in transitu τὸν Tzetzæ Chil. 5, 729: Τῶν πάντων ἀμορφότερον ἦγον ὡς πρὸς θυσίαν. Bene C, τὸν πάντων.
(323) A, σφῆς εἰσβρασάντων κοίτην, quod correxi.
(324, Il. 20, 145.
(325,330) Il. 20, 134-140. A, καθεζόμεθα ἀκούοντες... ἐσκοπήν... ἀρχίσῃ... Ἀχιλῆ ἴχωσι καὶ οὐκ εἰώθασι... ἀμμὶ παρ' αὐτό φαί.....

« αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται »·
Οὔπω ἀκμὴν ἡ σύγχυσις γέγονε τῶν στοιχείων,
ἔμελλε δ' ἤδη γίνεσθαι, ἤγουν ἐφησυχάζειν.
Ἂν ἄτακτα δὲ Ἄρεος πυρά τινα φανείη,
εἴτε καὶ κατὰ πρόσωπον ἥλιος Ἀχιλέως,
ἢ Ἀχιλέα Σκάμανδρος τῆς μάχης ἀποπαύει,
αὐτίκα μάχην καὶ ἡμεῖς συμβάλλωμεν ἐκείνοις.
Οἶμαι στραφῆναι τάχει δὲ πρὸς οὐρανὸν συνήκει.
Ῥητῶς δ' εἴργειν τὸν Σκάμανδρον, οὐκ εἶπεν Ἀχιλέα,
ὅτι τὸ ὕδωρ Ποσειδῶν, καὶ Σκάμανδρος δὲ ὕδωρ·
καὶ πῶς ὕδωρ τῷ ὕδατι πολέμιον φανείη;
ἀλλ' ὁ παχὺς καὶ ἔνυγρος ἀὴρ ὁ ἐξ ὑδάτων
ἡλίου παύσει τὰς βολὰς μὴ βλάπτειν Ἀχιλέα·
εἶτα δὲ καὶ τὸν Σκάμανδρον ἐκ τῆς ὀμβροβλυσίας
ἀνακυμήναντα δεινόν, σφῆς κοίτης ἐκδραμόντα,
καὶ Ἀχιλέα μέλλοντα τοῖς ῥεύμασι συμπνίγειν,
ἥλιος ἐξικμάσειε θερμότατα προσλάμψας·
ὅπερ καὶ Ἥφαιστον καλεῖ δεινὸς ὢν λογογράφος,
ὅπως μὴ τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ἥλιον δὲ λέγω,
ὃν εἶπε Τρώων σύμμαχον, δείξῃ καὶ τῶν Ἑλλήνων.

(331) A, σύγχυῆσις.
(332) A, ἐφησυχάζειν. Locus non integer esse videtur.
(337) A sic, συνήκει. Cf. Il. 20, 141.
(338) Inde subsidium denuo præbebit codex C folio 318. A, εἶργον. C, εἴργειν, sic. Verbi εἴργω spiritus variat. Tzetzes Chil. 1, 608: πρὸς τὸν αὐτὴν ἀπείργοντα φησὶν ἑλλανοδίκην: Τί με κατείργεις, ἄνθρωπε, θεᾶσθαι τὸν ἀγῶνα; Codex 2644 ἀπείργοντα et καθείργεις. Ibi Tzetzæ ipsius scholium: διὰ τοῦ ἄνωθεν μὲν εἰπεῖν με « ἀπείργοντα », νῦν δὲ « καθειργεις », τοῖς ἀμαθεστέροις τῶν νέων λυσιτελέστατος γίνομαι, ἐκ τούτου πάντως δεικνὺς ὅτι τὸ εἴργω καὶ ψιλοῦται καὶ δασύνεται, τῶν Ἀττικῶν μὲν αὐτὸ δασυνόντων, τῶν δ' ἄλλων πάντων ψιλούντων. Id scholium insertum est Anecdotis Oxon. t. 3, p. 352, non omnino accurate, nec integrum. Tzetzes in eo lapsus esse videtur, quod καθείργεις in ore ponit Aristopatiræ, quæ non Attica fuit, sed Rhodia.
(344) A, ἀνακυμάναντα.
(346) A, θερμτητα.
(347) Cf. Il. 21, 342.
(349) A, δείξει. C, δείξῃ. Hoc elegi ob codicis præstantiam. Nam utraque syntaxis est probabilis, et quæ fuerit Tzetzæ ipsius scripturam novisse iotacismus non sinit.

« Οἴω τούτους δὲ νικᾶν » ὁ Ποσειδῶν εἰρήκει,
ὅτι τότε συμβέβηκεν οὕτω γενέσθαι ταῦτα,
στοιχεῖα ἡττηθῆναι τε τὰ σύμμαχα τῶν Τρώων·
ἄλλοις καιροῖς δ' ἐγένετο τὰ τούτοις ἐναντία.
« Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Κυανοχαίτης
« τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο »·
τὸν μετὰ ἤχου ἐκβρασμὸν τὸν τότε τῆς θαλάσσης
φωνήν τε, καὶ προήγησιν φησὶ τοῦ Ποσειδῶνος.
« Κυανοχαίτης » λέγει δέ, ὡς ζάλης κινουμένης,
θαλάσσης οἰδαινούσης τε καὶ συμμελαινομένης.
« Ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο, καὶ θεοὶ ἄλλοι·
« ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο ».
ἤτοι τὸ ὕδωρ καὶ ὑγρόν, καὶ νέφος πνευματῶδες,
ἦσαν πρὸς οἷς εἰρήκειμεν τόποις τοῦ Τροίας μέρους·
ἀρεϊκοὶ δὲ σελασμοὶ καὶ κεραυνῶν ἐκχύσεις
ἅμα ἡλίῳ λάμποντι ἑτέρωθεν ὑπῆρχον.
Τὸ μήπω συγχυθῆναι δὲ ταῦτα πρὸς μίαν ζάλην,
βουλὰς αὐτῶν καὶ ὄκνον δὲ πρὸς μάχην εἶναι λέγει·
τὸ « Ζεὺς » δέ, τὸ οὐράνιον πνεῦμα ἐκίνει ταῦτα·
ὅπερ Διὸς νῦν κέλευσιν ὁ γέρων ὀνομάζει.
« Ἦγον · ἀτάρ σε Ζεὺς ἐρρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι »·
Ζεὺς ὁ ἀστήρ, ὡς καὶ θεοὶ οἱ ἄλλοι τῶν ἀστέρων,
ἐξ ὧν τῷ βίῳ γίνεσθαι φασὶ τὰ εἱμαρμένα.
Ἡ Ἀφροδίτη νῦν δηλοῖ ἐπέραστον, ὡραίαν.

(350) A, ὁ οἴω. Cf. Il. 20, 141.
(351) A, ὅτε τότε.
(352) A, ἡττηθῆνεται ταί.
(354,355) Versus Iliadis 20, 144, 145.
(358) A, καὶ ἀνοχέτης. C, κυανοχαίτην.
(360,361) Ex Il. 20, 149, 150. A, καταρέζετο.
(363) A, εἰρήκειμεν τ. τῆς τρ. μέρος.
(365) A, ἅμα θηλίῳ.
(367,368) A, αὐτὸν καὶ ἄοκνον. Cf. Il. 20, 154, 155.
(370) Cf. Il. 20, 194. A, ἦγουν αὐτάρ σε. C, ἦγον αὐτάρ γε.
(371) A sine καὶ et οἱ.
(372) A, ἐν τῷ
(373) Cf. Il. 20. 209.

« Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς »·
τὸ « Ζεὺς » νῦν βασιλεὺς δηλεῖ· τὸ « νεφεληγερέτα »·
ὁ γέρας σχὼν καὶ τὴν τιμὴν ἐκ νεφελῶν, ἐξ ὕψους,
ἤγουν ἐξ εἱμαρμένης τε καὶ μοίρας οὐρανίας.
« Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν,
« κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη »·
τὸν ὃν θεοὶ νῦν οἱ σοφοὶ καὶ τέχνης ἀστρολόγων
ἀπὸ τῆς γῆς ἀνήρειψαν, ἤγουν ἐξῆραν ἄνω,
τουτέστιν ἠστροθέτησαν διὰ τὸ κάλλος τούτου
ἵνα σὺν ἀθανάτοισι καὶ ἄστροις συμπαρείη,
καὶ τῷ Διὶ, καὶ οὐρανῷ, καλῶς οἰνοχοεύοι.
Ὁ ὑδροχόος γὰρ αὐτός ἐστιν ὁ Γανυμήδης.
« Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε »·
ἡ ἐκ τῆς εἱμαρμένης δὲ μοῖρα καὶ πεπρωμένη
καὶ στρατιώτου καὶ σοφοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων,
τὰς τεχνικὰς τὰς ἀρετὰς, ἤτοι τὰς προτερήσεις,
καὶ ἐλαττοῖ καὶ αὔξει δὲ κατὰ τὰς συντυχίας·
Θεῶν ἐρικυδέα δὲ δῶρα κατονομάζει
τὰ ἔργα ἃ ποιήσουσι σοφοί τινες τεχνῖται.

(374) A, νεφέλης ἐράτον ζ. C, νεφεληγεράτα, omisso fine, aut potius sumto fine versus sequentis, cujus cetera omisit propter homœoteleuton. Cf. Il. 20, 215.

(376) A, γέρα σχών.

(378,379) Ex Il. 20, 234, 235. A, κάλλος εἵνεκα οἷοι ἀθανατισι.

(381) C, ἀνήριψαν.

(383) A, ἀθανάτησι.

(384) A C, οἰνοχοεύη.

(390) A, γαννυμήδης, vitiosa duplicatione litteræ ny. Sic sæpius occurrit δαίννυμι pro δαίνυμι. Apud Satyrum Athenæi 6, 54, libri exhibent συνδαιννύμενος et συνδαινύμενος. Recitat ibi Satyrus exempla adulationis putidæ, ridiculæ, qua Clisophus Philippo Macedoni subpalpabatur, hocce inter alia: εἴ ποτε δριμὺ προσφέροιτο τῶν ἐδεσμάτων ὁ Φίλιππος, αὐτὸς συνέστρεφε τὴν ὄψιν ὡς συνδαινύμενος. Mihi displicet συνδαινύμενος vel cum uno ny, quod id verbum prosæ narrationi vix sit aptum, ac præsertim quod non dicat debentia dici. Omnino faceret satis συνδακνόμενος, quod criticis viris in mentem venisse video.

(386) Ex Il. 20, 242 A, ἀφέλει.

(390) A C, εὐτυχίας. Sed in ἐλαττώσει nihil est εὐτυχίας. Scripsi συντυχίας. Vide n. ad Proleg. 407.

(391) A, ἐρικυδάων νῦν δῶρα. Cf. Il. 20, 265.

« Ἐπείπερ πέντε ἤλασε πτύχας Κυλλοποδίων »,
τὸ πῦρ, ὥσπερ φησί, πλὴν ἐν χερσὶ τεχνίτου.
Ὁ Ποσειδῶν, ἡ θάλασσα, ὁ σώσας τὸν Αἰνείαν
περ καὶ λόγους ὁ Ὅμηρος, οὕσπερ φησί, προσάπτει·
φεύγων διὰ θαλάσσης γὰρ ἐσώθη καὶ τῶν πλείων.
« Δῶρα θεοῖς τοῖς ἔχουσι τὸν οὐρανὸν » δὲ λέγει,
αὐτοῖς ἐμοῦ τοῖς ἄστρασιν, ἤγουν τῇ εἱμαρμένῃ.
« Κρονίδης » ἡ ἀόρατος τυγχάνει πεπρωμένη.
Πῶς δ', Ὅμηρε, χολώσεται ἡ εἱμαρμένη, λέγε,
ἂν τὸν Αἰνείαν Ἀχιλεὺς ἀνέλῃ τῷ πολέμῳ,
ἐπεί, ὡς γράφεις, μόρσιμος ἐστιν ἐκπεφευγέναι;
Παῖζε καὶ γέλα καπυρόν· Τζέτζην γελᾶν μὴ δόκει·
χρῶ μὲν τῷ καθ' ὑπόθεσιν σχήματι παίζων οὕτω·
εἰ τοῦτον κτείνει Ἀχιλεύς, χολώσεται Κρονίδης,
ἀλλ' οὐχ ὑπάρχει μόρσιμος θανεῖν ὑπ' Ἀχιλέως.
Κρονίδης Δάρδανον φιλεῖ, ἤτοι ἡ εἱμαρμένη,
ἤγουν ὑπῆρχεν εὐτυχῶν ὁ Δάρδανος ἐν βίῳ.
« Πριάμου πάλιν γενεὴν ἤχθηρεν ὁ Κρονίων »·
ἡ εἱμαρμένη, λέγει σοι, ἐμίσησεν ἐκείνους.
« Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη »·
Ἥρα, ὡς ἔφημεν, αἰθὴρ καὶ τὸ πυρῶδες πνεῦμα,
ἀὴρ δὲ πάλιν ὁ παχὺς ἡ Ἀθηνᾶ τυγχάνει.
Ἐπεὶ νυκτὶ δὲ γέγονεν ἡ πόρθησις τῆς Τροίας
ὄντος καὶ τοῦ ἀέρος μὲν τῷ τότε χειμερίου·

(393) Ex Il. 20, 270. C, πτύχας ἤλασε. A. κυλλοποδίας.
(395) Cf. Il. 20, 291...
(396) A, προσάγει.
(398) Cf. Il. 20, 299.
(400) Cf. Il. 20, 301.
(402) A, ἀνεῖλε
(403) A, γράφει. Cf. Il. 20, 302.
(404) C, Τζέτζη.
(405) A, το καθ' ὑπόκρησιν.
(408) Cf. Il. 20, 304.
(410) Conferatur Ilias 20, 306. A, ὤχθηρεν.
(411) A, ἐμισεισεν.
(412) A, Ἴρη. Conferatur Ilias 20, 309.
(415) A, πρόθεσις.

νῦν δὲ πνεῦμα λεπτότερον τὴν θάλασσαν ἐκίνει,
ὡς Ἥρας τοῦτο πρόσωπον ὁ Ὅμηρος εἰσάγει
λαλοῦν ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, δῆθε πρὸς Ποσειδῶνα
ὅσα τοῖς ἔπεσι φησὶ δεινότητι ῥητόρων.

Τίς ἡ ἀχλὺς ἣν Ποσειδῶν τῷ Ἀχιλεῖ ἐποίει;
ἡ κρύψις ἣν ἐκρύπτετο φεύγων Αἰνείας τότε
διὰ θαλάσσης τε αὐτῆς καὶ πλείων τῶν Ἑλλήνων
μέχρι περ οὐ πρὸς ἔσχατα ἐξήχθη τοῦ πολέμου.
Ὁ Ποσειδῶν δ' ὁ προσλαλῶν Αἰνείᾳ οὐδεὶς ἄλλος,
αὐτὸς δ' Αἰνείας πρὸς αὐτὸν, σωθεὶς θαλάσσῃ, λέγει·
« Εἰ μὴ, διὰ θαλάσσης τε φεύγων καὶ τοῦ ναυστάθμου
« τὸν Ἀχιλέα ἣν φυγὼν, πάντως ἂν ἀνῃρέθην·
« τίς με θεῶν ἀστέρων τε, τὰς φρένας παραβλάψας,
« πρὸς Ἀχιλέα συμβαλεῖν παρώτρυνε νῦν μάχην »;
ταῦτα Αἰνείας πρὸς αὐτὸν ἣν λέγων ἁρμοδίως,
Ὅμηρος δὲ, γλυκύτερον χρῄζων ποιεῖν τὸν λόγον,
τὸν Ποσειδῶνα φέρει σοι ταῦτα λαλοῦντα δῆθεν.
« Αἰνείας φίλος δὲ θεοῖς », φίλος τῇ εἱμαρμένῃ,
τουτέστιν εὐτυχέστατος ἐστὶ καὶ ὁ Αἰνείας.
« Οὐδέ κ' Ἄρης ὅσπερ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη »,
οὐδὲ τὸ πῦρ τῶν κεραυνῶν, ἀήρ τε βιοτρέφος.
« Μαχείμην ἀθανάτοισι », τούτεστι τοῖς στοιχείοις,
τουτέστι γῇ καὶ ὕδασιν, ἀέρι καὶ πυρί δε.

(419) A, δῆθεν τὸν ποσ.
(420) Hic versus ultimus est folii 318, sequens autem primus folii 313. De qua foliorum perturbatione jam notatum sæpius; vide n. ad Σ, 366.
(421) Cf. Il. 20, 321.
(424) Cf. Il. 20, 328.
(425) Cf. Il. 20, 331.
(427) C, sine τε.
(428) A, ἀνῃρέθη.
(430) A, συμβάλλειν παρώτρυνεν ἐν μάχῃ.
(432) A, γλυκύτατον.
(434) Cf. Il. 20, 347.
(435) A, ὑπάρχων.
(436) Il. 20, 358. A, ὥσπερ θεῶν.
(438) Cf. Il. 20, 367.
(439) C, ὕδατι.

Ἀπόλλων Ἕκτορι φησί· « Τῷ Ἀχιλεῖ νῦν μὴ μάχου »·
ἤγουν ὁ Ἕκτωρ ἔγνωκεν ἐκ τοῦ ἡλίου μόνος
ὡς οὐ χρεὼν νῦν προμαχεῖν αὐτὸν κατ' Ἀχιλέως·
οὐ γὰρ λαμπρὸς ἦν, ὥσπερ πρὶν, οὐδὲ κατ' Ἀχιλέως·
« Ὃν νύμφη τέκε τις Νηῒς », ὃς σκότιος ὑπῆρχε,
ῥιφεὶς παρά τινα πηγὴν ἐν καταδένδρῳ τόπῳ.
« Κεῖται θεῶν ἐν γούνασι », καμπῇ τῆς εἱμαρμένης
ἐν τῇ στρεπτῇ, καὶ τῇ λοξῇ, ἀδήλῳ εἱμαρμένῃ.
Ἡ Ἀθηνᾶ δ' ἡ τρέψασα τοῦ Ἕκτορος τὸ δόρυ,
ἀὴρ καὶ πνεῦμα βίαιον ἦν καταιγίζον τότε.
Ἀπόλλων δ' ὁ τὸν Ἕκτορα Πηλείδου διαρπάξας,
κατ' Ἀχιλέως ὀφθαλμῶν ἥλιος λάμπων ἔστιν.

(440) Il. 20, 376, sine νῦν.
(444) Il. 20, 384.
(445) C, περί. Sumsi varietatem παρά. Sæpe permutatæ illæ præpositiones. Vide n. ad Proleg. 833, ad A 139, 330, etc. Aristo Chius Athenæi 15, 16 : οἱ ἀρχαῖοι διὰ τοὺς περὶ τὸν οἶνον πόνους τῶν κεφαλαλγιῶν δεσμοὺς εὕρισκον. Malim παρὰ τὸν οἶνον· « propter cephalalgiarum dolores inter bibendum subentium ligamenta invenerunt ». Statim legitur ἡ παρὰ τὸν οἶνον διαγωγή cum varietate περί. De quo sensu τῆς παρὰ vide n. ad Choricium p. 384, collato Schweigh. ad Athenæum.
(446) Il. 20, 435.
(448) Cf. Il. 20, 439. A, στρέψασα.
(449) A, καταιγίδων.
(450) Il. 20, 443.
(451) A, ἔστη.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Φ (*).

Διχῆ τοὺς Τρῶας τῇ φυγῇ διαιρεθέντας τότε,
οὓς Ἀχιλεὺς πρὸς Σκάμανδρον, οὓς δὲ πρὸς Τροίαν τρέπει.
Ζωγρεῖ δὲ δυοκαίδεκα θύειν Πατρόκλῳ μέλλων,
κτείνει δὲ καὶ Λυκάονα, καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον.
Σκαμάνδρου κινδυνεύοντα θανεῖν δὲ τῇ πλημμύρᾳ
σώζει τοῦτον ὁ Ἥφαιστος τὸν ποταμὸν ἐμπρήσας.
Εἶτα καὶ μάχη τοῖς θεοῖς ῥήγνυται κατ' ἀλλήλων.
Ἀπόλλων δὲ Ἀγήνορι ὁμοιωθεὶς καὶ φεύγων
τὸν Ἀχιλέα μὲν αὐτὸν ἐξαπατᾷ διώκειν,
τοὺς Τρῶας οὕτω σώζει δὲ δύντας ἐντὸς τῆς Τροίας.

« Ξάνθου δινήεντος ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς »,
τουτέστιν ὃς ἐπαύξεται τοῖς οὐρανίοις ὄμβροις.
« Τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες· ἠέρα δ' Ἥρη
« πίτνα πρόσθε βαθεῖαν ἐρυκέμεν· ἡμίσεες δέ... »·

(*) Utar codicibus A B C. B in lemmate habuit T nunc correctum.

(3) B, καὶ δυόδεκα. C, καὶ δυώδεκα. Conjunctio καὶ, quæ in B C abundat, male videtur omissa fuisse in Antiphonte Tetralogiæ secundæ capite 2, § 1: νῦν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὗται αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖαι τούς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας, τούς τε ἡσυχίους τολμᾶν τά τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται. Sic olim locus edebatur; nunc post ἀγῶνας fit lacuna ex conjectura. Equidem opinor deesse voculam καὶ post τά τε ἄλλα, syntaxi hocce instituenda modo: τούς τε ἀπράγμονας βιάζονται εἰς ἀγῶνας, τούς τε ἡσυχίους βιάζονται τολμᾶν τά τε ἄλλα καὶ παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν.

(11) Ex Il. 21, 2.

(13, 14) Ex Il. 21, 6, 7.

ἀορασίαν δὲ πολλὴν ἐκείνοις ἐνεποίει
τὸ πνεῦμα τὸ λεπτότερον ἐξαναςπῶν ἰκμάδας,
ὁμίχλην παχυτάτην τε, δεινὴν ἐξειργασμένον.
« Μοῖρ' ὀλοὴ· μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διὶ πατρί ».
Μοῖρα ἐστὶ τῆς τελευτῆς τοῦ καθενὸς ὁ τρόπος·
« Ζεὺς καὶ πατὴρ », ὑπάρχει δὲ πάλιν ἡ εἱμαρμένη,
ἡ ἐκ τῶν γενεθλίων πως οὖσα προωρισμένη.
Ἔοικα μισηθῆναι δὲ φησὶ τῇ εἱμαρμένῃ·
« Ἀντίθεον », ἰσόθεον· νῦν εὐπρεπῆ, ὡραῖον.
« Δαίμων », ἡ εἱμαρμένη δέ, ἡ ἐκ τοῦ διακόπτειν,
ἡ ἐκ τοῦ δαίειν, σύμπασι καὶ νέμειν ἅπερ θέλει.
« Πατρὸς δ' εἰμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ »·
εἴτε γυνή τις βασιλίς, εἴτε πρακτικωτάτως
τὸ ῥωμαλέον λέγεται νῦν μήτηρ Ἀχιλέως·
αἱ πρακτικαὶ γὰρ ἀρεταὶ θεαί, ὡς προειρήκειν,
θεοὶ δὲ πάλιν λέγονται ὅσαι τῆς θεωρίας.
« Ὣς ἄρ' ἔφη· ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
« ὥρμηνε δ' ἀνὰ θυμόν, ὅπως παύσειε πόνοιο
« δῖον Ἀχιλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι ».
Δεινός ἐστιν ὁ Ὅμηρος ἐντέχνοις πάντα γράφειν

(17) A, ταχυτάτην. A B, δέ.
(18) Ex Il. 21, 83.
(19) C, τοῦ καθ' ἑνὸς τῆς τελευτῆς. A B, καθ' ἑνός. Fuit καθένα K, 25.
(21, 22) Non habet C, omissos propter homœoteleuton. Exemplum obiter proferam ex scholiis Pselli in Oracula Chaldaica, editionis Obpsopœanæ p. 110 : αἱ δὲ βουλαὶ τοῦ πατρὸς διὰ τὴν νοητὴν ὑπερβολὴν ἄφθεγκτοι· τὰ δὲ τῶν ἐξῃρημένων συνθήματα... Amplior codex... ἄφθεγκτοι· φθεγκταὶ γάρ εἰσιν αἱ ἐνέργειαι τῶν ὄντων, αὗται δὲ ὑπάρξεις ἄφθεγκτοι· τὰ δὲ συνθήματα... Sententiam sic expletam, simulque variantium totius operis lectionum spissam farraginem, communicavi, ante hos octo annos, cum doctissimo viro qui Pselliani operis editionem tunc moliebatur.
(23) Cf. Il. 21, 91. A, εὐπρεπεῖ.
(24) Cf. Il. 21, 93.
(25) A, θέλειν.
(26) Ex Il.21,109. A B C, με γείνατο.
(31, 32, 33) Ex Il. 21, 136... C, καρόθι. A, ὥρα δῦν δδ' ἀνὰ θ. B, ὥρα δῦνε δ' ἀνα θ. Librariis obversabatur, puto, verbum ὠρόθυνε. Inter illorum menda δ natum est e pronunciatione simili litterarum δ θ, quam attigi ad P. 46. — A, λόγον. B, ἀλάλεοι. Ceterum tres illi versus reponendi post v. 44.
(34) C. γράφων. A, γράφει.

κἄνπερ σπουδάζων γράφῃ τι, κἂν παίζων ὡς ἐνθάδε.
Θέλων εἰπεῖν γὰρ οἴδαινεν ὁ ποταμὸς τῷ τότε,
ἔμελλε δ' ἤδη πλημμυρῶν εἴργειν μὲν Ἀχιλέα,
πολλοῖς Τρωσὶ δὲ θάνατον καὶ ὄλεθρον ἐκτρέπειν.
Λέγοντα πρῶτον παρεισφρεῖ τὸν Ἀχιλέα τάδε·
« Φθείρεσθε, Τρῶες· Σκάμανδρος ὑμῖν οὐ βοηθήσει,
« ᾧ ταύρους ἦτε θύοντες μονώνυχάς τε ἵππους »·
εἶτα ὡς ἔμψυχον αὐτὸν τὸν ποταμὸν εἰσφέρει,
εἶα ταῖς ὕβρεσιν αὐτοῦ δεινῶς ἐξωργισμένον,
καὶ οὕτως ἐφορμαίνοντα λοιπὸν κατ' Ἀχιλέως.
« Υἱέϊ Πηλεγόνος, τὸν δ' Ἄξιος εὐρυρέεθρος ».
Παῖς οὗτος ἦν ὁ Πηλεγὼν οὐ ποταμοῦ Ἀξίου,
Ἀξίου κλῆσιν δέ τινος ἀνθρώπου καλουμένου
ἀφ' οὗ Ἀξίου κέκληται καὶ ποταμὸς τὴν κλῆσιν.
« Κεῖσ' οὕτω· χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
« παισὶν ἐριζέμεναι ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι ».
« Ἐρισθενοῦς Κρονίωνος », νῦν δὲ τῆς εἱμαρμένης·
τοῦ Κρόνου τοῦ κατάρξαντος πρώτως ἀνθρώπων λέγει
ἀφ' οὗ Κρονίδαι σύμπαντες οἱ βασιλεῖς καλοῦνται,
καὶ δίες ὁμοτρόπως δὲ ἀπὸ Διὸς τοῦ Κρόνου
καὶ τοῦ Διὸς ἀστέρος δέ, τοῦ βασιλεῖς ποιοῦντος.
Ἤτοι ἐγὼ υἱός εἰμι μοίρας εὐτυχεστάτης,
ἢ καὶ ἀνθρώπων ὑψηλῶν υἱὸς καὶ αἰθερίων·

(36) Abest ab A B.
(39) C, πρῶτα.
(40, 41) Cf. Il. 21, 128, 132. — A, φθείρεσθαι. A B, ἡμῖν.
(45) Ex Il. 21, 141. A B. C, ἄξιος. Editiones Ἀξιός. Ἀξίου in clausula sequente monstrat pronuntiasse Tzetzem Ἄξιος. V. ad Proleg. 821. Addidi δ'.
(49, 50) Ex Il. 21, 184. 185. A, κλεῖς ὁ οὕτω. A B, τι.
(51) C auditur hoc verso folium 313; sequens orditur folium 312. Plurima fuerunt interversa folia, plurima perierunt. Vide ad Υ, 418.
(52) A, B, οὐ χρόνου. In C syllaba evanuit ante χρ. Scripsi τοῦ.
(54) A, δῖες. B, διες. C, δῖες. Latinum est « dies » ni fallor.
(56) Explicat quem fortasse librarii omiserunt, versum 187 Iliados 21 : Αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι.

τὸ « ποταμοῦ γεγῶτι » δὲ εἰρήκειμέν σοι πρώην,
ὅτι Ἀξίου ἦν υἱὸς ὁ Πηλεγὼν ὃν εἶπεν
ἀφ' οὗ περ καὶ ὁ Ἄξιος ὁ ποταμὸς καλεῖται.
Οὗτος ὑψῶν τὸν λόγον δὲ σχήματος μεταβάσει
τὸν τοῦ Ἀξίου νῦν υἱὸν, ἀνθρώπου τοῦ ῥηθέντος,
Ἀξίου λέγει ποταμοῦ δῆθεν υἱὸν τυγχάνειν.
« Ὁ δ' Αἰακὸς ἦν ἐκ Διὸς », τουτέστι βασιλέως,
ἢ, ὥσπερ εἴπομεν τὸ πρὶν, μοίρας εὐτυχεστάτης,
ἢ καὶ ἀνθρώπων ὑψηλῶν καὶ ὄντως αἰθερίων,
ἢ μᾶλλον, ὥσπερ εἴπομεν, ἀνάκτων ὑπερτάτων,
οἷσπερ ἐξ ὕψους οὐρανοῦ τὸ σκηπταρχεῖν ἐδόθη·
οὗτοι δὲ κρείττους ποταμῶν, καὶ παῖδες παίδων τούτων.
« Διὶ Κρονίωνι » τανῦν τῇ εἱμαρμένῃ λέγει.
« Καὶ γάρ τοι ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι
« χραισμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι,
« τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχιλώϊος ἰσοφαρίζει,
« οὐδὲ βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
« ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
« καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
« ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν
« δεινήν τε βροντὴν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ ».
Ἐγὼ, φησὶν ὁ Ἀχιλεὺς, γένος εἰμὶ ἀνθρώπων,
οἵπερ ἐξ αἵματος εἰσὶ μεγάλων βασιλέων
οἷσπερ ἐξ ὕψους οὐρανοῦ τὸ σκηπταρχεῖν ἐδόθη

(58) A, sine δέ. Πρώην scilicet superius v. 45.
(61) A C, σχήματι.
(63) A B, ποταμόν.
(64) Cf. Il. 21, 189. Εἴπομεν scilicet v. 56, 57.
(67) A B, ἀτάκτων.
(68) A B, σκῆπτρον ἄρχειν. C, σκηπταρχεῖν. Mox v. 81. B, σκηπτράρχειν.
(70) Cf. Il. 21, 193. Hic versus positus erat post 66.
(71-78) Ex Il. 21, 192, 200. A B, καὶ γάρ τοι. C. σοι. A, ναίουσι. B, νάουσι. B, καὶ ὡς δέδοικα. A, ὃς δέδοικε. C, οὐρανόθε. A, συναρηγήσῃ.
(79) A B, ὦ ἀχιλλεῦ.

τοῦ οὐρανοῦ τὴν ἀστραπὴν καὶ τῆς βροντῆς τὸν ἦχον
καὶ ὁ πατὴρ ὠκεανὸς πάντων ὑδάτων τρέμει.
« Καί νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλεύς,
« εἰ μὴ χωσάμενος, προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης
« ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐφθέγξατο δίνης ».
Ὑψῶσαι χρήζων Ὅμηρος τὰς πράξεις Ἀχιλέως
πρόσωπον περιτίθησι τῷ ποταμῷ Σκαμάνδρῳ,
καὶ λόγους οὕσπερ ἔπλασε δῆθεν ἐκεῖνον λέγειν·
« Αἰεὶ ἀμύνουσι θεοί », ἤτοι ἡ εἱμαρμένη.
« Τὸν δ' ἀπομειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλεύς ».
Ἠθοποιεῖ ὁ Ὅμηρος χωρίῳ τῷ ἐνταῦθα
τίνας ἂν εἶπεν Ἀχιλεὺς τῷ ποταμῷ Σκαμάνδρῳ.
« Δαίμονι ἶσος » λέγει δέ, ὡς ἕν τι τῶν στοιχείων,
ὡς πῦρ, εἴτ' ἄνεμος τυφώς, εἴτε θαλάσσης ὕδωρ.
« Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης·
« Ὦ πόποι, ἀργυρότοξε Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
« εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
« Τρωσὶ παριστάμεναι καὶ ἀμύνειν εἰσόκεν ἔλθῃ
« δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν ».
Ἐπεὶ Τρωσίν, ὡς εἶπον πρίν, ἥλιος συνεμάχει,
ὡς λάμπων κατὰ πρόσωπον στρατεύματος Ἑλλήνων
μέχρι καιροῦ μεσημβρινοῦ, τότε δ' οὐκ ἦν προφαίνων
ἅτε τοῦ καταστήματος ἔντος συγκεχυμένου,
ὁ ποταμὸς δ' ὁ Σκάμανδρος μόνος Τρωσὶ συνήργει,
καὶ μᾶλλον κατασύρειν δὲ ὥρμα τὸν Ἀχιλέα·
λόγους συμπλάσας Ὅμηρος, τὸ πέλαγος τῶν λόγων,

(84-86) Ex Il. 21, 211-213. A B C, δ' ἐφθέγξατο.
(89) B, ἐκεῖνον λέγει.
(90) Il. 21, 215.
(91) Il. 21, 222.
(94) Il. 21, 227.
(96-100) Il. 21, 228-232.—A B, ὅτι μάλα. A, ἔλθοι.
(101) πρὶν scil. Υ, 168. A, συνεμάχη.
(107) De metaphora πέλαγος λόγων

οἷους ἂν εἴπε βοηθὸς ἔθνους τινῶν ἀνθρώπων
πρὸς βοηθὸν καὶ σύμμαχον ἕτερον ῥαθυμοῦντα,
αὐτὸς ἀγωνιζόμενος γενναίως ὑπὲρ φίλων,
Σκάμανδρον τούτους λέγοντα τὰ νῦν σοὶ παρεισφέρει,
μεμφόμενον ἡλίῳ νῦν, καὶ λέγοντα ἐκείνῳ·
« Ἄπολλον, οὐκ ἐφύλαξας βουλὰς τῆς εἱμαρμένης
« ἐξ ἧς θεσμός σοι ἔκειτο περιφρουρεῖν τοὺς Τρῶας
« μεχρὶ δειέλου », τοῦ καιροῦ τάχα τῆς μεσημβρίας.
Τὸ δ' « ἀργυρότοξος » δηλοῖ λευκὸν τὸ φῶς ἡλίου.
« Μέγας θεός », τὸ μέγιστον στοιχεῖον, ἤτοι ὕδωρ·
καὶ τὸ « θεοὶ δὲ φέρτεροι ἀνθρώπων », τὰ στοιχεῖα.
« Ἀθάνατοι φοβέουσιν » οὐράνια στοιχεῖα,
ὄμβροι καὶ πῦρ, καὶ ὁ ἀήρ· μὴ καταπίπτει πάντα.
« Ζεῦς πάτερ », νῦν ὦ οὐρανέ, εἴτε καὶ εἱμαρμένη.
Φίλην μητέρα ψεύδεσι θέλγουσαν τοῦτον λέγει
τὰ λεκανομαντεύματα, ἐξ ὧν ἐμεμαθήκει
ὡς ἐν ναῷ Ἀπόλλωνος, ἔγγιστα τείχους Τρώων,
τὸν βίον ἐκμετρήσειεν, ὅνπερ ναὸν νῦν λέγει
καὶ βέλη τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς ἀνελόντα τοῦτον.
Τὸν Ἀχιλέα σώζει δὲ ὁ Ποσειδῶν, Ἀθήνη,
εἴτουν οἰκεῖος λογισμός, εἴτε τις τῶν ἐμφρόνων
εἰπὼν αὐτὸν πρὸς θάλασσαν χωρεῖν καὶ τὰς ἐκχύσεις·
ἐκεῖ γὰρ ἀβαθέστερος ὁ ποταμὸς εἰσρέει·
« Καὶ σὺ σωθήσῃ οὕτω μέν, τῶν Τρώων δὲ μὴ φείδου ».

ad Proleg. 51. Addesis n. ad mea Anecd. Gr. t. 3, p. 12.
(108) A B, βοηθούς, et sic fere C. Scripsi βοηθός, quod firmant sequentia βοηθὸν καὶ σύμμαχον ἕτερον.
(112) B, ἡλίω γῆν. A, ἡλωγήνδέ.
(113) A, δι' ὅλου.
(117) Cf. Il. 21, 248.
(118) Cf. Il. 21, 264. A B, σφέτεροι.
(119) Non est in A C. Cf. Il. 21, 267.
(120) Sic A B C.
(121) Il. 21, 273. C, Ζεύς.
(122) Cf. Il. 21, 276.
(127) Cf. Il. 21, 284.
(128) C, εὐφρόνων.
(131) Cf. Il. 21, 294.

Εἰπόντες μὲν ἀπέβησαν οὗτοι μετ᾽ ἀθανάτους;
ἤτοι ἡ θάλασσα μὲν ἦν ἐν κοίτῃ τῶν ὑδάτων·
ἡ δὲ βουλὴ τῷ λογισμῷ τοῦ συμβεβουλευκότος.
Νῦν « ἐφετμὴ » δὲ τῶν θεῶν συμβεβουλευκότων.
Τὸ « φίλε δὲ κασίγνητε » Σιμόενθ' ὑπεμφαίνει,
ὡς καὶ Σιμόεις εἰς αὐτὸν τὸν Σκάμανδρον εἰσβάλλει,
« Ἶσα θεοῖσι μέμονε », τουτέστι τοῖς στοιχείοις.
« Ἥρη δὲ μέγ' ἄϋσε περιδδείσασ' Ἀχιλῆϊ·
« αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν ».
Πνεῦμα λεπτὸν κεκίνητο, πᾶν ἐκαθάρθη νέφος·
θερμότερον ὁ ἥλιος ἔκλαμψας δὲ τῷ τότε
ἐκ ποταμοῦ καὶ πάσης δὲ τῆς ἐν τῇ γῇ νοτίδος
ἐξατμιζούσας ἔνθερμον ἀνῆγε τὰς ἰκμάδας,
ὅπερ Σκαμάνδρου δέησιν ὡς πρὸς τὴν Ἥραν λέγει.
Ἡφαίστου σβέσις δὲ πυρὸς κελεύσει τῇ τῆς Ἥρας
τὸ συγκρυβῆναι πάλιν μὲν ἀκτῖνα τὴν ἡλίου,
καὶ τῶν στοιχείων σύγχυσιν αὖθις δεινὴν γενέσθαι,
ἥνπερ καὶ μάχην τῶν θεῶν τῶν ἄλλων ὀνομάζει.
« Σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών,
« ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξε μέγας οὐρανός· ἄιε δὲ Ζεὺς
« ἥμενος οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ

(132) A B, ἀθανάτων. Cf. Il. 21, 298.

(133) Hic versus ultimus est folii 312, sequens autem primus folii 304, plurima quum sint interversa folia. V. n. ad v. 51.

(135) Cf. Il. 21, 299.

(136) Cf. Il. 21, 308. B C, σιμόει παρεμφαίνει. Non potuit servari σιμόει. Profeci ex mendis A, σιμόνε παπεμφαίνει.

(138) Il. 21, 315. A B, μέμηνε.

(139) Il. 21, 328. B C, ἄεισε. A, ἄεισε e correctione, prius ἄυσε.

(140) Il. 21, 330.

(145) A B C, ὅπερ Ἡφαίστου, lapsu calami. Scripsi, jubente re ipsa, Σκαμάνδρου. Libro Υ, 269, loco conferendo legitur recte δέησιν Ξάνθου.

(146) Cf. Il. 21, 379.

(147) C, συγκριβῆναι. C, τοῦ ἡλίου.

(149) Cf. Il. 21, 385.

(150-158) Il. 21, 387-395. C, νῦν δ' ἔπεσον. Sed infra v. 171, σύν. B, ὁμάδω. A, σίδηρον ἀμφέστησαν. B, ἐφέστασαν. C, ἤρχεν ἄρης.

« γηθοσύνῃ, ἔθ' ὁρῶτο θεοὺς Ἔριδι ξυνιόντας.
« Ἔνθ' οἵγ' οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
« ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε
« χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
« Τίπτ' αὖ, ὦ κυνόμυια, θεοὺς Ἔριδι ξυνελαύνεις
« θάρσος ἄητον ἔχουσα; μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκε ».
Τζέτζης τὸ « ἦ οὐ μέμνῃ δὲ ὅτε τὸν Διομήδην »
ἑτέρους τρεῖς τε καθεξῆς τῶν στίχων ὀβελίζει,
τὸν πέμπτον πάλιν γράφει δὲ ὡς ὄντα τῶν Ὁμήρου·
ὃς στίχος οὕτως ἔχει τε κατὰ ῥητὸν καὶ λέξιν·
« Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα θυσσανόεσσαν
« σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός.
« Τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ.
« Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
« κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε,
« τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης·
« τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα ».
Ἀλλ' ἀλληγορητέον μοι πῶν τὸ χωρίον τοῦτο.
« Σὺν δ' ἔπεσον », σὺν δ' ἤρραξαν, συνέβαλον εἰς μάχην.
Τὴν τῶν στοιχείων σύγχυσιν νῦν ὀνομάζει μάχην·
καὶ συρραγὴν πρὸς πόλεμον· γέγονε γὰρ τῷ τότε
ἐκ γῆς δεινὰ μυκήματα, πρό γε τῶν ἄλλων πάντων,
ἃ συρραγῇ τῇ τῶν θεῶν ἦχον τῆς γῆς σοι λέγει·
ἐξ οὐρανοῦ δ' ἐκρότησεν ἦχος βροντῆς βιαίας.
Εἶτα κροτήσει τῶν νεφῶν καὶ κεραυνὸς ἐξήχθη·

(160) Τρεῖς scilicet 397, 398, 399.
(161) πέμπτον scilicet v. 400. A, τοῦ Ὁμήρου.
(163 169) Il. 21, 400-406.—A B C, ἀσπίδα.—B, σμερδαλέως, et sic fere A.—A B, οὐδὲ δεινός.—A B, πρότερον.
(171) A, δ' ἤραξαν. C, συνήραξαν A B, συνέβαλλον.
(173) A B, συρραγή.
(174) A, πρός.
(175) Λέγει poeta Il. 21, 387.
(176) Cf. Il. 21, 388.

ἀέρι παχυτέρῳ δὲ προσβάλλων τῷ προσγείῳ
ἐσβέννυτο, καὶ πάλιν τι μικρὸν ἐκπυρηνίσας
ἡττήθη ᾧ εἰρήκειμεν καὶ πρότερον ἀέρι,
εἶτ' ἐκ τῆς ζάλης γέγονεν εὐθέως καὶ αἰθρία.
Ὁ γέρων δ' οὗτος ὁ δεινὸς εἰς τὸ συγγράφειν λόγους,
ὁ πάντων, ἀλλ' εἰς πόσον δὲ, ῥητόρων ὑπεκτρέχων
καὶ φιλοσόφων καὶ λοιπῶν ὧνπερ τὸ ἔργον λόγος,
γράφων καὶ σύμπαν τὸ τυχὸν τὸ γεγονὸς τῷ τότε,
μεθέδῳ τῆς δεινότητος θέλων ὑψοῦν τὸν λόγον
καὶ τῷ γλυκεῖ τοῦ μύθου δὲ τέρπειν ἠκροαμένους
τὴν μὲν βροντὴν ὡς οὐρανὸν σαλπίσαντα παράγει,
Ἄρεα δὲ τὸν κεραυνὸν, τὸν δὲ παχὺν ἀέρα
Ἀθήνην, καὶ ἀσπίδα δὲ ταύτης κατονομάζει,
ἣν κεραυνὸς οὐ δάμνησιν, ὡς καὶ αὐτός σοι λέγει.
Τὸ ἔτι δὲ παχύτερον καὶ ἔνυδρον ἀέρος,

(178) B, ἐκπυρρηνίσας. C, ἐκπυρινίσας. Cf. Υ, 122.

(182) B, καὶ δεινός.

(183) C, ἐς πόσον. Fort. ὑπερτρέχων.

(185) B, εἰς τὸ γεγ.

(187) C, γλυκὺ, permutatione solita vocalium υ η ει. Agathias Anth. 10, 66 : Πάντα, φίλος, μερόπεσσι παρέρχεται· εἰ δ' ἀπιθήσῃς, Ἔμπαλιν αἰτίζων μάρτυρα σαυτὸν ἔχοις. Malim syntaxi notiore εἰ δ' ἀπιθήσεις, quod tenent editiones Stephaniana ac Planudea. Exempla subjunctivi plurima quæ protulit Jacobsius parum habent ponderis propter iotacismi labem. Videtur proponenda mutatio et in alio versu ejusdem epigrammatis : Εὖτέ τις ἐκ πενίης πλούτου τύχοι ἠδὲ καὶ ἀρχῆς, Οὐκέτι γινώσκει τίς πέλε τὸ πρότερον. Τὴν ποτὲ γὰρ φιλίην ἀπαναίνεται, ἀφρονέων δὲ Τέρψιν ὀλισθηρῆς οὐ δεδάηκε τύχης. Ut τέρψιν confirmem meminero Horatiani loci : « Fortuna sævo læta negotio, Ludum insolentem ludere pertinax » ; sed epithetum ὀλισθηρῆς me ducit ad nomen τρέψιν simillimum, quod usitatissimum τέρψιν potuit sede depellere. Nam Fortuna, quæ versatur celeri levis orbe rotæ, quæ dubio stat in orbe, ὀλισθηρὴ, ideo et necessario ἀείτρεπτος est, εὔτρεπτος, εὐτράπελος, frequenti obnoxia τρέψει. Nec recte minus a τρέψω fiet τρέψις, quam a τέρψω τέρψις, ῥέψις a ῥέπω, et alia

(188) A B, εἰς οὐρ. C, ὡς. Syllabæ ὡς εἰς ἐς calamo properante et inaccurato sæpius permutantur. Theodorus Lascaris a viro d. in Catalogo Scorialensi allatus e codice: οἱ λεοντιδῶς βριαρόχειρες πρὶν, κνωδάλων γεγόνασιν ὕστερον ἀσθενέστεροι. Emendatio proponitur λεοντοειδῶς; contrapono λεοντιδεῖς, vel λεοντώδεις, vel etiam, quod equidem malim, servato adverbio λεοντώδως. Cf. lib. II, 61, ubi λεοντώδεις ἄνδρες. Theodorus Prodromus Rhodante 8, p. 361 : Μαθὼν ὁ πατὴρ εἰς τὸ Πισσαῖον πέδον Δοῦλο, παροικῶ. Lego, ὡς τὸ Πισαῖον π. Philostratus V. A. 6, 9 : ξυγγέγονας γὰρ αὐτοῖς ἐς τὸ εἰκός. Codex 1696 ὡς τὸ, quod et Huetius conjecerat, receptumque nunc est in Kayserianam.

(192) A B, ἔτι καὶ παχύ.

λίθον τραχὺν καὶ μέλανα, ὅνπερ οἱ πάλαι ἄνδρες
ἧγουν οἱ πρότεροι σοφοὶ, οὖρον ἀρούρης θέσαν·
ὅρος γὰρ γῆς, καὶ διαιρῶν ἀὴρ τυγχάνει ταύτην.
Ἀναχωρεῖ δὲ Ἀθηνᾶ, εἶτα τὸν Ἄρην πλήττει·
τὸν γὰρ ἀέρα τέμνει μὲν ὁ κεραυνὸς τὸ πρῶτον,
εἶτα δὲ κατασβέννυται τούτου τῷ παχυτέρῳ·
καὶ θραύεται ὁ τράχηλος ἐκείνου καὶ ἡ ἄρσις·
τὸ πῦρ, ὅπερ μετέωρον εἴληχεν ἔχειν φύσιν,
τῶν κεραυνῶν δ' ὡς κάθυγρον τοῖς κάτω καταρρέει.
Αἱ χαῖται δὲ τοῦ Ἄρεος εἰσὶν αἱ κονισθεῖσαι
αἱ μέχρι πρὸς τὰ πρόσγεια τῶν κεραυνῶν ἐκχύσεις.
« Τεύχεα τ' ἀμφαράβησε » πάλιν ἑτέρως λέγει,
τρόπῳ μεταποιήσεως ῥητορικῷ διδάσκων
τὰ νέφη τε καὶ τὴν βροντὴν τὴν Ἄρεος πανοπλίαν·
τὰ νέφη συρραγέντα γὰρ ἀλλήλοις παταγοῦσιν·
ὁ τῶν νεφῶν δὲ πάταγος πάντως βροντὴ τυγχάνει·

(194) A B, πρότερον. Confer superius v. 168.
(196) B, πλάττει.
(198) B, τούτω.
(199) Cf. Il. 21, 406.
(201) B C, τὸν κεραυνόν.
(202) Cf. Il. 21, 407.
(204) Cf. Il. 21, 408.
(207) A, πυραθέντα. B, πυρραγέντα pro παρραγέντα. A B, πατταγοῦσι.
(208) A B, πάτταγος. Plochirus v. 45: Βάλλει με νῦν πάταγος ὠσὶν ἐν μέσοις. Sic bene Tilmannus. Morellus, ut iambicum daret Plochiro qui versus tantum duodecasyllabos fecit, scripsit νυνί. Editor nuperus id reliquit, quem doleo caruisse libro Tilmanniano; sed veram scripturam divinabat. Sic v. 35 Tilmannus bene: Ὦ μιαρὰ γραῦς κακὸν ἀνθρώποις μέγα. Nuper non bene, κακόν τ' ἐν ἀνθρώποις μέγα. Nec tangendi fuerant alii versus quos Tilmannus accurate edidit: Ναὶ κλεῖσον, αὐτὰς ἆρας ἔξω τῆς θύρας (intelligo αὐτὰς de Musis). Παράφρονας μὲν ἐν συνεδρίῳ βλέπω, Σοφοὺς ἀτίμους, ἀσόφους τιμωμένους. Χρυσὸς γὰρ ἄρτι καὶ λαλεῖ καὶ σέβεται, Morello rescribente, λαλεῖ γ' ἡ δὲ σέβεται, quam clausulam adsuit et versui 50, Ὤνησεν οὐδὲν οὐδαμῶς ἡ γε σοφία, pro lectione Tilmanni, Ὤνησεν οὐδὲ οὐδαμῶς ἡ σοφία· Ipse ad Philostratum Epist. p. 128, Morello carens ac Maittario, proposueram οὐδέν. Adsuit et dactylum quintæ sedi v. 60: Ἔχεις παρ' αὐτῷ πλοῦτον αὐτῆς γε σοφίας. A Tilmanniana γε abest. Inseruit pessimo consilio ἰδὲ v. 6: Τὴν ὡς ἀληθῶς βδελυρὰν ἰδὲ τρισαθλίαν. Sed Tilmannus exhibuit quas inveniebat duodecim syllabas, nec offendebat ad trochæum tertiæ sedis, neque v. 8 ad quartæ pirrychium: Σίγα, σιώπα, σφίγγε τὸ λαῦρον στόμα. Vir criticus, qui ignorabilem istum versificatorem nuper curis est suis dignatus, Morellianam lectionem τόδε servavit, non sine hæsitatione.

τῇ παρατρίψει τούτων δὲ ξηρὸς ἀὴρ ἐκτρέχων
ὁπλίζει πάντως καὶ ποιεῖ τῶν κεραυνῶν τὴν φύσιν,
εἴπερ ἐξυγραινόμενοι τῷ πάχει τοῦ ἀέρος
ῥέπουσι κάτω καὶ πρὸς γῆν, οὐχ ὡς τὸ πῦρ τοῖς ἄνω.
Γέλασεν ἡ Ἀθήνη δὲ, ἀὴρ δὲ ἐφαιδρύνθη·
ὁ γὰρ ἀὴρ τῶν κεραυνῶν κρείττων ἐστὶν εἰς σθένος,
εἴδας, ὅπως ἐκσβέννυσι τοὺς κεραυνοὺς τῷ πάχει.
Μήτηρ τοῦ Ἄρεος ἐστὶ καὶ τοῦ Ἡφαίστου πλέον
ἡ Ἥρα, ὁ αἰθέριος λεπτὸς ἀὴρ ξηρός τε.
Ἐπεὶ δὲ τὸ κατάστημα τὸ αἴθριον ἀέρος,
δῆθεν ἡ Ἥρα ἡ θεὰ, τοῖς Ἕλλησι συνήργει,
καὶ σὺν αὐτῇ ὁ Ἥφαιστος, υἱὸς αὐτῆς ὑπάρχων,
τὸ ἔτι ἐνθερμότερον καὶ αἴθριον, πυρῶδες·
τὸ δὲ πυρῶδες κεραυνῶν χειμῶνας, ἔμβρους φέρον,
Ἕλλησι βλάβην ἔφερε, Τρωσὶ δ' ἐλυσιτέλει.
Ἀέρα λέγων Ἀθηνᾶν καὶ προσωποποιήσας,
καὶ λόγους λέγουσαν αὐτὴν ὡς πρὸς τὸν Ἄρην πλάττει·
« Τὰς ἐριννύας τῆς μητρὸς τῆς Ἥρας ἀποτίνοις,
« ἥπερ ὀργιζομένη σοι τοιαῦτα μηχανᾶται »·
γεννᾷ τὸ πῦρ τῶν κεραυνῶν Ἥρα, ξηρὸς ἀὴρ τις·
λίαν δ' ἐπινυσσόμενος καὶ διεγηγερμένος,
καὶ ἀνιμῶν ἰκμάδας δὲ, παχύνων τὸν ἀέρα,
πάλιν τὸ τούτων καυστικὸν ὑγραίνει καὶ σβεννύει·
« Ὅτι, παρεὶς δὲ Ἕλληνας, τοῖς Τρώεσσιν ἀρήγεις ».
Χάρις ἐστὶ καὶ ἡδονὴ, ἀπάτη τε τῶν νέων.

(212) Fortasse, ὡς πρός.
(213) Cf. Il. 21, 408. C. ἀήρ τις. AB, ἐφαιδρώθη.
(214) A B, ὁ δέ γ' ἀήρ.—Hic versus ultimus est folii 304; sequens autem primus folii 309, ob foliorum interversionem de qua sæpius.
(215) In C prima vox periit chartæ laceratione; secunda est ὅπως, quod placuit. A B, ὅπερ.
(220-224) Absunt ab A. C, φέρων.
(225) A, λέγουσα.
(226) Il. 21, 412.
(232) Il. 21, 413.

Θεόν τινα νομίζουσιν Ἄρεα τοῦτον εἶναι,
καὶ ἡττηθῆναι Ἀθηνᾷ, Ἥρας ὀργιζομένης,
ἀνθ' ὧν ἡ μὲν τοῖς Ἕλλησιν, ὁ δὲ Τρωσὶ συνήργει.
Γέρον δαιμονιώτατε ταῖς χάρισι τῶν λόγων,
ἀεὶ οὕτως σβεννύεται τῶν κεραυνῶν τὸ φλέγον,
καὶ πρὸ τοῦ Τρῶας εἶναι δὲ καὶ χρόνοις ἡμετέροις·
τί δρᾷς, ὦ βαθυνουστατε, τοὺς ἁπλουστέρους παίζων;
« Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ.
« Τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
« πυκνὰ μάλα στενάχοντα. Μόγις δ' ἐσαγείρατο θυμόν ».
Ἐπαύθη μὲν ὁ ἔνυγρος, παχυμέρης ἀήρ τε,
βραχὺ δ' εὐδία γέγονεν, ἣν Ἀφροδίτην λέγει,
κρατοῦσαν τοῦτον τῆς χειρός, ὥσπερ ἀναρρωννῦσαν,
ἣ ἐκ πυρώδους γίνεται βραχέος κεκραμένου.
Πυκνοὺς δὲ τούτου στεναγμοὺς κρότους βροντῶν μοι νόει,

(237) A C, γέρων.

(241-243) Ex Il. 21, 415-417. Ilias edita, τράπεν. A B C, τρέπεν.—B, τὸν δ' ἀγελαὸς εὗρουσα. — C, μόλις. A, μόλις ἐσαγείρωτο.

(246) A, κρατοῦσα... ἀναρρωνήσαν. B, ἀναρρωννύσαν.

(247) Pro ἡ scripsi ᾗ. Tzetzes Chil. 6, 425, de Herode, Ὃς παῖς ἦ Ἀντιπάτρου τε καὶ Κύπριδος ἡ Ἄραψ. Sic et codex 2644 cum scholio : ἤγουν ἥτις ἦν Ἀράβισσα. Inde manifestum est scripsisse Tzetzam, ἡ Ἄραψ. Pronomen ἡ viros criticos impedit in epigrammate, Anth. 9, 126. Clytæmnestra Orestem alloquitur matricidam : Πῆ ξίφος ἰθύνεις; κατὰ γαστέρος ἢ κατὰ μαζῶν; Γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσεν· ἀνετρέψαντο δὲ μαζοί. Scaliger transponebat ἡ γαστήρ σ' ἐλόχ., quod est paulo frigidius, meo quidem judicio. Meinek. legit γαστὴρ μέν σ' ἐλ., et id debile; Jacobs., γαστὴρ ἔκ σ' ἐλ., laboriose, ac γάστρης ἥ σ' ἐλ., genitivo bene, ipso pessime vocabulo, et ad id tacita ductus Brunckii lectione γαστέρος. Inveni in apographo Vaticani codicis γαστὴρ ᾗς ἐλ., quod quidem idem esse videtur edito ἥ σ' ἐλ., litteris male in unam syllabam contractis; sed quod, ob similem fere sonum litterarum δ et σ, posset etiam legi, γαστὴρ ᾗδ' ἐλόχευσεν, ἀνεθρέψαντο δὲ μαζοί, aptissima utriusque membri consequutione. Ceterum ex præmissis tentaminibus Brunckianum, hodie quidem, mihi plus reliquis placet, in quo nativa est maxime γαστέρος repetitio, tam nativa quoque in tanto motu mutatio syntaxeos, ἀνεθρέψαντο δὲ μαζοί. Attamen sequendus potius codex : γαστὴρ ἥ σ' ελ., vel γαστὴρ ἦδ' ελ.

(248) A B, τε. C, δέ. Reponatur utilius τε Chiliade 5, 733, de homine φαρμάκῳ : Τυρόν τε δόντες τῇ χειρί, καὶ μάζαν, καὶ ἰσχάδας, Ἑπτάκις γὰρ ῥαπίσαντες ἐκεῖνον εἰς τὸ πέος. Melius codex A, ἑπτάκις τε ῥαπ. Habet et μάζας, quod non prætulerim, cum hoc scholio, recepto in Anecd. Oxon. t. 3, p. 366: μάζα, μὴ ἄζα τις, ἀλλὰ τὸ νεοφύρατον ἀρτίδιον.

πλὴν ἀμυδρούς, καὶ κεραυνοὺς ἀσθενεστάτους πάνυ,
ὅθεν « καὶ μόλις τὸν θυμὸν ἀγείρατο » εἰρήκει.
Πρὸς Ἀθηνᾶν δὲ λόγους μοι νόει τῆς Ἥρας εἶναι,
οὓς πειθομένη Ἀθηνᾶ νικᾷ καὶ Ἀφροδίτην,
τὸ τῷ λεπτῷ τοῦ πνεύματος κινούμενα τὰ νέφη
πάλιν συγκρύψαι καὶ αὐτὸ τὸ αἰθριάζον μέρος.
Ἃ δὲ φησὶν ἡ Ἀθηνᾶ, δῆθεν ὡς καυχωμένη,
Ὁμήρου πλάσμα πέφυκε καὶ προσωποποιία.
Ἥρας δὲ τὸ μειδίαμα πάλιν αἰθρίας μέρος.
Οἱ δὲ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Ποσειδῶνος λόγοι,
τὸ πάλιν νέφος ἔνυγρον, πλὴν μὴ παχὺ τελείως,
ὁτὲ συγκρύπτειν ἥλιον, ὁτὲ δ' ἐᾷν προφαίνειν,
οἷα πολλάκις γίνεται καιροῖς ὀμβροευδίοις.
Τὸν Ποσειδῶνα πρότερον Ἀπόλλωνος δὲ λέγει
ὅτι τὸ ὕδωρ πρότερον καθ' Ὅμηρον στοιχεῖον.
Ἄκουε καὶ τῶν λόγων δὲ τῆς προσωποποιίας·
οὓς διὰ Λαομέδοντα καὶ Τροίαν δοκεῖ λέγειν,
περὶ τῆς πρώτης λέγει δὲ συστάσεως τοῦ κόσμου
ὥσπερ καὶ μέδων τῶν λαῶν ἐστι καὶ τῶν ἀνθρώπων,
καὶ πῶς ὕδωρ καὶ ἥλιος λατρεύουσι τῷ κόσμῳ·
« Ἴλιον » νῦν τὴν συστροφὴν τὴν πρώτην τῶν στοιχείων,
ὁπότε κόσμος κατ' ἀρχὰς τὸ πρῶτον διηρθροῦτο·
τὸν κόσμον Λαομέδοντα· πῶς δὲ « ἀγήνωρ » οὗτος;

(250) C, ἀγήρατο.
(253) A, τῷ δὲ λεπτῷ. C, τὸ τῷ θερμῷ.
(254) C, συγκρίψαι. A, αὐτὸ αἰθριάζον. B, αἰθεριάζον.
(255) Il. 21, 429.
(257) Il. 21, 434. A B, μειδίασμα.
(258) Il. 21, 435.
(259) A, ἄνυγρον.
(260) C, σύγκρίπτειν. A, ὅτε... ὅτε. Fortasse συγκρύπτον... δ' ἐῶν· vel ὁτὲ δὲ αὖ προφαῖνον· vel, ὥστε συγκρύπτειν ἥλ., ὁτὲ δ' ἐᾷν προφ.
(261) C, ὀμβροευδίας. Cf. Θ, 152.
(262) Il. 21, 440.
(264) A B, τὸν λόγον.
(266) C sine πρώτης.
(267) A, ὅπερ.
(268) A B C, καὶ πῶς.
(269) Il. 21, 442.
(271) Il. 21, 443.

εἴτουν ὡς ἄγαν ἀνορμῶν καὶ τρέχων πρὸς αὐξήσεις,
εἴτουν ὡς ἄγαν ὢν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων πλήρης.
« Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτόν »·
τὸ « πὰρ Διὸς ἐλθόντες » νῦν, εἴτε τῆς εἱμαρμένης·
οὕτω γὰρ εἵμαρτο, φησί, τὸν κόσμον γεγονέναι,
εἴτε Διός, καὶ πνεύματος εἰδοποιοῦ προσπνεύσει,
ὃ πνεῦσαν ἐταρτάρωσε τὸν Κρόνον, καὶ τὴν ὕλην,
ἐκεῖνο τὸ πρωτόγονον, τὸ σκότος τὸ ὑλαῖον,
τὸ πᾶν δὲ εἰδοποίησεν ἀρίστως διαρθρῶσαν,
ἡμᾶς τῷ κόσμῳ δ' ἔταξε χρόνοις μακροῖς θητεύειν
« μισθῷ » φησίν, « ἐπὶ ῥητῷ ». Πάλιν ὁ γέρων παίζει.
ἡλίῳ γὰρ μισθός ἐστιν ἰκμάδας ἀναπίνειν,
ὁπόσων σκύφων ἀκριβῶς οὐ κάτειδά σοι φράσαι,
καὶ γῆν αὐτῷ τούς τε καρποὺς καὶ πάντα φέρειν ζῷα·
τῷ ὕδατι μισθός ἐστι πάλιν τῷ θαλασσίῳ
αἱ παροχαί τε τῶν κητῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἰχθύων·
ἢ μᾶλλον προσφυέστερος μισθὸς ἦν ἀμφοτέροις
εὐχαριστία προσφυὴς τῶν εὐηργετημένων.
Ὁ Λαομέδων δέ, φησίν, « ἐπέτελλε σημαίνων ».
Κόσμος ἐστὶν ὁ οὐρανός, ὃς νῦν καὶ Λαομέδων,
ὃς πνεύματι κινούμενος τῷ τῆς εἰδοποιΐας
τὸν Ποσειδῶνα ἔταξε πόλιν Τρωσὶ τειχίζειν,

(272) A B, εἰς αὐξ.
(274) Il. 21, 444.
(275) A B C, τὸ πὰρ διὸς δὲ νῦν. Addidi ἐλθόντες, suppresso δέ. Aliud latet fortasse.
(277) A, προσνεύσεις.
(278) C, τὸν κόσμον.
(282) Il. 21, 445.
(283) C, ἀνατίνειν. Confunduntur facillime litteræ Π et Τ. Auctor Christi Patientis 31 : Τηλεσκόποις ὄμμασι πάντως προσβλέπων. Citatur ex codice A τηλεσκότοις, quod quidem est in ipso contextu, sed in imo paginæ margine, ac manu, ut videtur, eadem legitur, τηλεσκόποις.
(284) A B, οὐκ ἄπειδα.
(285) A B, αὐτῷ τε τούς.
(287) B, παροχαὶ τῶν ἵππων. A, λοιπῶν καὶ τῶν λοιπῶν.
(288) C, προσφυέστερος, superscripto ον.
(289) A, εὐχαριστεία.
(290) Il. 21, 445.

τὸ ὕδωρ βάθραν τεθεικὼς γῆς καὶ τῶν πολισμάτων,
ἢ τῆς περιπολήσεως, οὕπερ περιπολοῦσι
Τρῶες, οἱ πάντες ἄνθρωποι· τρῶ δ' ἐστὶ τὸ φοβοῦμαι·
ἤτοι δειλοὶ καὶ ἄθλιοι, φύλλοισιν ἐοικότες,
ὡς καὶ αὐτοῦ ἀκούσειας μετὰ μικρὸν Ὁμήρου.
Οὕτω τὸν Ποσειδῶνα μὲν πυργοῦν Τρωσὶ κελεύει,
ἤτοι βάθρας ὑπέρεισμα γενέσθαι τῶν ἀνθρώπων·
τῷ Φοίβῳ, φάει βίου, δὲ νέμειν κελεύει ζῶα,
Ἴδην δὲ ἁπάσης τῆς γῆς πᾶν ὄρος ὀνομάζει.
« Ὅτε δ' ἐπέστη ὁ καιρὸς ὁ τῆς μισθοδοσίας,
« κατέσχε τοῦτον μὲν αὐτὸς, ἠπείλησεν ἡμῖν δε.
« Σοὶ μὲν ὅ γ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε
« δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἐπὶ τηλεδαπάων·
« στεῦτο δ' ὅ γ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν οὔατα χαλκῷ.
« Νῶϊ δέ τ' ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ
« μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε.
« Τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν; οὐδὲ μεθ' ἡμέων ».....
Μισθὸν κατέσχε μὲν αὐτὸς τὸν τῆς εὐχαριστίας·
ἤτοι τῷ κόσμῳ ἔνεστι πᾶσα εὐχαριστία.
Ἥλιος, δ' ὥσπερ δέσμιος χεῖρας ἐμοῦ καὶ πόδας,
ἄνω καὶ κάτω φέρεται τοῖς περιδρόμοις σφαίρας.
Μικροῦ δεῖν ἂν ἀπέσβεστο καὶ ἀκοὴ τῶν δύο
χαλκῷ, καὶ παχυτέραις δὲ γνώμαις καὶ διανοίαις.

(294) A B, βάθραν τὲ τῆς γῆς θεὶς καί. Hic versus ultimus est folii 309, sequens autem primus folii 317, ex foliorum solita confusione.

(295) In C superest ex versus principio ἐξ πε.λήσεως. Fortasse ἥνπερ, pro οὕπερ. Cf. Σ, 762.

(297) A, δηλοὶ κ. ἄθλιος φίλοισιν. B, δειλὴ καὶ ἄθλιος.

(297) Il. 21, 464.

(300) A B, ὑπερεῖσαι.

(301) A B, κελεύω. Il. 21, 448.

(302) A B C, Ἴδην δὲ πάσης γῆς. Implevi hemistichium. Il. 21, 449.

(304) A, ἐπείληψεν.

(305-310) Il. 21, 453-458. A, ὕπερθεν.—B, στεῦτο δέ γ'.—B, φέρειν.

(311) A, εὐχαριστείας. Et statim εὐχαριστεία.

(314) B, ταῖς περιδρόμοις σφαίραις.

Ὡς ὕδωρ τε καὶ ἥλιος λυσιτελοῦμεν πόσα·
ἀεὶ δὲ νῦν καὶ ἄκοντες ἥλιός τε καὶ ὕδωρ,
λελυπημένοι τῷ μισθὸν, ὃν εἶπον, μὴ λαμβάνειν,
ἄψορροι ἐπισθέρμητοι τρέχουσιν ἐν τῇ σφαίρᾳ·
ἀεὶ γὰρ θέρος γίνεται, χειμέριοί τε ὄμβροι.
Ὁ λόγος τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς πρὸς τὸν Ποσειδῶνα,
ὁ λέγων ὡς οὐ βούλεται τούτῳ συνάπτειν μάχην
ἀνθρώπων ἕνεκα δειλῶν, φύλλοις ὡμοιωμένων,
δηλοῖ ἀέρα ἔνυγρον ὑπάρχειν μὲν τῷ τότε,
ἥλιον δ' ἀμυδρότατον, εἶτα κρυβέντα πάντη.
Πῶς δὲ πατροκασίγνητον τὸ ὕδωρ τοῦ ἡλίου;
τέσσαρα μὲν τὰ ἀδελφὰ τυγχάνουσι στοιχεία,
καὶ πέμπτον σῶμα ὁ αἰθὴρ, οὗ ἥλιος ἐξέφυ.
Τὸ δ' ὄνειδος Ἀρτέμιδος τὸ πρὸς Ἀπόλλω μάθε,
Ἥρα τὴν ἣν ἐμάστιξε, τόξα δ' ἀφεῖλε ταύτης·
καὶ πῶς τὰ τόξα ἡ Λητὼ συνέλεξεν ἐκείνης,
καὶ πῶς Ἑρμῆς ἀπείπατο μάχην Λητοῖ συνάπτειν,
καὶ πῶς ἐν γόνασι πατρὸς Ἄρτεμις ἦν δακρύρρους.
Ὁ ἥλιος ἐκρύβη μὲν τοῖς νέφεσιν, ὡς εἶπον·
τῷ τῆς ἑσπέρας δὲ καιρῷ τῆς τότε γενομένης
σελήνη γέγονε λαμπρὰ οὐκ ἐν ἡμέρας χρόνῳ,
ὡς οὐδ' Ἑρμῆς πρὸς τὴν Λητὼ χρόνῳ τῷ τῆς νυκτός δε.

(317) A, καὶ ὕδωρ. Oratio recta turbat nexum sententiæ.

(319) Ὃν εἶπον v. 282.

(323) A, ὡς λέγων. B, ὁ λέγων οὐ βούλεται. C, ὁ λέγων ὅτι βούλεται. Cf. Il. 21, 462.

(324) A, φίλοις. Cf. v. 297.

(327) Il. 21, 469.

(330) Cf. Il. 21, 471. A, τὸ δ' ὄν. τὸ πρὸς ἀπ. μάθε. B, τὸ δ' ὄν. πρὸς Ἀπόλλωνα παρ' ἐμοῦ μάθε. C, τὸ δ' ὄν. Ἀρτέμιδος τὸ πρὸς ἀπόλλ. μάθε.

(331) A B, ἥραν. Cf. Il. 21, 490, 491, 512.

(332) Cf. Il. 21, 502.

(333) Non est in A, B, συμβουλεύειν. Voluit συμβάλλειν, et omittebat duo syllabas. Cf. Il. 21, 498.

(334) Cf. Il. 21, 506.

(335) Cf. supra v. 326.

(336) C, γεγονυίας.

(337) A, γέγονα.

Συγχύσεις γὰρ ἐγίνοντο τῷ τότε τῶν στοιχείων
καιροῖς ἡμέρας καὶ νυκτός. Ὅμηρος δὲ πανσόφως
ἀλληγορῶν τὰ σύμπαντα φησὶ τοιουτοτρόπως.
Τῷ τῆς ἡμέρας μὲν καιρῷ συνεπεπτώκει τάδε,
κἂν τῇ νυκτὶ συγχύσεις μὲν ἦσαν ὁμοιοτρόπως.
Εὐθὺς γὰρ πρῶτον μὲν λαμπρὰ ὡράθη ἡ σελήνη,
φέρει δὲ ὀνειδίζουσαν ἐκείνην τῷ ἡλίῳ·
δι' ἣν αἰτίαν τῷ καιρῷ καὶ χρόνῳ τῆς ἡμέρας
τῷ Ποσειδῶνι καὶ ὑγρῷ φαίνεται δοὺς τὴν νίκην.
Εἶτα καὶ αὕτη, πνεύματος ὑγρὰ κινοῦντος νέφη,
τῷ μὲν παχεῖ ἐκρύπτετο, ὃ σκαιὰ χεὶρ τῆς Ἥρας·
τῷ δὲ λεπτῷ τοῦ πνεύματος, ὃ χεὶρ δεξιωτάτη,
νέφη κινοῦσα συνεχῶς, ἀκτῖνας τὰς ἐκείνης,
ἃς τόξα νῦν Ἀρτέμιδος κατονομάζει γράφων
ποτὲ μὲν εἶα φαίνεσθαι, ποτὲ δὲ συνεστρόβει,
παίουσα τὰ ἀνώτερα τῇ συνεχεῖ κινήσει.
Ἡ δὲ σελήνη ἔνδακρυς, ἔνυγρος οὖσα, νέφει
ἐκρύπτετο· τὰ τόξα δὲ ταύτης ἐκεῖ παρῆκε.
« Λητῶ δὲ προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης »·
τῇ δὲ νυκτὶ ἑρμαϊκὰ σέλα βραχὺ φανέντα
εὐθέως ἀπεκρύβησαν, ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη,
καὶ πᾶς ὑγρὸς ὁ οὐρανὸς ἐγένετο τῷ τότε·
ὅπερ ἐν γόνασι πατρὸς ἔνδακρυς ἔστιν ἕδρα.
« Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
« αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν »·

(339) C, ἐγίνοντο, superscripto έ.
(343) B, κἄν.
(345) Cf. Il. 21, 471.
(347) Cf. Il. 21, 472.
(349) B, τὸ μ. παχύ. Cf. Il. 21, 489.
(350) Il. 21, 490.
(356) Il. 21, 492.
(357) A B C, λητοῖ. Versus est Il. 21, 497. Lectio Λητοῖ nata est e v. 498.
(358) Non est in C. Malim τῇ δέ.
(360) C, ἐγένετο.
(361) Il. 21, 506.
(362,363) Il. 21, 514, 515. C, ἐδύσετο. A B, ἐδύσατο.

ταῦτα μὲν ἦσαν ἐν νυκτί, τῇ δὲ ἡμέρᾳ πάλιν
ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ὡς πρὶν Τρωσὶν ἀρήγων
τῷ πέμπειν κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων τὰς ἀκτῖνας.
Καὶ νῦν Ἀγήνωρ Ἀχιλεῖ πρὸς μάχην ὡς ἀντέστη,
οἱ φεύγοντες ἐσώζοντο τῶν Τρώων πρὸς τὴν πόλιν.
Πλέον δ' ὡς ἔφευγε τραπεὶς πρὸς τὸ Σκαμάνδρου μέρος
καὶ Ἀχιλεὺς ἐδίωκεν ἐκεῖνον ὡς ἀνέλῃ,
μάτην διώκων καὶ κενῶς τοῖς ἀνηνύτοις δρόμοις·
εἶχε καὶ γὰρ κατ' ὀφθαλμῶν ἡλίου τὰς ἀκτῖνας.

(364) A B, ἦσαν τῇ ν.
(365) A B, ὥσπερ.
(369) C, μένος. Il. 21, 603. Conferenti mutilus esse locus videbitur.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Χ (*).

Πάντων τῶν Τρώων πρὸς αὐτὴν τὴν Τροίαν ἐγκλεισθέντων,
μόνος ὁ Ἕκτωρ ἔκτοσθεν ἀπολειφθεὶς τοῦ τείχους
τῷ Ἀχιλεῖ μὲν πρὸς φυγὴν τὰ πρῶτα συνηλάθη
εἶτα δὲ θνήσκει ἀντιστὰς τῆς Ἀθηνᾶς ἀπάταις.
Ἐξάψας δὲ τοῦ ἅρματος ὁ Ἀχιλεὺς ἐκεῖνον,
ἕλκει παρὰ τὸν ναυσταθμὸν διὰ τῆς πεδιάδος.
Οἱ Τρῶες δὲ δακρύουσιν ἐκ τείχους δεδορκότες.

« Αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
« τίπτε με, Πηλέος υἱέ, ποσὶ ταχέεσσι διώκεις,
« αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πώ με
« ἔγνως ὡς θεός εἰμι· σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις ».
Πρὸς τὸν Πηλέως δὲ υἱὸν εἰρήκει ὁ Ἀπόλλων.
Νῦν προσωποποιίαν μοι νόησον εἶναι τοῦτο.
Διώκων γὰρ ὁ Ἀχιλεὺς Ἀγήνορα, ὡς οἶδας,
τοὺς ἄλλους Τρῶας εἴασε φεύγειν ὡς πρὸς τὴν πόλιν

(*) Lemma in B : ἀρχὴ τῆς Υ ῥαψῳδίας Ὁμήρου, literæ Υ, superimposito Χ. A, ut solet, ὑπόθεσις τῆς Χ Ὁμήρου ῥαψῳδίας. C sine lemmate.

(2) C, ἔκτοθεν. Hic versus ultimus est folii 317, sequens primus folii 316, foliorum interversione jam notata.

(4) A B, ἀπάτη.

(6) A, περί. B, πρός. A, τὸν νασταθμόν. B, τὸ ναυστ.

(8-11) Ex Il. 22, 7-10. A B C, πηλέως. — A B, ὤν... οὐδὲν ὑπῶμαι. C, οὐδὲν υπῶμαι.

(13) A B, προσωποποιΐα.

(14) A, ἀντίνορα. B C, ἀντήνορα. Correxi Ἀγήνορα sequutus Homerum Il. 21, 545, et Tzetzam ipsum Φ, 367. Jam ea nomina confusa sunt N. 145, ubi ob consensum codicum Ἀντήνωρ servatus fuit.

ἐλπίζων τοῦτον κατασχεῖν· ἀκτῖσι δὲ ἡλίου
κατ' ὀφθαλμῶν βαλλόμενος, καὶ στερηθεὶς καὶ τούτου,
αὐτὸς φησὶ πρὸς ἑαυτόν· « Τί νῦν διώκω μάτην
« ἀκτῖνας τὰς ἡλιακάς; πεφεύγασι δ' οἱ ἄλλοι ».
Ταῦτα μὲν εἶπεν Ἀχιλεὺς πρὸς ἑαυτόν, ὡς εἶπον.
Ὅμηρος δὲ τὸν ἥλιον λέγοντα ταῦτα φέρει,
ἀεὶ τοὺς λόγους ἀνυψῶν καὶ μύθοις δὲ γλυκάζων.
Καὶ προσωποποιία μὲν τοῦτο ἐστίν, ὡς ἔφην·
εἶτα ἠθοποιίαν δὲ δευτέρως παρεισφέρει·
Τίνας ἂν λόγους Ἀχιλεὺς εἴποι λελυπημένος,
Διώκων τὸν Ἀγήνορα, βλαπτόμενος ἡλίῳ·
« Αἴθε θεοῖσι γένοιτο », ἄστρασιν, εἱμαρμένῃ.
Ἤθους δὲ καὶ βαρύτητος αὕτη ἡ εἰρωνεία.
« Πατὴρ Κρονίδης » ἄδηλον νῦν εἱμαρμένην λέγει.
« Αἶσα » καὶ μοῖρα δὲ ταὐτόν, τῆς τελευτῆς ὁ τρόπος.
« Ὀλύμπιον » οὐράνιον, νῦν εἱμαρμένην λέγει.

(24) A, εἰθοποιίαν. Hanc vocalium η; ει permutationem metuo ne nocuerit centonis tragici Χριστοῦ Πάσχοντος auctori, quem diu Gregorium illum Nazianzenum vocaverunt librarii hominesque litterati. Chorus ad Deiparam in Billyana 124: Καί τοι δέδορκ' ἐνθάδε τῶν παιδός τινα Στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἠρεθισμένον, Σπουδῇ πρὸς ἡμᾶς τόνδ' ἰθύνοντα δρόμον. Δείκνυσι δ' ὥς τι καινὸν ἀγγέλλει παρών. Est tempus presens ἀγγέλλει manifesto laborans mendo, quum nuntius absit adhuc nihilque narret. Codex 2707, ἀγγείλῃ, quod nuper in ordinem receptum displicuisset viro d., si Euripideæ Medeæ meminisset dicentis v. 1115: Καὶ δὴ δέδορκα τόνδε τῶν Ἰάσονος Στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμα τ' ἠρεθισμένον Δείκνυσιν ὥς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν. Est ἀγγελεῖ unice verum. Receptum fuit et ex eodem libro στείχονθ' ὀπαδῶν. Varietas est futilis. Editores Medeæ diligentissimi Elmsleyus, Fixius, Sinnerus ὀπαδῶν legunt, et in Lexico περὶ πνευμάτων est ὀπαδὸς inter τὰ ψιλούμενα. Versum quem Medeæ ῥήσει inseruit poetaster non ex ingeniolo sumsit, sed, ut solebat, ex memoriola. Chorus enim in Hippolyto nuntium cernens properantem, Καὶ μήν, ait v. 1146, ὀπαδὸν Ἱππολύτου τόνδ' εἰσορῶ Σπουδῇ σκυθρωπὸν πρὸς δόμους ὡρμώμενον. Atque in eadem tragœdia verba legerat v. 1221: καὶ μὲν... ἰθύνοι δρόμον. Ceterum melius iste versus reliquis jungeretur, scripto πνεῦμά τ' ἠρεθισμένον Σπουδῇ πρὸς ἡμᾶς τόνδ' ἰθύνοντα δρόμον Δείκν.

(25) Et hic memoria fefellit Tzetzem. Ethopœia non Achillis est, sed Priami Hectorem alloquentis. Cf. Il. 22, 41.

(29) Il. 22, 60.

(30) Cf. Il. 22, 61.

(31) Cf. Il. 22, 130.

« Ὡς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περιδινηθήτην
« καρπαλίμοισι πόδεσσι· θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο. »
« Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
« Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
« ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ ».
Θεοὺς ἄρτι μοι νόησον, ἄστρα καὶ τοὺς ἀστέρας
ἐξ ὧν ἀνθρώποις γίνεσθαι φασὶ τὰ εἱμαρμένα·
ἀστρολογεῖ γὰρ Ὅμηρος νῦν τούτῳ τῷ χωρίῳ
καὶ λέγει καὶ θεμάτιον τῆς μάχης σοι τῆς τότε,
ὅτι ὁ Κρόνος Ἄρης τε, οἱ κάκιστοι ἀστέρων,
ἐκ τετραγώνου σχήματος ἀλλήλους καθεώρων.
Τὸ σχῆμα τοῦτο δὲ ποιεῖ μεγάλας ἐπιτάσεις·
ἂν ἀγαθοὶ καὶ ἀγαθοὺς ἐν τούτῳ καθορῶσι,
δρῶσιν αὐξήσεις ἀγαθῶν· ἂν δὲ κακοί, τῶν φαύλων.
Τοιοῦτον τὸ θεμάτιον ἦν τὸ τῆς μάχης τότε,
ἔχον τετραγωνίζοντας τὸν Ἄρεα καὶ Κρόνον.
Κἂν προφανῶς ὁ Ὅμηρος ἀστρολογεῖν οὐ θέλῃ,

(32-35) Ex Il. 22, 165, 169. — A, διωκόμενόν τε τεῖχος.

(37) A B, ἄστρα μοι v. ἄστρα.

(38) A, ἀνθρώπους. B, ἀνθρώπους, superscripto οις.

(40) B, θεμάτιον μάχης.

(41) A, χρόνος· sed 47 Κρόνον.

(42) A B, ἐθεώρουν. Cf. v. 44.

(44) A, καὶ ἀγαθῶς. B, καὶ ἀγαθῶν. C, ἀγ. γὰρ ἀγαθούς.

(47) A B, τετραγωνίζοντα.

(48) A, θέλει, de more permutatis vocalibus η ει. In poemate, indicando ad Ψ 92, versus 142 sic fuit editus: Ἐπεὶ δ' οὐκ ἦν ἐπιτυχεῖν τῇ αἰτήσει Ντζενέβρα. Codex exhibuit viro d., ἐπὶ τύχην, quod optime mutavit, sed τὴν αἴτησιν omnino servare debuit. Rursus v. 157 male cessit viro d. emendandi conatus. Scripsit, Καὶ μὴ πρὸς ποθὴν ἔλθῃς σὺ κόρης εὐπρεπεστάτης· quod quidem bene græcum est aptissimumque sententiæ loci; sed, præ diligentia, notavit sedulo quam repererat in codice scripturam κότην ἔλθεις, unde fit manifestum ἔλθῃς fuisse optime restitutum, sed κοίτην facillime pro κότην potuisse legi. Nonnusquam plus suo indulsit genio ac liberiori arbitrio quam licebat editori. Sic scripsit v. 182: Καὶ παρανόμους ἁρπαγὰς εἰργάζετο πλειστάκις, quum tamen invenisset in codice, ipso fatente, ἠργάσατο, aptum tempus et augmentum probabile. Peccavit in eodem tempore lubens volensque v. 166, scribens, Περιπλακεὶς δ' ἠσπάσατο γενναίῳ τῷ πρεσβύτῃ, pro optima librarii lectione ἠσπάζετο. Mutat cum eadem temeritate, versu 169, manum librarii, Ὁ δέ φησιν, καθ' ἡδονὴν ὑπάρχει σου τὸ ῥῆμα, rescribens, Ὁ δ' ἔφη, μοι καθ' ἡδονήν... munere contentus in codice μοι esse super-

τὸν ἀγαθὸν ἀστέρα δὲ τὸν Δία παρεισφέρει
ἐν τοῖς κακοῖς ἡττωμένον, ἔχοντα φαύλοις τόποις
καὶ τὴν σελήνην, Ἀθηνᾶν, ὡς πρὸς αὐτὸν κειμένην.
Εἷς δὲ ἀστὴρ ἡ Ἄρτεμις καὶ Ἀθηνᾶ, σελήνη·
ὅθε Διὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἐναντιουμένην λέγει,
καὶ τελευτὴν τὴν Ἕκτορος σὺν δόλοις εἰργασμένην.
Ἐπεὶ γὰρ τὸ θεμάτιον ἐπιϐλαϐὲς ὑπῆρχε,
καὶ δόλοις ὑπεσήμαινεν Ἕκτορα τεθνηκέναι.
Ὡς Ἀχιλεὺς ἐδίωκε τὸν ἥρωα ἐκεῖνον,
μόνον ἐκ Τρώων τῶν λοιπῶν ἔξω τοῦ τείχους ὄντα,
αὐτὸς ὑπάρχων σὺν στρατῷ σύμπαντι τῶν Ἑλλήνων,
ὅμως δὲ τοῦτον κατασχεῖν τρέχων οὐκ ἠδυνήθη·
ἀνένευε τῷ σύμπαντι στρατῷ δὲ τῶν Ἑλλήνων
ἐφ' Ἕκτορι τοξεύματα μηδόλως ἀφιέναι,
« μή τις κῦδος ἄροιτο βαλών, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι ».
Τὶς τῶν Ἑλλήνων ὅμοιος ὑπάρχων Δηϊφόϐῳ,
τὸ πλέον καὶ τοῖς ὅπλοις δὲ τελῶν συγκεκρυμμένος,
τοιοῦτον ἄνδρα παρελθὼν ὡς ἀδελφὸς οἰκεῖος,
πείσας ἐν δόλοις ἤγαγε τῷ Ἀχιλεῖ κτανθῆναι,
οὓς δόλους Ὅμηρος φησὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἀπάτην.
Ὅρα δὲ πῶς τὰ εὐτελῆ ὑψοῖ ἀλληγορίαις,
ὥσπερ τὸ πρὶν τοὺς ὑετούς, ἀνέμους καὶ τοιάδε,
καὶ ὅπως νῦν τοὺς ὑψηλοὺς λόγους ἀστρονομίας
τοῖς μυθικοῖς λεαίνει τε καὶ κατασπᾷ τοῖς κάτω.

scriptum. Fecit quod sæpe fecerunt librarii male seduli; recepit in contextum auctoris scholium grammatici, annotantis ad ὑπάρχει mente μοι esse jungendum.

(51) Cf. Il. 22. 177.

(52) C, γὰρ, superscripto δὲ.

(53) A B, ὅθεν. Cf. n. ad v. 142; ad librum A, 8.

(54) B, τοῦ Ἕκτορος.

(56) A B, ἐπεσήμαινεν.

(61) Il. 22. 205.

(63) Ex Il. 22, 207.

(64) A B C, τὶς. Scripsi τίς. Sed malim transponi, τῶν Ἑ. τὶς ὅμοιος, ne enclitica inchoet sententiam.

(68) Conf. Il. 22, 299.

(69) A B, ἀλληγορήσας.

(72) A, λεαίνεται.

Ἀλλὰ τὸν νοῦν εἰρήκειμεν πάντα συντέμῳ λόγῳ,
νῦν δὲ καὶ μέρη λέξωμεν τῶν χρειωδῶν τινά σοι.
Θεοὺς πάντως εἰρήκειμεν ἄστρα καὶ τοὺς ἀστέρας·
τὸν Δία δὲ κηδόμενον Ἕκτορος παρεισφέρει,
ὡς ὄντα δότην ἀγαθῶν καὶ ἀγαθὸν ἀστέρα,
καὶ συνεργὸν καὶ πρὸς τὸ ζῆν Ἕκτορι καθεστῶτα,
εἰ μὴ νικῶντες οἱ κακοὶ τούτου ἀστέρες ἦσαν.
Ἑρμῆς τε ὁ διπρόσωπος ἐνέτεινε τὴν βλάβην,
καὶ Ἀφροδίτης ὁ ἀστήρ. Ὡσαύτως καὶ τὰ φῶτα,
σελήνη τε καὶ ἥλιος, ἦσαν ἐν φαύλοις τόποις.
Πῶς Τριτογένειαν φησὶ νῦν τὴν σελήνην μάθε·
ὅτι τριταία φαίνεται μετὰ συνόδου χρόνον.
« Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγε θανάτοιο,
« εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ' Ἀπόλλων
« ἐγγύθεν, ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα;
« λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρήατι Δῖος Ἀχιλεύς,
« οὐδ' ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα,
« μή τις κῦδος ἄροιτο βαλών, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι ».
Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ ἔφυγε τὴν μοῖραν τοῦ θανάτου,
εἰ μὴ ὁ ἥλιος αὐτῷ βροσβοηθῶν ἐπῆλθε,
τουτέστι κατὰ πρόσωπον φανεὶς τοῦ Ἀχιλέως,
τὸν μὲν ἀπεῖρξε τῆς ὁρμῆς, τῷ δὲ προσεβοήθει;

(73) A, εἰρήκαμεν πάντη. Cf. ad Π, 124.

(74) B, μέρει, non male utique. A C, μέρη. Visum est μέρη τινὰ bene etiam opponi τῷ πάντα. A, λέξομεν.

(75) B, εἰρήκαμεν. A, εἰρήκειμεν e correctione.

(77) A, δ' ἀγαθόν. Et B, ἀγαθὸν superscripto ῶν.

(78) A B C, Ἕκτορα. Scripsi Ἕκτορι.

(80) Mercurius διπρόσωπος jam mihi notus ex Pachymere Declam. p. 64. Pachymeris locum ostenderam Letronnio, ac fere memini aliquid animadversionis a viro d. fuisse scriptum alicubi.

(83) φησὶ Homerus Il. 22, 183.

(85-90) Il. 22, 202-207. — C, λαοῖσι. B, ἀνάνευε.

(89) Est ultimus folii 316 in codice C, sequens autem folii 319, turbato plurimorum ordine foliorum. Vide n. ad v. 2.

(94) A, ὀργῆς.

Τοῦτο Ὁμήρου παίγνιον νόησον τοῦ πανσόφου.
Ὁποῖος ἦν ὁ Ἕκτωρ γὰρ καὶ Ἀχιλεὺς ὁποῖος
τοῖς κατωτέρω ἔπεσιν ἐμφανεστάτως γράφει·
ὅτι ὁ Ἕκτωρ μόνος ἦν, πᾶς δὲ στρατὸς Ἑλλήνων,
καὶ δι᾽ ἐκείνους σύμπαντας ὡς πρὸς φυγὴν ἐχώρει
κἂν ἁπλουστέροις δείκνυσι δι᾽ Ἀχιλέα φεύγειν·
ὅμως καὶ οὕτω σὺν στρατῷ πάντι τῷ τῶν Ἑλλήνων
αὐτὸς προτρέχων πάντων τὸν ἥρωα οὐκ ἔσχεν.
Ὅμηρος κρύφα παίζων δὲ τὸν ἥλιον σοι λέγει
λάμποντα κατὰ πρόσωπον εἶρξαι τὸν Ἀχιλέα,
ὅθεν εἰ παῖς τις ἀσθενὴς παλαίστρᾳ καταπέσῃ,
ἐπιχλευάζων εἴπῃ δέ τις ἔννους ὥσπερ τάδε·
γενναῖος οὗτος πέφυκε σκέλει, πληγεὶς δὲ πίπτει.
Τοιαῦτα καὶ ὁ Ὅμηρος παίζων δοκεῖ μοι τῇδε.
Ἀλλ᾽, Ὅμηρε δεινότατε τῶν πάντων λογογράφων,
καὶ λέγων τὴν ἀλήθειαν καὶ μὴ δοκῶν δὲ λέγειν,
τὸ « τοῖς λαοῖς ἀνένευεν » ὁ Ἀχιλεύς, καὶ τἄλλα.
δεικνύουσι τὸν Ἕκτορα οἷος προστὴρ ἦν μάχης·
ἃ δὲ δι᾽ ἥλιον νῦν φῇς παίγνια σοῦ τυγχάνει.
« Πάτηρ », ἡ εἱμαρμένη δὲ ἡ πᾶν ἀπογεννῶσα·
« χρύσεια τάλαντα » φησὶ ῥοπὴν τῆς εἱμαρμένης.

(96) A B, ὁ ποῖος bis.
(101) A, οὕτως.
(103) B, κύφα. A B, δὲ παίζων.
(105) C, καταπέσοι.
(106) A C, εἴποι. A B, ὡς πρὸς τάδε.
(108) C, παίζειν. Electio ambigua παίζειν inter et παίζων, bona utraque syntaxi. Tzetzes Chil. 11, 363: ἔληξεν Ἑρμογένης γράφων. Cod. 2644 γράφειν.
(110) A, κελέγων... δοκεῖ. B, δοκεῖν.
(111) Conf. Il. 22, 205.
(112) A B Ἕκτορα ἧς προστήρ.
(113) A B, ἃ δὲ δι᾽ ἴλιον. A B, τυγχάνειν. Cf. Il. 22, 203, ubi de auxilio Apollinis. Ἴλιον pro ἥλιον, permutatis de more litteris ι η. Scholium inter Anecdota Oxon. t. 3, p. 362, ad Epistolam Tzetzæ xxx. (imo 40): σελαγησμῶν] σελαγισμὸ ἀττικῶς ι. Manifestum est mendum, quod lapsum esse calami dixerim, vel errorem typothetæ. In ipso codice est scriptum σελαγισμῶν, superimposita littera η litteræ iota.
(114) Il. 22. 209. A B, ἡ παῖς.
(115) Il. 22, 209. B, φησιν ἡ παῖς, mala repetitione præcedentis versus.

Τὸ « λίπεν ὁ Ἀπόλλων » δέ, τοῦτο δηλεῖ ὁ Φοῖβος,
ὅτι, ἐπείπερ εἵμαρτο Ἕκτορα τεθνηκέναι
ὁ συνεργῶν πρὶν ἥλιος τῷ βλάπτειν Ἀχιλέα
οὐδὲν ἐλυσιτέλησεν ὡς μὴ θανεῖν ἐκεῖνον.
« Πηλείωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ».
Νῦν Ἀθηνᾶν τὴν συσκευὴν, τὸν δόλον ὀνομάζει,
δι' οὗπερ διεξέδραμεν Ἕκτωρ τὴν βίου πύλην.
« Θεοὺς δὲ ἐπιδώμεθα », ὀμόσωμεν στοιχεῖα,
τὸν οὐρανόν τε καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, ἀστέρας.
« Θεοί με νῦν ἐκάλεσαν πρὸς θάνατον » ὁ δόλος·
τουτέστιν ἐξαπάταις νῦν καὶ δόλοις ἀποθνήσκω·
τὸ ἑνικὸν πληθυντικῶς θεοὺς κατονομάσας,
μεθόδῳ τῆς δεινότητος, ἢ καὶ τὴν εἱμαρμένην.

(116) Il. 22, 213. B C, τοῦτον.
(120) Ex Il. 22, 214. B, πλείονα.
(123) Il. 22, 254. B, δ' ἐπιδώμεθα. A, δ' ἐπιθώμεθα.
(125) Cf. Il. 22, 297. A B, θεοὶ μὲν νῦν.
(126) A B, ἐξαπάτης. B, δόλοις ἀποθνήσκει. Cf. Il. 22, 299.
(128) C, μεθόδου. Sæpe animadvertit Tzetzes uti Homerum μεθόδῳ δεινότητος, Proleg. 1160; O, 37: φ, 186. Atque frequens est alibi in mentione μεθόδου δεινότητος. Narrat Chil. 6, 435, quam feliciter simulata ira Archelaus Alexandrum generum ab ira patris fratrisque defenderit: Οὕτω γὰρ δράσας, καὶ εἰπὼν δεινότητος μεθόδῳ, Πρὸς τὸ κρατοῦν δὲ τοῦ θυμοῦ πάθος μὴ ἀντιτείνας, Ἤνυσεν ὅσον ἔχρῃζεν, οἷα δεινὸς ὢν ῥήτωρ. Ibi est scholium, quod quærendum in Anecd. Oxon. t. 3, p. 368. Exstat notissimus Hermogenis liber περὶ μεθόδου δεινότητος, in quem et auctorem Tzetzes summa cum severitate invehitur Chil. 6, historia integra 79, se anteponens ipsum rhetori illi celeberrimo. Plures ibi sunt versus corrupti, quos Codex, 2644 non saniores exhibet. Vidi tamen meam correctionem ad Theophylacti Simoc. Epistolas p. 284 propositam, κάλει in clausula pro καλεῖν, a codice confirmari. Rursus Chil. 11, 353 acerbus judex: Ἐν τῷ περὶ μεθόδου δὲ δεινότητος βιβλίῳ Μηδὲν μεθόδου ἄξιον δεινότητος συγγράψας..... et se rhetorem ait confutasse Ὡς ἄλλους πάλιν ἀλλαχοῦ ῥήτορας, φιλοσόφους κ. τ. λ. Cujus censuræ finem adponam, mendi corrigendi causa: Καὶ συμπεραίνει δὲ τὴν τέχνην τῶν ῥητόρων Ἐν τῷ περὶ μεθόδου σοι δεινότητος βιβλίῳ. Lacuna prioris versus non fugit Kiesslingium. Codex 2644 integrior: κ. συμ. δὲ αὐτὴν τὴν... Et Hermogenem non sine contemptu tangit scholio in Crameri Anecdotis Oxon. t. 3, p. 365: ὅταν οὖν ἀκούσῃς Ἑρμογένους λέγοντος σχῆμα διὰ σχήματος ἐκφέρειν, λέγε τούτῳ σιωπᾷν. Rursus Tzetzes scholio ad Epistolam suam XIII (imo 14) ibidem p. 361: τοῦτο τὸ χωρίον ὅλον μεθόδῳ δεινότητα (imo δεινότητος. Codex quidem compendiose finem vocabuli exhibet, sed de lectione nil esse potest dubitationis) διδάσκει πότε δεῖ ψεύδεσθαι ῥήτορας, ἤτοι, ὅταν συμφέρῃ τοῖς ἀκούουσιν, κ. τ. λ. Idem p. 362, Scholio ad Epistolam XLVII (imo 59): ἐπιτίμηται (in codice 2644 e reliquiis vocabuli a bibliopego mutilati lego ἐπιτιμητι-

Ἀλλ' ἔστι κρεῖττον ἐν τοῖς νῦν θεοὺς τὸν δόλον λέγειν,
ὃν πρὶν προεῖπεν Ἀθηνᾶν ὁμοίαν Δηϊφόβῳ,
τὴν πανουργίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου τοῦ δολίου
ὃς καὶ τὸ δόρυ τὸ ῥιφὲν καθ' Ἕκτορος εἰς μάτην
ἔμπαλιν ἀντανέστρεψεν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλέα.
Τὸ « ἐπιείκελε θεοῖς », τοῖς ἄστρασιν ὁμοῖε·
« Ἐκ τοῦ Διὸς τὸν μόρον δὲ ᾔδεις », τῆς εἱμαρμένης.
Τὸ « εἴ τοι ἔδωκε θεός », πάλιν ἡ εἱμαρμένη·
εἴτουν εἴπερ σοι πάρεστι ῥώμη χειρὸς καὶ σθένος.
Θεοὶ γάρ, ὡς προείπομεν, καὶ ψυχικαὶ δυνάμεις,
ὡς ἔστι νῦν καὶ τὸ « θεοὶ », ὡς εἴπομεν, οἱ δόλοι,
καὶ Ἀθηνᾶ ὁμοίως νῦν· παράχρησις δὲ τοῦτο.
Αἱ ἀρεταὶ γὰρ σύμπασαι μεσότητες τελοῦσιν,
ἑκάστη δ' ἑκατέρωθε παράκεινται κακίαι,
ἐλλείψεως ἡ μία μέν, ὑπερβολῆς ἀτέρα·
ὥςπερ καὶ νῦν ἡ φρόνησις, ὡς ἀρετή, μεσότης·
κακία κατὰ ἔλλειψιν πάλιν ἡ ἀφροσύνη,
κακία δ' ὑπερβάλλουσα φρονήσεως, οἱ δόλοι.
« Ζηνὶ » τῇ εἱμαρμένῃ δέ, « Ἀπόλλωνι » ἡλίῳ·
ἤτοι οὕτως ἐδέδοκτο ἐμοῦ τῇ εἱμαρμένῃ,
καὶ χρόνος τέλος ἔσχηκε ζωῆς ἐμῆς, ὡς βλέπω.

κή) ἐλεγκτικὴ καὶ δριμύττουσα, καὶ βαρύτητι (cod. compendiose quidem, sed lego βαρύτητος) γέμουσα μεθόδῳ δεινότητος.

(130) πρὶν scilicet Il. 22, 227.

(132) Cf. Il. 22, 276. B sine τό.

(134,135) Il. 22, 279, 280.

(136) Il. 22, 285. A B, εἶτι.

(138) A, καὶ ψυχαὶ δυν.

(140) A B, ὁμοίως δέ.

(141) A, σύμπαντες. A B, μεσότητα.

(142) A B, ἑκατέρωθεν. Vide ad v. 53. Mazaris qui dicitur in meis Anecdotis Gr. t. 3. p. 147: ταῖς ἀρεταῖς, κατὰ τὸν εἰπόντα, παραπεπήγασιν αἱ κακίας. Gregorius Naz. est ὁ εἰπών, Oratione scilicet 20, p. 361. Sextus Emp. Adversus ethicos § 121: ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων τὸ δοξασθὲν ὑπὸ αὐτοῦ ἀγαθόν τε καὶ αἱρετὸν συντόνως διώκων καὶ μετὰ σφοδροῦ πείσματος λεληθότως εἰς τὴν ἀγχίθυρον κακίαν ἐμπίπτει.

(143) A, ἀτέρω.

(145) A, καὶ μία.

(146) A, ὑπερβάλλουσαν.

(147) Il. 22, 302.

(148) A B, ἐδέδεκτο. Cf. Il. 22, 303. Mox B, ἴσχικε. A, οὐ βλέπω.

Ὁ χρόνος περιδρόμοις δὲ ἡλιακοῖς πληροῦται,
οὓς Ἥφαιστος, τὸ πῦρ ἅμα καὶ ὁ πυρὸς ἐργάτης,
περὶ τὸν λόφον τῆς κυνῆς τέθεικε πυκνοτέρως.
« Φράζεο νῦν μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι »·
μή σοι ὀργὴ ἐκ τῶν θεῶν ἔλθοι, τῆς εἱμαρμένης,
ἐν τῷ ναῷ Ἀπόλλωνος ὅταν σε Πάρις κτάνῃ.
Τὴν ἐν ναῷ ἀναίρεσιν τήνδε τοῦ Ἀχιλέως
εἰδὼς ὁ Ὅμηρος φησίν, Ἕκτωρ δ' οὐκ ἦν προφήτης,
ἢ ἴσως ἐν μαντεύμασι προῄδει καὶ ὁ Ἕκτωρ.
« Ὁ Ζεὺς » ὁ πλάνης νῦν ἀστήρ, « θεοὶ » ἀστέρες ἄλλοι·
τουτέστι, θάνω καὶ αὐτὸς ἣ μοῖρα ἐκληρώθην.
« Θεοὶ δαμάσαι ἔδωκαν », καὶ νῦν ἡ εἱμαρμένη.
« Ὦ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὣς εὐχετόωντο »,
τουτέστιν ᾧ ἡβρύνοντο, ἐκόμπαζον μεγάλως,
οἷα θεῷ, τυγχάνοντι στοιχείῳ ἐκ τεσσάρων,
ὕδατι, γῇ, ἀέρι τε, ἢ τῇ πυρείᾳ φύσει,
ἅπερ τὰ πάντα συνιστᾷ καὶ διεκτρέφει πάντα·

(150) A, χρόνοις περ. τε. B C, δὲ. Statim versu sequente A B C ἃς, superscripto οὓς in C. Ac v. 152 C B, πυκνοτέρας, quasi fuisset varietas περιδρομαῖς. Vidimus Φ, v. 314 permutata nomina περιδρόμοις περιδρομαῖς. Tzetzes vocat περιδρόμους ἡλιακοὺς allegorice ἐθείρας χρυσέας θαμείας ἃς Ἥφαιστος ἵει ἀμφὶ λόφον, de quo ornamento non meminerat Poeta libro 16 extremo.

(152) A B, κοινῆς pro κυνῆς. Sic libro Η, 83, B, κοινῇ pro κυνῇ. Id fit confusione solita vocalium υ οι. Tzetzes Chil. 8, 889: Ἐκ Τυῤῥηνῶν τὸ πανουργεῖν (sic scribente Kiesslingio pro πανουργοῦν, codiceque 2644 confirmante) τυρεύειν ὠνομάσθη.... Εἶτ' οὖν ἀπὸ τοῦ γάλακτος ὅπερ τυροποιοῦμεν κυκῶντες καὶ συστρέφοντες, πηγνῦντες τε πυτίαις. Sic editio, πυτίαις, sed codex 2644, ποιτίαις. Nec id scriptum temere. Ipse enim Tzetzes scholium id apposuit, receptum a Cramero inter Anecdota Oxon. t. 3, p. 371: Ἀριστοτέλης καὶ ἕτεροι πιτύαις γράφουσιν· αὐτὸς δὲ ποιτίαις γράφω, κατὰ τὸν Ἀλκίφρονα ῥήτορα. Exstat quidem in Wagneriana t. 2, p. 226, Alciphronis ex Epistola inedita fragmentum; sed cum scriptura πυτίας. — Libro Iliadis 20, 397, 398, κυνέη et κόρυς synonyma sunt.

(153) Ex Il. 22, 358.

(155) Il. 22, 359. A B, ὅταν δὲ.

(157) C sine δ'.

(158) A B; τοῖς μαντεύμασι.

(159) Il. 22, 366.

(160) B, ἐκληρώθη. A, ἡ. B C, ἥ.

(161) Il. 22, 379.

(162) Il. 22, 394. C sine ᾧ. A, κατὰ ἄστρα.

(163 A, πυρία.

« Ὁ Ζεύς, ἡ εἱμαρμένη νῦν, ἔδωκεν αἰκισθῆναι ».
« Ὥσπερ θεὸν δειδέχατο », ὡς ἥλιον, ὡς τἄλλα.
« Γλαυκῶπις πάλιν Ἀθηνᾶ », ὡς πρὶν εἶπον, ὁ δόλος.
« Κρήδεμνον θ' ὅ ῥά οἱ δῶκε χρυσῆ Ἀφροδίτη »
ἐπιθυμίας ἄξιον, ἐπέραστον, ὡραῖον·
χρυσᾶ δε, ὡς τιμώμενα, τὰ ἐραστὰ νῦν λέγει.
Οὕτω τὸ κρήδεμνον φησὶ νῦν δῶρον Ἀφροδίτης,
ἣ ὁ καιρὸς ὁ γαμικὸς παρέσχετο ἐκείνῃ·
τὰ ἐραστὰ καὶ γαμικὰ πάντα δὲ Ἀφροδίτης.

(167) Il. 22, 403.
(168) Il. 22, 434. A, δειδάχατο.
(169) Il. 22, 446. In hoc versu finis est folii 319 in codice C; cujus auxilio carebo usque ad v. 79 libri Ψ', folio 320.
(170) Ex Il. 22, 470. Codices A B, θ' ἢ ῥά.
(174) A B, ὁ. Scripsi ὁ.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ψ (*).

Ὁ Ἀχιλεὺς τὸν Πάτροκλον θάψας, ὡς τότε νόμος,
προσφάξας τούτου τῇ πυρᾷ δώδεκα Τρώων νέους
καὶ ἵππους ἅμα κύνας τε καὶ ἕτερα μυρία,
ποιεῖ καὶ ἐπιτάφιον ἀγῶνα μετὰ ταῦτα
ἐν ᾧπερ Διομήδης μὲν ἐνίκησε τοῖς ἵπποις,
ὁ Ὀδυσσεὺς τῷ δρόμῳ δέ, καὶ ἕτεροι ἑτέροις.

« Μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσε ».
Θέτιδα νῦν τὸ ἔνυγρον κατάστημά μοι νόει·
ἡ γὰρ ὑγρότης κλαίουσι δάκρυον πλεῖστον φέρει,
ὑγραίνουσα τὰ σώματα· ξηρότης τοὐναντίον.
« Φλογὸς Ἡφαίστου », τοῦ πυρός, κατὰ μετωνυμίαν.
« Ζῆνα », τὸν κύκλον οὐρανοῦ νῦν πάντα κατομνύει.
« Ἡ κὴρ » καὶ μοῖρα, φανερά· πολλάκις εἶπον ταῦτα.
« Χρύσεος » ἐστὶν « ἀμφορεὺς » ἀγγεῖον ὃ ἡ Θέτις
τῷ Ἀχιλεῖ παρέσχηκε, Θέτις ἡ τούτου μήτηρ·
ἐν ᾧ ῥηθέντι ἀμφορεῖ, ὄντι χρυσῆς ἐξ ὕλης,

(*) Lemma in A de more: ὑπόθεσις τῆς ψ Ὁμ. ῥαψ. B, ἀρχὴ τῆς φ ὁμ. ῥαψ., mendo non correcto.
(3) A, μυρῆα.
(7) Ex Il. 23, 14.
(11) Il. 23, 33.
(12) Il. 23, 43. A, κατανόει· nec id quidem male.
(13) Il. 23, 78.
(14) Il. 23, 92. B, ἐμφορεύς.

τριῶν φιλούντων τέφρα τε κεῖται καὶ τὰ ὀστέα,
Πατρόκλου, Ἀντιλόχου τε, αὐτοῦ τε Ἀχιλέως.
« Ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠὼς », ἡ τὰ δακτύλων ἔργα
δεικνῦσα ὡραιότατα Χαρίτων Ἀφροδίτης,
οὐ μὴν ὁποῖα τῆς νυκτὸς, οὐκ ἐξηκριβωμένα.
Τοῖς ποταμοῖς οἱ παλαιοὶ ἔκειρον πρώτας κόμας,
ὡς νῦν φησιν ὁ Ἀχιλεὺς πρὸς Σπερχειὸν γλυκέως·
ὅτι τὸ ὕδωρ αἴτιον τοῦ τρέφεσθαι τὰς κόμας.
« Ἐς πηγὰς ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις ».
Σέβας οἱ πρὶν ἀπένεμον τοῖς τέταρσι στοιχείοις,
ναούς τε τούτοις ἵδρυον βωμούς τε θυηδόχους.
« Πυρὸς μένος σιδήρεον », τὸ μέγιστα ἰσχύον.
« Ὣς φάτ' ἀπειλήσας, τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο·

(18) A, αὐτοῦ τοῦ ἀχ.

(19) Il. 23, 109.

(23) Il. 23, 144.

(25) Ex Il. 23, 148. A B, ὅτι. Quæ litterarum confusio est facillima. Videtur τ pro θ male scriptum apud Arcadium, p. 55, ubi κάτηλος. Lego κάθηλος. Erit κάθηλος pro πολύηλος, πολύκαρφος. Scholiastes B Persarum Æschileum epithetum πολύγομφον explicat synonymo πολύκαρπον. Scribendum πολύκαρφον. Herodianus Epimerismis p. 47: ἧλος, τὸ καρφίον. Ibi mea nota. Zalyces Lexico: *Clou*, καρφὶ, ἧλος. Vide Corayum ad Isocrat. p. 104; Arnaldum Animadversione erudita p. 178, in hoc tamen inaccuratum, quod καρφὴ vel καρφὶ Græcis sequioribus tribuat. Καρφὴ non est in usu, ac si forte invenitur, mala est scriptura ex iotacismo nata. Dicunt et scribunt καρφὶ, vel καρφὶν, pleno vocabulo καρφίον. Cangius habet quidem καρφὴ, καρφί, sed multa sunt id genus menda in Glossario Cangii, utilissimo opere et laboriosissimo. In Germani Vocabulario Italiano et Græco recte: *Chiodo*, τὸ καρφί. In Corona Pretiosa, καρφὴ mendose. Eadem usus litterarum τ et θ permutatione tentabo Juliani locum Epist. 10, p. 15, qui Heylero est « inextricabilis, scriptura sive corrupta, sive manca »: τολμᾷ δήμος, ὥσπερ οἱ κύνες, ἄνθρωπον σπαράττειν· εἶτα οὐκ αἰσχύνεται καὶ φυλάττει καθαρὰς τὰς χεῖρας, ὡς προσάγειν πρὸς τοὺς θεοὺς αἵματος καθαρευούσας. Opinor cum Heylero sedem esse corruptionis in uno alterove vocabulorum similium καθαρὰς καθαρευούσας, et pro καθαρευούσας rescribo καταρρεύουσας. Qui offendebat ad verbi formam insolitam librarius male sedulus correxerit καθαρευούσας. Occasione data quum Heylerii commentarium evolverem, incido in hæcce verba: « Minime intelligo quid ἱκανὰ in tali contextu significet ». Sic autem habet contextus Julianeus Epist. 17, p. 24: Ἐμοὶ μὲν οὖν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ τοὺς μὲν χιλιάρχους, ὅταν λείπωσι τὴν τάξιν, καταδικάζειν, καὶ τοι χρὴ ἱκανὰ τεθνάναι παραχρῆμα καὶ μηδὲ ταφῆς ἀξιοῦσθαι· τὴν δὲ... Propono ἐκείνους.

(27) A B, τούτους. Scripsi τούτοις. A, ναούς τε θ. B, e correctione θαούς. Scripsi βωμούς. Homerus l. l. βωμός τε θυήεις.

(28) Il. 23, 177.

(29-33) Il. 23, 184-188. B, ἀμφιέποντο.

« ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε θυγάτηρ Διὸς Ἀφροδίτη
« ἤματα καὶ νύκτας, ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ,
« ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
« Τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων ».
Οὕτως εἶπε καυχώμενος, κυσὶ δ' οὐχὶ παρέσχεν·
ἀλλ' ἀπεσόβει κύνας μὲν ἐκ τούτου Ἀφροδίτη,
ἡ τοῦ οἰκείου λογισμοῦ τούτου ἐπιθυμία.
Δία γὰρ νῦν τὸν λογισμὸν τοῦ Ἀχιλέως λέγει,
καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲ τὴν τούτου Ἀφροδίτην.
Ἐνθυμηθεὶς Πριάμῳ γὰρ τὸν Ἕκτορα πωλῆσαι,
ἐλαίῳ τοῦτον ἔχριεν ὡς ἄσηπτον τηροίη.
Τὸ παλαιὸν γὰρ ἔλαιον, καθάπερ καὶ οἱ ἅλες,
τραυμάτων οὔλωσιν ποιεῖ, καὶ ἄσηπτα τηρεῖ δε.
Ὅθεν φησὶν ὁ πάνσοφος οὗτος ἀνὴρ ὁ γέρων
ἀμβρόσιον τὸ ἔλαιον καὶ θείους δὲ τοὺς ἅλας.
Οὕτω τὴν Ἀφροδίτην μοι νόησον τοῖς ἐνθάδε·
μὴ μέντοι τὸ κατάστημα τὸ εὔκρατον νῦν εἴπῃς·
Περὶ γὰρ καταστήματος τοιούτου πάλιν λέγει.
Κυάνεον Ἀπόλλων δὲ ἤγαγε τούτῳ νέφος
μή, πρὶν ἤτοι μὴ πρότερον ἂν ἀπεμποληθείη,
ξηράνῃ τούτου ἥλιος τὸν χρέα καὶ τὰ νεῦρα.
Ἀπόλλων δὲ καὶ ἥλιος ἐν ἄμφω πεφυκότα,
δι' ἃς δυνάμεις ἔχει μὲν ζωογονεῖν καὶ τρέφειν,
καὶ ἀπολύειν τῶν κακῶν, ποτὲ καὶ ἀπολλύειν.
Τῷ ἀνασπᾷν ἀπὸ τῆς γῆς ἀτμοὺς λοιμωδεστέρους
Ἀπόλλων ὀνομάζεται, ἥλιος δὲ ὡς λάμπων,

(40) A, ἔχρησεν. Voluit ἔχρισεν.
(44) Il. 23, 187. — Il. 9, 214.
(48) Il. 23, 188.
(49) A B, ἂν πρὶν ἐμποληθείη. Fortasse scripsit quod scripsi. Cf. v. 59.
(50) A, χρῶα. Fortasse χρῶτα. B, χρόα bene. Cf. Il. 21, 191.
(51) A, ἔχοιμεν.
(53) A, ἀπολύειν et in clausula.
(54) A, τὸ.

δῆλιος ὢν καὶ φανερὸς, καὶ ἥλιος ἐκθλίψει.
Ἀλλὰ βραχὺ καὶ πάλιν μοι ἀναληπτέον τοῦτο.
Ὁ Ἀχιλεὺς τὸν Ἕκτορα κατέχριεν ἐλαίῳ,
τηρεῖν ἐκεῖνον ἄσηπτον, ὡς ἂν ἀπεμπολήσῃ.
Ἦν δὲ καὶ τὸ κατάστημα σθένον τηρεῖν ἀσήπτως·
κατανεφὴς ὁ ἥλιος ὑπῆρχε γὰρ τῷ τότε,
λαμπρὰς ἀκτῖνας οὐ δεικνὺς ξηραίνειν οὐδὲ σήπτειν.
« Ὕλη τε σεύαιτο καήμεναι· ὠκέα δ' Ἶρις
« ἀράων αἴουσα μετάγγελος ἦλθ' Ἀνέμοισιν.
« Οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
« εἰλαπίνην δαίνυντο. Θέουσα δὲ Ἶρις ἐπέστη ».
Ἡ τοῦ Πατρόκλου μὲν πυρὰ οὐχὶ ἀνῆπτε τότε.
Τοῦ Ἀχιλέως τολοιπὸν ἀνέμους πνεῖν ποθοῦντος,
Ἶρις ἐφάνη παρευθὺ, τὸ νεφελῶδες τόξον,
καὶ δυτικοὺς ἐκίνησεν ἀνέμους παραυτίκα.
Ἶρις γὰρ πελάγους ἄνεμον φέρει ἢ μέγαν ὄμβρον,
αὐτὴ δὲ πρὸς τὸ πέλαγος τῶν Αἰθιόπων ἔδυ.
Ὅρα δὲ τὸν χρυσόγερων οἷα καὶ πάλιν παίζει
Ἄγγελον Ἶριν λέγων σοι καλοῦσαν τοὺς ἀνέμους,
καὶ εἰλαπίνας τούτων δὲ τοῖς δώμασι Ζεφύρου,
ὅπερ σημαίνει νέφωσιν ἐν μέρεσιν ἑσπέρας

(56) B, ἐκθλίβει.
(59) A, ἀμπεπωλήσῃ.
(60) B, ἀσήπτων.
(62) Sic A B, σήπτειν.
(63-66) Ex Il. 23, 198-201. A, τε σεύαιτο καθήμεναι B, τ' ἐσσεύατο. A B, μετ' ἀγγ. B, ἀνέμοισι.
(67) Cf. Il. 23, 192.
(68) Cf. Il. 23, 194.
(71) Versus est hexameter, fortasse ex poeta aliquo, cujus non memini, sumptus a Tzetza, vel e mendo calami natus et ad politicum rhythmum revocandus, mutato ἀνέμους in πνοάς. Alius librarius e bonis iambicis fecit politicos pessimos in codice 306, pro Menandrea Sententia, Θεὸν προτίμα, δεύτερον τοὺς σοὺς γονεῖς, scribens, Θεὸν προτίμα, καὶ δεύτερον τοὺς γονεῖς. Rursus Sententiam Ἡ κοιλία καὶ πολλὰ χωρεῖ κὠλίγα, sic immutavit: Ἡ κοιλία πολλὰ χωρεῖ καὶ ὀλίγα. Alio modo corrupta fuit in editione Schneideriana a librario qui politicum fecit syllabarum quindecim: Ἡ κοιλία πολλὰ χωρεῖ, ὀλίγα δὲ συμφέρει.
(72) Cf. Il. 23, 205.

ἐξ ὧν νεφῶν οἱ ἄνεμοι ἔμελλον ἐκραγῆναι.
Καὶ σὺ δὲ νόει δυσαῆ, μὴ δυσπνοῦν, ὡς δ' ὁ Τζέτζης,
τὸν ἐκ δυσμῶν ἐκπνέοντα, τὸν κάλλιστον ἀνέμων.
« Βηλὸν » τὴν βάσιν νόησον, ὅπουπερ ἦν τὰ νέφη,
ἐξ ὧν καὶ ἀνεσκίρτησαν οἱ ἄνεμοι εὐθέως
ὡς λεπτυνάσης τὸ ὑγρὸν τῆς Ἴριδος τῷ τότε.
Καὶ ἕκαστος ἐκάλει δὲ πρὸς ἑαυτὸν ἐκείνην·
πάντες αὐτῆς κινήσει γὰρ ἀνώρμησαν ἐκπνέειν·
τὸ κατελθεῖν δ' ἐς πέλαγος μερῶν τῶν ἑσπερίων,
ὅπου καὶ οἱ Αἰθίοπες εἰσὶν οἱ τῆς ἑσπέρας,
λέγει αὐτῆς ἀπάρνησιν καθέδρας σὺν ἀνέμοις,
σπουδὴν δὲ ἀπελεύσεως εἰς γῆν τῶν Αἰθιόπων,
οὗπερ θυσίαι τοῖς θεοῖς, ὧν καὶ αὐτὴ μετάσχοι,
οὗπερ τὸ ὕδωρ, καὶ λοιπὰ στοιχεῖα συνυπάρχει·
τὸ ὕδωρ πάχος γὰρ λαβὸν γῆν παρεισφέρει πάντως,
ἀραιωθὲν ἀέρα δὲ καὶ πῦρ αὖ ἐπὶ πλέον.
Οὕτως ἐκεῖσε οἱ θεοί, τουτέστι τὰ στοιχεῖα,
ἐδαίνυντο, παρούσης δὲ καὶ Ἴριδος εἰς πλέον.

(77) C. νεφῶν καὶ ἀν.

(78) A, βορᾶν δέ. B, βοράν δέ. A, ὡς ὁ Τζ. Loco præmisso Iliadis Zephyrus, non Boreas, δυσαής dicitur. Putavi hic esse lapsum calami et amplexus sum lectionem C. De nomine βορᾶς cum uno σ vid. n. ad Proleg. 417.

(79) Nomen δυσαής non a δὺς adverbio Tzetzes derivat, sed a verbo δύω. Ipsi δυσαής est δυτικός.

(80) Cf. Il. 23, 202. B, βάσιν. A B, ὅπερ παρῆν.

(82) A B, λεπτυνήσας.

(83) Il. 23, 203.

(85) Il. 23, 206. A, μερὰν τῶν.

(89) Il. 23, 206, 207.

(90) A, οὗπερ τὸ ὕδωρ. B C, γὰρ pro τό.

(91) A B, λαβών.

(92) C, ἠρεωθέν. Simile mendum O, 139, ubi ἀρεωθεῖσαν pro ἀραιωθεῖσαν. Eadem permutatione statim ἐκεῖσαι in C pro ἐκεῖσε. Codex poematis de Equitibus Mensæ Rotundæ sic se habere dicitur versu 267: Ὁ πρέσβυς δ' ἦλθεν παρ' αὐτοῖς, χαίρεται φασκιπότται, Ἀντιχαιρε δεξαμένος... Leg. χαίρετε φὰς ἱππόται. Editor valde erravit. Et αὖ scripsi pro ἂν codicum, de qua confusione egi ad Nicetam p. 268.

(94) A B, τὸ πλέον. C, εἰς πλέον. Sic Ω, 46, 52. Synonymum formulæ ἐς πλέον est apud Tzetzam Chil. 8, 652, ἐξυπερπλέον. Nam sic scriptum reperi in bono libro 2644 pro edito ἐξ ὑπερπλέου. Agit Tzetzes de Insula Indica Χρυσῇ. Ἑβραῖοι ταύτην δέ, ait, Ὀφὰτ (in codice ὀφὰ tantum facile nunc legere est, ultima littera

Ἶρις γάρ ἐστι πρόσπτωσις ἡλίου περὶ νέφος.
Ἐγνώκεις καὶ τὸ παίγνιον Ὁμήρου τοῦ πανσόφου.
Ἵππους νῦν « ἀθανάτους » μοι τοὺς ἀθλοφόρους νόει,
ὧν ἀρετὴ αἰώνιος μυρία νικησάντων.
Ὁ Ποσειδῶν δὲ τῷ Πηλεῖ τοὺς ἵππους πῶς δωρεῖται;
τούτους Πηλεὺς ὠνήσατο θαλάσσῃ κομισθέντας
Ἀράβων, εἴτε Σικελῶν, εἴτε καὶ γῆς Περσίδος.
Πῶς τὸν Αἰνείαν ἔσωσεν Ἀπόλλων προεγράφη.
« Ὁ Ζεὺς » ἡ εἱμαρμένη νῦν, ὡς καὶ πολλάκις εἶπον.

correctionis tentamine obscurata) γλώσσῃ τῇ σφῶν καλοῦσιν. Ἔχει δὲ μέταλλα χρυσοῦ καὶ λίθους δὲ παντοίους, Ἐξυπερπλέον μᾶλλον δὲ τὸν πράσινον (sic codex, quod frustra mutare vult editor) τὸν λίθον. Stipantur comparandi adverbia ἐξυπερπλέον μᾶλλον ut μᾶλλον πλέον Proleg. 927, et infra v. 124. Est ἐξυπερπλέον hyperbolicum valde. In compositione est ubi ἐξυπερ facit auxesin.

(96) A, ἐγνώκει δέ. B C, ἐγνώκεις καί. In Chiliade 5, 758, δὲ et καὶ male sunt simul recepta, conjunctionum alterutra de sede pellenda: φαρμακουργὸς δὲ καὶ φαρμακεὺς καὶ φαρμακὸς διοίσει. Ad Epistolam Philostrati 43, proposui rescribendum φαρμακ. καὶ φαρμακεύς· codex a quo standum, φαρμ. δὲ, φαρμ. Theognis hoc orditur elegias disticho: Ὦ ἄνα, Λητοῦς υἱὲ, Διὸς τέκος. οὔ ποτε σεῖο Λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀποπαυόμενος. Forsitan inserendum καὶ ut cæsura roboretur, κοὐδ' ἀποπαυόμενος. Sed intervallum inter ordines vitium, si quid inest, attenuat. His scriptis consulo Friedemannum De media syllaba qui, hoc versu recitato, quamvis correctionis viam præclusam videri pronunciat. Quidquid sit, ἃ γέγραφα γέγραφα. Eumdem percurrens librum, pentametros nonnullos biantes tentabo, ac primum huncce Arsenii: Ἕκτορ ἄν ἀντ' ἔμεθεν ἤλυθες εἰς ἀΐδην. Pronuntiandum puto ἔμεθεν νήλυθες, quod jam faciendum in aliis versibus monui alibi. Ignatius sic editus est: Ἴλαθι, ἴλαθί μοι ὄμματι εὐμενέϊ. Propono substitui βλέμματι. Idem Πάντα λιπὼν βιοτοῦ ὅσσαπερ εἶχε θεῷ. Et hic proponam synonymorum emendationem: πάντα βίου λείπων, vel πάντα λιπὼν ζωῆς. Sed omittendus plerumque talium conjecturarum labor, quæ incertæ sunt omnino, quum mora, quæ fit in ordinis fine, idoneam det peccati excusationem. Mendosior est hiatus nec ferendus in Christo Patiente v. 117: Καινὸν δὲ πίνειν αἷμα ὑπ' ἀνέρων θεοῦ. Syllabæ μα ὑπ' ἀ dant anapæstum quartæ sedi, pedem trisyllabum poetæ qui pedibus utitur disyllabis. Billyana recte habet αἷμ' ὑπ' ἀνέρων, pedem disyllabum, eumque legitimum iambum, quum prima in ἀνέρων omnino producatur. Ceterum concinnitatis metricæ cura auctorem ipsum non sollicitabat, cui plerumque syllabarum numerus lex una fuit. Sed qui legem metricam negligit, grammaticæ paret; neque scripsit ipse εἰργαστέον, quod nunc legitur v. 741: Ὠμοξά θ' οἷον ἔργον ἐστ' εἰργαστέον Τοὐντεῦθεν αὐτοῖς. Olim edidit Billyus ἐργαστέον rectissime, ac sic esse video in codice 2707, non nitidissime quidem, indubie tamen; nec habuit aliud Euripides Medea 778, quem, ut solet, descripsit poetaster ille christianus.

(97) Il. 23, 277. B, ἀθανάτους γε τούς.

(100) C, θάλασσα.

(101) B, ἀρράβων. Ita scribenti librario contradicit Tzetzes ad P, 79. A, τῆς π.

(102) Il. 23, 292. Προεγράφη Υ, 395.

(103) Il. 23, 299. C, νῦν κυωνίω,

« Ὁ Ζεὺς καὶ Ποσειδάων » δὲ πάλιν, ἐν Ἀντιλόχῳ
ὁ λογισμὸς καὶ ὁ θυμὸς ὁ προσφυὴς καὶ πρέπων·
τουτέστι « Σὺ καὶ φρόνιμος καὶ τολμηρὸς ὑπάρχεις ».
Ἀρείων ὁ Ἀδράστου δὲ ἵππος ἦν θεῖος γένος,
ὡς οἱ Πηλέως ἄριστοι ἄθλοις λαμβάνειν ἆθλα.
« Ἀντίθεον δὲ Φοίνικα » φρόνιμον ἀληθῆ τε,
ἴσον αὐτῷ τῷ λογισμῷ καὶ τῇ δικαιοσύνῃ.
Ἀπόλλων, νῦν ὁ ἥλιος, βλάπτει τὸν Διομήδην,
κατ' ὀφθαλμῶν ἐπαφιεὶς τὸ σέλας τῶν ἀκτίνων.
« Ἡ Ἀθηνᾶ » δ' ἡ φρόνησις νῦν καὶ ἡ πανουργία,
ἡ Διομήδην σώζει μέν, τὸν Εὔμηλον δὲ βλάπτει·
ἡ Διομήδους φρόνησις, λέγω, καὶ πανουργία·
ἡ Διομήδην φρόνημα ἔσωσε τὸ οἰκεῖον,
τῷ μὴ σκοπεῖν τὸ δέον δὲ ὁ Εὔμηλος ἐϐλάϐη.
Τὸ ἅρμα γὰρ κατέαξε τόποις ἐλῶν δυσϐάτοις.
Τὸ « ὤφειλεν ὁ Εὔμηλος εὔχεσθαι ἀθανάτοις »,
ἔδει σκοπεῖν τε καὶ φρονεῖν ὅπως ἐλαύνει, λέγει.
« Σοὶ δὲ θεοὶ ἀντίχαριν » ἤτοι ἡ εἱμαρμένη.
Ἡ Ὀδυσσέως Ἀθηνᾶ πάλιν ἡ πανουργία.
« Ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους ».
Νῦν καὶ ἡ εἱμαρμένη μέν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον πλέον

relicta lacuna. Mutilum hemistichium respicit verba Homeri: ναῖεν δ' ὅγ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι. Periit saltem versus unus.

(105) A, τρέπων. Cf. Il. 24, 307.

(106) A. τουτέτι.

(107) Il. 23, 346. A, ἀρίων. C, ἀρειείων. B C, θεῖον.

(108) A, Πηλεύς. C, οἱ π. ἄριστος. Fortasse, ὡς οἱ π ἄριστοι respecta ad Il. 23, 278.

(109,110) Il. 23, 360. Fortasse ἴσον θεοῖς τῷ, vel facilius αὐτοῦ.

(111) Il 23, 383. B, sine δ.

(113) Il. 23, 388... A B, ἦν pro νῦν.

(114,115) Non sunt in B.

(116) C, βλάπτῃ τ. Διομήδῃ.

(117) C, τὸ μή.

(118) A, ἐλών. B, ἐλών C, ἐλῶν.

(119) Il. 23, 546.

(120) A, ὅπερ ἐλαύνει λέγων. B, ὅπερ ἐλαύνειν λέγει. C, ὅπως ἐλαύνει. Mea lectio ἐλῶν superius v. 118 est pro ἐλαύνων.

(121) Il. 23, 650.

(122) Il. 23, 771.

(123) Il. 23, 788.

(124) B, sine ἡ. Duplicem compara-

ἡ φρόνησις, σὺν ταύτῃ τε πραγμάτων ἐμπειρία.
Ὁ Τεῦκρος ταῖς ἀκτίνεσσιν ἐβλάβη τοῦ ἡλίου·
διό φησι μὴ εὔξασθαι Ἀπόλλωνι ἄνακτι,
καὶ πάλιν ὡς ἐμέγηρεν ἐκείνῳ ὁ Ἀπόλλων.

tionem μᾶλλον πλέον jam vidimus. Cf. superius n. ad v. 94.

(125) A, ἡ φρον, συντάττεται. B, δὲ. C, τε.

(127) Il. 23, 863.

(128) Il. 23, 865. — Quum videatur pagina vacua nimis ac nudior, ineditum addam locum ex Georgidæ Gnomologii codice pleniore, quo jam sum usus: Βαβρίου. Γινομένης ἐχθρῶν ἐπαναστάσεως, οἱ μὲν πένητες, εὐπρόφοροι καὶ εὐσταλεῖς ὄντες, εὐκόλως μεταβαίνουσιν· οἱ δὲ πλούσιοι, διὰ τὴν τῶν ὑπαρχόντων βαρυφέρειαν, χειροῦνται ἐχθροῖς. Est epimythium Fabulæ Babrii 36, a recentiore homine scriptum. Anonymam ejus lem codicis sententiam habeo pro epimythio Fabulæ Babrii 86: γαστέρα ὄγκον ἔχουσαν ἡ λεπτὴ χωρεῖν εἴσοδος οὐ δύναται.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΙΛΙΑΔΟΣ Ω (*).

Ζεὺς Ἕκτορος κηδόμενος Θέτιν πρὸς Ἀχιλέα,
Ἶριν δὲ πρὸς τὸν Πρίαμον στέλλει, κελεύσας λέξαι
τὴν μὲν ὡς δοίη Ἀχιλεὺς τὸν Ἕκτορα Πριάμῳ,
Ἶριν δ' ὡς λύτρα Πρίαμος τῷ Ἀχιλεῖ κομίσοι,
καὶ λάβοι σῶμα Ἕκτορος κομίσει τε πρὸς Τροίαν.
Εἶτα φανεὶς καὶ ὁ Ἑρμῆς τὸν Πρίαμον προπέμπει,
κοιμίσας τε τοὺς φύλακας, ἄγει πρὸς Ἀχιλέα,
ὃν ἱκετεύσας Πρίαμος τὸν Ἕκτορα λαμβάνει.
Κομίσας Τροίᾳ θάπτει δέ, πένθος ποιήσας μέγα,
εἶτα δὲ καὶ περίδειπνον παρήγορον τοῦ πένθους.

(*) Lemma in B, ἀρχὴ τῆς Χ Ὁμήρου ῥαψῳδίας. A C sine lemmate.

(1, 10) Desunt in A B. Relictum est in A, ante Ὅπως Ἀπόλλων..., spatium vacuum, septem capax versuum, numero æstimato ex comparatione spatii in opposita columna utraque. In codice Scorialensi apud Millerum, Catalogo p. 30, primus libri versus sic exhibetur: Ζεὺς Ἕκτορος κηδόμενος θεὰς πρὸς Ἀχιλλέα. Matrangæ editio, qua tandem possum uti, beneficio ejusdem Milleri, quo humaniorem, officiosiorem novi neminem, diversum omnino præbet exordium: Ὁ Ζεὺς φροντίζων Ἕκτορος τοῦ ἥρωος ἐκείνου, Τὴν Θέτιν πέμπει πρὸς υἱὸν τὸν Ἀχιλέα ταύτης, Ὡς ἀποδῷ τοῦ ἥρωος τὸ σῶμα τῷ Πριάμῳ. Τὴν Ἶριν δὲ πρὸς Πρίαμον ὁ Ζεὺς ἐξαποστέλλει, Ὡς διὰ δώρων τὸν νεκρὸν τοῦ Ἕκτορος ἐκλάβῃ. Πρίαμος δὲ πρὸς τὴν σκηνὴν πεμφθεὶς τοῦ Ἀχιλέως, Ὑπὸ Ἑρμοῦ κοιμήσαντος φύλακας τῶν Ἑλλήνων, Καὶ δοὺς αὐτῷ τὰ δῶρα δὲ καὶ τοῦτον ἱκετεύσας, Ἀπολαμβάνει τὸν υἱόν· κομίσας δ' εἰς τὴν πόλιν, Θάψας, τὸν ἐπιτάφιον δεῖπνον κατασκευάζει. Αὕτη δὲ ἡ ὑπόθεσις ἐστὶν Ω τοῦ μεγάλου. Alterum exordium, Ζεὺς Ἕκτορος κηδ., inter variantes lectiones recepit.

(3) C, Πριάμου.

(10) Scholium in M, id est in Matrangiana editione p. 746: περίδειπνόν ἐστιν τὸ ἐπὶ τοῖς τελευτῶσι γινόμενον δεῖπνον, ὃ παρ' ἰδιώταις παρηγορία καλεῖται.

Ὅπως Ἀπόλλων Ἕκτορα ἐφρούρει τῶν ἀσήπτων,
καὶ τίς Ἀπόλλων ; πολλαχοῦ καὶ ἐν τῇ Ψῖ εἰρήκειν
ὡς ὁ Ἀπόλλων, ἥλιος ἦν συννεφὴς τῷ τότε.
Ἡ δὲ « χρυσῆ αἰγίς » ἐστιν ἀκτῖνες τῶν τιμίων,
ἤτοι ἀκτῖνες εὔκρατοι νέφεσι κεκραμέναι.
Θεοὺς δὲ κατοικτείροντας τὸν Ἕκτορα ῥητέον,
καὶ τίς Ἑρμῆς ὃν ὤτρυνον Ἕκτορος κλέπτειν σῶμα.
Θεοὺς νῦν τὰ στοιχεῖα μοι νόησον τῇδε λέγειν.
Ἐφ' ὅλαις ἕνδεκα καὶ γὰρ ἡμέραις συνεχεῖτο,
ὥσπερ ἐπιστυγνάζοντα τοῦ Ἕκτορος τῷ πάθει·
κἀν γῇ, κἀν τοῖς φωστῆρσι δὲ συνέβαινε μυρία

(12) A, τῇ ψ. B, τῇ σῇ. Cf. Ψ, 33, 47, 61.
(14) Il. 24, 20.
(15) C, κεκραμμέναι.
(16) Il. 24, 33.
(17) Il. 24, 24. A B, ὤτρυνεν. Cf. v. 34.
(19) Cf. Il. 24, 107.
(20) In C non potest legi, quem charta bibliopegus inepte operuit.
(21) A, καὶ τοῖς φ. συνέβ B, τε. C, δέ. Sæpe potuit in hisce codicibus lector animadvertere permutatas conjunctiones δὲ τέ. Deipara in Χριστῷ πάσχοντι v. 472: Γυναῖκες, ὄψιν στυγνὰν ὡς εἶδον τέκνου, Πόθῳ τεθνάναι ζῆν δ' ἔτ' οὐδαμῶς φέρω. Est in codice ζῆν τ' ἔτ'. Quod fere malim. Sed versus prioris sunt numeri pessimi propter spondæum quartæ sedis. Transpositionis medicina facilis ac bona: Στυγνάν, γυναῖκες, ὄψιν ὡς εἶδον τέκνου. Pari vitio laborat v. 695: Γυναῖκες, ὄψιν φαιδρὰν οὐχ ὁρῶ τέκνου. Melior est earumdem vocum ordo v. 869: Γυναῖκες, ὄψιν οὐχ ὁρῶ φαιδρὰν τέκνου. Malim etiam ut supra primæ sedis spondæum: Φαιδράν, γυναῖκες, ὄψιν οὐχ ὁρῶ τέκνου. Transpositionis poetastro recentiori medelam adhibebo. In poemate De rebus gestis Equitum Mensæ Rotundæ, v. 134, Arthurus rex, indigne ferens quod ignotus senecio juvenes fortissimos, Equitatus florem, Lancelotum, Tristanum, Palamedem, humi ferme ludens prostravisset, Ἀνακαχλάζει τῷ θυμῷ. Καλέσας δὲ τοὺς παρ' αὐτῷ, τὴν πανοπλίαν αἱρεῖ. Peccavit in clausula librarius. Transpono, αἱρεῖ τὴν πανοπλίαν. Sed melius παν. αἱρεῖ. tono transposito. Arthuri conjux illum ab incepto detinere conatur, cui rex more modoque Hectoris Homerici, ἄπιθι, sit, Γυναικωνῖτιν εὐπρεπῶς κοσμοῦσα καὶ παιδίσκας. Tum regina dolens: Παῖεν χερσὶ τὰς παρειάς, τὰς τρίχας ἐξέτιλλε. Et hic transponenda ultima verba, ἐξέτιλλε τὰς τρίχας. Sed quum in notula moneatur lector esse in ipso codice πέει, rescribendam παίει, eodem sono, idque ocyus; nam παῖεν sine augmento non ferendum est. In fine etiam codex exhibet ἐξοτείλη, barbare, sed τείλη græco more pronunciatum fit τίλλει, tunc adjuncta præpositione nascitur verbum rei congruens et hemistichio, τὰς τρίχας ἀποτίλλει. Augmentum restituendum et v. 139: Ἄπιθι, φάσκεν πρὸς αὐτήν, μηκέτι φθεγγομένη. Invenit editor doctissimus, ἄπειθι φάσκει, ac bene correcta priore voce alteram male corrupit. Reponendum φάσκει. Frustra pro suppresso augmento afferretur ῥέεν, ποίησε ex Tzetzæ Homericis Allegoriis Σ, 540, 706, quum his locis Tzetzes Homericas ipsas voces exhibuerit. Iterum chorda oberrans

σεισμοὶ καὶ βόμβοι, μυκηθμοί, καὶ κρύψεις τῶν ἀστέρων,
βρονταὶ σκληραὶ καὶ κεραυνοί, δειναί τε καταιγίδες,
ἀστέρες διατρέχοντες, κομῆται, καὶ τοιάδε.
Τὰ κομητῶν δὲ σύμπαντα, καὶ πᾶν ἄλλο τοιόνδε,
Ἀρεϊκὰ καὶ τοῦ Ἑρμοῦ τυγχάνουσιν ἀστέρος,
ἅπερ εἰ ἐπεκράτησε καὶ ἔτι περαιτέρω
ἔκλεψαν ἂν τὸν Ἕκτορα τινὲς ἐξ Ἀχιλλέως,
καὶ τῷ πατρὶ δεδώκασι Πριάμῳ τοῦτον θάπτειν·
τὰ τοῦ Ἑρμοῦ πνευμάτων γὰρ δηλωτικὰ τυγχάνει
καὶ ἐμπορίας συνεργὰ καὶ ἄλλων δὲ μυρίων,
πολλάκις καὶ ἐκκλέπτουσι δεσμώτας κακουμένους.

eadem editor φάσκεν obtrudit poetastro suo v. 267 : Ὁ πρέσβυς δ' ἦλθεν παρ' αὐτούς, χαίρειν φάσκεν ἱππότας, Ἀντίχαιρε δεξάμενος, non celans codicis scripturam παρ' αὐτοῖς, quod potuit relinqui, et χαίρεται φασκιππότας, quod lego χαίρετε, φάς, ἱππόται, ut dixi pag. 317. Solennis permutatio vocalium αι ε ad χαίρετε omnino ducit, et participia φὰς δεξάμενος sic soluta narrationis celeritatem adjuvant. Hanc bene noverat editor, qui scripsit v. 231 : Ἀμείβεται, Μὴ μέμφεσθε τόδ' ἐμοῦ τὸ πρακτέον. Invenerat in codice, μέμφεσθαι τῷ δεμου τῷ πρακτέον. Correctionem perficiam proponens, τόδε μου τὸ πρ. Est τὸ πρακτέον pro τὸ πραχθέν, τὸ πραττόμενον. Ignatius Adamo v. 111: Οὐκοῦν τὸ κέρδος εἰσδέχου τῶν πρακτέων. Ibi nota in Anecdotis meis Gr. t. 1, p. 441. Poeta in hoc πεντεκαιδεκασυλλάβῳ metro elegantissimus poemate κατανυκτικῷ ibid. t. 4, p. 444 : Ὦ! πῶς σοι παραστήσομαι; πῶς τῶν πρακτέων λόγον Παρασχῶ σοι τῷ πλάστῃ μου; Σῶσον, ὡς οἶδας, σῶσον. Est et ibi nota, qua male tentabam τουτωνὶ in versu Joannis Diaconi.

(22) C, κρύψας.

(23) C, βρονταὶ... βρονταί τε κατ.

(25) C, κομιτῶν, permutante iotacismo vocales η ι. Theodorus Prodromus versibus in adventum imperatricis Irenes, de qua videatur nota superius p. 1, et Mattangæ Anecdota t. 1, p. 11, ubi et de Theodori poemate utilia monuit, quod apud ipsum integrum legesis p. 532; Theodorus igitur, cujus unum tangere lubet versum emendatiunculæ causa, imperatorem sponsum celebrans ait : Τοῖς δούλοις χεῖρα πάντοτε προτείνεις πλουτοδότην. Scribendum πλουτοδότιν, quo vocabulo usus est Michael Choniates Athenarum Metropolita Panegyrico Isaacii Angeli quem edidit Tafelius vir doct. Tubingæ a. 1846; Choniates igitur § 5 : Ἀχρήματος ἡ πόλις (Ἀθῆναι) καὶ πενιχρά, καὶ τοῦ κύκλου διαγραφῇ καὶ τῶν πολιτῶν, καὶ παράπαν ἀφανισθῆναι κινδυνεύουσα, εἰ μὴ νῦν ἀνενέγκοι μικρὸν καὶ συλλέξοι πνεῦμα παρὰ τῆς σῆς μεγαλουργοῦ καὶ πλουτοδότιδος ἀναλαμβανομένη δεξιᾶς.

(26) A, ἀρρεικά. Cf. v. 170.

(27) A, ὑπεκράτησε... παραιτέρω. B M, ἐπικράτησε.

(32) A, ἐκλέπτουσι. A, δεσμώτας καλουμένους. B, δεσμώτας κακωμένους. C, δεσμῶ τὰς κακουμένας, scripto ους super ας. M, δεσμῶ τοὺς κακουμένους, et in varietate π. γὰρ κλέπτουσι καὶ δεσμώτας.

τοῦτο ὁ Ὅμηρος φησὶ τοῖς ἔπεσιν οἷς λέγει·
« Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον εὔσκοπον Ἀργειφόντην ». ·
Τοὺς ἓξ ὀβελιστέον δὲ τοὺς μετὰ τοῦτον στίχους·
μετὰ τὸ « κλέψαι δ' ὤτρυνον εὔσκοπον Ἀργειφόντην »,
Ἀλλ' ὅτε δωδεκάτη μὲν, λέγει, ἠὼς ἐφάνη,
« καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
« Σχέτλιοι ἐστὲ, θεοί, δηλήμονες. Οὔ νύ ποθ' ὑμῖν
« Ἕκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν, αἰγῶν τε τελείων »;
Πρὸς ἕνδεκα ἡμέρας μὲν ἦν ζάλη τῶν στοιχείων,
καὶ ἥλιος οὐκ ἔφαινε τὸ πρότερον οὐδόλως.
Ἐπὶ τῇ δωδεκάτῃ δὲ ἥλιος μὲν ἐφάνη·
τὸ τοῦ ἀέρος δὲ λεπτὸν ἀντέτεινεν ἐκείνῳ,
νέφη κινοῦν καὶ μερικῶς κρύπτον ἀκτῖνας τούτου,
ὁ ζωογόνος δὲ ἀὴρ, Ζεὺς, παχυνθεὶς ἐς πλέον
τῷ λεπτοτέρῳ καὶ θερμῷ ἀντέτεινεν ἀέρι,
καὶ νέφος δὲ συνέστησεν ἔνυδρον, πάχους πλέον,
ᾧ προσβαλὼν ὁ ἥλιος ἐποίησε τὴν Ἶριν·
ἡ δ' Ἶρις ἀνερρόφησεν ὑγρὸν ἐκ τοῦ πελάγους
τοσοῦτον, ὥστε φαίνεσθαι τὸν πρόσγειον ἀέρα,
τῆς ἀσελήνου τῆς νυκτὸς μελάντερον ἐς πλέον·
ὃ ὕδωρ τότε ἀνεχθὲν τῷ μὲν λεπτῷ ἀέρι
πρῶτα κινούμενον μικρὸν, ἀραιωθὲν ἐφάνη·
εἶτα, τῷ πλήθει πάχει τε πλέον λαβὸν τὸ βάρος,

(34) Il. 24, 24. ABCM, ὀτρύν. M, σκεν.
(36) A B C M, ἐΰσκοπον. Scripsi εὔσκοπον. Est enim metrum politicum. Tzetzes ait post versum Homeri 24, Κλέψαι, ὀβελισθέντων στίχων ἕξ, sequi Ἀλλ' ὅτε... versum scilicet 31. M, ὔμμιν.
(41) A B, ἡμέραις. C M, ἡμέρας.
(42) C, ἔφανε.
(43) A B C, ἐπεί. Correxeram ἐπί, quod nunc reperio in M. B, γάρ. A C M, δέ.
(44) A B, ἀνέτεινεν. C, ἀντέτεινεν. M, ἀνέτειλεν.
(45) M, κρύπτων.
(48) A B, συνέδησεν. C M, συνέστησεν. M, ἔνυγρον πάχος πλέον.
(52) De duplici articulo p. 250.
(53) C sine τοτε. A, ἀνειχθέν. Sunt ionicæ formæ non exspectatæ. B, ἀνεχθέν. M, συναχθέν. C, τιναχθέν.
(55) A B, λαβών.

ῥαγδαῖος ὄμβρος γίνεται καὶ καταχεῖται κάτω.
Νῦν, προσωποποιήσας σοι ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα,
τὸν ἥλιον Ἀπόλλωνα Φοῖβον κατονομάζει
θεοῖς καταμεμφόμενον, τουτέστι τοῖς στοιχείοις,
ἀνθ' ὧν θεοσεβέστατον Ἕκτορα πεφυκότα
οὐδὲ θανόντα ῥύονται τοῦ ἀπηνοῦς Πηλείδου.
Τὸ τοῦ ἀέρος δὲ λεπτὸν Ἥραν καλεῖ τῇ κλήσει,
καὶ ἀντιπίπτουσαν αὐτῷ ταύτην σοι παρεισφέρει,
τῷ συγκαλύπτειν μερικῶς ἐκείνου τὰς ἀκτῖνας·
ὅπερ καὶ λόγους πλάττει σοι τῆς Ἥρας πεφυκέναι
λεγούσης « γυναῖκα μαστὸν » τὸν Ἕκτωρα θηλάσαι,
ἤτοι θνητὸν θηλάσαντα μαστὸν τὸν γυναικεῖον,
τὸν δ' Ἀχιλέα Θέτιδος παῖδα θεᾶς ὑπάρχειν,
γενναῖόν τε καὶ θυμικὸν, ὡς παῖδα τῆς θαλάσσης·
ἣν Θέτιν Ἥρα ἔθρεψε καὶ τῷ Πηλεῖ συνῆψε,
« ὃς περὶ κῆρι φίλτατος » πᾶσι θεοῖς ὑπῆρχεν·
οὗπερ τοῖς γάμοις οἱ θεοὶ πάντες ὑπῆρχον τότε,
καὶ ὁ Ἀπόλλων δὲ αὐτὸς φόρμιγγι κεχρημένος.
Πῶς δὲ ἡ Ἥρα ἔθρεψε τὴν Θέτιν νῦν ῥητέον.
Τὸ τοῦ ἀέρος πρὶν λεπτὸν, ὃ καὶ Ἡφαίστου μήτηρ,
συγκεχυμένου τοῦ παντὸς ἐν τῇ κοσμογενείᾳ,
κινούμενον διέκρινε, καὶ φιλικῶς συνῆψεν
ὁμοῦ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, τὴν Θέτιν, τὸν Πηλέα,

(56) M, καταχεῖται.
(58) Il. 24, 32.
(61) Il. 24, 35. A, ἀπεινοῦς Πηλείδους.
(62) Homerus καλεῖ. Il. 24, 55.
(63) A sine αὐτῷ.
(66) C M, γυναικός. A B, γυναῖκα, ut Il. 24, 58. B C M. μαστόν· A, μασθον. Et sic v. seq. De qua varietate ad Aristarn. p. 276.
(67) B, τῶν γυναικείων.
(69) M, γενναῖον δέ. A B, καὶ παῖδα. C M, ὡς π., permutatione frequente.
(70) A M, θέτην. Et sic A, 74.
(71) Il. 24, 61.
(72,73) Cf. Il. 24, 62, 63. A, τοὺς γάμους.
(77) M, διήρθρωσε.
(78) C M, γῆν καὶ θ. Placuit cum A B symmetria articulorum. A, θέτην.

ὃς ἐκ ψυχῆς ἐστέργετο πᾶσι τοῖς ἀθανάτοις.
Εἰ μὴ γὰρ πάντων γέγονε σύγκρασις τῶν στοιχείων,
οὐκ ἂν ὁ κόσμος, ὁ Πηλεὺς, τὸ σύνολον ὑπέστη.
Οὕτω καὶ τὸ λεπτότερον ἀέρος Ἥραν εἶπε.
Τὸ δὲ παχυμερέστερον ἀέρος πάλιν λέγει,
ἀφ' οὗ ἡ Ἶρις γέγονεν, ἐκ ταύτης δὲ ὁ ὄμβρος,
Δία τὴ Ἶριν πέμψαντα τὴν Θέτιδα καλέσαι.
Τὸ μέλαν νέφος Θέτιδος μελαμφορίαν λέγει,
καὶ πρὸς θεοὺς ἀνέλευσιν · τὴν πύκνωσιν δ' ἀέρος
Ἀθήνης ὑποχώρησιν ἐστὶ κατονομάζων
καὶ σὺν Διῒ τῆς Θέτιδος λέγει δὲ συνεδρίαν ·
τὸ λεπτυνθῆναι δὲ βραχὺ κεράσματα τῆς Ἥρας·
τὸ πάλιν παχυνθῆναι δὲ τὸ νέφος ὡς και πρώτην,
καὶ κρύψαι τὸ λεπτομερὲς ἀέρος καὶ πυρῶδες
πιοῦσαν λέγει Θέτιδα Ἥρᾳ ποτῆρα δοῦναι.
Τὸ ὄμβρον γεγονέναι δὲ καὶ καταρρεῦσαι κάτω
Διός φησιν ἀποστολὴν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλέα,
μηνύσαντος τὸν Ἕκτορα πωλῆσαι τῷ Πριάμῳ,
καὶ γῆν κωφὴν τε καὶ νεκρὸν ἔτι μὴ καταικίζειν.
Ἐκ τῆς συγχύσεως καὶ γὰρ, καὶ τῶν ῥαγδαίων ὄμβρων
καὶ Ἀχιλεὺς ἐπέγνωκεν ὃ δέον ἦν γενέσθαι,
τὸ ἀποδοῦναι τῷ πατρὶ τὸν Ἕκτορα τοῖς δώροις·
καθάπερ καὶ ὁ Πρίαμος ἐκ νεφελώδους τόξου
τὸ ἀπελθεῖν ἐπέγνωκεν αὐτὸν πρὸς τὸν Πηλέως

(79) A B, ἐν ψυχαῖς. C M, ἐκ ψυχῆς.
(81) Ὁ Πηλεὺς. Cf. Σ, 551.
(82) M, εἶπεν. C, λέγει.
(84) C, ἀφ' οὗ, A B M, ὑφ' οὗ.
(85) A, διά.
(86,87) Il. 24, 93, 96
(88) M, ἔτι
(89) B, δὲ λέγει.
(90) A B M, κεράσματι. Cf. Il. 24, 101.
(93) Il. 24, 102. M, Ἥραν, est et Ἥρᾳ inter variantes.
(96) A, μυνήσαντος. Il. 24, 115, 116.
(102) A, ἀπέγνωκεν.

εἶναι συμφέρον καὶ καλὸν, ὠνεῖσθαί τε τὸν παῖδα.
Τῆς γὰρ πορείας καταρχὴν τότε πεποιημένος,
καὶ ἑρμηνέα προηγὸν εὗρεν ὁδοιπορίας.
Καὶ Ἀχιλέως εὐτυχῶν οἰκτείροντος ἐκεῖνον,
λύτροις λαβὼν τὸν Ἕκτορα, φέρει πρὸς τὴν πατρίδα.
Ἡ Θέτιδος κατέλευσις ἡ πρὸς τὸν Ἀχιλέα
καὶ τἄλλα σοι ἐρρήθησαν· ἄρτι δὲ δέον λέγειν
τίς ὁ χειρὸς ὁμαλισμὸς καὶ ἡ παρηγορία,
καὶ πῶς ἐκείνῳ γυναικὶ μίσγεσθαι Θέτις λέγει.
Ὁ Ἀχιλεὺς τὴν σύγχυσιν ἰδὼν τὴν τῶν στοιχείων,
καὶ τὸν ῥαγδαῖον ὑετὸν τὸν τότε γεγονότα,
ὅνπερ καὶ Θέτιν Ὅμηρος τούτου μητέρα λέγει
δι' ἃς αἰτίας προλαβὼν εἰρήκειν σοι πολλάκις·
οὕτω σὺν ἄλλοις κατιδὼν καὶ τὸν τοσοῦτον ὄμβρον
ὃν ἐκ Διὸς ἀποστολὴν τῆς Θέτιδος εἰρήκει,
καὶ συνεικὼς δι' Ἕκτορα γίνεσθαι ταῦτα πάντα,
αὐτὸς αὐτῷ συντίθεται τοῦτον μὲν ἐμπολῆσαι,

(104) A, τῆς γὰρ πορνείας, cum duobus punctis super ν, signo delendi. B, τῆς γὰρ πορει, sic. C, τὴν (superscripto ης) γὰρ πορείας κατ' ἀρχήν. M, τὴν γὰρ πορείαν κατ' ἀρχήν. A B, κατ· ἀρχην.

(105) C, προῆγον. M, προδηγόν, cum variantibus προῆγον ὁδηγόν. Nomina sunt ignota προδηγὸς, προηγὸς, illud quoque barbarum. Accentus in προῆγον codicis C et Vaticani apud Matrangam metrum lædit. Accentus penultimæ in clausula prioris hemistichii vitium est, in posterioris autem clausula est normalis. Inde patet Tzetzæ versum 415 Chiliade 12 in mendo cubare: Ὀκτώ φασι τοῦ οὐρανοῦ τὰς σφαίρας, τὰς καὶ ζώνας, Τὴν ἀπλανῆ καὶ ἄναστρον, καὶ τῶν ἑπτὰ πλανητῶν. Rescribendum ex C πλανήτων, qui genitivus erit nominis πλάνης, rejecto πλανητῶν, genitivo nominis πλανήτης. In altero ordo vocabulorum τὰς καὶ ζώνας quid velit monstrat n. ad Γ, 189. C, τὲ pro καὶ.

(106) B C M, ἐντυχών. B, οἰκτείραντος. C, οἰκτίρμονος, superscripto ειροντος, ἐκείνω. Non potest ἐντυχὼν strui cum genitivo. A bene εὐτυχών.

(109) A B, ἐρέθησαν. M, ἐρρέθησαν. C, ἐρρήθησαν.

(110) Il. 24, 127.

(111) C, μίγεσθαι. Il. 24, 130.

(112) B, ἀστέρων.

(116) B, οὕτως σύν,

(117) A, εἰρήκειν. Referam ad Homerum εἰρήκει, quod tenent B C M.

(118) A B M, συνειδώς.

(119) A B C, αὐτῶ. Scripsi αὐτῷ, et sic nunc esse video in M. Rarissime codices A B C id pronomen asperant.

ἄνπερ ἐξωνησάμενος τὶς ἐκ τῶν Τρώων ἔλθοι,
σκοπήσας δὲ καὶ δι᾽ αὐτὸν ὅτι πολλὰ δακρύσας
νεκρὸν ἐγεῖραι Πάτροκλον οὐκ ἴσχυσεν οὐδόλως,
αὐτὸς δὲ θλίψει τρύχεται καὶ πόνοις ἀνενδότοις.
Καὶ τότε καὶ βραχύχρονος εἶναι τῷ βίῳ μέλλων
ποιεῖ ὅπερ καὶ ὕστερον Ἀρχίλοχος ἐκεῖνος.
Σφῆς ἀδελφῆς γὰρ σύζυγον πνιγέντα τῇ θαλάσσῃ
περιπαθῶς ὠδύρετο, γράφειν μὴ θέλων ὅλως,
λέγων πρὸς τοὺς βιάζοντας συγγράμμασιν ἐγκύπτειν·
« Καί μ᾽ οὔτ᾽ ἰάμβων οὔτε τερπωλέων μέλει »·
ὡς δὲ δακρύων κέκμηκε μάτην, εἴρηκε τάδε·
« Οὔτε τι γὰρ κλαίων ἰήσομαι, οὔτε κακίον
« θήσω τερπωλὰς καὶ θαλίαν ἐφέπων ».
Καὶ ταῦτ᾽ εἰπών, ἐξώρμησε πρὸς τὴν πλατεῖαν τρίβον.
Οὕτω πρὸ τούτου Ἀχιλεύς, καμὼν Πατρόκλου θρήνοις,
παρηγορεῖ τε ἑαυτὸν καὶ ὥσπερ ὁμαλίζει,
κἀκ τῆς σκληρᾶς δὲ πράξεως θρήνων τραπεὶς καὶ γόων
ὡς πρὸς τὸ μαλακώτερον καὶ τρυφερὸν ἐτράπη,
καὶ γυναιξὶ μιγνύμενος, καὶ πάντα δρῶν τὰ πρώην.
Ἐπεὶ δὲ τὸ χειμέριον κατάστημα τοῦ χρόνου

(121) M, ἐξωνησάμενος.
(122) A B, νεκρῶν, nec male subaudito ἐκ. Phrasis est N. T. ἐγείρειν ἐκ νεκρῶν. Sed potest νεκρῶν non esse aliamve vera lectionem, sed error pronunciationis, ω et ο de more permutantis.
(128) B, sine τούς.
(129) Ineditus adhuc, ut videtur, Archilochi versus. A B, μέλλει. Sæpe confusa verba μέλει, μέλλει, pronunciatione vulgari alterum lambda negligente. Arsenius Violeto, p. 104, de Anaxagora : πρὸς τὸν εἰπόντα· « οὐδέν σοι μέλλει τῆς πατρίδος », ἔφη· « ἐμοὶ γὰρ καὶ σφόδρα μέλλει », δείξας τὸν οὐρανόν. In alio, eoque rarissimo, Arsenii libro, cujus lemma : « Præclara dicta philosophorum, etc. » (p. 41), est bis μέλλει. Diogenes Laertius, qui fons fuit Arsenio, libro 2, § 7, habet recte bis μέλει.
(130) A, μάτην εἶσο καὶ τάδε. B, εἴρηκε. C M. εἰρήκει.
(131,132) Fragmentum Archilochi 53 Liebelianæ. A B C M sine γάρ. A, κλάων. A B C M, οὔτε τι κακίον, versu longiore. A B C M, θάλειαν. Liebel. θαλίας. Codices secutus scripsi θαλίαν.
(135) A B, παρηγορεῖται.
(136) A B, τῆς ξηρᾶς.
(138) B, τοὺς πρώην.

πρὸς ἀφροδίσια κινεῖ τοὺς ἄνδρας ἐπὶ πλέον,
καθάπερ δὴ τὸ θέρινον ἐς πλέον τὰς γυναῖκας,
συγκεραννύον τὸ θερμὸν τὸ ἔνυγρον ἐκείνων,
ὡς τὸ ξηρὸν τὸ τῶν ἀνδρῶν τὸ ἔνυγρον χειμῶνος,
ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος, ἡ βρύσις τῶν Χαρίτων,
μὴ θέλων κομπολάκυθα τοῖς φυσικοῖς λαβράζειν,
ὡς οἱ μεταγενέστεροι καὶ μετὰ τοῦτον πάντες,
ἐν μυθικῇ γλυκύτητι τὸ φυσικὸν κεράσας,
Θέτις καθομαλίσασα τούτου, φησί, τὴν χεῖρα,
« Μίγνυσθαι » εἶπε « γυναιξὶ τῶν ἀγαθῶν ὑπάρχει ».
Ταυτὶ μὲν οὕτως ἔχουσιν, ἀλλὰ λοιπὸν λεκτέον.
Ἡ Ἶρις δὲ ἡ ἄγγελος ἡ ἐκ Διὸς Πριάμῳ
οὐκ ἄλλο πέφυκεν οὐδὲν ἢ νεφελῶδες τόξον,
ὅπερ φανὲν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Πρίαμος ὡς εἶδεν
(ἦσαν οἰωνοσκόποι γὰρ καὶ ἀεροσκοποῦντες),
σημεῖον γνοὺς τῶν εὐτυχῶν εἰς καταρχὴν πραγμάτων
ἰδοὺ λοιπὸν κατάρχεται τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλέα.
« Θεοειδής, ὡραῖος δὲ καθάπερ οἱ ἀστέρες·
Ἀντίθεον, ἰσόθεον, ἶσον θεῷ ταῖς μάχαις.

(144) Cf. n. ad Proleg. 51.
(146) A, καὶ οἱ μετ.
(147) A B, θυμικῇ.
(148) C M, καθομιλήσασα. In C, scripto α super μι. Homerus φησι Il. 24, 127. Cf. supra v. 110, 135. Fortasse, τῇ χειρί, φησί, τοῦτον. Homerus: χειρί τέ μιν κατέρεξεν.
(149) εἶπε Il. 24, 130: ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι Μίσγεσθαι. A B, ὑπάρχειν. Oratio directa in C M placuit magis.
(154) A B M, ἀστεροσκοποῦντες.
(156 M, οὐδ' οὐ λ. κ. τῆς. A, ἰδού... τοῖς. Vocabulum ἰδού ex hoc loco pellendum, fuit pessimo consilio pulsum ex poemate de Equitibus Mensæ Rotundæ v. 215: Τὴν κεφαλὴν ἐγύμνωσε τῆς κόρυθος ὁ πρεσβύς, Ἀπέθετο τὸν θώρακα, πᾶσαν τὴν πανοπλίαν, Καὶ πρὸς τὴν παῦλαν ἰδίου τρέπεται τοῦ σαρκίου. Hemistichium prius non potest nec παῦλαν nec ἰδίου in clausula habere, et correctio foret difficillima, ni editor, in hoc saltem diligens, adnotasset in codice esse ἀνὰ pro τὴν et ἰδοῦ. Jam recuperet poeta quod scripserat: Καὶ πρὸς ἀνάπαυλαν ἰδοὺ τρέπ. In proximo aliud est mendum: Εἴδοντες δὲ τὸν γεραιὸν λευκότριχον ἱππότην. Affert editor e codice εἰπόντες, quod melius mutasset in ἰδόντες.
(157) Epithetum est Priami Homericum θεοειδής. Cf. v. 229.
(158) Il. 24, 237. C M. ἶσον θυμῷ.

Θεὸν τὸν Ἕκτορα φησὶ, πῦρ πρὸς τοὺς ἐναντίους,
καὶ παῖδα τοῦτον δὲ θεοῦ, πυρὸς ἢ καὶ θαλάσσης,
δέος τε καὶ κατάπληξιν φέροντα πολεμίοις.
« Διί τε, καὶ Κρονίωνι κελαινεφεῖ » πάλιν,
« Ἰδαίῳ », οὐρανίῳ, νῦν τῇ Τρώων εἱμαρμένῃ·
« Διί » ὁμοίως πάλιν δὲ, ὡς καὶ τὸ « Ζεῦ », καὶ « Ζεὺς » δὲ,
ὁμοίως καὶ τὸ « Ζῆνα » δὲ τὴν εἱμαρμένην λέγει.
Ἑρμῆν τὰς ἀστρορρύσεις δὲ φησὶ καὶ τοὺς κομήτας.
Πῶς εἱμαρμένης τὸν Ἑρμῆν υἱὸν δὲ ὀνομάζει,
υἱὸν τελοῦντα οὐρανοῦ τοῦ πρὸς ἀέρα, μάθε.
Κομῆται, ἀστρορρύσεις τε, διάττοντες, καὶ τἆλλα
ἅπερ εἰσὶν Ἑρμαϊκὰ καὶ Ἄρεος ἀστέρος,
ἀέρος περιττώματα καθέστηκε καὶ πάθη.

(159) Il. 21, 258. A B, τὸ πῦρ πρὸς ἐν. Il. 13, 688 : φλογὶ εἴκελον Ἕκτορα δῖον.

(160) A B, καὶ τῆς θαλ. C M, ἢ καὶ θαλ.

(161) A B, διός.

(162) Il. 24, 287, 290.

(163) Il. 24, 291.

(164) Il. 24, 301, 308, 314. Scripsi Ζεῦ pro Ζεύς, et sic reperi in M.

(165) Il. 24, 331.

(166) Il. 24, 333. A M, γε.

(168) M, πρὸς ἀέρος.

(169) C, διατάττοντες. Quam permutationem attigi ad Pselli Opuscula p. 33; cujus verba αἱ τῶν διαττόντων ὑποδρομαὶ librarii nonnulli corruperant, scribentes διὰ τούτων, σιαττόντων, διατεττόντων. Idem p. 136 : τοὺς διάττοντας τῶν ἀστέρων. Synesius Insomniis p. 136 : ὁρῶσι σοφοὶ τὸ μέλλον, οἱ μὲν ἄστρα εἰδότες, ἄλλος τὰ μένοντα, καὶ ἄλλος τὰ πυρσὰ τὰ διάττοντα. Ammianus Marcellinus 25, 2 : « erat nitor igneus « iste quem διαΐσσοντα (immo διάσ« σοντα, vel διάσσοντα) appellamus, « nec cadens unquam, nec terram contin« gens », et cætera apud ipsum quærenda, cum notis Lindenbrogii et Valesii. Seneca Q. Nat. 1, 1, 4 : « ex hac vexatione (aeris) « nascuntur trabes et globi, et faces et « ardores », et reliqua pulchre descripta, ad quæ videsis Ruhkopf et Kœler. Pro διάττοντες dixit διατρέχοντες superius versu 24.

(170) Conf. v. 26.

(171) Πάθος, πάθημα sæpius reperiuntur de phænomenis cœlestibus et aeriis, latine, nec male, passionibus. Plato Hippia Majore § 11 : ἐκεῖνα ἃ σὺ κάλλιστα ἐπίστασαι, τὰ περὶ τὰ ἄστρα καὶ τὰ οὐράνια πάθη. Et Ione p. 531, recensens argumenta versuum Homeri, ipsum ait λέγειν καὶ περὶ τῶν οὐρανίων παθημάτων. Maximus Tyr. Diss. 16, 1, erit pro interprete. Homerus, inquit, πάντα ἐπεσκόπει ὅσα οὐρανοῦ κινήματα, ὅσα γῆς παθήματα, ἡλίου φῶς, ἄστρων χορὸν, ἀέρων μεταβολὰς, κ. τ. λ. Qui in Platone οὐράνια παθήματα intelligunt de rebus quæ in cœlis, in Olympo aguntur a deis, refutantur omnino illo ipso Maximi loco, quo tamen suam tuentur opinionem. Philostratus Her. p. 709 ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο· παρελθὼν ὁ Παλαμήδης τὸ πάθος τοῦ ἡλίου διεξ-

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα γίνεται σημεῖα τῶν μελλόντων,
τῆς εἱμαρμένης ὁ Ἑρμῆς οὕτω καλεῖται τέκνον.
Ἑρμῆς δ' ὡς τούτων ἑρμηνεὺς καὶ δηλωτὴς ἐκλήθη.
« Ἑρμεία, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
« ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλῃσθα)
« βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
« ὣς ἄγαγ' ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ ».
Ὅρα τὸν μέγαν Ὅμηρον πῶς τῇ αὐτῇ μεθόδῳ
τῇ τῆς ἀλληγορίας δέ, καὶ οὐχ ἑτέρᾳ λέγω,
τὰ ταπεινὰ μὲν ἀνυψοῖ συνάμα καὶ γλυκάζει,
χειμῶνας, ὄμβρους, καί τινα τῶν εὐτελῶν πραγμάτων,
τὰ ὑψηλὰ καθέλκει δὲ πρὸς τὸ σαφὲς καὶ μέσον,
οἷα τὰ φυσικώτερα, καὶ τῆς ἀστρολογίας
καὶ τῶν μεγίστων δὲ τεχνῶν ὧν γράφει τῶν ἑτέρων,
πάντα ζυμῶν ἐν νέκταρι, κόμπου τε γράφων ἄτερ·
ὡς τῇδε νῦν ἀστρονομῶν, ἀστρολογῶν τε ἅμα,
καὶ γράφων εὐληπτότατα καὶ διαυγεῖ τῷ λόγῳ,
τὸ βάθος ἔνδον παρεικὼς καὶ τὰ κομψὰ τοῦ τύφου.

ἦλθε. Auctor Axiochi § 17 animam esse immortalem hac inter alias ratione evincere sibi videtur, quod possit homo ἀναβλέψαι εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἰδεῖν περιφορὰς ἄστρων καὶ δρόμους ἡλίου... ἐκλείψεις τε... ἰσημερίας τε καὶ τροπὰς.. ἀνέμους τε καὶ καταφορὰς ὄμβρων, καὶ τὰ τοῦ κόσμου παθήματα παραπήξασθαι εἰς τὸν αἰῶνα. Ibi Index Fischerianæ. Dion Chrys. Orat. 70, p. 373: ἐπίστασθαι τὰς περιόδους καὶ πορείας καὶ τὰ ἀποστήματα, πῶς ἔχουσι πρὸς ἄλληλα, ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ τῶν τοιούτων ἄστρων, καὶ τὰ οὐράνια πάθη. Nicephorus Gregoras conferatur apud Iahnium ad Glycam De Syntaxi p. xxxiij. Gregorius Naz. Orat. 34, p. 559: σὺ ἔγνως σελήνης φύσιν καὶ πάθη. Ibi Basilius Scholiis ineditis, quibus sæpius jam sum in commentariis usus: σελήνης φύσιν ὥσπερ καὶ ἡλίου ἀδύνατον εἰπεῖν, κἂν ἄλλοι ἄλλως ἐδόξασαν. Οἱ μὲν γὰρ μύδρον τὸν ἥλιον εἶπον, οἱ δὲ λιθώδη, οἱ δὲ τόδε καὶ τόδε, καθότι ἕκαστος ἐφαντάσθη, καὶ τὴν σελήνην ὁμοίως γεώδη καὶ κισσηροειδῆ, ἢ ὅτι ἂν ἡ αὐτονομία τῆς γνώμης τούτων ἀνέπλασε. Πάθη δὲ, οἷον αὐξήσεις, μειώσεις, ἐκλείψεις, καὶ ὅσα περὶ αὐτὴν γίνεσθαι πέφυκε.

(175-178) Il. 24, 334, 338. A B sine γε. C M, μάλιστά δε.

(179) A M, τῇ αὐτοῦ.

(180) A M, ἑτέρως λέγων.

(184) A, οἷον.

(185) M, ἑταίρων. Mox C M, δέ pro τε.

(188) A B, ὡς γράφ. A M, διαυγῆ. B C, διαυγεῖ.

Θέλων ἀποτελέσματα Ἑρμαϊκῶν γὰρ φάναι
ὧν ἓν καὶ ἡ ἐπίτευξις ὧνπερ τυχεῖν τις χρήζοι,
καὶ μὴν καὶ ἡ φιλίωσις καὶ ἡ συγκοινωνία,
εἰ καταρχὴν ποιήσει τις Ἑρμῇ καὶ τοῖς ἐκ τούτου,
καὶ ὡς τοιούτῳ δὲ καιρῷ Ἑρμαϊκῶν σημείων
Πρίαμος καταρξάμενος χωρεῖν πρὸς Ἀχιλέα
εὗρε τινὰ τῶν εὐγενῶν στρατοῦ τοῦ τῶν Ἑλλήνων,
παρ' οὗ στοργῇ πρὸς τὴν σκηνὴν ἐλθὼν τοῦ Ἀχιλέως,
οἰκτειρηθεὶς καὶ τούτῳ δὲ, καὶ μετασχὼν τραπέζης,
πάντων ὧν ἔχρηζε τυχὼν πρὸς Τροίαν ὑπεστράφη·
οὕτω μὲν ὤφειλεν εἰπεῖν, ἀφεὶς κομψῶδες γράφειν·
ὁ Ζεὺς καλέσας τὸν Ἑρμῆν υἱὸν αὐτοῦ, εἰρήκει·
« Πρὸς Ἀχιλέα κόμισον τὸν Πρίαμον, Ἑρμεία·
« σοὶ γὰρ ἔργον καθέστηκε τὸ φιλοῦν ἀνθρώπους ».
Πέδιλα μὲν Ἑρμαϊκὰ κινήσεις τούτων λέγει·
ῥάβδον χρυσῆν δὲ τὴν πυρὸς οὐσίαν ὀνομάζει,
ἐξ ἧς ἐπιστηρίζονται καὶ γίνονται τοιάδε,
ἤγουν τὸ πᾶν Ἑρμαϊκὸν, καὶ τούτων αἱ δυνάμεις,
αἱ τῶν ἀνδρῶν τὰ ὄμματα τῶν ἀνδρωδῶν, ἀγρίων,
ὁποῖος ἦν καὶ Ἀχιλεὺς, θέλγουσιν, ἡμεροῦσι,
τοὺς δὲ ὑπνώδεις καὶ δειλοὺς καὶ κατεπτοημένους,
ὁποῖος ἦν καὶ Πρίαμος, ἐγείρουσι τοῦ φόβου.

(190) M, ἑρμαϊκά.
(191) A B M, χρήζει. C, χρήζοι.
(193) A, καταρχὴν ποιήσει τὸν Ἑρμῆν καὶ τῆς. Sic B cum τοῖς pro τῆς. C, ποιήσοι τις Ἑρμῇ καὶ τοῖς. M, κατ' ἀρχὴν ποιήσει, quod potest servari, intellecto ποιήσει de sacrificio, quo sensu Latini facio verbo utuntur, Græci τῷ ῥέζω, vel ἔρδω. Verterim καταρχὴν ποιήσει, libamina dabit. Cf. v. 219.
(197) A B, στόργή. C M, στοργῇ.
(198) C, καὶ δεῖπνου.
(200) B C, κομψῶς δε. A M, κομψῶδες.
(204) Il. 24, 340.
(205) Il. 24, 344. A B M, τοῦ πυρός.
(207) A B C, τὰς δυνάμεις.
(208) A M, αἱ. B C, αἱ. A B, καὶ τῶν ἀνδραγρίων. M, καὶ τ. ἀνδρῶν ἀγρίων. C, quod dedi.
(210) M, καταπτ.
(211,212) Absunt ab A B.

Τὰ τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ λόγου δὲ, ἄλλως ἀλληγορεῖται.
« Βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικὼς,
« πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη ».
Οὐχ ὁ Ἑρμῆς μετήμειψεν· Ὅμηρος παίζων λέγει
ὡς θαυμαστόν τε καὶ γλυκὺν ποιήσῃ σοι τὸν λόγον,
ἐπεὶ δυνάμεις ὁ Ἑρμῆς ἔχει τὰς εὐοδούσας,
τὰς φιλιούσας, πάσας τε καὶ τῆς ἐπιτευξίας
τοῖς καταρχὴν ποιήσασιν Ἑρμαϊκοῖς Ἑρμῇ τε·
διά τινων ἀνθρώπων δὲ ποιεῖ τὰς ἐνεργείας,
ποιεῖ καὶ τῷ Πριάμῳ δὲ τότε πορευομένῳ

(212) M, ἀλληγοροῦται.

(213,214) Ex Il. 24, 347, 348.

(215) M, μετεμήψεν. Est μετήμειψεν sensu neutro. Frequens hæc activorum μετάμειψις. Ipsius verbi μεταμείβειν exempla non memini quidem, sed synonymum μεταβάλλειν sic sæpius fuit usurpatum. Vide libro Σ, 264, 265. Auctor Axiochi 3: κείσομαι σηπόμενος, εἰς εὐλας καὶ κνώδαλα μεταβάλλων. Ibi Fischer. indice. Antoninus Liberalis c. 21: Ἄγριος μετέβαλεν εἰς γῦπα. Ibi Werheyk. et Koch. Menander Sent. Sing. 114: χειμὼν μεταβάλλει ῥᾳδίως εἰς εὐδίαν. Euripides, qui in ea verbi significatione neutra frequens est, Iphig. T. 1090: μεταβάλλει δ' εὐδαιμονία. Plutarchus De prof. § 1: εἰς οὐκ ἔχουσαν ὑπερβολὴν ἀρετῆς διάθεσιν μεταβάλοι ἂν ὁ σοφός. Georgius Lapitha poemate ethico 278: εἰς κόπρον μεταβάλλοντα μετὰ τρίωρον χρόνον. Atque ex Latinis similia in promptu adsunt exempla. Sallustius loco nobili Cat. 6: « Ubi regium imperium... « in superbiam dominationemque conver- « tit ». Ibi Cortius. T. Livius 2, 3: « Li- « bertatem aliorum in suam vertisse ser- « vitutem inter se conquerebantur ». Plautus Mil. 2, 2: « Fere autem avortit ». Ibi Danz. Silius 1, 539: « Ultrix injusti vi- « bravit lancea belli ». Ibi D. Heinsius et Rupertius. Propertius 2, 16, 27: « O uti- « nam trajecta cava mea vocula rima Per- « cussas dominæ vertat in auriculas ». Ibi Huschkius Epist. ad Santen. p. 44. Idem 3, 17, 5: « Flamma per incensas citius « sedaret aristas ». Sed « sedaret » nunc, codicibus jubentibus, locum fecit lectioni « sedetur ». Sed neutrum bene latinum esse monstrabit Cn. Gellius apud homonymum Noctium Atticarum scriptorem 18, 12: « Postquam tempestas sedavit, Adherbal taurum immolavit ». Addesis Schoppium Verisim. 2, c. 1; Fruterium, Verisim. 2, p. 130, vel t. 1, p. 873 Facis Gruterianæ, Catulliana 23, 11: « Tantum abhorret « ac mutat » illustrantem; Davisium ad Minucium c. 7 de neutro « ostenderant »; virum doctiss. ad Lucanum 5, 287: « Nil « a tum est bellis si nondum comperit is- « tas Omnia posse manus », qui sibi multum creavit difficultatis ejusque inutilissimæ, « comperit » habens pro « compertum « est ». Vulgo et optime interpretes referunt verbum ad Cæsarem. Milites seditiosi oratione admirabilissima Cæsarem partim alloquuntur: « Respice canos... ad mor- « tem dimitte senes... spe trahis », partim de Cæsare loquuntur: « Rheni mihi Cæsar « in undis Dux erat, hic socius... nondum « comperit istas omnia posse manus... nos « fatum sciat esse suum ».

(216) A M, ποιήσει. A B M, σου.

(217) A B, δυνάμεις ἰσχυρὰς ἔχει.

(219) A B C, καταρχήν. M, κατ' ἀρχήν. Cf. v. 193.

νέον τοιοῦτον ἐντυχεῖν οἷον φασὶ τὰ ἔπη,
δι' οὗ τὸ πᾶν καὶ ἤνυσεν ὁ Πρίαμος, ὡς ἔφην.
Ἑρμῆν δὲ δι' ἀμφότερα καὶ τοῦτον ὀνομάζει,
διὰ τὸ κατ' ἐνέργειαν Ἑρμοῦ ἐπιφανῆναι,
καὶ τὰ κατ' Ἀχιλέα δὲ Πριάμῳ ἑρμηνεῦσαι.
Καὶ ἐριούνιον αὐτὸν δεόντως ὀνομάζει·
ὄντως γὰρ μέγα ὄφελος φανεὶς ἦν τῷ Πριάμῳ.
« Θεοειδὴς », ὡραῖος νῦν καθάπερ οἱ ἀστέρες·
« θεῶν », ἐκ τῶν ἀστέρων τις εἷς ὢν τῆς εἱμαρμένης·
« διάκτορος » ὁ μηνυτής· τὸ δ' « Ἀργειφόντης » πάλιν
ὁ ὢν ἐκ φόνου καθαρὸς, καὶ σωστικὸς Πριάμῳ.
« Θεοὶ δὲ μάκαρες » ταννῦν, στοιχεῖα, εἱμαρμένη·
τὰ μὲν στοιχεῖα εὔκρατα ὄντα, χειμῶνος ὄντος,
τὸν Ἕκτορα μὴ σήψαντα κείμενον πόσον χρόνον,
ἡ εἱμαρμένη δὲ θανεῖν ποιήσασα χειμῶνι.
Ὕπνον Πριάμου ὁδηγὸς, ὃν καὶ Ἑρμῆν νῦν λέγει,
πῶς φύλαξιν ἐπέβαλεν, ἢ ποδαπὸν καὶ ποῖον;
Ὕπνον τὴν ἡσυχίαν σοι νῦν λέγει τῶν φυλάκων·
γνωστὸς γὰρ ὢν ἐποίησεν αὐτοὺς ἐφησυχάσαι,

(224) Libri νέω τοιούτω, quod corrigendum fuit. M, φησί.
(226) A sine τά.
(227) Il. 24. 360
(229) Il. 24, 372. Cf. v. 157.
(230) Il. 24, 374. A M, εἷς ὤν. B, τις ἦν τῶν. C, εἷς τῶν.
(231) Il. 24, 378. M, Ἀγρειφόντης.
(232) A, σωστικῶς.
(233) Il. 24, 422. A B, εἱμαρμένης.
(235) Est σήψαντα ab σήπειν, vel inusitato σήπτειν. Ψ, 62, quod et M exhibet.
(237) Il. 24, 445. A, ὁδηγόν.
(238) Sic A B C M, ποδαπόν. Et C, codex optimus, ποδαπὸς exhibet Chil. 5, 933, in hisce verbis Phalaridis ad Stesichorum: Εἰ θέλεις γράφειν (cod. γράψαι), γράψον ἐμοῦ τὸν τρόπον, Οἷος αὐτὸς καθέστηκα καὶ ποδαπὸς δοκῶ δέ. Imo δοκῶ δε, codice monstrante ac jubente lege rhythmica. Passim sic peccatum in editione. Multus est hic loci Tzetzes de Phalaride, in fine mutilus: δεσμώτης κατεσχέθη. καὶ μολιβδοῦν ἱμάτιον ἀμφιεσθεὶς ἐτάχθη, Ἕως ἐξήχθη τοῦ πικροῦ καὶ ταλαιπώρου βίου. Sed quærit lector εἰς τί ἐτάχθη; plenior codex: ἐτάχθη Σαρῶ καὶ πτύφ τὸν πηλὸν τῆς ἀγορᾶς καθαίρειν, Ἕως... Alibi Tzetzes scripsit ποταπός. Cf. p. 63.
(239) In hoc versu deficit B. E regione hacce legitur notula manus recentioris: « Desunt 16 versus. Vid. ms. 808 ». Qui ms. 808 idem est meo A, nunc numero 2707, olim DCCCVIII, 878, 2800.

μηδὲ ποιῆσαι θόρυβον, ὡς εἰ παρῆν τις ξένος.
« Ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα »·
« θεὸς », ἀνδρὸς κατάρχοντος παῖς, οὐ βροτὸς καὶ πένης.
Τὸ δεύτερον ἀθάνατον θεὸν ἐξοβελίζειν.
« Μακρὸν νῦν Ὄλυμπον » φησὶ τὴν ἀρχικὴν οἰκίαν
« θεοῖς δὲ ἐπιείκελε », τοῖς ἄστρασιν ἐμοῖε.
« Ἀλλὰ αἰδέσθητι θεούς »· τίνας ἐνταῦθα λέγει;
καὶ ψυχικὰς δυνάμεις νῦν, ἤτοι τὰς ἱκεσίας,
καὶ τὰ στοιχεῖα δὲ αὐτά, ἥλιον, γῆν, καὶ τἄλλα.
Οἱ δὲ θεοὶ πάλιν καὶ Ζεὺς καὶ τοῦ Διὸς τὸ δῶμα,
ἀστέρες εἱμαρμένης τε εἰσί, καὶ εἱμαρμένη
οὔτε θεοῖς, οὔτε βροτοῖς ἐνδόξοις ἢ ἀδόξοις
εἴτε σοφοῖς ἀνθρώποις τε καί γε τοῖς ζῶσι χύδην.
Θεοὶ Πηλεῖ οἱ δόντες δὲ πάλιν ἡ εἱμαρμένη.
« Καὶ οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν »·
ἀξίας κατωτέρας τε καὶ τύχης ὑπηργμένῳ
σύζυγον ἐδωρήσαντο θεὰν καὶ βασιλίδα.
« Θεὸς » καὶ « οὐρανίωνες » πάλιν ἡ εἱμαρμένη.
« Διόθεν δὲ μοι ἄγγελος », ἐξ οὐρανοῦ σημεῖον.
« Ἐξ ὄμβρων τῶν ῥαγδαίων γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν ἐγνώκειν·

(241) A, ὡσεί. C M, ὡς εἰ.
(242) Ex Il. 24, 460.
(244) Il. 24, 464. A, ἀθάνατον δὲ ἐξεβελίζειν. C, θεὸν ἐξοβ. Fortasse δέον, quod videtur firmari scholio Matraugianæ, ἐξοβελιστέον. M edidit: ὁ Τζέτζης ὀβελίζει. Dixerit δεύτερον, quia modo præcessit ἄμβροτος.
(245) Il. 24, 468. C, μακρὸν οὖν, scripto et ἀξίαν super οἰκίαν.
(246) Il. 24, 486.
(247) Il. 24, 503.
(250) Il. 24, 525, 527. Ex M sumsi οἱ δέ.
(252) A, οὔτε βροντοῖς. C M, οὐδὲ βροτοῖς. Respectu ad Il. 24, 533. Locus est mutilus. In Matranga nil varietatis.
(254) Il. 24, 534. A sine δέ. M. Πηλοῖ.
(255) Ex Il. 24, 537. M, ἀκοίτην.
(256) M, τε. A C, δε.
(257) A, θεὸν καὶ βασιλέα, et βασιλίδα e correctione. C M, quod dedi.
(258) Il. 24, 538, 547. M, θεοί.
(259) Il. 24, 561.
(260) A, δέ. C M, γάρ. M, ἐγνώκει. Hærebam, et servavi tamen quod dederunt A C. Loquitur Achilles; se cognovisse ait ex pluviis violentibus aliisque signis ipsum non sine duce, eoque deo, huc pervenisse. Jam vidimus v. 113 ac seqq. ῥαγδαῖον ὑετὸν καὶ τῶν στοιχείων σύγχυσιν allegoria Thetidos itineris significari.

« Θεῶν τις ἡγεμόνευε », χρηστή τις εἱμαρμένη,
ἢ εὐγενής, γενναῖος τις ἐκ γένους τῶν Ἑλλήνων.
Τὸ δὲ « Διὸς δ' ἀλίτωμαι τὰς ἐφετμὰς » νῦν νόει·
μή πόρρω τι τοῦ λογισμοῦ τοῦ πρέποντος ποιήσω
ἢ ὃ οὐ χρὴ τοὺς ἀρχικοὺς ποιεῖν καὶ βασιλέας.
« Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
« τῇπερ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
« ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες·
« τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο
« χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
« οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρῄω.
« Φῆ δοιὼ τεκέειν· ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς.
« Τὼ δ' ἄρα, καὶ δοιώ περ ἐόντ', ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
« Οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
« κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων.
« Τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ οὐρανίωνες.
« Ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
« Νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
« ἐν Σιπύλῳ ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
« Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο,
« ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει ».
Ὅμηρος τὴν Νιόβης σοι νῦν ἱστορίαν εἶπεν·
ἡμεῖς δ' ἠλληγορήσαμεν πρὶν τῇ Αὐγούστῃ τάδε,

(261) Il. 24, 564. A M, θεῶν τις ἦγε δὲ καὶ σέ. Homerus il. 24, 564: γινώσκω ὅττι θεῶν τις σ' ἦγε. C et varietas in M, θεῶν τις ἡγεμόνευε καὶ σὲ χρηστή τις εἱμαρμένη. Qui versus, deletis delendis, melior est altero. A M, iotacismi lusu, χρηστότης.
(263) Il. 24, 570. A, ἀολίτωμαι. M sine δ'. C sine τάς
(264) A, πόρτι... ποιήσαι.
(265) A, ἢ ὃ χρή. C, ἢ ὅυ χρή, confusis ὃ οὐ in unam syllabam. M, ἢ ὃ οὐ χρή.
(266-281) Ex Il 24, 602-617. — A sine Νιόβη. — A C M, οὕνεκα οἱ λητοῖ. — A, ἐγείνατο. — A, ἐν ἦμαρ. — A, καθάψαι... δεκάτω. — A, οἰονοπόλοισιν — A, ἀχελώϊον.
(282) A M, τῆς.
(283) Intelligenda allegoria historiæ Niobes, quæ inserta est Chiliadi 4, 416.

ὥνπερ σοι παραθήσομεν τὰ χρήσιμα κἀνθάδε.
Ἡβρύνετο, ἐκόμπαζε τοῖς τέκνοις ἡ Νιόβη,
ἐφρόνει ὑψηλότερα καὶ κρείττω τοῦ αἰθέρος,
συνέκρινε πρὸς οὐρανὸν αὐτήν τε καὶ τὰ τέκνα,
ἀπένειμε τὸ κρεῖττον δὲ καὶ ἑαυτῇ καὶ τέκνοις,
λέγουσα τάδε πρὸς αὐτήν, καὶ συμβιβῶσα τύφῳ·
« Δύο φωστῆρας οὐρανὸς κέκτηται τοὺς μεγάλους·
ἐγὼ δὲ τόσους ζῶντας τε, λαλοῦντας καὶ ἐμψύχους.
Ἀρ' οὐχὶ κρείττων οὐρανοῦ τελῶ καὶ τοῦ αἰθέρος » ;
Τοιαῦτα μὲν ἡ δυστυχὴς παισὶν ἁβρυνομένη·
ἀντιστρατεύεται δ' α τῇ τύχῃ τις παλαμναία,
αὐθημερόν τε θνήσκουσι πάντα λοιμῷ τὰ τέκνα.
Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν ἔφαν δὲ τούτους κτεῖναι·
ἡλίῳ γὰρ ἀνάκεινται ταῦτα καὶ τῇ σελήνῃ.
Ἐκ τοῦ θερμοῦ γὰρ καὶ ὑγροῦ γίνονται τὰ λοιμώδη.
Τὴν δὲ Νιόβην ἔφασαν ἔνδακρυν λίθον εἶναι,
ἔτι, παντὸς ἀναίσθητος τῷ πάθει γεγονυῖα,
πρὸς μόνον ἦν τὸ δάκρυον ἄγαν εὐαισθητεῦσα.
Καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὕτω μοι τότε νοήσεις λίθους,

(284) Capiendum σοὶ videtur de Cotertza. Vide initium libri Π.

(285) A, ἠμβρύνετο. Cf. v. 293.

(286) C M, quod dedi. A, ὑψηλότερον et κρεῖττον. Chiliade 4, 436, quo ex loco plures versus huc sunt translati: Ἐφρόνει ὑψηλότερον καὶ κρείττω, mixtis non sine negligentia singulari numero ac plurali; sed est in C ὑψηλοτερα καὶ κρείττω. Allegoriam a se propositam unice veram esse Tzetzes ait, et poetarum narrationes meras esse, elegantes quidem, fabulas: Ταῦτα κομψὰ μυθύδρια· τὸ δ' ἀληθὲς τοιοῦτον. Obiter notandum codicem C hic et Chil. 5, 763, non μυθύδρια exhibere, sed μυθίδρια. Potest conferri n. ad Pachymeris Decl. de λογίδριον, λογύδριον.

(287) A C, αὐτήν. C, αὐτήν.

(288) A, αὐτήν. C M, αὐτὴν, et sic Chil. 4, 439.

(293) A, ἀμβρυνομένην. Cf. v. 285. Idem mendum notatum fuit ad Hieroclis Facetias p. 278. In Saltatione Lucianea c. 2, variant ἐναβρυνομενον, ἐναμβρυνόμενον.

(298) A [illegible], γίνονται. C, γίνεται, ac sic Chil. 4, 448. Malui formam pluralem ob præcedens ἀνάκεινται.

(300) A, πάντως. A C M, τῷ πάθει. Varietas in M, τοῦ πάθους. Chil. 4, 450, ἐκ πάθους, et sic bonus codex, sed superscripto τῷ πάθει.

(302) A, νόησον. C M, νοήσεις, et sic Chil. 4, 452.

ἐκλιθωθέντας συμφορᾷ τῇ γενομένῃ τότε,
εἴτουν τῶν ἀπανθρώπων τε καὶ τῶν σκληροκαρδίων,
μὴ συνδραμόντων πρὸς αὐτὴν, μὴ κηδευσάντων τούτους.
Θεοὶ δὲ τούτους, βασιλεῖς, ἔθαψαν τῇ δεκάτῃ,
ἤγουν συνηκολούθησαν καὶ βασιλεῖς τῷ πάθει.
Εἰ δ' ὡς σκληροὺς νοήσειας λίθους μοι τοὺς ἀνθρώπους,
θεοὺς τότε μοι νόησον ὑπάρχειν τὰ στοιχεῖα,
τοιουτοτρόπως θάψαντας τὰ τῆς Νιόβης τέκνα·
σεισμοὶ, βρονταὶ, καταρραγαὶ χαλάζης γεγονυῖαι
τοὺς ἀκαμπεῖς κατέπεισαν θάψαι τοὺς τεθνηκότας.
Ὁ δὲ φασὶν, ὡς λίθινος δακρύει τῇ Σιπύλῳ,

(304) A C, εἴτουν. M, δτ' οὖν, cum variantibus melioribus ἤγουν, εἴτ' οὖν.

(305) A, κυδησάντων τοῦτον. Chil. 4,435, πρὸς αὐτούς, et sic codex bonus, sed superscripto αὐτήν.

(306) M, ἔδαψαν

(307) Chil. 4, 437 : ἢ ὡς συνηκολούθησαν. Codex 2644, ἤγουν συνεκ. De mala scriptura ἢ ὡς pro ἤγουν, vide n. ad Declamationes Pachymeris p. 12. Cramerus Anecd. Oxon. 3, p. 357, id scholium exhibet Tzetzæ ad Chiliadem 3, 832 : καπετώλιον] σημείωσαι τὴν ἀκρόπολιν [quæ verba monet omissa in A—2644 Sed monere liceat mihi oculato testi adesse in 2644]. τὸ κουλά [sic 2644, quod explicandum aliis relinquo]. Καπιτ δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν κεφαλὴν καλοῦσιν. Ἐκρωμένη [citat Cramerus lectionem Dubnerianam ἐκ Ῥώμης, quam reperio in 2644] γὰρ ἔκειτο καπιτ, ἤγουν ἡ κεφαλὴ Ὤλου τοῦ τυράννου. In codice 2644 pro ἤγουν compendium sic exaratum ut oculos decipere queat, legique ἤως. Sed doctissime Bastius ad Gregorii Dialectos, ac præsertim Epistola ad Boissonadium, malæ isti lectioni obviam ibat ne serperet. Nuper autem vir doctiss. in scholiis Oppianeis retinuisse ubique se monet lectionem ἤως, « quæ sæpius perquam distincte in eis legitur ». Quod si « perquam distincte » de scriptis totis litteris sit intelligendum, laudo diligentiam; sed vel sic malim divisim exhibere ἢ ὡς, « vel quasi, *vel ut*, veluti »: αὐλὸς ἢ ὡς σιφώνιον. Scilicet αὐλὸς velut σιφώνιον, αὐλὸς ἀντὶ τοῦ σιφώνιον.

(308) A, εἰδώς.

(310) M, τοιουτοτρόπῳ.

(311) A, κατ. θαλάσσης. C M. χαλάζης. Chil. 4, 460, θαλάσσης in Kiesslingiana quidem, sed vetus editio et bonus codex χαλάζης.

(313) C, ἡ δέ. Cogitabam de scribendo οἱ δέ. Tzetzes Chiliadis l. l., τινὲς δὲ λίθινον φασίν, quod mutationi οἱ δὲ favet, cui favet et iotacismus. Malui ὃ δὲ lectionem A, quam exhibet et M. C M, λίθινος. A, λίθος, hemistichio breviore. Ultimo historiæ versui in codice 2644 Chiliadum apposuit Tzetzes scholium in cujus fine herniam, animo numeroque Archilochi, furi imprecatur, qui historias a se scriptas, et amissas habuerit, nec reddere voluerit : ζήτει ἐφευρεῖν εἴ τις ἔχει τὰς λοιπὰς ἱστορίας, καὶ γράψον ταύτας, ἀλλὰ καὶ ὄπισθεν ἐν τῷ τῶν ἱστοριῶν πίνακι ἀναπλήρωσον αὐτῶν τὰ κεφάλαια· εἰ δέ τις, ἔχων αὐτὰς, οὐ βούλεται δοῦναι, « Κήλην σὺν αὐταῖς τῶν πρεπουσῶν ἰσχέτω » Vernacule possumus reddere optime κήλην τῶν πρεπουσῶν, « une belle et bonne descente ». Nil habuit apud antiquos enterocelicus morbus

τοιοῦτον εἶναι νόησον, ὥσπερ ἐγώ σοι φράσω,
λίθον ξεσθέντα τεχνικῶς ὥστε δοκεῖν δακρύειν.
« Θεοῖσι » νῦν τοῖς ἄστρασιν, ὡμοίωτο τῇ θέᾳ.
« Θεοὶ καὶ οἱ ἀνέρες » δὲ καθεύδοντες ἠρέμουν.
Θεοὺς ἐνθάδε νόησον εἶναί μοι τὰ στοιχεῖα.
« Ἑρμείας ἐριούνιος », ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος,
ὁ μεγαλωφελέστατος καὶ ἑρμηνεὺς Πριάμου,
ἢ ὁ τοῦ Νέστορος υἱὸς Ἀντίλοχος, ἢ ἄλλος.
« Ἑρμείας πρὸς τὸν Ὄλυμπον » ὁ ἀρχικὸς ἐκεῖνος
ἦλθε πρὸς ὕψος τὸ αὐτοῦ πάλιν ἐκ τῆς λατρείας,
τὴν ἣν ἐκὼν ἐλάτρευσε τῷ γέροντι Πριάμῳ.
« Ἰκέλη Ἀφροδίτῃ » δέ, ἴση ἐπιθυμίᾳ.
« Τῷ ἴκελος ὃν ἔκτεινεν Ἀπόλλων ἐκτοξεύσας »,
ὅμοιος ὢν τοῖς θνήσκουσι θανάτῳ τῶν ὀξέων,
ἀλλὰ μὴ πολυχρόνιον νοσήσασι τὴν νόσον.
Ἔχεις τὸν ἆθλον ἅπαντα τοῦτον τῆς Ἰλιάδος

durius in se, quam quod ridiculos faciebat homines. Supersunt in herniosos epigrammata Græca Latinaque, et Hierocles, Facetiis p. 290, 291, de herniosis narravit ridicula.

(316) M, θεοῖσιν. Il. 24, 630.

(317) Il. 24, 677. M, θεοί τε καὶ ἀνέρες δὲ.

(319) Il. 24, 679.

(320) A, ἐρούνιος. C, μεγαλοφυλέστατος. Cf. n. ad Υ 147. In hoc versu deficit codex C, amisso ultimo folio, in cujus loco successerunt, ab altera manu, folia duo, ultimam continentia libri N partem a versu 150, initiumque libri Ξ ad versum 40. Inde factum est ut vir doctissimus properanter inspecto codicis fine, dixerit eo contineri Iliadis Allegorias non integras, librario in versu 39 libri Ξ calamum deponente.

(322) Il. 24, 694.

(324) A, τὴν ἐκών. Addidi ἣν implendo hemistichio. Formula τὴν ἣν nihil insoliti habet. Vide n. ad Σ, 390. Nunc reperio ἣν in M. Occasionem forte datam lucro apponam critico, et lacunam explere conabor in Eumathii narratione 9, p. 358 : ἐλεπόλει σῇ τὴν πατρίδα σὺν αὐτοῖς τοκεῦσιν ἀφῄρημαι. Post πατρίδα reperi in codice vocabulum breve compendiose scriptum, legendum, ut videtur, πᾶσαν, vel πάλαι. Phalaris Epist. 55 : ὁ μὲν γὰρ ἐν τῷ ζῆν ἀγαθὸς ἄδηλον εἰ μεταβαλεῖ πρὸς τὸ χεῖρον. Codex 1038 : εἰ μὴ μεταβαλεῖται. Media forma non est necessaria ; placet negatio. Alciphron 3, 58, 21 : χάρισμα δούς· bonus codex, χ. δ. ἔχειν. Sic Fragm. 2 : μεταδίδωμι δῆτα καὶ σοὶ δύο τούτων ἔχειν. Lucianus D. Mer. 14, 3 : πολὺ λεπτότερος ἦν, καὶ σμαράγδους οὐκ εἶχεν. Cod. 2956, σμαρ. ἐκεῖνος. Forsan, ἐκείνους.

(325) Il. 24, 699.

(326) Il. 24. 758. A, κτείνειεν. Recepi lectionem M.

ἐν τοῖς ἀλληγορήμασι τῷ Τζέτζῃ τελεσθέντα.
Ἤδη δ' ἐπ' ἄλλον ἄεθλον κράζει καιρὸς, ὡς κήρυξ.

(331) In fine A, librarius quot sint operis versus notavit : στίχοι ςτχκδ', scilicet 6624. Conf. Milleri viri doctissimi Catalogum Scorialensem p. 30. Equidem inveni descriptorum a me versuum numerum esse 6632, parem, quod spero quidem, numero describendorum.— Candidæ nimis ac puræ chartæ, typothetæ obsequutus, sedulo homini et diligenti, inseram e codice 2991 A ænigma cum solutione :

« Ὁ ποτέ μου πατὴρ, ἄρτι μου « παῖς. ἂν ᾖ (cod. ἤ) καλή μου τύχη, « πάλιν πατήρ μου· εἰ δὲ κακή μου « τύχη, ἄρτι μου παῖς. Δότε μοι τὸν « υἱόν μου, τὸν ἄνδρα τῆς μητρός « μου ».

Κατακρίτου τινὸς ὄντος ἐν φυλακῇ, προσέταξεν ὁ βασιλεὺς μὴ δοῦναι τὴν τροφήν· ἐρχομένη δὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ κατακρίτου καὶ μὴ δυναμένη ἄλλως πως λαθεῖν τοὺς φύλακας, καὶ διαθρέψαι τὸν πατέρα, ἀπὸ τῶν οἰκείων μαζῶν τὸν πατέρα διέτρεφεν, μέχρις ὅτου (cod. μέχρισσότου) ὁ καιρὸς τῆς ἀποφάσεως ἐξενέχθη. Καθὼς οἱ τὸ τοιοῦτον ἄινιγμα τῆς γυναικὸς μὴ δυνάμενοι εἰπεῖν, μήτε γραμματικοὶ, μήτε φιλόσοφοι, προσέταξεν τὴν γυναῖκα ὁ βασιλεὺς εἰπεῖν τὸ τοιοῦτον αἴνιγμα· εἰποῦσα δὲ τὸ ἄινιγμα, ἠλευθέρωσε τὸν πατέρα αὐτῆς ἐκ τῆς φυλακῆς.

ΑΝΑΓΩΓΑΙ

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ ΨΕΛΛΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ ΨΕΛΛΟΥ ΑΝΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΑΝΤΑΛΟΝ[1].

Πάλιν ἡμᾶς ἐπὶ τὰς ποιητικὰς πύλας[2] ἀνθέλκετε[3], ἀφ' ὧν μόλις ἐπὶ τὴν φιλόσοφον αὔλειον ἀνθειλκύσθημεν[4]. Ἐγὼ δὲ κἂν

[1] Usus sum editione Gesneri a. 1544 quam deinceps significabo littera G, codicibusque Parisinis 1182 et 3058, designandis hoc littera B, priore littera A. Lemmata sumsi ex B.

[2] Habuit ποιητικὰς πύλας ex Platonis Phædro § 49. Vide n. ad Choricium p. 108. Sequentia τὴν αὔλειον φιλόσοφον sunt persistentis in eadem metaphora. Librarius in A scripsit φιλοσοφ, relicta lacunula, veluti dubitans an exhiberet φιλόσοφον, aut φιλοσόφων, aut forsitan φιλοσοφικήν, exspectansque codicem in quo vocabulum posset legere totis exaratum litteris. Atqui in Procli Commentario ad Alcibiadem Priorem p. 17 Cusinianæ est varietas τῆς φιλοσόφου, et φιλοσοφικῆς, θεωρίας, meliorem illam eligente viro doctissimo. Julianus Cæsar Epist. 9: πολλὰ μὲν γὰρ ἦν φιλόσοφα παρ' αὐτῷ (βιβλία), πολλὰ δὲ ῥητορικά. Est varietas φιλοσόφων quam merito posthabuit Heylerus, qui pro sedula legendi diligentia meas commemorat notas ad Eunapium ac Marinum. Apud Psellum φιλοσόφων displicet post ποιητικάς, apud Julianum ante ῥητορικά. Electionem forsan redderet ancipitem genitivus nominis ποιητῶν, ῥητόρων. Athenæus 1, 2: Γαληνὸς ὃς τοσαῦτ' ἐκδέδωκε συγγράμματα φιλόσοφά τε καὶ ἰατρικά. Euripides, narrante Moschopulo, discipulus fuit Socratis ἐν τοῖς ἠθικοῖς καὶ φιλοσόφοις. Sententia usus est Scholiastes Hecubæ 12, βίον φιλόσοφον ζῇ· ac simili Philemon Lexico: βιῶ βίον φιλόσοφον. Ipse Psellus mox p. 349, τῆς φιλοσόφου σκέψεως. Latinis pariter « philosophus » adjective usurpatur, quæ enallage fit et in aliis utriusque linguæ nominibus. Molierus Misanthropo 1, 1: « Mon flegme est philosophe autant que votre bile ». Fortasse qui erat poetarum latinorum lector non indiligens meminerat præclari versus Pacuvii: « Ego odi homines ignava opera, philosopha sententia ». Potuit tamen nomen *flegme* quasi persona vestire quæ philosopharetur; ad quam opinionem me ducit responsum colloquentis: « Mais ce flegme, « Monsieur, qui raisonne si bien, Ce « flegme pourra-t-il ne s'échauffer de « rien ». Sic Cicero de villa scribens ad Quintum fratrem 3, 1: « Ea villa quæ nunc « est, tanquam philosopha videtur esse quæ « objurget ceterarum villarum insaniem ». In alio scenæ ejusdem versu: « Ce chagrin philosophe est un peu trop sauvage », epithetum « philosophe » συνωνυμεῖ τῷ « philosophique ». Conversio foret non improbabilis: philosopha ista morositas est paulo agrestior.

[3] Intelligendum de discipulis videtur, ad quos directæ sunt et oratiunculæ nonnullæ inter ejus opuscula reperiundæ a me edita Norimbergæ typis Campianis.

[4] G B, αὔλειον μετῳκίσθημεν ἢ ἀν-

ἀπώκνησα πρὸς τὴν τοιαύτην παλινῳδίαν[1], εἰ μὴ τὸ προβεβλημένον παρ' ὑμῶν[2] κρείττονος ἐδεῖτο τῆς ἐπισκέψεως· ἐπὶ γυμνὸν μὲν γὰρ τὸν μῦθον οὐκ ἄν ποτε αὐτὸς ἀφίξομαι[3] ἑκών. Εἰ δέ τις αὐτῷ[4], κρείττων τοῦ φαινομένου, ὑποκάθηται ἔννοια, δεῆσαν ποτὲ κατιέναι ἀπὸ τοῦ τῆς φιλοσοφίας ὕψους, ἐφήσω[5] τῇ γλώττῃ, ὥσπερ ῥεύματι πρὸς τὸ κάταντες φερομένῳ. Δεῖ γὰρ τὸν φιλόσοφον μὴ ἀεί ποτε ἀτρύτως[6] ἔχειν πρὸς τὰς τῶν ὄντων ὑποψίας, ἀλλὰ καὶ φιλόμυθον[7] εἶναί ποτε καὶ σπουδάζειν περὶ τὰ παίγνια· παιδιαὶ[8] δὲ τῷ φιλοσόφῳ μῦθος καὶ λέξις ἐπιτερπής, καὶ ἱστορία ἡ διαχέουσα τὴν ψυχὴν ἢ συστέλλουσα.

σιλχύσθημεν. Sequutus sum A, et propter ejus præstantiam, et quod nomini αὔλειον parum est aptum μετῳχίσθημεν. Præterea conjunctio ἢ varias esse lectiones ferme indicat, quas inter datur optio.

[1] Eodem schemate ἂν ἀπώκνησα utetur initio Allegoriæ de Sphinge p. 355. Παλινῳδία dictum est cum respectu ad decantatam illam Stesichori παλινῳδίαν non expresse significato, quod vocabuli usus pridem esset tritissimus. Joannes Chrysostomus Orationis De precatione tertiæ initio: ἑαυτῶν καταγνώσονται, ὡς τὸν ἔμπροσθεν ἠπατημένοι χρόνον, καὶ παλινῳδίαν ᾄσονται καὶ ἀπολογήσονται. Isidorus Pelusiota Epist. 3, 54: εἰ οὐδὲ εἰς γῆρας βαθὺ ἐληλακὼς παλινῳδίαν ᾄδεις, πότε μετανοήσεις; Demetrius Cydonius in meis Anecdotis Novis p. 297: εἰ δ' ἀπολύσασθαι βούλει τὰ κατηγορημένα, μίμησαι τὸν Στησίχορον τῇ παλινῳδίᾳ. Ibi nota, quam debuissem augere loco Aristideo cujus meminit Demetrius, sed qui mihi tunc præsto non adērat. Aristides igitur Orat. 21, p. 430: νῦν δ' ὥρα μοι τὸν Στησίχορον μιμήσασθαι τῇ παλινῳδίᾳ. Ibi Jebbius. Adde Davisium ad Maximum Tyr. Dissert. 27, 1.

[2] A, ἡμῶν.

[3] Accessit ποτε ex A. G B, ἀφίξωμαι. Pronunciatio neglectior confundebat hodieque confundit vocales ω ο, quam scriptura imitatur. Melissa Epistola inter Pythagoricas duodecima: τῷ γὰρ ἐσπουδασμένως ἐθέλειν τι ἀκοῦσαι περὶ γυναικὸς εὐκοσμίας καλὰν ἐλπίδα διδοῖ, ὅτι μέλλεις πολιοῦσθαι κατ' ἀρετάν. Inveni in codice τὸ, apta jam syntaxi verbi διδοῖ.

[4] G B, αὐτῳ. A, αὐτόν. Prætuli dativum, quum accusativus αὐτὸν ὑποκάθηται alienum videatur habere sensum.

[5] Subaudiendum forsitan ἐμαυτόν· ἐφήσω ἐμαυτὸν τῇ γλώττῃ.

[6] G B, ἀτρύχως.

[7] Aristoteles Metaph. 1, 2, p. 8: ὁ ἀπορῶν καὶ θαυμάζων οἴεται ἀγνοεῖν· διὸ καὶ φιλόμυθος ὁ φιλόσοφός πώς ἐστιν· ὁ γὰρ μῦθος σύγκειται ἐκ θαυμασίων.

[8] G A, παιδικά. B, παιδικαί, unde conjeci scribendum παιδιαί, ac scripsi, confirmatus vocibus vicinis παίγνια παίζωμεν, quum παιδικὰ sensum habeat hic alienum. Nam fabula, oratio jucunda, historia oblectatione et festivitate condita non sunt amores, τὰ παιδικὰ, philosophi, sed ex occasione lusus et contentæ mentis relaxatio. De nomine παιδικά Barth. ad Zachariam p. 326 meæ editionis; Markland. ad Maximum Tyr. 35, § 1; Iahn. Symbolis pp. 11, 101; notata mihi ad Philostrati Heroica p. 410; Bergk. De reliquiis comœdiæ p. 184. Statim τῷ accessit ex A,

Παίξωμεν[1] οὖν καὶ ἡμεῖς, εἰ δοκεῖ, περὶ τὸν ἐκ Διὸς ἐκφύντα[2] Τάνταλον, καὶ θεασώμεθα τοῦτον τῷ λόγῳ ὅπως ποτὲ, τῷ ἀέρι τὸν πάντα χρόνον περιποτώμενος, δειμαίνει μὲν τὴν ὑπερτέλλουσαν πέτραν, ἥτις ἀδαμαντίνοις[3] ὥσπερ καλῳδίοις ἀπῃωρημένη, καὶ μικρόν τι τῆς ἐκείνου ὑπερανέχουσα κορυφῆς[4], φοβεῖ μὲν[5] τῷ μέλλειν κατιέναι, οὐ κάτεισι δέ· ὁ δὲ τῷ φόβῳ κυμαίνεται[6], καὶ

[1] G B, παίξωμεν, et sic A forsitan, in quo passim litteræ ξ ζ eodem modo exarantur. Παίξω enim non est omnino doricum, et potuit hanc formam Psellus reperire in suo Platonis exemplari. Vide Winckelmann. ad Euthyd. p. 32.

[2] G B, ἐκ Διὸς φύντα. A, ἐκ Δ. ἐκφύντα, quæ præpositionum abundantia non est infrequens. Accessit ποτὲ ex A.

[3] Utitur verbis Euripidis Oreste 5: Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος, Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον Ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην, Ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς, ἄνθρωπος ὤν, Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον, Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον. Monebo in transcursu Euripidis locum obversatum esse Theodoro Hyrtaceno querenti Epist. 77 se ardere siti, ut Tantalus olim de quo tradit fabula τίνειν δίκην πικρὰν πρὸς Διὸς πατέρος· θεοῖς γὰρ συνεστιώμενος « Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον », καὶ μυστηρίων ἠκροαμένος, εἶτ' ἐκεῖθεν κατιὼν καὶ τοῖς κάτω συνδιαιτώμενος, ἃ μὲν ἑώρα ἃ δ' ἠκροᾶτο γλώττῃ διεπόρθμευεν ἀκολάστῳ. Est πατέρος prava lectio editoris, male solventis codicis, quem vidi, compendium πρς, legendum πατρός. Proni fuerunt interpretes nostrates in reddendum græcum ἀδαμάντινος latinumque « adamantinus » vernaculis vocabulis « diamant, de diamant ». quos memini redarguere ad Philostrati Heroica p. 407. Nec semel id tetigi nomen; vide ad Philostrati Epistolam 19. Utilia monuerat olim Spanhemius ad Juliani Cæsares p. 202. Lud. Racinius: « Prométhée est attaché dans Eschyle à un « rocher avec des clous de diamant ». Æschylus: Ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις· quæ vincula sunt e ferro conflata durissimo. Pluto in Swiftii versibus catenas tenet adamantinas ac ferreas: « Gloomy Pluto, king of terrors, « Arm'd in adamantine chains ». Adi nunc Martinum v. egregium ad Timæum n. 83.

[4] G B, κεφαλῆς. A, κορυφῆς, ex Euripidis loco. Dion Chrys. Or. 6, p. 216, loco pulchro: οὐ τῷ σώματι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ τοῦ τυράννου περιπέπηγε τὰ ξίφη, ὥστε τὸν ἐν ᾅδου Τάνταλον, ὅν φασι « κεφαλῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνειν πέτρον », πολὺ ῥᾷον διάγειν. In Dione κεφαλῆς Porsonus ad Orestem esse ait ex glossa. Emperius κεφαλῆς servavit, idque prudenter, codicibus, ut videtur, id servantibus; sed potuit Porsonum nominare, ob viri auctoritatem.

[5] Ex A accessit μέν.

[6] Pindarus fragmento 88, quod est orationis λυρικωτάτης splendidum specimen, præivit dicens, ὃς πόθῳ μὴ κυμαίνεται. Quadam die, quum ipse θαύματι κυμαινόμενος hunc locum explicarem juveni non græce docto quidem, sed et ipsi poetæ, in convicia erupit: « Est-ce croyable? « est-ce possible? mais c'est cent fois pire « que H.! Au lieu de galimatias, je dirai « désormais *galipindare*, comme Voltaire « disait *galithomas*, si pourtant vous le « permettez ». Cui reponebam: « Vrai- « ment je ne le permets pas. Il faut faire « la part des idiômes. Dans les lyriques « anglais et allemands que vous entendez « bien, que de hardiesses qui doivent « étonner votre timidite, contrarier vos « idées de goût, de bon goût, comme nous « l'appelons! Mais n'abusez pas du bon « goût; il ne doit pas être exclusif. Le « spirituel Chamfort disait de Suard,

ταύτην δίδωσι δίκην τῆς ἀκολάστου γλώσσης [1] καὶ ξύγκλυδος.

Πρὶν ἢ δὲ τὰ τοῦ παιδὸς [2] ἐξέτασαι, τὸν τούτου πατέρα κατανοήσωμεν, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεύς. Ἐμοὶ δὲ τοῦτο δοκεῖ σπουδῆς ἄξιον πῶς ἀμφίβολον αὐτῷ τὴν γονὴν ὁ τοῦ δράματος ὑποκριτὴς [3] προσμαρτύρεται· « Διὸς » γάρ φησι [4] « πεφυκώς, ὡς λέγουσι, Τάν« ταλος ».

« homme de goût, si onc il en fut, mais trop « sévère, trop difficile à contenter : *Le « goût de M. Suard c'est du dégoût* ». Ταῦτα πεπαίσθω ἡμῖν, καὶ ἴσως ἱκανῶς ἔχει, ut ait Plato.

[1] G, γλώττης. A B, γλώσσης, quod sumsi ut Euripideum. Addidi καὶ ξύγκλυδος ex A, quod absens non desiderabatur. Est γλῶσσα ξύγκλυς, ni fallor, lingua quæ largo quasi flumine verba defundit, vel quæ cuncta undique collecta, vera cum falsis promiscua blaterat. Exemplum aliud non novi.

[2] G B, τὰ περὶ τ. π. A, τὰ τοῦ.

[3] Hic et inferius p. 350, ὑποκριτὴς capiendum de ipso tragœdiæ auctore.

[4] Medio versui interposita verba γάρ φησι ex A. Sic sæpius emblemata id genus versibus allegatis interserunt. Athenæus 13, 47 de Gnathæna Sophocleum versum citante : « Ὀλόμενε παίδων », ἔφη, « ποῖον εἴρηκας λόγον »; Plato Alcibiade posteriore § 9, usurus loco poetæ cujusdam : λέγει δέ πως ὡδί · « Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλά » φησί « καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις Ἄμμι δίδου »... Interjectum φησὶ corrumpit versus rhythmicam recitationem, idque tanto pejus quod erat inutile post λέγει δέ πως ὡδί. Vir eruditus quidam inelegantibus illis emblematis non semel est usus : « Pentheus » Καὶ μὴν ὁρᾶν μοι « inquit » δύο μὲν ἡλίους δοκῶ. Ipse ad Telemacheidem Fenelonis t. 2, p. 116, versum Sophoclis apposui cum glossa qua rhythmus barbare jugulatur : Ταύτῃ (τῇ νήσῳ) πελάζει ναυβάτης οὐδεὶς ἑκών. Moneta ad Menagiana t. 3, p. 49 testimonium profert poeticum hocce modo: « Les cornes en ef« fet sont » (*pour me servir des paroles de Scarron*) « un mystérieux bois que per« sonne ne voit... » Nihil potest esse durius et inconcinnius. Debuit saltem pausam rhythmi facere post cæsuram, « Les cornes en effet » (*pour me servir*). Gujetus Bibliotheca Gul. Colleteti locum apponens, versum non bonum vitiavit parenthesi *dit-il*. Harpam quoque in Lyceo sic peccare memini, et Dalembertum Elogiis plus vice simplici. Hic exempli causa Monetæ distichon Burgundionum dialecto scriptum sic allegavit : « Quei pitié » (*dit-il*) « de voi « tant de sotâne Contre ein ruchô si fort « si demenai ! ». *Ruchô* vel *ruchot*, quo Burgundiones nomine vocant vestimentum quoddam vinitorium, « le manteau dédié aux chevaliers de l'ordre du *goy*, ou de la *serpette* » teste Tabaroto *Escraignes Dijonnoises* Prologo p. 19 ; *ruchô* igitur miram similitudinem habet formæ ac significationis cum ῥούχῳ, quod recentioribus Græcis ἔνδυμα, φόρεμα valet. Id vocabulum attigi ad Andreopuli Syntipam ; pluribus illustrant Cangius Glossario, Coraynus Atactis. Scoti utuntur vel usi sunt vestimento cujus non absimile nomen est *rokelay*. Gualt. Scott. Waverlei Historia c. 10 : « Luckie Macleary, having put on her clean « toy, rokelay and scarlet plaid, gravely « awaited the arrival of the company ». Gallicus interpres vir doct. monet Scotis *rokelay* esse palliolum quoddam sic vocatum, qua de re ipsi fidem habeo ; sed addit « nous avons le mot *roquelaure* en « français », ac jam non mecum facit. Nam in vocabulo *roquelaure* fortuita tantum est litterarum parilitas, quum id vestimenti genus nomen nactum fuerit vel a pago quodam *Roquelaure* dicto, ut *Caudebec* in Boilavii Epistola « Autour d'un caudebec « j'en ai lu la préface », petasus sic dictus ab oppidulo *Caudebec*; vel a magnate quo-

Ἀλλ' ἐπειδὴ[1] πλάτος[2] ὑπανοιγόμενον τῶν θεωρημάτων ὁρῶ, δοκεῖ μοι ὥσπερ τελετῇ τινὶ τῷ λόγῳ προσέρχεσθαι. Αἱ γὰρ τελεταὶ[3], σωματικὰ τούτων τὰ παραπετάσματα[4] · ἢν δὲ εἴσω τῶν ἀδύτων χωρήσῃ τις, φῶς ἐκεῖ καθαρὸν καὶ τῶν ἐσθήτων[5] ἀπογύμνωσις. Τὸν Δία τοίνυν οἱ Ἕλληνες, ἄλλος ἄλλαις τοῦτον[6] ἐννοίαις κατεμερίσαντο. Οἱ μὲν γὰρ τὸν τοῦ παντὸς τοῦτον[7] ὑπονοοῦσι δημιουργὸν, ὃν δὴ διὰ τοῦτο καὶ Ζῆνα καὶ Δία προσηγορεύκασιν · ἐκεῖνο μὲν ὡς τῆς ζωῆς[8] τοῖς οὖσι χορηγὸν, τοῦτο δὲ ὡς αἰτίαν τινὰ διὰ πάντων τῶν ὄντων φοιτήσασαν[9], ὃν δὴ

dam ex amplissima olim et patricia familia *Roquelaure*, quo in nomine *roque* est latine rupes, ut in aliis compositis, *Roquemadour*, Rupes amatoris, *Roquetaillade* Rupescissa, *Roquefort* Rupes fortis, *Roquemaure* Rupes maura, cet. Aptius comparasset v. d. ecclesiasticum *rochet*, quod vocabulum Boilavii ludicrum epos fecit classicum : « Tu dors ! attends tu « donc que sans bulle et sans titre, Il te « ravisse encor le rochet et la mitre ? » Legendus Menagius Etymologico.

[1] G, ἐπεί. A B, ἐπειδή.

[2] Pro πλάτος forsan scripsit auctor πέλαγος, metaphora notissima. Gregorius Cyprius in meis Anecd. Græcis t. 1, p. 343 : τοσοῦτον πραγμάτων διανήξασθαι πέλαγος. Libanius t. 1, p. 413 : ἐκεῖνα μέν μοι χορηγήσει πρὸς μῆκος λόγου μικρὸν (cod. σμικρόν) ὕστερον, ἐπειδὰν εἰς τὸ πᾶν ἀφεῖναι πέλαγος ὁ θεὸς ἐπιτρέπῃ. Discipulus Libanii Joannes Chrys. ad Antiochenos Hom. 7, § 5, magistri premens vestigia : ὁρῶ τὸν καιρὸν ἡμῖν οὐκ ἐπιτρέποντα πρὸς τοιοῦτον ἀφεῖναι τὸν λόγον πέλαγος. Quem opinor scripsisse τῶν λόγων, verbo ἀφεῖναι pendente ἀμεταβάτως, ut Philostrati Heroicorum initio : φασὶ γὰρ ἡμᾶς ἀφήσειν εἰς τὸν Αἰγαῖον αὐτόν. Ibi nota mea. Infinita sunt exempla. Ovidius forte est sub oculis F. 2, 4 : « Nunc primum velis, Elegi, majoribus itis ». Quod admovebo ad Byronis *Donny Johnny*, libro quinto, stropha 158 : but 'tis time.... To slacken sail and anchor with our rhyme.

[3] Nominativus est absolutus αἱ τελεταί, τούτων, quæ figura non rara est. Philostratus Icon. 6, p. 11 : φαρέτραι χρυσόπαστοι καὶ χρυσαῖ, γυμνὴ τούτων ἡ ἀγέλη πᾶσα. Ibi Jacobs. Monui et ad Nicetam Eugenianum pag. 98. Adde Palairet. ad Joannem Evangelio 8, 45 ; Bottier. Observat. ad N. T. § 4, in Biblioth. Hist. philol. theolog. classe octava ; Kayser ad Philostr. Soph. p. 165.

[4] Alludit Psellus ad Mysteria et initio Allegoriæ de Sphinge, loco conferendo.

[5] G B, αἰσθητῶν. A, ἐσθήτων.

[6] G B sine τοῦτον. quod accessit ex A.

[7] G B οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν πρῶτον τοῦ παντός. Et hic sequor A.

[8] A sine τῆς.

[9] G B, φοιτήσασαν. A, φοιτήσαντα. An αἴτιον? Posset tamen defendi, etsi durum valde, φοιτήσαντα αἰτίαν, exponente nomine αἰτίαν τοῦ φοιτήσαντος τὴν ποιότητα, τὴν φύσιν. Phurnutus c. 2 mundi animam vocari Ζεὺς ait, quod sit αἰτία τοῖς ζῶσι τοῦ ζῆν. Plato Craty-lo § 28 : οἱ μὴν Ζῆνα, οἱ δὲ Δία καλοῦσι· συντιθέμενα δὲ ταῦτα εἰς ἓν δηλοῖ τὴν φύσιν τοῦ θεοῦ, ὃ δὴ προσήκειν φαμὲν ὀνόματι οἷόν τε εἶναι ἀπεργάζεσθαι· οὐ γὰρ ἔστιν ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅστις ἐστὶν αἴτιος μᾶλλον τοῦ ζῆν ἢ ὁ ἄρχων τε καὶ βασιλεὺς τῶν πάντων. Ibi Heindorf, collato Heeren. ad Stobæum Ecl. 1, 3, 26 ; Kapp. ad Aristot. De mundo 7, 2.

καὶ τρίτον ποιοῦσιν ἀπὸ τοῦ ἑνός. Ἓν γάρ φασι τὸ ἐκ τῶν πάντων καὶ πρὸ τῶν[1] πάντων, μεθ' ὃ[2] ἰδέας, καὶ ἐφεξῆς τὸν δημιουργόν. Τοῦτον γὰρ ἀμέσως προσάγουσι τοῖς ποιήμασιν. Οἱ δέ τινες ταύτην μὲν τὴν αἰτίαν ἀπέγνωσαν[3], φαινομένῃ δὲ τινὶ φύσει τὴν προσηγορίαν ταύτην ἐπιφημίζουσιν, ἥτις δὴ[4] ὁ δεύτερος πλάνης ἐστὶ, Ζεὺς τοῖς ἀστρολόγοις ἐπονομαζόμενος, ὅτι, τοῦ ὑπερκειμένου τούτου φθαρτοῦ τυγχάνοντος ταῖς γενέσεσιν, οὗτος εἰς ἂν ἀλλῷ σχηματιζόμενος ἢ ὑφαιρεῖταί τι τῶν[5] κακιόνων, ἢ προστίθησι τὰ καλλίονα.

Τοιαύτη μὲν καὶ ἡ δευτέρα δόξα περὶ τοῦ Διὸς τοῖς Ἕλλησιν· ἡ δὲ τρίτη ἱστορικωτέρα, καὶ ἴσως ἀληθεστέρα[6]. Αὐτόν τε γὰρ καὶ τὸν τούτου πατέρα τὸν Κρόνον[7] οἱ μῦθοι ὁμόθεν[8] ἀπὸ Κρήτης γεννῶσι, καὶ τὸν μὲν οὐκ ἴσασιν ὅπου[9] γῆς κατορώρυκται, τοῦ δὲ τὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ δεικνύουσι κολωνόν[10]· εἶτα, τὴν θνητὴν ὑπεραναβάντες[11] φύσιν, ἀγχιπόρους ποιοῦσι τῆς οὐσίας τῆς κρείττονος, καὶ πρὸς τὸ τῆς θειότητος εἶδος μεταβιβάζουσι. Τούτῳ δὴ τῷ λόγῳ καὶ Ἑρμῆς προστίθεται ὁ Τρισμέγιστος. Τἄλλα γὰρ παραθεωρῶν τοὺς μύθους[12], τοῦτον δὴ μόνον γυμνὸν ἐξεδέξατο[13], καὶ πρὸς τὴν ἐκείνου μίμησιν τὸν ἑαυτοῦ παῖδα διερεθίζει τὸν Τάτ[14].

[1] A dedit τῶν..τῶν.
[2] G B μεθ' ὄν. A, μ δ.
[3] G B ἐγύμνωσαν. A, ἀπέγνωσαν.
[4] Ex A addidi δή. Sic p. 349, 15, ἥτις δή.
[5] G B, φθαρτικοῦ... ὑφαιρεῖται τῶν. Potest τι per ellipsin abesse. Sed sequor A ob præstantiam. Et infra p. 350 ubi G B ἀφαιρεῖται τοῦ δέους, A inserit τι.
[6] G B, ἱστορικωτέρα ἴσως, καὶ ἀλ. A, ἀληθέστερον.
[7] A, γὰρ τόν... G, γὰρ καὶ τὸν π. τ. Κρόνον.
[8] Sumsi ὁμόθεν ex A.
[9] A, ὅπη. B, ὅποι. G, ὅπου.
[10] Locus est classicus Ciceronis N. D, 3, 21, dicentis tres theologis Joves numerari, « primum et secundum Arcadas, tertium Cretensem, Saturni filium, cujus in « illa insula sepulcrum ostenditur ». Ibi Davisius. Legendum nobile exordium Hymni in Jovem Callimachei cum nota Spanhemii.
[11] G B, ὑπεραναβάντες φύσιν. A, φύσιν ὑπεραναβάντας.
[12] A, θεωρῶν τοὺς μύθους. G B, παραθ. τοῖς μύθοις.
[13] G B, ἐδέξατο. A, ἐξεδέξατο.
[14] G B, μίμησιν διερεθίζει τὸν Τάνταλον. Sequor A, excepto quod Τὰτ scripsi pro τα. Etenim in Hermetis Trismegisti Pœmandro sermones ab eo scripti sunt πρὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Τάτ.

Ἡμῖν μὲν οὖν, εἰ πρὸς [1] τὴν ἱστορίαν τὸν μῦθον μεταχειριζοίμεθα, οὐδὲν μέγα ἔσται σωματικὰς γενέσεις τοῦ Ταντάλου συνειληχόσιν·[2] ἀλλ' οὐδ' εἰ[3] πρὸς τὸ ἄστρον τὸν λόγον ἀνατείνοιμεν, ἄξιόν τι τῆς φιλοσόφου σπουδάσομεν σκέψεως· τὰ γὰρ ἐκ τῶν μαθημάτων οὐχ ὑπάρξεις, ἀλλὰ σχήματα καὶ ποιότητες. Λεγέσθω τοίνυν παρ' ἡμῖν [4] Ζεὺς ὁ χορηγὸς ζωῆς τοῖς ὅλοις θεὸς, Τάνταλος δὲ τὸ αἰθέριον πῦρ· τέταται [5] γὰρ δι' ὅλων τῶν σφαιρῶν, καὶ φύσιν ἔχει ἄνω κάτωθεν ἅλλεσθαι. Τοῦτο γοῦν τὸ αἰθέριον πῦρ, ὁ παρὰ τῷ τραγῳδῷ Τάνταλος, τῷ ἀέρι πέφυκεν ἐποχούμενον· τῷ γὰρ πέρατι τῆς τοῦ πυρὸς σφαίρας ἡ ἀρχὴ τῆς τοῦ ἀέρος προσῆπται· λεπτότερον δὲ τυγχάνον τοῦ ἀέρος τὸ πῦρ, ὥσπερ ὀχήματί τινι τούτῳ ἐπελαφρίζεται. Ὁ δὲ ὑπερτέλλων τὴν τούτου κορυφὴν πέτρος [6], ὁ κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα σφαῖρος [7] ἐστὶν, ὡς δ' ἂν ἡμεῖς φαίημεν[8], ἡ ἀπλανὴς κυκλοφορία. Ὁ μὲν γὰρ ἀὴρ τὸ πῦρ ὑποβέβηκε, τὴν ἀπλανῆ δὲ σφαῖραν τὸ πῦρ, ἥτις δὴ, ὥσπερ τις [9] χερμὰς, ἐπιβεβάρηται καθάπερ τινὶ κορυφῇ τῇ πρώτῃ ἐπιφανείᾳ τοῦ πυρός· αὕτη δὲ ἡ ἀπλανὴς τῇ ἀπαύστῳ καὶ ταχείᾳ περιαγωγῇ τῆς κινήσεως δοκεῖ μὲν πιέζειν τὸ πῦρ, ἵνα μηδέν τι καινὸν ἐν τοῖς πολυκλονήτοις στοιχείοις γένηται· οὐ

[1] G B, ἡμῖν μεν οὖν, εἰ μὲν πρός. A sine utroque μέν.

[2] G B, συνειλοχόσιν. A. συνειληχ.

[3] A sine εἰ.

[4] A, ἡμῖν. G B, ἡμῶν. Utraque lectio est probilis.

[5] G, πῆρ πέταται. B, πῦρ πέτ. A, πῦρ τέτ. Mox G B, τοῦ ἀέρος τυγχάνον.

[6] G B, κεφαλὴν λίθος. Cf. p. 345, n. 4. Alia est in Platonis Cratylo de Tantalo inversio allegorica § 28, ad quem adhibe Procli Scholia § 92.

[7] A, κατὰ ἐμπεδόκλη. Sturzius quidem Empedocle p. 514, v. 24, affert philosophi distichon, cujus hoc duntaxat hemistichium Σφαῖρος κυκλοτερὴς non controversiam facit, ac magna cum eruditione et diligentia plurimos veterum de sphæro locos collegit atque ordinavit, non cognito tamen, ut videtur Pselli testimonio. Proclus in Alcibiadem p. 113: σεμνὸν μὲν καὶ τίμιων (imo τίμιον) ἡ φιλία ἐστί... τὴν πρώτην ἐν τοῖς θεοῖς ὑπέστη καὶ τῇ νοερᾷ ζωῇ, καὶ τῷ κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα νοητῷ θεῷ· Σφαῖρον δὲ αὐτὸν ἐκεῖνος εἴωθεν ἀποκαλεῖν. Ibi Creuzerus disticho Empedoclis, ut est a Sturzio editum, utitur; quod miror equidem.

[8] A, φαίαιμεν.

[9] G B, τὴν δὲ ἀπλανῆ. Accessit τις ex A.

διαφθείρει δὲ, ἀλλὰ τὸ μὲν ὥσπερ ὑποπέφρικε (διδόσθω [1] γὰρ τοῦτο τῇ τοῦ μύθου ἐξουσίᾳ), συναγόμενόν τε καὶ συνειλούμενον· ὁ δὲ περιελισσόμενος κύκλος ἀφαιρεῖταί τι αὐτῷ ἀεὶ τοῦ δέους, τὸν ἅπαντα χρόνον ζωογονῶν, ἀλλ' οὐ φθείρων.

Τὸ δὲ ἀμφιβάλλειν τὸν ὑποκριτὴν [2] περὶ τῆς τούτου γενέσεως ταύτην μοι ὑποβάλλει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τετολμήκασί τινες τῶν στωϊκῶν πυρώδη φύσιν τῷ τοῦ παντὸς προσάψαι δημιουργῷ [3], ἀλλ' οὐχ ἥ γε Ἀκαδημία, οὐθ' ἡ πρεσβυτέρα οὐθ' ἡ νεωτέρα, τοῦτον τὸν λόγον ἐδέξατο [4]· ἀσώματον δὲ τοῦτον ὡρίσαντο καὶ πρὸς μηδὲν τῶν στοιχείων ἐοικός τι ἔχοντα. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἐν τῇ σκηνῇ λόγος ἀμφιβάλλει περὶ τὰς τοῦ Ταντάλου γονὰς, καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ τὸ πῦρ γεγεννῆσθαι ταῖς δημώδεσι παραχωρεῖ ὑπολήψεσι· σπουδάζεται γὰρ φιλοσοφία κἀπὶ τοῖς δράμασι, καὶ διὰ τοῦτο ὅπερ ἀπεμφαῖνον [5] τοῦ μύθου πρὸς τὸν ἀληθῆ λόγον εὑρίσκει [6] τῷ συρφετῷ τοῦ πλήθους δίδωσιν [7].

Ἀλλὰ πῶς ὁ Τάνταλος ἄνθρωπος ἦν [8], πῶς δὲ τῆς κάτω γενέσεως πεφυκὼς ἀποτέλεσμα, συνδιῃτᾶτο θεοῖς, πῶς δὲ καὶ συν-

[1] Sic A. G B, δεδόσθω. Pachymeres Progymn. p. 558 : θεὸς οὖσα συνέσεως πλήρης οὐκ ἂν ἡρεῖτο τῶν κρειττόνων τὰ χείρονα· ἀλλ' ἔστω, δεδόσθω καὶ τοῦτο τοῖς ποιηταῖς. Procopius Gazæus epistola 36 Maianæ, quum oratione declamatoria valde et sophistica exclamasset, εἴθε γενοίμην Περσεὺς καὶ φανείη ὑπόπτερος.... ἤδη καὶ τὸν Ἄβαριν πολλάκις ἐζήλωσα.., addit : Περσεὺς δὲ καὶ Ἄβαρις ποιηταῖς δεδόσθω καὶ μύθοις.

[2] Est ὑποκριτὴς ipse tragœdiæ auctor Euripides, ut superius p. 346, 4.

[3] Aristocles Eusebii Præp. Ev. 15, c. 12, de philosophia Stoicorum : στοιχεῖον εἶναί φασι τῶν ὄντων τὸ πῦρ, καθάπερ Ἡράκλειτος, τούτου δ' ἀρχὰς ὕλην καὶ θεόν. Porphyrius ibid. c. 14, contra Stoicorum de deo opinionem : τὸν δὲ θεὸν οὐκ ὀκνοῦσι πῦρ νοερὸν εἰπόντες ἀΐδιον καταλιπεῖν. Stobæo Ecl. Phys. 1, § 28, p. 60, Zeno dicitur νοῦν κόσμου πύρινον posuisse. Zeno apud Ciceronem Acad. 1, 12, « statuebat ignem « esse ipsam naturam, quæ quidquid gigne« ret ». Ibi Castillon. Lipsius videndus Physiol. Stoic. 1, 6.

[4] G B, ἐδέξατο, et mox γεγενῆσθαι. A, ἐδέξαντο.

[5] Verbum ἀπεμφαίνειν scripsi in Tzetzæ Allegoriis Φ, 136.

[6] A, εὑρίσκει. G B, εὑρίσκων.

[7] G B, τῷ συρφ. δίδ. τ. πλ. Transposui ex A. Et statim G B, ἄνθρωπος ὁ τ., quod ex A transposui.

[8] G B, συνδιῃτοῦτο.. διαιτώμενος. Sequor A. Variantem συνδ. indicabam olim ad Vitam Barlaami Anecdotis Græcis t. 4, p. 5.

διαιτώμενος τούτοις ἔκφορα τὰ ἐκείνων ἐποίει μυστήρια [1], καὶ διὰ τοῦτο ᾐώρηται καὶ τὸν λίθον πεφόβηται [2]; Φημὶ τοίνυν ἐγὼ ὡς ἀρχὴ τοῖς ἐν γενέσει τὸ πῦρ. Ἡμῖν τι [3] γὰρ εἰς τὴν σωματικὴν οὐσίαν συντελεῖ καὶ μέρος γίγνεται τῆς συνθέσεως τὸ κορυφαιότατον. Ἀλλὰ καὶ πᾶν αἰσθητὸν, φύσιν ἔχον ὁρᾶσθαι, κἂν μὴ ὁρῷτο, ἐπιπροσθοῦντος αὐτῷ τινὸς σώματος, αὐτὸ δὴ τὸ ὁρᾶσθαι τῆς πυρώδους οὐσίας μετείληφε. Τὴν δὲ ἀπλανῆ [4] παῖδες Ἑλλήνων πέμπτον [5] ὑποτιθέμενοι σῶμα, οὐδέν τι λυσιτελεῖν ἡμῖν εἰς τὴν γένεσιν οἴονται. Διὰ τοῦτο λέγεται ὁ τοῦ Διὸς παῖς Τάνταλος, ὃν ἡμεῖς πῦρ [6] ἐθεωρήσαμεν, ἄνθρωπος εἶναι, καὶ τὴν γῆν λαχεῖν οἰκητήριον, ὅτι μεθ' ἡμῶν τὸ πῦρ καὶ πρώτη τοῦτο τοῦ σώματος ἡμῶν [7] σύστασις, τὸ δ' αὐτὸ καὶ θεοῖς ἔλαχεν ἑλληνικοῖς συνοι-

[1] Sunt μυστήρια, secreta, arcana privata. De hac significatione non rara mirum est tacuisse H. Stephanum. Photius Lexico p. 43 Porsonianæ: Ἐχέμυθον, μυστήριον κρύπτον ἢ φρόνιμον· fortasse corrigendum κρύπτοντα. Artemidorus 4, c. 80, de muliere per somnia mulierem περαινούσῃ vel a muliere περαινομένῃ, ait sic secreta communicari, μυστήρια. Stephanites Symeonis Sethi p. 23, tria esse ait a quibus abstinebit homo prudens, regis familiaritatem, venenatam potionem, et τὸ ταῖς γυναιξὶ πιστεύειν μυστήρια. Hoc etiam suadet Georgius Lapitha v. 643: Μὴ ἐκκαλύψῃς σὸν αὐτῇ μυστήριον, μηδόλως· αὐτῇ scilicet τῇ συνοίκῳ. Qui et alibi sic nomine est usus, quod monstravi. Menander Fragm. inc. 168: Μυστήριόν σου μὴ κατείπῃς τῷ φίλῳ, Καὶ οὐ φοβηθήσῃ αὐτὸν ἐχθρὸν γενόμενον. Secundum versum, cujus emendationem aliis quærendam permiserunt editores, ita propono legendum, μὴ καὶ φοβηθῇς αὐτὸν ἐχθρὸν γενόμενον. Symeon Sethi alia dabit exempla pp. 152, 348, 372. Adde quæ notavi ad Aristænetum p. 659. Et sic mysterium pro secreto usurpavit Cicero ad Atticum 4, 18: « neque sunt eæ epistolæ nostræ, quæ si « perlatæ non sint nihil ea res nos offen- « sura sit, quæ tantum habent mysteriorum « ut eas ne librariis quidem fere committamus ».

[2] G B, ᾐώρητο.. πεφόβητο. Ex A mutatum tempus.

[3] G B, ἡμῖν τι. A, τι, qui mox habet γίγνεται et συνθέσεως. G B, γίνεται et συνέσεως.

[4] G B, ἀπλανῆ σφαῖραν. A sine σφαῖραν, ipsi neglectum auctori, ni fallor. Jam p. 349. quum plene dixisset ἀπλανῆ σφαῖραν, usus est ellipsi ἡ ἀπλανής. Fixus orbis, est circulus firmamenti, ἡ ἀπλανὴς σφαῖρα Psello, ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα Aristoteli de mundo 2, 7: « orbis inerrabilis » Apuleio Aristotelem interpretanti p. 58.

[5] G B, πέμπτον σῶμα ὑποτιθέμενον. Transposui ex A, ubi et ὑποτιθέμενοι. Apuleius p. 57 Aristotelem augens: « cœlum... æther vocatur ;. . elementum « vero non unum ex quatuor quæ nota « sunt cunctis, sed longe aliud, numero « quintum, ordine primum ». Conferenda « quinta illa natura » de qua Cicero Acad. 1, 12, ubi Davisius.

[6] A B, πῦρ. G, πρίν. Eadem confusio superius occurrebat. Mox G B, ἄνθρωπον. A, ἄνθρωπος.

[7] Addidi τοῦτο et ἡμῶν ex A

κεῖν· εἰ γὰρ θεοὶ τούτων οἱ πλάνητες, τούτοις δὲ ἀγχωμάλως τὸ πῦρ παροικεῖ[1]· ὁμοδίαιτον ἄρα τοῦτο τοῖς ἐκείνων θεοῖς. Ἔκπυστα δὲ τὰ ἐκείνων πεποίηκεν, ὅτι φωτὶ πάντα καταλαμβάνεται, τὰ μὲν θεῖα τῷ θείῳ, τὰ δὲ σωματικὰ τῷ σωματικῷ. Ἀκόλαστος δὲ τῷ πυρὶ ἡ γλῶσσα, ὅτι τοῦτο μόνον τῶν στοιχείων[2] παφλάζει τῇ φύσει καὶ εἰς τὸ ἀεὶ συνηχεῖ· ἥ τε γὰρ γῆ στάσιμος οὖσα καὶ ἀμετάθετος, καὶ ἤχου ἐστέρηται· τό τε ὕδωρ, εἰ μή τι εἴη τὸ δονοῦν[3] ἠρεμεῖ ἐπικεχυμένον τῇ γῇ· ὅ τε ἀὴρ ἀψόφῳ βαίνει κελεύθῳ κατὰ τὴν ποίησιν[4]· τὸ δὲ πῦρ, ἀεὶ τῷ ἐγκειμένῳ ἐσκεὶ[5] στενοχωρούμενον πνεύματι, περισαλπίζει τὰ ὦτα οἷς ἂν προσεγγίσειε.

Τοιαύτη μὲν ἡ κεκρυμμένη τοῦ μύθου διάνοια· ὑμῖν[6] δὲ τὰ ἐνταῦθα εἰρημένα μὴ ἀμετακίνητα δόγματα ἔστωσαν. Πρὸς γὰρ τὸ χρειῶδες τοῦ λόγου τὰς τῶν ὀνομάτων φύσεις ἐξειλήφαμεν· ἐπείπερ ἐφ' ἑτέρῳ μύθῳ, ἐν ᾧ δὴ ὁ μὲν Κρόνος τὸν Δία γεννᾷ, οὗτος δὲ τὸν πατέρα δεσμεῖ, ἄλλως ἂν ἐκδεξαίμεθα ἐκεῖνον τὸν παῖδα τοῦ Κρόνου[7]. Χρόνον γὰρ τὸν Κρόνον ἐκεῖσε νομίσαντες, δώσομεν αὐτῷ πάντα καταβροχθίζειν τὰ ἐκ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ[8] γεννώμενα. Τοιοῦτος γὰρ ὁ χρόνος, δαπανητικὸς τῆς οὐσίας τῶν

[1] G B, οἱ γὰρ θεοὶ τούτοις οἱ πλάνητες, ἀγχωμ. Sequor A.

[2] G B, γλῶσσα.. τὸ στοιχεῖον. A, γλῶττα.. τῶν στοιχείων.

[3] G, τὸ δὲ ὕδωρ... τις.. δονῶν. A B, τό τε.. τι. B, τις δονοῦν. A, κινοῦν.

[4] Euripides ore Hecubæ philosophatur Troasin 894: Ὦ γῆς ὄχημα, κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν, Ὅστις ποτ' εἶ σὺ, δυστόπαστος εἰδέναι Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος, εἴτε νοῦ βροτῶν, Προσευξάμην σε· πάντα γὰρ, δι' ἀψόφου Βαίνων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις. Quem locum multi respexerunt, in his Synesius De Regno p. 20: οὐ γὰρ σκηνοβατῶν, οὐδὲ τερατουργῶν ὁ θεὸς, ἀλλὰ δι' ἀψόφου βαίνων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνητὰ ἄγει, παντί τε ἁπανταχοῦ παρεστάναι τῷ πεφυκότι μετέχειν ἕτοιμος. Reperi ἁπανταχῇ in codice 3035, ad μετέχειν scholium μετουσίαν ἔχειν in cod. 1038.

[5] Ex A additum ἐσκεί, ac mox περι junctum vulgato σαλπίζει.

[6] G B, ἡμῖν. A, ὑμῖν.

[7] A, ἐπεὶ γάρ. Statim G B, ἐν ἑτ. A, ἐφ'. Mox A, ἂν ἐκδεξώμεθα ἐκ. παῖδα. Scripsit Psellus Allegoriam de Saturno teste Bibliotheca Gr. t. 10, p. 45; eam tenet codex Venetus.

[8] G, δώημεν. B, δώομεν. A, δώσομεν. — A, τῆς ἐκείνου ὀσφύος.

αἰσθητῶν. Ἔμελλε δὲ καὶ αὐτὸς τῷ συνεχεῖ τῆς οἰκείας φύσεως ῥεύματι, παραρρεῖν τε καὶ παραπόλλυσθαι· ἀλλ' ἡ ἐκ διαδοχῆς τῶν ὄντων ζωὴ, ἥ τις δὴ Ζεὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ μύθῳ προσηγόρευται, τὴν τούτου ῥοὴν[1] ἀνέχει καὶ οἷον δεσμεῖ, ὥστε μὴ παραπόλλυσθαι. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ τοῦ καθ' ἕκαστον ζωὴ κινουμένη καὶ παραρρέουσα, διὰ τοῦτο καὶ Ῥέαν τῷ Διὶ ὁ μῦθος ἐπέστησε μητέρα· ἔδοξε γὰρ καὶ τοῦτον καταπιεῖν ὁ Κρόνος, ἀλλ' οὐ καταπέπωκε. Τῷ μὲν γὰρ τὰς μερικὰς ζωὰς καταφθείρειν[2], διολλύων ἡμᾶς τοῖς πέρασι τοῦ εἱμαρμένου βίου, ὑφήρπασε τῷ λαιμῷ τὸν Δία· ἐφ' ᾧ δὲ μὴ πᾶσαν τῶν ὄντων τὴν ζωὴν κατηνάλωσεν, ἀλλὰ μένει συντηρούμενος ταῖς διαδοχαῖς, ἠλευθέρωται[3] ὁ παῖς τοῦ παιδοκτόνου πατρός.

Ἐπεὶ οὖν ὑμῖν τὴν ὁδὸν[4] νῦν πρώτως τῶν ἑλληνικῶν μύθων ἠνοίξαμεν, καὶ ὑφηγησάμεθα ὅπως δεῖ τούτους ἀλληγορεῖν, τῷ ἐν-

[1] G B, ζωήν. A, ῥοήν. Mox G B, μητέρα τῷ.. ἐπέστησεν. ἔδ γὰρ τ. ὁ Κρ. κατ. οὐ καταπέπωκε δέ. Sequor A. Vidimus quidem p. 345, οὐ διαφθείρει δέ.

[2] B G, διαφθείρειν.

[3] G A, ἐφ' ᾧ δὲ μή. B. ἐφ' ᾧ μὴ δέ. Tum A, καταναλύει. G B, ἠλευθέρωτο.

[4] G B, sine τὴν ὁδόν. Isto quod sequitur verbo στοιχεῖν usus est Psellus De oper. dæmonum p. 6: ὀλέθρῳ προφανεῖ στοιχοῦσιν. Et ad discipulos Opusc. p. 140: τοῖς νόμοις στοιχεῖτε. Nilus Narrat. 3, p. 31, editionis Possini, quæ una nunc est ad manus: οἱ δὲ πολλοὶ λαχάνων ὠμῶν καὶ ἀκροδρύων στοιχῶσι διαίτῃ, τράπεζαν ἀκαρύκευτον ἀγαπῶντες. Possinus: « quid illud στοιχῶσι? Cod. Tolosanus, στοιχοῦσι· nullo « sensu ». Et proponit στοιχάζων διαίτῃ, conjecturam ipse contemnens suam. Recepto στοιχοῦσιν, sententia est optima, prandium pessimum: « leguminibus « crudis ac nucibus utuntur ». Significare στοιχεῖν translate sequi, persequi, obsequi, uti, jam est notissimum. Theophylactus Bulg. in Mingarellii Anecdotis § 10: ὄψει πάντας τῷ αὐτῷ κανόνι στοιχοῦντας, bene vertente Mingarellio: « omnes eidem regulæ insistere videbis. » Auctor Vitæ Euthymii in Monumentis Cotelerii t. 2, § 72: εἰ καὶ αὐτὸς στοιχοίη τοῖς γεγραμμένοις μαθεῖν ἐθέλοντες.... et statim sequitur verbum συνᾴδοντα synonymum τῷ στοιχοῦντα· rursus ibidem: ἡ φήμη πανταχοῦ τῆς ἐρήμου διέβαινεν ὅτι ὁ μέγας Ἀθανάσιος τῇ ἐν Χαλκηδόνι στοιχοίη συνόδῳ. Glycas Epist. in Lamii Deliciis eruditorum t. 1, p. 13: σφάλλουσι λοιπὸν οἱ δογματίζοντες οἴκοθεν ἕτερα, καὶ μὴ τὸ τῆς ἐκκλησίας δόγμα ὀρθοδόξῳ στοιχοῦντες φρονήματι· quæ verba quum Lamius sic convertisset latine ac pessime: « reliquum « est ut toto cœlo aberrent, qui diversa « privatim sentiunt, neque ecclesiæ dogma « orthodoxa cogitatione conjiciunt », severe fuit castigatus a Riccio professore linguæ Græcæ, qui serius innotuit Dissertationibus Homericis. Melior quidem interpretatio Riccii, « neque secundum ec« clesiæ dogma orthodoxa cogitatione am-

ταῦθα κανόνι στοιχοῦντες καὶ ὑμεῖς τι τοῖς ἐπιλοίποις συνεισενέγκοιτε[1].

« bulant », sed quæ tamen non faciat satis; nec placet ejus conjectura κατὰ δόγμα. Respondit fuse Lamius Deliciarum t. 3, p. XXXVIII seqq., ac jam meliora doctus exemplis biblicis præcipue verbum στοιχεῖν illustravit, non sine conviciorum in criticum aspersione, neque tamen bene vertit, ceterum in hoc prudens quod κατὰ propositum rejiciat. Integerrima enim est sententia, nec difficilis si δογματίζοντες mente repetatur post μὴ, « et non asse« rentes ac prædicantes ecclesiæ dogma, « orthodoxam sequuti opinionem ».

[1] Sic Gesneri editio ac codex B. Codex autem A, τι τῶν ἐπὶ λόγοις συνεισενέγκατε.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΦΙΓΓΑ[1].

Ἐπὶ τῶν λεγομένων τελετῶν τὰ μὲν ἄδυτα ἔνδον[2] ἦν, ὡς δηλοῖ καὶ τοὔνομα, τὰ δὲ παραπετάσματα προεβέβλητο, ἀθέατα τὰ ἐν τοῖς ἀδύτοις φυλάττοντα. Ἐν δὲ τοῖς Ἐλευσινίοις[3] ἀνεώγνυντό τε ταῦτα καὶ ἀπεγυμνοῦτο[4] τὰ κεκρυμμένα· ἐγίγνετο δὲ τοῦτο ἐν περιόδῳ ἐτῶν[5], ἵνα μὴ τὰ ἀβέβηλα βεβήλοις πολλάκις ὀπτάνοιτο· ὑμεῖς δὲ καὶ τῆς ἡμέρας πολλάκις τὸν ἱεροφάντην καταβιάζεσθε τὰ κελύφανα τοῦ μύθου περιρρηγνύειν, ἵνα τὸ ἀποκείμενον τῷ ἐλύτρῳ ἀπόρρητον ἐκεῖθεν ἀναλαβόντες καταβροχθίσησθε[6]. Ἐγὼ δὲ ἀπώκνησα[7] ἂν τοῦτο ποιεῖν, εἰ μὴ αἱ μὲν ἀρχαῖαι κατήργηνται τελεταί, θεῖα δὲ ἐκρατύνθη δόγματα, ἀναπεταννύοντα μὲν τὰ παραπετάσματα, ἔνδον δὲ τοῦ ἀδύτου πολλάκις εἰσάγοντα τὸν τελούμενον. Διὰ τοῦτο περιρ-

[1] G B, περὶ τῆς σφιγγός. Sumsi lemma ex A.

[2] G B sine ἔνδον. Mysteriorum comparatione jam usus est p. 347.

[3] G B, προβέβληνται... ταῖς ἐλευσινίαις. A, προεβέβλητο... τοῖς ἐλευσινίοις. Hoc sumsi. Præcedens quidem nomen τελετῶν ac ταῖς ἐλευσινίαις concordant; sed et neutrum τοῖς ἐλευσινίοις bene habet, quum τὰ ἐλευσίνια magno sit in usu per ellipsin τοῦ μυστήρια, cujus cum illo vocabulo non meminerunt ellipseon collectores.

[4] G B, ἀνεμίγνυντό τε τ. A, ἀνεώγνυντο ταῦτα. Mox G, ἀνεγυμνοῦτο. A B, ἀπεγυμνοῦτο. Sic persona singulari cum pluralis præcedat.

[5] B G, ἐγίνετο γὰρ τοῦτο. A, ἐγίγνετο δὲ τ. G B, περιόδοις ἐτῶν. In B ὀκτὼ ante ἐτῶν est obductum lineola. Sed nec ἐν περιόδῳ ἐτῶν verum est, quum quotannis Eleusinia celebrarentur mysteria. — A sine πολλάκις.

[6] C, ἡμετέρας. A B, ἡμέρας. — G B, καταβιάζετε. A, βιάζεσθε. — G B, κελύφανα. A, κέλυφα. — G, ἀπόρημα. B, ἀπόρρημα, priore ρ tibiam lineola notato. A, ἀπόρρητον. — A, ἐκεῖ. — A, ἀναβροχθίσησθε. G B, καταβρ.

[7] Idem usus verbi ἀπώκνησα supra

ῥηγνύσθω τὸ τοῦ μύθου τῆς σφιγγὸς ἔλυθρον, τὸ δὲ κεκρυμμένον ἀνακεκαλύφθω φιλοσοφίαν ἔχον ἀπόρρητον.

Πλάττει δὲ ταύτην ὁ μῦθος κόρην εὐπρόσωπον οὐ μέχρι ποδῶν, ἀλλ' ὀμφαλοῦ, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα δασὺ τῇ τριχί, καὶ πόδας θηρὸς καὶ οὐρὰν μακράν. Ἡ δὲ γλῶττα ἀττικίζουσά τε καὶ πυθαγόρειος, αἰνιττομένη τὰ πράγματα. Τῷ γὰρ ἀνθρώπῳ τὸν λόγον προσάπτουσα, ἑτέροις τοῦτον, ὡς ἴστε, ἡρμήνευε τοῖς ὀνόμασι. Καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ τοῦ μύθου τέρας, καὶ δεδόσθω τοῖς ποιηταῖς ἐπ' ἐξουσίας πλάττειν ἅπερ καὶ βούλοιντο· ἀλλ' ὁ φιλόσοφος νοῦς μὴ τῷ φαινομένῳ προσκείσθω, ἀλλὰ τῷ αἰνισσομένῳ διὰ τοῦ τέρατος. Ὁ τοίνυν ἐμὸς λόγος περὶ τῆς σφιγγὸς τοιοῦτος [1].

Ἡ σφίγξ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἄνθρωπος ἐξ ἀνομοίων συγκείμενος· πολυμερὲς γὰρ χρῆμα ἡ οὐσία ἡμῶν. Τὰ μὲν γὰρ τῇ λογικῇ δυνάμει [2] συναπτόμεθα, τὰ δὲ τῆς ἀλόγου μετέχομεν φύσεως · τὸ μὲν γὰρ ἐν ἡμῖν ἕν, καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνο νοῦς, καὶ ἡ μετὰ τοῦτον διφυὴς διάνοια, ἥ τε ἀληθὴς δόξα τὸ τῆς διανοίας συμπέρασμα, λογικὰ πάντα καὶ θεῖα · ἡ δὲ φαντασία καὶ ἡ αἴσθησις καὶ ὅσα σώματος δεῖται πρὸς τὴν ὑπόστασιν, ἄλογα καὶ κτηνώδη, καὶ πρὸς τὸ ἐκτὸς νενευκότα [3]. Ἔστι μὲν οὖν ταῦτα καὶ καθ' αὐτὰ τῷ λόγῳ διαιρετά· ἀλλ' ἡ τοῦ ἀνθρώπου πλάσις συγχεῖ πάντα, καὶ τέως πέφυκεν ἀφανῆ. Εἰ μὲν οὖν εὐθὺς τῷ φρονεῖν φιλόσοφόν τις σχοίη νοῦν, καὶ γνοίη τι ὄντα

p. 344. Mox G B, κατηγόρηνται. A, κατήργηνται.— G B, τοῖς ἀδύτοις εἰσάγ. A, τοῦ ἀδ. πολλ. εἰσάγ. — A, παραρρηγνύσθω. G B, περιρρ. — G, ἔχων. A B, ἔχον.

[1] G, πόδες θ. κ. οὐρὰ μακρά. In B ὰ ὰ supra ὰν ὰν. G B, ἑτέρω... ἡρμήνευσε τῷ ὀνόματι. τοιοῦτο μέν τό. A, ἑτέροις... ἡρμήνευε τοῖς ὀνόμασι, τοιοῦτον μὲν τό. — A sine ἐπ' ἐξ. — A, ἃ καὶ βουλ. — A B, αἰνισσ. G, αἰνιττ. — G B, τοιοῦτός ἐστι. B sine ἐστι.

[2] G B, σφίγξ sine ἡ. — G, τὰ μὲν γὰρ ἐν ἡμῖν. A B sine ἐν ἡμῖν. G B, ταῖς λογικαῖς δυνάμεσι. A, λογικῇ δυνάμει. B, τῆς τοῦ ἀλ.

[3] Sic A B. G, ἐν ἡμῖν πρῶτον. B, νοῦς δεύτερον. — G B, μέτα τοῦτο φυσικὴ διάνοια.— G B, καὶ αἴσθησις. — G B, ἀλόγῳ καὶ κτηνώδει... νενευκότι.

νοῦς[1], καὶ ψυχὴ ποι γέγονε, μισεῖ μὲν τὴν ὕλην, ἀποστρέφεται δὲ τὸ σῶμα, βύσας δὲ τὰς αἰσθήσεις καὶ πολλὰ χαίρειν εἰπὼν τῇ φαντασίᾳ, πρῶτον μὲν τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῆς οἰκείας οὐσίας τηρεῖ, ἔπειτα δὲ ἔνδον χωρεῖ πρὸς τὸν νοῦν, καὶ διὰ τοῦ νοῦ συγγίνεται τῷ θεῷ· εἰ δ' ὡς ἔτυχε μείνῃ ἐπὶ τῆς γενήσεως, καὶ χρῷτο μὲν ταῖς αἰσθήσεσι, φαντασιώδη δὲ κέκτηται ζωήν, πρὸς τὴν τῶν θηρίων φύσιν ταῖς προαιρέσεσιν ηὐτομόλησεν· ἔνθα δὴ γενόμενος τῶν μὲν κυρίως ὄντων οὐδὲν οἴεται εἶναι, ἐκεῖνα δὲ ὑφίστασθαι μόνα δοκεῖ ὧν ἂν ἀπρὶξ ταῖν χεροῖν ἐπιλάβηται. Ἐν τῷ τοιούτῳ γὰρ βίῳ[2] καὶ κύνες ἐνεοὶ[3], καὶ ἐκ δρυμοῦ σύες καὶ μονιοὶ ἄγριοι[4], καὶ χρεμετίζοντες ἵπποι[5] ἐπὶ τὴν γειτνιῶσαν παρὰ τῆς θείας γραφῆς κατανομαζόμενοι[6]. Ἐπὶ δὲ θατέρου βίου ἄγγελοι καὶ παῖδες θεοῦ, εἰπὼ δὲ καὶ θεοί, ὡς τό, « ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε[7] ». Ἀλλ' ἐπεὶ ἐς τοσοῦτον ἀφεστᾶσι τὰ ἀντικείμενα[8] (μέγα γὰρ χάσμα ἐστήρικται μεταξὺ θεοῦ καὶ θηρός), δεῖ καὶ μέσον ἀμφοτέρων[9] δοῦναι ζωήν, ἣν τὰ μὲν τῶν Χαλ-

[1] G B, καθ' ἑαυτά. — G B sine οὖν. — G B, τοῦ φρονεῖν... καὶ γνοίη τι τῶν (B tamen sine τῶν) ὄντων νοῦς.

[2] G B ἔπειτα ἔνδον. — G B, γεννήσεως. — A, φαντασιώδει δὲ κέχρηται τῇ ζωῇ. Addidi τὴν ductus articulo τῇ alterius lectionis. — G B, γενομένη. — G B, ὧν ἀπρὶξ τ. χ. ἐπιλάβοιτο. — G B, ἐν γὰρ τῷ τοι. βίῳ.

[3] Isaias 56, 10: κύνες ἐνεοὶ οὐ δυνήσονται ὑλακτεῖν.

[4] Psalm. 79, 14: ἐλυμήνατο αὐτὴν σῦς ἐκ δρυμοῦ καὶ μονιὸς ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν. De μονιός vide Coray. ad Plut. Demosth. c. 14; Jacobs. ad Leonid. Tar. Ep. 6, in Analectis; Anecd. Gr. mea t. 1, p. 372; Aug. Meinek. Curis criticis p. 71, proponentem ante hos sex et triginta annos novam in Plutarcho De Solertia anim. c. 9, lectionem eamque certissimam, σῦν μονιὸν (vel μόνιον) pro vulgata σῦν μόνον, quæ in ordinem nondum recepta est.

[5] Refero verba χρεμετ. ἵππ. ἐπὶ τὴν γειτν. ad Jeremiæ c. 5, 8: ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν· ἕκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζον. Memoriter scripsit Psellus, qui τὴν γειτνιῶσαν substituit lectioni biblicæ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ.

[6] In A syllabæ κατο versum claudunt; sequentis initium evanidum est, tum exhibetur compendium in quo sunt perspicuæ litteræ ομθ, quod ducit probabiliter ad integrum participium κατονομασθέντες.

[7] Verba ὡς τὸ—ἐστὲ desunt in A. Psalmus 81, 6: ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες.

[8] B G, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐς τοσοῦτον δεῖ ἀφεστάναι τὰ ἀντικείμενα. Sequutus sum A.

[9] A, ἀμφοτέροις. Optima est genitivi syntaxis. Pachymeres Declam. 4, p. 74: οὐ φονεύειν καὶ μέσον ὑμῶν ἔμελλε; ad quem vide notam meam p. 62. Hora-

δαίων λόγια ἑτεροφανῆ φασὶν καὶ ἑτεροκνεφῆ[1] κατὰ τὴν πρὸς θάτερα τῶν ἄκρων ἀπόκλισιν[2] καὶ ἐγγύτητα, ἐγὼ δὲ ἁπλῶς οὕτως ἀνθρωπίνην κατονομάσαιμι[3]. Τριττὴν[4] οὖν, ὡς ὁ λόγος ἡρμήνευσεν, ἐφωράσαμεν τὴν ζωήν, θηριώδη, ἀνθρωπίνην, καὶ θεοειδῆ. Ἀλλ' ἐν μὲν τῇ θηριώδει σωματικὰ πάντα καὶ θεῖον οὐδέν, ἐν δὲ τῇ θείᾳ φιλόσοφος ἡ διεξαγωγὴ καὶ κατάργησις[5] τῶν αἰσθήσεων, ἐν δὲ τῇ μέσῃ καὶ ἀνθρωπίνῃ, σύμμιξις ἐξ ἀμφοῖν.

tius: « idem Pacis eras mediusque belli ». Ibi Turnebus. Mox A φασὶν ἢ ἑτ. B G sine φασίν.

[1] Vocabula ipsa ἑτεροφανῆ καὶ ἑτεροκνεφῆ non potuerunt reperiri in oraculis. Ibi scriptum potius fuit ἀμφιφαῆ et ἀμφικνεφῆ. Et est hoc quidem in fragmento Oraculi apud Synesium Insomn. p. 140, illud in alio loco p. 141, manifestissime ista oracula respiciente: ἔσχαται μὲν αὗται αἱ δύο λήξεις ἡ μὲν ἀμφικνεφής, ἡ δὲ ἀμφιφαὴς οὖσα, εὐμοιρίας τε καὶ κακοδαιμονίας τὰ ἄκρα νειμάμεναι· πόσας δὲ οἴει μεταξὺ χώρας ἐν τῷ κύτει τοῦ κόσμου, ἑτεροφαεῖς τε καὶ ἑτεροκνεφεῖς... ubi vocibus metricis, orationis variandæ causa, et synonymis usus est. Psellus Expositione Oraculorum Chaldaicorum p. 53 de anima: καθαρθεῖσα δι' ἀρετῆς ἐν τῷ βίῳ ἄνεισιν εἰς τὸν ὑπὲρ σελήνην τόπον μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς, καὶ ἀποκληροῦται εἰς τὸν ἀμφιφαῆ (codex quem jam indicavi in Anecd. Gr. t. 5, p. 22, εἰς τόπον ἀμφ.) τουτέστιν ἀμφοτέρωθεν λάμποντα (cod. ἀμφ. φαίνοντα, melius) καὶ ὁλολαμπῆ· ὁ μὲν γὰρ ὑπὸ σελήνην τόπος ἀμφικνεφής ἐστι, τουτέστιν, ἀμφοτέρωθεν σκοτεινός, ὁ δὲ σεληνιακὸς ἑτεροφαὴς ἢ ἑτεροκνεφής, τουτέστι τῷ ἡμίσει περιλάμπων (codices quos vidi, melius: τῷ μὲν ἡμίσει μέρει λάμπων), τῷ δὲ ἡμίσει σκότους μεστός. Cf. Plethо initio Expositionis Oraculorum.

[2] De illis ἄκροις Synesius loco quem modo allegavi.

[3] Addidi οὕτως ex B, jamque de addendo monueram Anecd. Gr. t. 5, p. 399. Est scilicet plurimus usus adverbii οὕτως sic abundantis. Eunapius: Συρίας οὕτω δὴ καλουμένης θεοῦ· ubi mea nota p. 529. Maximus Tyr. Diss. 14, 2: περὶ λίμνην Ἄορνον οὕτω καλουμένην· Davisio proponente, περὶ Ἄορνον, λίμνην οὕτω καλουμένην, a quo errore sibi cavisset si optimam de hoc idiotismo cognovisset Warrenii notam ad Hieroclem p. 5, quam descripsit Schæferus integram Appendice Bastianæ Epistolæ p. 8; scilicet ob raritatem Warrenii libri, aut Ashtonii potius. Alius Maximi loci Diss. 26, 3, ex eadem formula interpunctionem tentavi ad Marinum p. 146. Scholiastes Theocriti 6, 18, de latricio ludo, nobis *échecs*: κινοῦσι καὶ τὸν ἀπὸ γραμμῆς λίθον, τὸν οὕτω βασιλέα καλούμενον. Ibi Geel. Argumentum Persarum Æschyli p. 136 extrema meæ: Ξέρξου μέλλοντος διαβαίνειν τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι οὕτω καλουμένας Πύλας. Anonymus auctor Expositionis Totius Mundi, inter J. Gothofredi Opuscula p. 38: « Africa multas et differentes civitates possidens, unam præcipuam et admirabilem nimium habet, quæ sic vocatur Karthago ». Sed non inde credendum est Latinos scriptores adverbio *sic* Græcorum more cum verbis nominandi usos esse. Expositor ille Græcum librum hodie non superstitem convertebat latine, græcæ orationi pressius adhærens. Gothofredus qui eum correxit, scripsit latinius: « quæ dicitur Karthago ». Intelligo αὔτως eodem atque οὕτως modo apud Aratum Phæn. 65: ἀλλά μιν αὔτως Ἐγγόνασιν καλέουσι.

[4] Dedi pro vulgata τρίτην e codice saltem uno τριττήν. A, ἡρμήνευσε τ. ζ. ἐφωρ. θ. καὶ ἀνθρ.

[5] A, κατάργησις. B G, κατέργα-

Ἐνταῦθα γὰρ οὔτε θηρίον ἐσμὲν, οὔτε θεὸς, ἀλλ' ἀμφότερον, καὶ οὐδὲν ἑκάτερον καθαρῶς. Ἐν τίνι γοῦν τῶν τριῶν ζώων εὑρηκέναι τὴν σφίγγα οἰόμεθα; ἢ δῆλον ἐν τῇ μέσῃ καὶ ἀνθρωπίνῃ. Οὔτε γὰρ ἄνθρωπος αὕτη τελέως ὅτι θηρίον τὰ μετὰ τὴν ἰξὺν, οὔτε θηρίον[1] ἀκριβῶς ὅτι τὰ πρὸ τοῦ ὀμφαλοῦ ἄνθρωπος. Ἐβούλετο μὲν γὰρ πᾶσαν τὴν κάτω γένεσιν[2] καταλιπεῖν, καὶ διόλου παρθένος εἶναι καλή· ἀλλ' ἡ φαντασιώδης ζωὴ, οἷον ἀφιπταμένη τοῦ σώματος, κατασχοῦσα ταύτην, τὸ κάτω μέρος ἀπεκτήνωσε. Διὰ τοῦτο ὁμιλεῖ μὲν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ἀσαφῆ δὲ φθέγγεται καὶ δυσνόητα, ὅτι μὴ διόλου σοφὴ ἵνα καὶ σαφής· ἐντεῦθεν γὰρ ἡ σοφία[3] ἠτυμολόγηται[4], ὡς καὶ τῷ Ἀριστοτέλει ἐν ταῖς Θεολογίαις[5] δοκεῖ· ᾗ μὲν γὰρ ἐκπέφευγε τὸ

σις. Mox A, τῇ μ. καὶ ἀνθρ... ἀμφότερα. G B, τῇ μ. τῇ ἀνθρ.

[1] G ac B, puto, τελέως οὔτε θ. κατὰ τ. ἰξ. Mox A, οὔτε θὴρ ἀκρ.

[2] Ex A accessit κάτω.

[3] G B, ἡ φιλοσοφία.

[4] G et A B, ἐτυμολόγηται, si bene enotavi. Ceterum scripsi grammaticæ parens, ἠτυμ. In Thesauro Stephani sub Ἐτυμολογέω allatum est ex Gregorio Naz. exemplum: ἡ μὲν γὰρ θεοῦ κλῆσις κἂν ἀπὸ τοῦ θέειν ἢ αἴθειν ἐτυμολόγηται. In editione nova correctio proposita fuit ἠτυμ. Atque ita legitur in Billyanæ Orat. 86, p. 589, et Orat. 30 § 18 editionis nuperæ, curis et sumptibus hominis cujusdam qui ait fuisse « pluribus extraneorum ordinum insignibus decoratus », quæ fastosa declaratio quid ad operis commendationem valeat non intelligo. Billyus igitur et *publicator* decoratus et corrector errant indicativo ἠτυμ. usi, quum particula ἂν omnino postulet scripturam ἐτυμολογῆται. Ibidem Lud. Dindorf., qui insigni decoratus est doctrina, adfert locum Gemini ubi ἐτυμολογήθη (*sic*), et addit Geminum illum, ab Yriarte olim vulgatum fuisse inter Crameri Anecdota Oxoniensia nuper repetitum. Addam Cramerum opusculum invenisse auctoris nomine carens proque inedito habuisse, atque mihi videri Theodoro Prodromo tribuendum, qua de re non semel monui ad Anecdota Gr. Nova. Ceterum potest Psello dari ἐτυμολογεῖται.

[5] Addidi καὶ τῷ ex A, ac pro vulgata κατηγορίαις scripsi θεολογίαις, hoc quidem propter codicis præstantiam; nam ipsum fontem monstrare non valeo. Sed probabiliter nomini obscurissimo θεολογίαις facilis correctio κατηγορίαις fuerit substituta. Testimonia de Aristotelis τοῖς θεολογουμένοις, τῇ θεολογίᾳ, τῇ θεολογικῇ πραγματείᾳ, τῇ θεολογικῇ συγγραφῇ, collecta quæresis in Bibliotheca Græca t. 3, p. 394, ubi dicitur Rasario sic metaphysicam nuncupatam fuisse videri. Ipse philosophus Metaph. 5, 1, p. 123, 8: τρεῖς ἂν εἶεν φιλοσοφίαι θεωρητικαὶ, μαθηματική, φυσική, θεολογική. Cf. similia 10, 6, p. 226, 20. Micheletus Berolinensis Critico Examine Metaphysicæ Aristotelis ultimos libros Theologiam peculiarius vocat, quem vide et p. 24. Ex illa Aristotelis sententia, τὸ σοφὸν et τὸ σαφὲς arcte jungi, Saliustii locus c. 3, poterit vindicari: αὐτοὺς μὲν οὖν τοὺς θεοὺς κατά τε τὸ ῥητὸν καὶ ἄῤῥητον, ἀφανές τε καὶ φανερὸν, σοφόν τε καὶ κρυπτόμενον, οἱ μῦθοι μιμοῦνται. Orellius, qui de legendo σαφὲς pro σοφὸν cogitat, forsan non audien-

θὴρ εἶναι[1] ἔναρθρος αὐτῇ ἡ φωνή, ἣ δὲ μὴ πρὸς τὴν θείαν ζωὴν τελέως μετεσχήνωσεν ἀσαφῆ καὶ συγκεχυμένα τὰ φθέγματα.

Ἔχει γὰρ οὕτως, ἵνα τι τῶν ἀπορρήτων ὑμῖν παραδηλώσω. Ὁ νοῦς πάντων ἔχει τὰ εἴδη τῶν ὄντων· εἰ δὲ καὶ τῶν γινομένων ἡ ψυχή, ὥς τις ἔφη, ἄλλος οὗτος λόγος καὶ δεόμενος ἐξηγήσεως. Φαντασία δὲ πλάνον χρῆμα καὶ ἀνόητον καθ' ἑαυτήν. Κεχωρισμένα δὲ ἀπ' ἀλλήλων, νοῦς λέγω καὶ φαντασία, ὡς ἐπὶ ἀγγέλου καὶ θηρός, ὁ μὲν ἐμοῦ πάντα γνοίη, ἄνωθεν δεχόμενος τὰς πηγάς· φαντασία δὲ οὐδὲν ἂν τῶν ὄντων λογίσαιτο. Ἄμφω δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου μιγνύμενα καὶ θάτερον θατέρου ἀνεμπιπλάμενα, ὁ μὲν νοῦς φαντασιοῦται, ἡ δὲ φαντασία νενόωται[2]. Διὰ τοῦτο καὶ κατὰ νοῦν ἐνεργοῦντες οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἀφάνταστον τὴν νόησιν ἔχομεν, καὶ φαντασιούμενοι τῆς νοερᾶς ἐνεργείας οὐκ ἐστερήμεθα. Ταῦτα δὲ γίνεται ὁπόταν μάχη ἐν ἡμῖν εἴη σώματός τε καὶ πνεύματος· ἐπινικήσαντος μὲν τοῦ σώματος, φαντασιαστικοὶ πάντως γινόμεθα, ὑπερισχύσαντος δὲ τοῦ πνεύματος, νοεροί· ἔστ' ἂν δὲ παρὰ μέρος ἑκάτερον κρατῇ καὶ κρατῆται, σφίγγες ἐσμὲν ἀτεχνῶς. Ἔστι δὲ τὸ

dus. Respiciebat, ni fallor, Aristotelem Synesius initio libri De insomn.: εἰ δέ εἰσιν ὕπνοι προφῆται καὶ τὰ ὄναρ θεάματα τοῖς ἀνθρώποις ὀρέγουσι τῶν ὕπαρ ἐσομένων αἰνίγματα, σοφοὶ μὲν ἂν εἶεν, σαφεῖς δὲ οὐκ ἂν εἶεν, ἢ σοφὸν αὐτῶν καὶ τὸ μὴ σαφές. Ibi Gregoras homo litteratissimus: συμπεραίνει καὶ τὸ μὴ σαφὲς εἶναι σοφόν, ἐναντία λέγων τῷ Εὐριπίδῃ· ἐκεῖνος γὰρ ἐν τῷ τοῦ Ὀρέστου (codex ἐν Ὀρέστῃ, quod malim), παράγει Μενέλαον λέγοντα [v. 391]: « σοφὸν το σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές ». Quem versum obversatum Aristoteli fuisse Psellus innuere videtur ex conjunctione καὶ, καὶ Ἀριστοτέλει. Quum Apollonius Tyanensis, apud Philostratum v. 1, 9, salutare consilium verbis perspicuis juveni cuidam dedisset, laudatur ab historico ut σοφὰ σαφῶς ἑρμηνεύσας, non σοφὰ σοφῶς quod temere scripsit Olearius, de quo obiter monebam ad Orestæ locum inter Matthiæ notas; cf. Bekkeri Badensis Specimen Philostrateum p. 39. Accedat Gregorius Palamas ex Testimoniis ante Gregoræ historiam: κατὰ τὴν ὑγιᾶ δήπουθεν ἀντιστροφὴν, ἄσοφον τὸ ἀσαφὲς, ὥσπερ τὸ σοφὸν σαφές.

[1] G B, θηρίον. A, αὐτὴ ἡ φωνή. A, ἡμῖν. G B, ἵνα τὸ πᾶν δηλώσω τῶν ἀπ. ὑμῖν. A, ἡμῖν. G B, πάντα ἔχει. B, ὥς τις οὕτως φησίν. G sic, sed cum οὕτω. A, ἀλλ' οὗτος.

[2] A, νοῦ λ. κ. φαντασίας. G B, φαντασία δὲ ἑνὸς ἄν. G B, ἀναπιμπλάμενα. A, ἀνεμπιπλαμένα. Gesnerus et codex B, νενόηται.

ὄνομά τοῦ πράγματος δηλωτικόν[1]· μελλούσης γὰρ ἀποπτῆναι τοῦ σώματος τῆς ψυχῆς, τὸ μὲν ἄνω μέρος αὐτῆς ἐκπέφευγε, τὸ δὲ κάτω συσφίγγεταί πως ὑπὸ τῆς φαντασίας, καὶ ἐπέχεται πρὸς τὴν γένεσιν. Διὰ τοῦτο ὃ μὲν ἀπέπτη εὐπροσώπως παρθένος γίνεται, οἷον ἀδιάφθορος νοῦς καὶ ἀκήρατος, καὶ γυμνὸς τῆς ἔξω περιβολῆς· ὃ δὲ κατεσχέθη θηρίον ἐστὶ τετριχωμένον τοὺς πόδας, καὶ ἀκμάζον τοῖς ὄνυξιν, ὡς εἶναι τὸ ξύμπαν τῆς σφιγγὸς, ἡ φαντασία νοῦ μετέχουσα, ἢ νοῦς ἐπισυρόμενος ταῖς κάτω γενέσεσιν[2]· ἀσαφὴς οὖν αὐτῇ καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ φωνή. Διὰ ταῦτα καὶ τὸν ἄνθρωπον ὑπαινίττεται[3], δίπουν αὐτὸν τερατολογοῦσα καὶ τετράπουν καὶ τρίπουν.

Τοῦτο δὲ τοιοῦτόν ἐστιν· οἱ ἀριθμοὶ[4] κατὰ τοὺς Πυθαγορείους τῶν πραγμάτων εἰσὶ δηλωτικοί[5]· εἴδη γὰρ αὐτῶν εἰσιν οὗτοι, οὐχ, ὡς Ἀριστοτέλης οἴεται, ἀχώριστα, ἀλλὰ χωριστοὶ καὶ καθ' ἑαυτούς[6]. Δύναται οὖν αὐτοῖς ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς, ὡς μὲν τετράγωνος τὴν θείαν φύσιν, διότι προσέοικε τῇ μονάδι, ὡς δὲ ἄρτιος τὴν κάτω γένεσιν, ὅτι διαιρετός ἐστιν. Ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ τέσσαρα τὴν χείρονα ἡμῖν φύσιν δηλούτω, τὴν σωματικήν φημι καὶ στοιχειώδη· ὁ δὲ τρία, ἐπειδὴ μονάδος τοῦ

[1] A, φανταστικοὶ πάντῃ. G B, ἑκάτερον ἑκατέρου κρ. κ. κρ. καὶ σφίγγες. G B, ὄνομα τοῦτο δηλ.

[2] G B, εἰσπέφευγε... ὑπὸ φαντ... ἀπέπτη παρθ. ἐγένετο, καὶ οἷον... ἔξωθεν... κατέχεται, B ut A, ἐπέχ... ἀκμάζων... ταῖς ὄνυξιν.. σύμπαν τ. σφ. φαντ... ἐπισυρόμενός τι τῆς κ. γενέσεως.

[3] G, διὰ τ. τὸν. A, ὑπαινίσσεται.

[4] G B, καὶ τοῦτό ἐστιν οἱ ἀρ.

[5] G B, δηλωτικοὶ, ἔχειν εὑρισκομένου τοῦ πάθους οὐκ ἀντιλήψεσθε τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας, οὐδ' αὐτοὺς ἀπολύσετε βίου ταλαιπωρίας καὶ δουλοπρεποῦς ἀνάγκης; ἀλλ' εἰ μὴ καθ' ἕνα, μὴ κατὰ συμμορίας καὶ δήμους εὑρεθῇ τι τὸν ὅλον διαλυμηναμένης τὸν βίον ἀνοίας, νῦν ὅτε κοινὸν ὑμᾶς ἅπαν ὑποδέδεκται θέατρον, ἐνταῦθά που κατάθεσθε τὰ πάθη, καὶ καθαρὰς ἔχοντες ἀληθῶς τὰς ψυχὰς ἄπιθι. Γραφέσθω δόγμα καινόν. Quæ verba nescio quo errore huc ex oratione quadam oratoris vel sophistæ translata sunt quam claudebant. Exhibeo lectionem A.

[6] Aristoteles de anima 1, 2, 8: εἴδη δ' οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι τῶν πραγμάτων. Ibi Trendelenburg lectorem amandat ad suum de Platonis ideis et numeris ex Aristotele illustratis librum, quem non potuisse legere me valde piget. Metaphysicæ libro 12, 9, p. 285 concludit philosophus esse φανερὸν ὅτι ἀδύνατον εἶναι τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ μεγέθη χωριστά.

τέσσαρα ἀπολείπεται, κρείττων ἐστὶν ἐκείνου καὶ τελεώτερος. Ὁ δὲ δύο τὴν ἀμφίβολον δεικνύτω προαίρεσιν, πρὸς ἑκατέρους τοὺς βίους ῥέπουσάν τε καὶ μετακλινομένην. Γεννώμενος οὖν ὁ ἄνθρωπος πρῶτον μὲν τετραδικός ἐστι, σωματικὸς τὸ ὅλον καὶ στοιχειώδης, μηδὲν μὲν ἐννοῶν νοερὸν, πρὸς δὲ τὴν γῆν ἰλυσπώμενος· ἁπτόμενος δὲ τοῦ φρονεῖν δυαδικὸς γίνεται, ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα μετακλινόμενος, καὶ πρὸς ἑκάτερον τῶν βίων μετατιθέμενος, τοῦ χείρονος φημὶ καὶ τοῦ κρείττονος. Γηράσκων δὲ καὶ πρὸς τὴν φρονοῦσαν ἡλικίαν προκόπτων τριαδικὸς εὑρίσκεται ἀπηκριβωμένος τῷ ὄντι καὶ τέλειος. Ὑποβάλλεται γὰρ αὐτῷ ἔξωθεν οἷά τις βακτηρία ὁ ἀκήρατος νοῦς, ἐν ᾧ δὴ σκηριπτόμενος ἀνέχει τὴν κεφαλὴν καὶ συνέχει τὴν οὐσίαν τῆς φύσεως. Τοιοῦτος ἐστὶν ὁ τετράπους καὶ δίπους καὶ τρίπους ἄνθρωπος.

Εἰ μὲν οὖν καὶ ἡμῶν[1] θεὸς τοιοῦτον ἐβούλετο ἀγνοῶ. Εἰ δ' ἐγὼ περιττόν τι ἐνόησα, καὶ τοῦτο φιλόσοφόν τε καὶ πυθαγόρειον.

[1] Vocabulum ἡμῶν divinavi, at non sum Oedipus. Litteræ non supersunt, sed spiritus tantum et accentus. Pro θεὸς est in codice θο, et post πυθ charta lacera est.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΕΚΦΡΑΣΙΣ Η ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΙΡΚΗΝ

ΒΟΥΛΟΜΕΝΗΝ ΤΟΝ ΟΔΥΣΣΕΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΟΥΝ[1].

Βούλεται μὲν ἡ Κίρκη καὶ τὸν Ὀδυσσέα μεταμορφοῦν, καὶ εἰσελαύνειν εἰς συφεόν· εὐτρέπισται γὰρ αὐτῇ ὁ κυκεὼν, καὶ ὅσα ἐς τὴν τῆς μεταποιήσεως δύναμιν, πάντα συγκέκραται[2]. Ἀποτυγχάνει δὲ τοῦ βουλήματος, σπασαμένου ἐπ' αὐτὴν τὸ ξίφος τοῦ ἥρωος[3]· πολύμητις γὰρ ὢν καὶ δεινότατος ταῖς φρεσὶν, οὐκ ἐπείθετο ἑτοίμως τισίν[4]· ὅθεν μικροῦ δεῖν καὶ ἀποπεπνεύκει ἡ παμπόνηρος ἐκείνη μαχλὰς ἀπὸ τὴν τοῦ φασγάνου περιωπήν· ἠλλοίωται γὰρ, ὡς ὁρᾷς[5], τὴν μορφήν. Ὁ δὲ ἔτι

[1] Lemma G, Ἀναγωγὴ εἰς τὴν Κίρκην. B, Ἀν. ε. τ. Κ. βουλ. τ. Ὀ. μετ. Lemma A, Ἔκφρασις ἢ ἀλληγορία. Ex utroque novum feci. Est ἔκφρασις omnino optima lectio. Psellus enim tabulam pictam describit, quam habuit ante oculos, et ad quam auditorem quemdam advertit, quod patet ex verbis ὡς ὁρᾷς, et compellatione ὦ παῖ, ὦ ξένε.

[2] Ulysses de se narrans ac Circe, Odyss. 10, 316: Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπα' ὄφρα πίοιμι· Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ· Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξεν, Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν· Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων. — B G, ἐλαύνειν. Addendam præpositionem monueram olim ad Pselli Opuscula p. 227. Et accedunt nunc ex A verba εὐτρ. γ. α. ὁ κυκ.

[3] Ulysses deinceps: Ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ, Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.

[4] Sunt πολύμητις ac πολύφρων inter Homerica Ulyssis epitheta. Verba πολ... τισίν desunt in A. — B, τισι.

[5] Odyss. 10, 323: Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων. — Syntaxis præpositionis ἀπὸ cum περιωπὴν est solœca omnino. Nunc quidem sic scribunt, sed ætate Pselli linguam litteratam ille solœcismus non invaserat. Ad Theodori Prodromi verba ἐκ τὸν ἴαμβον, ἐκ τὸν πυῤῥίχιον, σὺν τὴν ζήτησιν, animadvertit Corayus Atactis t. 1, ἀπὸ etiam sic fuisse tunc accusativo

μᾶλλον θαρσεῖ καὶ φοβερῷ βλέπει τῷ βλέμματι. Περὶ δὲ τῶν ἑταίρων οὔπω τούτῳ μέλει· ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ παρεσκεύασται· οἱ δὲ ἐστᾶσιν. Ἀλλὰ βαβαὶ τῶν προσώπων! ἐκαλλωπίσατο δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἡ τέχνη. Τὸν μὲν γὰρ ἤδη μεταποιηθέντα[1] πεποίηκε, τὸν δὲ ἔτι μεταμορφούμενον, τὸν δὲ μέλλοντα[2]· ὅθεν τούτῳ μὲν ὁ μυκτὴρ ἀπομεμήκυνται[3], καὶ ὕειος αὐτῷ ἀτεχνῶς ἡ μορφή· ὁ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲν διήλλακται, καὶ βραχύ τι τοῦ προσώπου κεχάλασται, οὔπω δὲ ἡ ῥὶς κατέληξεν εἰς ὀξύ· τῷ δὲ

junctum, ac nunc adhuc jungi, quum ἐκ et σὺν casum legitimum recuperaverint. Sic et μετὰ, aut μέ (nam sic præpositionem passim mutilant) cum accusativo copulatum reperitur, vel apud auctores elegantissimos. Spyr. Τρικούπης oratione publica victoriam insignem celebrans de Turcica classe ab Hellenica maio 1825 reportatam, p. 36: Ἕλληνες, χαρῆτε· ῥίψετε κατὰ γῆς τὰ κυπαρισσένια στεφάνια, τὰ στεφάνια τῆς λύπης, ὅπου ἐφόρεσεν εἰς τὸ κεφάλι σας ἡ συμφορὰ τῆς Σφακτηρίας καὶ τοῦ Νεοκάστρου, καὶ ὅλοι στεφανωμένοι μὲ δάφνας, ὅλοι στεφανωμένοι μὲ ἀμάραντα ῥόδα, συμψάλλετε μαζή μου τὴν ᾠδὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῶν ὁποίων σας βλέπω σήμερον ὡς ζωντανὴν εἰκόνα. Idem Laudatione funebri Byronis illius, magni poetæ et φιλελληνεστάτου: Πόσα ἄλλα καλὰ, πολὺ ἀκόμη μεγαλήτερα, ἠλπίζαμεν ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνδρα! καὶ σήμερον, ἀλλοίμονον! σήμερον ὁ πικρὸς τάφος καταπίνει καὶ αὐτὸν καὶ τὰς ἐλπίδας μας! Atque sic præpositione ἀπὸ cum accusativo usus est Πίκκολος Sampetri Indico Tugurio: Ποῦ πρέπει νὰ ζητῶμεν τὴν ἀλήθειαν; ἀπὸ ἡμᾶς χρέμεται νὰ ἔχομεν ἁπλὴν καρδίαν· πλὴν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους κρέμεται ἡ ἀλήθεια. Panag. Σοῦτζος Ode ad Cretenses: Βρύσεις, τί μουρμουρίζετε; βρύσεις, τί μᾶς ζητεῖτε; Ἂν ἀπὸ αἵματα ἐχθρῶν σεῖς δὲν πορφυρωθῆτε, Σταῖς σμαραγδενίαις ὄχθαις σας δὲν θέλομεν πατήσει. Quæ exempla etsi longiuscula non displicebunt fortasse raritatis gratia librorum ac nominum. Ceterum in Pselli loco proponi ferme poterit ὑπὸ pro ἀπό. « Haud multum abfuit quin animam expiraverit sub insperatam corusci gladii visionem ». Neque est περιωπὴ ista significatione vocabulum e trivio.

[1] G B, ἐγκαλλωπίσατο. Protuli jam, ad Opuscula Pselli p. 266, bonam lectionem A, ἐκαλλωπίσατο. Ibidem p. 262. correxi ex A barbarismum G B μεταπεποιηθέντα.

[2] Ad participium μέλλοντα subaudiendum mente μεταμορφοῦσθαι. Eadem brevitate Demosthenes Epistola 4: φλαῦρον δὲ μηδὲν μηδέποτ' ἐν παντὶ τῷ αἰῶνι μήτε παθεῖν, μήτε μελλῆσαι· mente repetito παθεῖν. Isocrates Paneg. 37: τὰ μὲν ἔχει, τὰ δὲ μέλλει· ubi Longuevillii nota. Procopius Gazæus Paneg. Anastasii § 7: ἡ μὲν (τῶν πόλεων) εἴχετο, ἡ δὲ ἔμελλεν· scilicet ἔχεσθαι. Libanius de vita sua p. 81: βαρβάρων δὲ τῶν μὲν ἡττημένων, τῶν δὲ μελλόντων, scilicet ἡττᾶσθαι. Idem oratione in Julianum p. 569: ὁ μὲν ἐβάλλετο, ὁ δὲ ἔμελλε· scilicet βάλλεσθαι. Moschus 2, 108: Ὣς φαμένη, νώτοισιν ἐφίζανε μειδιόωσα, Αἱ δ' ἄλλαι μέλλησκον· scilicet ἐφιζάνειν. Ibi Cogan. Malit Schwebel vertere « cunctabantur », minus bene. Euripides Oreste 1477: Νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δ' ἔμελλον, οἱ δ' ἔκειντ'. Ibi poterit inspici mea notula in Matthiæ editione.

[3] G, ἀπομεμήκηται. B, e correctione ἀπομεμήκυται. A, ἀπομεμύκηται. Ad Pselli opuscula p. 266 proposui ἀπομεμήκυνται. Nam forma ἀπομεμήκυται, quo et lectio codicis A ducit, regulæ adversatur.

ἐξῴδηκεν ἤδη τὸ πρόσωπον, καὶ ἦρκται τοῦ μετασχηματισμοῦ.

Τί ποτ' οὖν ὁ κρατὴρ τῶν μὲν κεκράτηκεν, ὁ δὲ ὑπερίσχυσε; φιλόσοφον, ὦ παῖ[1], λόγον ἀκούσῃ, καὶ οὐ πάνυ τὴν περιβολὴν τοῦ μύθου μέμψῃ· ποιητικὸν γὰρ ὑφ' ἑτέρᾳ μορφῇ τὰ τῆς φιλοσοφίας κρύπτειν ἀπόρρητα.

Τὴν γάρ τοι Κίρκην ἡδονὴν ἄντικρυς νόησον, μεταποιοῦσαν ψυχὰς πρὸς ὃ ἑκάστη πάθος κεκίνηται[2]. Ὁ δὲ κυκεὼν σύγκρατόν ἐστι πόμα καὶ ἀτέχνως λήθης ποτήριον, καὶ ὁ τοῦτο πιὼν ἀπαλλοτριοῦται τοῦ νοῦ[3]. Ἐπιλανθάνονται γοῦν αἱ ψυχαὶ τῆς οἰκείας ἀξίας, πιοῦσαι τὸν τῆς ἁμαρτίας κυκεῶνα[4]. Ὅθεν τὸν ἔμφυτον ἀλογώσασαι λόγον εἰς τὴν κτηνώδη μετακεκίνηνται μόρφωσιν[5]. Δύναται γοῦν κατὰ τῶν τοιούτων ἡ Κίρκη ψυχῶν, καὶ δοκεῖ φοβερά τις εἶναι καὶ μετὰ τοῦ[6] κάλλους βλοσυρά τε καὶ σοβαρά. Αἱ δὲ ἡμίθεοι τῶν ψυχῶν, ἐν μέσῳ θνητοῦ τε σαλεύουσαι σώματος καὶ τῆς ἀκηράτου φύσεως, οὐ πάνυ δεδίασι τὴν τῆς Κίρκης μεταβολήν, οὐδὲ ἁλίσκονται τῆς μορφῆς[7], ἀλλὰ γενναιότερον ἀντιβλέψασαι τὴν μὲν καταδειμαίνουσιν, ἐκεῖναι δὲ τὴν εἰς τὰ πάθη ἀποφυγγάνουσι[8] μεταποίησιν. Τοιοῦτόν τι θεῖον καὶ δαιμόνιον χρῆμα ἡ φιλοσοφία, καὶ οὐ μόνον ἐκ πηγῶν ἀρύεται ὕδατα πότιμα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀκροτόμων πετρῶν μέλι γλυκάζον εἴωθε νάειν[9].

[1] G B, ξεῖνε.
[2] G, κρύπτει. — A, κεκίνητο, qua de varietate monueram ad Pselli Opuscula p. 332. Quod ibi scripsi ἕκαστος lapsu scripsi calami.
[3] A, sine καὶ ὁ.....νοῦ.
[4] A, πιοῦσαι τοῦ νάματος.
[5] G B, ἀλογήσασα λόγον ἐς τ. κτ. G, μετακεκίνηται.
[6] Accedit τοῦ ex A.
[7] G B, διδόασι.... ὁρμήν. A, memoratus ad Pselli Opuscula p. 237, δεδίασι... μεταβολήν. — G B, οὐδὲ ἠλλοίωνται τὴν μορφήν.
[8] G B, ἀποδιδράσκουσι.
[9] G, τι χρῆμα καὶ δαιμ. ἡ φιλοσ. Sequor B, nam verba τοιοῦτον... νάειν desunt in A. G, πυγῶν.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ ΨΕΛΛΟΥ ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΡ' ΟΜΗΡΩ ΙΘΑΚΗΣΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ [1].

Ἐζήτησας τίνα ποτὲ νοῦν τὸ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ τῶν Νυμφῶν ἄντρου αἰνίττεται, τούτοις τοῖς ἔπεσιν ἐκπεφωνημένον τῷ ποιητῇ [2].

Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδὲς, ἱρὸν
Νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται·
ἐν τῷ κρητῆρές [3] *τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασι*
λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
Ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε Νύμφαι
φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι·
ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα [4]. *Δύω δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν,*
αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
αἱ δ' αὖ πρὸς νότου εἰσί, θεώτεραι, οὐδέ τι κείνῃ
ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστι.

Τὰ μὲν περὶ τοῦ ἄντρου ἔπη τοῦ ποιητοῦ ταῦτα· κατὰ δὲ

[1] Descripsi e codice 1182 Bibliothecæ Parisinæ, notando ut superius littera A.

[2] Odyss. 13, 102-112. Exstat Porphyrii de eodem argumento libellus, cujus Psellus meminit in ipso Allegoriæ suæ fine, sed quem sæpe potuisset allegare, debuisset quoque; id enim et æquius fuisset et modestius, quam ex illaudato proficere. Ac statim utriusque simile initium. Sic enim Porphyrius: ὅτι ποτὲ Ὁμήρῳ αἰνίττεται τὸ ἐν Ἰθάκῃ ἄντρον, ὃ διὰ τῶν ἐπῶν τούτων διαγράφει.

[3] Edit., ἐν δὲ κρητῆρες. Mox habent ἔασιν.

[4] A, ὕδατα ἐννάοντα. Deleto uno ny habui vulgatam lectionem. Mox A sine οἱ.

τὰς Ἑλληνικὰς δόξας ἀφωσίωται[1] τὸ προκείμενον ἄντρον ψυχαῖς ταῖς εἰς γένεσιν κατιούσαις[2]. Αὗται γάρ εἰσιν αἱ Ναΐδες Νύμφαι· ταύταις γὰρ ἱερός[3] ἐστιν ὁ κόσμος, καὶ ἐπέραστος καὶ ἀεροειδής, καίπερ σκοτεινὸς ὢν φύσει καὶ ἀχλύος μεστός[4]. Σύμβολα δὲ Ὑδριάδων Νυμφῶν οἱ λίθινοι κρατῆρες καὶ οἱ ἀμφορεῖς[5], διότι ἐν ὀστοῖς καὶ περὶ ὀστᾶ ἡ σαρκοποιΐα. Τὰ δὲ ἁλιπόρφυρα φάρη ἄντικρυς ἡ ἐξ αἱμάτων ἂν εἴη ἐξυφαινομένη σάρξ, καὶ χιτὼν τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ ὃ ἠμφίεσται, θαῦμα τῷ ὄντι ἰδέσθαι, εἴτε πρὸς τὴν σύστασιν ἀποβλέπεις, εἴτε πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς ψυχῆς τὴν πρὸς τοῦτο[6].

Ἔστι δὲ τὰ μὲν βόρεια ψυχῶν εἰς γένεσιν κατιουσῶν. Διὰ

[1] Porphyirus c. 20: Σπήλαια τοίνυν καὶ ἄντρα τῶν παλαιοτάτων, πρὶν καὶ ναοὺς ἐπινοῆσαι, θεοῖς ἀφοσιούντων.

[2] Porphyrius c. 12: Ναΐδες οὖν Νύμφαι αἱ εἰς γένεσιν ἰοῦσαι ψυχαί. Intelligendum ἰοῦσαι et expressius κατιοῦσαι de platonico animarum descensu, quem philosophi dicunt κάθοδον, κατάβασιν. Porphyrius c. 6: Πέρσαι τὴν εἰς κάτω κάθοδον τῶν ψυχῶν καὶ πάλιν ἔξοδον μυσταγωγοῦντες. Ibi Goens p. 90, collato Rhœr. ad Porphyrii librum De abstin. 1, 30, p. 49. Eunapius Ædeso p. 40: Σωσιπάτρα εἰς τὸν περὶ καθόδου ψυχῆς, καὶ τί τὸ κολαζόμενον καὶ τί τὸ ἀθάνατον αὐτῆς ἐμπίπτουσα λόγον. Ibi interpretes. Mox opponentur αἱ ἀνιοῦσαι ψυχαί, quarum est ἄνοδος. Obiter memorare liceat conjecturam J. Clerici quæ, quum lateat in Bibliotheca Universali t. 12, p. 549, non indigna videtur quæ paululum innotescat. Suidas de Cebete ait ejus ferri dialogos tres, quorum unus Πίναξ· ἔστι δὲ τῶν ἐν ᾅδου διήγησις. Quæ definitio libello parum convenit. Proposuit Clericus novam lectionem τῆς ἀνόδου διήγησις. Atqui maxima libelli pars in describendo versatur hominum ascensu ad Veram Disciplinam. Adeat lector ipsum opusculum a capite 15: βουνός τις ὑψηλὸς δοκεῖ εἶναι, καὶ ἀνάβασις στενὴ πάνυ καὶ κρημνοὺς ἔχουσα ἔνθεν καὶ ἔνθεν βαθεῖς..... Philosophum vocabulum ἄνοδος aptissimum esse videtur; nam pictæ hominum ascendentium figuræ allegoriam ψυχῶν τῶν ἀνιουσῶν exhibent.

[3] Homeri syntaxin ἱρὸν Νυμφάων poterat servare et scribere τούτων γὰρ ἱερός. Non credidisse enim Psellum opinor poetici quid inesse genitivo; nam passim in prosa illa syntaxis reperitur estque etiam in scholiastis frequentissima. Scholiastes Euthydemi p. 96: κόρυδοι Γῆς καὶ Ἀθηνᾶς ἱεροί. Schol. Avium 1369: ἱερόν ἐστι χωρίον τοῦ Ἄρεως ἡ Θράκη. Schol. ad Pind. Ol. 129; Apollonii Rh. 1, 308. Vide Reitz. ad Luc. Paras. 13, et quæ monui ad Callimachi Delum 70, ad Theocritum 17, 112 edit. sec.

[4] Locus videtur leviter corruptus. Sententia melius procedet sic correcta: ἐπέραστος, καίπερ ἀεροειδὴς καὶ σκοτ. Porphyrius c. 6: διὰ μὲν οὖν τὴν ὕλην ἠεροειδὴς καὶ σκοτεινὸς ὁ κόσμος, διὰ δὲ τὴν τοῦ εἴδους συμπλοκὴν καὶ διακόσμησιν, ἀφ' οὗ καὶ κόσμος ἐκλήθη, καλός τε ἐστὶ καὶ ἐπέραστος. Rursus c. 12: ψυχαῖς μὲν τελουμέναις εἰς φύσιν καὶ γενεθλίοις δαίμοσι ἱερός τε ὁ κόσμος καὶ ἐπέραστος, καίπερ σκοτεινὸς ὢν φύσει.

[5] Ex Porphyrio c. 13.

[6] Ἐν ὀστοῖς... πρὸς τοῦτο, ex Por-

τοῦτο τοῦ ἄντρου αἱ πρὸς βορέαν πύλαι καταβαταὶ ἀνθρώποις, τὰ δὲ νότια οὐ θεῶν, ἀλλὰ τῶν εἰς θεοὺς ἀνιουσῶν[1]. Διὸ οὐδὲ εἴρηκεν αἱ πρὸς νότον θεῶν, ἀλλὰ θεώτεραι, ὅτι ἄμφω μὲν ψυχῶν πύλαι, ἀλλ' αἱ μὲν εἰς ἀνθρώπους ἐρχομένων, αἱ δὲ εἰς θεοὺς ἀνιουσῶν. Δύο γὰρ ἔθεντο πύλας οὐρανοῦ οἱ τῶν Ἑλλήνων θεολόγοι, Καρκῖνον καὶ Αἰγόκερων, Πλάτων δὲ δύο στόμια ἔφη· τούτων δὲ Καρκῖνον μὲν εἶναι δι' οὗ κατιᾶσιν αἱ ψυχαί, Αἰγόκερων δὲ δι' οὗ ἀνιᾶσιν. Ἀλλὰ Καρκῖνος μὲν βόρειος καὶ καταβατικός, Αἰγόκερως δὲ νότιος καὶ ἀναγωγός[2]. Οὔτε οὖν ἀνατολῇ καὶ δύσει τὰς θύρας ἀνατέθεικεν, οὔτε ταῖς ἰσημερίαις, οἷον Κριῷ καὶ Ζυγῷ, ἀλλὰ νότῳ καὶ βορρᾷ. Ψυχαῖς γὰρ γενέσεως καὶ ἀπογενέσεως οἰκεῖοι οἱ τόποι[3]. Ἀλλ' ὁ μὲν βορρᾶς οἰκεῖος ταῖς εἰς γένεσιν ἰούσαις· διὸ καὶ τοὺς ἀποθνήσκειν μέλλοντας, « ἡ Βορέου « πνοιὴ ζωγρεῖ ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότας θυμόν »· ἡ δὲ τοῦ νότου διαλύει θερμοτέρα ὑπάρχουσα καὶ πρὸς τὸ θερμὸν τοῦ θείου ἀναπέμπουσα· βορειοτέρας δὲ οὔσης τῆς ἡμετέρας οἰκουμένης ἀνάγκη τὰς τῇδε κυομένας βορρᾷ ἀνέμῳ ὁμιλεῖν, καὶ τὰς ἐντεῦθεν ἀπαλλαττομένας νότῳ· αὕτη δὲ καὶ ἡ αἰτία τοῦ τὸν μὲν βορρᾶν εὐθὺς ἀρχόμενον μέγαν εἶναι, τὸν δὲ νότον λήγοντα. Ὁ μὲν γὰρ εὐθὺς ἐπίκειται τοῖς ὑπὸ τῆς ἄρκτου οἰκοῦσιν, ὁ δὲ μακρὰν ἀφέστηκε, χρονιωτέρα δὲ ἡ ἐκ τῶν ἄποθεν ἐπιρροή· καὶ ὅταν ἀθροισθῇ, τότε πληθύνει[4]. Καὶ ἡλίου πύλαι Καρκῖνος ἐστὶ

phyrio c. 14, qui in fine laborat sic editus: εἴτε πρὸς τὴν σύστασιν ἀποβλέπει, εἴτε πρὸς τὴν σύνδεσιν τοῦτο συνάγει τῆς ψυχῆς. Goensius proponit ἀποβλέπεις, sine necessitate, quum possit ut et σύναγει referri ἀποβλέπει ad χιτὼν, sed vitium est aut esse videtur in συνάγει, pro quo puto reponendum συνᾴδει. De metaphora nominis χιτὼν ad corpus translati vide Goens. ad locum Porphyrii p. 103, Barthii notam ac meam ad Æneam Gazæum p. 236

[1] Ex Porphyrio c. 22, 23.

[2] Δύο γὰρ... ἀναγωγὸς, ex Porphyrio c. 22. De nomine θεολόγοι Goens. ad Porphyrii c. 7, p. 94. In narratione de Here Armenio, Reipublicæ libro 10, Platoni στόμια dicuntur τῆς γῆς δύο χάσματα καὶ τοῦ οὐρανοῦ αὖ ἐν τῷ ἄνω ἄλλα. Conferatur Porphyrius c. 29, et nota Barnesii ad Odyss 13, 110.

[3] Ex Porphyrio c. 24.

[4] Ἀλλ' ὁ μὲν βορρᾶς... πληθύνει, ex Porphyrio c. 25. Usus est in rem suam

καὶ Αἰγόκερως· ἄχρι γὰρ τούτων ἀπὸ βορείου ἀνέμου εἰς τὰ νότια πρόεισι κατιὼν, κἀκεῖθεν ἐπάνεισιν εἰς τὰ βόρεια. Τὰ δὲ ζώδια ταῦτα καὶ πέρατα τοῦ γαλαξίου εἰσίν. Ἐπέχει δὲ Καρκῖνος μὲν τὰ βόρεια, Αἰγόκερως δὲ τὰ νότια. Ἔτι τὰ μὲν νότια μικροφυῆ ποιεῖ τὰ σώματα, ἐν δὲ τοῖς βορείοις εἰς μέγεθος ταῦτα τρέφεται[1]. Κατὰ ταῦτα τοίνυν τῷ μὲν θνητῷ καὶ γενέσει ὑποπτώτῳ τῷ φύλῳ τὰ βόρεια οἰκεῖα, τῷ δὲ θειοτέρῳ τὰ νότια, ὥσπερ θεοῖς μὲν τὰ ἀνατολικὰ, δαίμοσι δὲ τὰ δυτικά[2].

Πεποίηνται δὲ τῷ ποιητῇ καὶ πίθοι δύο[3], καὶ φησὶ περὶ αὐτῶν·

Δώρων οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἐάων·

πίθου νενομισμένης καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργίᾳ[4], τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μὲν οὔσης λογικῆς, τῆς δὲ ἀλόγου. Πίθοι δὲ, ὅτι χωρήματα εἰσὶν αἱ ψυχαὶ διαφόρων ἐνεργειῶν τε καὶ ἕξεων. Καὶ παρ' Ἡσιόδῳ[5] ὁ μέν τις νοεῖται πίθος δεδεμένος, ὁ δὲ ὃν λύει ἡ ἡδονὴ καὶ εἰς πάντα διασκεδάννυσι[6], μόνης ἐλπίδος μενούσης. Ἐπὶ

versu Homerico de Sarpedone saucio, Il. 5, 697: περὶ δὲ πνοιὴ βορέαο Ζωγρεῖ ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.

[1] Καὶ ἡλίου πύλαι... τρέφεται. Conf. Porphyrius c. 28. Homerus Od. 24, 11: Πὰρ δ' ἴσαν ὠκεανοῦ τε ῥοὰς, καὶ Λευκάδα πέτραν, Ἠδὲ παρ' ἠελίοιο πύλας. Vide omnino Macrobium in Somn. 1, 12.

[2] Κατα ταῦτα... δυτικὰ, ex Porphyrio c. 29. A mihi obtulisse videtur ὑποπτώτῳ τῷ φύλῳ, non nitide quidem. Hesychius, ὑπόπτωτον, ὑποπίπτον. Porphyrius Goensii, γένεσιν ὑποπεπτωκότι φύλῳ. Melius editio Argentoratensis anni 1539, pag. 71: γενέσει ὑποπεπτωκότι φύλῳ.

[3] Il. 24, 257. Statim A, νενομισμένος, quod mutavi. Porphyrius, πίθου νοουμένης, capite 30 conferendo cum Psellianis hinc ad βουκολεῖν εἴωθεν. Quo de verbo βουκολεῖν videsis Goens p. 119, et a me monita ad Aristænetea 1, Epist. 5: προδιέθηκεν ὅπως ἀμφότεραι βουκολήσωσι τὸν πρεσβύτην· et ad Babrium F. 19, cujus ad Fragmentum 6 meminisse debuissem Bothianæ notæ in Aristophanem Pace 153.

[4] Plato Gorgia § 106.

[5] Hesiodus Ἔ. 94.

[6] Hesiodus: Ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα Ἐσκέδασ', ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ, Μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν Ἔνδον ἔμιμνε πίθου ὑπὸ χείλεσιν, οὐδὲ θύραζε Ἐξέπτη. Quæ descripsi prolixiora ob miram orationis poeticæ suavitatem, quodque lessam oculorum aciem leniter recrearet nitor ille amœnus exemplaris Leonepiani.

τούτοις γὰρ ἡ φαύλη ψυχὴ σκιδναμένη ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἑαυτὴν βουκολεῖν εἴωθεν.

Λείπεται παραστῆσαι καὶ τὸ τῆς πεφυτευμένης ἐλαίας σύμβολον, ὅ τι ποτὲ μηνύει οὐχ ἁπλῶς παραπεφυτευμένη[1], ἀλλ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ συνέχουσα τοῦ ἄντρου τὸ αἴνιγμα. Ἐπεὶ δὲ ὁ κόσμος οὐκ εἰκῇ οὐδὲ ὡς ἔτυχε γέγονεν, ἀλλ' ἔστι φρονήσεως θεοῦ καὶ νοερᾶς φύσεως ἀποτέλεσμα, παραπεφύτευται τῇ εἰκόνι τοῦ κόσμου, τῷ ἄντρῳ φημί, σύμβολον φρονήσεως θεοῦ ἡ ἐλαία· Ἀθηνᾶς γὰρ τὸ φυτὸν κατὰ τὰς τῶν Ἑλλήνων δόξας· φρόνησις δὲ κατ' ἐκείνους ἡ Ἀθηνᾶ. Κρατογενοῦς δὲ οὔσης τῆς θεοῦ, ἐπὶ κρατὸς τοῦ λιμένος ὁ ποιητὴς αὐτὴν καθιέρωσε. Χωριστὴ μὲν γάρ ἐστιν ἀπ' αὐτοῦ, πλὴν δὲ κατὰ κεφαλῆς τοῦ σύμπαντος λιμένος ἵδρυται· ἀειθαλὴς δὲ οὖσα ἡ ἐλαία φέρει τι ἰδίωμα εἰκειότητος ταῖς ἐν τῷ κόσμῳ τροπαῖς τῶν ψυχῶν αἷς τὸ ἄντρον καθιέρωτο. Θέρους μὲν γὰρ τὰ λευκὰ τῶν φύλλων ἀνανεύει, χειμῶνος δὲ μεταστρέφει τὰ λευκότερα.

Τοιαύτη τῶν ἐπῶν ἡ ἀλληγορία. Ὅτι[2] γὰρ οὐ καθ' ἱστορίαν παρειληφὼς Ὅμηρος μνήμην τὸ παραδοθὲν πεποίηται, δηλοῦσιν οἱ τὰς περιηγήσεις τῆς νήσου διαγράψαντες, οὐδενὸς τοιούτου κατὰ τὴν νῆσον ἄντρου μνησθέντες. Ἀνθρώπων μὲν γὰρ καὶ κρειττόνων φύσεων πλήρης ὁ κόσμος, τὸ δὲ Ἰθακήσιον ἄντρον πόρρω καθέστηκε τοῦ πείθειν ἐν αὐτῷ κατάβασιν εἶναι τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀνάβασιν τῶν κρειττόνων.

Ἐδυνάμην ἴσως πρὸς τὰς ἡμετέρας εἰλικρινεῖς θεωρίας τὰ

[1] Vocabulum παραπεφυτευμένη facit ut redeat in memoriam Epistola Socraticorum 19 : πεποίηται ἡμῖν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος μάλα ἀριπρεπές τι· καὶ περιφύτευσεν ὁ χῶρος καὶ ἀνεῖται ἱερὸς εἶναι. Codex 3054, περιφυτευ, sic, verbo imperfecto. Proponunt viri docti περιφύτευτος, περιπεφύτευται. Propono etiam περιφυτεύεται. Vide Thes. Steph. novum sub περιφύτευτος.

[2] Hinc ad κρειττόνων Cf. Porphyrius c. 2.

λόγια[1] μετενεγκεῖν προσφυῶς· ἀλλ' οὐκ ᾠήθην δεῖν τὰ ψευδῆ καὶ πεπλανημένα ἀληθείας λαβεῖν ἔμφασιν, ἀλλὰ ταῖς οἰκείαις ἀναγωγαῖς αἰσχύνεσθαι καὶ δημοσιεύεσθαι, αἷς ὁ ἐξηγητὴς αὐτῶν Πορφύριος καὶ λίαν σεμνύνεται.

[1] De voce λόγια multa interpretes Xenophontis Ephesii 1, c. 7, collato Palaireto Observat. p. 356. Hic loci λόγια sunt oracula biblica, τὰ λόγια τοῦ θεοῦ, quæ vocat Paulus ad Romanos 3, 2. Psellus hoc sensu dixit De operatione dæmonum p. 20: τὰ ἄχραντα διδάσκουσι λόγια· et Opusculis p. 130, laudans Gregorii Nysseni doctrinam enarrantis τοὺς θείους χρησμοὺς καὶ ὁπόσα τῶν λογίων κέκρυπται. Ibi mea nota p. 237.

CORRIGENDA ET ADDENDA.

P. 1. — De Bertha imperatrice videsis nunc quæ annotavit Matranga vir doctiss. præfatione Anecdotorum, quo in libro protulit et Theodori Prodromi poema, cujus lemma : *Θεοδ. τοῦ Προδρ. στίχοι εἰσιτήριοι ἐπὶ τῇ νυμφευθήσῃ* [1] *ἐξ Ἀλαμανῶν τῷ Πορφυρογεννήτῳ Κυρῷ Μανουὴλ καὶ Σεβαστοκράτορι.* Ferme juraverim nullum fuisse epithalamiographum qui non sit adulatus, adeo ut adulatio videatur esse istius poematioli norma. Normaliter Theodorus versificavit. Exempli causa octo describam versus :

Χαῖρέ μοι, Ῥώμη νεαρὰ, τοῖς νῦν εἰσιτηρίοις
δι' ὧν ἐδείχθης κεφαλὴ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης·
εἰ γὰρ ἐκείνη δίδωσι νύμφην, καὶ σὺ νυμφίον,
ἴσμεν δὲ πάντες κεφαλὴν τῆς γυναικὸς τὸν ἄνδρα,
εὔδηλον ὡς συνάγεται καὶ συνομολογεῖν σοι,
καὶ γίνου ταύτης κεφαλὴ καὶ μέλος σὺν ἐκείνῃ.
Κἀντεῦθεν τῷ Κομνηνικῷ πάντα λατρεύει κράτει,
τοσοῦτον ἔχεις ἄνακτα, Ῥώμη κυδίστη νέα.

Ingeniose usus esse videtur nec sine lepida festivitate Theodorus verbis Apostoli Ad Corinthios priore Epistola 11,

[1] Imo νυμφευθείσῃ. In ipso poemate v. 5, θεῷ ναοῦ; καθιερεῖς mutetur in θ. v. καθιεροῖς. Et v. 7, pro χεῖρα.... πλουτοδότην scribendum πλουτοδότιν.

3: κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ. In istis *Græci* poetastri nugis tantas egit *Latinus* editor tragœdias, ut risum tenere non potuerim. « Mirum » ait « quod ex iisdem nuptiis *tumide et* « *truculenter* confirmare contendit Prodromus, id est pri- « matum Byzantii supra Romam. Injuria id sustinent schi- « smatici ob sedem imperii ibi constitutam; at Prodromus « hoc ineptum inserit *argumentum* ad opinionem consoli- « dandam: vir est caput mulieris; *atqui* sponsa Bertha ve- « teris Romæ, (id est ritus occidentalis) subdita fit marito « novæ Romæ; patet *ergo* C P. dominari Romam. Ridicu- « lum! » De memoriola tenaciore nescio utrum querar, an gratuler mihi; addam quæ mihi suggerit verba Magistri philosophiæ ad Dominum Jurdanum: « La troisième opé- « ration de l'esprit est de bien tirer une conséquence par le « moyen des figures: *barbara*, *celarent*, *darii*, *ferio*, *barali-* « *pton*... » Dignus est qui inseratur editor doctus choro Daraptifelaptonum.

P. 7, 80. — Bentley. l. l. Μαργίτην τε καὶ αἰγά τε. — Col. 2, 7, leg. p. 470.

P. 10, 130. — Tzetzes Exeg. p. 154, 8: λυπηθεὶς ὑπέστρεψεν Ὅμηρος πρὸς τὴν οἰκίαν ἥνπερ κατέμενεν· sequentia restituenda ex meo contextu: ὀλισθήσας δὲ πηλοῦ ὄντος κατέπεσε.... Κρεοφύλου οἰκίαν παρ' ᾧ κατέμενεν.

P. 12, n. 176. — Syntaxin vocis ἔγκυος cum accusativo habent et Latini in voce « gravida ». Plautus Amphitr. 5, 1, 19:

« Faciamque ut uno fœtu et quod gravida'st viro,
« Et me quod gravida'st pariat sine doloribus. »

Ac neutrum « quod » potest conferri cum græcis exemplis. Euripides Ione 305: Οὐδ' ἔτεκες οὐδέν. Astyages Herodoti 1, 108, βουλόμενος τὸ γεννώμενον ἐξ αὐτῆς (Mandanes) διαφθεῖραι. Rursus Plautus Amph. 1, 3, 3: « quod erit natum tollito ». Terentius Andr. 5, 1, 6: « quod peperisset jussit tolli ». Disco ex El-

snero ad Matthæum nugarum aliquid theologicarum de hoc neutro scripsisse Cameronem. Utebantur neutro proprie Græci ac Latini scriptores de fœtu nondum nato, cujus sexus ignoratur, ac de infante nato, sexum cujus non declarabant. Sunt qui ἔμβρυον subaudiunt, alii βρέφος; posset et de κύημα cogitari. Sed supplementum cur quæretur? Timæus Lexico: ἐξαμβλοῦν· διαφθείρειν τὸ κατά γαστρὸς διεφθορὸς καὶ ἀποκτείνειν αὐτό. Lennepius probante fere Ruhnkenio, dubitante Schæfero, emendabat τὸ κατὰ γαστρὸς βρέφος. Angli etiam neutraliter suum *it* sic usurpant. Smolletti Peregrino Doctor M. *Colocynth*: « it is my unalterable opinion, that whosoever letteth an infant perish by sousing it in cold water, even though the said water should not be so cold as ice, is in effect guilty of the murder of the said infant ».

P. 15, n. 234. — Scholiastes Luciani, De Peregrino c. 15, falsus est, opinatus Peregrinum Παριανὸν dictum ἀπὸ Πάρου τῆς νήσου, qui patriam habuit Πάριον.

P. 17, 252. — Leg. correcto mendo typorum, ἔμαθες. — 261. Pro πηλώδη, restituta littera ς quæ forte delapsa est, lege πηλώδης. — 265. A B, τῶν τότε. C, τῷ τότε, quod prætuli. Frequens illa varietas. Cf. p. 100. Garnerius præfatione ad Basilium M. § 17, memoratis hisce Patris verbis, ὡρίσθη τωτότε τροφὴ, Basilium ait passim scribere τότε, nunquam, nisi ipsum fallit animus, τωτότε, imo etiam non putare se τωτότε apud ullum bonum auctorem inveniri. Luciani, Pausaniæ exempla legi possunt in Ellipseôn vocabulo χρόνῳ, monente recte Schæfero nullam revera esse ellipsin, sed τῷ jungi adverbio τότε.

P. 18, 285. — Scholium in C: Ζεὺς ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ τὸ ἄνω ἡμισφαίριον· Κρόνος δὲ ὁ ζοφώδης ἀὴρ καὶ τὸ κάτω ἡμισφαίριον. Ἐπεὶ περὶ [1] Διὸς καὶ λοιπῶν [2] ἀλληγοροῦμεν, δεῖ πρῶτον εἰπεῖν ποσαχῶς τὸ

[1] Cod. παρά.

[2] Fortasse omissum θεῶν.

θεὸς λαμβάνεται [1]. Τὸ θεὸς ἀνωνύμως κείμενον ἐπὶ πέντε σημαινομένων λαμβάνεται. Σημαίνει γὰρ σοφούς, βασιλεῖς, τὰ στοιχεῖα, πῦρ ὕδωρ γῆν καὶ ἀέρα· τὴν ἐξ ἀστέρων εἱμαρμένην, ἤγουν αὐτοὺς τοὺς ἀστέρας· καὶ πέμπτον τὰς ψυχικὰς δυνάμεις καὶ τὰ πάθη· οἷον φρόνησιν, γνῶσιν, ἀνδρείαν, ἤτοι τόλμαν· πάθη δέ, οἷον ὀργήν, ἐπιθυμίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα σημαίνει, καὶ ἕκτον τὴν φύσιν. Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐθέλω διαμάχεσθαι Ἐμπεδοκλεῖ τῷ φυσικῷ λέγοντι μὴ εἶναι φύσιν τὸ παράπαν, ἀλλὰ μίξιν, διάλλαξίν τε μιγέντων [2]. Πέντε μὲν οὕτως ἀνωνύμως κείμενον τὸ θεὸς σημαίνει· ἓν δὲ ἕκαστον ὄνομα τῶν θεῶν κείμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρία σημαίνει· ἢ πραγματικῶς γάρ, ἢ ψυχικῶς, ἢ στοιχειακῶς νοεῖται· οἷον Ἥρα, Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη, Ἑρμῆς, Ζεύς, Κρόνος, Ἀπόλλων, Ποσειδῶν, Ἥφαιστος, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὀνομάτων, πραγματικῶς μὲν βασιλεῖς ἢ ἁπλῶς ἀνθρώπους αὐτοὺς εἶναι δηλοῦσι· ψυχικῶς δὲ Ἥρα μὲν νοεῖται ψυχὴ ἡ ἀνδρεία [3]. Ἀθηνᾶ φρόνησις, Ἀφροδίτη ἐπιθυμία, Ἑρμῆς ὁ προφορικὸς λόγος, Ζεὺς ὁ νοῦς, Κρόνος ἡ ἀνοήσια καὶ τοῦ νοῦ συνθόλωσις, Ἀπόλλων ὁ ἡλιώδης καὶ τετεχνασμένος [4] καὶ λαμπρὸς καὶ ῥητορικώτατος ἢ φιλόσοφος λόγος· Ποσειδῶν ὁ ἐπιγινόμενος ἁρμοδίως [5] θυμός, ὥσπερ ἡ θάλασσα ὅταν ὑπὸ πνευμάτων ταράττηται. Ἄρης ὁ διάπυρος θυμὸς καὶ ἀλόγιστος καὶ φονικός· Ἥφαιστος ἡ ἐκ τοῦ αἵματος ἀναθυμίασις, ἡ ἀερώδης καὶ καθαρωτάτη, ἥτις ἀνερχομένη διὰ τῶν καρωτίδων ἀρτηριῶν πελέκει πλήττει τὴν κορυφὴν τοῦ Διός, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν παρασκευάζει γεννᾶν, τουτέστιν συγκεραννῦσα [6] τὸν ἐγκέφαλον ἐξάγειν ποιεῖ τὰ φρονήματα. Στοιχειακῶς δὲ Ἥρα νοεῖται ὁ λεπτομερὴς ἀὴρ ἤτοι αἰθήρ. Ἀθηνᾶ ὁ προσγειότερος καὶ παχύτερος ἀήρ, ὁ ἀπὸ σελήνης μέχρι γῆς διϊκνούμενος· Ἀφροδίτη, ἡ στοιχειακὴ εὐκρασία· Ἑρμῆς

[1] Vide ipsum et Exegesi pp. 29, 54.

[2] Exegesi p. 54, 21: ἀλλ' ἵνα μὴ διαμάχωμαι Ἐμπεδοκλέει τῷ φυσικῷ μίξιν καὶ διάλλαξιν λέγοντι, φύσιν δ' οὐκ εἶναι.... Locum Empedoclis integrum transcribam ex Sturzii Empedocleis p. 517, 105: Ἄλλο δέ τοι ἐρέω· φύσις οὐδενὸς ἔστιν ἁπάντων θνητῶν, οὐδέ τις οὐλομένου θανάτοιο τελευτή, Ἀλλὰ μόνον μίξις τε διάλλαξίς τε μιγέντων Ἔστι, φύσις δὲ βροτοῖς ὀνομάζεται...

[3] Conf. Tzetzes Exegesi p. 55, 7: ψυχή, ἡ ἀνδρεία, ὅπερ ἐστὶν μέρος ψυχῆς. Malo quod nunc exhibui, sequutus codicem.

[4] Cod. τεχνασμένος. Correxi ex Exegesi p. 80: Ἀπόλλωνα δὲ τὸν τετεχνασμένον καὶ ῥητορικὸν καὶ λαμπρότατον λόγον, ἢ καὶ φιλόσοφον.

[5] Cod. ἁρμόδίως, exhibens simul duplicem lectionem ἁρμόδιος et ἁρμοδίως.

[6] Fortasse συγκεραυνοῦσα.

καὶ Ἄρης τὰ ἐν τῷ ἀέρι διατρέχοντα πυρώδη σέλα, οἷον κομῆται καὶ τὰ τοιαῦτα· Ζεὺς ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ τὸ ἄνω ἡμισφαίριον· Κρόνος ὁ ζοφώδης ἀὴρ καὶ τὸ κάτω ἡμισφαίριον· Ἀπόλλων ὁ ἥλιος. Ποσειδῶν ἡ θάλασσα, ὡς καὶ Θέτις καὶ Νηρεὺς καὶ Φόρκυς καὶ Τρίτων καὶ Ἀμφιτρίτη καὶ Τηθὺς, καὶ ἕτερα· Τηθὺς κατά τινας ἡ γῆ ἐστιν· Ἥφαιστος δὲ τὸ καθαρτικὸν καὶ καθαρὸν πῦρ, καὶ κεραστικὸν τῆς τῶν στοιχείων συγχύσεως, ὃ καὶ Ἔρως καλεῖται.

Καὶ τούτων μὲν τὰ πλείονα οὕτως, ὡς εἶπον, τρία σημαίνει· τινὰ δὲ καὶ πλεοναχῶς νοεῖται. Ὁ Ζεὺς γὰρ σημαίνει πρὸς τοῖς τρισὶν οἷς εἶπον καὶ τὸν ἀστέρα τὸν πλάνητα, καὶ αὐτὸν τὸν ἥλιον, καὶ τὸν ὅλον οὐρανὸν, καὶ τὸν αἰθέρα μόνον, καὶ τὸν ἀέρα ποτὲ, καὶ τὸ νεφελῶδες κατάστημα, καὶ αὐτὴν τὴν εἱμαρμένην, ὡς ἀρέσκει τοῖς στωϊκοῖς.

Δέον οὖν ταῦτα καλῶς εἰδέναι σε πόσα τούτων τὰ σημαινόμενα, καὶ πρὸς τὸ οἰκεῖον ἀλληγορεῖν τὸ καθέκαστον, οὐκ ἂν διαμάρτοις, πραγματικῶς μὲν [1] τὸ πραγματικὸν, ψυχικῶς δὲ τὸ ψυχικὸν, καὶ τὸ στοιχειακὸν πάλιν στοιχειακῶς. Ἀρκεῖ γὰρ τοῦτο καὶ μόνον διδάξαι σε τὸ χωρίον τὰ περὶ θεῶν ἀλληγορεῖν, εἰ προσεκτικώτερον [2] ἐπιστήσεις τούτῳ τὸν νοῦν, καὶ μὴ παρέργως αὐτὸ παραδράμῃς ὡς περιττόν.

P. 20, 339. — Fortasse *βλάβη δ' οὐ γίν.*, ut sit nexus sententiarum.

P. 25, col. 1, 2. — Ex illa permutatione præpositionum *ἐν σὺν* poterit firmari conjectura Pauwii in Persis 282 legentis *πλαγκτοῖς σὺν διπλάκεσσιν* pro *πλ. ἐν διπλ.* Sed inutilis est præpositionis mutatio, quærendum potius quid *διπλάκεσσι* significet. Verba sunt chori : Ὀτοτοτοῖ! *φίλων ἁλίδονα σώματα πολυβαφῆ κατθανόντα λέγεις φέρεσθαι πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν*. Intelligunt *διπλάκεσσι* de navium tabulis. Sed quid valet syllaba

[1] Desse videtur participium ἀλληγορῶν.

[2] Lamius videtur legisse προσεκτικωτέρους pro edito a se προσδεκτικωτέρους in hoc Glycæ loco Epist. 1, t. 1, p. 48 Deliciarum eruditorum : τοῖς κάμνουσι μηνύουσι θάνατον (οἱ ἰατροί), τίνος ἕνεκεν ; ὥστε ποιῆσαι προσδεκτικωτέρους αὐτούς. Exhibet enim latina interpretatio « cautiores ». Sed est vocabulum editum sententiæ aptissimum, vertendumque « obedientiores, ad jussa capienda promptiores ». Nam medicis imperare proprium est.

δι? Propono, πλαγκτοῖς ἐν πελάγεσσιν. Est πλαγκτὸς epithetum non ignotum de reciprocis fluctibus et revolubilibus.

P. 30, col. 1, pen. — In B. est ἐπάξιον.

P. 31, n. 504. — Dictione πληροῦν σκοπὸν usus est Symeon Sethi Ichnel. p. 334 : οὕτω καὶ οἱ καιροῦ δραξάμενοι, καὶ μὴ κατὰ σκοπὸν πληροῦντες, ἀλλὰ τοῦτον παρατρέχοντες, τοῦ ἔργου πάντως ἀποτυγχάνουσιν. Hæreo in præpositione κατά. Faciendane transpositio, μὴ σκοπὸν καταπληροῦντες, quod displicet. Vel mutandum κατὰ in εἶτα, καλά, αὐτίκα. Codex fortasse correctionem dabit.

P. 41, col. 1, 5 a fine. — Pro 948 leg. 953. — 688. A, ἐγρήγορος.

P. 42, n. 696, 3. — Lege, ad librum Θ, 82.

P. 43, n. 717. — Pro 823, 836, leg. 841.

P. 46, 787. — A, προχωρήσομεν. — 788. A, οἱ Τρώων τότε. B, παρευρυμένοι. Iotacismus confundit vocales η, υ, et οι. In Georgidæ Gnomologio Anecd. Gr. t. 1, p. 29 recepi e codice κακίαν ποιωθεῖσαν χρόνῳ πολλῷ pro varietate φυτευθεῖσαν. Meam scripturam confirmat codex τοῦ Μηνᾶ, ubi mendose πυωθεῖσαν.

P. 47, 806, — A, ἀρχιλόχω. — 812, A B, κατῆρχεν.

P. 48, n. 821. — « Hodius conniventibus oculis.... » Atque conniventibus pariter oculis Hermannus Ionis Euripideæ versum 289 in mea legebat editione, quem scilicet isto allegat modo præfatione editionis suæ p. VIII : « quod B, edi-« dit, Τιμᾷ· τί μοι; σῷ' ὡς μήποτ' ὤφελον εἰσιδεῖν, cur ferri ne-« queat apertum est ». Laudo viri eximii humanitatem, qui me de tam aperto mendo tam leniter monuerit; sed meum volumen typis nitidissimis exhibet, ὡς μήποτ' ὤφελον ἐσιδεῖν! Ferendus, puto, tribrachus quintæ sedis. Quum sit Ion in manibus, monebo corrigendum scholium ad v. 175 : εὐναίας

καρφηρὰς θήσων τέκνοις, sic editum in Matthiæana: εὐναίας· λέγει δὲ τοὺς φωλεοὺς οἱ ὡς ἐπὶ ἐκκαρφίων γίνονται· recte autem scriptum in codice 2817: ...φωλεοὺς οἱ ὡς ἐπιπολὺ ἐκ καρφίων γίν.... Versui sequenti, ψαλμοί σ' εἴρξουσι τόξων, scholium exhibet idem codex: ἰαχαὶ, κατὰ τὸ, « νεύρη δὲ μέγ' ἴαχεν » (Il. 4, 125). Scholium est editum ad nomen Μακραῖς v. 497, M. ὀνόματα τόπου· codex melius, ὄνομα τόπου. Ad ῥυσιάζω v. 537 est scholium suprascriptum, πολεμῶ. In codice ad v. 551, διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου, est in margine scholium: τόπος οἱ Μακραὶ, οὗ μέμνηται καὶ ὁ κωμικός. Est manifeste non proprio loco positum, ac transponendu mforsitan e regione v. 937: οἶσθα κεκροπίας πέτρας... ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν. In Comici Nubibus 212 Eubœa dicitur παρατετάσθαι μακρά. Vix credam properantiorem ac male memorem hominem tam absurde potuisse errare. Scholium illud et quod editum fuit ad sequentem versum unum idemque esse videntur, utrimque mendosum et ab hominibus scriptum et rescriptum indoctis. Sic enim scholiastes ad verba v. 552: εἰς φανὰς γε Βακχίου· τόπος αἱ φαναὶ οὗ μέμνηται καὶ ὁ κωμικός. Dixit quidem Comicus Avibus v. 1693. ἔστι δ' ἐν φαναῖσι πρὸς τῇ Κλεψύδρᾳ... Sed φαναὶ vel φάναι Βακχίου festum sunt Bacchicum.

P. 49, 853. — C, τὸν ν. τὸν στ. εὐθ. ἐνδυσαμένη. — 873, C, τοὺς ἀριθμούς.

P. 54, n. 927, 2: — redibit et infra p. 319, 124, ubi nota.

P. 56, n. 977. — In P, 25, A B, τὰ νῦν quod prætuli.

P. 57, 999. — C A, μυσίας. — 1011, C, τοσοῦτο. — Col. 2, 1, leg. ὑπ (ex correctione pro ἠπ').

P. 59, 1049. — Scholium in C: τὸ σχῆμα κύκλος. Cf. Lexicon Ernesti Technologicum.

P. 62, 1129. — A, μιθύμνης. De bona scriptura Μηθύμνης vid. ad Herodiani Epimer. p. 81.

P. 70, 60. — C, οὕτως. Vix nunc possum ipse legere quod ex B enotavi. Fere opinor invenisse μαντικαῖς. Similis permutatio adverbiorum μανικῶς μαντικῶς notata fuit p. 68. Firmatur μαγικαῖς v. 189 et Tzetzæ Exegesi p. 92: ὁ Χρύσης αὐτὸς τὸν καιρὸν συνεργὸν ἐφευρὼν οἷσπερ αὐτὸς οἶδεν ἀρρητουργήμασι μαγικοῖς. — Col. 1, n. 65. — C, ἱκανῶς... ἐγκλύψας, et ἀπέπαυσεν pro ἀνέπαυσεν rescribendum.

P. 74, col. 2, 3: — « ad Isocratem p. 147, ad Plutarchum V. Eumenis c. 2, p. 537, et Ἀτάκτοις 2, p. 355.

P. 85, 65. — Conf. II, 385. — 66, Burg. ἔβαλον.

P. 87, 53. — BC, ἀγαμέμνον. Monstrat accentus nominativum esse fine mendoso. Cf. v. 68.

P. 93, 33. — A B C, μᾶλλον δὲ ἥ. Burg. ἤ.

P. 97, 129. — Schol. in C: τί ἦν ἔθος τοῖς ἡττημένοις ἔθνεσι διδόναι μετὰ τὴν σύμβασιν;

P. 98, 141. — Schol. in C: καταμέτροις εἰς (corrigendum, καταμέτρησις) τοῦ μονομαχίου καὶ κλήρων βολαὶ Μενελάου καὶ Πάριδος. — A, ἐγκατεμέτρουν. B. et Burg., συγκαταμέτρουν. Mox Burg., ἔβαλλον.

P. 101, 31. — Pro βαλὼν βουβῶνι, potuisset, pressius Homerum sequutus, scribere βαλὼν βουβῶνα. Similis mors fuit Julii Cæsaris apud Plutarchum c. 66: Βροῦτος αὐτῷ πληγὴν ἐνέβαλε μίαν εἰς τὸν βουβῶνα. Nuper in narrationem de Cæsare incidi qua vir doct. a Bruto Cæsarem ait in ipsa pudenda vulneratum fuisse, idque non temere, sed consulto, ulciscente non dictatorem tantummodo et libertatis publicæ oppressorem, sed matris Serviliæ mœchum ac sororis Tertiæ amasium. Cui opinioni prorsus inauditæ nulla subest auctoritas. Appianus Plutarcho consentiens. B. C. 2, 117: Βροῦτος ἐς τὸν μηρὸν ἐπάταξε, nec discedit Nicolaus Dam. V. Cæsaris 24: Βροῦτος ὑπὸ ταῖς λαγόσι διαμπερὲς παίει. Atque animadver-

tendum est illam βουβῶνος vel μηροῦ λαγόνων ve plagam prorsus fuisse fortuitam ; tam denso enim globo conjurati Cæsarem invaserant, ut se impedirent ipsi, ὥστε καὶ Βροῦτον εἰς τὴν χεῖρα πληγὴν λαβεῖν, Plutarcho teste V. Bruti 17. Mihi videtur vir d. nimium memoriolæ confidisse cui nomen, βουβῶνος synonymum, inguen hærebat, huicque significationem pudendorum tribuisse quæ τῷ βουβῶνι non inest. Nota Juvenalis impura hyperbole : « Quod enim non excitat inguen « Vox blanda et nequam? digitos habet » ; quæ est imitatus modestissime Byron Joanne 15, 13 :

« The Devil hath not, in all his quiver's choice,
« An arrow for the heart like a sweet voice ».

P. 102, n. 37. — Scholium in C : Ἠλείων καὶ ψίλου καὶ δάσυνε. Ψίλου μὲν κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα τὸ η πρὸ τοῦ λ ψιλοῦται [1], ἠλίβατος, ἠλιαία δικαστήριον ἐν ταῖς Ἀθήναις· ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἡλιαίαν δασύνω· διὰ γὰρ τὸ ἐν ἡλίῳ καὶ ὕπαιθρος εἶναι ἡλιαία ἐκαλεῖτο [2]· ἠλιτόμηνος ὁ ἀμβλωθρίθιος [3] τόκος καὶ διημαρτημένος τῆς [4] ἐνναμηνιαίου [5] κυήσεως· πλὴν τοῦ ἥλιος. Δάσυνε δὲ ἀπὸ τοῦ ἁλίζω τὸ συναθροίζω, τὸ γὰρ ἀθροιστικὸν [6] α δασύνεται [7]· ὅθεν καὶ ἅλς τὸ συνηθροισμένον ὕδωρ. Καὶ Ἦλις ἡ πόλις καὶ χώρα οὕτω δασύνεται, κατὰ μὲν ἑτέρους ὅτι, ἐν τῷ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμῷ, ἐκεῖ συνηθροίσθησαν οἱ λαοί· κατ' ἐμὲ δὲ ὅτι ἐκεῖ συναθροίσεις [8] ἐγίνοντο πενταετηρικῶς διὰ τὴν Ὀλυμπίαν·

[1] Vide Lexicon Περὶ πνευμάτων p. 223.

[2] Cram. ἐκκλεῖτο.

[3] Cram. et C, ἀμβλωθρύδιος.

[4] Cram. διημαρτήμορος τοῖς.

[5] Cram. et C. ἐναμηνιαίου, quod correxeram nondum cognita Mantragiana. Lexicon Π. πν. l. l. : ἠλιτόμηνον, τὸ ἡμιτελὲς κύημα, ἀπὸ τοῦ ἀλίζω (imo ἀλιτῶ) τὸ ἁμαρτάνω, καὶ τοῦ μὴν μηνός, τὸ ἐστερημένον τῆς ἐννεαμήνου κυήσεως.

[6] Matranga, in cujus Anecdotis id scholium et alia nunc reperio, scribit mendose ἀθροικόν. Præcedentia quæ sunt biulca non diversa exhibet. In Matrangianæ comparatione non ero diligens.

[7] In Tzetzæ Chil. 2, 113, 132, pro edito ἀθρόως bonus codex 2644 offert ἁθρόως, cum hocce iambico scholio ad priorem versum : ἀθροῦν ὁμοῦ δάσυνε· τὸ θροὸς δ' ἄνευ Ψιλῶν ἁμάρτοις οὐδαμῶς τέχνης λόγων. Est in codice τὸ θρόος. Scripsi θροὸς genitivo casu nominis θροῦς, ut νοὸς nominis νοῦς. Tzetzes scilicet ἀθροῦν, τὸν ἄνευ θροῦ, ἄνευ θροὸς, jubet ψιλοῦν, idque sine peccato contra regulam fieri monet.

[8] Cram, et C, συναθρήσεις. Correxi, et video esse ει et in Matrangiana.

ὅθε καὶ ἀλέαι[1] αἱ ἐκκλησίαι καλοῦνται ἀπὸ τοῦ συναθροίζεσθαι ἐκεῖ, ὡς καὶ Καλλίμαχος φησίν[2].

Εἰς τὸ πρὸ τείχευς ἱερὸν ἀλέες[3] δεῦτε,
οὗ τὸν πάλαι χάλκειον ὁ πλάσας Ζᾶνα
γέρων ἀλαζὼν ἄδικα βιβλία ψήχει[4].

Καὶ οὕτω ὀφείλει[5] ἡ Ἦλις δασύνεσθαι. Ψιλοῦται δὲ καὶ καθ' ἕτερον κανόνα λέγοντα· τὸ η ἐν τροχαϊκῇ λέξει ψιλοῦται.

Δάσυνε λοιπὸν ἀδεῶς τε καὶ ψίλου,
Τζέτζου πεποιθὼς συγγραφαῖς ἰσχνογράφοις[6].

P. 106, 21. — Junctum ἅμα genitivo τούτων, i. e, θώραξι καὶ σπάθαις ἅμα σὺν θώραξι. Sic recentiores, monente Corayo Ἀτάκτοις t. 5, p. 263. Cf. et mea nota ad Pselli Opuscula p. 332.

P. 111, 9. — C, μέσῳ.

P. 114, 68. — Fortasse ἦλθε ὡς πρὸς Ἀλέξανδρον, qua in formula sæpius mendose καὶ scriptum pro ὡς.

P. 125, 4. — Proposui legendum, μήτε θεῶν ἀρρένων Τις Ἕλλησιν.. βοηθὸς γενέσθω. Displicet quidem τις versus initio ; sed continua est oratio, θεῶν ἀρρένων τις.

P. 128, 83. — Varietas φεύγουσιν Ἕλληνες νῦν Ἑλλάδι videbitur fortasse Tzetzica magis quam φεύγουσιν Ἑλλάδα. Nonnunquam sic dativo cum verbis motus utitur, ex. c. p. 156, 196, ἦλθε δ' αὐτοῖς ὁ Αἴας. p. 189, 207, τοῖς Ἕλλησι προσφεύγει. Auctor poematii de Mensa Rotunda v. 31 : Μετ' εὐθυμίας δ' ἐ-

[1] Matranga, ὅθεν. Cram. et C, ἀλέαι. Asperavi ἁλέαι, et sic M.

[2] M. φησί. Scripsi φησίν· compendium codicis sic legere malebam. Est Callimachi fragmentum 86, quod videsis et inter Meinekii Choliambos p. 156.

[3] C, Cram. et M. προτείχευς. C, ἀλέες, obscurata correctione syllaba finali, ut tamen legi possit. Cramerus credit fuisse prius ἀλέαι. M, ἁλέες, et eo scripseram spiritu. Statim M, χάλκιον.

[4] Cram. C, M., ψύχει. Recepi criticorum correctionem. Cf. Blomf. Gloss. Agam. 362. Scholium in C, γέρων ἀλαζὼν ὁ ἄθεος Εὐήμερος. Et sic ferme Matrangiana.

[5] M, κ. ο. μὲν ὀφ. M, Ἦλις ut supra, et sic C, quos non sequor.

[6] C, Cram. ἰσχνογράφεις. Scripsi quod vides, et sic reperio in M.

ξελθὼν, φθάνει τοῦ δωματίου· sic mutante editore scripturam codicis in nota memoratam τῷ δωματίῳ, quæ fuit servanda. Neque veterum optimi scriptorum ab illa syntaxi abstinuerunt. Dixit ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς βέλος Æschylus Prom. 366; μολεῖν σοι Sophocles Antigona 234, ubi Hermann.; sic et Euripides Ione 860, qui et 865, ἐπεισελθὼν δόμοις. Pindarus Pyth. 4, 129=73: ἦλθε δέ οἱ κρυόεν μάντευμα, ubi Dissen. Ctesias Persicis 57: διαβάλλεται Κῦρος, καὶ καταφεύγει Παρυσάτιδι τῇ μητρί. Chariton 5, 10, p. 127: οὐδεὶς ἡμᾶς ἐᾷ τοῖς βασιλείοις εἰσελθεῖν. Oratione vulgari ἦλθεν εἰς ἐμὲ reddit Theocriteam ἦνθέ μοι scholiastes Id. 2, 145.

P. 138, 73. — A B, πρῶτον.

P. 147, n. 12. — Tibialia, nobis vernacule *bas*, Græcis nunc dicuntur κάλτζαι, καλτζούνια... Corayus, Ἀτάκτοις t. 2, p. 430, mallet καλοφωνοτέρως pronunciari κάλτας, ad quod accedit scholiastæ τὸ καλταῖς, accentus si retrahatur.

P. 149, 59. — Rarissima vocabula ἰσοκεφάλως et ἰσοκέφαλος. Adfertur hoc ex Ibyco, qui fragmento 27 Molionidas vocat ἅλικας, ἰσοκεφάλους, ἑνιγύους. Metrum dactylicum vix admiserit ἰσοκεφάλους iota brevi, quod tamen tuetur criticus eximius et lyricæ orationis callentissimus. Proposuit Meinekius ἰσοπάλους. Liceat et mihi quoque proponere ἰσοκράνους. Certatim viri docti scripserunt ἑνιγυίους, Junius, Hemsterhusius, G. Dindorf.

P. 151, n. 89. — De Iride Matrangæ recensio non amplior est; sed in præcedenti narratione plurimos exhibet versus quibus careo, apud ipsum quærendos. — N. 102. Matr., μεγάλα κυματίζει. Homerus l. c.: ἶσος ἀέλλῃ, Ἠτε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει. Quem versum excitavit Tzetzes scholio ad Allegorias 8, 133 Matrangianæ, loco in mea locunoso: ὁ ἀὴρ καὶ ἡ θάλασσα ὅμοιοι τὸ εἶδος εἰσί, καθὰ καὶ Ὅμηρος φησί· « Ἠτε καθαλλομένη ἠεροειδέα πόντον ὀρίνει ». Ἐνταῦθα δεικνύει τὸν ἀέρα κατὰ τὸ εἶδος ὅμοιον τῇ θαλάσσῃ. Quum sit ἠεροειδέα πόντον clausula versus Homerica, Tzetzes eam adsuit memoriter et imperite initio ἦτε καθαλλομένη, ac de mendo securus te-

mere est philosophatus. Vir d. « diu sed frustra perquisivisse se versum ait Homero adsignatum ». Miror valde habitantem in Vaticana, et in locupletes illos admissum librorum Thesauros Barberinianum, Vallicellianum, ceteros, non reperisse Seberianum indicem. Sic nuper hærebam, sed nec diu nec frustra, quærens fontem unde tres versus latinos hausisset ingeniosissimus et litteratissimus acerrimusque satirarum auctor, quarum lemma *the Pursuits of Literature* [1]. Mathias igitur (nam id nominis fuit auctori qui diu latere voluit), præfatione extrema : « you may perhaps allow me to apply « to myself, with some little variation, the words of the « most fervid poet of antiquity :

« Non tenues ignavo pollice chordas
« Pulso, sed, Aurunci residens in margine templi,
« Audax magnorum tumulis adcanto magistrum ».

Præibat Statius, ad quem non statim ducebar epitheto *the most fervid*, Silv. 4, 4, 53 :

« Tenues ignavo pollice chordas
« Pulso, Maroneique sedens in margine templi
« Sumo animum, et magni tumulis accanto magistri ».

Quod negationem Mathias addiderit, neutiquam reprehendam; non modesti sunt satirici poetæ. Sed sequentia placent minus. Sedens in Pausilypo Statius ad sepulcrum Maronis, accantat tumulo magistri, quod planum est ac verisimile; sed qui potuit Mathias, residens in margine templi Aurunco Lucilio dicati, accantare magistrorum, Horatii scilicet,

[1] Anonymus scriptor, qui de Mathiæ vita et operibus retulit in Biographiæ Universalis supplemento, ex anglico lemmate bono gallicum fecit non bonum, *Hostilités littéraires*, quum sensus sit, *Recherches de littérature, Etudes litteraires*. Litterarum Italicarum amator ac cultor fuit studiosissimus et elegantissimus. Ejus « Poesie liriche Toscane » Londini editas a. 1816 certatim prelo submiserunt bibliopolæ Romæ, Florentiæ, Neapoli. Petronius illi editionem dicans Prusiæ et Corradini Molli tragœdiarum « voi » ait « non « solo conoscete perfettamente l' Italiano « idioma, ma vi siete giunto pur anche a « scrivere siffatti versi, per cui

« .... non indarno
« udì 'l Tamigi l' armonia dell' Arno ».

Juvenalis, Persii, Drydeni, Boilavii[1] tumulis accantare, qui tumuli procul aberant?

P. 158, 48. — Nomen συνασπισμὸς me monet de correctione facienda loci cujusdam Symeonis Sethi Ichnel. p. 186. Columbæ cassibus captæ conturbabantur animi ancipites, ἡ δὲ τούτων ὁδηγός, « Μὴ θορυβεῖσθε », ἔφη « ἀλλ' ὁμοῦ ἀλλήλαις συναπισώμεθα, εἴ ποτε δυνηθείημεν ἆραι τὸ δίκτυον ». Mira est Starkii conversio vocabuli συναπισώμεθα : « sed agite, simul omnes abire tentabimus ». Propono. συνασπισώμεθα : « expansis alis ac denso inter se continuatis ordine bellatorum imitemur industriam hominum, quos sæpius e longinquo vidimus quadrato agmine scutisque imbricatim densatis incedentes ». Videntur jussa ducis columbæ intelligentissime perfecisse; pergit enim Symeon : ἦραν οὖν εἰς τὸν ἀέρα τὸ δίκτυον.

P. 161, 81. — Scribendum cum anastropha, χειρῶν ἔκ. Il, 12, 159 : Ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε' ἔῤῥεον.

P. 166, 33. — A B C, ἀποκόψει. Scripsi ἀποκόψῃ. Cf. Il. 13, 138, ubi et subjunctivus ὤσῃ cum varietate ὤσει.

P. 169, n. 198. — Permutatio vocalium ι et ει nocuit Arsenio Archiepiscopo in Matrangæ Anecdotis Græcis t. 2, p. 670, v. 8 Hymni in Dominicam Paschalis : βασιλὶν ὡρῶν ἐπέστη. Legendum βασιλείη.

P. 173, n. 189. — Permutatione illa usus vocalium η υ tentabo locum Ionis Euripideæ v. 580. Xuthus et Creusa liberos petunt ab Apolline Delphico; Xutho deus filium donat, de Creusa silet. Magnum est Xuthi gaudium, ejusque longum, coram Choro, cum filio colloquium. Tum Chorus :

Κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι·

[1] Nomen addo Boilavii nostri, cujus Mathias admirator fuit maximus. Illum Præfatione p. 33 verbis laudat tam ornatis et splendidis, consideratis simul ac meditatis, ut nemo unquam vel inter nostrates verius de eo senserit meliusque dixerit.

ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν εἰς τέκν' εὐτυχεῖν
ἐβουλόμην ἂν τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.

Sententia primi versus non valde perspicua propter ὅμως. Legendo ὑμῖν, pronominibus ἡμῖν ὑμῖν passim confusis, impedimentum tollitur : » Communes vobis sunt, Xuthe et « Creusa, familiæ utriusque vestrum res prosperæ ; in par- « tem venit uxor sponsi felicitatis, nec non lætaretur Xuthus « dilectæ si conjugi filius dei donum obtigisset. Sed ego « tamen non possum meam heram non eximiam habere ejus- « que commodorum esse studiosiorem, favereque magis Ere- « chtidis quam principi Chalcodontidæ ». Lentingius pro δωμάτων proposuit δεσποτῶν, quo parum proficitur. Alio loco δῶμα mihi vix placet. Ion poscit a Choro num Xuthus e templo sit egressus ; cui respondetur v. 528 :

ἐν δόμοις ἔστ', ὦ ξέν', οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.

Junctura δόμοις δῶμα carere videtur elegantia. Propono : οὐ πύλωμ' ὑπερβ. Ac statim

ὡς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν δοῦπον.

Est et alius versus occasione facta tentandus. Creusæ non despondendum esse dicenti reponit Pædagogus :

Οὔκουν ἑκών γε, τοῦ δ' ἄκοντος οὐ κρατῶ.

Metrum perimit ἄκοντος hac sede. Reiskii ἀπόντος placuit Musgravio, Hermanno, aliis. Matthiæ servavit prudentior vitiosum ἄκοντος, quem sequutus sum timide. Bothius recte sensit ἑκὼν ἄκοντος ex consueta antithesi poetam scripsisse, sed transpositione usus est inamœnissima, τοῦ κρατῶ δ' ἄκοντος οὔ. Propono :

οὔκουν ἑκών γ', ἄκοντος ἀλλ' οὐχὶ κρατῶ.

P. 184, 106. Cf. p. 75, 86. — Verba sunt Homeri hic et Il. 6, 506 :

Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀπορρήξας θείει πεδίοιο κροαίνων...

Participium ἀκοστήσας per synonymum κριθιάσας Tzetzes interpretatus cum Eustathio consentit, cujus hæc est expli-

catio · ἀκοστῆσαι τὸ πολυκριθῆσαι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἤγουν τὸ κριθιάσαι· ἀκοσταὶ γὰρ αἱ κριθαί. Aoristus πολυκριθῆσαι tribuitur themati πολυκριθέω in Thesauri Stephaniani editionibus Londinensi ac Parisina, melius themati πολυκριθάω in Lexicis Planci et Alexandri, quum reperiatur simplex forma κριθάω. Vide Blomfieldium Gloss. Agam. 1631. Homericum locum respexit Theodorus Hyrtacenus Epist. 1, de equo loquutus, quem sibi ab imperatore datum alere præ summa egestate non poterat: μὴ γὰρ εὐπορῶν ἀκοστᾷν (τί δ' ἀκοστᾷν φημί, ὁπότε μηδ' ἀχύροις κούφοις προσπτύειν;), κατὰ τοὺς τοῦ Γλαύκου ἐκμέμηνεν, οἷς παρ' Ἀρκάσι γεγευμένοις ἱππομανοῦς ἔργον Γλαῦκος γέγονε σπαραγμοῦ. Κἂν μὲν ἀκοστᾷν σχοίη· εἰ δ' οὖν, οὐκ ἔσθ' ὅπως μὴ δυοῖν θάτερον, ἢ καταβροχθίζειν ἐμὲ, ἢ στατὸς ἀπὸ φάτνης μικρὸν διοίσειν τῶν ἐν γλυφαῖς. Malim ἐπὶ φάτνης, sed et sic scribit Epist. 9, loco simillimo. Philostratus Her. p. 6, ultimæ fortasse præivit sententiæ: τὸ ἥδιστον τῶν ἐν γεωργίᾳ, τὸ τρυγᾷν ἀμπέλους, μισθοῦ χρὴ πράττειν· εἰ δὲ μὴ, ἄοινοί τε καὶ ἄοργοι ἑστήξουσιν ὥσπερ γεγραμμέναι. Philostrateæ formulæ εἰ δὲ μὴ respondet εἰ δ' οὖν Theodori. Cedrenus p. 281, 1: εἰπὲ τοῦτο·... εἰ δ' οὖν, λέξω ἐγώ. Adscripsit in margine editor pro οὖν legendum οὐ, qui non audiendus.

P. 185, 115. — A B, δὲ ψυχαί. Varietas κατέπεσαν est fortasse Tzetzæ ipsa manus. Euripides illa forma usus est, locis quidem dubiis. In Ione v. 713 videtur εἰσπεσοῦσα pro futuro altero posuisse. Futurum medium πεσοῦμαι ducit ad aoristum activum alterum ἔπεσον, et futurum πεσῶ, ad participium πεσών, πεσοῦσα. Ejus sunt verba: ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, πολιὸν εἰσπεσοῦσα γῆρας, de Creusa quæ nondum ad canam senectutem pervenit; unde Hermannus interpretatur « quum consenuerit » observandum monens participium aoristi significatu paullo rariore. Sed præsens ἔρρει jam in notionem verbi « quum consenuerit » male accommodatur, quæ poscere videtur ἐρρήσει. Habeo igitur εἰσπεσοῦσα pro futuri alterius participio. Alium Ionis locum in transcursu tangam. Chorus v. 735: ἀλίσας ὁ πάρος ἀρχαγὸς ὢν Ἐρεχθεὺς ἄναξ, mendoso ἀλίσας parti-

cipio, quod critici emendant scripto ἄλις ἄς, ἄλις. ἄλις... Sed quo sensu ἄλις, quum Erechtheus sit dudum mortuus. Quæ loquuntur ancillulæ sunt Creusæ fideles, πιστὸν δούλευμα, nec adeo φιλελεύθεροι ac regiæ dominationis impatientes, ut regum seriem ab Erechtheo claudi cupiant eumque sibi satis jam esse superque clamitent. Opinor servato ἄλις sententiam fine carere exspectandumque codicem integriorem; vel ἄλις mutandum. Conjecturam feci magistris artis judicandam: ἀλλ' εἴης ὁ π... « at utinam adhuc esses in vivis! »... Atque in vicinia locus me advertit alius, v. 724: ἤδη πέλας δείπνων κυρεῖ παῖς καὶ πατὴρ νέος νέων. Quæ quum prælegerem explicui primum δείπνων νέων e syntaxi obvia, tum addidi displicere epithetum ad nomen δείπνων relatum, et ferme affirmabam scripsisse Euripidem quæsita et solita vocum symmetria παῖς καὶ πατὴρ νέος νέου, scilicet παιδός. Statim me monuit unus auditorum, vir diligentissimus, Hartungum sic scripsisse. Utebatur scilicet editione Hartungiana mihi ignota, quam, ex solo nomine tam docti viri tamque critici, facile inter præcipuas ponendam esse opinor.

P. 192. — Septem primi versus quibus libro II præfatur Tzetzes desunt in B. Κοτέρτζης ille alter Pisistratus nominatur Tzetzæ inter iambicos novem versus qui in codice 2644 Chiliade quinta Historiæ Atlantis præmissi sunt. Reperiuntur et in Anecdotis Oxoniensibus t. 3, p. 365. Transcribam illos quod paucos adhuc lectores invenerunt:

Σοὶ τῷ Κοτέρτζῃ καὶ φιλοῦντι δεσπότῃ
Νῦν μέχρι τοῦδε τὰς δυσόδμους βορβόρους
Τοῦ χοιριῶντος τοῦδε τοῦ κοπρογράφου
(Οὕτω χρεὼν καλεῖν γὰρ ἢ καλλιγράφον),
Τζέτζης καθαίρει τεχνικῶν λόγων πτύοις.
Ἐπεὶ δὲ μέλλεις ποῖ δραμεῖν τῶν ἐνθάδε,
Παλινδρομεῖν τε σὺν θεῷ πλὴν ἐν τάχει,
Εἴ μοι τὸ τέρμα μὴ περανθῇ τοῦ βίου,
Τὰ λοιπὰ λοιπὸν ἐξαποξέσω τότε.

Adnotat Cramerus codicem A habere κοτέρξη, et e præfatione docemur codicem A esse parisinum 2644, quem nunc tracto, quique fert nitide satis Κοτέρτζη. Intelligo τὰς δυσόσμους βορβόρους de Epistolis centum et amplius, ac Chiliadibus quatuor primis, quos porcinus quidam amanuensis negligentior et indoctus fœdissime ac flagitiose descripserat, ut illas vanno critica purgare oportuerit. Eadem orationis amœnitate in scholio ad Chiliad. 12, 232, ὦ; νέκταρ δὲ σιτούμενοι κοπρίας τὰς δυσόσμους, amanuensem increpat, qui forte scripserat κοπρίους: Καταχοπρώσας τὸ βιβλίον, καὶ χιασμῶν Φιλοξένου ποιήσας ἐπάξιον, κοπρίας οὐκ εἴδας γράφειν, ἀλλὰ κοπρίους. Quod scholium, inter Anecdota Oxoniensia receptum t. 3, p. 373, reperi et in codice 2644. Ac quæ de δυστροπίᾳ τῶν χρηματοδοτούντων dicuntur lucem accipiunt ex Chiliadis decimæ Historia 264. Procurator Cæsareus, Irenes Augustæ dispensator, ὁ ἐπὶ διοικήσεων τελῶν τῆς Αὐγούστης, qui primos Allegoriarum fasciculos, eosque formæ non capacissimæ, liberalissime remuneraverat, libellorum missus alios jam grandiores, grandissimos quoque, frigide accipiebat, verba tantum ista fatus male sonantia: γράφε δὲ, γράφε συνεχῶς. Et Tzetzes, despondens animum, calamos frangebat ac vigilatas lacerabat Allegorias, quum Cotertzes ille, nomine barbarus magis quam ratione et ingenio, suppetias homini tulit egeno, sed sorte digno meliore, ac scriptorem pro ætate sua eruditissimum dulci fovit et erexit benevolentia. Ornatur epitheto τοῦ παντέχνου Chil. 4, 879: Θεράπων τοῦ Κοτέρζη τις τοῦ παντέχνου τῷ οἴκῳ. Sed manum Kiesslingii habemus hic, qui monet editum olim παντεχνῆ sic se mutavisse, quod temere factum. Codex 2644, Κουτέρτζη τις τοῦ παντεχνῆ τῷ οἴκῳ. Potest esse παντεχνῆ forma genitivi recentior.

P. 195, col. 2. — Accentus prioris hemistichii, κεῖται μοι, vindicandus simili desinentia Proleg. v. 388, Σιδῶνος τε. Ac plurimis locis de sede accentus in hemistichiis fui sollicitus, emendationes passim tentans, quibus normalis rhythmus re-

stituerelur. Nimium metricæ istius infimæ studium vereor ne sensum hebetet aurium, quæ fient regularum antiquæ ac sinceræ poeseos indociles. Nuper quum Matrangiana Prolegomena percurrerem, incidi p. 14, in versus novem, quos vir d. e quadam tragœdia Dionysii Tyranni depromtos esse putat, ac primum quidem attulit Tzetzes Chil. 5, 185, diserteque e tragœdia Dionysii sumptum ait. Novem igitur istos versus Matranga excerpsit e Tzetzæ epistola prima adhuc inedita, quos nunc lubet repetere :

Αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν·
ἀνέξομαι γὰρ εὖ ἴσθι οὐδαμῶς τοιαῦτα ἀκούειν,
οὐ γὰρ ἐμὸς πέφυκε ταρβήσων νόος,
οὐ δ' ἀχαριτόγλωττος εἰμὶ πρὸς λόγους,
ἀλλ' οἶδα νωμᾶν εὐφυῶς τὴν ἀσπίδα,
οἶδα κραδαίνειν δεξιῶς ἄγχι δόρυ·
ἐλῶ τὸν ἵππον, οὐ πέφρικα τὸν κτύπον,
τὴν [1] συστάδην γέγηθα τῶν ἄλλων πλέον,
καὶ τόξα τείνων οὐ ποθοῦμαι τὰς μάχας.

Ad versum secundum hæcce adscripta fuit à viro d. notula : « Sic codex, at metri gratia fortasse corrigendum : — « *ἀνέξομ' εὖ ἴσθ' οὐδαμῶς ταῦτ' ἀκούειν* ». Morbo quem mihi metuo jam laborat eoque gravi cl. editor, qui finem iambici tragici ac tantæ vetustatis similem fecit altero hemistichio versus politici, opinatus, ut credere par est, trochæo ac spondæo posse claudi senarium. Hiatus inter εὖ et ἴσθ' ferendus propter usum Homericum, ac vim litteræ consonantis ὑψιλοῦ, *ev isth*. Sed non tentanda melior correctio, quum sententia sit Tzetzæ, non Dionysii, et oratio prosa. Reliquos versus, excepto primo, nunquam credam esse Dionysii, ac sentio cum Crame-

[1] Codex 2644 fert τῇ, et sic edidit Cramerus loco statim allegando. Τὴν, si invenerit Matranga, potuit Tzetzes scribere cum eropismo. Euripides Ione 245 : ὁ πάντες ἄλλοι χαίρουσι· ubi Musgr. Sophocles Philoct. 1314 : ἥσθην πατέρα τὸν ἀμόν· ubi H. Stephanus De Sophoclea imitatione Homeri p. 89. Cratinus Πανόπταις : γέγηθα τὸν ἄνδρα· ubi Runkel. p. 43.

ro qui eos recitans An. Oxon. t. 3, p. 358, Tzelzæ tribuit. Sunt enim duodecasyllabi, non metrici. Dionysius ludi magister non potuit syllabas choriambicas οὐ γάρ ἐμὸς pro metro iambico habere, neque monstro vocabuli abnormis ἀχχαριτόγλωττος uti. Id defendit Tzetza, ut auctor scilicet, scholio quod Cramerus edidit, et quod nunc repetam idque amplius e codice 2564 : καὶ ἓν τῶν δασειῶν ἐκτείνει ῥ παρ' Ἱππώνακτι·

« ἦν αὐτὸν ὄφις τὠντικνήμιον δάκοι ε »[a].

καὶ παρ' Αἰσχύλῳ·

« φαιοχίτωνες καὶ πεπλεκτανημέναι
δεινοῖς δράκουσιν· οὐκέτ' ἂν μείναιμ' ἐγώ »[b].

Οὕτως ἔχεται μὲν ταῦτο τοῦ κανόνος· Τὸ δὲ πλέον ὅτι τότε καὶ διχρόνοις κατεχρώμην, ὡς οἱ βούβαλοι, ὅθεν ἀβοήθητον δίχρονον ἐστὶν ἐν αὐτοῖς· τὸ ἀχαριτόγλωττος, τὸ ρι. — Addam v. 3 codicem et Cramerum habere ταρβήμων.

P. 196, n. 75. — Scripsi Ἐρύμαντα ex Iliade 16, 345. Varietas Εὐρύβαντα fortasse debetur Tzetzæ ipsi, quum infra v. 89 Ἐρύμαντα Patroclus occidat ut et in Iliade 16, 345. Sed Εὐρύβαντα metro Homerico repugnat. Vix puto idem nomen Trojanis duobus intervallo tam parvo disjunctis Homerum dedisse, ac propono Ἐλύμαντα, favente solita permutatione.

[a] Ex fragmento sex versuum Ap. Tzetz. ad Lycophr. 424. Pro δάκοι quod versum lædit qui est choliambus, Welker Hipponactea Sylloge δάκνῃ scripsit ex Hermanni correctione. Mulleri lectio δάκῃ solœcismum tollit, non metricum vitium. De productione vocalis brevis ante φ grammatici protuli locum ad Planudæ Metamorphoses Ovidianas p. 509. Adde Jacobsium Anal. t. 13, p. 745, ad verbum ὕφηνον, quod molosso constat, in Arethæ epigrammate Anth. 15, 32, 11, et ad Ammiani ἣν οὐδεὶς ὕφηνεν, Anth. 11, 14. Locus est lacunosus in Homerico Hymno in Cererem v. 399. Ceres ad Proserpinam : οἰκήσεις ὡρέων τριτάτην μ.. sic codex versu imperfecto, cujus supplementum tentarunt viri docti. Potterus, quem nemo memoravit, Memoriis Acad. Inscr. t. 46, p. 444, legere proposuit μοῖραν ὑπὸ ζόφον, producta syllaba ζο ante φ. Et citavit opportune ejusdem hymni vv. 446, 465 : Τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα. Sed in v. 399 est impedimento brevitas normalis syllabæ ραν; quod removeri possit rescripto μοίρην, qua tamen forma Homerus non utitur, vel advocata vi ictus.

[b] Choeph. 1031. Blomfieldius mendose φαιοχίτωνες. Pronuntiandum monente Hermanno φαιοχίτωνες ut βρόχχον in Theognide 1057 ubi Schæferus est videndus. Est δεινοῖς lectio nova ; vulgatur πυκνοῖς.

P. 197, 89. — A B, φρικτῶς. C, φρικτὸν quod malui. Il. 16, 393 : Ὣς ἵπποι Τρώων μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.

P. 198, n. 124. — Tzetzes Chil. 6, 541 : πορθήσας καὶ τὴν πόλιν Τὴν ἥνπερ Κοριόλανον εἰρήκειμεν καλεῖσθαι. Codex 2644 εἰρήκειμεν, quod repertum Kiesseling, ac probans, reliquit tamen in nota. Eadem pagina v. 533 sic mendose fuit editus : Ὡς πρὸς αὐτὴν ἐτράπησαν οἱ πάντες ἀνὰ κράτος. Kiessling pro αὐτὴν proponit φυγὴν, jubente sententia, et sic nitide et optime codex idem, qui exhibet ἀνακράτος conjunctim varietate non rara, ut κατὰ κράτος et κατακράτος.

P. 199, 127. — A B, πολλῶν μέν.

P. 207, 309. — C, ἔβαλε, quod serius vidi, nam recepissem. Il. 16, 807 : σχεδόθεν βάλε.

P. 208, 338. — De voce κατζανίστια consului hominem doctissimum Græcia oriundum, qui se opinari dixit non sine hæsitatione significare Tzetzam nucum castanearum quæ torrentur crepitus. — 349. C, σὺ τρίτος δὲ, ὦ Ἕκτορ. Et id recipiendum erat.

P. 213, 1. — B, κρατερά, ut est in Argumento prosaico, quod expressit Tzetzes.

P. 215, 46, 47. — Nota formula ὁτὲ ὁτέ. Sic ποτὲ ποτὲ p. 155, 177, 178. Eusebius Pamphili Eclogis propheticis p. 5, 22 : ἔσται δὲ καὶ διὰ βραχέων μετρία τις ἡμῶν ἐξήγησις, ὅτε μὲν ἀπόδειξιν περιέχουσα, ...ὅτε δὲ τὴν ἡμετέραν γνώμην.... σημαίνουσα. Melior erit scriptura ὁτὲ.. ὁτέ. Cf. p. 234, col. 2. — N. 46. Plochiri poematium edidit nuper Matranga inter Anecdota p. 622, sub Tzetzæ nomine, ac versibus constans 57, quum sint numero 122 in Tilmanniana ac reliquis. Correctionem a Dindorfio factam, βαναυσίδος τέχνης firmatur lectione Matrangiana, ac pariter mea correctio προσερρίφη. In versu a me adducto, Χρυσὸς γὰρ ἄρτι καὶ λαλεῖ καὶ σέβεται, Matranga exhibet καὶ λαλεῖ καὶ σπένδεται, et, Præfatione p. 22, se non posse ait

animum inducere ut versum Tzetzæ tribuat; atque ego Plochiri nomen lubens retineo, quod Tzetzes penultimæ accentum in metro politico servet, negligat autem passim Plochirus iste. Sed ad sententiam Matranga offendisse videtur, mihi sententia ac lectio arridet: « nunc enim aurum et perorat et « fœdera sancit ». Et de Plochiro dicetur iterum p. 294, ubi antiquam Tilmanni lectionem vv. 6, 8, recenti Morellianæ præfero, et mihi favet Mantragiana. Versum septimum, τὴν εἰς ἀεὶ σφάλλουσαν ὀρθίας τρίβους, bis lædit Matranga exhibens τὴν ἐς ἀεὶ σφ. ὀρθύιας τρ., et peccat v. 5 πότνιον scripto, non πότνιαν. Sed valeat nunc Plochirus.

P. 229, n. 185. — Præpositionum περὶ παρά permutationem sæpius notavi, neque difficilius παρά et περ miscentur. Euripides Ione 16:

> Τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπήνεγκε βρέφος
> εἰς ταὐτὸν ἄντρον οὗπερ ηὐνάσθη θεῷ.

Reiskius, probantibus Wakefieldio ac G. Dindorfio, conjecit οὗ παρευνάσθη θεῷ· ridicule, ni fallor. Agitur enim de Creusa virgine nobili quam Apollo vi stupraverat, et quæ non potuit violento παρευνάζειν oppressori, nisi ipsam defecisset anima. Ulysses quidem ad procos Od. 22, 37:

> δμωῇσιν [1] δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως·

sed de ancillulis agitur quibus vi semel facta, si facienda tamen fuerat, poterant per longas concubiæ noctis horas παριαύοντες τέρπεσθαι. De Creusa id verbum foret prorsus im-

[1] Dativum δμωΐδεσσι, δμωΐδεσι exhibent codd. et veteres editiones in Ione Euripidea v. 680, recepto nunc δμωΐδες ex correctione Barnesii:
« Ὑμῖν δὲ σιγᾶν, δμωΐδες, λέγω τάδε. »
Cogitaverat Barnesius et de scribendo δμωαῖσιν, sed prætulisse se δμωΐδες ait, « quum propius ad veteris scripturæ vestigia perveniret », infirmo scilicet argumento. Serius Lenting. cujus nemo meminisse videtur, proposuit ad Med. 274, ut suam lectionem, δμωαῖσιν. Sed obliti sunt Barnes. et Lenting usum postulare articulum ταῖς, ὑμῖν ταῖς δμωαῖσιν. Alciphron 3, 16: ἡμῖν τοῖς γονεῦσιν πυροὺς ἐχθερίσας. Lucianus D. D. 20, 2: ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα ὑμῶν τῶν παρθένων. Codex 1630 τὸ αἰδεῖσθαι ὑμ. Aristænetus 2, 2: ὑμῖν ταῖς ἐλευθέραις, ubi n. p. 629. Philostratus Epist. 55: ταῖς χαλαῖς ὑμῖν· ibi notæ meæ pp. 94, 203.

proprium. Narrans rem ipsa Creusa v. 1502: *Φοίβῳ κρυπτόμενον λέχος κυνάσθην·* quo firmatur *κυνάσθη* v. 17. Quum sit Ion ad partes vocatus, alium illius tragœdiæ versum tangere lubet. Creusa v. 374:

> *Καί σ', ὦ ξέν', οἴμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν·*

cui respondet Ion:

> *Καὶ μή γ' ἐπ' οἶκτον μ' ἔξαγ' οὗ λελήσμεθα.*

Displicuit *καὶ*, nec immerito. Musgravii est correctio *ναὶ*, quod Bothæus recepit, atque unus editorum et alter. Lud. Dindorfius et Hermannus vulgatam retinuerunt. Vir doctus *δυσαρεστότερος* delevit *καὶ*, versumque reliquit acephalum. Propono:

> *Μὴ μή μ' ἐπ' οἶκτον ἔξαγ' οὗ λελήσμεθα.*

Vocularum prior iteratarum fuit a librario omissa, altero lacunæ syllabam *καὶ* inferciente. Placebat poetis ista repetitio *μὴ μή*. Sophocles Aj. 191: *μὴ μή μ' ἄναξ*: Œd. C. 201: *Μὴ μή με, μή μ' ἀνέρῃ*. Callimachus H. in Cer. 18: *Μὴ μὴ ταῦτα λέγωμες*. ibi Ernesti, qui indicat videndum Dorvillium ad Charitonis verba 217, p. 47: *κύριε, μὴ μὴ ὀργίζου τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς*, nec videre pœnitebit quibus sunt nostræ litteræ studio. In Prometheo 279 pro *καί μοι* Burges. conjecit *μή μοι*, et opportuna apponit exempla. Si memorarem qui *μή μοι*, sonos similes, hodie simillimos, junxerunt infinitus essem. Homerus ante alios:

> *Ἕκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον.*

Euripides Her. Fur. 643: *μή μοι μήτε*.

Digrediar etiam ad Ionis v. 419: idque secure. Garruli quidem homines sibi circumspectius cavere debent ne fiant nimii, quum auditor, pro innata, vel jussa a puero comitate, sæpius grave futilium nugarum pondus ferre videatur commodus ac patiens, et, viribus jam exhaustis, subrideat tamen, verbulum unum et alterum hic et hic interponens. Paucissimi enim auditorum Aristoteli illi similes sunt, qui, mente intra se collecta et a rebus secreta circumstantibus, se *κατα-*

ὀδελεχθησόμενον per integrum horam permisit; surdus enim factus, meditationum totus erat, se audiens unum. Melior est lectorum conditio; absenti nulla debetur scriptori reverentia, oscitant, dormiunt, librumve claudunt. Euripides igitur:

> Λέξον τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
> παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκαθήσεται.

Ultimum vocabulum sic exhibent codices, sed fuit ab editoribus certatim tentatum, qui rescripserunt vel proposuerunt συγκατθήσεται, συγκρανθήσεται, συγκραθήσεται. Hoc nunc præ celeris placuit, post Wakefieldium, Hermanno viro magnæ auctoritatis. Equidem nunc non intelligo cur καθήσομαι repudietur. Futurum activum δρόσον καθήσω legitur v. 450, medium καθήσομαι æque legitimum est et νῷν præpositionem σὺν omnino tuetur. Est ἐξανήσομαι in Andromacha 718; προήσομαι in Lycurgi Leocratea p. 126; προσήσομαι in Luciani D. Mort. 23, 3, ubi Hemsterh., et Amor. 1. Jam de sensu passivo futuri medii quis dubitabit, inspectis Abreschio Animadversionum Æschylearum t. 2, Monkio ad Hippol. 1458? Conferatur τέρψῃ, στερήσεται Antigona 683, 882, ξεῖνον ἐμὸν τέρψομαι ἰδὼν Theocriti 28, 6, ποταμέλξεται ejusdem 1, 26, ubi Kiessl.; αἱρήσεται στρατηγὸς Onesandri 10, ubi. Schwebel. Vertendus videtur versus Euripidis: « liberorum quo modo nobis semen demittetur. »

Digrediar pol etiam quoque longinquius. In Shakesperii Richardo Tertio 1, 2, impositum feretro Henrici Sexti cadaver effertur, quem Anna nurus lamentatur:

> « Poor key-cold figure of a holy king! »

Citant quidem « key-cold » ex alio tragici loco, ac doceor vetustum id vocabulum non omnino infrequens esse loquendo; displicet tamen hic loci, sequente præsertim versu splendido:

> « Pale ashes of the house of Lancaster!

Est enim aut esse videtur compositum « key-cold » tenue

et humile, cui substituendum conjeci epithetum nobilius et et ornatius ac nunc aptissimum « clay-cold », quod est ipsa forma adeo alteri simile ut facillimus fuerit calami error aut typorum. Notus est locus Malleti Scoti Poematiolo de Gulliemo et Margarita :

« Her face was like an april sky
« dimm'd by a scatt'ring cloud;
« her clay-cold lilly hand, knee high
« held up her sable shroud. »

Hillius, in cujus periodicis miscellaneis, « The plain dealer », Malleti carmen prima vice prodiit, id extulit multum nec sine hyperbole: « that epithet of « clay-cold » makes us » ait « shrink, as if we felt what we see so very strongly. » Equidem non inhorrui legens, sed nunquam inde Malleti nomen sum oblitus nec Margaritæ « the clay-cold lilly hand ». Addam et illustrationis causa Smolletti Regicidam:

« how pale appear
« Those clay-cold cheeks where grace and vigour glow'd! »

P. 238, n. 386. — Propono addendum articulum et Epistolæ Socraticarum 35, p. 42: ἔδοξέ μοι γράψαι ἐπιστολάς, τὴν μὲν ἑτέραν μᾶλλόν τι σεμνυνομένην, τὴν δὲ τῶν κατ' οἶκον εἰθισμένων λέγεσθαι τρόπῳ. Fortasse, τὴν δὲ τῷ τῶν... Atque, aperto tramite, voculas omissas restituam nonnullis auctoribus. Epistola Socraticarum 33: ἔδοξέ μοι γράψαι πρὸς σὲ ἐπιστολὴν περὶ τῶν συμβεβηκότων κατὰ τὸ σωμάτιον. Codex 3054, συμβεβηκότων μοι, et sic scriptum reperio in Allatiana. Epistola 14: ἔδει μέντοι καὶ ὧδε τὴν τύχην κωλύμην τινὰ ποιήσασθαι. Codex, ἔδει μέντοι μή... et sic jam Allatiana. Heliodorus 2, 24: βίος δὲ νῦν μὲν ἀλήτης, πρότερον δὲ οὐ πάλαι προφήτης. Codex Venetus: βίος μὲν ἀλήτης, πρότερον δὲ οὔ· πάλαι γὰρ προφήτης. Nicephorus Gregoras Florentio p. 500: φέρε οὖν προθυμήθητι. Codex 2993: φ. δὴ οὖν προθ. Idem p. 507: μεμνῆσθαι οὖν βούλομαι. Cod. μεμ. δὴ οὖν β. Idem p. 531: τοιαῦθ' ἕτερα διέξεισιν. Cod. τ. ἕτ. πολλὰ δ. Libanius t. 4, p. 669: ἐπαινῶν τρόπον. Cod. ἐπ. ἀεὶ τρ. Idem

p. 253: τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα φιλῶν. Cod. τὴν μὲν ἐμ. Inter Anecdota Græca t. 1, p. 34 edidi hanc Ioannis Climaci sententiam: ἐὰν μὴ ὑετῷ θεοῦ τῆς σαρκὸς αἱ φλογώδεις ἀποσβεσθῶσι, ἀδύνατον ἀνθρώπῳ τὴν ἁγνείαν φυλάξαι. Suspicabar nec inepte excidisse nomen ὁρμαὶ vel aliud simile. Obtulit remedium codex Μηνᾶ, σαρκὸς φλόγες, facile et optimum. Plutus Pseudolo 1, 1, 116: « Dabo; molestus « jam nunc ne sis mihi ». Proposuit Gronovius scribi *iam* disyllabe pro *jam*. Proponam conjecturam faciliorem: « Dabo; molestus tu nunc jam ne sis mihi ». Syllaba absens restituitur cum probabilitate, et ipsa soni insuavitas aliquid habet faceti, ut in sermone comico. Idem lusus in Cistellaria 2, 3, 65. « Conteris Tu « tua me oratione ».

P. 243, 494. — B, ἔρη.

P. 244, 513. — B, πῦρ δὲ ἥφαιστος.

P. 246, n. 562. — Mirum est athletæ nomen Πεισιρρόθιος ex hoc Tzetzæ loco non admotum fuisse ad Pausaniam 5, 6, 5; 6, 7, 1, 2. Exstat et in Scholio Pindari Ol. 7, Argum. Heynianæ, scribente Bœckhio πειρίρροθος. Varietas πεισίδωρος, et πεισίρρoθιος, πεισιρρόδος, recipi poterunt et Thesauro addi, unde libens sustulerim πεισίροδος, quod natum videtur e confusione litterarum δ θ non rara. Sic in Ione 226 varietas est verborum ἰθύσατε, ἰδύσατε. — In libro Ω, 181, est σύναμα in A.

P. 250, 656. — Ad μιμῶ glossa in A, ἤγουν τὴν μαϊμοῦν. Corayus Ἀτάκτοις 2, p. 400: πίθηκος καὶ πίθεξ, ὡς καὶ τὸ χυδαῖον μαϊμοῦ. Æsopia Fabula χυδαιοτέρως scripta: εἰς μίαν μάζωξιν τῶν ἀλόγων ζώων ἐχόρεψεν ἡ μαϊμοῦ. Conferatur Corayanæ Fabula 29.

P. 263, 130. — Mira junctura λαλεῖ καὶ προσημαίνουσι. Propono προσημαίνουσα.

P. 271, n. 144. — Pro κεραμίων errore typothetæ, reperio in schedulis κεραμέων.

P. 271, n. 147. — Leg. μεγαλωφιλέστατος.

P. 272, 171, — Post quem versum plenior, quam forte inspexi, Mantrangiana : Αὐτὼ νῦν νὺξ ἡ σκοτεινὴ, Ἄρτεμις ἡ σελήνη. Ἄστρων καὶ τῶν ἀστέρων δὲ κρᾶσις ἡ Ἀφροδίτη. Causa defectus homœoteleuton Ἀφροδίτη. In C liber Υ incipit v. 338, ῥητῶς εἴργειν, deperditis foliis primoribus. Quod si A B, ad quos nunc invalidior non queo revisere, distichon exhibeant quo careo, librariis diligentioribus debeo ludibrium. Quod ut amolior fragmentum apponam scholiorum ineditorum Basilii in Gregorium Nazianzenum. Gregorius igitur Orat. 19, p. 298 : ὅπερ γὰρ ἐπὶ τῶν στασίμων ὑδάτων ὁρῶμεν συμβαῖνον, ὅταν ψηφὶς ἐμπεσοῦσα κέντρον γένηται, et reliqua apud ipsum legenda, nec ea quæsivisse ac legisse quemquam pœnitebit. Ibi Basilius : παραδείγματι κέχρηται τῆς ψηφίδος, ἥτις, ἐν ὕδατι ἐμπεσοῦσα, κέντρον γίνεται, τουτέστι νυγμὴ στιγμῆς, ἡ ἐν διαβήτῃ γινομένη κύκλου περίγραφος, τοῦ ἑνὸς σκέλους ἐπὶ πέδῳ πηγνυμένου, τοῦ δ' ἑτέρου περιαγομένου καὶ τὴν περιφέρειαν διαγράφοντος, ἧς λόγον ἔχουσα ἡ ψηφὶς τῇ βολίδι συνωθοῦσα τὸ ὑγρὸν, κύκλους ἀλληπαλλήλους ἀπεργάζεται, ὧν ἀεὶ ὁ ἔνδον ἐγειρόμενος συνωθῶν τε καὶ ἐπιφρίσσων, φησὶ, διαλύει τὸν ἐξωτέρω γινόμενον. Jactum lusorium calculi vel testæ vocabant Græci ἐποστρακισμόν. Confer ornatam descriptionem Minucii sub initium Octavii, cum interpretum notis, nec neglecto gallico Pericaldi commentario qui plurimos congessit recentiorum auctorum locos. Virorum doctorum collectanea augere liceat. Auctor libri De virginate inter Basilii M. opera recepti § 14 : ὡς λίθου βολὴ, κατὰ τοῦ ἐν δεξαμενῇ ὕδατος γινομένη, οὐ τὸ παρακείμενον (f. περιχ.) μέρος τοῦ ὕδατος καθ' ὃ πέπτωκεν ὁ λίθος μόνον κυμαίνει, ἀλλ' ἄλλους ἐπ' ἄλλοις κύκλους ἐπαναστήσασα, ἕως τῶν ἄκρων τούτους ἔσθ' ὅτε κυμαίνουσα ἄγει· οὕτως.... Fontainius Psyche 1 : « Scipion et Lelius s'amusoient souvent à jeter [1] des pierres plates sur

[1] Mendosa est Fontainii narratio. Didicimus enim ex Cicerone De orat. 2, 6, Lælium ac Scipionem rusticantes repuerascere esse solitos, conchas et umbilicos

l'eau. » Delillius humili nomine « ricochets » usus est eoque nudo, sed poematis de confabulatione prologo cujus sunt versus liberi et oratio familiaris :

« Nous sommes remontés aux jour de notre enfance...
« Nous aimions à revoir dans cette douce image...
« La liberté des champs, les barreaux du collège,
« En hiver nos boules de neige,
« Et dans l'été nos ricochets ».

Porta abbas Observationibus t. 1, p. 209 eclogam edidit cui lemma « Les ricochets », musæ juvenis et anonymæ fœtum primum. Pastores duo quærunt quo se recreent ludo. Thyrsis Corydoni :

« Celui de tous les jeux qui me plaît davantage,
« C'en est un que Daphnis m'apprit sur ce rivage.
« Il jetoit un caillou, qui, par un sort nouveau,
« Voloit sans s'enfoncer, couroit, marchoit sur l'eau,
« Et sans suivre le cours de l'onde fugitive,
« Alloit se reposer au bord de l'autre rive ».

Maluissem, « marchoit sans enfoncer, couroit, voloit sur « l'eau ». Inventio Idyllii probabilis, sententiæ ingeniosæ, oratio debilior. Reiffenbergius vir eruditus ac musarum cultor, elegantiorum, neglectior ipse nonnunquam, solœcus quoque, Rivulo insanæ puellæ :

« Sur ce crystal que la pierre arrondie
« Ne trace pas des cercles redoublés ».

ad Caietam et Laurentum legentes et ad omnem ludum descendentes. Valerius Max. 8, 8, 1 inde proficiens constare ait eos Caietæ et Laurenti vagos littoribus conchulas et calculos lectitasse. Legebant, formæ elegantia ac coloribus capti, non mittebant, non irrotabant. Qui, puto, præivit Fontainio, potius quam Cicero ac Valerius, Montaignius 3, c. 13 veteribus adhærens testibus, magnos illos viros miratur « nonchalament et puérilement baguenaudant à amasser et choisir des co« quilles. » Fontainius librum non revisit, ipsumque fefellit memoria, facillime excusandum. Potuit ipse, vel dillisus memoriæ, laborem inquirendi refugere, ratus videlicet sibi licere in narratione ludicra esse indiligentiori. Serius et eruditus Montaignii commentator ad hunc ipsum quem modo apposui locum scripsit inconsiderate : « il « paroit que Scipion s'amusoit à jouer aux « ricochets le long de la mer avec ses en« fants. ».

Locum olim legi nec invenustum in quadam Aliberti D. M. oratione, sed libellum non reperio, nec quærere vacat. Insignis fœcunditate scriptor et ingenio : « aussitôt que la nou-« velle aurait élargi le centre de son retentissement, comme « ces circonférences croissantes que produit la chute d'une « pierre lancée dans l'eau d'un lac tranquille ». Shakesperius Henrico VI, parte prima 1, 2, Virgini Aurelianensi animosa hæcce verba tribuit :

« Assign'd am I to be the English scourge.
« This night the siege assuredly I raise.
« Expect Saint Martin's summer, halcyon days,
« since I have entered into these wars.
« Glory is like a circle in the water,
« which never ceaseth to enlarge itself,
« till by broad spreading it disperse to nought.
« whith Henry' death the English circle ends;
« dispersed are the glories it included ».

A Popio, qui plus vice simplici illa usus est comparatione, splendide tractatur Templo Famæ v. 436 :

« As on the smooth expanse of crystal lakes
« the sinking stone at first a circle makes;
« the trimbling circle, by the motion stirr'd,
« spreads in a second circle, then a third;
« wide and more wide the floating rings advance,
« fill all the wat'ry plain, and to the margin dance ».

Auctor eruditus libri de vetulis virginibus, cui lemma « Essay on old maids », criticis cernendum relinquit utrum ex loco Basilii superius allato Popius profecerit an ex alius alio scriptoris. Quamvis ad partes non vocatus dicam quod sentio, Popium scilicet ex pseudo-Basilii libello ignorabili colores non esse mutuatum. In Jac. Moiræi Ostracopægnio, quod ex Pericaldi nota cognovi, invenio « imos lacus » ; quod ducit ad Popii « crystal lakes » ; sed indicium istud quam est tenue! Credo potius Popium sui meminisse Shakesperii,

vel, Shakesperiano more, sine aliena ope, suis pinxisse coloribus suis quod viderat oculis.

P. 281, n. 385, mendoso numero 390. — Tres codices exhibent ἰδαίνυυντο libro A 170, ubi scripsi tacite ἰδαίνυντο. — Exemplum ridiculæ Clisophi adulationis vicit Dux Nobiliacencis, qui, quum Philippus Aurelianensis, pro Ludovico XV pupillares annos nondum egresso, Franciam administraret, Regenti duci abjectissime blandiebatur. « Il accompagnoit » (historicus ait fide dignissimus) « quelquefois le Régent au « bal de l'opéra, et croyoit de son devoir de chanceler un « peu quand le prince étoit ivre ».

P. 290, 128. — Prætuli ἐμφρόνων ob versum Il. 21, 233 : Αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθα.

P. 293, n. 187, 1. — A, τὸ γλυκύ. C. τῷ γλυκύ.

P. 296, col. 2, 5. — Facilis ob pronunciationem permutatio litterarum δ σ poterit confirmare in Ione Euripidea v. 551 conjecturam nunc post Musgravium a viris doctissimis receptam, δῶρον, ὄντα δ' ἐξ ἐμοῦ, pro ὄντα σ' ἐξ ἐμοῦ. Id mutant « necessario » Matthias aiunt et Botheus, quod sint opposita δῶρον et ὄντα ἐξ ἐμοῦ, non conjuncta. Sed, servata lectione codicum σ', oppositio et tono vocis in declamando et interpunctione satis intelligetur : δῶρον ; ὄντα σ' ἐξ ἐμοῦ! « te donum? te, qui meus sis! » te mihi dederit? te quem meum mihi non donat, sed restituit!

P. 297, n. 250. — Eadem confusio vocalium η ει vitiat v. 6 Theogoniæ Tzetzicæ : ἐπεί σε θεὸς... Καὶ πρὸς ἀξίαν τέθηκε τὴν ἄγαν ὑπερτάτην. Imo τέθεικε. Integrum adferam epigramma Imperatoris Manuelis Palæologi ex Matrangæ Anecdotis propter inclytum auctoris nomen, et menda nonnulla simul correcturus :

Ἀκριτόμυθε Θερσίτα
ὃς βοᾷς μὲν μάλιστά γε,

σιωπᾶς δὲ ἥκιστά γε,
πῶς σε τίς παύσῃ ληροῦντα, (leg. σέ τις εἰ παύσει.)
φλυαροῦντα, φληναφοῦντα,
καὶ μὴ ῥάβδῳ σου συνθλάσῃ (leg. συνθλάσει.)
τὸ κρανίον εὖ ποιήσας;
Ἐὰν γάρ τις σοῦ τὴν γλῶσσαν
πρόριζον ἐξανασπάσῃ, (leg. πρόῤῥιζον.)
ἀλλὰ σὺ καὶ ταύτῃ πλέον
παρελθὼν διενοχλήσεις,
καὶ φωναῖς ἀσήμοις αὖθις
οὐκ ἀνέξεις· ὡς γλωττίζων (f. ἀνέξεις ὡς γλωττίζων.)
ἔρθεις κόρακας τὸ τάχος, (leg. ἔῤῥ' ἐς κ.)
οὐδὲ γὰρ ἀνέξομαί σου.

P. 298, p. 288. — Adjectivi masculini ac neutri confusæ desinentiæ ος et ον. Inde tentabo versum Alcestidis 122: Μόνος δ' ἂν εἰ φῶς τόδ' ἦν ὄμμασιν δεδορκὼς Φοίβου παῖς, προλιποῦσ' ἦλθεν ἕδρας σκοτίους Ἅιδα τε πυλῶνας· Δμαθέντας γὰρ ἀνίστη, πρίν.... Non placet μόνος, malim μόνον. « Ah! si *seulement* il voyait encore la lumière ce fils d'Apollon... » Et hic video hæsisse Wakefield. proponentem μούνως, sed cujus notulam a Monkio memoratam neglexerunt Hermann., Wüstemann., Both. Favet etiam Buchanani interpretatio: « Si modo... Filius « Phœbi hac frueretur aura ». In eadem tragœdia versus 199 multum impedit viros doctos: Admetus mortem effugit quidem, sed ἔχει Τοσοῦτον ἄλγος οὔ ποτ' οὐ λελήσεται. Puto scripsisse poetam οὗ πότ' οὐ μεμνήσεται; « cujus quando non meminerit? » Glossa ad marginem adscripta λελήσεται, scilicet πότε λελήσεται; fuerit serius in contextum recepta. Hinc corrigendi tentamina.

P. 315, n. 53. — Conferam Tzetzam Exegesi p. 71: Ἀπόλλων λεγόμενος διὰ τὸ ἀπολύειν ἡμᾶς τῶν κακῶν... ἢ παρὰ τὸ ἀπολύειν (immo ἀπολλύειν) καὶ διαφθείρειν. Æschylus Agam. 1046: Ἄπολλον.. Ἀπόλλων ἐμός· ἀπώλεσας γάρ. Euripides Phaetonte

fr. 15, 11 : Ὦ καλλιφεγγὲς Ἥλι', ὡς μ' ἀπώλεσας καὶ τόνδ'· Ἀπόλλω δ' ἐν βροτοῖς σ' ὀρθῶς καλεῖ Ὅστις τὰ σιγῶντ' ὀνόματ' οἶδε δαιμόνων. Sunt σιγῶντα ὀνόματα nomina arcana, mystica, allegorica. Archilochus Iambis fragm. 4 : Ἄναξ Ἄπολλον, καὶ σὺ τοὺς μὲν αἰτίους Πήμαινε, καὶ σφᾶς ὄλλυ' ὥσπερ ὀλλύεις. Ibi Liebel.

P. 317, n. 79. Epithetum cum particula δυς compositum non proprie omnino usurpasse videtur Tzetzes Chil. 8, 236 :

> Ποῦ γὰρ φροντὶς τοῖς ἀστοῖς τῶν Πλάτωνος δογμάτων,
> καὶ νόμων τούτου πορνικῶν, ἀθέσμων καὶ δυσνόμων,
> οἳ τὰς γυναῖκας γράφουσιν εἶναι μόνας τοῖς πᾶσι;

Dicunt esse δυσνόμους homines, qui sunt legum indociles, impatientes auctoritatis, jura negantes sibi nata; νόμοι δύσνομοι leges hic loci sunt iniquæ, malæ, absurdæ, quæ significatio unico Tzetzæ exemplo fulta paucis placebit. Reperi in bono codice varietatem optimam atque ilicet accipiendam : ἀθέσμων, παρανόμων. Est etiam gravius in sequente versu mendum μόνας, cui voci Hogerus substituendum κοινὰς esse conjecit, quam conjecturam codex confirmat. Epithetum δυσχιλιετὴς in Παν. Σούτσου Λεάνδρῳ Epist. 7 mendosum est, ac δισχιλιετὴς rescribendum. Adeo iotacismus viros litteratissimos, amanuenses, correctores grammatice doctos fallere solet. Locum transcribam propter sententiam ornatam ac libri raritatem : ὁ ναὸς τοῦ Θησέως τί λεῖον, τί πρόσφατον ἔτι τὸ δισχιλιετὲς μάρμαρόν του! « νεοτευχὲς ἔτι γλυφάνοιο ποτόσδον ».

P. 359, 9. — Verba ἀσαφῆ φθέγγεται nihil habent quod sit observatione dignum. Sed opportune memini (inopportune immurmurabit lector cui id desultorium annotationis genus tædio est) memini, inquam, Plutarchi initio libelli De defectu oraculorum : ἀετούς τινας ἢ κύκνους μυθολογοῦσιν ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς γῆς ἐπὶ τὸ μέσον φερομένους εἰς ταὐτὸ συμπεσεῖν Πυθοῖ περὶ τὸν λεγόμενον Ὀμφαλόν· ὕστερον δὲ χρόνῳ τὸν Φαίστιον Ἐπιμενίδην ἐλέγχοντα τὸν μῦθον ἐπὶ τοῦ θεοῦ, καὶ λαβόντα χρησμὸν ἀσαφῆ καὶ

ἀμφίβολον, εἰπεῖν· « Οὔτε γὰρ ἦν γαίης μέσος ὀμφαλὸς, οὐ δὲ θαλάσ-« σης· Εἰ δέ τις ἐστὶ, θεοῖς δῆλος, θνητοῖσι δ' ἄφαντος ». Ἐκεῖνον μὲν οὖν εἰκότως ὁ θεὸς ἠμύνατο μύθου παλαιοῦ, καθάπερ ζωγραφήματος, ἁφῇ ἀποπειρωμένου.

Quis Jodrelli viri eruditi errorem non miretur, qui Illustrationibus Ionis Euripideæ p. 99, verba, Οὔτε γὰρ ἦν γαίης... βροτοῖσι δ' ἄφαντος, pro ipso Dei oraculo habuerit? « Epimenides consulted the deity, and reported this obscure and « equivocal answer : There is neither center.... » Ac Bryantium reprehendit qui distichon Epimenidi tribuerit. Sed Bryantius culpa caret omnino, cuicum faciunt et Xylander e Amiotus. Non capio qui potuerint Jodrello versus tam perspicui ἀσαφεῖς videri καὶ ἀμφίβολοι. De Epimenide illo Phæstio describam ex Tzetzæ Chiliade 5, 129, notam historiolam :

Ἐπιμενίδης Φαίστιός τις ἐκ Φαιστοῦ τῆς Κρήτης,
ὡς εἰς Ἀθήνας ἐπελθὼν εἶδε τὴν Μουνυχίαν,
(πλησίον τοῦ λιμένος δὲ χωρίον ἔστιν αὕτη),
κατανοήσας ἐξ αὐτοῦ βλάβην τοῖς Ἀθηναίοις,
προφητικῶς προείρηκε τάδε κατ' ἔπος λέγων·
« Εἰ Ἀθηναῖοι ᾔδεισαν ὅσα ἡ Μουνυχία
« εἰς βλάβην συντελέσειε τῆς Ἀθηναίων χώρας,
« ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἂν αὐτὴν κατέφαγον ὡς ἄρτον ».

Non aliter primum versum recitavit Menagius ad Diog. Laert. 1, 109, sed valde displicet Φαίστιός τις, qua pronuntiandi ratione jungitur priori hemistichio syllaba posterioris prima. Codex 2644 melius, Φαίστιος τίς ἐκ... Invitus scriberem Φαίστιος τις ἐκ, vel τὶς ἐκ., quum videatur enclitica vox inelegantissimum esse hemistichii initium, nec sine necessitate recipiendum. Accentus acutus codicis remedium offert, si addatur signum ipsum interrogandi : Φαίστιος· τίς; ἐκ Φ. Quum nomen Φαίστιος non sit notissimus, hærere se fingit auctor. Malim etiam legere, ἐκ τῆς Φαίστου τῆς Κρήτης. Quum ἐκ τὶς male fuisset scriptum ab indiligente librario, male diligens alius τὶς encliticum retraxit, difficultate non intellecta.

INDEX.

Poscimur, pagina est implenda. Ion Euripidea, quam superius non semel attigi, est ad manum, supplementumque præbebit. Recentiores consentiunt in hac lectione v. 1040 : Πῶς ; ἄρ' ὑπεκδοὺ τοῦθ' ὃ κἄμ' εἰσέρχεται ; Codex 2817 πῶς ἄρ' ὑπ., cum scholio : τὸ ἄρα πρὸς τὴν χρείαν τοῦ μέτρου καὶ δίχα τοῦ ἐρωτᾷν, καὶ περισπᾶται καὶ ὀξύνεται. Ad cujus mentem fuit scribendum, πῶς ἄρ' ; ὑπ. Et sic Barnesiana ; sic et Hervagiana, « recte » Matthiæus ait, ipse tamen habet, πῶς ; ἄρ' ὑπ. Equidem lubenter interpungam post ἄρ ; Nam ἄρα primam potest producere metro poscente. Callimachus Epigr. 57 : Γινώσκεις· ἦν δ' ἄρα λάθῃ.... Vid. Seagerus Diario classico 2, p. 706, et quæ monebam olim Notitiis mann. t. 10, p. 176, 298, parte altera. Ejusdem codicis pessima est scriptura v. 1048 : Αὐτοῦ νῦν αὐτον κτεῖνον, optimum scholium : νῦν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ νυ παραπληρωματικοῦ συνδέσμου· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ βραχὺ αὐτὸ παραλήγεται, καὶ ὀφείλει ὀξύνεσθαι. Pro χρυσεοστέφανον v. 1100 scribunt nunc editores, metro suadente, χρυσοστέφανον. Sed mutanda tantum leviter pronunciatio, monente scholiasta, qui adscripsit, συνίζησις.